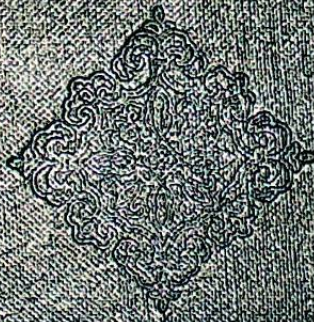

ئىنگلىزچە - ئۇيغۇرچە
لۇغەت

ENGLISH - UIGHUR
DICTIONARY

دەرىجىلىك مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىغا

责任编辑：哈德尔·哈吾孜

英 维 词 典

编者：安尼瓦尔·排祖拉

新疆人民出版社出版

(乌鲁木齐市建中路54号)

新疆新华书店发行 新疆新华印刷三厂印刷

850×1168毫米 32开本 17.75印张2插页

1988年10月第1版 1988年10月第1次印刷

印数：1—4,800

ISBN7-228-00739-5/Z·10 定价：6.50元

Viet Nam, Vivotnam [ˈvi:jetˈnɑ:m]	ۋېيتنام [vjet'naem]
Virginia [vəˈdʒɪnjə]	ۋىرگىنىيە [vɜ:ɡɪnjə]
Volta [ˈvɒltə]	ۋولتا [vɒltə]
Warsaw [ˈwɔ:rsɔ:]	ۋارشۋا [wɔ:rsɔ:]
Washington [ˈwɒʃɪŋtən]	ۋاشىنگتون [wɒʃɪŋtən]
Wellington [ˈwelɪŋtən]	ۋېللىنگتون [welɪŋtən]
Windhoek [ˈwɪnthuk]	ۋىندخوك [wɪnthuk]
Wisconsin [wɪsˈkɒnsɪn]	ۋىسكونسىن [wɪsˈkɒnsɪn]
Wyoming [waɪˈoʊmɪŋ]	ۋايومىنگ [waɪˈoʊmɪŋ]
Yangtse River, Yangtze River [ˈjæntsɪˈrɪvə]	چاڭجياڭ (ياڭجياڭ) [jæntsɪˈrɪvə]
Yemen [ˈjemən]	يەمەن [jemən]
Yenan [ˈjenˈɑ:n]	يەنئەن [jenˈɑ:n]
Yokohama [ˌjəʊkəˈhɑ:mə]	يوكوخاما [jəʊkəˈhɑ:mə]
Yugoslavia [ˈju:ɡəʊˈslɑ:vjə]	يۇگوسلاۋىيە [ju:ɡəʊˈslɑ:vjə]
Zaire [zəˈɪrɛ]	زايرى [zəˈɪrɛ]
Zambia [ˈzæmbɪə]	زامبىيە [zæmbɪə]
Zimbabwe [zɪmˈbɑ:bwi]	زىمبابۋى [zɪmˈbɑ:bwi]
Zurich [ˈzju:ərɪk]	سىۋىرخ [zju:ərɪk]

Shanghai [ʃæŋ'hai]

Siberia [sai'biəriə]

Sierra Leone ['siərəli'təun]

Sikkim ['sɪkɪm]

Singapore [ˌsɪŋgə'pɔː]

Sofia ['səʊfiə]

Somalia [sə'mɑ:liə]

Spain [speɪn]

Srilanka [sri'læŋkə]

Stockholm ['stɒk'həʊm]

Sudan [su:'dɑ:n]

Swatow ['swɒtəʊ]

Swaziland ['swɑ:zɪlənd]

Sweden ['swi:dən]

Switzerland ['swɪtsələnd]

Syria ['sɪriə]

Ta(d)jikistan [tæ,'dʒɪkɪ'stɑ:n]

Tanzania [tæn'zænjə]

Tashkent [tæʃ'kɛnt]

Teheran [tiə'rɑ:n,tehə'rɑ:n]

Tel Aviv ['telə'vi:v]

Tennessee [ˌtene'si:]

Texas ['teksəs]

Thailand ['taɪlənd]

Thames [tɛmz]

Thimpu ['θɪm'pʊ]

Tibet [ti'bet]

Tirana [ti'rɑ:nə]

شاخه‌دی (Shanghai)

سېبېرىيە (Siberia)

سېررالېئون (Sierra Leone)

سېكېم (Sikkim)

سېنگاپور (Singapore)

سوفىيە (Sofia)

سومالى (Somalia)

ئىسپانىيە (Spain)

سېرلانكا (Srilanka)

ستوكھولم (Stockholm)

سۇدان (Sudan)

شەنتو (Swatow)

سۋازىلاندا (Swaziland)

شۋېتسىيە (Sweden)

شۋېتسارىيە (Switzerland)

سۇرىيە (Syria)

تاجىكىستان (Ta(d)jikistan)

تانزانىيە (Tanzania)

تاشكەنت (Tashkent)

تېھران (Teheran)

تېل ئاۋىۋ (Tel Aviv)

تېننېسسى (Tennessee)

تېكساس (Texas)

تايلاند (Thailand)

تامېس دەرياسى (Thames)

تېمپۇ (Thimpu)

تىبەت (Tibet)

تىرانا (Tirana)

Tokyo	['təukjəu]	توكيو
Tonga	['tɒŋgə]	تونگا
Toronto	[tə' rɒntəu]	تورونتو
Tunis	['tju: nis]	تونس
Tunisia	[tju: 'niziə]	تۇنېزىيە
Turkey	['tə: ki]	تۈركىيە
Turkmenistan	['tə: kmeni 'stæŋ]	تۈركمەنىستان
Uganda	[ju: 'gændə]	ئۇگاندا
Uk, U.k.	= United kingdom	بىرلەشمە پادىشاھلىق
Ukraine	[ju: 'krein]	ئۇكرائىنا
Ulan Bator	['u: lə: n 'bɑ: tɔ:]	ئۇلان باتور
Uruguay	['uruŋwai]	ئۇرۇگۋاي
Urumqi	[u 'rumtʃi]	ئۈرۈمچى
U.S., US	= United States (of America)	ئامېرىكا قوشما
		شاتاتلىرى
U.S.A., USA	= United States of America	ئامېرىكا قوشما شتات
		لىرى
USSR, U.S.S.R.	= Union of Soviet Socialist Republics	سوۋېت سوتسىيالىستىك جۇمھۇرىيەتلىرى ئىتتىپاقى
Utah	['ju: tɑ:]	يۇتا
Uzbekistan	[,uzbeki 'stɑ: n]	ئۆزبېكىستان
Vancouver	[væn 'ku: və]	ۋېنكۋېر
Vatican	['vætikən]	ۋاتىكان
Venezuela	[,vene 'zweilə]	ۋېنېسۇئېلا
Vermont	[və: 'mɒnt]	ۋېرمونت
Versailles	[vɜə 'sai]	ۋېرسال
Vienna	[vi 'enə]	ۋېننا
Vientiane	[vjen 'tjæn]	ۋېنتيان

Nevada [ne'vɑ:də]	نېۋادا
New Hampshire [nju:'hæmpʃiə]	نيۇ خامپشر
New Jersey [nju:'dʒɜ:zi]	نيۇ جېرسى
New York ['nju:'jɔ:k]	نيۇ يورك
New Zealand [nju:'zi:lənd]	يېڭى زېلاندىيە
Nicaragua ['nikə'ræŋjuə]	نىكاراگۇئا
Niger ['naidʒə]	نىگېر
Nigeria [nai'dʒiəriə]	نىگېرىيە
Nile [naɪl]	نىل دەرياسى
Nora ['nɔ:rə]	نورا
Norway ['nɔ:wei]	نورۋېگىيە
Oceania ['əʊfi'eɪnjə]	ئوكيانىيە
Oxford ['ɒksfəd]	ئوكسفورد
Pacific [pə'sɪfɪk]	تىنچ ئوكيان
Palestine ['pælɪstain]	پەلەستىن
Pamir [pə'miə]	پامىر
Panama [ˌpænə'mɑ]	پاناما
Paris ['pærɪs]	پارىژ
Peking [pi:'kiŋ]	بېيجىڭ
Pennsylvania [pensɪl'veɪnjə]	پېنسىلۋانىيە
Persia ['pɜ:ʃiə]	پېرسىيە
Péru [pə'ru:]	پېرۇ
Philadelphia [filə'delfjə]	فېلادېلفىيە
Philippines [ˌfɪliˌpi:nz]	① فىلىپپىن ② فىلىپپىن تاقىم ئاراللىرى
Phnom Penh [p'nɔ:m'pen]	پنوم پېن
Poland ['pəʊlənd]	پولشا
Portsmouth ['pɔ:tsməθ]	پورتسمۇت

portugal	['pɔ:tʃu:ɡəl]	پورتوگال
potsdam	['pɔ:tsdæm]	پوتسدام
Prague	[pra:ɡ]	پراگا
Puerto Rico	['pwɜ:təu 'ri:kəu]	پورتوریکو
Pyongyang	['pjɔŋ'jæŋ]	پيونيانگ
Rangoon	[ræŋ'ɡu:n]	رانگون
Rawalpindi	[,rɑ:vəl'pindi]	راوالپنڈی
Reunion	[ri:'ju:njən]	رېيونئون
Rhine	[rain]	رېين دەرياسى
Rhode Island	[rəud'aɪlənd]	رود ئايلاند
Rhodesia	[rəu'di:ziə]	رودېزىيە
Romania	[ru:'meɪnjə]	رومانىيە
Rome	[rəum]	رېم
Russia	['rʌʃ]	روسىيە
Rwanda	[ru:'ændə]	رۋاندا
Sahara	[sə'hɑ:rə]	سەھرايى كەبىر
Saigon	[sai'ɡɔ:n]	سايجون
Salvador	['sælvədɔ:]	سالۋادور
Samoa	[sə'məuə]	ساموئا
San'a, Sanaa	[sɑ:'nɑ:]	سانا
San Francisco	[,sænfren'sɪskə]	سان فرانسىسكو
SanMarino	[,sænmə'ri:nəu]	سان مارينو
Santiago	['sænti'a:ɡəu]	سانتياگو
Sarawak	[sə'rɑ:wək]	ساراۋاك
saudi Arabia	['saudi'æreɪbiə]	سەئۇدى ئەرەبىستان
Scotland	['skɔtlənd]	شوتلاندىيە
Senegal	[,seni'ɡɔ:l]	سېنېگال
Seoul	[səul]	سېئۇل

- Kinshasa [kin'ʃɑ:sə]
- Kirghizia [kə:'gi:ziə]
- Korea [kə'riə]
- Kuala Lumpur [ˈkwa:lə'lumpuə]
- Kuwait [ku'weɪt]
- Laos [laʊz]
- Latin America [ˈlætɪnə'merɪkə]
- Latvia [ˈlætviə]
- Lebanon [ˈlebənən]
- Leipzig [ˈlaɪpziɡ]
- Leningrad [ˈlenɪnɡrɑ:d]
- Liberia [laɪ'biəriə]
- Lima [ˈli:mə]
- Lisbon [lɪzbən]
- Lithuania [ˌliθju:'eɪnjə]
- Liverpool [ˈlɪvəpu:l]
- London [ˈlʌndən]
- Los Angeles [lɒs'ændʒɪli:z]
- Lusaka [lu:'sɑ:kə]
- Luxemburg [ˈlʌksəmbə:g]
- Luzon [lu:'zɒn]
- Macao [mə'kaʊ]
- Madagascar [ˌmædə'gæskə]
- Madrid [mə'drɪd]
- Maine [meɪn]
- Malawi [mə'lɑ:wɪ]
- Malaya [mə'leɪə]
- Malaysia [mə'leɪjə]

- كشماس
- قصرغزىستان
- چاۋشەن
- كۇئۇلا - لۇمپۇر
- كۇۋەيت
- لائوس
- لاتىن ئامېرىكىسى
- لاتۋىيە
- لېۋان
- لېپزىگ
- لېنىنگراد
- لىبېرىيە
- لىما
- لىسبون
- لىتۋا
- لېۋېرپۇل
- لوندون
- لوس ئانجېلېس
- لۇساكا
- لۇكسېمبۇرگ
- لۇزون
- ئاۋمېن
- ماداگاسقار
- مادرىد
- مەئن
- مالاۋى
- مالايا
- مالايشىيا

Maldive	['mɑ:ldiv]	مالديڤي
Mali	['mɑ:li]	مالي
Malta	['mɑ:ltə]	مالتا
Manchester	['mæntʃɪstə]	مانچېستېر
Manila	[mə'nɪlə]	مانېلا
Marathon	['mæɾəθən]	مارافون
Maryland	['mæɾɪlənd]	ماريلاند
Massachusetts	['mæsə'tʃu:sets]	ماسساچۇسېتس
Mauritania	[,mɔ:ri'teɪnjə]	ماوريتانيا
Mauritius	[mɔ:ri'ʃəs]	ماورېچۇس
Mediterranean	[,medɪtə'reɪnjən]	مېډىٽېررانا دېڭىز (~ sea)
Mexico	['meksɪkəʊ]	مېكسىكا
Michigan	['mɪʃɪgən]	مېچىگان
Minnesota	[,mɪnɪ'səʊtə]	مېننېسوتا
Mississippi	[,mɪsɪ'sɪpɪ]	① مېسسىپى ② دەرياسى
Missouri	[mɪ'zʊəri]	مېسۇرى
Moldavia	[mɔ:l'deɪvjə]	مولداۋىيە
Mongolia	[mɒŋ'gʊljə]	موڭغۇلىيە
Montana	[mɒn'tænə]	مونتانا
Morocco	[mə'rɒkəʊ]	مەراكەش
Moscow	['mɒskəʊ]	موسكۋا
Mozambique	[,mɔ:zəm'bi:k]	موزامبېك
Munich	['mju:nɪk]	مىۇنخېن
Nagasaki	[,nægə'sɑ:kɪ]	ناگاساكى
Namibia	[nə'mɪbjə]	نامىبىيە
Nebraska	[ni'bræskə]	نېبراسكا
Nepal	[ni:'pɔ:l]	نېپال
Netherlands	['neðələndz]	گوللاندىيە

Europe ['juərəp]

Fiji [fi:'dʒi:]

Finland ['finlənd]

Florida ['flɒrɪdə]

France [frɑ:ns]

Gabon [gɑ:'bu:n]

Gambia ['gæmbiə]

Gangtok ['gɑŋtɒk]

Geneva [dʒi'ni:və]

Georgia ['dʒɔ:dʒiə]

Germany ['dʒɜ:məni]

Ghana [gɑ:nə]

Gibraltar [dʒi'brɔ:ltə]

Glasgow ['glɑ:sgəʊ]

Gorki [gɔ:ki]

Greece [gri:s]

Greenland ['gri:nlənd]

Greenwich ['grɪnɪdʒ]

Guatemala [gʷæti'mɑ:lə]

Guinea [gini]

Guinea-Bissau [gini'bi'sau]

Guyana [gi'ɑ:nə]

Hague [heig]

Haiti ['heiti]

Hamburg ['hæmbɜ:g]

Havana [hə'vænə]

Holland ['hɒlənd]

Honduras [hɒn'dʒərəs]

ياۋروپا (juərəp)

فجى (fi:'dʒi:)

فىنلاندىيە (finlənd)

فلورىدا (flɒrɪdə)

فرانسىيە (frɑ:ns)

گابون (gɑ:'bu:n)

گامبىيە (gæmbiə)

گانگتوك (gɑŋtɒk)

جەنەۋە (dʒi'ni:və)

① جورجىيە (dʒɔ:dʒiə)

② گرۇزىيە (dʒɜ:məni)

گېرمانىيە (gɑ:nə)

جەبىلتارق (dʒi'brɔ:ltə)

گلاسگوۋ (glɑ:sgəʊ)

گوركى شەھىرى (gɔ:ki)

گرېتسىيە (gri:s)

گرېنلاندىيە (gri:nlənd)

گرېنۋىچ (grɪnɪdʒ)

گۋاتېمالا (gʷæti'mɑ:lə)

گۋىنېيە (gini)

گۋىنېيە بېسساۋو (gini'bi'sau)

گۋىئانا (gi'ɑ:nə)

ھاگىا (heig)

ھايتى (heiti)

ھامبۇرگ (hæmbɜ:g)

ھاۋانا (hə'vænə)

ھوللاندىيە (hɒlənd)

ھوندۇراس (hɒn'dʒərəs)

Hongkong, Hongkong [hɒŋ'kɒŋ]

Hungary ['hʌŋgəri]

Iceland ['aɪslənd]

Idaho ['aɪdəhoʊ]

India ['ɪndjə]

Indiana [,ɪndi'ænə]

Indo-china [,ɪndəu'tʃaɪnə]

Indonesia [,ɪndəu'ni:zjə]

Iowa ['aɪəwə]

Iran [i'rɑ:n]

Iraq [i'rɑ:k]

Ireland ['aɪələnd]

Islamabad [is'lɑ:mə,bɑ:d]

Israel ['ɪzreɪəl]

Italy [ɪtəli]

Jakarta [dʒə'kɑ:tə]

Jamaica [dʒə'meɪkə]

Japan [dʒə'pæn]

Jerusalem [dʒə'ru:sələm]

Jordan [dʒɔ:dən]

Kabul ['kɑ:bl]

Kansas ['kænzəs]

Karachi [kə'rɑ:tʃi]

Katmandu ['kɑ:tmə:ndu]

Kazakhstan [,kɑ:zɑ:k'stɑ:n]

Kentucky [ken'taki]

Kenya ['ki:njə]

Khuart(o)um [kɑ:'tu:m]

شياڭگاڭ

ۋېنگرىيە

ئىسلاندىيە

ئايداھو

ھىندىستان

ئىندىئانا

ھىندىچىن

ھىندونېزىيە

ئايوۋا

ئىران

ئىراق

ئىرلاندىيە

ئىسلامئاباد

ئىسرائىلىيە

ئىتالىيە

جاكارتا

يامايكا

ياپونىيە

يېرۇسالېم

ئىئوردانىيە

كابۇل

كانزاس

كاراچى

كاتماندۇ

قازاقىستان

كېنتۇكى

كېنىيە

خارتۇم

Brazil (brə'zil)

Brazzaville ('bræzəvil)

Britain ('britn)

Brunei ('bru:nai)

brussels ('brʌslz)

Bucharest ('bjʊ:kərest)

Budapest ('bjʊ:bə'pest)

Buenos Aires ('bwenəs'aɪəriə)

Bulgaria (bʌl'gæriə)

Burma ('bɜ:mə)

Burundi (bu'rʌndɪ)

Cairo ('kaɪərəʊ)

Calcutta (kæl'kʌtə)

California (,kæli'fɔ:njə)

Cambodia (kæm'bəʊdʒə)

Cambridge ('keɪmbriɟ)

Cameroon ('kæməru:n)

Canada ('kænədə)

Canbera ('kænbərə)

Canterbury ('kæntəbəri)

Carolina (,kærə'lainə)

Caucasus ('kɔ:kəsəs)

Chad (tʃæd)

Chicago (ʃi'kɑ:gəʊ)

Chile ('tʃili)

China ('tʃaɪnə)

Cleveland ('kli:vlənd)

Colombia (kə'lɒmbiə)

برازىلىيە (brə'zil)

براززاۋىل (bræzəvil)

برىتانىيە (brɪtən)

برۇنەي (bru:nai)

برىۋسېل (brʌslz)

بۇخارىست (bjʊ:kərest)

بۇداپېست (bjʊ:bə'pest)

بۇئېنوس ئەيرېس (bwenəs'aɪəriə)

بۇلغارىيە (bʌl'gæriə)

بىرما (bɜ:mə)

بۇرۇندى (bu'rʌndɪ)

قاھىرە (kaɪərəʊ)

كالكۇتتا (kæl'kʌtə)

كاليفورنىيە (kæli'fɔ:njə)

كامبودزا (kæm'bəʊdʒə)

كامبىرىج (keɪmbriɟ)

كامېرون (kæməru:n)

كانادا (kænədə)

كانبېرا (kænbərə)

كانتېربۇرى (kæntəbəri)

كارولىنا (kærə'lainə)

كاۋكاز (kɔ:kəsəs)

چاد (tʃæd)

چىكاگو (ʃi'kɑ:gəʊ)

چىلى (tʃili)

چۇنگو (tʃaɪnə)

كلېۋېلاند (kli:vlənd)

كولومبىيە (kə'lɒmbiə)

Colombo [kə'ləmbəu]
 Colorado [ˌkɒlə'rɑ:dəu]
 Conakry [ˌkɒnəkri]
 Congo [ˌkɒŋgəu]
 Connecticut [kə'nektɪkət]
 Copenhagen [ˌkæpən'heɪgən]
 Costa Rica [ˌkɒstə'ri:kə]
 Cyprus [ˌsaɪprəs]
 Czechoslovakia [ˌtʃɛkəʊsləʊ'vækiə]
 Dakota [də'kəʊtə]
 Damascus [də'mɑ:skəs]
 Danube [ˌdænju:b]
 Dares Salaam [ˌdɑ:res sə'lɑ:m]
 Delaware [ˌdeləwəə]
 Delhi [ˌdeli]
 Denmark [ˌdenmɑ:k]
 Detroit [də'trɔɪt]
 Djakarta, Jakarta [dʒə'kɑ:tə]
 Dominica [ˌdɒmɪ'ni:kə]
 Dover [ˌdəʊvə]
 Dublin [ˌdʌblɪn]
 Ecuador [ˌekwə'dɔ:]
 Edinburgh [ˌedɪnbərə]
 Egypt [ˌi:dʒɪpt]
 El Salvador [el'sælvədɔ:]
 England [ˌɪŋɡlənd]
 Estonia [es'təʊnjə]
 Ethiopia [ˌi:θi'əʊpjə]

كولومبو
 كولورادو
 كوناكري
 كونگو
 كونېكتيكت
 كوپېنھاگېن
 كوستاريكا
 سېپروس
 چېخوسلواكيا
 داكوتا
 دهمشق
 دوناي دەرياسى
 دارئېسسالام
 دېلاۋار
 دېھلى
 دانىيە
 دېتروئىت
 جاكارتا
 دومىنىكا
 دوۋېر
 دۇبلىن
 ئېكۋادور
 ئېدنبۇرگ
 مىسىر
 سالۋادور
 ئەنگلىيە
 ئېستونىيە
 ئېفىئوپىيە

Appendix I

I قوشۇمچە

دائىم ئۇچرايدىغان يەر ناملارى

Accra [ə'krɑ:]	ئاككرا
Addis Ababa [ˈædis'æbəbə]	ئەددىس - ئەببە
Aden [ˈeɪdn]	ئادېن
Afghanistan [æf'gænistæn]	ئافغانىستان
Africa [ˈæfrɪkə]	ئافرىقا
Alabama [ˌælə'bæmə]	ئالاباما
Alaska [ə'læskə]	ئالاسكا
Albania [æl'beɪnjə]	ئالبانىيە
Algeria [æl'dʒɪəriə]	ئالجىرىيە
Alps [ælpz]	ئالىپ تاغلىرى
Amazon [ˈæməzən]	ئامازون دەرياسى
America [ə'merɪkə]	ئامېرىكا
Amman [ə'mɑ:n]	ئاممان
Amoy [ə'mɔɪ]	شامېن
Amsterdam]'æmstədəm]	ئامستېردام
Angola [æŋ'gəʊlə]	ئانگولا
Ankara [ˈæŋkərə]	ئەنقەرە
Arabia [ə'reɪbjə]	ئەرەب
Argentina [ˌɑ:rdʒən'ti:nə]	ئارگېنتىنا
Arizona [ˌæri'zəʊnə]	ئارىزونا

Arkansas	[ˈɑːkənsɔː]	ئاركانزاس
Armenia	[ɑːˈmiːnjə]	ئەرمەنىستان
Asia	[ˈeɪjə]	ئاسىيا
Athens	[ˈæθɪnz]	ئافېنا
Atlantic	[ətˈlæntɪk]	ئاتلانتىك ئوكيان
Australia	[ɒsˈtreɪljə]	ئاۋسترالىيە
Austria	[ˈɔːstriə]	ئاۋستىرىيە
Azerbaijan	[ˌæzəbaɪˈdʒɑːn]	ئەزەربەيجان
Bag(h)dad	[bæɡˈdæd]	باغداد
Bahrein, Bahrain	[bɑːˈreɪn]	بەھرەين
Bamako	[ˈbɑːmækəʊ]	باماكو
Bandung	[ˈbɑːndʊŋ]	باندۇڭ
Bangkok	[bæŋˈkɒk]	بانگكوك
Bangladesh	[ˌbæŋgləˈdeʃ]	بېنگال
Barbados	[bɑːˈbeɪdɔːz]	باربادوس
Beirut	[beɪˈruːt]	بېيروت
Belgium	[ˈbeldʒəm]	بېلگىيە
Belgrade	[belˈɡreɪd]	بېلگراد
Benin	[beˈnɪn]	بېنىن
Berlin	[bɜːˈlɪn]	بېرلىن
Bern(e)	[bɜːn]	بېرن
Bhutan	[buːˈtɑːn]	بۇتان
Birmingham	[ˈbɜːmɪŋəm]	بېرمىنگام
Bolivia	[bəˈlɪvɪə]	بولىۋىيە
Bombay	[bɒmˈbeɪ]	بومباي
Bonn	[bɒn]	بونن
Boston	[ˈbɒstən]	بوستون
Botswana	[bɒtsˈwɑːnə]	بوتسۋانا

shoot	shot	shot
show	showed	shown (بەزىدە)
		showed (بولۇپ كېلىدۇ)
shrink	{shrank	{shrank
	{shrank	{shrunken (ئېنىقلىق)
		خۇچى (بولۇپ كېلىدۇ)
shut	shut	shut
sing	sang	sung
sink	sank	sunk (ئېنىقلىغۇچى)
		بولۇپ كەلگەندە
		sunken (بولدۇ)
sit	sat	sat
sleep	slept	slept
slide	slid	slid, slidden
smell	smelt, smelled	smelt, smelled
sow	sowed	sown, sowed
speak	spoke	spoken
speed	sped, speeded	sped, speeded
spell	spelt, spelled	spelt, spelled
spend	spent	spent
spill	spilt, spilled	spilt, spilled
spin	spun, span	spun
spit	spat	spat
split	split	split
spoil	spoilt, spoiled	spoilt, spoiled
spread	spread	spread
spring	sprang	sprung
stand	stood	stood
steal	stole	stolen
stick	stuck	stuck
sting	stung	stung
stride	strode	stridden, strid

strike	struck	{struck {stricken
string	strung	strung
strive	strove	striven ['staɪvən]
swear	swore	sworn
sweep	swept	swept
swell	swelled	swollen به زبده swelled بولوپ (كېلندو)
swim	swam	swum
swing	swung	swung
take	took	taken
teach	taught	taught
tear	tore	torn
tell	told	told
think	thought	thought
throw	threw	thrown
tread	trod	trodden, trod
understand	understood	understood
upset	upset	upset
wake	woke, waked	woken, waked, woke
wear	wore	worn
weave	wove	wove, woven
weep	wept	wept
win	won [wʌn]	won [wʌn]
wind	winded, wound [waʊnd]	winded, wound [waʊnd]
write	wrote	written

fly	flew	flown
forbid	forbade, forbad	forbidden
forget	forgot	forgotten
forgive	forgave	forgiven
freeze	froze	frozen
get	got	got, gotten
give	gave	given
go	went	gone
grind	ground	ground
grow	grew	grown
hang	hung, hanged	hung, hanged
have	had	had
hear	heard	heard
hide	hid	{ hid { hidden (كوپره ك) (نمشلتلندو)
hit	hit	hit
hold	held	held
hurt	hurt	hurt
keep	kept	kept
kneel	knelt	knelt
know	knew	known
lay	laid	laid
lead	led	led
lean	{ leant (lent) { leaned (li:nd)	{ leant { leaned
leap	{ leapt (lept) { leaped (li:pt)	{ leapt { leaped
learn	learnt, learned	learnt, learned
leave	left	left
lend	lent	lent
lie	lay	lain

light	{lit {lighted	{lit {lighted (کوپىنچە ئېنىقلىغۇچى بولۇپ كېلىدۇ)
lose [lu:z]	lost [lɒst]	lost
make	made	made
mean [mi:n]	meant [ment]	meant
méet	met	met
mistake	mistook	mistaken
overcome	overcame	overcome
pay	paid	paid
put	put	put
read	read [red]	read [red]
ride	rode	ridden
ring	rang	rung
rise	rose	risen ['rizn]
run	ran	run
saw	sawed	sawn (بەزىدە sawed بولۇپ كېلىدۇ)
say [sei]	said [sed]	said
see	saw	seen
seek	sought	sought
sell	sold	sold
send	sent	sent
set	set	set
shake	shook	shaken
shave	shaved	{shaved {shaven (كوپىنچە ئېنىقلىغۇچى بولۇپ كېلىدۇ)
shed	shed	shed
shine	shone [ʃɒn]	shone

Appendix I

قوشۇمچە I

دائم ئىشلىتىلىدىغان قائىدىسىز پېئىللار جەدۋىلى

ھازىرقى زامان شەكلى	ئۆتكەن زامان شەكلى	ئۆتكەن زامان سۈپەتدەش شەكلى
arise	arose	arisen
awake	awoke	awoke, awaked
be (am, is, are)	was(were)	been
bear (تۇغماق)	bore	borne, born (مەجھۇل دەرىجىدە ئىشلىتىلىدۇ)
bear (ئۈستىگە ئالماق)	bore	borne
beat	beat	beaten'
become	became	become
begin	began	begun
bend	bent	bent, bended
bet	bet, betted	bet, betted
bid	bade, bid	bidden, bid
bind	bound	bound
bite	bit	bitten (بەزىدە) bit (بولۇپ كېلىدۇ)
bleed	bled	bled
blow	blew	blown
break	broke	broken
breed	bred	bred

bring	brought	brought
broadcast	broadcast, broadcasted	broadcast, broadcasted
build	built	built
burn	burnt, burned	burnt, burned
burst	burst	burst
buy	bought	bought
cast	cast	cast
catch	caught	caught
choose	chose	chosen
cling	clung	clung
come	came	come
cost	cost	cost
creep	crept	crept
cut	cut	cut
deal	dealt	dealt
dig	dug	dug
do	did	done
draw	drew	drawn
dream	{dreamt (dremt) {dreamed	{dreamt {dreamed
drink	drank	drunk
drive	drove	driven
dwell	dwelt	dwelt
eat	ate (et, eit)	eaten
fall	fell	fallen
feed	fed	fed
feel	felt	felt
fight	fought	fought
find	found	found
flee	fled	fled
fling	flung	flung

ئۈلۈشكۈن، بۇرنا كۈنى.

yet [jet] He has not come: تېخى، تېخىچە، ھازىرغىچە: ① *adv.* I

a ~ more easier task: يەنە: ② تېخىمۇ، تېخىمۇ ئاسان ئىش / once (more)

تېخىمۇ ئاسان ئىش ~ يەنە بىر قېتىم، conz. II لېكىن، ئەمما، بىراق: It is -very good

يەنە. II conz. II لېكىن، ئەمما، بىراق: It is -very good، بىراق

It is -very good، بىراق ~ it can be better. بۇ ناھايىتى ياخشى بويۇتۇ، بىراق

تېخىمۇ مۇكەممەلەشتۈرۈش كېرەك.

yield [ji:ld] ① *v.* I چىقماق، چىقارماق، كەلتۈرۈپ، چىقار- yield [ji:ld]

ماق، پەيدا قىلماق. ② مېۋە بولماق. ③ يول قويماق چىپ

كىنىمەك، تەسلىم بولماق. II n. مەھسۇلات مىقدارى.

yoke [jəuk] ① بويۇنتۇرۇق. ② بىر بويۇنتۇرۇقتىكى بىر yoke [jəuk]

جۈپ كالا. ③ بويۇنتۇرۇقسىمان نەرسىلەر، بىر خىل ئەپكەش.

yolk [jəuk] n. تۇخۇم سېرىقى.

yonder ['jɒndə] ① *adv.* I ئاۋۇ ياقىتىكى، ئاۋۇ يەردىكى، يىم- yonder ['jɒndə]

راقتىكى. II *adv.* ئاۋۇ يەردە، يىراقتا.

you [ju:ju] *pron.* (باش كېلىش ۋە چۈشۈم كېلىش شەكلى) you [ju:ju]

① سەن، سىز، سىلى. ② سىلەر.

you'd [ju:d] = ① you had. ② you would.

you'll [ju:l] = ① you will. ② you shall.

young [jʌŋ] ① *adj.* I ياش، يېشى كىچىك. ② (ئوخشاش young [jʌŋ]

ئىسىملىكلەر ياكى ئوخشاش فامىلىلىكلەرنى پەرقلىنىدۇرۇش

ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ) يېشى كىچىك، كىچىك. II n. (ھايۋانات

لارنىڭ) كۈچۈك، بالا، تۇل.

youngster [jʌŋstə] ① *n.* بالا، كىچىك بالا، كىچىك ئوغۇل. youngster [jʌŋstə]

② ياشلار.

your [jɔ:] *pron.* (you نىڭ سۈپەت خاراكتېرلىك ئىگىلىك your [jɔ:]

كېلىش شەكلى). ① سېنىڭ، سىزنىڭ، سىلەرنىڭ. ② سىلەر- نىڭ،

you're [juə] = you are.

yours [jɔ:z] *pron.* (you) نىڭ ئىسىم خاراكتېرلىك ئىگىلىك

كېلىش شەكلى). ① سېنىڭكى، سىزنىڭكى، سىلىنىڭكى، ئۆز-
لىرىنىڭكى. ② سىلەرنىڭكى، ئۆزۈڭلارنىڭكى.

yourself [jɔ:'self] *pron.* (yourselves [jɔ:'selvz]) ئۆزۈڭ.

ئۆزۈڭىز، ئۆزلىرى، ئۆزۈڭلار.

yourselves [jɔ:'selvz] *pron.* → yourself.

youth [ju:θ] *n.* ① ياشلىق، ياشلىق باھار. ② ياشلىق دەۋر.

③ ياشلار: the Communist Youth League كوممۇنىستىك

ياشلار ئىتتىپاقى.

youthful ['ju:θful] *adj.* ياش، ياشلىق، ياشلاردەك، ياشلارچە.

you've = you have.

yr. = ① year. ② younger. ③ your.

yuan [ju:'ɑ:n] *n.* يۈەن (جۇڭگو پۇل بىرلىكى).

yugoslav ['ju:gəu'slɑ:v] *n.* I يۇ-يۇگوسلاۋىيىنىڭ. I

گوسلاۋىيىلىك.

Z

zeal [zi:l] *n.* قىزغىنلىق، قىزىقىش: ~ revolutionary

قىملايسى قىزغىنلىق.

zealous ['zeləs] *adj.* ① ئاكتىپ. ② قىزغىنلىق، قىزىقىدىغان.

zero ['ziərəu] *n.* I نۆل، نۆل نۇقتا، نۆل گرادۇس؛ ھېچنېمە

مىسى بولماسلىق، يوقسۇزلۇق.

zone [zəun] *n.* ① باغ (ھالقا قاتارلىقلارنىڭ). ② رايون، يەرە

~ the cotten پاختىچىلىق رايونى. ③ چەمبەر. ③ بەل.

باغ: ~ the torid [frigid] ئىسسىق (سوغۇق) بەلباغ.

zoo [zu:] *n.* ھايۋانات باغچىسى.

ماق.

wrist [rist] n. بېغمش (قولنىڭ).

writ [rit] n. يېزىپ بېرىلگەن بۇيرۇق، يازما پەرمان: يوليۇ-
رۇق.

write [rait] v. (written ['ritn]; wrote [rəʊt]) ① يازماق،
پۈتمەك. ② ئەسەر يازماق، ماقالە يازماق. ③ خەت يازماق ||

down ~ يېزىۋالماق، خاتىرىلىمەك.
n. ① خەتتات. ② ئاپتور، مۇئەللىپ. ③ ياز-
غۇچى، ئەدىب.

writing ['raitɪŋ] n. ① يازما، قول يازما. ② ئەسەر.

written ['ritn] v. → write.

wrong [rɒŋ] I. ① خاتا، ناتوغرا. ② نامۇۋاپىق، قانۇنسىز.
③ تەتۈرى، ئارقىسى. ④ چاتقى بولۇش، كاشىلىسى بولۇش.

adv. I. ① خاتا، ناتوغرا. II. n. ① يولسىزلىق، قانۇنسىزلىق.
② رەزىللىك، ئوساللىق. v. IV. ئۇۋال قىلماق، ناھەق قىلماق،
ناتوغرا قىلماق.

wrote [rəʊt] v. → write.

wrung [rʌŋ] v. → wring.
wt. = weight.

X

xmas ['krɪsməs] n. = Christmas.

X-ray(s) ['eks'rei(z)] I. n. ① ئېكس نۇر. II. v. ① ئېكس نۇر-
رى بىلەن تەكشۈرمەك، ئېكس نۇرى بىلەن داۋالماق.

Y

- yard¹ [jɑ:d] ① ھويلا - ئارام، قورۇ. ② مەيدان، ئىشى مەيدانى.
- yard² [jɑ:d] n. يارد (ئەنگىلىيە ۋە ئامېرىكىنىڭ ئۇزۇنلۇق ئۆلچەم بىرلىكى).
- yarn [jɑ:n] ① يىپ، يۈك يىپ. ② <جانلىق تىلدا> ھېكايە، چۆچەك.
- yawn [jɔ:n] n. ئەسنەش. I. v. ئەسنەش.
- yd. = yard(s).
- yea [jei] yes = adv. I n. قوشۇلۇش، قوللىغۇچى.
- year [jɛ:] ① يىل. ② ياش، (ياش - قۇرام) || ~ after ~ ~ out ~ in / ھەر يىلى، ~ to ~ يىلدىن يىلغا، ھەر يىلى، ئۇدا بىر قانچە يىل.
- yearly [jɛ:li] adv. & adj. ھەر يىلى، يىلدا بىر قېتىم.
- yearn [jɛ:n] v. ئارزۇ قىلماق، تەشنا بولماق، سېغىنماق.
- yeast [ji:st] n. ئېچىتقۇ.
- yell [jel] v. ۋارقىرىماق، توۋلىماق. I n. ۋارقىراش، توۋ-لاش.
- yellow [ˈjɛləʊ] ① سېرىق، سېرىق رەڭ. ② تۇخۇم سېرىق رەڭ. I. v. سېرىق قىلماق، سېرىقلاشتۇرماق، سارغايتماق.
- yes [jes] adv. I ھە، خوپ، ماقۇل. I n. توغرا، راست، شۇنداق.
- yesterday [ˈjestədi] the day before ~ & adv. n. تۈنۈگۈن.

worldly [ˈwɜːldli] ① *adj.* بۇ دۇنيانىڭ، بۇ جاھاندىكى.

② دىندىن خالى، دىندىن تاشقىرى.

worldwide [ˈwɜːldwaɪd] *adj.* پۈتۈن دۇنيانىڭ، خەلقئارانىڭ.

خەلقئارا، دۇنيا.

worm [wɜːm] *n.* I قۇرت، مەدەدە قۇرت.

v. II لۆمۈلدەمەك، لۆمشمەك.

wornout [ˈwɔːnˈaʊt] ① *adj.* بۇزۇق، كېرەكتىن چىققان.

② كۈچى قالماغان، كۈچسىز.

worn [wɔːn] *v.* → wear.

worry [ˈwɜːri] *v.* I بىئارام قىلماق، بىئارام بولماق، كاشىلا.

قىلماق، كاشىلا بولماق، ئەنسىرىمەك، ئەنسىرەتمەك. *n.* II ئەن

دىشە، بىئاراملىق.

worse [wɜːs] *ill; bad* ← *adj.* I

ill; badly ← *adv.* II

worship [ˈwɜːʃɪp] *n.* I چوقۇنۇش، ھۆرمەت قىلىش، ئىززەت -

ئىكرام بىلدۈرۈش. *v.* II ① چوقۇنماق، سەجدە قىلماق.

② ھۆرمەتلىمەك، ئىززەت - ئىكرام بىلدۈرمەك.

worst [wɜːst] *ill; bad* ← *adj.* I

ill; badly ← *adv.* II

worth [wɜːθ] *adj.* I يارايدىغان، ياراملىق، ئەرزىيدىغان،

مۇناسىپ. *n.* I قىممەتكە ئىگە، قىممەتلىك، قىممىتى بار،

قىممەت.

worthless [ˈwɜːθlɪs] *adj.* يارىماس، كېرەكسىز، يارامسىز.

worthy [ˈwɜːði] ① *adj.* ئەرزىيدىغان، ياراملىق، يارايدىغان.

② قىممەتلىك، ھۆرمەتلىك.

would [wud, wəd] *v.* → will.

wouldn't [ˈwudnt] = would not.

wound¹ [wuːnd] *v.* II ① جاراھەت، يارا. ② ئازار.

n. I

يارىردار بولماق، يارىردار قىلماق، يارىرلانماق.

wound² [waʊnd] *v.* → wind.

wove [wəʊv] *v.* → weave.

woven [ˈwəʊvən] *v.* → weave.

wrap [ræp] (*v.* ~ped; ~ped; ~ping) ئورىماق، يۆگمەك.

چىرىمىماق. I. رومال (ياغلىق، شارپا قاتارلىقلار).

wrath [rɔ:θ] نەپەت، غەزەپ، قەھرى غەزەپ.

wreath [ri:θ] (wreaths [ri:ðz]) ① گۈلتاج، گۈل چەمبە

رەك، گۈل چەمبەر. ② قاينامسىمان بۇلۇت، قاينامسىمان

تۇتۇن.

wreck [rek] *n.* خەتەرلىككە ئۇچراش، پالاكەتكە يولۇقۇش،

بۇزغۇنچىلىققا ئۇچراش، ۋەقە يۈز بېرىش (كېمە ۋە پارا-)

خوت قاتارلىقلاردا). I. *v.* خەتەرلىككە ئۇچرىماق، پالاكەتكە

يولۇقماق، بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىماق.

wren [ren] *n.* شاخ سانغۇچ.

wrench [rentʃ] *n.* ① سىلكىپ بۇراش، قاتتىق تارتىش.

② قايرىلىش، قايرىش. ③ كۈلۈچ. I. *v.* ① سىلكىپ بۇرىماق،

قاتتىق تارتماق. ② قايرىلماق، قايرىۋەتمەك. ③ بۇرمىلىماق،

ئاتوغرا مەنە بەرمەك.

wretch [retʃ] *n.* ① بىچارە ئادەم، بەختسىز كىشى. ② رەزىل

كىشى، پەس ئادەم.

wretched [ˈretʃɪd] *adj.* ① بىچارە، بەختسىز. ② قەبىھ، رە-

زىل، يامان، ئوسال، ئەسكى.

wring [rɪŋ] (*v.* wrung; wrung [rʌŋ]) ① بۇرىماق، تولغى-

ماق، سىقىماق. ② پوپۇزا قىلماق، قورقۇتۇپ ئېلىۋالماق؛ قىس-

تاپ ئىقرا: قىلدۇرماق. I. *n.* سىقىش، بۇراش، تولغاش.

wrinkle [ˈrɪŋkl] *v.* I. ① قورۇق. ② پۈرمە، قاتلاق.

① تۈرمەك، تۈرۈلمەك، قورۇلماق، قورۇق چۈشمەك. ② قاتلاش

سەۋەبى).

woke [wəuk] v. → wake.

woken ['wəukən] v. → wake.

wolf[wulf] (wolves [wulvz]) n. بۆرە.

wolves [wulvz] n. → wolf.

woman ['wumən] خوتۇن. ① (women ['wimin]) n.
② ئايال مېجەز.

women ['wimin] n. → woman.

won [wʌn] v. → win.

wonder ['wʌndə] ① ھەيران قېلىش، ئەجەپلىنىش n-I
② مۆجىزە، ئاجايىپ ۋەقە، غەلىتە ئىش. ③ ھەيران قالماق،
ئەجەپلەنمەك. ④ ھەۋەس قىلماق، بىلگۈسى كەلمەك:
~ what time it is. نەچچە بولغانلىقىنى بىلگۈم بار.

wonderful ['wʌndəfʊl] adj. كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان،
كارامەت، ئاجايىپ ناھايىتى ياخشى.

wondrous ['wʌndrəs] adj-I كارامەت، ئاجايىپ.
adv-II ناھايىتى.

wont [wəʊnt] adj-I ئادەتلەنگەن، كۆنگەن.
n-II ئادەت.

won't [wəʊnt] = will not.

wood [wud] n. ياغاچ، ياغاچ ماتېرىيال، ئوتۇن. ② (كۆپلۈك)
ئىشلىتىلگەندە) ئورمانلىق، دەرەخلىك.

woodcut ['wudkʌt] n. ياغاچ ئويما.

wooden ['wudn] ~ gun ① ياغاچ، ياغاچتىن ياسالغان:
ياغاچ مىلتىق. ② دۆت، گالۋاڭ، كالۋا، قوپال، قاپاقباش.

woodland ['wudlənd] n. ئورمانلىق، دەرەخلىق.

wool [wul] n. ① يۇڭ (قوي، تۆگە قاتارلىقلارنىڭ). ② يۇڭ
يىپ. ③ يۇڭ توقۇلما بۇيۇملىرى.

wool(l)en ['wʊlɪn] يۇڭ، يۇڭدىن توقۇلغان، يۇڭ توقۇلما n.I (كۆپلۈك ئىشلەيدىغان بۇيۇملىرى، يۇڭ توقۇلما بۇيۇملىرىنىڭ n.I (كۆپلۈك ئىشلەيدىغان تىلىمىدۇ) يۇڭ توقۇلما بۇيۇملىرى.

word [wɜ:d] n.I ① سۆز، خەت، سۆز - ئىبارە. ② گەپ. ③ خەۋەر. ④ ۋەدە. ⑤ بۇيرۇق. v.I سۆز ئىشلەتمەك، سۆز تاللىماق.

wore [wɔ:] v. → wear.

work [wɜ:k] n.I ① خىزمەت، ئەمگەك، مەشغۇلات، كەسىپ. ② <فىزىكا> ئىش. ③ قول - ھۈنەر، قول سانائەت بۇيۇملىرى. ④ ئەسەر. ⑤ (كۆپلۈك ئىشلەتمەكچى ئىشلەتكەندە) ماشىنا ئەسۋابلىرى. ⑥ زاۋۇت، فابرىكا. ⑦ قۇرۇلۇش. v.I ① خىزمەت قىلماق، ئىشلىمەك، ئىشلەتمەك. ② كەلتۈرۈپ چىقارماق. ③ باشقۇرماق، شۇغۇللانماق. ④ ئايلانماق، ماڭماق، ئايلاندۇرماق. ⑤ (كەشتە) تىكىمەك.

worker ['wɜ:kə] n. ئىشچى، خىزمەتچى.

working ['wɜ:kɪŋ] n.I ① خىزمەت قىلىش، ئەمگەك قىلىش، ئايلانماق، رولىنى جارى قىلىش. ② (كۆپلۈك ئىشلەتمەكچى ئىشلەتكەندە) خاڭ ئىشچى يولى، مەشغۇلات رايونى. v.I ① ئىشچىلارنىڭ ئەمگەكچىلەرنىڭ. ② خىزمەت قىلىدىغان، ئىشلەيدىغان، خىزمەتكە مۇناسىۋەتلىك: hours ~ ئىش ۋاقتى.

workman ['wɜ:kmə] n. ① ئىشچى. (workmen ['wɜ:kmə]) n. ② خىزمەتچى.

workmen ['wɜ:kmə] n. → workman.

works [wɜ:ks] n. ① زاۋۇت، فابرىكا. ② ئەسەر.

workshop ['wɜ:kʃɒp] n. ئىشخانا، دۇكان، سېخ، كارخانا.

world [wɜ:ld] n.I ① دۇنيا، ئالەم، جاھان. ② ساھە.

③ جاھان ئىشلىرى، بۇ دۇنيا. v.I دۇنيا، دۇنيانىڭ، ئالەمنىڭ، ئالەمدىكى.

n-I ئۈمىد، ئارزۇ، تىلەك.

① wit [wit] ن. ئەقىل، زېھىن، ئەقىل - پاراسە. ② دانىشمەن.

witch [witʃ] ن. باخشى، ئايال باخشى.

① with [wið] prep. (بىرەر نەرسىنىڭ مەۋجۇتلۇقىنى ياكى

ئۆزىگە خاس خۇسۇسىيىتىنى كۆرسىتىدۇ): a book ~ illustration

رەسىملىك كىتاب / a fighter ~ practical experience

رەسىملىك جەڭچى. ② (... بىلەن توشقۇزۇش، پۈركەش قاتار-

لىق ئۇقۇملارنى بىلدۈرىدۇ): fill a glass ~ water

بىلەن ئىستاكانىنى توشقۇزماق. ③ (ئۇسۇل ياكى سايماننى

كۆرسىتىپ، ... بىلەن، ... نى، ... نىڭ ياردىمىدە دېگەنگە

ئوخشاش سۆزلەر بىلەن ئىپادىلىنىدۇ): plough the

fields ~ tractors تراكتور بىلەن يەر ھەيدىمەك / dig ~ a pick

جۆتۈ بىلەن قازماق. ④ (قارىمۇ قارشىلىق، رەقىبى بىلەن

ئېلىشىش قاتارلىقلارنى بىلدۈرىدۇ): fight ~ an enemy

رەقىبى بىلەن ئېلىشماق، دۈشمەن بىلەن جەڭ قىلماق / argue ~ sb.

بىراۋ بىلەن زاكونلاشماق. ⑤ (ھەمراھ بولۇش، بىرلىك

شىش قاتارلىقلارنى بىلدۈرۈپ، بىللە، ... بىلەن بىللە، بىلەن

دېگەنگە ئوخشاش ئۇقۇملارنى بىلدۈرىدۇ): Come ~ me

بىلەن بىللە كېلىڭ. ⑥ ئايرىلىش ياكى بۆلۈنۈشنى كۆرسى-

تىدۇ): part ~ sb. بىراۋدىن ئايرىلماق. ⑦ (سەۋەبىنى

كۆرسىتىدۇ) تۈپەيلىدىن، ... ىلىقتىن: jump ~ joy خۇشاللىقتىن

سەكرەپ كەتەك. ⑧ (روھىي ھالەتنى كۆرسىتىدۇ) ... بىلەن،

... ھالدا: fight ~ courage قەھرىمانلىق بىلەن جەڭ قىل-

ماق. ⑨ ... غا قارىماي، ... بولسىمۇ: With all her

merits she was not proud. گەرچە ئۇنىڭ شۇنچە

كۆپ ئارتۇقچىلىقى بولسىمۇ يەنىلا ھاكاۋۇرلۇق قىلمايدۇ.

① withdraw [wið'drɔ:] [wið'drɔ:n] withdrew [wið'dru:]

(withdrawn) ① يىغماق، يىغىۋالماق. ② ئالماق (بانكىدا ئا-
مانەت قويۇلغان پۇلنى). ③ قايتۇرۇپ كەتمەك، چېكىنمەك.
④ ئەمەلدىن قالدۇرماق، بىكار قىلماق.

withdrawn [wið'drɔ:n] v. → withdraw.

withdrew [wið'dru:] v. → withdraw.

wither [ˈwiðə] v. ① تۆكۈلمەك، تۈزۈماق، خازان بولماق. ② ئاجىزلاشماق، ئاجىزلىماق.

within [wið'in] ~ the city. : چامىسىدا... ئىچىدە... prep. I

شەھەردە / He will be back ~ two hours ئۇ ئىككى سائەت

چامىسىدا قايتىپ كېلىدۇ. adv. I ئىچىدە.

without [wið'au] ~ money : (يوقلۇقنى بىلدۈرىدۇ) prep. I

پۇلسىز، He went out ~ a coat. ئۇ چاپان

كېيمەي چىقىپ كەتتى / He came in ~ knocking. ئۇ ئىشىك

نى چەكمەي كىردى. ② سىرتىدا، تاشقىرىدا. wait ~ the door.

ئىشىكنىڭ سىرتىدا ساقلاڭ. ③ (شەرتنى بىلدۈرىدۇ)

بولمىسا، بولمىغان بولسا: Without a people's

army the people have nothing. خەلقنىڭ ئارمىيىسى بولمىسا،

خەلقنىڭ ھېچنەرسى بولمايدۇ. adv. I سىرتىدا، تاشقىرىدا.

witstand [wið'stænd] (withstood; withstood [wið'stud] v-

قارشىلىق كۆرسەتمەك، تاقابىل تۇرماق.

witness [ˈwɪtnɪs] ① گۇۋاھچى، شاھىت، ئۆز كۆزى بىلەن n. I

كۆرگەن ئادەم. ② پاكىت، ئىسپات. v. I ① ئۆز كۆزى بىلەن

كۆرمەك. ② گۇۋاھلىق بەرمەك، گۇۋاھ بولماق.

witty [ˈwɪtɪ] ① چېچەن، پاراسەتلىك، پەم - پاراسەت- n. I

لىك. ② يۇمۇر، قىزىق، ھەزىل.

wizard [ˈwɪzəd] n. باخشى، ئەر باخشى.

woe [wəʊ] ① قايغۇ - ھەسرەت، دەرد - ئەلەم، قايغۇرۇش. n.

② (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) بالا - قازا، بەختسىزلىك (نىڭ)

adj. I ① كەڭ، بېپايان. ② يىراق (ئەسلى **wide** [waɪd])
تېمىدىن). **adv. I** ① كەڭ كۆلەمدە. ② يىراقتا.

widely ['waɪdlɪ] **adv.** → wide

widow ['wɪdəʊ] **n** تۇل خوتۇن.

widower ['wɪdəʊə] **n** بويتاق.

width [wɪðθ] **n** كەڭلىك، ئەن.

wife [waɪf] **n** (wives [waɪvz]) خوتۇن، رەپقە.

wig [wɪɡ] **n** يالغان چاچ.

wild [waɪld] **adj. I** ① ياۋايى، ياۋايىلىق، ۋەھشىي، ۋەھشىي

لىك. ② تەلۋىلىك. ③ قالايمىقان. ④ ھاپىلا شاپىلا.

adv. I ① قالايمىقان. ② ھاپىلا - شاپىلا، قول ئۇچىدىلا.

يېنىكلىك بىلەن.

wilderness ['wɪldənɪs] **n** چۆل، بوز يەر.

wildly [waɪldli] **adv.** = wild.

will: [wɪl] (would [wʊd]) **aux. v.** ① (ئىككىنچى ۋە ئۈچىنچى

شەخسلەر بىلەن بىرگە كېلىپ كېلىدىغان زامانى بىلدۈرىدۇ)

...ماقچى، ...مەكچى: He will come at five o'clock.

ئۇ سائەت بەشتە كەلمەكچى. ② (ھەممە شەخسلەر بىلەن

بىرگە كېلىپ خالاش، ماقۇل بولۇش، ئىرادە قىلىش قاتار-

لىق ئۇقۇملارنى بىلدۈرىدۇ): I ~ go wherever the

party leads us. مەن مەڭگۈ پارتىيىگە ئەگىشىپ ماڭمەن.

will² [wɪl] **n** ئىرادە، غايە، ئارزۇ، مەقسەت.

willing ['wɪlɪŋ] **adj.** رازىلىق بىلەن، ئىختىيارىي.

willow ['wɪləʊ] **n** ① تال، سۆگەت. ② سۆگەت ياغىچى.

wilt [wɪlt] **v.** ① تۈكۈلمەك، تۈزۈماق، تۈزۈتماق، خازان بول-

ماق. ② چۈشكۈنلەشمەك، روھسىزلانماق، چۈشكۈنلەشتۈرمەك.

win [wɪn] **v. I** (winning; won; won [wʌn]) ① ئۇتماق، يەڭ

مەك. ② قولغا كەلتۈرمەك، ئېرىشمەك، ئىگە بولماق، سازاۋەر

بولماق. ③ قايىل قىلماق. n-I غەلبە، يېڭىش.

n-I ① شامال. ② پۇراق. ③ نەپەس. ④ نەپ [wind] winds
لىك چالغۇ ئەسۋابلىرى. ⑤ ئۈچەي يېلى. ⑥ قۇرۇق گەپ،
قۇرۇق پاراك. v-I ① نەپەسلەنمەك، نەپەسلەندۈرمەك.
② پۇرماق.

v. (wound; wound [waund]) ① ئايانماق، wind: [waɪnd]
چۆگىلمەك. ② يۆگىمەك، تۈرمەك. ③ تولغىماق، سىقماق.

n- ① چاقپىلەك، پىلدىرلىغۇچ. ② شا. windmill ['wɪndmɪl]
مال ساندۇق.

n- دېرىزە. window ['wɪndəw]

n. ① ئۈزۈم ھارىقى. ② ھاراق، مېۋە ھارىقى. wine [waɪn]

n- ① قانات، يان تەرەپ. ② سەھنىنىڭ يان تەرىپى. wing [wɪŋ]

v-I ① كۆز قىسماق، كۆز قىسىپ ئىشارەت قىلماق، wink [wɪŋk]

كۆزنى چىچىقلاتماق. ② چاقنىماق، پىلدىرلىماق (يۇلتۇز، چىم -

راغ نۇرى قاتارلىقلار). n-I ① كۆز قىسىش، كۆزنى چىم -

چىقىلتىش. كۆز قىسىپ ئىشارەت قىلىش. ② ھەش - پەش

دېگۈچە (... بولۇش). كۆزنى يۇمۇپ ئاچقۇچە (... بولۇش).

n- قىش، قىش پەسلى. winter ['wɪntə]

v-I سۈرتىمەك، ئېرتماق. n-I سۈرتۈش، ئېرتىش. wipe [waɪp]

n-I ① سىم، توك سىمى. ② (جانلىق تىلدا) wire ['waɪə]

تېلېگرامما. v-I ① سىم بىلەن باغلىماق. ② توك سىمى

تارتماق. ③ (جانلىق تىلدا) تېلېگرامما بەرمەك.

adj-I سىمسىز. n-I تېلېگرامما؛ رادىئو. wireless ['waɪəslɪs]

n. ① ئەقىل، ئەقىل پاراسەت، زېھىن، ئىدرەك. wisdom ['wɪzdəm]

② ھېكمەتلىك سۆز، مەشھۇر سۆز.

adj. دانا، دانىشىمن، ئەقىللىق. wise [waɪz]

v-I ئۈمىد قىلماق، ئارزۇ قىلماق، تىلىمەك. wish [wɪʃ]

② پىنھان يەتكۈزۈپ قويماق (شوم خەۋەرنى). n.I ① عەيۋەت گەپ، ئۆسەك سۆز. ⑤ پىچىر - پىچىر ئاۋاز. ③ (شامالنىڭ) ئۇشقىرتىش ئاۋازى.

n.I ① ئۇشتەك چالماق. غوڭغۇل whistle [ˈwɪsl, ˈhwɪsl] دىماق. ② ۋىڭىلداپ ئۇچماق. ③ پۈۋلەپ ئاۋاز چىقارماق. n.I ① ئۇشتەك ئاۋازى؛ شامال ئاۋازى؛ گۈدۈك ئاۋازى.

② ئۇشتەك؛ گۈدۈك؛ سىگنال. white [waɪt, hwaɪt] ② ئاق رەڭلىك. ① ئاق، ئاق رەڭلىك. n.I ① ئاق رەڭ. ② ئاق تەنلىكلەر، ئاق جىنسلىقلار. ③ تۇخۇم ئېقى.

pron. (ئىگىلىك كېلىش شەكلى) who [huː, hu] : [huːz] whose چۈشۈم كېلىش شەكلى (whom [huːm]) ① (سوراق ئالماش بولۇپ كېلىدۇ) كىم: Who has taken my book? كىمى. To whom did you give the letter?/كىم ئالدى؟ خەتنى كىمگە بەردىڭىز؟ ② (باغلىغۇچى ئالماش بولۇپ كېلىدۇ) كىم: I don't know ~ those people are. ئۇ كىشىلەرنىڭ كىملىكىنى بىلمەيمەن. ③ (نېسىپى ئالماش بولۇپ كېلىدۇ) ئاۋۇ، ھېلىقى... (ئادەم): The woman ~ is carrying fertilizer to the fields is our brigade leader. ئوغۇت توشۇۋاتقان (ئاۋۇ) ئايال بىزنىڭ بىرىگادېر.

pron. (ئىگىلىك كېلىش شەكلى) whoever [huː(ː)evə] whosever چۈشۈم كېلىش شەكلى (whomever) كىم بولۇ- شىدىن قەتئىينەزەر، كىم بولسا بولسۇن: Whoever makes mistakes must correct them. خاتالىق ئۆتكۈزۈسە تۈزىتىش كېرەك.

adj.I ① پۈتۈن، ھەممە، بارلىق: the ~ world. ② تولۇق: number ~ تولۇق نومۇر. n.I ھەممە، بارلىق، ئومۇم. ئومۇملۇق، پۈتۈنلۈك.

wholehearted ['həul'hɑ:tɪd] *adj.* پۈتۈن ۋۇجۇدسىنى بېغىش
لىغان، جان - دىلى بىلەن ئىشلەيدىغان.

wholesome ['həulsəm] *adj.* سالامەتلىككە پايدىلىق، سالامەتلىك.

wholly ['həuli] *adv.* ① پۈتۈنلەي، تولۇق. ② ساق، سالامەت.

whom [hu:m] *pron.* → who.

whose [hu:z] *pron.* (who نىڭ ئىگىلىك كېلىش شەكلى)

① (سوراق ئالماش بولۇپ كېلىدۇ) *Whose book is this?*

نىڭ: *I wonder ~ hat that is.* / بۇ كىتاب كىمىنىڭ؟

شەپكە كىمىنىڭ ئىكەنلىكىنى بىلمەيمەن. ② (نەسىپى ئالماش

بولۇپ كېلىدۇ): *Is there anyone here ~ name is Adil?*

بۇ يەردە ئادىل ئىسىملىك ئادەم بارمۇ؟

why [wai,hwai] *adv.* ① (سوراق رەۋىش بولۇپ كېلىدۇ)

نېمە ئۈچۈن، نېمە سەۋەبتىن؟ *Why did you do it?* بۇ

ئىشنى نېمە ئۈچۈن قىلدىڭ؟ ② (باغلىغۇچى رەۋىش بولۇپ

كېلىدۇ) نېمە ئۈچۈن، نېمە سەۋەبتىن: *I don't know.*

the meeting was postponed. يىغىننىڭ نېمە ئۈچۈن

كەينىگە سۈرۈلگەنلىكىنى بىلمەيمەن. ③ (نەسىپى رەۋىش بولۇپ

كېلىدۇ) نېمە ئۈچۈن: *This is the reason ~ he failed.*

بۇ ئۇنىڭ (نېمە ئۈچۈن) مەغلۇپ بولغانلىقىنىڭ سەۋەبى.

int. (ھەيران قېلىش، قانائەتلىنىش، ياكى قارشى تۇرۇش

قاتارلىقلارنى بىلدۈرۈپ، ھەي، ھوي، ھەئە، ھە، ئەلۋەتتە،

نېمە؟ دېگەنگە ئوخشاش سۆزلەر بىلەن ئىپادىلىنىدۇ): *why, of:*

Is it true? — why, yes, I think so. ھە، ئەلۋەتتە. course.

شۇ راستمۇ؟ — ھەئە، راست، مېنىڭمۇ ئويۇم شۇنداق.

wicked [ˈwɪkɪd] *adj.* ① يامان، ئوسال، رەزىل ② يامان

ئىيەتلىك، نىيەتى بۇزۇق.

① يامان، قەبىھ، رەزىل. **wickedness** [ˈwɪkɪdnɪs]

② يامان نىيەت.

① *conj.* لەزەردە تۇتقاندا، کۆزدە تۇتقاندا: *whereas* [wɛər'æz]...
...ئىلىقى ئۈچۈن. ② بىراق، ئەمما، ئەكسىچە:

Modesty helps one to go forward. ~ conceit makes one lag behind.
...مەر-
ۋرلۇق كىشىنى ئارقىدا قالدۇرىدۇ.

① *adv.* نېمىنى ئاساس قىلىپ، *whereby* [wɛə'bai,hwɛə'bai]

نېمىگە ئاساسەن. ② شۇنىڭغا تايىنىپ، شۇنى ئاساس قىلىپ.

wherefore ['wɛəfɔ:hwɛəfɔ:] نېمە ئۈچۈن. n.I. سەۋەب،

ئاساس.

wherein [wɛər'in,hwɛər'in] - شۇنىڭ ئىچىدە، ئۇنىڭ

ئىچىدە، شۇ ئۇقتىدا، جەرياندا.

① *adv.* زادى نەدە، قەيەردە: *wherever* [wɛər'evə,hwɛər'evə]

Wherever did you see such a thing? سەن بۇنداق نەر-

سنى زادى نەدە كۆردۈڭ؟ ② ھەر قانداق يەرگە، ھەر قانداق

يەردە. ③ (باغلىغۇچى رەۋىش بولۇپ كېلىدۇ) مەيلى نەگە،

مەيلى نەدە: *wherever we go, we must indentify our-*

selves with the masses. مەيلى نەگەلا بارمايلى، شۇجا-

دىكى ئامما بىلەن ئىچقويۇن - تاشقويۇن بولۇشىمىز كېرەك.

whether ['wɛðə,hwɛðə] *conj.* (سوراق ئۇقۇملارنى بىلدۈرىدۇ):

Ask him ~he can come. ئۇ كېلەلمەيدۇ يوق سوراپ باقا-

لى. I don't know ~it will rain or not. يامغۇر ياغامدۇ ياغما-

مدۇ بىلمەيمەن. *Whether it is true remains a question.*

ئۇنىڭ زادى راست ياكى يالغانلىقى تېخى بىر مەسىلە.

②...گە قارىماي، مەيلى قانداقلا بولمىسۇن،

...دىن قەتئىينەزەر: *We must persevere in our work.*

conditions are favourable or adverse. ~شەرت - شارائىت

تىمىزنىڭ ياخشى - يامان بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، ۋەدىمىزدە

چىڭ تۇرۇشىمىز كېرەك.

which [witʃ, hwitʃ] (سوراق ئالماش بولۇپ كېلىدۇ) ① pron. I

قايسى: Which will you take, milk or cream?
ئىچىسىز، سۈتىنىمۇ ياكى قايماقنىمۇ؟ /

It's hard to say ~ is the best item on the programme.

قايسى نومۇرنىڭ ئەڭ ياخشى ئىكەنلىكىنى بىر نەرسە دېيىش تە.

س. ② (نېسپى ئالماش بولۇپ كېلىدۇ) ھېلىقى، شۇ: This is the

power station ~ we built last year.

قۇرغان ھېلىقى ئېلېكتر ئىستانسىسى.

ad. j. I قايسى: Which way shall we go?

ماڭىمىز؟

n. I بىر مەزگىل، بىر دەم: while [waɪl, hwaɪl] Wait a ~

بىر دەم ساقلاڭ. v. II. ① (بىكار) ئۆتكۈزمەك: ~ the time away

ۋاقىتنى بىكارغا ئۆتكۈزمەك. ② con. j. I ... چاغدا، ... بىلەن

بىرلا ۋاقىتتا: While (he was) in Peking, he visited

the Great Wall. ③ the Great Wall. ئۇ بېيجىڭدە تۇرغان چاغلاردا سەددىچىن

سېپىلىنى زىيارەت قىلغان. ② لېكىن، ئەمما.

③ گەرچە: While I find the problems very difficult,

I don't think them insoluble.

بولسىمۇ، لېكىن يەنىلا ھەل قىلغىلى بولىدۇ دەپ ئويلايمەن.

whilst [ˈwaɪlst, ˈhwaɪlst] con. j. = while.

n. I قامچا. v. I ① قامچىلىق. ② قوچۇماق،

ئىلەشتۈرمەك. ③ تۇيۇقسىز يۆتكەلمەك (نەرسىلەر): تۇيۇقسىز

تارتىۋېلىنماق، توساتتىن بۇلاپ كېتىلمەك.

v. I ① ئايلىنماق، ئايلىنىدۇرماق. ② ئۇچقان.

دەك چاپماق. n. I ① ئايلىندۇرۇش. ② قالايمىقان قىلىش.

n. whirlwind [ˈwɜːlwɪnd, ˈhwɜːlwɪnd] قۇيۇن.

n. whisky, whiskey [ˈwɪski, ˈhwɪski] ۋىسكى ھارىقى.

v. I ① پىچىرلىماق، شۇبىرلىماق. whisper [ˈwɪspə, ˈhwɪspə]

① *adj.* ھۆل، ئەم، زەي. ② يامغۇر كۆپ ياغىدۇ *wet* [wet]

خان. ③ غاتا قىلىنغان، ناتوغرا بولۇپ قالغان. *n.*

① ئەملىك، ② [the~] يامغۇر. *v.* ھۆل قىلماق.

we've [wi:v] = *we have.*

whale [weil,hweil] *n.* كىت.

① *pron.* (سوراق ئالماش بولۇپ كېلىدۇ) *what* [wɒt,hwɒt]

نېمە؛ نېمە ئىش قىلىدىغان ئادەم؛ *What is he?* ئۇ نېمە

ئىش قىلىدىغان ئادەم / *what is the time?* ۋاھىت سائەت

قانچە بولدى؟ / *What's the price?* ۋاھىسى قانچە؟

What did you say? نېمە دېدىڭىز؟ ② (باغلىغۇچى ئال

ماش بولۇپ كېلىدۇ): *We can learn ~ we did not know.*

بىز بۇرۇن بىلمەيدىغان نەرسىلەرنى ئۆگىنىۋالالايمىز. *adj.*

① (نېمە، قانداق دېگەنگە ئوخشاش ئۇقۇملارنى بىلدۈرىدۇ):

What time is it? ۋاھىت سائەت قانچە بولدى؟ / *What news*

have you? قانداق خەۋەر ئېلىپ كەلدىڭ؟ ② (ھەسرەتلىنىش،

ئاھ ئۇرۇش، خۇرسىنىش قاتارلىقلارنى بىلدۈرۈپ، پاه، نېمە

دېگەن دېگەنگە ئوخشاش ئۇقۇملارنى بىلدۈرىدۇ):

What a beautiful city! پاه، نېمىدېگەن گۈزەل شەھەر - جە!

① *pron.* ئومۇمەن، نېمە بولۇشىدىن *whatever* [wɒt'evə,hwɒt'evə]

قەتئىيەنەزەر: *Take ~ you like.* ۋاھىنى خالىساڭ شۇنى

ئال. *adj.* ① قانداق بولۇشىدىن قەتئىيەنەزەر، قايسى خىل

دا بولۇشىدىن قەتئىيەنەزەر: *Whatever book you may*

read, read it carefully. مەيلى قانداقلا كىتاب بولمىسۇن

ئوقۇساڭ تەپسىلىي ئوقۇشۇڭ كېرەك. ② ھېچنېمە.

what's [wɒts,hwɒts] = *what is.*

whatsoever [ˌwɒtsəʊ'veə,hwɒtsəʊ'veə] = *whatever.*

wheat [wi:t,hwi:t] *n.* بۇغداي.

① چاق. ② (ئوڭ - سولغا) بۇرۇلۇش *wheel* [wi:l,hwi:l]

ھەرەكتى. v.I ① ھارۋا ئىنتەرمەك، ھارۋىدا ئوشۇماق.

② ئايلاندۇرماق.

when [wen, hwen] ① *adv.* (سوراق رەۋىشى بولۇپ كېلىدۇ)

قاچان: When does the meeting begin? يىغىن قاچان

باشلىنىدۇ؟ ② (نسىپى رەۋىشى بولۇپ كېلىدۇ) ...ئىغان چاغ

دا، ...پەيتتە: He came at a time ~ we needed help.

ئۇ، بىز ياردەمگە مۇھتاج بولغان چاغدا كەلگەن. conj.II

① ...ئىغان (كەن) چاغدا: It was snowing ~ he arrived.

ئۇ كەلگەن چاغدا يامغۇر يېغىۋاتاتتى. ② ...لا... We'll

start ~ the team leader comes. دوپجاك كەلسلا بىز

يولغا چىقىمىز. pron.II ① قاچان: Until ~ can you stay?

قاچانغىچە تۇرالايسىن؟ ② شۇ چاغ، شۇ ۋاقىت:

He left in May, since ~ I have not seen him. ئۇ مايدا

(ماي ئىپىدا) كەتكەن، شۇندىن بۇيان ئۇنى كۆرمىدىم.

whenever [wen'evə, hwen'evə] ھەر قېتىم، قاچان *adv. & conj.*

بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، قاچانلا بولىمىسۇن، دائىم، ھەر قاچان،

ھەممە ۋاقىت: I'll see him ~ he likes to come. قاچانلا بولم

سۇن، ئۇ كەلسلا مەن كۆرۈشمەن/ Whenever we met with

difficulties, they come to help us. ھەر قېتىم

قېيىنچىلىققا دۇچ كەلسەك، ئۇلار بىزگە ياردەم بېرىتتى.

where [weə, hwəə] ① (سوراق رەۋىشى بولۇپ كېلىدۇ) *adv.*

نەگە، قەيەردە، نەدىن: Where are you from? سىز نەدىن؟

Where are you going? نەگە بارىسىز؟ ② (باغلىغۇچى

رەۋىشى بولۇپ كېلىدۇ): I don't know ~ I can

find him (~ to find him). ئۇنى نەگە بېرىپ سۇزدەيدىغان

لىقىمنى بىلمەيمەن. ③ (نسىپى رەۋىشى بولۇپ كېلىدۇ):

This is the room ~ he lived. بۇ ئۇنىڭ بۇرۇن تۇر-

غان ئۆيى.

سالامەت ئۆتمەك، تىنچ - ئامان ئۆتمەك (دولقۇن، كىرىزىس قاتارلىقلاردىن). ② ئۆتمەك.

weave [wi:v] (woven [ˈwəʊvən] : wove [wəʊv]) v

① توقۇماق (رەخت، سېۋەت قاتارلىقلارنى). ② توقۇپ چىقماق (ھېكايە).

weaver [ˈwi:və] n توقۇمىچى، بابكار.

web [web] n ① تور، تورسىمان بۇيۇم، تور توقۇلما. ② ئۆ - مۇچۇك تورى.

wed [wed] v (wedding : ~ded : ~ded) n دىكاهلانماق، تۇرمۇش قۇرماق.

Wed. = Wednesday.

we'd [wi:d] = ① we had. ② we should. ③ we would.

wedding [ˈwedin] n توي، توي مۇراسىمى.

wedge [wedʒ] n ① شىنا، پانا، قوزۇقسىمان نەرسىلەر.

② قاقماق، شىنا قاقماق.

Wednesday [ˈwenzdi] n چارشەنبە.

wee [wi:] n ① ئىنتايىن كىچىك، ناھايىتى كىچىك.

weed [wi:d] n ① ئوت - چۆپ، ياۋا ئوت. ② ئوتماق، ئوت ئوتماق.

week [wi:k] n ھەپتە (بىر ھەپتە).

weekend [ˈwi:kend] n ھەپتىنىڭ ئاخىرقى كۈنى.

weekly [ˈwi:kli] n ① ھەپتىلىك. ② ھەپتىدە بىر قېتىم.

③ ھەپتىلىك گېزىت، ھەپتىلىك ژۇرنال.

weep [wi:p] v (wept : wept [wept]) n ياشالماق، كۆزىگە ياش ئالماق.

weigh [wei] v ① ئۆلچەمەك، تارتماق، جىگلىماق. ② ... ئې - خىرلىقتا كەلمەك.

③ مۆلچەرلىمەك؛ ئويلانماق. ④ تەسىر قىلماق.

weight [weit] n ① ئېغىرلىق كۈچى. ② ئېغىرلىق، سالىماق.

③ مۇھىملىق؛ كۈچ؛ تەسىر. ④ مەسئۇلىيەت. ⑤ ئېغىرلىق
ھېسابلاش ئۇسۇلى، ئېغىرلىق ئۆلچەم بىرلىكى. ⑥ جىڭ تېشى.
welcome ['welkəm] *adj.* I قارشى ئېلىنغان،
قارشى ئېلىنىدىغان، *n.* I قارشى ئېلىش، كۈتۈۋېلىش.
v. II قارشى ئالماق.

welfare ['welfeə] *n.* ① پاراۋانلىق. ② بەخت، بەخت - سائادەت.
*well*¹ [wel] *n.* I قۇدۇق، نېفىت قۇدۇقى. *v.* II ئېتىلىپ چىقماق
ئۇرغۇپ چىقماق.

*well*² [wel] *adj.* I (*best* [best]; *better* ['betə]) ① ياخشى،
ساغلام: I am perfectly ~ تېنىم ناھايىتى ساغلام، تەن
سالامەتلىكىم ناھايىتى ياخشى. ② مۇۋاپىق، قانائەتلىنەرلىك.
adv. I (*best*; *better*) ① ياخشى، توغرا. قانائەتلىنەرلىك
ھالدا، قانائەتلىنگۈدەك. ② تولۇق، ئۈزۈل-كېسىل *n.* II
ھۆي، ھەي، ھە، ياخشى.

we'll [wi:l] = ① we shall. ② we will.

well-being ['wel'bi:ɪŋ] *n.* ① بەخت، بەخت - سائادەت.
② پاراۋانلىق. ③ سالامەتلىك، ساغلاملىق.

well-known ['wel'nəʊn] *adj.* ئاتاقلىق، مەشھۇر.

went [went] *v.* → go.

wept [wept] *v.* → weep.

were [wə: wə] *v.* → be.

we're [wiə] = we are.

weren't [wə:nt] = were not.

west [west] *n.* I ① غەرب كۈنپېتىش. ② غەرب مەملىكەت
لىرى، غەربىي يېرىم شار. *adv.* II غەرب، غەربىي.

غەرب تەرەپكە، كۈن پېتىشقا.

western ['westən] *adj.* غەرب، غەربىي، غەرب مەملىكەتلىرىنىڭ.

westward ['westwəd] *adj.* غەربكە قارىتىلغان، غەربتىكى.

was [wɒz, wɔːz] v. → be.

wash [wɒʃ] v. I ① يۇماق، يۇيۇلماق. ② يۇيۇشقا چىدىماق (رەخت). ③ داۋالغۇماق، چايقالماق (دېڭىز ۋە دەريا سۇلىرى).
n. I ① يۇيۇش. ② كىرى يۇيۇش ئۆيى. ③ شارقىراش ئاۋازى (سۇنىڭ).

wasn't ['wɒznt] = was not.

waste [weɪst] v. I ① قاقاس، چۆل. ② كېرەكسىز. ③ ئىسراپ قىلماق، بۇزۇپ چاچماق. ④ ئاق قالماق، چۆللىشىپ كەتمەك. ⑤ ئاجىزلاشماق. n. I ① ئىسراپ قىلىش. ② ئەخلەت، كېرەكسىز نەرسە. ③ قۇم، چۆل.

watch¹ [wɒtʃ] v. I ① كۆرمەك، كۈزەتمەك. ② كۈتۈپ تۇرماق، دىققەت قىلماق || out~پەخەس بولماق، پايلىماق، دىققەت قىلماق / over ~ قارىماق، ساقلىماق. n. I ① كۆرۈش. ② دىققەت قىلىش. ③ ساقلاش.

watch² [wɒtʃ] n. (قول) سائەت.

watchful ['wɒtʃfʊl] adj. ھوشيارلىق، ئېھتىياتچانلىق، زېرەكلىك، پەخەسلىك، دىققەت بىلەن.

water ['wɔːtə] n. I ① سۇ. ② ئېرىتمە. ③ كىچىك تەرەت، سۇيىدۈك. ④ ياش، شۆلگەي، شال. v. I ① سۇغارماق (ئېتىز-ئېرىققلارنى). ② چىقماق، ئاقماق (ياش، شۆلگەي، شال قاتارلىقلار).

waterfall ['wɔːtəfɔːl] n. شارقىراتما.

water-melon ['wɔːtə'melən] n. تاۋۇز.

waterproof ['wɔːtəpruːf] n. I سۇ ئۆتمەسلىك. adj. I سۇ ئۆتكۈزمەيدىغان. v. I سۇ ئۆتكۈزمەسلىك.

waterway ['wɔːtəwei] n. سۇ يولى.

watt [wɒt] n. ۋات (ئېلېكتر قۇۋۋىتىنى ئۆلچەش بىرلىكى).

wave [weɪv] v. I ① پۇلاڭلانماق، لەپىلدەتمەك. ② دولقۇن

پەيدا قىلماق. n-I ① دولقۇن، دولقۇنلاش. ② پۇلاڭلاش.

پۇلاڭلىتىش. ④ دولقۇن شەكلى. ⑤ يۇقىرى دولقۇن.

v. ئىرغاڭلىماق، تەۋرەنمەك. ② ئارىسالدا waver [ˈweɪvə]

بولۇپ قالماق، ئىككىلىنىپ قالماق.

v. (ئاي) پۈتۈنلەنمەك. wax [wæks]

n. ① يول. ② ئارىلىق. ③ تەرتىپ. ④ ئۇسۇل، way [wei]

چارە، تەدبىر: ⑤ ئادەت. ⑥ ھالەت. || by the ~ گېزى كەل

گەندە ئېيتىپ قويماق (سوراپ قويماق) by ~ of / ئۆتمەك.

ئۆتمەك، ...نى كېسىپ ئۆتمەك.

pron. بىز، بىزلەر. (ئىگىلىك كېلىش شەكلى our: we [wi:]

چۈشۈم كېلىش شەكلى us).

adj. ① ئاجىز، كۈچسىز، دەرىمانسىز. ② سۇس، ئاج. weak [wi:k]

v. ① ئاجىزلاشماق، ئاجىزلاشتۇرماق. weaken [ˈwi:kən]

② سۇسلاشماق، سۇسلاشتۇرماق.

n. ئاجىزلىق، كۈچسىزلىك، دەرىمانسىزلىق، weakness [ˈwi:knis]

② كەمچىللىك، ئوقسان، قۇسۇر. ③ خۇمار.

n. بايلىق. wealth [ˈwelθ]

adj. باي. wealthy [ˈwelθi]

n. قورال. weapon [ˈwepən]

v-I (worn [wɔ:n]; wore [wɔ:rwɔə]) ① كىيمەك، wear [weə]

تاقىماق. ② قويماق، قونۇۋالماق (چاچ - ساقال قاتارلىق

لارنى). ③ چىقىپ تۇرماق. ④ كونىرماق، ئۇيرىماق.

⑤ چىدىماق، چىداشلىق بەرمەك. ⑥ ھارماق، چارچىماق. n-I

① كىيىش، تاقاش. ② ئۇپراش، كونىراش. ③ چىداش.

I adj. ① ھارغان، چارچىغان. ② زېرىكىشلىك، weary [ˈwiəri]

كىشىنى زېرىكتۈرىدىغان. n-I ① ھارماق، چارچىماق، چار-

چاتماق. ② زېرىكمەك، زېرىكتۈرمەك.

n-I ھاۋا رايى، ھاۋا. v-I ① ساق - weather [ˈweðə]

- waist [weɪst]** ① بەل، ئوتتۇرا قىسىم (نەرسىلەرنىڭ).
 ② (ئامېرىكا تىلىدا) مايكا.
- wait [weɪt]** Ⅰ. ساقلىماق، كۈتمەك، كۈتۈپ تۇرماق، ساقلاپ (waiter كۈتكۈچى، تاماققا كۈتكۈچى (ئاشخانىلاردا)).
 Ⅱ. ساقلاش، كۈتۈش.
- wake [weɪk]** Ⅰ. ئويغاتماق، ئويغانماق؛ ھوشغا كەلمەك، ھوشغا كەلتۈرمەك. ② قوزغىماق.
- waken [weɪkən]** ① ئويغانماق، ئويغاتماق، ھوشغا كەلمەك، ھوشغا كەلتۈرمەك. ② قوزغىماق، قوزغاتماق، روھلانماق، روھ لاندۇرماق.
- walk [wɔ:k]** Ⅰ. ماڭماق، پىيادە ماڭماق. ② ماڭدۇرماق || ~ up ... ①...نى بويلاپ پىيادە ماڭماق. ② (بىراۋغا) يېقىنداشماق || of life ~ كەسىپ، ئوقەت، ھۈنەر. Ⅱ. ① پىيادە مېڭىش. ② چۆگىلەپ كېلىش، ئايلنىپ كېلىش.
- wall [wɔ:l]** Ⅰ. تام؛ سېپىل. ② تامسىمان جىسىملار. Ⅱ. تام سالماق، تام سېلىپ ئېتىۋالماق.
- wallet [ˈwɒlɪt]** Ⅰ. پورتىمال، ھەمىيان.
- walnut [ˈwɒ:lɪnɒt]** Ⅰ. ياڭاق، ياڭاق دەرىخى. ② ياڭاق ياغىچى.
- waltz [wɔ:ls]** Ⅰ. ۋالىس، ۋالىس مۇزىكىسى. Ⅱ. ۋالىس ئوينىماق.
- wander [ˈwɒndə]** Ⅰ. ئايلنىپ يۈرمەك، سەرگەردان بولۇپ يۈرمەك. ② ئېزىپ قالماق، ئاداشماق. ③ كۆڭلى بىر يەردە بولماسلىق، بولمىغۇر خىياللاردا بولماق.
- want [wɒnt]** Ⅰ. كېرەك (لازم، زۆرۈر) بولماق. ② تەلەپ قىلماق، خالىماق، ئارزۇ قىلماق. ③ (مەقسەت پېئىل قوشۇمچىسى ... ساقچى، ... مەكچى قاتارلىقلار بىلەن ئىپادىلىنىدۇ)؛ He ~s to go ئۇ كەتمەكچى. Ⅱ. ① كەملىك، ئازلىق. ② ئېھتىياج، زۆرۈرىيەت.

- wanton (ˈwɒntən) ① *adj.* شوخ، گەپسىز. ② ئۆزگىرىشچان، ئوخشاشمىغان. ③ تامسىز. ④ ئەخلاقسىز.
- war (wɔː) n. I ئۇرۇش، جەڭ، سوقۇش. v. I ئۇرۇش قىلماق. جەڭ قىلماق، سوقۇشماق.
- warble (ˈwɔːbl) v. I ① (قۇشلار) ساھرىماق. ② ئاۋازنى تىترىتىپ ناخشا ئېيتماق. n. I تىترەش ئاۋازى.
- ward (wɔːd) n. I ① نازارىتىدە بولۇش، كۈزەتچىلىكىدە بولۇش. ② كېسەلخانا. ③ گۈندىخانا، تۈرمە. v. I ئۆزىنى تارتماق، ساقلىنىماق.
- ware (weə) n. ① (بىرىككەن سۆزلەردە ئىشلىتىلىدۇ) ...دىن ياسالغان ئەسۋاب: silver ~ كۈمۈش ئەسۋاب / iron ~ تۆمۈر ئەسۋاب. ② (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) تاۋار، مال.
- warm (wɔːm) *adj.* I ① يىللىق. قىزغىن: a ~ welcome قىزغىن. ② كەسكىن: a ~ debate كەسكىن مۇنازىرە. v. I ① يىللىتماق، ئىسسىتماق. ② روھلانماق، ھاياجانلانماق. n. I ئىسسىتىش.
- warmth (wɔːmθ) n. مېھرىبانلىق، قىزغىنلىق.
- warn (wɔːn) v. ئاگاھلاندۇرماق، ئالدىن ئېيتىپ قويماق.
- warning (ˈwɔːnɪŋ) n. I ئاگاھلاندۇرۇش، ئالدىن ئېيتىپ قويۇش. *adj.* I ئاگاھلاندۇرۇلغان، ئالدىن ئېيتىپ قويۇلغان.
- warp (wɔːp) v. I قىمغىيىتىپ قويماق، قىمغىيىپ قالماق، ئېگىشەت (تاختاينىڭ). مەك، ئېگىلىپ قالماق. n. I ① قىيىق جاي (تاختاينىڭ). ② بۇرمىلاش.
- warrant (ˈwɒrənt) n. I ① ئورۇنلۇق سەۋەب. ② ئابروي، نوپۇز. ③ مائىدات (ھوقۇق كۇۋاھنامىسى). v. I ئىسپاتلىماق، كۇۋاھ بولماق، كاپالەتلىك قىلماق.
- warrior (ˈwɒriə) n. جەڭچى، ئەسكەر.
- warship (ˈwɔːʃɪp) n. ھەربىي پاراخوت، ئۇرۇش كېمىسى.

visble ['vizəbl] *n* ① كۆزگە كۆرۈنىدىغان، كۆز بىلەن كۆرگىلى بولىدىغان. ② روشەن، ئېنىق، ئوچۇق.

vislon ['viʒən] *n* ① كۆرۈش دائىرىسى، كۆرۈش قۇۋۋىتى. ② نەزەر، تەسەۋۋۇر قىلىش ئىقتىدارى. ③ خىيال، خام خىيال.

visit ['vizi:t] *v* ① زىيارەت قىلماق، يوقلىماق، ئېكىسكۇرسىيە قىلماق. *n* ① زىيارەت قىلىش، يوقلاش، ئېكىسكۇرسىيە قىلىش.

visitor ['vizi:tə] *n* ① زىيارەت قىلغۇچى، ئېكىسكۇر. ② سىيىچى، مېھمان.

vital ['vaitl] *adj* ① ھايات، جان، جاننىڭ، جانغا مۇناسىۋەتلىك. ② جانلىق، تېتىك، تەسىرلىك. ③ ناھايىتى، ئىنتايىن، بەك.

vitality [vai'tæli:ti] *n* ھاياتى كۈچ.

vitamin ['vitəmin, 'vaitəmin] *n* ۋىتامىن.

vivid ['vi:vi:d] *adj* ① جانلىق، تېتىك، روھلۇق، جۇشقۇن.

vocabulary [və'kæbjuləri] *n* ① سۆزلۈك، لۇغەت تەركىبىي، سۆز - ئىبارە.

voice [vois] *n* ① ئاۋاز، ئاھاڭ. ② پىكىر، سۆزلەش ھوقۇقى. ③ «گرامماتىكا» دەرىجە. *n* ④ ئۇقتۇرماق، بىلدۈرمەك.

void [void] *adj* ① قۇرۇق، بوش، بوش - بىكار. *n* ① بوشلۇق، ئازادلىك.

vol. = volume.

volcano [vɒl'keinəu] *n* يانار تاغ، ۋولكان.

volleyball ['vɒli, bɔ:l] *n* ۋالىبول.

volt [vɔ:lt] *n* «ئېلېكتىر» ۋولت.

volume ['vɒljum] *n* ① توم، بۆلۈم، قىسىم. ② ھەجىم، سىغىمچانلىق. ③ كۆپ مىقدار، زور مىقدار. ④ ئۇن، ئاۋاز.

volunteer [ˌvɒlən'tiə] *n* ① ئىختىيار قىلغۇچى، ئىختىيارىي.

- قاتناشقۇچى. ② پىدائى ئەسكەر. II. «سختىيار قىلماق، ئىخ
تىيارىي قاتناشماق، ئارزۇ قىلماق.
- vomit [ˈvɒmɪt] ① ياندۇرماق، قۇسماق. ② ئېتىلىپ چىقماق، پۈركۈمەك. II. n. ① ياندۇرۇش، قۇسۇش. ② ياندۇ-
رۇش دورىسى.
- vote [vəʊt] ① ئاۋاز (بېرىش)، سايلام. ② سايلاش ھوقۇقى. ③ ئېرىشكەن ئاۋاز. v. II. ① سايلىماق، ئاۋاز بەرمەك. ② ئاۋازغا قويماق، ئاۋازغا قويۇپ بەلگىلىمەك. ③ تەكلىپ بەرمەك، ئىلتىجا قىلماق.
- voter [ˈvəʊtə] n. سايلىغۇچى، ئاۋاز بەرگۈچى.
- vow [vaʊ] n. I. قەسەم. v. II. قەسەم بەرمەك، قەسەم قىلماق.
- vowel [ˈvaʊəl] n. سوزۇق تاۋۇش.
- voyage [ˈvɔɪdʒ] n. I. دېڭىزدا يۈرۈش. v. II. دېڭىزدا يۈرمەك.
- vulgar [ˈvʌlgə] ad. قوپال، تومپاي، تەربىيەلىمىگەن. ② ئادەت تىكى، ئاممىۋى.

W

W. = west.

- wag¹ [wæg] v. I. (wagging; waggled; waggled) پۇلاڭلىماق، پۇلاڭلاتماق، شىپپاڭلاتماق، قۇيرۇقنى. II. n. پۇلاڭلىتىش، شىپپاڭلىتىش.
- wag² [wæg] n. قىزىقچى، قىزىقچى ئادەم، چاقچاچى ئادەم.
- wage¹ [weɪdʒ] n. ئايلىق مۇئاش، ئايلىق ئىش ھەققى.
- wage² [weɪdʒ] v. شۇغۇللانماق، مەشغۇل بولماق، ئېلىپ بارماق.
- wag(g)on [ˈwæɡən] n. ① تۆت چاقلىق ئات ھارۋىسى. ② (پويىز) ۋاگون.
- wail [weɪl] v. I. ① ھۆڭرەپ يىغلىماق، قىلتىق يىغلىماق. n. I. ① يىغا ئاۋازى. ② (شامالنىڭ) گۈرگۈرەش ئاۋازى.

قايناتماق.

prep. ئارقىلىق، ...نى كېسىپ ئۆتۈپ. **via** [ˈvaɪə]

v. ① سىلكىمەك، سىلكىنمەك، **vibrate** [vaɪˈbreɪt, ˈvaɪbreɪt] تەترىمەك، تەترىتمەك، ③ مەدېرلىماق، مەدېرلاتماق

n. ① ئەسكى، يامان؛ جىنايەت؛ رەزىللىك، قەبىھلىك. **vice** [vaɪs] ② يامان ئادەت. ③ كەمچىلىك، ئەيب، قۇسۇر.

(سۆز ياسىغۇچى ئالدى قوشۇمچە بولۇپ، مۇئاۋىن، **vice-**[vaɪs-] ئىككىنچى قول دېگەندەك ئۇقۇملارنى بىلدۈرىدۇ)؛ ~chairman مۇئاۋىن رەئىس.

n. يېقىن ئەتراپ. **wicinity** [viˈsɪnɪti]

adj. ① ئەخلاقسىز، قەبىھ، رەزىل، ئەسكى، **vicious** [ˈvɪʃəs] ئوسال. ② مەجەزى ئەسكى، قىلغى سەت. ③ زەھەرلىك. ④ خاتلەلىق، كەمچىلىك.

n. ① زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى. ② قۇربان، **victim** [ˈvɪktɪm] قۇربانلىق.

n. يەڭگۈچى، غەلبە قىلغۇچى، غالىپ. **victor** [ˈvɪktə]

adj. غەلبىلىك، غەلبىنى قولغا كەلتۈرگەن، يەڭگەن. **victorious** [vɪkˈtɔːriəs]

n. غەلبە، غالىبىيەت. **victory** [ˈvɪktəri]

n. ① كۆزىتىش، تەكشۈرۈش. ② كۆرۈش دائىرىسى، **view** [vjuː] ③ مەنزىرە؛ رەسىم. ④ پىكىر، كۆز قاراش. ⑤ مەقسەت، مۇددىئا.

v. ① كۆزەتمەك، تەكشۈرمەك. ② ئويلانماق، ...دەپ قارىماق.

n. سەزگۈرلۈك، چېچەنلىك، ھوشيارلىق، **vigilance** [ˈvɪdʒɪləns] سەگەكلىك.

adj. سەزگۈر، چېچەن، ھوشيار، سەگەك. **vigilant** [ˈvɪdʒɪlənt]

adj. ① كۈچ - قۇۋۋەتكە تولغان، ساغلام. **vigorous** [ˈvɪgərəs] ② كۆتۈرەڭگۈ روھلۇق، جۇشقۇن.

- vlgo(u)r [ˈvɪgə] كۈچ - قۇۋۋەت، دەرمان، مادار، ھاياتىي كۈچ، ماغدۇر.
- vile [ˈvaɪl] ① نومۇسىسىز، ئىپلاس، رەزمىل. ② يامان. ئەسكى، ئوسال.
- village [ˈvɪlɪdʒ] يېزا، كەنت.
- villager [ˈvɪlɪdʒə] يېزىلىق، سەھرالىق.
- villain [ˈvɪlən] ① ئەبلەخ، قۇلاق كەستى، يامان ئادەم، بۇزۇق. ② (دراملاردىكى) سەلبىي شەخس.
- vine [vaɪn] ① تال (ئۈزۈم دەرىخى). ② پېلەك غوللۇق ئۆسۈملۈك.
- vinegar [ˈvɪniɡə] ئاچچىقىمۇ، سىركە.
- vinylon [ˈvaɪnɪlɒn] <خىمىيە> ۋىنىلون.
- violate [ˈvaɪəleɪt] ① خىلاپلىق قىلماق. ② بىھۆرمەتلىك قىلماق. ③ باسقۇنچىلىق قىلماق.
- violence [ˈvaɪələns] ① زورلۇق كۈچ، قاباھەتلىك، شىددەتلىك، قاتتىق. ② باسقۇنچىلىق.
- violent [ˈvaɪələnt] ① زورلۇق. ② كۈچلۈك، شىددەتلىك، قاتتىق.
- violently [ˈvaɪələntli] *adv.* قاتتىق، شىددەت بىلەن، زورلۇق بىلەن.
- violin [ˌvaɪəˈlɪn] ئىسكرىپكا.
- virgin [ˈvɜːdʒɪn] n.I قىزلىق. *adj.*II قىزلىق؛ قىزدەك.
- virtue [ˈvɜːtʃuː] ① گۈزەل ئەخلاق، چىۋەرلىك، دانالىق. ② پاكتلىق، ساداقەتلىك. ③ ئارتۇقچىلىق، ئارتۇقلۇق. ④ تەسىر، نەتىجە. || by (in) ~ of... سىگە تايىنىپ، ...لىقتىن، ...بويىچە، ئاساسەن.
- virtuous [ˈvɜːtʃʊəs] ① ئەخلاقلىق، ئاق كۆڭۈل. ② پاك، ساداقەت.

- vanish [ˈvæniʃ] n. بىردىنلا غايىب بولماق، تۇيۇقسىز يوقالماق، تەدرىجىي تارقاپ كەتمەك، يوقالماق.
- vanity [ˈvæniːti] n. ① قۇرۇق ئابروي، قۇرۇق شۆھرەت، ئۆزىنى چوڭ تۇتۇش. ② كېرەكسىز، قۇرۇق.
- vapo(u)r [ˈveɪpə] n. ① پار، ھور. ② تۇمان، تۈتەك.
- variety [vəˈraɪəti] n. ① خىلمۇ - خىل. ② تۈر، خىل، سورت.
- various [ˈvɛəriəs] adj. خىلمۇ - خىل، تولۇق، ئوخشامايدىغان، ھەرخىل، ھەر نۇسخا.
- varnish [ˈvɑːniʃ] n. I. لاک. v. I. لاک بەرمەك، بەدەزلىمەك، بېب زىمەك، ياسماق.
- vary [ˈveəri] v. ① ئوخشاشماسلىق، ئوخشاشماسلىق، بىرلىككە كەلمەسلىك، بىردەك بولماسلىق. ② ئۆزگەرمەك، ئۆزگەرتىش، يېڭىلىماق.
- vase [ˈvɑːz, veɪs] n. بوتولكا، گۈل ۋازىسى.
- vast [vɑːst] adv. زور، غايەت زور، كەڭ، بىپايان.
- vault [vɔːlt] n. ① «قۇرۇلۇش، ئەگمە ئۆگزە». ② گەمە؛ يەر ئاستى ئۆي.
- vegetable [ˈvedʒɪtəbl̩] n. I. ① كۆكتات (لىق). ② ئۆسۈملۈك. oils ~ كۆكتات يېغى. n. II. ① كۆكتات، ئوتياش، سەي. ② ئۆسۈملۈك.
- vehicle [ˈviːɪkl̩] n. ① قاتناش قوراللىرى (ھارۋا، ۋاگون، ۋىب لىسىپت، ئاپتوموبىل قاتارلىقلار). ② ۋاستە بۇيۇملىرى، ۋاستە قىلىدىغان نەرسىلەر؛ يەتكۈزۈش ئۇسۇلى.
- veil [veɪl] n. I. ① چۈمبەل، چۈمبەت. ② يوپۇق. ③ باھانە. v. I. ① چۈمبەل تارتماق. ② قاپلىماق، ياپماق.
- vein [veɪn] n. ① ۋېنا تومۇرى. ② يوپۇرماق تومۇرلىرى.
- velocity [viˈlɒsɪti] n. ① تېزلىك، سۈرئەت. ② چاققانلىق، چەب دەسلىك.
- velvet [ˈvelvɪt] n. I. ئاققۇ مامۇقى. n. II. ئاققۇ مامۇقتەك.

- vengeance [ˈvendʒəns] n. ئىنتىقام ئېلىش، ئۆچ ئېلىش؛
 take ~ upon sb. بىر ئادەمنىڭ ئۈچ ئېلىش ئالماق.
- venture [ˈventʃə] n. I تەۋەككۈلچىلىق، قاراملىق، خەتەرگە كۆز
 يۇمۇش. v. II ① تەۋەككۈل قىلماق، خەتەرگە كۆز يۇمماق.
 ② جۈرئەت قىلماق.
- Venus [ˈvi:nəs] n. «رەم رىئايە تىلىرىدە، ۋېنۇس. ② دىئاسترو-
 نومىيە، ۋېنۇس، چولپان.
- verb [və:b] n. «گرامماتىكا، پېئىل.
- verge [və:dʒ] n. I چەت، ياقا، چېگرا، چەكلىمە.
 v. II مايىل بولماق، يۈزلەنمەك.
- verify [ˈverɪfaɪ] v. تەكشۈرمەك، سېلىشتۇرماق، ئىسپاتلىماق.
- versatile [ˈvɜ:sətəɪl] adj. ھەۋەسكار، كۆپ ئىشلارغا قىزىقىدىغان،
 كۆپ ئىشلارنى قىلالايدىغان، قولدىن كۆپ ئىشلار كېلىدىغان.
- verse [vɜ:s] n. ① شېئىر. ② نەزمىي نەسەرلەر، شېئىرىي نەسەرلەر.
 version [vɜ:ʃən] n. ① تەرجىمە، تەرجىمىسى، تەرجىمە نۇسخىسى.
 ② قاراش. ③ بايان، بايان قىلىش، ئىسزاھلاش.
- very [ˈveri] adv. I ناھايىتى، بەك Thank you ~ much.
 رەھمەت سىزگە. II adj. دەل؛ ئوخشاش؛ ھەقىقىي.
- vessel [ˈvesl] n. ① قاچىلاش ئەسۋابى، قاچا. ② پاراخوت،
 كېمە. ③ «ھايۋاناتلارنىڭ، تومۇر. ④ «ئۆسۈملۈك، نەيچە.
- vest [vest] n. I مايكا، ئىچكىيىم، نىمچا.
 v. II كىيىمەك، كىيىگۈزمەك (ساقچى كىيىمىنى)؛ پەرمەك، (ھوقۇق،
 مال - مۈلۈك قاتارلىقلانى).
- veteran [ˈvetərən] n. I ① قېرى جەڭچى، كونا جەڭچى. ② ماھىر،
 ئۇستا. ③ ھەربىي سەپتىن قايتقان ئادەم. II adj. تەجرىبىلىك،
 ئىش كۆرگەن، پېشىقەدەم.
- vex [veks] v. ① بېشى قاتماق، بېشىنى ئاغرىتىماق، بىئارام
 قىلماق. ② غەزىپىنى كەلتۈرمەك، ئاچچىقىنى كەلتۈرمەك، ئوغسىنى

use: [ju:z] (v) ئىشلەتمەك، پايدىلانماق، (ju:zd) ~
 توللانماق، ئىشقا سالماق || ~up ① تۈگەتمەك ② ماجالدىن
 كەتمەك. ③ مۇئامىلە قىلماق.

use (use) نىڭ، ئۆتكەن زامان شەكلى) بۇرۇن دائىم [ju:st] used
 ...قىلماق، (بۇرۇن) ...قىلىشقا ئادەتلەنمەك:

We ~ to take part in labour in that commune.

بىز (بۇرۇن) دائىم ھېلىقى كۆڭۈشپىغا بېرىپ ئەمگەك قىلاتتۇق.

used² [ju:zd] *adj.* كونا.

used³ [ju:st] *adj.* ئادەتلەنگەن، ئۆگەنگەن، كۆنگەن ||

be ~ to sth. (doing sth.) / بىرەر ئىشقا ئادەتلەنمەك

He is ~ to working hard. / ئۇ تىرىشىپ ئىشلەشكە ئادەتلەنگەن

get ~ to sth. (to doing sth.) / بىرەر ئىش ھەرىكەتكە ئا-

دەتلەنمەك.

useful ['ju:sful] *adj.* كېرەكلىك، پايدىلىق، ياردىمى بولىدىغان.

useless ['ju:slis] *adj.* كېرەكسىز، پايدىسىز.

usual ['ju:ʒuəl] *adj.* ئادەتتىكى، دائىملىق.

usually ['ju:ʒuəli] *adv.* ئادەتتە، دائىم.

usury ['ju:ʒuri] *n.* جازانخورلۇق، سۈتخورلۇق، كاززاپلىق.

utmost ['ʌtməʊst] *adj.* ① ئەڭ يىراق. ② ئەڭ چوڭ، ئەڭ

زور. n. II ئەڭ زور، ئىنتايىن.

utter¹ ['ʌtə] *adj.* پۈتۈنلەي، تولۇق، تامامەن.

utter² ['ʌtə] *v.* دېمەك، سۆزلىمەك، ئېغىزدىن چىقارماق،

(ئاۋاز) چىقارماق.

utterance ['ʌtərəns] *n.* ① سۆزلەش ئۇسۇلى، ئاھاڭ. ② ئىپادى

لەش (سۆز بىلەن). ③ دېيىلگەن گەپ (سۆز).

utterly ['ʌtəli] *adv.* پۈتۈنلەي، تامامەن، تولۇق، يېتەرلىك.

Uzbek ['uzbek] *n.* I ① ئۆزبېك. ② ئۆزبېك تىلى، ئۆزبېكچە.

Uzbek *adj.* I ① ئۆزبېك تىلىنىڭ، ئۆزبېكنىڭ.

V

- vacant** ['veikənt] *adj.* بوش، بوش بىكار، قۇرۇق.
- vacation** [və'keɪʃən] *n.* ① تەتىل، تەتىل مەزگىلى. ② توختىتىش مەزگىلى (سودتا). ③ بوشىتىش، قالدۇرۇش.
- vacuum** ['vækjuəm] *n.* (s) ① ۋاكۇئۇم، ۋاكۇئۇم بوشلۇق <فىزىكىدا>.
- vague** [veɪg] *adj.* تۇتۇق، مۇجىمەل: a ~ answer مۇجىمەل جاۋاب.
- vain** [veɪn] *adj.* ① بىكار، ئۈنۈمسىز، نەتىجىسىز، پايدىسىز. ② ئۆزۈنى كاتتا چاغلادىغان، مەمدان.
- valence, valency** ['veɪləns, 'veɪlənsɪ] *n.* <خىمىيە> ۋالىنتلىق.
- valiant** ['væljənt] *adj.* قەھرىمان، باتۇر.
- valley** ['væli] *n.* ① جىلغا، ساي. ② ۋادى.
- val(u)r** ['vælə] *n.* قەھرىمان، باتۇرلۇق، قەھرىمانلىق.
- valuable** ['væljuəbl] *adj.* ① قىممەتلىك. ② قىممەتلىك نەرسە، بايلىق، دۇنيا.
- value** ['vælju:] *n.* ① قىممەت. ② باھا.
- v.** ① باھا بەرمەك، ② ئەھمىيەت بەرمەك.
- valve** [vælv] *n.* ① <مېخانىكا> قاپقاق، كلاپان. ② <ئاناتومىيە> كلاپان، قاپقاق (يۈرەك، قان تومۇر قاتارلىقلارنىڭ).
- van** [væn] *n.* ① ئالدىنقى مۇھاپىزەتچى، ئالدىنقى سەپتىكى قاراۋۇل. ② ئاۋانگارد. ③ يوپۇقلۇق ھارۋا؛ يوپۇقلۇق يۈك ماشىنىسى.
- vanguard** ['væŋɡɑ:d] *n.* ① ئالدىنقى مۇھاپىزەتچى. ② ئاۋانگارد (قىسىم).

worthy [ʌn wə:ði] ئىزىمەتلىك، ئەرزىمەيدىغان، ئەرزىمەس، ئىزىمەتلىك
ئىشقا ئىشلىتىشقا ئەرزىمەسلىكى يوق.

up [ʌp] ① **adv.** (يۇقىرىغا چىقىش، ئۆرلەش قاتارلىقلارنى كۆر-
سىتىدۇ): The lift is going up / ئالغۇچى يۇقىرىغا مېڭىۋاتىدۇ /

The sun is up ~ early / كۈن چىقتى /
بالدۇر تۇرماق. ② (ئۆزى تۇرغان ئورۇندىن يۇقىرىراق جايغا

ياكى جەنۇبتىن شىمالغا بارغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ) go ~
to Peking / بەيجىڭگە بارماق. ③ (ئورۇندىن تۇرۇش، قوزغىلىش

قاتارلىقلارنى كۆرسىتىدۇ): Stand up / ئورنىڭدىن تۇرۇش /
get up early / ئورۇندىن بالدۇر تۇرماق. ④ (بىرەر ھەرىكەتنىڭ

قوزغىلىش، كۈچىيىش ياكى كەسكىنلەشكەنلىكىنى بىلدۈرىدۇ):
The corn is up ~? / زىرائەت ئۈندى / (جانلىق

تىلدا) نېمە بولدى؟ نېمە ئىش بولدى؟ / Speak up!
ئۈنلۈكرەك سۆزلە. ⑤ (پۈتۈنلەي، تەلتۆكۈس دېگەنگە ئوخشاش

ئۇقۇملارنى بىلدۈرىدۇ): Time is up ~ / ۋاقىت توشتى.
① **prep.** ئۈستىگە، ئۈستىدە: go up a hill / تاغقا چىققاق.

② **prep.** بويلاپ: walk up a street / كۆچىنى بويلاپ ماڭماق.
upheld [ʌp'held] **v.** → uphold

uphold [ʌp'həuld] (**upheld; upheld** [ʌp'həld]) **v.**
① قوللىماق، بەرداشلىق بەرمەك، چىڭ تۇرماق، ھىمايە قىلماق.

② ئىسپاتلىماق، دەلىللىمەك.
upon [ə'pɒn, əpən] ئىك once ~ a time || on = **prep.**
گىرى، قەدىمكى زاماندا.

upright [ʌp'raɪt] ① **adj.** تىك، تۈز، تۈپ - تۈز. ② توغرا،
تۈز، راست، سەمىمىي. **adv.** تىك، تۈز، تۈپ - تۈز، تىك

ھالەتتە.
uprising [ʌp'raɪzɪŋ] **n.** قوزغىلاڭ.

uproar [ʌp'rɔ:ə] **n.** ۋاراڭ چۈرۈڭ، شاۋقۇن - سۈرەن.

upset¹ [ʌp'set] *v.* (~; ~; ~ting) ① ئاغدۇرماق، ئاغىدۇ. ② قالايىمقان قىلماق، بىسەرەمجان قىلماق.
upset² [ʌpset] *n.* ① ئاغدۇرۇش، ئاغدۇرۇپ تاشلاش. ② قالايىمقان قىلىش، بىسەرەمجان قىلىش.
upstairs [ʌp'steəz] *adv.* يۇقىرى قەۋەتكە، يۇقىرى قەۋەتتە (بىنانىڭ): go ~ يۇقىرى قەۋەتكە چىقماق. *adj.* يۇقىرى قەۋەتتىكى: the ~ room يۇقىرى قەۋەتتىكى ئۆي.
up-to-date [ʌptədeɪt] *adj.* زامانىۋىي، يېقىندىكى، ئەڭ يېڭى تىپتىكى.
upward [ʌpwəd] *adv.* يۇقىرى كۆتۈرۈلگەن، يۇقىرىدىكى.
upwards, upward [ʌpwəd(z)] *adv.* يۇقىرىغا، ئۈستىگە: look ~ يۇقىرىغا قارىماق.
urban [ˈɜ:bən] *adj.* شەھەرلىك، شەھەردىكى.
urge [ɜ:dʒ] *v.* ① قوزغىماق؛ ھەيدىمەك. ② ئۈندىمەك، دەۋەت قىلماق. ③ تەكىتلىمەك، ئاكتىپ تەشەببۇس قىلماق. *n.* قاتتىق ئۈمىد، يۈكسەك ئارزۇ.
urgent [ˈɜ:dʒənt] *adj.* جىددىي، ئالدىراش، تەشۋىشلىق بىلەن، تەقەززارلىق بىلەن.
urine [ˈju:erɪn] *n.* سۇيىدۇك.
urn [ɜ:n] *n.* ① ئىدىش، كوزا. ② جەسەت كۈلى كوزىسى. ③ چەي-ئىچىمەكچىلىك قىلىش ئۈچۈن ئىشلىتىدىغان قەھۋە چەينىكى.
us [ʌs] *pron.* (we نىڭ چۈشۈم كېلىش شەكلى) بىز، بىزنى، بىزگە.
usage [ˈju:zɪdʒ] *n.* ① ئىشلىتىش. ② ئادەت، رەسىم-ئادەت. ③ ئىشلىتىش سۈلى: come into ~ of / ~ make ئىشلەتمەك، قوللانماق، پايدىلانماق. ② ئىشلىتىش دائىرىسى، ئىشلىتىش ئورنى، ئىشلىتىش قىممىتى.

- n** ① بىرلىككە كېلىش، بىرلىشىش. ② ئىت **union** ['ju:njən] **n**
 تىپاق، بىرلەشمە، كېڭەش ~ **a trade** ① ئىشچىلار
 ئۇيۇشمىسى.
- adj** ① بىردىن - بىر، ئالاھىدە، ئۆزىگە خاس. **unique** [ju:'ni:k] **n**
 ② ئىنتايىن ئۆزگىچە، دىققەت قىلىشقا ئەرزىيدىغان.
- n** ① يەككە. ② بىر (ھېساب). ③ بىرلىك **unit** ('ju:nit) **n**
 (ئۆلچەم بىرلىكى). ④ ئورۇن؛ تارماق.
- v** ① بىرلەشتۈرمەك، بىرىكتۈرمەك، قوشماق، **unite** [ju:'nait] **v**
 قوشۇۋەتمەك. ② ئىتتىپاقلاشماق، بىرلەشمەك، بىرلىككە
 كەلمەك.
- adj** ئىتتىپاق، ئىتتىپاقلاشقان، بىرلەش **united** [ju:'naitid] **adj**
 كەن، قوشما.
- n** بىرلەشكەن دۆلەتلەر **United Nations** [ju:'naited'neifənz] **n**
 تەشكىلاتى.
- n** ① بىرلىك، بىرلىككە كېلىش. ② ئىتتىپاق **unity** ('ju:'niti) **n**
 پاقلىق، بىردەكلىك.
- adj** ① ئالەمنىڭ، جاھاننىڭ، دۇنيا - **universal** (,ju:ni'və:səl] **adj**
 نىڭ، دۇنياۋى، ئالەمشۇمۇل. ② ئومۇمىي، ئومۇميۈزلۈك، ئور -
 تاق، ئۇنۋېرسال.
- adv** ① ئالەمدە، دۇنيادا. ② مۇم **universally** [,ju:ni'və:səli] **adv**
 مۇمىي، ئومۇميۈزلۈك.
- n** ئالەم، جاھان، دۇنيا. **universe** ['ju:nivə:s] **n**
n ئالىي مەكتەپ، ئۇنىۋېرسىتېت **university** [ju:ni'vɜ:səti] **n**
 داشۆ.
- adj** نامۇۋاپىق، نائىنىپ، ناتوغرا، ئادىل **unjust** ('ʌn'dʒʌst] **adj**
 لەتسىزلىك.
- adj** تاش يۈرەك، باغرى قاتتىق، رەھىمسىز. **unkind** [ʌn'kaɪnd] **adj**
adj ① نامەلۇم، نامىسىز. ② ياق. **unknown** [ʌn'nəʊn] **adj**

ناتونۇش.

conj. I ئەگەر ... بولمىسا، ... بولمىغاندا: **unless** [ən'les]

I will not go ~ I hear from him. ئەگەر ئۇ ماڭا خە-

ۋەر قىلمىسا مەن بارمايمەن. / I shall go there ~ it rains.

يامغۇر ياغمىسا بارىمەن. **prep. I** ... دىن سىرت. ... -

دىن باشقا.

adj. I ئوخشىمايدىغان، پەرقلىق. **unlike** ['ʌn'laɪk]

prep. I ... گە ئوخشىماسلىق، ... دىن پەرقلىنمەك.

v. ... دىن يۈك چۈشۈرمەك، ... نىڭ **unload** ['ʌn'ləʊd]

يۈكىنى چۈشۈرمەك. ② ئالماق، بوشاتماق، چىقارماق (مىلمەق)

تىن ئوقنى. ③ چىقىرىۋەتمەك (كېرەكسىز نەرسىلەرنى).

adj. كېرەكسىز، ھاجەتسىز. **unnecessary** ['ʌn'nɛsɪsəri]

adj. كۆڭۈلسىز، كەيپىسىز، كۆڭۈلگە **unpleasant** [ʌn'pleznt]

ياقمايدىغان.

adj. كۆرمىگەن، كۆرۈپ باقمىغان؛ كۆرۈنمە **unseen** ['ʌn'si:n]

گەن، كۆرۈنمەيدىغان.

prep. I ① ... گىچە، ... كىچە، ... گە قەدەر: **until** [ən'tɪl]

I shall stay here ~ twelve o' clock. مەن بۇ يەردە سائەت 12

گىچە تۇرىمەن. ② ... دىن بۇرۇن، ... دە (ئاندىن)، ... گىچە:

The library doesn't open ~ eight. كۈتۈپخانا سائەت

سەككىزدە (ئاندىن) ئېچىلىدۇ. (ياكى: كۈتۈپخانا سائەت سەك

كىزگىچە ئېچىلمايدۇ). **conj. I** ① ... گىچە، ... كىچە، ... گە

قەدەر: I will wait ~ he comes back. مەن ئۇكەلگۈچە

ساقلايمەن. ② ... دىن بۇرۇن، ... دە (ئاندىن).

adj. ئۆزگىچە، باشقىچە، ئالاھىدە، ئۆزىگە **unusual** [ʌn'ju:zʊəl]

خاس.

adj. خالىمىغان، رازى بولمىغان، ئۆز **unwilling** ['ʌn'wɪlɪŋ]

ئىختىيارلىقى بىلەن بولمىغان.

- ② مەخپىي
underground (ˈʌndəgraʊnd) مەخپىي ② *adj.* I
 يەر ئاستى تۆمۈر يول.
underline (ˌʌndəˈlaɪn) ① *v.* (سۆزنىڭ) ئاستىنى سىزماق.
 ② تەكىتلىمەك.
undermine (ˌʌndəˈmaɪn) ① *v.* ... نىڭ ئاستىغا ئۆتكۈر كۆلەپ
 ② ... نىڭ ھۆلىنى ئاجىزلاشتۇرماق.
 ③ يوشۇرۇن بۇزغۇنچىلىق قىلماق، قەست قىلماق.
underneath (ˌʌndəˈniːθ) *adv.* I ئاستىدا، تېگىدە.
prep. I ... نىڭ ئاستىدا، ... نىڭ تېگىدە.
understand (ˌʌndəˈstænd) (ˌʌndəˈstʊd) *understood* *v.*
 (understood) چۈشەنمەك، بىلمەك، ئۇقۇشماق.
understanding (ˌʌndəˈstændɪŋ) ① *adj.* I ئەقىللىق. ② چۈش
 نىشلىك. ③ چۈشىنىش، چۈشەنچە، چۈشىنىش ئىقتىدارى.
 ④ (دائىم an بىلەن قوشۇپ ئىشلىتىلىدۇ) كېلىشىم، پۈتۈم.
understood (ˌʌndəˈstʊd) *v.* → understand.
undertake (ˌʌndəˈteɪk) (ˌʌndəˈtʊk) *undertook* *v.*
 ① (undertaken (ˌʌndəˈteɪkən) ئۈستىگە ئالماق، مەسئۇل
 بولماق. ② قول سالماق، كىرىشمەك.
undertaken (ˌʌndəˈteɪkən) *v.* → undertake.
undertook (ˌʌndəˈtʊk) *v.* → undertake.
underwent (ˌʌndəˈwent) *v.* → undergo.
undid (ˈʌnˈdɪd) *v.* → undo.
undo (ˈʌnˈdu) (ˈʌnˈdʌn) *undid* (ˈʌnˈdɪd) *v.*
 ① يەشمەك، بوشاتماق. ② يوقاتماق، گۇمران قىلماق،
 ھالاك قىلماق. ② ئەسلىگە كەلتۈرمەك.
undone (ˈʌnˈdʌn) *v.* → undo.
undoubted (ˌʌnˈdaʊtɪd) *adj.* جەزمەن، شەكسىز، شەك -

- شۈبھىسىز. ① *adj.* كۆڭۈل خاتىرجەمسىزلىكى، بىئارام *uneasy* [ʌn'ɪzɪ]
- لىق. ② سۈتتى، ياسالما، ساختا.
- ① *adj.* ئىشلىتىلمىگەن، بىكار تۇر- *unemployed* [ˈʌnɪm'plɔɪd]
- غان. ② ئىشىز، ئىشىزلىق.
- ① *n.* ئىشىز، ئىشىزلىق. *unemployment* [ˈʌnɪm'plɔɪmənt]
- ② ئىشىزلار مانى.
- adj.* ئويلىمىغان، كۈتۈلمىگەن، *unexpected* [ˈʌnɪks'pektɪd]
- تاسادىپىي.
- adj.* ئادالەتسىزلىك. *unfair* [ˈʌn'feə]
- adj.* نامۇۋاپىق، نالايىق. *unfit*¹ [ˈʌn'fɪt]
- ② ئۇيغۇنلاشماس *unfit*² [ˈʌn'fɪt] (~ ting; ~ ted; ~ ted)
- لىق، مۇۋاپىقلاشماسلىق.
- ① ئاچماق، يايماق. ② بىلدۈرمەك، *unfold* [ˈʌn'fəʊld]
- ئىزھار قىلماق.
- adj.* بەختسىز، تەلەيسىز، بىتەلەي. *unfortunate* [ʌn'fɔ:tʃnɪt]
- adv.* بەختسىز، تەلەيسىز، بەختكە *unfortunately* [ʌn'fɔ:tʃnɪtli]
- قارشى.
- ① ۋاپاسىزلىق، ۋاپاغا جاپا قىل *ungrateful* [ʌn'greɪtful]
- دىغان. ② زېرىكىشلىك، كىشىنى بىزار قىلىدىغان، كۆڭۈلسىزلىك.
- ① بەختسىزلىك، تەلەيسىزلىك، كۆ *unhappy* [ʌn'hæpi]
- كۈلسىزلىك. ② نامۇۋاپىق.
- بىر پۈتۈن، بىرلىك، بىرلىككە *unification* [ˌju:nɪfɪ'keɪʃən]
- گېلىش: The ~ of one's country دۆلەتنىڭ بىرلىكى.
- adj.* ئوخشاش، بىردەك، ئۆزگەرمىگەن *uniform* [ˈju:nɪfɔ:m]
- (شەكىل، خۇسۇسىيەت قاتارلىقلار).
- ① رەسمىي كىيىم، ھەربىيچە كىيىم.

بىتلىك.
 tyrant ['taɪərənt] n. زالم پادىشاھ؛ زومىگەر.
 tyre, tire ['taɪə] n. چاق چەمبىرى. ② چاق.

U

ugly ['ʌɡli] *adj.* ① سەت، كۆرۈمىسىز. ② يىرگىنىچلىك، رە-
 زىل، ئىمپلاس، قەبىھ.

Uighur ['wiɡʊə] n. ① ئۇيغۇر؛ the ~s ئۇيغۇر مىللىتى.
 ② ئۇيغۇر تىلى.

ultimate ['ʌltɪmɪt] *adj.* ① ئەڭ ئاخىرقى. ② تۈپ،
 ئاساسىي.

ultimately ['ʌltɪmɪtli] *adv.* ئەڭ ئاخىرىدا.

umbrella [ʌm'brɛlə] n. كۈنلۈك، يامغۇر كۈنلۈكى.

U.N. = (the) United Nations. بىرلەشكەن دۆلەتلەر تەشكىلاتى.

unable [ʌn'eɪbl] *adj.* لايىقەتسىز، قابىلىيەتسىز؛
 We are ~ to help you. ◊ بىزىسىزگە ياردەم بېرەلمەيمىز.
 I am ~ to walk. ◊ مەن ماڭالمىمەن.

unanimous [ju:'nænɪməs] *adj.* بىر ئېغىزدىن، بىردەك،
 ئوخشاش.

unaware [ʌnə'wɛə] *adj.* ئۇقماسلىق، بىلمەسلىك.

uncertain [ʌn'sɜ:tɪn] *adj.* تۇراقسىز، ئىشەنچسىز، ئېنىق بولمى-
 خان؛ ئۆزگىرىشچان.

uncle ['ʌŋkl] n. چوڭ دادا؛ كىچىك ئاتا، كىچىك دادا؛ تاغا.

uncomfortable [ʌn'kʌmfətəbl] *adj.* ① يېقىمسىزلىق. ② ئا-
 زادىسىزلىك، بىئاراملىق. بىتاپلىق.

uncommon [ʌn'kɒmən] *adj.* كەمدىن - كەم ئۇچرايدىغان، ئاز

ئۇچرايدىغان.

unconscious (ʌn'kɒŋfəs) ئاڭسىز، مەقسەتسىز، ئاڭسىز ھالدا.

uncountable (ˈʌn'kauntəbl) سانغىلى، ساناقسىز، بولمايدىغان.

uncover (ʌn'kʌvə) ① ئاچماق، ئېچىۋەتمەك (قاپقانى). ② ئېچىپ تاشلىماق، پاش قىلماق.

under (ˈʌndə) ① *prep* (ئورۇننى كۆرسىتىدۇ) تېگىدە، ئاستىدا:

He stood ~ a tree. ئۇ بىر تۈپ دەرەخنىڭ ئاستىدا تۇر-
راتتى / pass ~ the bridge / كۆۋرۈكنىڭ ئاستىدىن ئۆت-
مەك. ② ئىچىدە، ئىچىگە: wear a sweater ~ a coat. چا-
پاننىڭ ئىچىگە پوپايكا كىيىۋالماق. ③ ... نىڭ رەھبەر-
لىكىدە: the leadership of the Party ~ پارتىيىنىڭ رەھ-
بەرلىكىدە. ④ (تەۋەلىك، تەۋە بولۇش، قاراشلىق بولۇش
قاتارلىق ئۇقۇملارنى بىلدۈرىدۇ): come ~ this head مۇشۇ
تۈركە تەۋە، مۇشۇ تۈردىكى. ⑤ بىنائەن، ئاساسەن:
Article 12 ~ 12 ماددىغا ئاساسەن. ⑥ (دەرىجە، سەۋىيە،
سان قاتارلىقلارنىڭ تۆۋەن ياكى كەم ئىكەنلىكىنى بىلدۈرىدۇ
دۇ): a child ~ ten ئون ياشقا توشمىغان بالا. ⑦ (ئوخشاش
بولمىغان ھالەتنى بىلدۈرىدۇ): be ~ construction (repair)
قۇرۇلۇۋاتقان (رېمونت قىلىنىۋاتقان). *adv* I ئاستىدا،
ئاستىغا، تۆۋەن، كەم: A cloth should be spread ~ ئاس-
تىغا بىر پارچە رەخت سېلىش كېرەك / ten yuan or ~
ئون سومدىن تۆۋەن.

undergo (ˌʌndə'gəʊ) : **underwent** (ˌʌndə'went) ھ

undergone (ˌʌndə'gɒn) باشتىن ئۆتكۈزۈمەك، باشتىن كەچ-

ۈرمەك. ئۇچرىماق، دۇچكەلمەك.

underground (ˌʌndə'graʊnd) ① *adv* يەر ئاستىدا.

n. ① توپىلاڭ، پاراكەندىچىلىك. turbulence ['tə:bjuləns]
 ② تېز ئېقىش، تېز ئاقىدىغان سۇ.

n. ① چىم. turf [tɜ:f].
 ② ئات بەيگىسى، بەيگە.

n. تۈرك، تۈركىيىلىك. Turk [tɜ:k]

n. ① تۈرك، تۈركىيىنىڭ، تۈركلەرنىڭ. Turkish ['tɜ:kiʃ]
 n. I تۈرك تىلى.

n. I تۈركمەن تىلى. Turkmen ['tə:kmen].
 تۈركمەنچە.

v. I ① ئايلىنماق، ئايلىاندۇرماق، بۇرۇلماق، بۇرۇ. turn [tɜ:n]
 ② ئۆزگەرمەك، ئۆزگەرتىمەك، يۆنىلىشى ئۆزگەرمەك، يۆنى-

لىشىنى ئۆزگەرتىمەك. ③ ۋاراقلىماق. ④ بولماق. || in ~ تاپ-
 شۇرماق/off ~ ئۆچۈرمەك، ئەتمەك (سۈتۈرۈۋېسى، چىراغ قاتارلىق-

لارنى) / on ~ (ۋىكىلىۋچاقىلىنى) ئاچماق، تارتماق/out ~
 ① ئۆچمەك، ئۆچۈرمەك (چىراغ، ئوت قاتارلىقلارنى). ② ئىش

لەپچىقارماق، چىقارماق، n. I ① ئايلىنىش، ئايلىاندۇرۇش،
 ئايلىنىش. ② بۇرۇش، بۇرىلىش. ③ ئۆزگىرىش. ④ نۆۋەت

بەيت، پۇرسەت. ⑤ ھەۋەس، خۇمار، || خاھىش ~ by
 نۆۋەت بىلەن؛ ئارقا - ئارقىدىن.

n. قىرغۇچى. turner ['tɜ:nə]

n. تۇرۇپ، لوبۇ. turnip ['tɜ:nɪp]

n. دېڭىز تاشپاقىسى. turtle ['tɜ:tl]

n. ① ئائىلە ئوقۇتقۇچىسى، خۇسۇسىي ئوقۇت- tutor ['tju:tə]
 قۇچى. ② (ئەنگىلىيە ئۇنۋېرسىتېتلىرىدا) ئۇستاز.

T.V. , TV = television.
 'twas [twɔz, twɛz] = it was.

n. ① ئون ئىككىنچى. ② ئون ئىككىدىن twelfth [twelfθ]
 بىر.

n. ئون ئىككى. twelve [twelv]

- twentieth ['twentiiθ] ① يىگىرمىنچى. ② يىگىرمىدىن num.
- twenty ['twenti] num. يىگىرمە (20).
- 'twere [twɜː, twə] = it were.
- twice [twais] adv. ئىككى قېتىم، ئىككى ھەسسە.
- twig [twiθ] n. يۇمران شاخ، كىچىك شاخ، شاخچە.
- twilight ['twailait] n. تاڭ سۈزۈلگەن ياكى كۈنۈم چۈشكەن چاغدىكى غۇۋا يورۇق.
- 'twill [twil] = it will.
- twin [twin] n. I قوشكېزەك. ① adj. I قوشكېزەك، جۈپ، ئىككى.
- twine [twain] n. I ئىككى قات يىپ. ① v. I ئەشمەك، تولغى. ② يۈگەلمەك.
- twinkle ['twɪŋkl] v. I پىلىدىماق، چاقنىماق، كۆزنى قاماشتۇرۇش. ① n. I پىلىداش، چاقناش، كۆزنى قاماشتۇرۇش. ② كۆزنى يۇمۇپ ئاچقۇچە... بولۇش، ھەش - پەش دېگۈ - چە ئۆتۈپ كېتىش.
- twist [twɪst] v. I ئەشمەك. ② بۇرماق، قارماق. ③ خاتا چۈشەنمەك. ④ بۇرمىلىماق. ⑤ ئەگىرى - توقاي ئايلانماق. ① n. I ئېشىش، تولغاش. ② بۇراش، قارىش. ③ ئەگىرى - توقاي. ④ كەيپىسىزلىك.
- two [tuː] num. ئىككى.
- type [taɪp] n. I ① تىپ، شەكىل. ② ئۈلگە، نەمۇنە. ③ قو - غۇشۇن ھەرىپ، مىق ھەتتە. ④ v. I خەت باسماق. ② (قان - نى) تۈرگە ئايرىماق.
- typewriter ['taɪp, raɪtə] n. خەت بېسىش ماشىنىسى.
- typical ['tɪpɪkəl] adj. تىپىك، ۋەكىللىك، ۋەكىل خاراكتېر - لىك، سىمۋوللۇق.
- tyranny ['tɪrəni] n. زالىملىق، زوراۋانلىق، مۇستەبىت، مۇستە -

- n. ① قول ھارۋىسى. ② (ئامېرىكا تىلىدا) trolley ['trɒli] ترامۋاي.
- n. ① توپ، تۈركۈم. ② (كۆپلۈك ئىشلىتىش) troop [tru:p] كەندە) قوشۇن، ھەربىي قىسىم، ئارمىيە. ③ ئاتلىق ئەسكەر-لەر لىيەنى. v. ④ توپلاشماق، توپلىشىپ ماھماق.
- n. ① غەنىمەت. ② خاتىرە بۇيۇم، مۇكاپات. trophy ['trɒfi] بۇيۇم.
- n. ① تروپىك سىزىقى. ② «جۇغراپىيە» ئىس-تىق بەلباغ. tropic ['trɒpik]
- v. ① ئاۋارە، قىلماق، ئاۋارە بولماق. trouble ['trʌbl] ② بىئارام، بولماق، بىئارام قىلماق، تىت-تىت بولماق. n. ③ ئاۋارىچىلىق، بىئاراملىق. ④ قايغۇرۇش. ⑤ كاشىلا، چا-تاق، توسالغۇ.
- n. ئىشتان، شىم، تامبال. trousers ['trauzəz]
- n. ① يۈك ماشىنىسى، قاراماشىنا. ② ئۈستى ئو- truck [trʌk] چۇق يۈك ۋاگون (تۆمۈر يولدا). ③ قول ھارۋىسى.
- adj. ① راست، توغرا، ھەقىقىي. ② سادىق. true [tru:] ~ come ئەمەلگە ئاشماق.
- adv. ① راست، ھەقىقىي. ② سادىق. truly ['tru:li]
- n. ① سۇناي، كاناي. ② سۇناي ئاۋا- trumpet ['trʌmpɪt] زى. ③ سۇناي شەكىللىك نەزىمە.
- v. ① سۇناي چالماق، كاناي چالماق. ① ئېلان قىلماق، چاكا-لىماق، ئاڭلاتماق.
- n. ① غول، گەۋدە (دەرەخنىڭ). ② مۇھىم trunk [trʌŋk] قىسمى، ئاساسىي قىسمى. ③ كىيىم ساتدۇقى. ④ خارتۇم (پىلنىڭ). ⑤ (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) تەنھەرىكەتچىلەر ئىش-تىنى، سۇ ئۇزۇش ئىشتىنى. adj. ⑥ غول.
- n. ① ئىشەنچ. ② مەسئۇلىيەت، جاۋابكارلىق. trust [trʌst]

⑧ تاپشۇرۇش، ھاۋالە قىلىش. *n.*

v. I ① ئىشەنمەك. ② تاپشۇرماق، ھاۋالە قىلماق. ③ ئۈمىد

قىلماق، ئارزۇ قىلماق. ④ نېسى ساتماق.

n. ھەقىقەت، ھەقىقىي ئەھۋال. *truth* [tru:θ]

v. I ① سىنىماق، سىناپ كۆرمەك. ② ئۇرۇنۇپ باق

ماق، ئىنتىلمەك. ③ سوراق قىلماق. *n. I* سىناپ بېقىش، تەج-

رىبە قىلىش.

n. ① تۇڭ. ② كاساڭ. ③ (جانلىق تىلدا) يۇيۇنۇش.

④ ۋاننا.

n. ① تۇرۇبا، نەيچە. ② يۇمشاق نەيچە. ③ (لون)

دوندا) يەر ئاستى تۆمۈر يول. ④ (ئامېرىكا تىلدا) ئېلېك-

ترىون لامپا.

n. I ① قىر، قات، پۈرمە. ② (جانلىق تىلدا) يېپ

مەكلىك، بېچىنە. *v. I* ① تۈرمەك، قاتلىماق، پۈرلىمەك.

② كىرگۈزمەك، تىقماق (كۆڭلەكنى شىمىنىڭ ئىچىگە). ③ يېمەك.

Tues., Tue. = Tuesday.

Tuesday [ˈtju:zdi] *n.* سەيشەنبە.

n. تۇتام، سىقىم (چاچ، تۈك، يۇڭ قاتارلىقلارنىڭ).

v. I تارتىماق. سۆرمەك. *n. I* ① تارتىش، سۆرەش.

② سۆرىگۈچى كېمە.

v. ① يىقىتماق، يىقىلماق. ② دومىلىماق،

دومىلاتماق. ③ قالايمىقان قىلماق، قالايمىقانلاشماق.

n. ۋاراڭ - چۇرۇڭ، قالايمىقانچىلىق، ۋارقى -

راپ - جارقىراش.

n. I كۆي، ئاھاڭ، مۇقام، نەغمە.

v. I (سازلارنىڭ) تارىسىنى تەڭشىمەك، تەڭشىمەك || *in* ~

(رادىئو) تىڭشماق.

n. I تونىل. *v. I* تونىل قازماق.

tunne [tʌnl]

كۆپلىك تىل بىلىشى
www.yourdictionary.com

- trodden ['trɒdn] : trod (trod) v
 دەسسەلمەك. n.I ① قەدەم. ② پەلەمپەي ③ چاق. ④ ئۈزى.
- treason ['tri:zn] ① خائىنلىق، ئاسىيلىق. ② تەنگە خائىنلىق ③ چاق. ④ ئۈزى.
- treasure ['treʒə] ① بايلىق، دۇنيا، مال مۈلۈك. ② قەدىرلىك. ③ قەدىرلىمەك.
- treasury ['treʒəri] ① دۆلەت خەزىنىسى. ② قەدىرلىمەك.
- treat [tri:t] ① تىرىلىكى. ② خەزىنە، دۆلەت خەزىنىسى. ③ شەرھىلىمەك، بايان. ④ داۋالىماق.
- ① مۇئامىلە قىلماق. ② بىر تەرەپ قىلماق، ھەل قىلماق. ④ داۋالىماق.
- ③ بىر تەرەپ قىلماق، ھەل قىلماق. ④ داۋالىماق.
- ⑤ كىمگە شىمەك، مەسلىھەتلىشەش. ⑥ كۈتسەك، كۈتۈۋالماق.
- ② خۇشاللىق. ③ مەسلىھەت.
- treatment ['tri:tment] ① مېھمان قىلىش، كۈتۈۋېلىش. ② ھەل قىلىش. ③ مەسلىھەت.
- ① مۇئامىلە. ② داۋالاش. ③ ھەل قىلىش. ④ مەسلىھەت.
- treaty ['tri:ti] ① قىلىش، بىر تەرەپ قىلىش. ② مەسلىھەت. ③ مەسلىھەت.
- tree [tri] ① شەرتنامە. ② كېڭەش، مەسلىھەت. ③ مەسلىھەت.
- tremble ['trembl] ① دەرىخ. ② ياغاچ. ③ تىترىمەك، تىترەتمەك. ④ ئىغىلىپ.
- ① تىترىمەك، تىترەتمەك. ② ئىغىلىپ. ③ تىترەش. ④ تىترەش.
- tremendous ['tri:mendəs] ① تەشۋىشلەنمەك. n.I ① تىترەش. ② تىترەش. ③ تىترەش. ④ تىترەش.
- ① دەھشەتلىك. ② كىشىنى ③ ھەيۋەتلىك. ④ زور، ناھايىتى.
- trench [trentʃ] ① ھەيران قالدۇرىدىغان. ② ئاكوپ كولى. ③ ئاكوپ كولى. ④ ئاكوپ كولى.
- n.I ① خەندەك، ئاكوپ. v.II ① ئاكوپ كولى. ② ئاكوپ كولى. ③ ئاكوپ كولى. ④ ئاكوپ كولى.
- trend [trend] ① خاق، خەندەك كولىماق. ② بېسىۋالماق، ئىشغال قىلماق.
- n.I ① خاق، خەندەك كولىماق، يۈزلىنىش، يۈزلىنىش. ② بېسىۋالماق، ئىشغال قىلماق.
- v.I ① يۈزلەنمەك، يۈز تۇتماق. ② سوراق قىلىش.
- trial- ['traɪəl] ① سىناق، تەجرىبە. ② سوراق قىلىش.
- n.I ① سىناق، تەجرىبە. ② سوراق قىلىش.
- triangle ['traɪæŋgl] ① سىناق، تەجرىبە، تەجرىبە خاراكىتىرلىك. ② سوراق قىلىش.
- n ① ئۈچ بۇلۇك.

tribe [traib] n. ① تۇرق، قەبىلە. ② بىر توپ، بىر تۈركۈم، ③ «بىئولوگىيە» تۈركۈم، تىپ.
 tributary ['tribjutori] n. ① ئولپان ئەۋەتىدىغان، سوۋغات ② تارماق. n. ① بېقىندا
 دۆلەت. ② ئولپان ئەۋەتكۈچى، سوۋغا - سالام يوللىغۇچى.

tribute ['tribju:t] n. ① سوۋغات، ئولپان. ② مەدھىيە.
 trick [trik] n. ① ھىيلە - مېكر، قۇۋلۇق، ئالدام - خالتا، ② تۇرۇش - تۇرۇش.

v. ① ئالدىماق، قۇۋلۇق قىلماق. ② چۈشەك، ئىشەنچلىك.
 tried [traid] v. ① ئىشەنمەس، نەرسە، ئۇششاق - چۈشەك. ② بىر ئاز پۇل، ③ ئىسراپ قىلماق، زايا

trifle ['traifl] n. ① ئىش، پارچە - پۇرات ئىش. ② ئىسراپ قىلماق، زايا
 قىلماق. ③ ئوينىماق، ئەخمەق قىلماق. ④ پەل - پەل.

trim [trim] v. ① تۈزەتمەك، رەتلەشمەك، رەتلىمەك، رەتلىنمەك، ② شامالغا قاراپ كېمە
 ھەيدىمەك؛ سۇدا ئېقىشىغا، تۈكتىك يېتىشىغا. n. ① رەت
 لەش، ② تەييارلىق. adj. ① چاققان ماشىنىسىغا، ② پاكىز.

trip [trip] n. ① چاققان ماشىنىسىغا، ② پاكىز.
 (ped; ~ping) ① چاققان ئوينىماق (ئۇسسۇلنى)، ③ پۇتلاشماق، پۇت-
 لىشىپ كەتمەك. ④ خاتالاشماق، خاتالىق. ئۆتكۈزمەك. n. ①
 ① ساياھەت، (قىسقا يوللۇق) سەپەر. ② پۇتلىشىش، خاتالىق

triumph ['traɪəmf] n. ① پۇتلىشىش، كەتكۈزۈپ قويۇش.
 n. ① غەلبە، مۇۋەپپەقىيەت. ② قىزغىن تەبرىكلەشمەك.

trod [trɒd] v. → tread. ① يەگمەك، غەلبە قىلماق. ② قىزغىن تەبرىكلەشمەك.
 trodden ['trɒdn] v. → tread.

- 1 n. I ① پويىز. ② رەت، قاتار، تىزىق. ③ پىلتە (بومبىنىڭ).
- trainer ['treɪnə] n. تېرنېر.
- training ['treɪnɪŋ] n. مەشق قىلىش، تەربىيەلەش، چېنىق
تۇرۇش، ئۆگىتىش.
- traitor ['treɪtə] n. خانىن، ۋەتەن خانىنى.
- tram [træm] n. ترامۋاي.
- tramp [træmp] v. I ① پىيادە ماڭماق، پىيادە ساياھەت
قىلىماق. ② غەمكىن ماڭماق.
- 1 n. I ① ئۇزۇن يوللۇق پىيادە سەپەر. ② قەلەندەر.
③ سەرگەردان.
- v. I ① دەسسەمەك، دەسسەلەك (زىرائەت).
② ئاياغ ئاستى قىلماق، دەپسەندە قىلماق.
- 1 n. I ① دەسسەس، دەسسەلىش (زىرائەت). ② ئاياغ ئاستى
قىلىش، دەپسەندە قىلىش.
- transaction [trænzækʃən] n. بېجىرىش، بىر تەرەپ قىلىش.
② سودا، سودا قىلىش. ③ خاتىرە.
- transfer: [træns'fə] v. (ring; red; red) يۆتكەلمەك،
يۆتكەلمەك، ئالماشماق، ئالماشتۇرماق (خىزمەت ئورنى).
- transfer² ['trænsfə] n. يۆتكەش، يۆتكىلىش.
- transform [træns'fɔ:m] v. ئۆزگەرمەك، ئۆزگەرتەمەك.
- transistor [træns'ɪstə] n. «رادىئو» كرىستال نەيچە.
- transitional [træns'ɪʃənəl] adj. ① ئۆتكۈنچى. ② ئۆزگەرگەن.
- transitive ['trænsɪv] adj. «گرامماتىكا» ئۆتۈملۈك.
- translate [træns'leɪt] v. ① تەرجىمە قىلماق. ② ئىزاھلىماق
(ھەرىكەتنى). ③ ئايلاندۇرماق.
- translation [træns'leɪʃən] n. ① تەرجىمە. ② تۈز سىزىق
ھەرىكىتى. ③ تەكشى مەدىرلاش.
- translator [træns'leɪtə] n. تەرجىمان.

- transmission [trænz'miʃən] ① ئاڭلىتىش، خەۋەر بېرىش (رادىئودا). ② ئىرسىيەت. ③ <فىزىكا> ئۆتكۈزۈش.
- transmit [trænz'mit] (v. ~ting; ~ted; ~ted) ① ئاڭلاتماق، ② <فىزىكا> ئۆتكۈزۈش.
- transparent [trænz'pærənt] adj. سۈزۈك، روشەن، ئېنىق.
- transport¹ [trænz'pɔ:t] ① يۈك توشۇماق. ② سۈرگۈن قىلماق، پالماق.
- transport² ['træns'pɔ:t] ① ترانسپورت. ② يۈك پاراخوتى. ③ يۈك ئايروپىلانى.
- transportation [trænz'pɔ:t'eɪʃən] ① ترانسپورتچىلىق، ترانسپورت (ئىشلىرى). ② سۈرگۈن قىلىش، پالاش.
- trap [træp] n. I قاپقان، تۇزاق، قىلتاق. v. I ① قەست قىلماق. ② قىلتاققا چۈشۈرمەك، تۇزاق قۇر-ماق، ئالداپ تۇتماق.
- travel ['trævl] (v. ~ling; ~led; ~led) ① ساياھەت قىل-ماق، مەيلى قىلماق. ② ماڭماق، يۈرمەك، ئىلگىرىلىمەك. ③ سىرتقا چىقىپ سودا قىلماق.
- n. I ① ساياھەت، ساياھەت قىلىش. ② ساياھەت خاتىرىسى.
- travel(l)er ['trævlə] n. ① ساياھەتچى، سەيياھ. ② سەييارە سودىگەر.
- traverse ['trævə(r)s] (v. I) ① كېسىپ ئۆتمەك، توغرىسىغا كېسىپ ئۆتمەك.
- n. I ① كەسمە، كېسىپ ئۆتۈش، كېسىلىش. ② توسالغۇ. ③ كارىدور.
- tray [treɪ] n. پەنتۇس.
- treacherous ['treɪʃərəs] adj. ① ساختا، ساختىپەزلىك. ② ئىشەنچسىز، ئۆزگىرىپ تۇرىدىغان.

v.I ① تەگمەك، چېقىلماق. ② سىلماق. ③ قوز- touch [tʌtʃ].
 غىماق، تەسىرلەنمەك، تەسىرلەندۈرمەك. ④ يېمەك، ئىچمەك.
 ⑤ ... بىلەن مۇناسىۋىتى بار بولماق. ⑥ ئىزدەنمەك، ئىزدەنمەك، ئىزدەنمەك
 تىن ئىشلەپ چىقماق (ماقالىنى). **v.I** ① تېگىش، چېپ
 قىلىش. ② سىلاش. ③ ئىز. ④ باغلىنىش || in ~ with ~
 ... بىلەن ئالاقىسى بار بولۇش / keep in ~ with ... بىلەن
 بولغان ئالاقىسىنى ساقلاپ قالماق.

adj. قايتماس، ئېگىلمەس. ② قاتتىق، چىشى tough [tʌf].
 ئۆتمەيدىغان. ③ ساغلام، قاۋۇل، كۈچلۈك. ④ جاھىل،
 كاج، تەرسا. ⑤ قەبىھ، ياۋۇز، ئەشەددىي.
n.I ساياھەت، سەيلە. **v.I** ساياھەت قىلماق،
 سەيلە قىلماق.

n.I ساياھەتچى، سەيياھ. **adj.** ساياھەت tourist [ˈtuərist].
 چىلىك، ساياھەت: a ~ agency ئىدارىسى.

prep. ① (ئۇيغۇر تىلىدىكى -تا، -قە، toward(s) [təˈwɔ:d(z)].
 -غا، -قا، -گە، -كە؛ -دا، -دە، قوشۇمچىلىرى بىلەن ئىپادى
 لىنىدۇ): He walked ~ the north. ئۇ شىمال تەرەپكە
 كەتتى / Our window looks ~ the river. دېرىزىمىز
 دەرياغا قاراپ ئېچىلىدۇ. ② (ۋاقىتنىڭ مەلۇم نۇقتىغا
 يېقىنلاشقانلىقىنى كۆرسىتىدۇ): It must be ~ four o'clock.
 سائەت چوقۇم تۆتكە يېقىنلاشتى. ③ ئۈچۈن:
 I'll do all I can ~ getting things ready. تەييارلىقنىڭ ئۈچۈن
 قۇربىمنىڭ يېتىشىچە ياردەملىشىمەن.

n. لۆڭگە. towel [ˈtauəl].
n.I مۇنار. **v.I** ئۈستۈن تۇرماق، tower [ˈtauə].
 ھالقىپ كەتمەك.

n. ① شەھەر، بازار. ② شەھەر خەلقى، town [taʊn].
 شەھەر ئاھالىسى.

toy [toi] ئويۇنچۇق. v.I (~ with) (....نى) ئويۇنچۇق قىلماق (ئويۇناتماق، ئويۇنچۇق قىلماق، ئاخىمىق قىلماق).

trace [treis] v.I ① تەسۋىرلىمەك، سۈرەتلىمەك. ② ئىزغا چۈشمەك، ئىز قوغلىماق، ئىزدىمەك. n.I ئىز.

track [træk] n.I ① ئىز، چاق ئىزى. ② تارىيول، چىغىرىيول. ③ تۆمۈر يول، رېلىس. ④ زەنجىر تاپان (تانكىلارنىڭ). v.I ئىزغا چۈشمەك، ئىز قوغلىماق، ئىزدىمەك.

tract [trækt] n. ① يەر، زېمىن. ② <مېدىتسىنا> يول. ~ the digestive ھەزىم قىلىش يولى.

tractor ['træktə] n. تراكتور.

trade [treid] n.I ① سودا، سودا - سېتىق. ② ھۈنەر، قول ھۈنەر. ③ كەسپداش؛ ئوخشاش كەسپ. v.I سودا قىلماق، سودىلاشماق.

trademark ['treidmɑ:k] n. ماركا، سودا ماركىسى.

trader ['treidə] n. ① سودىگەر. ② سودا كېمىسى.

trade union ['treid,ju:njən] n. ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى.

tradition [trə'diʃjən] n. ① رايۋايەت. ② ئەنئەنە، ئەنئەنىۋى.

traffic ['træfɪk] n.I ① قاتناش. ② ترانسپورت. ③ سودا، سودا - سېتىق. v.I (~king; ~ked; ~ked) سودىلاشماق، سودا - سېتىق قىلماق.

tragedy [trædʒidi] n. پاجىئە، قانلىق ۋەقە.

tragic ['trædʒɪk] adj. پاجىئەلىك، ئېچىنمىشلىق.

trail [treil] n.I ① ئىز، ئاياغ ئىزى. ② تار كوچا، چىغىرىيول. v.I ① سۆرىمەك، تارتماق، سۆرەلمەك، تارتىلماق. ② ئەگەش

تەك، ئىز قوغلىماق، ئىزغا چۈشمەك.

train [trein] v.I ① تەربىيىلىمەك، ئۆگەتمەك. ② شاخ چاتىماق. ③ چەنلىمەك، قارىغا ئالماق.

told [təuld] v. → tell.

tolerance ['tɒlərəns] n. ① سەۋرچانلىق، چىداملىق.

② «مېدىتسىنا» چىداملىقى، دورىغا چىداملىق مىقدارى.

③ «مېخانىكا» ئومۇمىي پەرق.

tolerate ['tɒləreɪt] v. ① سەۋر قىلماق، چىداپ تۇرماق.

بەرداشلىق بەرمەك. ② كەڭچىلىك قىلماق، كەڭ قور-

ساقلىق قىلماق.

tomato [tə'mɑ:təu, tə'meɪtəu] n. پەمىدۇر.

tomb [tu:m] n. قەبرە، تۇپراق بېشى.

tomorrow [tə'mɒrəu] n. I ئەتە. adv. ئەتە.

~ the day after ئۆگۈن.

ton [tʌn] n. توننا، تونناژ.

tone [təun] n. I ① ئاھاڭ، تەلەپپۇز، تون، سۆز ئورامى.

② كەيپىيات، ئادەت. ③ رەڭ، تۈس (رەسىملەرنىڭ).

v. I ① سۆزىدە مەلۇم بىر خىل ئاھاڭ بولماق. ② ماسلاش

ماق، ماس كەلمەك (رەڭگى).

tongs [tɒŋz] n. ① قىسقۇچ. ② ئامبۇر. ③ لاخشىگر

|| a pair of ~ بىر ئامبۇر.

tongue [tʌŋ] n. ① تىل (ئادەمنىڭ). ② تىل، تىل - يېزىق.

~ one's mother دۆلەت تىلى. ③ تىلسىمان نەرسىلەر.

tonight [tə'nait] n. I بۈگۈن كېچە، بۈگۈن كەچ.

adv. I بۈگۈن كەچتە، بۈگۈن كېچىدە.

too [tu:] adv. ① بەك، بەكمۇ، ناھايىتى. ② ھەم، ...مۇ.

took [tu:k] v. → take.

tool [tu:l] n. ① ئەسۋاب، جابدۇق، سايمان، قورال.

② قولچوماق، غالچا.

tooth [tu:θ] n. ① چىش. ② چىش شەكىل.

~ be armed to the ~ دىكى نەرسە || قوراللانماق.

- toothache ['tu:θeik] n. چىش ئاغرىقى.
- toothbrush ['tu:θbrʌʃ] n. چىش چوتكىسى.
- top [tɒp] n. I چوققا. adj. I ئەڭ يۇقىرىدىكى، ئەڭ يۇقىرى. v. II (~ped; ~ped; ~ping) ① قاپلىماق (قار قاپلىماق). ② ...دىن يۇقىرى بولماق، ...نى بېسىپ چۈشمەك. ③ (ئۆسۈملۈكنىڭ ئۈچىنى) ئېلىۋەتمەك، كېسىۋەتمەك.
- topic ['tɒpɪk] n. ماۋزۇ، تېما، ئاساسى مەزمۇن.
- torch [tɔ:tʃ] n. ① مەشەل. ② (ئەنگىلىيە تىلىدا) پروژېكتور.
- tore [tɔ:] v. → tear¹.
- torment: ['tɔ:mənt] n. ئازاب، قايغۇ، ھەسرەت، دەرد.
- torments: [tɔ:'mənt] v. قىينىماق، ئازابلىماق.
- tornd [tɔ:n] v. → tear¹.
- torpedo [tɔ:'pi:dəu] n. I سۇ مىناسى. v. I سۇ مىناسى بىلەن پارتلاتماق.
- torrent ['tɔrənt] n. ① تېز ئېقىم. ② ئارقا - ئارقىدىن تۇغۇلۇش، ئۈزلۈكسىز پەيدا بولۇش.
- tortoise ['tɔ:tɔs] n. تاشپاقا.
- torture ['tɔ:tʃə] n. I قىيناش، ئازابلاش، قىيىن قىستاققا ئېلىش، قىيناپ سوراق قىلىش. v. I قىينىماق، ئازابلىماق. قىيىن - قىستاققا ئالماق، قىيناپ سوراق قىلماق.
- toss [tɒs] v. I ① پۇلاڭلىماق، پۇلاڭلاتماق. ② چايقىماق. چايقالماق؛ تاسقىماق، تاسقالماق. ③ تاشلاپ بەرمەك، ئىتتىرىپ بەرمەك (بىرەر نەرسىنى).
- n. I ① ئېتىش، تاشلاش. ② تاسقاش، تاسقىلىش.
- total ['təʊtl] n. I adj. پۈتۈن، جەمئىي، ئومۇمىي، ھەممىسى بولۇپ، پۈتۈنلەي. n. I جەمئىي، جەمئىي سان، ئومۇمىي سان. v. I (~led; ~led; ~ling) جەمئىيلىمەك، قوشۇپ ھېسابلىماق، ساننى ئالماق.

tomorrow ~ ئەتىگىچە. ② (جۈملىنىڭ بولۇشىمىز بۆلەكلىرى) نىڭ كەينىدە كېلىدۇ) ...دىن بۇرۇن، ...گىچە ...ئالدىن...
 He did not come ~ nine. ئۇ سائەت توققۇز بولغاندا ئالدىن يېتىپ كەلدى (ئۇ سائەت توققۇزدىن بۇرۇن كەلمىگەن).
 I am sorry. ...گىچە، ...گىچە، ...گىچە قەدەر.
 Wait ~ I come back. مەن قايتىپ كەلگۈچە كۈتۈڭ.

① ياغاچ، ياغاچ ماتېرىيال. ② لىم، تۇرۇڭ. timber [ˈtɪmbə]
 ① ۋاقىت، چاغ. ② پەيت ③ دەۋر، زامان. time [taɪm]
 ④ قېتىم، نۆۋەت. ⑤ كۆپەيتىش. ⑥ ھەسسە || ~ from ~ to ~
 ھېمىشە، ھەر قاچان / in no ~ in دەھال، شۇئان / ~ in ۋاقتىدا، ئۆز ۋاقتىدا. / ~ on دەل ۋاقتىدا، ئۆز ۋاقتىدا.
 n. (پويىز، پاراخوت قاتار). time-table timetable [ˈtaɪm, teɪbl]
 لىقلارنىڭ) ۋاقىت جەدۋىلى.

adj. تارتىنچاق، يۈرەكسىز، قورقۇنچاق. timid [ˈtɪmɪd]
 n. ① قەلەي. ② كانسېرۋا. tin [tɪn]
 v. I جارائىلتماق، جارائىلماق. tinkle [ˈtɪŋkl]
 n. I (بىرلىك ئىشلىتىلىدۇ) جارائىلاش، جارائىك. جۇرۇڭ ئاۋاز.

adj. كىچىك، كىچىككىنە. tiny [ˈtaɪni]
 n. ئۇچ: the ~ of one's fingers بارماقنىڭ ئۇچى. tip [tɪp]
 tyre¹ = tyre. [ˈtaɪə]
 v. ① ھارماق، ھاردۇرماق، چارچىماق، چارچاتماق. tyre² [ˈtaɪə]
 ② زېرىكمەك، زېرىكتۈرمەك.

adj. چارچىغان، ھېرىپ كەتكەن. tired [ˈtaɪəd]
 n. ① توقۇلما. ② (نېپىز) شايى. tissue [ˈtɪʃjuː, ˈtɪʃuː]
 ③ (بىئولوگىيە) توقۇلما.

n. ① ماۋزۇ، سەرلەۋھە، تېمما؛ كىتاب نامى، نام. title [ˈtaɪtl]
 ② ۋەزىپە پەرقى، دەرىجە، ئۇنۋان. ③ ئىگىدارلىق ھوقۇقى، ھوقۇق.

- to [tu: tu, tə] ① (نشان، يۆنلىش قاتارلىقلارنى) prep- بىلدۈرۈپ، غا، قا، گە، كە قاتارلىق قوشۇمچىلار بىلەن ئىپادىلىنىدۇ) turn~the right ئوڭغا بۇرۇلماق / fall ~ the ground يەرگە چۈشۈپ كەتمەك. ② (دائىرە، ياكى دەرىجىنى كۆرسىتىدۇ) ...كىچە، ...كىچە، ...گە قەدەر: from beginning~the end بېشىدىن ئاخىرغىچە. ③ (سېلىشتۇرۇش ياكى نىسبەتنى كۆرسىتىدۇ): ten ~ one ئوندا بىر. ④ ...بويىچە، ...گە ئاساسەن، ...گە قاراپ، ...گە لايىق: a dress made~order بۇيرۇتۇپ تىكتۈ-رۈلگەن كىيىم. ⑤ (مەقسەتنى ياكى نەتىجىنى بىلدۈرىدۇ): come ~ rescue كېلىپ قۇتقۇزماق. ⑥ (قوشۇمچە ياكى تەئەللۇقلۇقنى بىلدۈرىدۇ): university داشۆگە قاراشلىق زاۋۇتلار. factories attached ~ the
- toad [təud] n. چارپاقا.
- toast [təust] n. I بولكا. ① v. I بولكا پىشۇرماق. ② ئوتقا قاقلىماق، ئوتقا قاتلانماق.
- tobacco [tə'bakəu] n. تاماكا، كۆك تاماكا.
- today [tə'dei] adv. & n. ① بۈگۈن. ② زامانىۋى؛ ھازىر.
- toe [təu] n. I پۇت بارمىقى. v. I تەپمەك.
- together [tə'geðə] adv. ① بىرگە، بىللە، بىرلىكتە، بىر يەردە. ② ئۇدا، ئۈزۈلمەي، ئۈزلۈكسىز || ~ with بىلەن بىللە.
- toil [təil] v. ① جاپا چەكمەك، جاپا تارتماق. ② جاپالىق ئىشلىمەك، قاتتىق ئىشلىمەك.
- toilet [tə'ilit] n. I ياسىنىش، گىرىم قىلىش. ② يۇيۇ-نۇش ئۆيى. ③ ھاجەتخانا، خالاجاي. v. I ① گىرىم قىلىشقا ئىشلىتىلىدىغان. ② تازىلىققا ئىشلىتىلىدىغان، تەرەتكە ئىشلىتىلىدىغان.
- token [təukən] n. بەلگە، ئالامەت.

تامامەن. ⑧ ئۇدۇل، ئۇدۇللاپ.

adj. ① (ھەلۈم جايدىن) ئۆتىدىغان، ئۇدۇل بارىدىغان.

prep. ① (ۋاقىتنى كۆرسىتىدۇ) پۈتۈن [θru(:)'aut] throughout ...مەزگىلدە، ...جەرياندا؛ the day ~ كۈن بويى.

② (ئورۇننى كۆرسىتىدۇ) ھەممەيەردە، ئومۇميۈزلۈك، بويىچە؛

the country ~ مەملىكەت بويىچە، مەملىكەتنىڭ ھەممىلا يېرىدە. ① *adv.* ① باشتىن ئاياغ، ئۈزۈل - كېسىل

② ھەممە يەردە، ھەممە جايدا. ③ پۈتۈنلەي، تامامەن.

thrive [θrəʊv] *v.* → thrive.

throw [θrəʊ] ((θrəʊn) thrown [θru(:)]) *v.* ① ئاتماق، تاشلىماق. ② چاچماق، چۈشۈرمەك (نۇر) ~ away || تاشلىۋەتمەك، قولىدىن بەرمەك / off ~ تاشلىۋەتمەك، چۆرۈۋەتمەك، قۇتۇلماق.

③ ئېتىش، تاشلاش، تاشلىۋېتىش، قۇتۇلۇش.

n. ① ئېتىش، تاشلاش، تاشلىۋېتىش، قۇتۇلۇش.

thrown [θrəʊn] *v.* → throw.

thrust [θrʌst] *v.* (~ ; ~) ① ئىتتىرمەك، كۈچەپ ئىتتىرمەك. ② قىستاپ كىرمەك، قىستىماق. ③ قىستۇرماق. ④ ئېتىلماق.

n. ① ئىتتىرىش، تۇرتۇش. ② ئېتىلىش، ئېتىلىپ كىرىش. ③ زەربە بېرىش.

thumb [θʌm] *n.* ① باش بارماق. ② ۋاراقلىماق (كىتاب، ژۇرنال قاتارلىقلارنى). ③ ۋاراقلاپ كىراشتۇرماق (كىتاب بەتلەرنى).

thump [θʌmp] *n.* ① بىر نەرسىنىڭ ئىككىنچى بىر نەرسىگە قاتتىق سوقۇلغان ئاۋازى، قاتتىق ئۇرۇلغان ئاۋاز.

v. ① ئۇرماق، سوقماق، قاقماق. ② ھەممەيەردە، ئومۇميۈزلۈك، بويىچە؛

thunder [ˈθʌndə] *n.* ① گۈلدۈرماما. ② گۈلدۈزاس (ئاۋاز).

v. ① ھاۋاگۈلدۈرلىمەك. ② ۋارقىراپ سۆزلىمەك.

Thurs, Thur. (= Thursday)

Thursday

Thursday

Thursday

Thursday

Thursday

Thursday

- Thursday ['θɜ:zdi] *n.* پەيشەنبە. *Thursday* (بۇ يەردە)
- thus [ðʊs] *adv.* بۇنداق، مۇنداق، شۇنداق، بۇنداق
- He spoke ~ ئۇ شۇنداق قىلىپ، شۇنداق قىلىپ؛ دېمەك: ~ *He spoke* ئۇ شۇنداق دېگەن.
- tick [tik] *n.* ① تىك - تىك ئاۋاز (سائەتنىڭ). ② كىچىك بەلگە (✓). ③ نېسى، نېسى سېتىۋېلىش.
- v.* ① تىكىلدىماق، تىك - تىك ئاۋاز چىقارماق (سائەت) ② بەلگە قويماق.
- ticket ['tɪkɪt] *n.* ① بېلەت. ② (جانلىق تىلدا) نامزاتلار ئىسىملىكى.
- tickle ['tɪkl] *v.* ① قىچىشماق، قىچىشتۇرماق. ② كۈلدۈرمەك، غىدىقنى كەلتۈرمەك.
- n.* قىچىش، قىچىشتۇرۇش.
- tide [taɪd] *n.* دولقۇن: ~ at high [low] يۇقىرى (تۆۋەن) دولقۇن.
- v.* تۈگىتىشنىڭ ئامالنى قىلماق؛ ئۆتكۈزۈمەك (قىيىنچىلىقنى).
- tidings ['taɪdɪŋz] *n.* (يېزىق تىلىدا) خەۋەر، ئۇچۇر.
- tidy ['taɪdɪ] *adj.* تازا، رەتلىك، تازا ۋە رەتلىك.
- v.* رەتلىمەك، تەرتىپكە سالماق.
- tie [taɪ] *v.* (d; ~d)؛ (tying [taɪɪŋ]) تاشماق، چىگىمەك، باغلىماق، بوغماق.
- n.* ① يىپ، بوغغۇچ، شوينا. ② گالىستوك، باننىك. ③ مۇناسىۋەت.
- tiger ['taɪgə] *n.* يولۋاس.
- tight [taɪt] *adj.* چىڭ، زىچ، ھىم.
- adv.* چىڭ: ~ Hold it ئۇنى چىڭ تۇت.
- tightly ['taɪtli] *adv.* چىڭ.
- tile [taɪl] *n.* كاھىش.
- till [tɪl] *prep.* ① ...كىچىك، ...كىچىك، ...كىچىك قەدەر؛

(these) مۇشۇ، بۇ

tho, tho' = though

thorn (θɔ:n) تىكەن. n.

thorough (ˈθərə) پۈتۈن، كېسىل، تەلتۆكۈش. *adj.* ئۈزۈل - تامامەن.

those (ðəuz) *pron. & adj.* → that.

though (ðəu) Though tired, we kept on. *conj.* گەرچە

گەرچە ھارغان بولساقمۇ، يەنىلا ئىشنى داۋاملاشتۇردۇق /

I will try it, ~ I may fail. گەرچە مەغلۇبىيەتكە

ئۇچرىغان بولساممۇ، يەنە بىر قېتىم سىناپ باقماقچىمەن.

He said he would come, ~ he didn't. *adv.* لېكىن، ئەمما، بىراق:

He said he would come, ~ he didn't. ئىدى، بىراق كەلمىدى.

thought (θɔ:t) think ← *v.*

n. ① ئوي، ئوي - پىكىر، خىيال. ② ئىدىيە. ③ غەمخور -

لۇق، ئاتىدارچىلىق.

thoughtful (ˈθɔ:tfʊl) *adj.* ① چوڭقۇر ئويلىغان. ② ئىدى

يېۋىلىك. ③ ھالىغا يېتىدىغان، دەردىگە دەرمان بولىدىغان.

thousand (ˈθaʊzənd) *num.* مىڭ، بىر مىڭ.

thrash (θræʃ) *v.* ① دۇمبالماق؛ قامچىلىماق. ② (خامان)

ھەيدىمەك، تەپمەك. ③ يەڭمەك، غەلبە قىلماق.

thread (θred) *n.* ① يىپ، شوينا. ② يىپ ئۇچى. ③ ۋېنتا

بۇرمىسى.

v. ① يىپ ئۆتكۈزمەك، يىڭىنەك يىپ ئۆتكۈزمەك. ② ئۆتمەك.

كېسىپ ئۆتمەك (كوچىدىن).

threat (θret) *n.* ① قورقۇتۇش، تەھدىت سېلىش، تەھدىت،

تەھلىكە. ② شۇملۇق، شۇملۇق بىشارىتى، يامانلىق ئالامىتى.

threaten (ˈθretn) *v.* ① قورقۇتماق، تەھدىت سالماق، تەھلىكە

سالماق. ② دېرەك بەرمەك.

three (θri:) *num.* ئۈچ، ئۈچ دانە.
 threshold (θ'reʃəʊld, θ'reʃhəʊld) *n.* ① بوسۇغا. ② كىرىش ئىشىكى. ③ باشلىنىش، مۇقەددىمە.
 throw (θru:) *v.* → throw.
 thrice (θraɪs) *adv.* ئۈچ ھەسسە، ئۈچ قېتىم.
 thrill (θrɪl) *v.* ① تەۋرەنمەك، تەۋرەتمەك، زىلزىلىگە كەلتۈرمەك. ② ھاياجانلاندىرماق. *n.* ③ ھاياجانلىنىش.
 thrive (θraɪv) *v.* thrived; thrived; thrive (θraʊv). ① ساغلام ئۆسۈپ يېتىلمەك. ② بۈك - باراقسان بولۇپ ئۆسمەك. ③ گۈللەنمەك.
 thriven (θrɪvɪn) *v.* → thrive.
 thro' thro' through.
 throat (θrəʊt) *n.* ① گال، بوغۇز، كېكىرتەك. ② ئېغىز.
 throne (θrəʊn) *n.* تەخت (پادىشاھنىڭ).
 throng (θrɒŋ) *n.* ① (كىشىلەر) توپى: a ~ of people. *v.* ② قىستىماق، قىستالماق. ئادەم.
 through (θru:) *prep.* ① ئارقىلىق، ئارىسىدىن، ... يىدىن. ~ the gate دەرۋازىدىن. ② (ۋاقىتنى كۆرسىتىدۇ) ... گىچە، باشتىن - ئاياغ: from Monday ~ saturday. بىدىن شەنبىگىچە. ~ one's life / ئۆمرىنىڭ ئاخىرىغىچە. ③ (مەلۇم سەۋەب ياكى ۋاسىتە ئارقىلىق) بىرەر ئىش ھەزەن كەتنى قىلغانلىقىنى بىلدۈرىدۇ: talk ~ an interpreter. تەرجىمان ئارقىلىق سۆزلەشمەك. *adv.* ④ (ئادەم ياكى نەرسىلەرنىڭ مەلۇم جايدىن ئۆتۈشى ياكى سۇيۇق جىسىملارنىڭ بىرەر نەرسىدىن ئۆتۈپ كېتىشىنى كۆرسىتىدۇ): pierce a thing ~ / تېشىپ ئۆتمەك / let sb. ~ براۋغا يول بەرمەك. ⑤ باشتىن ئاخىرغىچە، تەلتۆكۈس.

- ① *adv.* **there** [ðeə, ðə] ئاۋۇ يەردە، ئۇ جايدا، ئۇ يەرگە، شۇ [ðeə, ðə] نۇقتىدا: He stayed ~ a month ئۇ جايدا ئۇ بىر ئاي تۇرغان. ② (بېئىل be بىلەن بىرگە كېلىپ، مەۋجۇتلۇقنى بىلدۈرىدۇ) بار: There is only one window in the room. بۇ ئۆينىڭ پەقەت بىرلا دېرىزىسى بار / What's in the workpohs? سېختا نېمە بار؟
- ① *adv.* **thereby** [ˈðeəˈbaɪ] شۇنىڭ ئۈچۈن، شۇنىڭ بىلەن. ② شۇ تەرەپكە، شۇ تەرەپتە. ③ شۇ ئەتراپتا، شۇ ئەتراپقا.
- adv.* **therefore** [ˈðeəfɔː] شۇنىڭ ئۈچۈن.
- adv.* **therein** [ðeəˈɪn] شۇ نۇقتىدا، شۇنىڭ ئارىسىدا.
- there're** [ðeərə] = there are.
- there's** [ðeəz] = there is.
- adv.* **thereupon** [ˈðeərəˈpɒn] شۇنىڭ بىلەن.
- thermometer** [θəˈmɒmɪtə] تېرمومېتىر، *n.*
- thermos** [ˈθɜːməs] تېرموس، *n.* چايدان، تېرموس.
- these** [ðiːz] *pron. & adj.* → this.
- thesis** [ˈθiːsɪs] ① تېمما، ② ئىلمىي ماقالە. (theses [ˈθiːsɪz]) *n.*
- they** [ðei] *pron.* (چۈشۈم كېلىش شەكلى ئۇلار).
- they'd** [ðeid] = ① they had. ② they would.
- they'll** [ðeɪl] = ① they shall. ② they will.
- they're** [ðeɪə] = they are.
- they've** [ðeɪv] = they have.
- thick** [θɪk] *adj.* قېلىن، توم، قويۇق. *n.* I (بىر نەرسىنىڭ) ئەڭ قېلىن قىسمى، ئەڭ قويۇق جاي، ئەڭ توم يېرى.
- thicket** [ˈθɪkɪt] چاتقال، چاتقاللىق.

thickness [ˈθɪknis] ① *n.* قېلىنلىق، قېلىنلىق دەرىجىسى.

② قوبۇق، قويۇقلۇق. ③ (بىر) قەۋەت.

thief [θi:f] *n.* (thieves [θi:vz]) ئوغرى.

thieve [θi:v] *v.* ئوغرىلىق قىلماق، ئوغرىلىماق.

thieves [θi:vz] *n.* → thief.

thigh [θai] *n.* يوتا، سان.

thin [θɪn] *adj.* (~ner; ~nest) ① ئورۇق، ئاجىز، زەم.

② ئىپ، ③ ئىپپىز، ④ ئىنچىكە. ⑤ شالاڭ. *v.* ~: ~ned;

① ئىپپىزلىسەك، ئىپپىزلىتمەك. ② ئىنچىكىلىسەك،

ئىنچىكىلىتمەك. ③ شالاڭلاتماق، شالاڭلاشماق.

thing [θɪŋ] *n.* ① نەرسە، بۇيۇم. ② ئىش.

think [θɪŋk] *v.* (thought; thought [θɔ:t]) ئويلىماق، ئويلىان.

ماق، ... دەپ ئويلىماق.

third [θɜ:d] ① *num.* ئۈچىنچى، ئۈچىنچىسى. ② ئۈچتىن

بىر، ئۈچتىن بىرى.

thirst [θɜ:st] *n.* ① ئۇسساش، ئۇسسۇزلۇق. ② تەشئالىق،

تەشئە بولۇش. ئارزۇ، ئارزۇ قىلىش، ئىنتىزارلىق، ئىنتىزار

بولۇش. *v.* ① ئۇسسماق. ② تەشئە بولماق، ئارزۇ قىلماق.

thirsty [θɜ:sti] *adj.* ① ئۇسسۇزلۇق، ئۇسسىتىدىغان.

② قۇرغاق، قۇرغاقچىلىق.

thirteen [θɜ:'ti:ɪn] *num.* ئون ئۈچ.

thirteenth [θɜ:'ti:ɪnθ] ① *num.* ئون ئۈچىنچى. ② ئون ئۈچ

تىن (بىر).

thirtieth [θɜ:'ti:θ] ① *num.* ئوتتۇزىنچى. ② ئوتتۇز-

(دىن) (بىر).

thirty [θɜ:ti] *num.* ئوتتۇز.

this [ðɪs] *adj.* (~ week) ① بۇ، ئاۋۇ، مۇشۇ.

② بۈگۈن، ~evening بۈگۈن كەچ *pron.*

كەم؟ ② (نەسپىي ئالماش بولۇپ، كەملىك
 جۈملىلەرنىڭ ئالدىدا كېلىدۇ): *all people*
 ~ can be united
 بىلەن ئىتتىپاقلىشىش كېرەك. *adv. III* (جانلىق
 تا، ئۇنداق بولسا، ئۇنداق: *walk ~ far*
 داق ئۇزۇنغا يۈرەلمەيمەن، *conj. IV* ①
 لىك بېقىندى جۈملىلەرنىڭ ئالدىدا كېلىدۇ
the people are the makers of history
 تارىخنىڭ ياراتقۇچىسى دەپ قارايمىز. ② (سەۋەب
 ھالەت بېقىندى جۈملىلەرنىڭ ئالدىدا
glad (~) you have finished the task
 ئورۇندىغانلىقىڭىز ئۈچۈن ناھايىتى خۇشالم
 ياكى مەقسەتنى بىلدۈرىدىغان ھالەت بېقىندى
 ئالدىدا كېلىدۇ) ئۈچۈن، شۇ سەۋەبتىن، ئاخىر
early (so) ~ they might arrive in time.
 دەل ۋاقتىدا يېتىپ بېرىش ئۈچۈن ئۇلار
 چىققان.

that is.

v. I (قار، مۇز قاتارلىقلار) ئېرىمەك. *n. II* ئېرىدۇ
def. art. (سوزۇق تاۋۇشلارنىڭ ئالدىدا) *[ði]*
 ۋۇشلارنىڭ ئالدىدا *[ə]*، ئۇرغۇلۇق ئوقۇلغا
 (دۇ). ① (يۇقىرىدا ئېيتىلغان ئادەم ياكى
 سىنىپ، بۇ، مۇشۇ، شۇ ئۇ، ئاۋۇ، ھېلىقى دېگەن
 ئۇقۇملارنى بىلدۈرىدۇ): *title of ~ book?*
 ھېلىقى كېتابنىڭ نامى نېمە؟ ② (ھەر ئىككى
 بولغان ئادەم ياكى نەرسىلەرنى كۆرسىتىدۇ
the door ئىشىكنى يېپىۋەتسىڭىز. ③
 شى يوق يالغۇز بىرلا نەرسە ياكى ھادىسە

- ئىسىملارنىڭ ئالدىدا كېلىدۇ): sun ~ كۈن، تۇپاش / east ~
 شەرق ④ (ئېنىقلىغۇچىلار ئېنىقلاپ كەلگەن ئىسىملارنىڭ
 ئالدىدا كېلىدۇ): book(s) you lost ~ سەن يېتتىۈرۈپ
 قويغان ھېلىقى كىتاب. ⑤ (سۈپەت ياكى رەۋىشلەرنىڭ تاشۇرما
 دەرىجىلىرىنىڭ ئالدىدا كېلىدۇ): longest river in China ~
 چۇڭگو دەرياسى ئەڭ ئۇزۇن دەريا. ⑥ (تەرتىپ سانلار-
 نىڭ ئالدىدا كېلىدۇ): twentieth century ~ يىگىرمىنچى
 ئەسىر. ⑦ (بىرلىك ساناق ئىسىملارنىڭ ئالدىدا كېلىپ، تۈر
 ئايرىمىسىنى بىلدۈرىدۇ): The horse is a useful animal.
 ئات ئادەمگە كېرەكلىك ھايۋان. ⑧ سۈپەت ياكى
 سۈپەتداشلارنىڭ ئالدىدا كېلىپ شۇ خىلدىكى ئادەم ياكى
 نەرسىلەرنى كۆرسىتىدۇ): rich ~ بايلار / The old gives
 place to the new. كۆننىڭ ئورنىنى يېڭى باسادۇ.
 ① n. تىياتىر. ② تىياتىرخانا. theatre, theater [ˈθiətə]
 ③ نەق مەيدان. ballroom
 their [ðeə] pron. نىڭ سۈپەت خاراكتېرلىك ئىگىلىك
 كېلىش شەكلى) ئۇلارنىڭ.
 theirs [ðeəz] pron. نىڭ ئىسىم خاراكتېرلىك ئىگىلىك
 كېلىش شەكلى) ئۇلارنىڭ.
 them [ðem, ðəm] pron. نىڭ چۈشۈم كېلىش شەكلى)
 ئۇلار، ئۇلارنى، ئۇلارغا.
 theme [θi:m] n. ① تېمە، ئاساسىي تېمە. ② (ئامېرىكا تىلىدا)
 ماقالە.
 themselves [ðem'selvz] pron. (ئۇلار) ئۆزلىرى.
 then [ðen] adv. شۇ ۋاقىتتا، شۇ چاغدا.
 thence [ðens] adv. ① شۇ يەردىن. ② شۇنىڭ، ئۇچۇن.
 theoretical [θiə'retikəl] adj. نەزەرىيىۋى.
 theory [θiəri] n. ① نەزەرىيە، ② تەلىمات.

- ② ھاراقنى تاشلىغان. ③ مۆتىدىل، ئىللىق. (adj) ④ ھەم
- n. تېمپېراتۇرا. temperature ['temprɪtʃə]
- n. بوران چاپقۇن، شۇبىرغان، قاتتىق tempest ['tempest]
- بوران. (noun)
- n. بۇتخانا، ئىبادەتخانا. temple ['templ]
- adj. ۋاقىتلىق. temporary ['tempərəri]
- v. ① باشلىماق، قىزىقتۇرماق. ② قايىمۇقتۇر- tempt [tɛmp]
- ماق، ئازدۇرماق.
- n. ① قىزىقتۇرۇش، قايىمۇقتۇرۇش. temptation [temp'teɪʃən]
- ② قىزىقتۇرىدىغان نەرسە، قايىمۇقتۇرىدىغان نەرسە.
- num. ئون، ئون دانە (تال). ten [ten]
- n. ئۆيىنى ئىجارىگە ئالغۇچى، ئىجارىگە tenant ['tenənt]
- ئالغۇچى.
- v. مايىل بولماق، يۈزلەنمەك. tend [tend]
- n. يۈزلىنىش، خاھىش. tendency ['tendəns]
- n. ① قارىغۇچى، خەۋەر ئالغۇچى. ⑤ كۆمۈر، tender¹ ['təndə]
- سۇ پويىزى. ③ تەمىنات كېمىسى.
- adj. يۇمشاق، يېقىملىق، مۇلايم، يۇمران. tender² ['tendə]
- n. يۇمشاق، مۇلايم. tenderness ['tendənɪs]
- n. چويلا توپ. tennis ['tenɪs]
- adj. ① چىڭ تارتىلغان، سوزۇلغان. ② جىددىي tense¹ [tens]
- n. <گرامماتىكا> زامان. tense² [tens]
- n. چېدىر. tent [tent]
- num. ① ئونىنچى. ② ئوندىن بىر. tenth [tenth]
- n. ① ھەزگىل، ھەۋسۇم. ② (كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ) term [tɜ:m]
- كېلىشىم، شەرتلىشىش. ③ خىراجەت، ھەق. ④ ئاتالغۇ.
- v. ئاخىرلاشماق، ئاخىرلاشتۇرماق، تۈگە terminate ['tɜ:mɪneɪt]
- مەك، تۈگەتمەك، ئاياغلاشماق، ئاياغلاشتۇرماق.

terrace ['terəs] n. پەشايۋان.

terrible ['terəbl] ① *adv.* قورقۇنچلۇق، دەھشەتلىك، ۋەھىب مەلىك. ② ئىنتايىن يامان.

terribly ['terəbli] ① *adv.* ← terrible. ② (جانلىق تىلدا) ئىنتايىن، بەك، ئاجايىپ.

terrify ['terifai] v. قورقۇتماق. چۆچۈتمەك.

territory ['teritəri] n. ① زېمىن. ② رايون. ③ تېررىتورىيە.

terror ['tərə] n. ① تېررورلۇق. ② (جانلىق تىلدا) بىزەڭ ئادەم.

test [test] n. I. سىناق. II. سىناق قىلماق، تەكشۈرمەك.

testify ['testifai] v. ئىسپات بەرمەك، شاھىت بولماق، گۇۋاھلىق بەرمەك.

text [tekst] n. تېكىست.

textbook ['tekstbuk] n. دەرسلىك.

than [ðæn, ðən] *conj.* ① ... دىن، ... غىن. I. He is taller ~ I.

Health is better ~ money. / ئۇ مەندىن ئېگىز.

no other ~ || نەسبەتەن ② / سالامەتلىك پۇلدىن ئەۋزەل.

nothing else ~ ① پەقەت. ② تامامەن / other ... ~ دىن سىرە ... دىن باشقا.

thank [θæŋk] v. رەھمەت ئېيتماق، تەشەككۈر ئېيتماق.

thankful ['θæŋkful] *adj.* مەننەتدارلىق.

thanks [θæŋks] n. رەھمەت، ھەشقاللا.

thanksgiving ['θæŋks, givɪŋ] n. (خىرىستىيان دىنىدا) مەننەتدار (ئامېرىكىدا) مەننەتدارلىق بايرىمى.

that [ðæt] *adj.* I. (those [ðəʊz]) ① ئاۋۋۇ: Who's ~ man? / ئاۋۋۇ

Look at ~ picture. / ئاۋۋۇ رەسىمگە قاراڭ.

pron. I. ② ھېلىقى: child ~ ئۇنىڭ ھېلىقى بالىسى.

① (كۆرسىتىش ئالماش) (those) ئاۋۋۇ: Who's ~? / ئاۋۋۇ

www.uzgubkitap.com
uzgubkitap.com
uzgubkitap.com

- tar** [tɑ:] (~ring: ~red: ~red) *v.* I قاراماي، قاراماي. *n.* I كوكس مېيى، قاراماي.
- قاراماي يېيىشماق.
- tardy** ['tɑ:di] *adj.* ① ئاستا، سۇس. ② ئامېرىكا تىلدا (تارىخىي) ئاستا.
- كېچىكىپ قالغان، كەچ قالغان، ئارقىغا سوزۇلغان.
- target** ['tɑ:ɡɪt] *n.* نشان، قارا (قارىغا ئېلىش، يېپەن قىلىش، مازاقلاش قاتارلىقلارنىڭ).
- مازاقلاش قاتارلىقلارنىڭ).
- tariff** ['tærɪf] *n.* ① باھا جەدۋىلى. ② چېگرا بېجى.
- tarry** ['tæri] *v.* ① تۇرماق، تۇرۇپ قالماق، كېچىكمەك. ② ھايال بولماق. ③ كۈتمەك، ساقلىماق.
- task** [tɑ:sk] *n.* I خىزمەت، ۋەزىپە. ئىش. *v.* I ئىشلەتمەك، ئىشقا سالماق.
- taste** [teɪst] *n.* I تەم، پۇراق. ② ھېس قىلىش، سېزىش. *v.* I تېتىتماق، تەمىنى تېتىپ باقماق. ② ئۆز يېشىدىن كەچۈرمەك.
- taught** [tɔ:t] *v.* → **teach**.
- tavern** ['tævən] *n.* قاۋاقخانا، ھاراقخانا.
- tax** [tæks] *v.* I ① باج، باج، پۇلى. ② يۈك، ئېغىرلىق. *n.* I ① باج ئالماق. ② ئېغىر يۈكنى ئۆز ئۈستىگە ئالماق. ③ ئەيىبلەمەك.
- taxation** [tæk'seɪʃən] *n.* باج، باج تۈزۈمى.
- taxi** ['tæksi] *n.* I كىرا ماشىنىسى. *v.* I كىرا ماشىنىسىغا چۈشمەك.
- tea** [ti:] *n.* چاي، چاي دەرىخى || ~ black پەمىل چاي.
- teach** [ti:tʃ] *v.* (taught: taught [tɔ:t]) ئوقۇتماق، ئۆگەت- مەك، تەلىم بەرمەك.
- teacher** ['ti:tʃə] *n.* مۇئەللىم، ئوقۇتقۇچى، ئۇستاز.
- teaching** ['ti:tʃɪŋ] *n.* تەلىم نەزىيە، ئوقۇتۇش پەنلىرى.
- team** [ti:m] *n.* ① كوماندا، دۈي (توپ)، ② خىزمەت دۈيى.

- tear: (tə) يىرتىۋەت، يىرتىماق، يىرتىۋەت (torn [tɔ:n] :store [tɔ:]) v.I
 ① يىرتىق. ② دەزە، چاك.
- tear² [tə] ياش، كۆز يېغى.
- teaspoon ['ti:spu:n] ن. چاي قوشۇقى.
- technic ['teknik] = technique.
- technical ['teknikəl] ① تېخنىكا. ② ئىختىساسلىق؛
- technician [tek'nɪʃən] ن. تېخنىك، ئۇستا.
- technique [tek'nɪ:k] ن. تېخنىكا.
- technology [tek'nɒlədʒi] ن. «سانائەت» تېخنىكا، سانائەت.
- tedious ['ti:dʒəs] adj. زېرىكەرلىك، زېرىكەشلىك، بىمەنە.
- teeth [ti:θ] n. → tooth.
- telegram ['teligræm] ن. تېلېگرافىيا.
- telegraph ['telɪgrɑ:f] ن. تېلېگراف.
- telegraphy [ti'legrəfi] ن. تېلېگرافىيە.
- telephone ['telɪfəʊn] n.I تېلېفون. v.I تېلېفون بەرمەك.
- telescope ['telɪskəʊp] n. دۇر بۇن.
- television ['teil'vɪʒən] n. تېلېۋىزور.
- tell [tel] (told; told [təʊld]) v. ① ئېيتىپ قويماق، دەپ
 قويماق، ئۇقتۇرماق، دېمەك.
- temper ['tempə] n.I ① سۈيىنى ياندۇرۇش (پولات، تۆمۈر)
 قاتارلىقلارنىڭ). ② مەجەز، خۇي، خاراكتېر. v.I ① سۈيىنى
 ياندۇرماق. ② چېنىقماق، چېنىقتۇرماق. ③ تەڭشەمەك، لايە.
- temperance [tempərəns] n. ① ئىدارە قىلىش، چەكلەش.
 ② ھاراقنى چەكلەش. ③ ھاراقنى تاشلاش.
- temperate ['tempərɪt] adj. ① ئۆزىنى تۇتۇۋالغان، سالىق.

n- تىكتاتوتوپ. table tennis ['teibl'tenis]

v- ① تىزىمغا ئالماق. ② جەدۋەل سىز. tabulate ['tæbjuleit]
زىپ چىقماق.

n-I ① چىغرىق، غالتەك. ② جابدۇق، ئەسۋاب، tackle [tækl]
قورال - سايمان، جاھازا. v-I ① ھۆددىسىدىن چىقماق، بىر
تەرەپ قىلماق. ② تۇتماق.

n- تاكتىكا. tactics ['tæktiks]

n- تاجىك. Ta(d)jik [tɑ:'dʒik]

n-I ① قۇيرۇق، ② ئاخىرى، ئايىغى. v-I ئەگەشمەك. tail [teɪl]

n-I ماشىنىچى، سەيپۇڭ. v-I كىيىم تىكىمەك، سەيپ. tailor ['teɪlə]
پۇڭچىلىق قىلماق.

v- (taken [teɪkən]; took [tʊk]) ① ئالماق؛ take [teɪk]

تۇتماق. ② (ۋاقىتنى) ئالماق، كەتمەك: It will ~ a long time.

بۇ كۆپ ۋاقىتنى ئالىدۇ. ③ گىرىپتار بولماق؛ ~ cold

زۇكام بولۇپ قالماق. ④ ئېرىشمەك، قولغا كەلتۈرمەك، ئىش

خال قىلماق. ⑤ ئېلىپ كەتمەك، ئېلىپ بارماق، ئاپارماق؛

the child to the cinema ~ بالىنى كىنوغا ئېلىپ بارماق.

⑧ يېمەك، ئىچمەك، ئىستېمال قىلماق؛ medicine ~ دورا

ئىستېمال قىلماق. ⑦ چىقماق، چۈشمەك؛ a bus ~ ئاپتوبۇسقا

چۈشمەك. ⑧ ئىجارىگە ئالماق؛ مۇشتەرى بولماق؛ a house ~

بىر ئېغىز ئۆيىنى ئىجارىگە ئالماق. ⑨ يازماق، خاتىرىلىمەك؛

notes worker ~ خاتىرىلىمەك. ⑩ ئالماق، چۈشمەك، تارتماق

(رەسىمگە). ⑪ چۈشەنمەك، ... دەپ قارىماق، ... دېمەك؛

I took him to be a worker مەن ئۇنى بىر ئىشچىمىكىن دەپ

تىمەن. ⑫ تاللىماق؛ Which road shall we ~ قايسى

يولغا ماڭىمىز؟ || after ~ ئوخشىماق / in ~ ① قوبۇل

قىلماق. ② چۈشەنمەك، ئۆز لەشتۈرمەك. ③ مۇشتەرى بولماق.

④ ئۆز ئىچىگە ئالماق. ⑤ ئالدىنماق / off ~ سالماق، سې

لىۋەتمەك (كىيىمنى)؛ ئالماق، ئېلىۋەتمەك (دوپپا - تۇماق
 قاتارلىقلارنى). كۆتۈرۈلمەك، ئۇچماق (ئايرىۋېلان) / on ~
 ① ئۈستىگە ئالماق، قوبۇل قىلماق. ② ياللىماق / over ~
 ئۆتكۈزۈۋالماق، ئۆز ئىلكىگە ئالماق / to ~ ① ياخشى كۆر-
 مەك. ② ...گە ئادەتلىنىپ قالماق / up ~ ① كۆتۈرمەك،
 ئالماق، ② تارتماق، سۈمۈرمەك. ③ ئالماق (ۋاقىتنى)؛ ئىگىلىمەك
 (بىرەر بوشلۇقنى). ④ شۇغۇللانماق، مەشغۇل بولماق، ئۆ-
 گەنمەك. ⑤ داۋاملاشتۇرماق، ئېنىقلاشتىن باشلىماق.

n. ① ھېكايە: ~ fairy چۆچەك، رىۋايەت. ② پىتە - tale [teɪl]

n. تالانت، ئىقتىدار، قابىلىيەت. talent ['tælənt]

v. I گەپ قىلماق، گەپ قىلىشماق، سۆزلەشمەك، talk [tɔ:k]
 پاراخلاشماق، سۆھبەتلەشمەك. n. I سۆز، پاراڭ، سۆھبەت.

adj. ئېگىز. tall [tɔ:l]

adj. I كۆلۈك، ئۆگىتىلگەن، كۆنگەن. ② روھسىز، tame [teɪm]
 كەيپىسىز. v. I كۆندۈرمەك، بويسۇندۇرماق.

n. I بېغىر رەڭ، جىگەر رەڭ. adj. I بېغىر رەڭلىك، tan [tæn]
 جىگەر رەڭلىك. v. I ① كۆيىمەك، قارىدىماق (ئاپتاپتا).

② (تېرە) ئەيلىمەك.

n. ئوقۇر، يالاق، باك، ② تانكا. tank [tæŋk]

n. I چېكىش، بوش قېقىش، يېنىك ئۇرۇش، v. I tap [tæp]
 (~ped; ~ping) چەكمەك، يېنىك ئۇرماق، بوش

قاقماق.

n. ① بوغقۇچ، باغ. ② ئۈنئالغۇ لېنتىسى. tape [teɪp]

n. I كىچىك شام. v. I ① ئىنچىكىلەتمەك؛ ئۇچ- taper ['teɪpə]
 لىماق، ئۇچلانماق. ② ئازايماق، ئازايتماق.

n. ئۈنئالغۇ. taperecorder ['teɪprɪ,kɔ:de]

لەززەتلىك. ② خۇش خۇي، خۇش پۇراقلىق. ③ ساپ، تازا، يېڭى.
 ④ كىشىنىڭ. ئامراقلىقىنى كەلتۈرىدىغان. ① n. I قەنت.
 گېزەك ② (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) كەمپۈت. قەنت.
 ① n. تاتلىق، شېرىن. ② خۇش پۇراق. sweetness ['swi:tnis]
 v. swell (swel) (swollen ['swəʊlən], ~ed [sweld])
 ① كۆپمەك، كۆپتۈرمەك (ياغاچنىڭ سۇدا كۆپۈشى).
 ② ئاشماق، ئېشىپ قالماق. ① n. I (ئاۋاز) كۆتۈرۈلۈش.
 ② دولقۇن. ③ مودا كىشى، مۇھىم كىشى. ① n. I adj. II
 ① (جانلىق تىلدا) مودا، گۈزەل، چىرايلىق. ② (ئامېرىكا
 تىلىدا) ياخشى، ئىلغار.

swept [swept] v. → sweep.

swift [swift] adj. چەيدەس، چاققان، تېز.

swiftly ['swiftli] adv. → swift.

swim [swim] (swim) (swam [swæm], ~ing [swɪmɪŋ]) v. I

① سۇ ئۈزۈمەك، سۇغا چۆمۈلمەك.

② لەيلىمەك. ① n. I سۇ ئۈزۈش، سۇغا چۆمۈلۈش. ② دول

قۇن، ئېقىم.

swimming ['swimɪŋ] n. ① سۇ ئۈزۈش. ② باش ئايلىنىش.

بېشى قېيىش.

swine [swain] n. (بىرلىك شەكلى بىلەن كۆپلۈك شەكلى

ئوخشاش) چوشقا.

swing [swɪŋ] (swung, swung [swʌŋ]) v. I

① لىڭشىماق، لىڭشىتماق، پۇلاڭلىماق، پۇلاڭلىتماق.

② چۆڭگىلمەك، چۆڭگىلەتمەك، ئايلاتماق، ئايلىندۇرماق.

③ گۈلەڭگۈچ ئۇچماق.

n. I ① لىڭشىش، لىڭشىتىش، پۇلاڭلاش، پۇلاڭلىتىش.

② رىتتەم. گۈلەڭگۈچ.

Swiss [swɪs] ① adj. I شىۋېتسارىيىنىڭ، شىۋېتسارىيە

- ② سۋېتسارىيەلىك. n. I (بىرلىك شەكلى بىلەن
 كۆپلۈك شەكلى ئوخشاش) سۋېتسارىيەلىك.
- n. I ① ئۆتكۈزۈۋاتىل. ② (دەرەختىن
 سۈنۈرۈلۈغان) كۆك شاخ. v. I (on ~) تېلېفون ئۇلانماق،
 تېلېفون ئېلىنماق؛ [~ off] توك ئۆچمەك، توكنى ئۆچۈرمەك.
- swollen ['swəʊlən] v. → swell.
- n. ① خەنجەر، شەمشەر. ② قورال كۈچى، ھەر-
 بىي ھوقۇق.
- swore [swɔː] v. → swear.
- sworn [swɔːn] adj. I swear → v. I
 قەسەم ئىچىشكەن.
- swam [swʌm] v. → swim.
- swung [swʌŋ] v. → swing.
- n. بوغۇم.
- n. بەلگە، ئالامەت.
- v. ① ھېسداشلىق قىلماق، خەيرىخاھ
 لىق قىلماق. ② قوللىماق، قوشۇلماق، ياقىلماق.
- n. ① ھېسداشلىق، خەيرىخاھلىق. ②
 قوللاش، قوشۇلۇش، ياقلاش.
- n. ① سىستېما. ② تەرتىپ؛ قانۇن،
 قانۇنسىزلىق. ③ بەدەن، تەن.
- n. جوزا، ئۈستەل، شىرە. ②
 رىجە || ~ at تاماق يېمەك. ③ مۇندەك.
- n. ① لەۋھە. ② مۇنار. ③ ئىش قەغىزى.
 ④ تابلېتكا، دورا. ⑤ كىچىك پارچە.

v. I ① تەسلىم بولماق، ئەل بولماق، **surrender** [sə'rendə]

باش ئەگمەك. ② ۋاز كەچمەك، تاشلىماق. ③ بويىۋنماق

(ھېسسىيات، ئادەت قاتارلىقلارغا). n. I ① ۋىزگېچىش، تاش

لىۋېتىش. ② بويىۋنۇش، تەسلىم بولۇش، ئەل بولۇش.

v. ① ئايلانماق، ئورالماق. **surround** [sə'raʊnd]

② قورشىماق، مۇھاسىرىگە ئالماق.

v. ① شارائىت؛ ئەتراپتىكى **surroundings** [sə'raʊndɪŋz]

نەرسىلەر.

v. ① قارىماق، نەزەر سالماق. **survey**¹ [sə'vei]

② تەكشۈرمەك، تەپتىش قىلماق. ③ ئۆلچەمەك، چارلىماق.

n. ① ئومۇمىي نەزەر. ② كۆزدىن كەچۈرۈش، **survey**² [sə'vei]

تەكشۈرۈش. ③ چارلاش، ئۆلچەش.

v. ① ...دىن ئۇزۇن ئۆمۈر كۆرمەك. **survive** [sə'vaɪv]

② ساقلانماق.

v. I ① ھېس قىلماق، سەزمەك. ② گۇمان **suspect** [səs'pekt]

قىلماق، گۇمانلانماق. n. I گۇمانلىق ئادەم. **suspect**

گۇمانلىق.

v. ① ئاسماق، ئېسىپ قويماق. **suspend** [səs'pend]

② ۋاقتىنچە توختاتماق، كېچىكتۈرمەك، توختىتىپ قويماق.

n. ① گۇمان، گۇمانلىنىش. ② [a~] **suspicion** [səs'pɪʃən]

(سەل-پەل، ئازراق، بىرئاز دېگەندەك ئۇقۇملارنى بىلدۈرىدۇ):

a ~ of humour ئازراق يومۇر.

v. ① گۇمانلىق، گۇمانلانغان، گۇمانخور. **suspicious** [səs'pɪʃəs]

v. ① تىرەپ تۇرماق. ② قۇۋۋەتلىمەك، **sustain** [səs'teɪn]

قوللىماق، يار - يولەك بولماق. ③ ئۇچرىماق، دۇچار

بولماق. ④ ئىسپاتلىماق. ⑤ تونۇماق، ئېتىراپ قىلماق.

v. I ① يۇتماق، يەۋالماق. ② يوقالماق، **swallow** ['swɒləʊ]

غايىب بولماق. ③ چىدىماق، بەرداشلىق بەرمەك. ④ ئاسانلا

ئىشىنىپ قالماق. ⑤ ئېلىپ تاشلىماق، بىكار قىلماق.
⑥ ياندۇرۇۋالماق. I ن. يۈتۈش، يۈتۈۋېلىش.

swallow² ['swələʊ] قالغاج. n.

swam [swæm] v. → swim.

swamp [swɒmp] سازە سازلىق. v. I ① چۆكۈپ كەتمەك،

چۆكتۈرۈۋەتمەك. ② بېسىپ چۈشمەك.

swam [swæm] ئاققۇ. n.

warm [wɔ:m] (ھاشارات ۋە قۇش قاتارلىقلارنىڭ) توپ: I ن.

a ~ of ants ② (ئادەملەرنىڭ) توپ:

a ~ of children ① v. I. توپ بالا. (ھەرە) ئۇۋا ياسا

ماق. ② قىستالماق؛ توشماق، توشۇپ كەتمەك.

sway [swei] ① تەۋرىمەك، تەۋرەنمەك. ② پۇلاڭلىماق. I ن.

پۇلاڭلاتماق، لىڭشىتماق، لىڭشىتماق. ② كونترول قىلماق.

③ تەسىر قىلماق. I ن. ① تەۋرەش، تەۋرىتىش، تەۋرىنىش.

پۇلاڭلاش، پۇلاڭلىتىش، لىڭشىش، لىڭشىتىش. بىر تۇتاش

باشقۇرۇش، كونترول قىلىش.

swear [sweə] ((swɔ:n) sworn:swore [swɔ:]) v. ① قەسەم

قىلماق، قەسەم قىلدۇرماق. ② قاغىماق، لەنەت ئوقۇماق.

sweat [swet] I ن. تەر. v. I تەرلىمەك، تەرلەتمەك.

Swedish ['swi:diʃ] I ن. شۋېتسىيەنىڭ I ن. شۋېتسىيە

تىلى.

sweep [swi:p] (swept :swept(swept)) v. I

① سۈپۈرمەك، تازىلىماق. ② ئەتراپقا قارىماق، كۆز يۈگۈرت-

مەك. ③ سىپاپ ئۆتمەك، سۈركەلمەك، سۈركىلىپ ئۆتمەك.

I ن. ① تازىلاش، سۈپۈرۈش. ② پۇلاڭلاش، پۇلاڭلىتىش،

ئوينىتىش.

sweet [swi:t] I ن. ① تاتلىق، شېرىن، مەززىلىك.

superlative [ˈsjuːpəːlətɪv] ① *adj.* ئەڭ يۇقىرى دەرىجىلىك، ئەڭ ئالىي، ئەڭ ھۆكۈمەت، ② <گرامماتىكا> ئەڭ يۇقىرى...

supermarket [ˈsjuːpəːmɑːkɪt] *n.* پەۋقۇلئاددە چوڭ سودا ساراي.

superpower [ˌsjuːpəːpaʊə] *n.* دەرىجىدىن تاشقىرى چوڭ دۆلەت.

superstition [ˌsjuːpəːstɪʃən] *n.* خۇراپىي، خۇراپات، خۇراپاتلىق.

supper [ˈsʌpə] *n.* كەچلىك تاماق، كەچلىك غىزا.

supplement [ˌsʌplɪmənt] *n.* ① تولۇقلاش، تولۇقلىنىش. ② قوشۇمچە سان (گېزىت - ژۇرناللارنىڭ).

supplementary [ˌsʌplɪˈmentəri] *adj.* قوشۇمچە.

supply [səˈplai] *v.* ① تەمىنلىمەك، يەتكۈزۈپ بەرمەك؛ قانائەت. ② تەمىنلەش، يەتكۈزۈپ بېرىش؛ قانا.

support [səˈpɔːt] *v.* ① چىداشلىق بەرمەك، بەرداشلىق. ② قۇۋۋەتلىمەك، قوللىماق، يار - يۆلەك بولماق، ئىسپاتلىماق، گۇۋاھلىق بەرمەك. ③ قۇۋۋەتلەش، قو - شۇلۇش، يار - يۆلەك بولۇش، قامداش.

suppose [səˈpəʊz] *v.* ① تەسەۋۋۇر قىلماق، قىياس قىلماق، تەخمىنلىمەك، مۆلچەرلىمەك، پەرەز قىلماق. ② (بۇيرۇق رايىدا كېلىپ، تەكلىپ بېرىشنى كۆرسىتىدۇ): suppose we go [= Let's go] for a swim.

suppress [seˈprəs] *v.* ① باستۇرماق، باستۇرۇلماق. ② باسماق، تاقەت قىلماق، سەۋر قىلماق. ③ يوشۇرماق. ④ تارقىتىش مەنىسى قىلىنماق، تارقىتىشنى مەنىسى قىلماق (مەلۇم گېزىت، ژۇرناللارنى).

- suppression [sə'prəʃən] ① *n.* باستۇرۇش، بېسىقتۇرۇش. ② تاقەت قىلىش، سەۋر قىلىش. ③ يوشۇرۇش. ④ تارقىتىشنى مەنئى قىلىش، تارقىتىش مەنئى قىلىنىش (مەلۇم، گېزىت. ژۇرناللارنى).
- supreme [ʃju:'pri:m] ① *adj.* ئەڭ يۇقىرى (ھوقۇق، مەرتىۋە قاتارلىقلار). ② ئەڭ مۇھىم، ئەڭ چوڭ، ئەڭ زور.
- sure [ʃʊə] ① *adj.* I شەكسىز، ئېنىق، ئىشەنچلىك؛ راست. ② ئىشەنگەن || Be ~ to ... (جانلىق تىلدا) چوقۇم، جەزمەن / مەن ~ make ~ ① چىنىۋىتمەك، ھەقىقىي ئىشەنمەك. ② ئېنىقلىماق. ③ قولغا كەلتۈرمەك، تاپماق.
- surely ['ʃʊəli] ① *adv.* شەكسىز، چوقۇم، جەزمەن. ② (ئامېرىكا تىلىدا) ئەلۋەتتە.
- surface ['sə:fis] *n.* I كۆرۈنۈش، تاشقى كۆرۈنۈش، تېشى، ئۈستى، سىرتى. *adj.* I يۈزەكى، يۈزە.
- surgeon ['sə:dʒən] *n.* تاشقى كېسەللىكلەر بۆلۈمى.
- surgery ['sə:dʒəri] *n.* ① تاشقى كېسەللىكلەر. ② ئوپېراتسىيەخانا. ② داۋالاش ئۆيى.
- surgical ['sə:dʒikəl] *adj.* تاشقى كېسەللىك، تاشقى كېسەللىكلەر.
- surpass [sə:'pɑ:s] *v.* ئېشىپ كەتمەك، ئۆتۈپ كەتمەك.
- surplus ['sə:pləs] *n.* I ئېشىپ قالغان مەبلەغ، ئاشقان پۇل، قالدۇق. *adj.* I ئېشىندى. ئاشقان، قالدۇق.
- surprise [sə'praiz] *n.* I ① ھەيران قىلىش، ھاڭ- تاڭ قىلىش. ② تاسادىپىي ۋەقە، ھادىسە. ③ تۇيۇقسىز ھۇجۇم قىلىش. *v.* I ① ھەيران قالدۇرماق، چۆچۈتمەك. ② تۇيۇقسىز ھۇجۇم قىلىماق.
- surprising [sə'praiziŋ] *adj.* ① ھەيران قالدۇدەك، ھەيران قالدۇرغۇچى. ② تاسادىپىي، تۇيۇقسىز.

قەتت سالماق.

v. ① تەكلىپ بەرمەك، تەشەببۇس قىلماق. suggest [sə'dʒest]
② ئەسەلتەمەك، ئېسىگە سېلىپ قويماق.

n. ① تەكلىپ - تەشەببۇس، پىكىر. suggestion [sə'dʒestʃən]
② ئەسلىتىش، ئېسىگە سېلىپ قويۇش، ئىشارەت قىلىش.

n. ① بىر يۈرۈش، بىر قۇر. ② ئەرز، دەۋا. suit [sju:t]
③ نىكاھلىنىشنى تەلەپ قىلىش. v. ④ ئۇيغۇن كەلمەك، ئۇي-
خۇن كەلتۈرمەك، لايىقىدا بولماق، لايىقىدا قىلماق.

adj. ئۇيغۇن، لايىق، مۇۋاپىق. suitable ['sju:təbl]

n. چامادان، قول چامادان. suitcase ['sju:tkeis]

adj. ① غەزەپلەنگەن، دەرغەزەپ بولغان؛ sullen ['sʌlən]
② <ھاۋا> تۇتۇق. ئاچچىقلانغان، قاپقى سېلىنغان.

n. <خىمىيە> كۈڭگۈرت. sulphur ['sʌlfə]

n. ① ئومۇمىي سان، جەمئىي. ② ھېساب sum [sʌm]

تېمىسى. ③ سومما، سوممىسى. ④ [the~] قىسقىچە چۈشەنچە

|| in ~ قىسقىسى، سۆزنىڭ قىسقىسى. v. ① ~med, ~med

(~ming) ئومۇملاشتۇرماق، يىغىنچاقلىماق || ~ up

① قوشۇپ ھېسابلىماق، جەملىمەك. ② يىغىنچاقلىماق، خۇلاسە

چىقارماق.

n. ① قىسقىچە ئەھۋال، قىسقىچە مەزمۇن. summary ['sʌməri]

adj. ① قىسقىچە. ② دەرھال، شۇئان.

n. ① ياز، ياز پەسلى. v. ② ئۆتكۈزۈمەك. summer ['sʌmə]

n. ① ئەڭ يۇقىرى پەللە، چوققا. summit ['sʌmit]

② باشلىق، باش.

v. ① چاقىرماق، چاقىرتماق. ② يىغماق summon ['sʌmə]

(يىغىنغا).

n. ① كۈن، قۇياش. ② [the~] كۈن نۇرى، sun [sʌn]

③ تۇرغۇن يۇلتۇز.

ئاپتاپقا سالماق. (~ning, ~ned, ~ned) n. I

Sun. = Sunday.

sunbeam ['sʌnbi:m] n. قۇياش نۇرى، كۈن نۇرى، ئاپتاپ.

Sunday ['sʌndi] n. يەكشەنبە.

sunflower ['sʌn,flaʊə] n. ئاپتاپپەرەس.

sung [sʌŋ] v. → sing.

sunk [sʌŋk] v. → sink.

sunlight ['sʌnlait] n. كۈن نۇرى، قۇياش نۇرى.

sunny ['sʌni] adj. ① كۈنگەي، كۈن يۈرۈش تەرەپتىكى؛

ھاۋا ئوچۇق، ھاۋا ئوچۇق بولغان. ② شاد خۇرام، خۇشال - خۇرام.

sunrise ['sʌnraiz] n. ① كۈن چىقىش. ② تاڭ سەھەر،

سۈبەي.

sunset ['sʌnset] n. كۈنپېتىش، كەچقۇرۇن.

sunshine ['sʌnʃaɪn] n. ① كۈن نۇرى، ئاپتاپ. ② شاد -

خۇرام، خۇشال - خۇرام.

superficial [ˌsjʊ:'peɪʃjəl] adj. يۈزەكى، تاشقى كۆرۈنۈش،

يۈزە.

superfluous [ˌsjʊ:'peɪflʊəs] adj. ① ئارتۇقچە، زىيادە.

② ئېشىپ قالغان.

superintendent [ˌsjʊ:'prɪn'tendənt] n. ① ئاساسىي

باشقۇرغۇچى. ② نازارەتچى. ③ ساقچى باشلىقى.

superior [ˌsjʊ:'piəriə] adj. I. ① ئەلا، ئېسىل، ياخشى،

سۈپەتلىك. ② كۆپرەك، چىقراق. ③ يۇقىرى. ④ تەكەببۇر،

ھاكاۋۇر || to ~ ئۈستۈن تۇرماق، ئېشىپ چۈشمەك. n. I

يۇقىرى دەرىجە.

superiority [ˌsjʊ:'piəri'ɒrɪti] n. ئەۋزەل، ئەۋزەللىك؛ ئەلا،

ئەلا سۈپەتلىك.

- ① بويىسۇنماق، بويىسۇندۇرماق، باش ئەگمەك، باش ئەگدۈرۈپ
 مەك. ② ئوتتۇرىغا قويماق، ئىلتىماس قىلماق. ③ ... دەپ
 ھېسابلىماق، ... دەپ قارىماق.
- ① *n.* ماددىي ياردەم، *subscribe* [səb'skaɪb]
 بەرمەك، ئىئانە بەرمەك. ② يېزىلماق (گېزىت، ژۇرنالغا).
 ③ ئىمزا قويماق، قول قويماق. ④ قوشۇلماق، ماقۇل بولماق.
- ① *n.* ماددىي ياردەم بېرىش، *subscription* [səb'skripʃən]
 ئىئانە بېرىش. ② يېزىلىش (گېزىت، ژۇرنالغا). ③ قول
 قويۇش، ئىمزا قويۇش.
- adj.* كېيىن، ئۈنمىگىدىن كېيىن، *subsequent* ['sʌbsɪkwənt]
 كېيىنكى.
- adv.* كېيىن، ئۈنمىگىدىن كېيىن، *subsequently* ['sʌbsɪkwəntli]
 كەينىدىنلا.
- ① *n.* ماددا. ② ماھىيەت، مەزمۇن، *substance* ['sʌbstəns]
 مۇھىم نۇقتا. ③ مال مۈلۈك، بايلىق.
- adj.* ① ھەقىقىي، ئەمەلىي. *substantial* [səb'stænʃəl]
 ② چىڭ، مۇستەھكەم، پۇختا. ③ زور.
- ① *n.* ئالماشتۇرۇلغۇچى. *substitute* ['sʌbstɪtju:t]
 ③ ... نىڭ ئورنىدا ئىشلىتىلىدىغان بۇيۇم. ③ ئالماشتۇرۇ-
 لىدىغان سۆز، ئورنىغا قويۇلىدىغان سۆز.
- v. ① ... نىڭ ئورنىغا قويماق، ئالماشتۇرماق.
n. ئورنىنى بېسىش، ئالماشتۇرۇش، *substitution* [sʌbstɪ'tju:ʃən]
 ئالمىشىش.
- adj.* ① ئىنچىكە، نازۇك. ② سەزگۈر، ئۆتكۈر. *subtle* ['sʌtl]
 ③ ئۈستىلىق، ئەپچىللىك. ④ خەتەرلىك.
- n.* شەھەر ئەتراپى، شەھەر ئەتراپى رايونى. *suburb* ['sʌbə:b]
 ① ۋۇجۇدقا چىقارماق، نەتىجە. *succeed* [sək'si:d]
 قازانماق، مۇۋەپپەقىيەت قازانماق. ② داۋاملاشماق، داۋام

لاشتۇرماق، ۋارىسلىق قىلماق.

n. ① مۇۋەپپەقىيەت، مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش. **success** [sək'ses]

② مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچى، ③ نەتىجىلىك ئىش.

adj. مۇۋەپپەقىيەتلىك، غەلبىلىك. **successful** [sək'sesful]

successfully [sək'sesfuli] adv. → **successful**.

n. ① ئارقا - ئارقىدىن پەيدا بولۇش، **succession** [sək'sesən]

ئۆزۈلمەي مەيدانغا كېلىش. ② ۋارىسلىق، ۋارىسلىق قىلىش.

adj. ئارقا - ئارقىدىن، ئۇدا. **successive** [sək'sesiv]

ئۆزۈلۈكسىز.

n. ئىزباسار، ۋەزىپە ئۆتكۈزۈۋالغۇچى. **successor** [sək'sesə]

I. adj. ① بۇنداق، شۇنداق، شۇ قەدەر. **such** [sʌtʃ]

② مەلۇم. ...that... ~...بولغاچقا... as / ... مەسلەن.

II. pron. بۇنداق (كىشىلەر، نەرسىلەر)، شۇنداق (كىشىلەر،

نەرسىلەر)، شۇلار، بۇلار، ئۇلار.

v. ① شورماق، سۇمۇرمەك. ② قوبۇل قىلماق. **suck** [sʌk]

③ تارتماق.

I. adj. تاسادىپىي، تۇيۇقسىز، ئۇشتۇمتۇت. **sudden** ['sʌdn]

II. n. تاسادىپىيلىك، تۇيۇقسىزلىق.

adv. تاسادىپىي، تۇيۇقسىز، ئۇشتۇمتۇت. **suddenly** ['sʌdnli]

v. ① جاپا چەكمەك، ئازابلانماق. **suffer** ['sʌfə]

② ئۇچرىماق، ئۇچراتماق. ③ سەۋر قىلماق، چىداپ تۇرماق.

n. ئازاب، ئازاب - ئوقۇبەت، كۈلپەت، **suffering** ['sʌfəriŋ]

قىيىنچىلىق.

v. ① يەتمەك، يېتەرلىك بولماق. **suffice** [sə'faɪs]

② قانائەتلەنمەك، قانائەتلەندۈرمەك.

adj. يېتەرلىك، تولۇق. **sufficient** [sə'fɪʃənt]

adv. **sufficiently** [sə'fɪʃəntli]

I. n. شېكەر، قەنت. II. v. شېكەر ئارىلاشتۇرماق، **sugar** ['ʃʊə]

① تىرىشماق، كۈرەش قىلماق. ② ئېلىشماق، تۈتۈشماق، چېلىشماق.

strobe [strəʊd] v. → stride.

stroke [strəʊk] n. ئۇرۇش، ئۇرۇلۇش، سوقۇش، سوقۇشۇش. v. I سىلماق. I

stroll [strəʊl] v. I چۆرگىلەپ كەلمەك، ئايلىنىپ كەلمەك، لاغايلاپ يۈرمەك. n. I چۆرگىلەپ يۈرۈش، لاغايلاپ يۈرۈش. سەيلە قىلىش.

strong [strɒŋ] adj. ① كۈچلۈك، قاۋۇل، ساغلام. ② قاتتىق، چىڭ، مەھكەم، مۇستەھكەم، قۇدرەتلىك.

strongly ['strɒŋli] adv. → strong.

strove [strəʊv] v. → strive.

struck [strʌk] v. → strike.

structure ['strʌktʃə] n. قۇرۇلۇش، تۈزۈلۈش، قۇرۇلما، تۈزۈلمە.

strung [strʌŋ] v. → string.

stubborn ['stʌbən] adj. ① قەيسەرلىك، قەيسەر. ② جاھىل، تەرسا، كاج.

stuck [stʌk] v. → stick.

student ['stju:dənt] n. ① ئوقۇغۇچى. ② تەتقىقاتچى.

studio ['stju:diəʊ] n. ① رەسىمخانا، رەسىم سىزىش ئۆيى. ② كىنو ستودىيىسى.

study ['stʌdi] n. I ① ئۆگىنىش، ئوقۇش. ② تەتقىقات، تەتقىقىيات. قىق قىلىش. I ① ئۆگەنمەك، ئوقۇماق. ② تەتقىق قىل.

ماق. ③ مۇلاھىزە قىلماق، ئويلىنماق. ④ سىنچىلاپ قارىماق.

stuff [stʌf] n. I ① ماتېرىيال، نەرسە - كېرەك، نەرسە، بۇ. I ② كېرەكسىز نەرسىلەر. I v. توشقۇزماق، تولدۇرماق، يۇم.

سالماق. ① پۇتلاشماق، پۇتلىشىپ يىقىلماق. ② ئېگىز - پەس ماڭماق، دەلدەڭشىپ ماڭماق. ③ خاتالاش.

stumble ['stʌmbəl] ①

② ئېگىز - پەس ماڭماق، دەلدەڭشىپ ماڭماق. ③ خاتالاش.

stamp [stʌmp] ① دەل ② كېكەچلىمەك، كېكەچلەپ سۆزلىمەك.

stump [stʌmp] ① دەل ② كۆتەك، دەرەخ كۆتەكى. I ③ دەڭلىمەك، دەلدەڭلەپ ماڭماق، ئېغىر قەدەم تاشلاپ ماڭ.

④ كېكەچلىمەك، كېكەچلەپ سۆزلىمەك.

⑤ (چاغللىق تىلدا) دۇدۇقۇپ قالماق، گەپ قىلالماي قالماق.

stung [stʌŋ] v. → sting.

stupid ['stju:pɪd] ① قاشاڭ، دۆت، ئەخمەق.

sturdy ['stɜ:di] ① ساغلام، تەمبەل، قابىل، كۈچلۈك.

style [stɑɪl] ① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩ ⑪ ⑫ ⑬ ⑭ ⑮ ⑯ ⑰ ⑱ ⑲ ⑳ ㉑ ㉒ ㉓ ㉔ ㉕ ㉖ ㉗ ㉘ ㉙ ㉚ ㉛ ㉜ ㉝ ㉞ ㉟ ㊱ ㊲ ㊳ ㊴ ㊵ ㊶ ㊷ ㊸ ㊹ ㊺ ㊻ ㊼ ㊽ ㊾ ㊿ ① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩ ⑪ ⑫ ⑬ ⑭ ⑮ ⑯ ⑰ ⑱ ⑲ ⑳ ㉑ ㉒ ㉓ ㉔ ㉕ ㉖ ㉗ ㉘ ㉙ ㉚ ㉛ ㉜ ㉝ ㉞ ㉟ ㊱ ㊲ ㊳ ㊴ ㊵ ㊶ ㊷ ㊸ ㊹ ㊺ ㊻ ㊼ ㊽ ㊾ ㊿

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩ ⑪ ⑫ ⑬ ⑭ ⑮ ⑯ ⑰ ⑱ ⑲ ⑳ ㉑ ㉒ ㉓ ㉔ ㉕ ㉖ ㉗ ㉘ ㉙ ㉚ ㉛ ㉜ ㉝ ㉞ ㉟ ㊱ ㊲ ㊳ ㊴ ㊵ ㊶ ㊷ ㊸ ㊹ ㊺ ㊻ ㊼ ㊽ ㊾ ㊿

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩ ⑪ ⑫ ⑬ ⑭ ⑮ ⑯ ⑰ ⑱ ⑲ ⑳ ㉑ ㉒ ㉓ ㉔ ㉕ ㉖ ㉗ ㉘ ㉙ ㉚ ㉛ ㉜ ㉝ ㉞ ㉟ ㊱ ㊲ ㊳ ㊴ ㊵ ㊶ ㊷ ㊸ ㊹ ㊺ ㊻ ㊼ ㊽ ㊾ ㊿

subdue [səb'dju:] ① بويىسۇنماق، بويىسۇندۇر.

② باسماق، بېسىۋالماق (ھېسسىياتىنى). ③ ئاجىزلاش.

④ ئاجىزلاشتۇرماق.

subject¹ ['sʌbdʒɪkt] ① تېما، ماۋزۇ. ② «گرامماتىكا» ئىگە.

③ ئىلىم - پەن. I ④ باشقا دۆلەتنىڭ ھۆكۈمرانلىقىدىكى، بېقىندى.

subject² [səb'dʒɛkt] ① مەنسۇپ قىلماق.

② ئۇچراتماق.

subjectivism [səb'dʒɛktɪvɪzəm] ① سۈبېيېكتىپچىلىق.

sublime [sʌb'laɪm] ① يۈكسەك، ئالىي، ئۇلۇغ، ئۇلۇغۋار. ② سەلتەنەتلىك، ھەشەمەتلىك.

submarine [sʌb'məri:n] ① دېڭىز دېڭىز تېڭىدىكى، دېڭىزدا ئۆسدىغان. I ② سۇ ئاستى كېمە.

submerge [səb'mɜ:dʒ] ① سۇغا چۆكمەك، سۇغا شۇڭغۇماق.

submit [səb'mɪt] ① (submitting, submitted, submitted) ② تەسۋىر قىلماق، تەسۋىر قىلىش.

- غان. ② تاسادىپىي، تۇيۇتسىز. II n. ① ئادىشىپ قالغان بالا. ② ئادىشىپ قالغان ھايۋانات. (ئۆي ھايۋانلىرى).
- streak [stri:k] n. سىزىقچە، سىزىق، يول. I v. ① سىزىق streak تارتماق، يول چىقارماق. ② (جانلىق، تىلدا) ئۇچقان دەك چاپماق.
- stream [stri:m] n. ① ئېرىق، ئۆستەك. ② ئېقىم، سۇ ئېقىمى. I v. ① ئاتماق. ② لەپىلدەمەك.
- street [stri:t] n. كوچا، رەستە.
- strength [streŋθ] n. ① كۈچ، قۇۋۋەت، كۈچ - قۇۋۋەت. ② ئەمەللىي كۈچ؛ ئەسكەر كۈچى.
- strengthen ['streŋθən] v. كۈچەيمەك، كۈچەيتەمەك.
- stress [stres] n. ① بېسىم، بېسىم كۈچ. ② مۇھىم نۇقتا. I v. ③ (تىلدا) ئۇرغۇ، تەكىتلەش: lay (put) ~ (up) on sth. ④ تەكىتلىمەك. بىرەر ئىشنى تەكىتلىمەك. I v. ① تەكىتلىمەك. ② ئۇرغۇلۇق ئوقۇماق.
- stretch [stretʃ] v. ① سوزماق، سوزۇلماق. ② كەلسە - كەل - مەس ئىشلەتمەك، قالايمىقان ئىشلەتمەك. I n. ① سوزۇلۇش. ② يېيىلىش، ئەۋج ئېلىش a ~ of open country بىپايان دالا.
- stricken ['stri:kən] v. ← strick. I ad. (كېسەل، ئازاب، ئاپەت قاتارلىقلارغا) يولۇققان، ئۇچرىغان، دۇچكەلگەن: the ~ area ئاپەتكە ئۇچرىغان رايون.
- strict [strikt] ad. ① قاتتىق، قەتئىي، كەسكىن. ② ھىم، چىڭ، مەھكەم. ③ ئېنىق، توغرا || be ~ with قاتتىق تۇتماق، قاتتىق تەلەپ قويماق.
- stride [straɪd] (['strɪdən] stridden :strode [strəʊd]) v. ① چوڭ قەدەم تاشلاپ ماڭماق، چوڭ چامدىماق. ② ئاتلاپ

- ئۆتمەك. I. n. چوڭ قەدەم. ۱. ۲. ۳. ۴. ۵. ۶. ۷. ۸. ۹. ۱۰. ۱۱. ۱۲. ۱۳. ۱۴. ۱۵. ۱۶. ۱۷. ۱۸. ۱۹. ۲۰. ۲۱. ۲۲. ۲۳. ۲۴. ۲۵. ۲۶. ۲۷. ۲۸. ۲۹. ۳۰. ۳۱. ۳۲. ۳۳. ۳۴. ۳۵. ۳۶. ۳۷. ۳۸. ۳۹. ۴۰. ۴۱. ۴۲. ۴۳. ۴۴. ۴۵. ۴۶. ۴۷. ۴۸. ۴۹. ۵۰. ۵۱. ۵۲. ۵۳. ۵۴. ۵۵. ۵۶. ۵۷. ۵۸. ۵۹. ۶۰. ۶۱. ۶۲. ۶۳. ۶۴. ۶۵. ۶۶. ۶۷. ۶۸. ۶۹. ۷۰. ۷۱. ۷۲. ۷۳. ۷۴. ۷۵. ۷۶. ۷۷. ۷۸. ۷۹. ۸۰. ۸۱. ۸۲. ۸۳. ۸۴. ۸۵. ۸۶. ۸۷. ۸۸. ۸۹. ۹۰. ۹۱. ۹۲. ۹۳. ۹۴. ۹۵. ۹۶. ۹۷. ۹۸. ۹۹. ۱۰۰.
- strife [straif] n. جىدەل، ماجىرا، توقۇنۇش.
- strike [straik] (striken) struck; struck (strak) v. I. ① (stricken) سوتماق، قاقماق، ئۇرماق، ئۇرۇلماق، تەگمەك، تەگكۈزمەك. ② ھۇجۇم قىلماق، زەربە بەرمەك. ③ سۈركىمەك، ياتماق (سەرەڭگە). ④ تاپماق، تېپىلماق. ⑤ ھېس قىلماق، ھېس قىلدۇرماق، ئويلانماق، ئويلىنىش، تەسرات قىلماق، تەسرات قالدۇرماق. ⑥ ئىش تاشلىماق. ⑦ <ئۆسۈملۈك> يىل تىز تارتماق. ⑧ چېدىرنى يىغماق، بايراق چۈشۈرمەك. ⑨ ~ in لوقما سالماق، ئېغىز غېرىچلىماق / ~ off
- II. n. ① كېسىپ تاشلىماق. ② ئېلىۋەتمەك، ئېلىپ تاشلىماق. ③ ئىش تاشلاش. ④ كان بايلىقلىرىنى تېپىش. ⑤ (ئايرى-پىلاندا) ھۇجۇم قىلىش، زەربە بېرىش.
- strike-breaker [ˈstraik, breikə] n. ئىشچىلار خائىنى؛ ئىش تاشلاشقا بۇزغۇنچىلىق قىلغۇچى.
- stricken [ˈstriken] v. → strike.
- striking [ˈstraɪkɪŋ] adj. كۆزگە كۆرۈنەرلىك.
- string [striŋ] v. I. ① يىپ، شوينا، بوغقۇچ. ② تار. II. ① (strung; strung (strɑŋ)) تار سالماق، تار تەكشىمەك. ② چاتماق، ئۆتكۈزمەك. ③ چىگمەك، باغلىماق، تاڭماق.
- strip [stri:p] v. I. ① (~ping, ~ped; ~ped) سويماق، ئېلىپ تاشلىماق. ② تارتىۋالماق. ③ سېغىپ تۈگەتمەك (سۈتنى). II. n. پارچە: a ~ of board بىر پارچە تاختاي.
- stripe [straɪp] n. ① سىزىقچە، سىزىق، يول. ② (كۆپلۈك) ئىشلىتىلگەندە يەڭ بەلگىسى. ③ (ئامېرىكا تىلىدا) تىپ.
- striped [straɪpt] adj. يوللۇق، سىزىقلىق.
- strive [straɪv] (striven; strove (strəʊv)) v.

stood (stud) v. → stand.

stool (stu:l) n. ① بەندىك. ② گەندە.

stoop (stu:p) n. I ئىگمەك، ئىگمەك، ئىگمەك. n. ئىب. گىلىش.

stop (stop) v. I (～ping; ～ped; ～ped) ① توختىماق، توختىماق. ② تۇرماق، ھايال بولماق. n. I.

① توختاپ قېلىش، تۇرۇپ قېلىش، توختاپ تۇرۇش. ② بىب. كەت. ③ تورمۇز || ～ firll چېكىت (v).

storage ('sto:ridʒ) n. ① ساقلاش، زاپاس ساقلاش. ② ئامبار، ئىسكىلات.

store (sto:) n. I ① زاپاس. ② دۇكان، ماگىزىن. ③ ئامبار، ئىسكىلات. v. I ① ساقلىماق، يىغىپ ساقلىماق. ② تەمىنلىمەك.

stor(e)y ('sto:ri) n. قەۋەت (ئۆي، بىنالارنىڭ).

stork (sto:k) n. لەگلك (قۇش).

storm (sto:m) n. I ① بوران، بوران - چاپقۇن. ② بىر پەس، بىر دەم. n. II ① شىددەتلىك ھۇجۇم قىلماق، بىردىنلا ئىلكە گە ئالماق. ② شاۋۋۇن سالىماق، ھۆركىرىمەك.

stormy ('sto:mi) adj. ① بوران - چاپقۇنلۇق، شۇبۇرغانلىق. ② شىددەتلىك، قاتتىق.

story¹ ('sto:ri) n. ① ھېكايە. ② <باللاردا> يالغان گەپ.

story² ('sto:ri) n. = storey.

stout (staut) adj. ① سېمىز، ساغلام. ② مۇستەھكەم، پۇختا. ③ قەتئىي، كەسكىن.

stove (stəʊv) n. مەش، ئوچاق.

straight (streit) adv. I ① تۈز، ئۇدۇل. ② رەتلىك. ① تۈز. ② توغرىدىن - توغرا، بىۋاسىتە (~ away [off]). دەرھال، شۇئان.

① تۈز. ② توغرىدىن - توغرا، بىۋاسىتە (~ away [off]). دەرھال، شۇئان.

① تۈز. ② توغرىدىن - توغرا، بىۋاسىتە (~ away [off]). دەرھال، شۇئان.

① تۈز. ② توغرىدىن - توغرا، بىۋاسىتە (~ away [off]). دەرھال، شۇئان.

① تۈز. ② توغرىدىن - توغرا، بىۋاسىتە (~ away [off]). دەرھال، شۇئان.

① تۈز. ② توغرىدىن - توغرا، بىۋاسىتە (~ away [off]). دەرھال، شۇئان.

① تۈز. ② توغرىدىن - توغرا، بىۋاسىتە (~ away [off]). دەرھال، شۇئان.

① تۈز. ② توغرىدىن - توغرا، بىۋاسىتە (~ away [off]). دەرھال، شۇئان.

① تۈز. ② توغرىدىن - توغرا، بىۋاسىتە (~ away [off]). دەرھال، شۇئان.

① تۈز. ② توغرىدىن - توغرا، بىۋاسىتە (~ away [off]). دەرھال، شۇئان.

① تۈز. ② توغرىدىن - توغرا، بىۋاسىتە (~ away [off]). دەرھال، شۇئان.

① تۈز. ② توغرىدىن - توغرا، بىۋاسىتە (~ away [off]). دەرھال، شۇئان.

① تۈز. ② توغرىدىن - توغرا، بىۋاسىتە (~ away [off]). دەرھال، شۇئان.

① تۈز. ② توغرىدىن - توغرا، بىۋاسىتە (~ away [off]). دەرھال، شۇئان.

① تۈز. ② توغرىدىن - توغرا، بىۋاسىتە (~ away [off]). دەرھال، شۇئان.

① تۈز. ② توغرىدىن - توغرا، بىۋاسىتە (~ away [off]). دەرھال، شۇئان.

① تۈز. ② توغرىدىن - توغرا، بىۋاسىتە (~ away [off]). دەرھال، شۇئان.

① تۈز. ② توغرىدىن - توغرا، بىۋاسىتە (~ away [off]). دەرھال، شۇئان.

- straighten ['streitn] ① *v.* تۈزلىمەك، تۈزلەنمەك. رەتلىمەك، رەتكە سالماق.
- straghtway ['streitwei] *adv.* دەرھال، شۇئان.
- strain [strein] ① *v. I* چىڭ تارتماق، قاتتىق تارتماق. ② بارلىق كۈچىنى چىقارماق. ③ كەلسە - كەلمەس ئىشلەت مەك، قالايمىقان ئىشلەتمەك، ئۆزى خالىغانچە پايدىلانماق (ھوقۇقدىن). ④ چىڭ تارتىش. ⑤ كۈچەيتىش. ⑥ جەددىيلەشمەك. ⑦ ئاھاڭ، تون؛ مۇقام. ⑧ ئۇرۇق.
- strait [streit] ① *n.* بوغۇز (دېڭىزنىڭ). ② (كۆپلۈك ئىشلە - تىلگەندە) قىيىنچىلىق.
- strand [strænd] ① *v.* تېپىز سۇدا توختاپ قالماق (كېمە). ② قىيىن ئەھۋالغا چۈشۈپ قالماق.
- strange [streindʒ] ① *adj.* يات، يوپۇن. ② غەلىتە، ئاجايىپ.
- strangely ['streindʒli] ① *adv.* يات، يوپۇن. ② غەلىتە، ئا - جايىپ.
- stranger ['streindʒə] ① *n.* يات ئادەم، يوپۇن كىشى. ② كەسىپ ئەھلى ئەمەس (ئادەم).
- strap [stræp] ① *n. I* كەمەر، تاسما. *v. I* (~ped; ~ped) ① باغلىماق (تاسما بىلەن). ② (تاسما بىلەن) ئورماق.
- strategy ['strætɪdʒi] *n.* ستراتېگىيە.
- straw [strɔ:] ① *n. I* پاخلال، شال پاخللى. *adj. I* ① پاخلال، پاخلالدىن ياسالغان: a ~ hat ② چىڭ قالىپاق. ③ سۈس سېرىق رەڭلىك.
- strawberry ['strɔ:bəri] *n.* قوي بۆلدۈرگىنى.
- stray [strei] ① *v. I* يولدىن ئازماق، يولدىن ئادىشىپ قال - ماق. ② چۈشكۈنلەشمەك. *adj. I* ① ئادىشىپ قالغان، ئاز -

- steeple ['sti:pl] n. قۇببە.
- steer [stiə] v. رول تۇتماق؛ ھەيدەمەك (ماشىنا، كېبە قاتار-).
 (مىقدارنىڭ).
- stem [stem] n. ① غول. ② ساپ (ئەسۋابلارنىڭ) ③ گەۋ-
 دە. ④ كېمە تۈزۈشۈقى. v. I (~ming; ~med; ~med) كېلىپ چىقماق.
- step [step] v. I (~ping; ~ped; ~ped) ماشىماق، يۈرمەك،
 قەدەم تاشلىماق. n. I ① قەدەم، چامدام. ② ئاياغ تاۋ-
 ۇش. ③ باسقۇچ، تەدبىر، چارە. ④ پەلەمپەي. ⑤ دەرىجە ||
 in ~ تەكشى قەدەم بىلەن / keep ~ with sb. بىرلاۋ بى-
 لەن قەدەمى تەكشى بولىماق.
- stereo ['stiəriəu] adj. پۈتۈن گەۋدىلىك، سىتېرىيو.
- stern [stɜ:n] adj. قاتتىق، كەسكىن، چىڭ، قەتئىي.
- sth. = something.
- stick¹ [stik] n. I ① (كېسىۋېتىلگەن) شاخ (دەرەخنىڭ).
 ② ھاسا، تاياق. v. II تىرىمەك، تايانماق (ھاسغا).
- stick² [stik] v. (stuck; stuck [stak]) سانجىماق، تىقىماق،
 كىرگۈزمەك؛ چاپلىماق، چاپلاشماق || at ~ ① داۋام
 لاشتۇرماق، قەتئىي داۋاملاشتۇرماق. ② ئىككىلەنمەك، ئار-
 سالدى بولماق / to ~ ① سادىق بولماق. ② چىڭ تۈر-
 ماق؛ داۋاملاشتۇرماق، قەتئىي داۋاملاشتۇرماق.
- stiff [stif] adj. ① قاتتىق، ئېگىلمەيدىغان، تۈز. ② قويۇق.
- still¹ [stil] adj. I ① جىمجىت، تىپتىنچ. n. I ① جىمجىت
 لىق، تىپتىنچ. ② سەھنە رەسىملىرى، سۈرەت.
- still² [stil] adv. يەنە، يەنىلا، تېخى، تېخىچە ھېلى، ھېلىمۇ.
- stillness ['stilnis] n. جىمجىتلىق.
- stimulate ['stimjuleit] v. ① تەسىر قىلماق، تەسىر قوزغىماق.
 ② رىغبەتلەندۈرمەك.

stimulus ('stimjuləs) تەسىر قىلغۇچى - (stimuli ('stimjulai)) n. چى نەرسىلەر، تەسىر قوزغىغۇچى نەرسىلەر.

sting (stɪŋ) ① (ھاشارەت) تىكەن. ② (ئۆسۈملۈك) تىم (ئۆسۈملۈك) تىكەن. ③ (قۇرت - قوڭغۇزلار) چېقىش، چېقىۋېلىش. ④ دەرد، ئاغرىق.

stung; stung (stʌŋ) ① (ھاشارەتلەر) چاقماق، چېقىۋالماق. ② سانجىماق. ③ ئاغرىماق، ئاغرىتماق.

stir (stə:) ① مەدەرىلىماق، مەدەرىلىتىش. ② ئېلەشتۈرمەك، مالتىلىماق، قوچۇماق (سۇيۇق جىسىملارنى). ③ قوزغىماق، قوزغالماق. ④ تەسىرلەنمەك، تەسىرلەندۈرمەك. n. ① ئەنسىزلىك، پاراكەندىلىك.

② قوچۇش، مالتىلاش، ئېلەشتۈرۈش.

stitch (stɪtʃ) n. ① تىكىش. v. ② تىكىمەك (كىيىمنى).

stock (stɒk) ① يىلتىز؛ كۆتەك. ② ساپاق، تۇتقۇچ. ③ قانداق. ④ خام ماتېرىيال. ⑤ ئۆي ھايۋانلىرى. ⑥ (كۆپ لۈك ئىشلىتىلگەندە) كېمە ياساش جازىسى، كېمە ياساش سۈپىسى. ⑦ پاي، پاي چېكى. n. ① خەزىنىدە بار، نەخ بار. ② كونا، چىرىك. ③ چارۋىچىلىق.

stocking ('stɒkɪŋ) n. ئۇزۇن پايپاق.

stoker ('stəʊkə) ① ئوت قالاڭ ئىشچىسى. ② ئاپتوماتىك كۆمۈر سېلىش ماشىنىسى.

stole (stəʊl) v. → steal.

stolen ('stəʊlən) v. → steal.

stomach ('stɒmək) ① ئاشقازان. ② (جانلىق تىلدا) قورساق. ③ ئىشتىھا، نەپىس.

stone (stəʊn) n. ① تاش. v. ② تاشنى تاشلىماق. ③ تاشنى تاشلىماق.

stony ('stəʊni) ① تاشلىق؛ تاشتەك.

- شەخس. ③ پېشانە. v.I (~red; ~ved; ~ring) ④ يۇلتۇز بەلگىسى قويماق. ② ئاساسىي رول ئالماق.
- n.I كراخمال. v.I پاتلىماق. starch [stɑ:tʃ]
- v.I زەڭ قويۇپ قارىماق، تىكىلىپ قارىماق. stare [stɛə]
- n.I زەڭ قويۇپ قاراش، تىكىلىپ قاراش.
- v.I ① ئاتلانماق، يولغا چىقماق. ② باشلىماق. start [stɑ:t]
- كىرىشمەك. ③ قوزغالماق || off [out] ~ ئاتلانماق، يولغا چىقماق؛ باشلىماق. n.I ① ئاتلىنىش، يولغا چىقىش؛ باشلاش، باشلىنىش. ② چۆچۈش، چۆچۈتۈش.
- v. ھەيران قالدۇرماق، چۆچۈتمەك. startle ['stɑ:tl]
- v. ① ئاچ. قالماق، ئاچ قويماق. ② ئاچلىق. starve [stɑ:v]
- تىن ئۆلمەك، ئاچلىقتىن ئۆلتۈرمەك.
- n.I ① (كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ) ئەھۋال، ھالەت. state¹ [steit]
- ② دۆلەت، ھۆكۈمەت. ③ (ئامېرىكىدا) شتات. adj. I ④ دۆلەت ئىگىلىكى، دۆلەت ئىگىلىكىدىكى. ② شتات ئىگىلىكىدىكى. ③ رەسمىي.
- v. بايانات ئېلان قىلماق، چاكالماق، ئۇق. state² [steit]
- تۇرماق.
- adj. ھەيۋەتلىك، ھەشەمەتلىك. stately ['steitli]
- n. ① بايانات. ① (سودا) ھېساب. statement ['steitmənt]
- بوغۇش تالونى.
- n. ((['steitsmən] statesmen) statesman ['steitsmən]
- سىياسىئون، دۆلەت ئەربابى.
- n.I ① ئورۇن. ② سالاھىيەت. ③ ئىستان. station ['steifən]
- سا. I v. جايلاشماق، جايلاشتۇرماق، ئورۇنلاشماق، ئورۇنلاش تۇرماق.
- n. ھەيكەل. statue ['stætju:]
- n. بوي، بەست. stature ['stætʃə]

status ['steitəs] ① سالاھىيەت، مەرتىۋە، ئورۇن. ② ھال، ئەھۋال. n.

stay [stei] ① تۇرماق، ۋاقىتلىق تۇرماق. ② داۋام قىلماق. ③ توختاتماق. ④ باسماق. v. I
away ~ كەلمەسلىك؛ ئايرىلماق / in ~ ئۆيدە (بولماق).
سرتقا چىقىماسلىق / out ~ سرتتا / up ~ ئۇخلاسا سلىق.
n. I ① تۇرۇش، توختاش. ② بېسىش، توختىتىش. ③ تىرەك، تۇۋرۇك.

stead [sted] ① ئورنىغا قويۇش. ② پايدىلىق، كېرەكلىك. n.
steadfast ['stedfəst] adj. قەتئىي، تەۋرەنمەي.

steady ['stedi] ① مۇستەھكەم، پۇختا، چىڭ. adj. I
② تۇراقلىق، مۇقىم. v. I مۇقىملاشتۇرماق، چىڭىتىماق.

steak [steik] ① توغراغان كالا گۆشى؛ توغراغان بېلىق. n.
گۆشى. ② كالا گۆشى سەي (قېلىن توغراغان كالا گۆشىدىن ياسالغان سەي).

steal [sti:l] (stolen ['stəulən]; stole [stəul]) v.
① ئوغرىلىماق، ئوغرىلىق قىلماق. ② تىكىۋەتمەك، غىپ قىلىپ تىكىۋەتمەك.

steam [sti:m] ① ھور، پار. ② (جانلىق تىلدا) كۈچ. n. I
قۇۋۋەت. v. I ① پارغا ئايلانماق. ② پار بىلەن قوزغالماق. ③ دۈملىمەك.

steamer ['sti:mə] ① ماتورلۇق كېمە؛ پاراخوت. ② قاسقان. n.

steel [sti:l] ① پولات. ② پولات قورال (نەيزە، خەن). n. I
چەر قاتارلىقلار. v. I ① ...سىگە پولات ئارىلاشتۇرماق. ② كۈچەيتىمەك. adj. II پولات، پولاتتەك.

steep [sti:p] ① تىك، تىك يانتۇ، قىيا. ② (جانلىق) تىلدا بەكمۇ، تولمۇ (تەلەپنى كۆرسىتىدۇ).

St. = street

stab (stæb). ① سانچىماق؛ (~bing؛ ~bed؛ ~bed) v.I

تۇرتىمەك، نوقۇماق. ② ئاغرىتماق، ئاغرىقىنى قوزغىماق.

n.I ① سانچىش؛ تۇرتۇش، نوقۇش. ② ئاغرىتىش.

stable¹ ['steibl] ① مۇستەھكەم، پۇختا. ② تۇراقلىق،

مۇقىم.

stable² ['steibl] ① ئاتخانا، ئېغىل.

n.I ① دۆۋە، دەستە، توپ. ② چازا. ③ تۇر-.

خۇن. v.I دۆۋىلىمەك، توپلىماق.

stadium ('steidjəm) ① تەنتەربىيە مەيدانى.

(چۆرىسىدە ئورۇندۇقلىرى بار مەيدان).

staff (stɑ:f) ① ھاسا؛ تاياق،

(staves ['steivz]) ② تۇۋرۇك، تىرەك. ③ (كۆپلۈك ئىشلەتكەندە)

بارلىق خادىملار. ④ (ھەربىي) شتاب ئورگىنى.

stage (steidʒ) ① سەھنە. ② باسقۇچ، مەزگىل.

③ مۇساپە، يول. v.I (ئويۇن) قويماق، كۆرسەتمەك.

stagger ['stægə] ① قىمىرلىماق، قىمىرلاتماق، ئىرغىلىمەك.

ماق، ئىرغىلاتماق، تەۋرىمەك، تەۋرەتمەك. ② ئىككىلەنمەك،

ئىككىلەندۈرمەك، ئارسالدى بولماق. n.I دەلدەڭلەش، ئىر-

غاڭلاش، سۆرىلىپ مېڭىش.

stain (stein) ① داغ، داغ ئىزى. ② بوياق ماتېرىيال

لىرى. v.I ① داغ چۈشمەك، داغ چۈشۈرمەك؛ كىرلەشمەك،

كىرلەشتۈرمەك، مەينەت قىلماق. ② بويىماق، رەڭ بەرمەك.

stair (steə) ① (دائىم كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ) پەلەمپەي.

stake (steik) ① قوزۇق، بەلگە قوزۇقى. ② دوغا تىكىلگەن

پۇل. ③ (مۇسابىقىلەردە) مۇكاپات بۇيۇملىرى. ④ پايدا -

زىيان مۇناسىۋىتى. v.I ① تىرەپ قويماق. ② قوزۇق قىپ

قىپ ئايرىماق. ③ قىمار ئوينىماق.

stale [steil] ① adj. پۇراپ قالغان، كونا پۇراپ قالغان (يېمەك)

لىك) ② چىرىك؛ كونا.

stalk [stɔ:k] n. ساپاق، گۈل ۋە يوپۇرماقلارنىڭ.

stall [sto:l] n. ① ئېھتىل. ② تەنزە، دۇكان، بوتكا. ③ (تېياتىر)

خانلاردا) ئالدىنقى قاتاردىكى ئورۇن. II ④ ئېھتىلغا سولماق.

stall ② (ماتور) توختىماق ③ كونترول قىلىشقا ئامال بولماسلىق

(ئايروپىلاننى). ④ ئارقىغا سوزماق، كېچىكتۈرمەك.

stamp [stæmp] v. ① دەسسەمەك؛ تەپمەك، تېپىچە كلىمەك.

② تامغا باسماق. ③ ماركا چاپلىماق. ④ مەڭگۈ ئېسىدە ساقلىق

ستامپ. ⑤ بىلدۈرمەك، ئىزھار قىلماق. II ① دەسسەش؛

تېپىش، تېپىچە كلىش. ② تامغا. ③ پوچتا ماركىسى. ④ تۈر،

خىل.

stand [stænd] v. ① تۇرماق، ئۆرە (stood: stood (stud))

تۇرماق. ② تىكلەمەك. ③ بەرداشلىق بېرمەك || ~ by

① قۇۋۋەتلىمەك، ياردەم قىلماق، قوللىماق. ② چەتتە تۇرۇپ

تاماشا كۆرمەك. ③ ئەمەل قىلماق، ۋەدىسىگە ۋاپا

قىلماق / ~ for ① قۇۋۋەتلىمەك، قوللىماق، ھىمايە قىلماق.

② ۋەكىللىك قىلماق / ~ out ① كۆزگە كۆرۈنگەن، كۆزگە كۆرۈ-

نەرلىك. ② قەتئىي داۋاملاشتۇرماق، ئاخىرغىچە چىڭ تۇرماق /

~ up for ① ئاقلىماق، ھىمايە قىلماق. II ① توختاش،

توختاپ قېلىش. ② قارشىلىق ھالىتى. ③ مەيدان، مەۋقە.

④ جازا. ⑤ تەنزە.

standard [stændəd] n. ① بايراق، ھەربىي بايراق. ② ئۆلچەم

ئۆلچەم، ③ يىللىق (باشلانغۇچ مەكتەپتە). II ① ئۆلچەم

لىك. ② نوپۇزلۇق، ئالدىنقى قاتاردىكى.

standpoint [stændpoint] n. مەيدان، كۆز قاراش، نۇقتىئىي

نەزەر.

star [sta:] n. ① يۇلتۇز، تۇرغۇن يۇلتۇز. ② چولپان، مەشھۇر

- sponsor** ['spɒnsə] *v.* I تەشەببۇسچى، ياردەمچى، مەسئۇل. n. I ① تەشەببۇس قىلماق. ② باشلاپ بەرمەك، باشچىلىقىدا ئېلىپ بارماق، ئۇيۇشتۇرماق.
- spontaneous** [spɒn'teɪnəs] *adj.* تەبىئىي، ئۆزۈلكىدىن پەيدا بولغان.
- spoon** [spu:n] *n.* قوشۇق.
- spore** [spɔ:] *n.* دېئىئولوگىيە، سپورا.
- sport** [spɔ:t] *n.* ① ئويۇن، تاماشا. ② تەنھەرىكەت، ئىسپورت. *v.* II ئويۇن - تاماشا قىلماق. *adj.* II تەنھەرىكەت، تەنھەرىكەتكە ئىشلىتىلىدىغان: (s) equipments ~ تەنھەرىكەت ئۈچۈن ئىشلىتىلىدىغان ئۈسكۈنىلەر.
- spot** [spɒt] *n.* ① نۇقتا، چېكىت. ② داغ. ③ جاي، ئورۇن. *v.* II ① داغ چۈشمەك، داغ چۈشۈرمەك؛ پاسكىنا قىلماق، مەيدان بولماق. ③ تونۇماق، پەرق ئەتمەك.
- sprang** [spræŋ] *v.* → **spring**.
- spray** [spreɪ] *n.* ① (ئېتىلىپ چىققان) ھور؛ تۇمان. ② پۇركۈگۈچ. *v.* II ① چاچراپ چىققاق، ئېتىلىپ چىققاق، پۇركۈمەك. ② دورا پۇركۈمەك.
- spread** [spred] *n.* (~؛ ~) ① يايماق، يېيىلماق، سوزماق، سوزۇلماق، كېڭەيمەك، كېڭەيتىمەك. ② تارقىماق، تارقاتماق. ③ سۈركىمەك. *v.* II (دائىم كۆپلۈك ئىشلىتىلدۇ) تارقىتىش، تارقىلىش، يېيىش، يېيىلىش. ② داستىخان؛ كىرلىك. ③ زىياپەت، ئولتۇرۇش.
- spring** [sprɪŋ] (*sprung* [sprʌŋ]; *sprang* [spræŋ]) *v.* I ① ئاتىلماق، سەكرىمەك، سەكرەتمەك. ② پارتىلماق. *n.* II ① باھار، ئەتىياز، ئەتىياز پەسلى. ② بۇلاق. ③ سەكرەش، ئاتلاش. ④ پۇرۇزنا. ⑤ ئېلاستىكىلىق، ئىلاستىك كۈچ. ⑧ (دا-ئىم كۆپلۈك ئىشلىتىلدۇ) مەنبە، مەقسەت.

v.I ① چاچماق، چېچىلىماق، سەپمەك، sprinkle ('sprɪŋkl)
سېپىلمەك. ② سىم-سىم يامغۇر ياغماق. n.I سىم - سىم
يامغۇر، ئۇششاق يامغۇر.

sprung (sprʌŋ) v. → spring.

spun (spʌn) v. → spin.

n.I ① غىدىقلىغۇچى ماددا. ② تاغ تۇمشۇقى، يار. spur (spɜː)
v.I ① ھەپ-ھەپ ((spɜːrɪŋ) ~ring; ~red; ~red (spɜːd))
دىمەك، قوغلىماق. ② غىدىقلىماق.

v. ① چەتكە قاقماق، يەكلىمەك. ② ۋاز spurn (spɜːn)
كەچمەك، تاشلىۋەتمەك.

n.I جاسۇس. v.I ① جاسۇسلۇق قىلماق، رازۋىتكا spy (spai)
قىلماق. ② سەزمەك، سېزىپ قالماق.

sq. = square.

n.I ① كۋادرات شەكىل، تۆت چاسا، square (skwɛə)

② مەيدان ~ Tien An Men تىەنئەنمېن مەيدانى. ③ ماتېر-
ماتىكا. ④ كۋادرات. ⑤ تىك بۇلۇڭلۇق سىزغۇچ. v.I

① چاسلىماق، چاسلانماق. ① تۈزلىمەك، تۈزەلمەك. ③ ماتېر-

ماتىكا، يۈزىنى تاپماق. ④ ھېسابنى تۈگەتمەك. adj.I

① چاسا، تۆت چاسا، كۋادرات ② تىك بۇلۇڭ. ③ ئادالەتلىك،

ئادىل. adv.IV ① تىك، تۈپتۈز. ئادالەتلىك بىلەن، ئادىل

لىق بىلەن.

n.I چىرىلداش، چىر - چىر (ئاۋاز). squeak (skwi:k)

v.I چىرىلدىماق.

v.I قىستىماق، قىستالماق؛ ئەزمەك، ئېزىلمەك؛ squees (skwi:z)

سىقماق، سىقىلماق. n.I ① قىستىلىش، سىقىلىش، ئېزىلىش.

② شۇلۇۋالغان پۇل.

n. (ئەنگىلىيە تىلىدا) ئېسىلئازادە؛ پومپشچىك. squire ('skwaɪə)

n. تىيىن (بىر خىل ھايۋان). squirrel ('skwɪrəl)

- n. قوشۇپ يېزىش ئۇسۇلى (سۆزلەرنىڭ). spelling ('spelɪŋ)
- v. → spell spelt ('spelt) spelt ('spelt) spelt ('spelt)
- v. ① ئۆتكۈزۈمەك (spent: spent ('spent)) ② سەرپ قىلماق، خەجلىمەك (يۈلىنى). ③ تۈگەت (ۋاقتىنى). مەك (ئېنېرگىيىنى).
- n. ① ھەرىكەتلىنىش دائىرىسى. ② شاۋ، توپ. sphere ('sfɪə) ③ گلوبۇس.
- n. ① خۇش پۇراق ماتېرىياللىرى. ② دورا - spice ('spais) ③ قىزىقىش، ھەۋەس، لەززەت. v. II دورا - دەرمەك سالماق.
- n. ① ئۆمۈچۈك. ② ئۈچ پۇتلۇق جازا. spider ('spaɪdə)
- v. spilt ('spilt) spilt ('spilt) spilt ('spilt) (v. II) spill ('spɪl) تاشماق، تېشىپ كەتمەك.
- v. I spin ('spɪn) spun ('spʌn) spun ('spʌn) spun ('spʌn) ① ئېگىرمەك. ② توقۇماق. ③ ئايلانماق، ئايلاندۇرماق. n. II ئايلىنىش.
- n. ① يىك، ئۇرچۇق. ② «مېخانىكا» مەر. spindle ('spɪndl) كىزىدى ئوق.
- n. ① «مېدىتسىنا» ئۇمۇرتقا. ② «ئۆسۈملۈك» تىكەن. spine ('spain)
- n. I ① توقۇش. ② ئېگىرىش. ③ ئايلىنىش. spinning ('spɪnɪŋ) مىنىش، ئۆز ئوقى ئەتراپىدا ئايلىنىش. v. II adj. ① توقۇمىچىلىق، توقۇمىچىلىققا ئىشلىتىلىدىغان.
- n. I spiral ('spaiərəl) بۇرما، بۇرما، بۇرما شەكىللىك. adj. I بۇرما، سېررال، سىزىق.
- n. چوققا، مۇنار چوققىسى. spire ('spaɪə)
- n. I ① روھ. ② ئەرۋاھ. ③ جۈرئەت، جاسا. spirit ('spɪrɪt) رەت. ④ (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) ئىسپىرت. v. II ① ئالداپ ئېلىپ قاچماق. (باشقىلارنىڭ بالا - چاقىلىرىنى). ② ئىلھام بەرمەك، ئىلھاملاندۇرماق، رىغبەتلەندۈرمەك.

spiritual [ˈspɪrɪtʃuəl] *n.* I (نېگىرلارنىڭ) مۇقەددەس روھىي. *adj.* I دەس شېئىر.

spit [spɪt] *v.* (spitting; spat; spat [spæt]) ① تۈكۈرمەك. ② (قار، يامغۇر قاتارلىقلار) ئاز - ئازدىن ياغماق، سىم ياغماق.

spite [spait] *n.* ① يامان نىيەت، يامانلىق. ② نەپرەتلىك. *v.* ① زىيان يەتكۈزۈش. مەك. ② قەيىنچىلىق تۇغدۇرماق || in ~ of مەيلى... بولمىسۇن، ... بىلەنمۇ.

splash [splæʃ] *v.* I چاچرىماق، چاچراتماق. *n.* I چاچراش ئا. ۋازى (سۇيۇقلۇققا بىرەر نەرسىنىڭ چۈشۈشىدىن ھاسىل بولغان ئاۋاز).

splendid [ˈsplendɪd] *adj.* پارلاق، شانلىق، ھەشەمەتلىك، ئۇلۇغۋار.

splendo(u)r [ˈsplendə] *n.* كۆركەم، ھەشەمەتلىك، پارلاق، سەل تەنەتلىك.

split [split] *v.* I (~; ~; ~ing) يارماق، يېرىلماق، ئاجراتماق، ئاجرىلماق بۆلمەك، بۆلۈنمەك. *n.* I ① دەز، چاك. ② ئىختىلاپ، كېلىشمەسلىك.

spoil [spɔɪl] *v.* I (~; ~; ~ed) ① بۇزماق، بۇزغۇنچىلىق قىلماق، ۋەيران قىلماق، زىيان يەتكۈزۈمەك. ② (باللارنى) ئەركىلىتىپ كاردىن چىقارماق. ③ بۇزۇلماق، چىرىمەك؛ پۇراپ قالماق. *n.* I ① مال، غەنىمەت، ئولجا.

spoke [spəʊk] *v.* → speak.

spoken [ˈspəʊkən] *v.* → speak.

sponge [spʌndʒ] *n.* I بۇلۇت. *v.* I بۇلۇت بىلەن تازىلىماق.

spaceship ['speɪʃɪp] *n.* ئالەم كېمىسى.

spacious ['speɪʃəs] *adj.* كەڭ، بېيىيان، ئازادە، كەڭ - كۈشادە.

spade [speɪd] *n.* تۆمۈر گۈرچەك، گۈرچەك.

span [spæn] *n.* ① بىر غېرىج. ② بىر مەزگىل.

spangle ['spæŋɡl] *n.* پارقراق مېتال پارچىسى.

Spaniard ['spæɪnjəd] *n.* ئىسپانىيىلىك.

Spanish ['spæɪnɪʃ] *adj. & n.* ئىسپانىيە، ئىسپانىيىنىڭ، ئىسپان

يىلىكنىڭ، ئىسپانىيچە. *n.* ① ئىسپانىيىلىك. ② ئىسپانىيە

تىلى.

spank [spæŋk] *v. & n.* ...نىڭ ساغرىسىغا ئۇرماق، شاپلاقلىماق.

n. ساغرىسىغا ئۇرۇش، شاپلاقلاش.

spare [speə] *v. & n.* ① رەھىم قىلماق، كەچۈرمەك. ② ئىقتىساد

قىلماق، تېجىمەك، ئايىماق. *adj. & n.* ① بوش، بىكار: ~ time

بوش ۋاقىت / a ~ time school ئىشتىن سىرتقى مەكتەپ.

② زاپاس. ③ ئورۇق، ئاۋاق (ئادەم).

spark [spɑ:k] *n. & v.* ئۇچقۇن. *v.* ئۇچقۇن چىقارماق، چاقنىماق،

ئوت چاقنىماق؛ جۈش ئۇرماق.

sparkle ['spɑ:kl] *v. & n.* چاقنىماق، چاقناپ تۇرماق. *n.* نۇر

چاقناش، پىلىلداش.

sparrow ['spærəu] *n.* قۇشقاچ.

spat [spæt] *v.* → spit.

speak [spi:k] (*spoken* ['spəʊkən]; *spoke* [spəʊk]) *v.*

سۆزلىمەك، گەپ قىلماق || for ~ ① ۋە كالىتەن سۆزلىمەك.

② ئىسپاتلىماق، بىلدۈرمەك / out (up) ~ ① چۈنلۈك سۆز-

لىمەك ② ئىككىلەنمەك / to ~ ئىسپاتلىماق. ② ئەيىبلىمەك.

③ ماۋزۇدىن يىراقلاشماسلىق / generally ~ ing ئادەتتىكى

چە قىلىپ ئېيتقاندا، مۇنداقچە ئېيتقاندا،

speaker ['spi:kə] *n.* ① سۆزلىگۈچى، باياناتچى. ② مىكروفون.

- spear (spiə) ① نەيزە. ② بېلىق تۇتۇش ئارسى. *n.*
- special ('speʃəl) *adj.* ئالاھىدە، پەۋقۇلئاددە؛ باشقىچە. ئۆز-كېچە. ② مەخسۇس *n.* ① مەخسۇس خادىم. ② مەخسۇس ماشىنا.
- specialist ('speʃəlɪst) *n.* مۇتەخەسسس.
- species ('spi:ʃi:z) ① (بىرلىك شەكلى بىلەن كۆپلۈك شەكلى ئوخشاش) نەسىل. ② تۈر، خىل. *n.*
- specific (spi'sɪfɪk) *adj.* ① ئوچۇق، روشەن، ئېنىق. ② ئالاھىدە، ئالاھىدە ئۈنۈملۈك. *n.* ① ئالاھىدە ئۈنۈملۈك دورا. ② كىچىك ھالقلار.
- specimen ('spesɪmɪn) *n.* ① نۇسخا. ② غەلىتە ئادەم؛ ئا-جايىپ ئىش.
- speckle ('spekl) *n.* داغ.
- spectacle ('spektəkl) ① كۆرگەزمە، كۆرگەزمە قىلىش. ② ئورۇنلاش، ئويناش، كۆرسىتىش. ③ كۆرگەزمە، مەنزىرە. ④ (كۆپلۈك ئىشلىتىلدۇ) كۆزەينەك: a pair of ~s بىر كۆزەينەك. *n.*
- spectator (spek'teɪtə) *n.* تاماشىبىن، تاماشىچى.
- spectrum ('spektrəm) *n.* (spectra ['spektrə]) سېپىكتىر.
- speculation (,spekju'leɪʃən) ① ئويلىنىش، پىكىر قىلىش. ② پۇرسەتپەرەسلىك قىلىش، ھايانكەشلىك قىلىش. *n.*
- sped (sped) *v.* → speed.
- speech (spi:tʃ) ① گەپ، سۆز، تىل. ② نۇتۇق، مۇراجىئەت. *n.*
- speed (spi:d) *v.* ① تېزلىك، تېزلىك نىسبىتى، سۈرئەت. *n.* ② تېزلىك، تېزلىك (sped; sped (sped)) ① تېزلىك، ئىتتىكەتمەك. ② ئۇچ-قاندەك يۈگۈرمەك، تېز چاپماق.
- speedy ('spi:di) *adj.* تېز، ئىتتىك، چاققان.
- spell (spel) (spelt; spelt (spelt)) *v.* قوشۇپ يازماق.

بىر يەرگە، بىر جايغا.
n. ① ئوغۇل (ئوغاۋوم، ئوغلۇڭ، ئوغلى دېگەندەك son [sʌn] جايلاردا ئەشەتلىمدۇ). ② ئۇرۇق - ئەۋلاد، ئەۋلاد.

n. ناخشا؛ توشاق؛ غەزەل. song [sɒŋ]
adv. پات ئارىدا، پات يېقىندا، تېز ئارىدا || soon [su:n]

as ~ as they got there, بىلەنلا: As ~ as
they plunged into work. خىزمەتكە كىرىشتى. / Come here as ~ as you finish the work.
ئىشنى تۈگىتىپلا بۇ يەرگە كەل.

n. ① قۇرۇم، كۈيە، ② ئىس، تۈتۈن. soot [sut]
v. ① كۆڭلىنى ياسماق، تىنجىتماق. ② يېنىك soothe [su:ð]

لەتمەك (ئازابىنى).
adj. ① ئاغرىق، ئاغرىيدىغان، كېسەل (بە- sore [sɔ:]).
دەننىڭ مەلۇم بىر ئەزاسىنى كۆرسىتىدۇ). ② قايغۇلۇق،
ئېچىنىشلىق. n. ① ئاغرىيدىغان جاي، جاراھەتلەنگەن
ئورۇن. ② قايغۇ، ھەسرەت.

n. ① قايغۇ، ھەسرەت، دەردئەلەم، v. ② قا- sorrow ['sɔ:rəu]
يغۇرماق، ھەسرەتلەنمەك.

adj. ئېچىنىشلىق، قايغۇلۇق. sorrowful ['sɔ:rəfəl]
adj. ① (ئېچىنىش، ئەپسۇسلىنىش، كۆڭلى sorry ['sɔ:ri]

يېرىم بولۇش قاتارلىقلارنى بىلدۈرىدۇ): I felt ~ for him.
ئۇنىڭ ئۈچۈن كۆڭلۈم يېرىم. ② (كەچۈرۈم سوراشنى
بىلدۈرىدۇ): I'm ~ (that) I can't come. كەچۈرۈڭ،
كېلەلمەيمەن. ③ بىچارە.

n. ① تۈر، خىل، سورت. v. ② تۈرگە ئايرىماق. sort [sɔ:t]
v. → seek. sought [sɔ:t]

n. ① دىل، قەلب. ② روھ، ئەرۋاھ || soul [səul]
heart and ~ پۈتۈن ۋۇجۇدى بىلەن، جان - دىلى بىلەن.

n. ① ئاۋاز، ئاھاڭ، تاۋۇش. v. ② تاۋۇش sound¹ [saund]

چىقارماق؛ (مەلۇم نەرسىنىڭ) ئاۋازىنى چىقارماق. ② ئۇق-
تۇرماق (سىگنال بىلەن). ③ جاراڭلىماق، ياڭرىماق. *adj.*
① ساغلام، ساق، بېجىرىم. ② توغرا. ③ ئۇزۇل - كېسىل،
تامامەن.

sound [saund] ① ساغلام، ساق بېجىرىم، ② توغرا. *adj.*
③ ئۇزۇل - كېسىل، تولۇق، تامامەن. ④ قانغۇدەك.

soup [su:p] شورپا.

sour ['sauə] ① ئاچچىق-چۈچۈك، چۈچۈمەل. *adj.*
② ئېچىغان، بۇزۇلغان.

source [sɔ:s] ① مەنبە. ② بۇلاق. *n.*

south [sauθ] *n.* جەنۇب. *adj.* جەنۇبىي. *adv.* جەنۇب
تەرەپكە، جەنۇبتا.

southeast ['sauθ'i:st] *n.* شەرقىي جەنۇب، شەرقىي جەنۇب
تەرەپ. *adj.* شەرقىي جەنۇب.

southern ['sʌðən] *adj.* جەنۇبىي.

southward ['sauθwəd] *adj.* جەنۇبقا، جەنۇبقا يۈزلەنگەن،
جەنۇبقا قارىتىلغان.

southwest ['sauθ'west] *n.* غەربىي جەنۇب. *adj.* غەربىي
جەنۇب. *adv.* غەربىي جەنۇبقا، غەربىي جەنۇبتا.

sovereign ['sɔvrɪn] *adj.* ① ئەلا، ئەڭ ئېسىل. ② چەكسىز.
③ ئىگىلىك ھوقۇقى، ئىگىلىك ھوقۇقىغا ئىگە.

Soviet ['səuvjet] *n.* سوۋېت: the ~ Union سوۋېت ئىتتىپاقى.

sow [səu] *v.* (sown [səʊn] ~ed, sown [səʊn] ~ed) تېرىماق،
ئۇرۇق چاچماق.

space [speɪs] *n.* ① ئالەم بوشلۇقى. ② بوشلۇق، بوش جاي،
بوش ئورۇن. ③ ئارىلىق. ④ (بىر) مەزگىل.

spaceman ['speɪsmən] *n.* (spacemen ['speɪsməm]) ئالەم
ئۇچقۇچىسى.

- socialist** ['səʊʃəlɪst] n. سوتسىيالىزمچى. I. *ad.* سوتسىيالىستىك.
- society** [sə'saɪətɪ] n. ① جەمئىيەت. ② ئىجتىمائىي مۇناسىۋەت دائىرسى.
- sock** [sɒk] n. پايپاق.
- sod** [sɒd] n. ① چىم، چىملىق. ② سازلىق.
- soda** ['səʊdə] n. سودا.
- sofa** ['səʊfə] n. ساپا.
- soft** [sɒft] *ad.* ① يۇمشاق، سىلىق. ② يېقىملىق، ئىللىق، مۇلايم. ③ ئاسان، ئوڭاي. I. *adv.* يۇمشاق، سىلىق. ④ يېنىك.
- soften** ['sɒfn] v. يۇمشاتماق، ئېرىتمەق.
- softly** ['sɒftli] *adv.* ① يۇمشاق، سىلىق، يېقىملىق. ② يېنىك.
- soil**¹ [sɔɪl] n. تۇپراق، يەر، زېمىن، يەر - زېمىن.
- soil**² [sɔɪl] v. بۇلغىماق، بۇلغانماق، پاسكىنا قىلماق، مەينەت بولماق.
- sojourn** ['sɔdʒə:n] v. I. «يېزىق تىلىدا» تۇرماق، n. I. تۇرۇش.
- sold** [sɒld] v. → sell.
- soldier** ['səʊldɪə] n. ئەسكەر، سولدا.
- sole**¹ [səʊl] n. تاپان (پۇت، ئاياغ، پايپاق قاتارلىقلارنىڭ).
- sole**² [səʊl] *adv.* بىردىنبىر، يالغۇز.
- solely** ['səʊli] *adv.* بىردىنبىر، يالغۇز، پەقەتلا.
- solemn** ['sɒləm] *ad.* ① كەسكىن، جىددىي (قىياپەت). ② تەنتەنىلىك.
- solicit** [sə'lɪsɪt] v. چىن كۆڭۈلدىن تەلەپ قىلماق، ئۆتۈنمەك، ئۆتۈنۈپ سورىماق.
- solid** ['sɒlɪd] *ad.* ① قاتتىق، قاتتىق جىسىملىق. ② پۈتەي، ئۇيۇل: a ~ ball. ③ ئىشەنچلىك؛ ساپ. n. I. ① قاتتىق جىسىم.

- solitary** ['sɒlɪtəri] ① يالغۇز. ② بىردىنبىر. ③ قاقاس، ئادەم بارمايدىغان.
- solitude** ['sɒlɪtju:d] ① بويىتاقچىلىق، يالغۇزلۇق، غەربىلىق. ② كاكسالتاڭ. ③ قاقاس، چۆل.
- soluble** ['sɒljubl] ① ئېرىيدىغان. ② ھەل قىلغىلى بولىدىغان.
- solution** [sə'lu:ʃən] ① جاۋاب، چۈشەندۈرۈش. ② ھەل قىلىش (ئۇسۇلى). ③ ئېرىش، ئېرىتىش. ④ ئېرىتمە.
- solve** [sɒlv] ھەل قىلماق، بىر تەرەپ قىلماق.
- some** [sʌm, səm] ① بىر ئاز، ئازراق؛ بىر نەچچە. ② مەلۇم (ئادەم ياكى نەرسە). ③ تەخمىنەن، چامىسىدا.
- ① **pron.** بىر ئاز، ئازراق؛ بىر نەچچە. ② بەزى.
- somebody** ['sʌmbədi] ① مەلۇم بىر كىشى، پالانىسى، پالانچى، بىراۋ (بىر ئادەم). ② مۇھىم كىشى، چوڭ ئەر باب.
- somehow** ['sʌmhaʊ] ① قانداقلا بولمىسۇن، بىر ئامال قىلىپ. ② نېمە ئۈچۈنكى، قانداق قىلىپ.
- someone** ['sʌmwʌn] *prep.* = somebody.
- something** ['sʌmθɪŋ] ① مەلۇم بىر (نەرسە)، بىرەر (نەر) - سە. ② مەلۇم بىر (ئىش)، بىرەر (ئىش). ③ بىر (نەرسە، ئىش) || else ~ باشقا نەرسە (ئىش)، يەنە بىر (ئىش). ① **adv.** بىر ئاز ئوخشايدىغان، ئازراق. ② تەخمىنەن؛ ئېھتىمال.
- sometime** ['sʌmtaɪm] ① بۇرۇن (بىرەر ئىش ھەربى كەتنىڭ بولۇپ ئۆتكەنلىكىنى بىلدۈرىدۇ). ② كەلگۈسى مەلۇم بىر چاغدا، بىر كۈنى. **adv.** بۇرۇنقى.
- sometimes** ['sʌmtaɪmz] **adv.** بەزىدە، گاهىدا، ئاندا ساندا.
- somewhat** ['sʌmwɒt] **adv.** بىر ئاز، ئاز - پاز، سەل - پەل.
- somewhere** ['sʌmwɛə] **adv.** (مەلۇم) بىرىدە، بىر جايدا؛

- ھىد، بۇي. v. I. (smelt (smelt); ~ed (smeld); ~ed (smelt))
- پۇرسماق، پۇراپ تاپماق؛ مەنىنىڭ ھىدى كەلمەك.
- smelt (smelt) مېتال تاۋلىماق، مېتال ئېرىتمەك.
- smile (smaɪl) v. I. كۈلمەك، كۈلۈمسىرىمەك. ③ مەسخىرە قىلماق، زاھلىق، قىلماق. n. II. خۇش خۇيلۇق؛ كۈلۈمسىرەش.
- smite (smaɪt) v. (smitten; smote (sməʊt)) ① زەربە بەرمەك، ئۇرماق. ② مەغلۇپ بولماق.
- smith (smɪθ) n. تۆمۈرچى؛ بازغانچى.
- smitten ('smitn) v. → smite.
- smoke (sməʊk) n. I. ① ئىس، تۇتۇن. ② تاماكا (چېكىش). v. I. ① ئىس چىقارماق، تۇتۇن چىقارماق. ② ئىسلىماق، سۈرلىمەك. ③ تاماكاچە كەمەك.
- smooth (smu:ð) adj. I. ① سىلىق، پارقىراق، تەكشى. ② تىنچ، تىپتىلىچ، ھەمىجىت. n. II. ① سىلىقلىماق، تەكشىلىمەك. ② تۈگەتمەك (قەيىنچىلىقنى). ③ تىنچلانماق، جىلانماق.
- smoothly ('smu:ðli) adv. سىلىق، تەكشى.
- smote (sməʊt) v. → smite.
- snail (sneɪl) n. قۇلۇلە.
- snake (sneɪk) n. يىلان.
- snap (snæp) v. I. (~ping; ~ped; ~ped) ① قازاسلىماق، قاراسلا تىماق؛ پاقلىدىماق، پاقلىداتماق. ② تۇيۇقسىز سۇنماق. تۇيۇقسىز سۇندۇرماق، تۇيۇقسىز ئۈزمەك، تۇيۇقسىز ئۈزۈلمەك. ③ قاتتىق چىشىلىمەك؛ تارتىشۋالماق. n. II. z. ① ئۇشۇتۇمتۇتە تۇيۇقسىز، تاسادىپىي.
- snare (sneə) n. I. قاپقان، قىلتاق. تۇزاق، v. II. قاپقانغا چۈشۈرمەك، قەستلىمەك، زېيانكەشلىك قىلماق.
- snatch (snætʃ) v. I. تارتىشۋالماق، ئېلىۋالماق. n. II. ① تارتىۋېلىش. ② بىردەم، بىر پەس. ③ تۇتۇۋېلىش.

- sneez (sni:z) چۈشكۈرمەك. *v.*
- sniff (snɪf) *v.* ① بۇرندىن نەپەسلەنمەك. ② پۇرماق، پۇراش. *n.* بۇرنى بىلەن پۇراش.
- snow (snəʊ) *n.* ① قار. ② (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) قار دوۋىسى. *v.* قار ياغماق.
- snuff (snʌf) *v.* بۇرنى بىلەن پۇرماق. *n.* ناسۋال.
- snug (snʌɡ) *adj.* (~gest; ~ger) ① ئازادە، كەڭ. ② پاك، تازا. ③ تار (كسىم). ④ مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇلغان.
- so (səʊ) *adv.* ئۇنداق، بۇنداق، بۇنچىۋالا || and ~ on شۇنىڭغا ئوخشاشلار، ۋە باشقىلار / or ~ ئۆپچۆرىسىدە / ~ as to ئۈچۈن / ~ long! خەير خوش، خەير خوش / ~ long as پەقەت ...لا، پەقەت...لا / ~ that ئۈچۈن. *conj.* ① شۇڭا، شۇنىڭ ئۈچۈن. ② ئۇنداق بولسا، ئۇ ھالدا.
- soak (səʊk) *v.* چىلىماق، چىلاتماق، سۇغا چىلاشماق. *n.* سۇغا چىلانماق.
- soap (səʊp) *n.* سۈپۈن، كىز-سۈپۈنى.
- soar (sɔ:) *v.* ئېگىز ئۇچماق، ئېگىز كۆتۈرۈلمەك، يۇقىرى ئاۋازدا ئۆرلەمەك. ② لەيلەپ ئۇچماق.
- sob (sɒb) *v.* ① ئۆكسۈپ يىغلىماق. ② يىغلاپ داتلىماق. *n.* ئۆكسۈپ يىغلاش.
- sober ('səʊbə) *adj.* ① ساق؛ سەگەك، مەس بولمىغان. ② ھاراق ئىچمەيدىغان، ئەستايىدىل. *n.* ئەستايىدىل قىلماق. ① سەگەكلەشمەك، ئەستايىدىل بولماق، ئەستايىدىل قىلماق.
- so-called ('səʊ'kɔ:ld) *adj.* ئاتالمىش.
- social ('səʊʃəl) *adj.* ① ئىجتىمائىي، جامائەت. ② ئىجتىمائىي ئالاقىدار. ③ توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان.
- socialism ('səʊʃəlɪzəm) *n.* سوتسىيالىزم.

- sleepy** ['sli:pi] **adj.** ① ئۇيقۇسى، كەلگەن ئۇيقۇلۇق،
ئۇيقۇلۇقتىكى. ② جىمجىت، تىمتاس، تىپتىنچ.
- sleeve** [sli:v] **n.** يەك.
- sleigh** [slei] **n.** چانا، ئات چانىسى. **v.** چانا بىلەن توشۇماق،
چانغا ئولتۇرماق.
- slender** ['slendə] **adj.** ① ئىنچىكە، ئاجىز، زىلۋا.
② ئازغىنا، كىچىككەنە.
- slept** [slept] **v.** →sleep.
- slew** [slu:] **v.** →slay.
- slice** [slais] **n.** ① تىلىم، پارچە. ② (بىر) قىسىم، (بىر)
كىشىلىك، (بىر) ئۇلۇش. **v.** پارچىلىماق، تىلماق، توغرىماق.
- slide** [slaid] **v.** (sliding; slid; slid [slid]) ① تىپىلماق،
تىپىلدۇرماق، سېرىلدۇرماق. ② يوشۇرۇن كىرمەك، يوشۇرۇن
قويماق، ئوغرىلىقچە قويماق، يوشۇرۇن كىرگۈزمەك. **n.** تىپىت
لىش، سېرىلىش.
- slight** [slait] **adj.** ئىنچىكە، نازۇك، ئۇششاق، كىچىك.
v. سەل-قارىماق، كۆزگە ئىلماسلىق، كەمسىتمەك. **n.** سەل
قاراش، كۆزگە ئىلماسلىق، كەمسىتىش.
- slightly** ['slaitli] **adv.** ① ئىنچىكە ۋە ئۇزۇن. ② كىچىككەنە،
نازراق، سەل - پەل.
- sling** [sliŋ] **n.** ① «تاشقى كېسەللىكلەردە، ئاسما تاسما؛
بېغىشتىن ئېسىش تاسمىسى. **v.** (slung; slung [slɪŋ]) ① ئاتماق،
تاشلىماق. ② ئاسماق، ئېسىلماق.
- slip** [slip] **v.** ① تىپىلماق، تىپىلىپ چۈشەك، تىپىلىپ
يىقىلماق. ② غىپ قىلىپ تىكئۆتمەك، سەزدۈرمەي كېتىپ
قالماق. ③ تېز سالماق، تېز كىيمەك (كىيىمنى). ④ ئاستىل-
غىنا تىقىپ قويماق، تۈيدۈرماي سېلىپ قويماق. ⑤ خاتا قىلىپ
قويماق. **n.** ① تىپىلىپ كېتىش، يىقىلىپ چۈشۈش. ② خا-

- تالىق. ⑧ ياستۇق قېپى؛ ئىچ كۆڭلەك. ④ ئىككىلىك خەت.
- ⑤ ئۇلىما شاخ (دەرمەخنىك).
- slipper ['slɪpə] n. سېپىۋىلىدى كەش.
- slippery ['slɪpəri] adj. ① تەپىلغاق. ② قۇۋ، مەككەر، تۈلكە.
- slogan ['sləʊgən] n. شوئار، لوزۇنكا.
- slope [sləʊp] v. I قىڭغايماق، تەيسايماق. n. I قىڭغىر، قىيسىق، قىيپاش، يانتۇ.
- slow [sləʊ] v. I ئاستىلماق. ئاستىلاتماق. adv. & adj. I ئاستا.
- slowly [sləʊli] adv. ئاستا.
- slum [slʌm] n. ① تاركوپا. ② كەمبەغەللەر مەھەللىسى.
- slumber ['slʌmbə] v. I (يېزىق تىلىدا) ئۇخلىماق. n. I (دائىم) كۆپلۈك ئىشلىتىلدۇ ئۇيقۇ.
- slung [slʌŋ] v. → sling.
- sly [slai] adj. ① قۇۋ، مەككەر، تۈلكە. ② قارانىيەت، خەتەرلىك. ③ يوشۇرۇن. ④ شوخ، كەپسىز، شەيتاندىك.
- small [smɔ:l] adj. ① كىچىك؛ ئاز. ⑤ مۇھىم بولمىغان، زۆرۈر بولمىغان. ③ بېخىل، پىخسىق، ئىچى تار، ئىچى قوتۇر.
- smallpox ['smɔ:lpɒks] n. چېچەك.
- smart¹ [smɑ:t] v. I ① ئاغرىماق، ئاغرىتماق، قاتتىق ئاغرىمە. ③ كۆڭلى ئاغرىماق، كۆڭلى بۇزۇلماق. n. I ئاغرىق (بەدەن ياكى يۈرەكنىڭ).
- smart² [smɑ:t] adj. ① كېلىشكەن، چىرايلىق، گۈزەل، ئۇز. ② مودا. ③ چاققان، چەبدەس. ④ ئەقىللىق، زېرەك، چېچەن. ⑤ قاتتىق، شىددەتلىك.
- smash [smæʃ] v. I ① تارمار قىلماق، مەغلۇپ قىلماق، يەڭمەك. ② بۇزماق، بۇزۇپ تاشلىماق. ③ سوقماق، سوقۇلماق. n. I تارمار بولۇش، ئۇرۇلۇش.
- smell [smel] n. I ① پۇراش، پۇراش سېزىمى. ② پۇراق.

sketch [sketʃ] *n.* دەسلەپكى چېرتىمىۋز، ئاددىي تەسۋىر، قىسقىچە مەزمۇن، قىسقىچە تەسۋىر. *v.* ئاددىي تەسۋىر.

لىمەك؛ دەسلەپكى پىلاننى تۈزۈپ چىقماق.
ski [skiː,ʃiː] (*~ed; ~ed*) *v.* چاڭغا. *n.* (*~s, ~s*) چاڭغا تېيىلماق.

skill [skil] *n.* ماھارەت، ماھىرلىق، ئۇستىلىق.

skilled [skild] *adj.* ئۇستى، ماھىر، پىششىق، مەلىكىلىك.

skillful [ˈskilful] *adj.* ئۇستى، پىششىق، مەلىكىلىك، ماھىر.
 رەتلىك.

skim [skim] (*~ming; ~med; ~med*) *v.* ① ئاتماق، تاشلىماق (گرانات)، ② سۈزۈۋالماق، سۈزۈۋەتمەك. ③ ئۈستىدىن قاراپ چىقماق، كۆز يۈگۈرتۈپ چىقماق. ④ سۈركۈلۈپ ئۆتمەك.

skin [skɪn] (*~ning; ~ned; ~ned*) *n.* تېرى، پوست. *v.* ① تېرىنى سويماق، پوستىنى سويماق. ② ئالدىماق.

skip [skɪp] (*~ping; ~ped; ~ped*) *v.* ① سەكرىمەك، يېنىك سەكرىمەك. ② ئارغامچا سەكرىمەك. ③ ئاتلاپ ئۆتمەك، تاشلاپ ئۆتمەك. ④ تېز ساياھەت قىلماق. *n.* ① ئاتلاش، سەكرەش. ② تاشلاپ ئۆتۈش.

skirt [skɜ:t] *n.* ① يوپىكا. ② (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) شەھەر سىرتى. *v.* ① بويلاپ ماڭماق. بويلىماق.

skull [skʌl] *n.* باش سۆڭىكى، باش، كاللا.

sky [skai] *n.* ① ئاسمان، كۆك، ھاۋا بوشلۇقى. ② (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) ھاۋا كىلىمات || *under the open ~* سىرتتا، تالادا.

skyscraper [ˈskai,skreɪpə] *n.* ئېگىز بىنا، كۆككە تاقاشقان بىنا.

slack [slæk] *adj.* ① بوش. ② بەخەستلىك.

③ كاساتچىلىق. *n.* ① (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) كەڭ ئېستان.

② كاساتچىلىق مەزگىل. *v.* بەخەستلىك قىلماق، ھورۇنلۇق

قىلىماق. slay [sleɪ]

slain [sleɪn] v. → slay.

slander ['slɑ:ndə] n. تۆھمەت، بۆھتان. قارىلاش، تۆھمەت

قىلىش، بۆھتان چاپلاش. v. قارىلىدماق، تۆھمەت

قىلىماق، بۆھتان چاپلىماق.

slant [slɑ:nt] I. v. قىڭغايماق، قىسايماق، قىڭغايتماق، قىسايتماق

قىسايتماق. II. n. ① يانتۇ. قىڭغىر، قىپپاش. ② (ئامېرىكا

جانلىق تىلىدا) كۆزقاراش، پىكىر.

slate [sleɪt] n. I. ① شېغىل. ② تاش دوسكا. ③ سايلان

خانلار ئىسىملىكى. II. v. تاش كاهىش بىلەن ياپماق (ئۆگزىنى).

slaughter ['slɔ:tə] v. I. سويماق، ئۆلتۈرمەك (قوي، كالا قاتارلىق

لالارنى). II. n. سويۇش، ئۆلتۈرۈش.

slave [sleɪv] n. I. قۇل. II. v. بولۇپ ئىشلىمەك.

ھايۋاندىك ئىشلىمەك.

slavery ['sleɪvəri] n. قۇللۇق تۈزۈم.

slay [sleɪ] v. (slain [sleɪn]; slew [slu:]) (يېزىق تىلىدا)

ئۆلتۈرمەك.

sled [sled] n. چانا؛ چانا ھارۋىسى.

II. v. چانىغا ئولتۇرۇپ ماڭماق، چانا بىلەن ماڭماق؛ چانا

بىلەن توشۇماق.

sledge [sledʒ] n. چوماق، توقماق.

sleep [sli:p] v. I. (slept; slept [slept]) ① ئۇخلىماق.

② ئۇخلاپ ئوڭشالماق، ئۇخلاپ خالاس بولماق (باش ئاغرىق

قىدىن). ③ ياتاق بىلەن تەمىنلىمەك. II. n. ئۇيقۇ؛ ~ go to

ئۇخلىماق، ئۇخلاپ قالماق.

sleeping ['sli:pɪŋ] n. I. ئۇيقۇ، ئۇخلاش.

II. adj. ئۇيقۇدىكى، ئۇخلاۋاتقان؛ ~ case (ئەنگلىيە تىلىدا)

ياتاق ۋاگون.

since [sɪns] ① adv. I كېيىن، شۇندىن بۇيان؛

We parted in 1962 and have not seen each other since. ~
 بىز 1962 - يىلى ئايرىلغان، شۇندىن بۇيان كۆرۈشمىدۇق.
 ② بۇرۇن، ئىلگىرى: ~ long بۇرۇن، بۇرۇنقى زاماندا.

① conj. II ...دىن بىرى، ...دىن كېيىن:

They have seen each other often ~ they met. ئۇلار تونۇشقاندىن
 بېرى دائىم كۆرۈشۈپ تۇرىدۇ. ② ...لىقى ئۈچۈن، ...نى كۆزدە
 تۇتقاندا: He did not come, ~ he was busy. ئۇ ئالدىراش
 بولغانلىقى ئۈچۈن كەلمىدى. prep. IV ...دىن بىرى، ...

Since the founding of the People's Republic of China
 دىن كېيىن: خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغاندىن
 بېرى.

sincere [sɪn'sɪə] adj. راستچىل، تۈز. سەمىمىي،

sincerely [sɪn'siəli] adv. چىن كۆڭۈلدىن. سەمىمىي،

sinew ['sɪnju:] ① n. پەي، سىڭىر. ② (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) بولجۇڭ گۆش، مۇسكۇل. ③ جىسمانىي كۈچ، قۇۋۋەت.

sing [sɪŋ] (sung [sʌŋ] ; sang [sæŋ]) ① ناخشا، ناخشا ئوقۇماق، ئېيتماق. ② گىزىلدىماق، چىرىلدىماق.

singer ['sɪŋə] n. ناخشەچى.

single ['sɪŋgl] ① adj. I بىر، بىردىنبىر، يالغۇز. ② بىر كى - شىلىك. II v. تاللىماق. III n. ئايرىم ئويناش (توپنى).

singular ['sɪŋgʊlə] ① adj. I بىر، بىردىنبىر. ② «گرامماتىكا» بىرلىك. II n. «گرامماتىكا» بىرلىك.

sink [sɪŋk] (sunk [sʌŋk] ; sank [sæŋk]) ① چۆككەك، چۆكۈرمەك، ئولتۇرۇشماق. ② يىقىلماق، غۇلىماق. ③ پەسەي - مەك؛ ئاجىزلاشماق. ④ كولىماق. II n. كىر دەپسى.

sinner ['sɪnə] n. گۇناھكار، جىنايەتچى.

sip [sɪp] (sip) ~ping ; ~ped ; ~ped) n. ئىچمەك، سۈمۈرمەك -

- n.I (بىر) يۇتۇم.
- slr [sæ:] n. ئەپەندى، جاناب، جانابلىرى.
- sister ['sistə] n. ① ئاچا - سىڭىل. ② سېستىرا.
- ⑧ ئايال موناخ.
- sit [sit] v. ① ئولتۇرماق. ② مەجە (~ing; sat; sat[sæt]).
- لس ئاچماق. ③ ئوچۇق سوت قىلماق. ④ (كىيىم) مۇۋاپىق كەلمەك. ⑤ قولماق؛ باسماق، باستۇرماق (قوشلار) || ~up ① تۇزۇلتۇرماق. ② تۇلمەك، ئۇخلىماق تاڭ ئاتقۇرماق.
- site [sait] n. ئورۇن، جاي، مەيدان.
- sitting ['sitɪŋ] n. ① (بىر) ئولتۇرۇش، بىر قېتىملىق ئولتۇرۇش ۋاقتى. ② (بىر قېتىملىق) مەجلىس ~ at a تىنماي، توختىماي.
- situated ['sitʃueitɪd] adj. ① مەگە جايلاشقان...گە ئورۇنلاشقان. ②... ئەھۋالدا، ... شارائىتىدا.
- situation [ˌsitʃu'eɪʃən] n. ① ئورۇن، مەيدان. ② ۋەزىيەت، ئەھۋال. ③ ئەمەل، خىزمەت ئورنى؛ كەسپ.
- six [siks] num. ئالتە.
- sixteen ['siks'ti:n] num. ئون ئالتە.
- sixteenth ['siks'ti:nθ] num. ① ئون ئالتىنچى. ② ئون ئالتىدىن بىر.
- sixth ['siksθ] num. ① ئالتىنچى. ② ئالتىدىن بىر.
- sixtieth ['siks'ti:θ] num. ① ئاتمىنچى. ② ئاتمىنچىدىن بىر.
- sixty ['siks'ti] num. ئاتمىش.
- size [saiz] n.I ئۆلچەم، ئۇزۇن - قىسقىلىق، چوڭ - كىچىكلىك. v.I چوڭ - كىچىكلىكىگە قاراپ تىزماق || ~up مۆلچەرلىمەك.
- skate [skeit] n.I كانكى بەتىنىكىسى. v.I مۇز تېپىلماق.
- skeleton ['skelɪtn] n. ئۈستىخان، سۆڭەك، سىڭىلەت.
- skeptic [skeptɪk] n. → sceptic

- significance [siŋ'nifikəns] *n.* ئەھمىيەت، مۇھىملىق.
- significant [siŋ'nifikənt] *adj.* ئەھمىيەتلىك، ئەھمىيەتكە ئىگە؛ مۇھىم.
- signify ['siŋnifai] *v.* ① بىلدۈرمەك، ئىپادىلەمەك. ② مۇنا. ③ مۇھىملىقى بولماق.
- silence ['sailəns] *n.* تىپتىنچ، جىمجىت، جىم. *v.* تىنچلانماق، جىمماق.
- silent ['sailənt] *adj.* ① جىمجىت، تىنچ. ② ئۇنسىز، ئاۋازسىز: a ~ film.
- silently ['sailəntli] *adv.* جىمجىت. تىنچ.
- silk [silk] *n.* يىپەك، مەشۇت. *adj.* يىپەك.
- silly ['sili] *adj.* ئەخمەق، ئەخمىقەنە؛ ساراڭ.
- silver ['silvə] *n.* ① كۈمۈش، كۈمۈش تەڭگە. ② كۈمۈش رەڭ. *adj.* ① كۈمۈش. ② كۈمۈش رەڭ بەرمەك. ③ كۈمۈشتىن ياسالغان.
- similar ['similə] *adj.* ئوخشاش، ئوخشايدىغان، خۇددى شۇنداق.
- similarly ['similəli] *adv.* شۇنداق، ئوخشاش، خۇددى شۇنداق.
- simple ['simpl] *adj.* ① ئاددىي، ئادەتتىكى. ② ئاددىي - ساددا. ③ ئاق كۆڭۈل، ئوچۇق يورۇق. ④ تەجرىبىسىز.
- simplicity [sim'plisiti] *n.* ① ئاددىي، ئىخچام، ئاددىي - ساددا. ② كۆڭلى تۈز، ئاق كۆڭۈل. ③ دۆت، ساراڭ، ئەخمەق.
- simply ['simpli] *adv.* ① ئاددىي، ئىخچام، ئاددىي - ساددا. ② پەقەت، پەقەتلا، ناھايىتى.
- simulate ['simjuleit] *v.* دورىماق، تەقلىد قىلماق.
- sin [sin] *n.* ① (دىنىي جەھەتتە) گۇناھ، گۇناھلىق. ② خاتالىق، ھۆرمەتسىزلىك. *v.* ① (~ning; ~ned; ~ned).

نەرسە كېرەك سېتىۋالغىلى بارماق.

shore [ʃɔ:] n. قىرغاق.

shorn [ʃɔ:n] v. → shear.

short [ʃɔ:t] n. ① قىسقا (ۋاقىت، ئارىلىق قاتارلىقلارنى كۆرسىتىدۇ). ② پاكىز. ③ ئاز، كەم، يېتەرسىز. ④ تۇيۇقسىز. ⑤ يېقىن يول. ⑥ كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە كالتە ئىشتان.

shortage [ˈʃɔ:tɪdʒ] n. كەملىك (قىلىش)، يېتەرسىزلىك (قىلىش).

shortcoming [ʃɔ:tˈkʌmɪŋ] n. كەمچىلىك، نۇقسان، يېتەرسىزلىك.

shortly [ˈʃɔ:tli] adv. ① دەرھال، ھازىر، شۇزامان. ② ئۇزاق ئۆتمەي، پات ئارىدا. ③ قىسقىچە.

shot¹ [ʃɔt] v. → shoot.

shot² [ʃɔt] n. ① (مىلتىق، زەمبىرەك قاتارلىقلارنى) ئېتىش. ② مىلتىق ئاۋازى، زەمبىرەك ئاۋازى. ③ مەرگەن. ④ چاچما ئوق (ئوۋ مىلتىقلىرىنىڭ). ⑤ كۆرۈنۈش، مەنزىرە؛ سۈرەتكە ئېلىش. ⑥ ئېتىش ئارىلىقى.

should [ʃʊd, ʃəd] → shall.

shoulder [ˈʃəʊldə] n. مۇرە، دولاب || ~ to ~ ~ مۇرىنى مۇرىگە تىرەپ v. يۈدۈمەك.

shouldn't [ˈʃʊdn̩t] = should not.

shout [ʃaʊt] v. تۈۋلىماق، قىچقارماق، ۋارقىرماق.

shove [ʃʌv] v. ئىتتىرمەك، قىستىماق.

shovel [ˈʃʌvl] n. كۈرەك، گۈرچەك، ئوتغۇچ.

v. (led, ~led, ~ling) كۈرىمەك، ئۇسماق، قىرماق.

the sand into a car ~ تۆمۈنى ماشىنىغا ئۇسماق.

- show [ʃəʊ] كۆرسەت ① (~n [ʃəʊn]; ~ed [ʃəʊd]) v.I
 ئەمەك، بىلدۈرمەك. n.I ① كۆرسىتىش، بىلدۈرۈش. ② كۆر-
 گەزمە. ③ تاشقى كۆرۈنۈش || on ~ تمزىپ قويۇلغان.
- shower ['ʃaʊə] ① ئۆتكۈنچى يامغۇر. ② دۇش؛
 bath ~ دۇش. ③ ئۆتكۈنچى. v.I ① ئۆتكۈنچى يامغۇر ياغماق.
- shown [ʃəʊn] v. → show.
- shrank [ʃræŋk] v. → shrink.
- shrewd [ʃru:d] ① ئەقىللىق، زېرەك، چېچەن. ② قۇۋ،
 مەككار، قاقباش.
- shriek [ʃri:k] v.I چىرقىرماق، چىرقىراپ سالماق.
 n.I چىرقىراش.
- shrill [ʃril] adj. چىرقىراق (ئاۋاز)، قۇلاقنى يارغۇدەك (ئاۋاز).
- shrine [ʃrain] n. ① بۇت تەكچىسى. ② ئىبادەتخانا. ③ مۇ-
 قەددەس جاي، مۇقەددەس يەر، مۇقەددەس (نەرسە).
- shrink [ʃrɪŋk] v. shrank [ʃræŋk], shrunken [ʃrʌŋkən]
 ① تارايماق، تارايتماق، قىسقارماق،
 قىسقارتماق. ② قورۇنماق، تۈگۈلۈۋالماق.
- shroud [ʃraʊd] n.I ① ئاخىرەتلىك، ئاخىرەتلىك كىيىم.
 ② ياپقۇچ. v.I ① ئاخىرەتلىككە ئورنىماق. ② ياپماق. پۈركىمەك.
- shrub [ʃrʌb] n. چاتقال، چاتقاللىق.
- shrug [ʃrʌʒ] v.I (~ging; ~ged; ~ged)
 مۇرىسىنى قىسماق. n.I مۇرىسىنى چىقىرىش، مۇرىسىنى قىسىش.
- shrunken [ʃrʌŋkən] v. → shrink.
- shudder [ʃʌdə] v.I تىترىمەك، دىرىلدەمەك، غالىدىماق.
 n.I تىترەش، دىرىلدەش.
- shun [ʃʌn] v. (~ning; ~ned; ~ned)
 بولماق، ئۆزىنى قاچۇرماق.
- shy [ʃaɪ] adj.I ① نومۇسچان، تارتىنچاق. ② قورقۇنچاق.

شاش) قوي؛ ~ one (several) بىر (بىرلەشچە) قوي.

sheer [ʃiə] *adj.* ① ساپ، خالسى؛ پۈتۈنلەي، تامامەن.

② (توقۇلما بۇيۇملار) نېپىز؛ تىنىق، سۈزۈك. ③ تىك *adv.*

① پۈتۈنلەي، تامامەن، زادىلا. ② تۈپتۈز، ئېلىپتەك.

sheet [ʃi:t] *n.* ① كىرلىك. ② (بىر) تاختا، ۋاراق، پارچە ||

a ~ of paper بىر ۋاراق قەغەز.

shelf [ʃelf] *n.* جازا، ئىشكاپ.

shell [ʃəl] *n.* ① پوست، قاسراق، شاكال؛ سەدەپ قېپى؛

قۇلۇلە قېپى. ② رام (ئۆي، كېمە قاتارلىقلارنىڭ) ③ «ھەر -

بىي، زەمبىرەك ئوقى. *v.* ئاقلىماق، سويماق.

she'll [ʃi:l] = she will.

shelter [ˈʃeltə] *n.* ① پانا جاي، توسۇق. ② پانالىنىش، توسۇ -

ۋېلىش. *v.* توسۇۋالماق، يوشۇرماق، پانالىماق.

shepherd [ˈʃepəd] *n.* پادىچى، قوي باققۇچى.

v. ① قوي باقماق. ② باشلاپ ماڭماق، باشلىماق.

sheriff [ˈʃerif] *n.* ① (چەت ئەلدە) شەھەر باشلىقى. ② (ئا -

مېرىكىدا) ناھىيىلىك ساقچى باشلىقى.

she's [ʃi:z] = ① she is. ② she has.

shield [ʃi:ld] *n.* ① قالقان. ② توسۇق.

v. ساقلىماق، قوغدىماق، مۇداپىئە قىلماق.

shift [ʃift] *v.* ① يۆتكەش، يۆتكەلمەك؛ ئۆزگەرمەك، ئۆزگەرتىش

(ئورۇن، نشان قاتارلىقلارنى). ② ئارتىماق، دۆڭگىمەك. *n.*

① يۆتكەش، يۆتكىلىش؛ ئۆزگىرىش. ② نۆۋەتلىشىش، ئالمى -

شىش. ③ ھىيلە - مىكىر، ئۇسۇل.

shilling [ˈʃilɪŋ] *n.* شىللىك (ئەنگلىيىنىڭ كونا پۇل بىرلىكى،

بىر شىللىك بىر فۇندىنىڭ 1/20 گە باراۋەر).

shine [ʃaɪn] *v.* (shone : shone [ʃɒn]) ① يورۇتماق، يورۇت -

ماق، پارقۇرماق، نۇر چاچماق. ② ھەممىنى بېسىپ چۈشمەك،

ئېلىشىپ كۆرۈشۈش. ③ (جانلىق تىلدا) يەر تەۋرەش.

shaken ['ʃeɪkən] v. → shake.

shall [ʃæl, ʃəl] ① aux.v. (بىرىنچى شەخس should [ʃʊd, ʃəd])

ئىگە بولۇپ كەلگەن جۈملىلەردە ئاساسىي پېئىل بىلەن بىر-
گە كېلىپ، كېلىدىغان زامانى بىلدۈرىدۇ: go ~ مەن بارىمەن.

② (ئىككىنچى ۋە ئۈچىنچى شەخس ئىگە بولۇپ كەلگەن جۈملى-
لەردە ئاساسىي پېئىل بىلەن بىرگە كېلىپ، سۆزلىگۈچىنىڭ

ئىرادە، مەقسەت، غەرز، بۇيرۇق ياكى تەھدىت قىلغانلىقىنى
بىلدۈرىدۇ): You ~ not leave at post. سەن ئىش ئورنىڭ

دىن ئايرىلما/ You ~ get the answer right this afternoon.

③ (سوراق جۈملىلەردە قارشى تەرەپنىڭ پىكرىنى ئېلىش، ياكى تە-
كىلىپ بېرىش مەنىسىنى بىلدۈرىدۇ): Shall I fetch the ham-

mar? بولكىنى ئېلىپ كېلەيمۇ؟ ④ (ئۆتكەن زامان شەكلى
shoud ئاساسىي پېئىل بىلەن بىرگە كېلىپ، ئىمكانىيەتنى ياكى

قىياس قىلىشنى بىلدۈرىدۇ): They should have arrived
in Peking by this time. ئۇلار ھازىر بېيجىڭگە يېتىپ

بارغان بولۇشى مۇمكىن.

shallow ['ʃæləʊ] adj. تېپىز: water ~ تېپىز سۇ.

shame [ʃeɪm] n.I ئۇيات، نومۇس، ئىزا.

v.I ① ئىزاغا قويماق، نومۇسقا قالدۇرماق. ② داغ تەككۈزۈش،
بۇلغىماق.

shameful ['ʃeɪmfʊl] adj. ① نومۇسسىز، ئەخلاقسىز،
شەرمەندە، شەرمەندە بولىدىغان. ② يۈزى چۈشىدىغان.

③ پەسكەش.

shampoo [ʃæm'pu:] n.I ① چاچ (يۇيۇش) پاراشوكى.

v.I چاچ يۇماق.

shan't [ʃɑ:nt] = shall not.

- shape [ʃeɪp] ① *n*.I شەكىل، تۈزۈلۈش. ② مودېل، ئۈلگە، ئۈس [ʃeɪp] ... شەكىلدە، ... ئەڭ
 خا. ③ ئەرۋاھ || in the ~ of ... شەكىلدە، ... ئەڭ
 شەكىلدە / take ~ / شەكىللەنمەك، ھاسىل بولماق /
 ~ in good [bad] رەتلىك (قالايىمقان. *v*.I ① شەكىللەنمەك،
 ياسماق. تۈزۈمەك. ② شەكىللەندۈرمەك، ۋۇجۇدقا چىقارماق؛
 تەرەققىي قىلدۇرماق، ئىلگىرىلەتمەك، راۋاجلاندىرماق.
- share [ʃeə] ① *n*.I (تېڭىشلىك بولغان) بىر ئۈلۈش، بىر
 قىسىم. ② پاي، ھەسسە. *v*.I ① تەڭ ئۈستىگە ئالماق. ② تەڭ
 بۆلۈمەك، تەڭ تەقسىم قىلماق، تەڭ بۆلۈپ بەرمەك.
- sharp [ʃɑ:p] ① *adj*.I ئىتتىك (پىچاق)؛ ئۆتكۈر (كۆز)؛ سەز-
 گۈز، تۇيغۇن. ② روشەن، ئېنىق، ئوچۇق. ③ قاتتىق، يامان؛
 ~ words يامان گەپ، قاتتىق گەپ. *adv*.I (ۋاقىتنى كۆرسە-
 تىدۇ) دەل، توغرا: ~ at 5 o'clock (سائەت) دەل بەشتە.
- sharpen [ˈʃɑ:pən] ① *v*. ئىتتىكلەشمەك. ② قېرىنداش ئۇشلى-
 ماق. ③ ئۆتكۈرلەشمەك، ئۆتكۈرلەشتۈرمەك، كەسكىنلەشمەك،
 كەسكىنلەشتۈرمەك.
- sharply [ʃɑ:pli] ① *adv*. ئۆتكۈر، كەسكىن، ئىتتىك. ② ئېغىر،
 قاتتىق، شەپقەتسىز، رەھىمسىز. ③ زېرەك، ئەقىللىق، چېچەن.
- shatter [ˈʃætə] *v*. بىتچىت قىلماق، تارمار قىلماق.
- shave [ʃeɪv] *v*.I (سا- ~) ① (~ing; ~n [ˈʃeɪvɪn], ~d; ~ed) (قال
 ئالماق، قىرماق، چۈشۈرمەك. ② ئۇچلىماق. ③ سىپاپ
 ئۆتمەك، يانداپ ئۆتمەك. *n*.I (ساقال) قىرىش، ئېلىش.
- she [ʃi:ʃi] *pron*. (چۈشۈم كېلىش شەكلى *her*) ئۇ (ئايال).
- shear [ʃiə] *v*. (قىرىشماق ~ed, shorn [ʃɔ:n]; ~ed [ʃiəd])
 (قوينىڭ يۇڭىنى).
- shed [ʃəd] *n*. لاپاس، كەپە.
- she'd [ʃi:d] = ① she had. ② she would.
- sheep [ʃi:p] *n*. (بىرلىك شەكلى بىلەن كۆپلۈك شەكلى ئوخ)

بايان قىلماق / ~ out ① ئاتلانماق، يولغا چىقىلىق. ② پار تىلىماق،
 پارتلاتماق (بومبا). ③ قوزغاتماق / ~ on (upon) ~ زەربە بەر-
 مەك، ھۇجۇم قىلماق / ~ out ④ باھلىماق، باشلانماق.
 ⑤ ئاتلانماق. ⑥ ئېلان قىلماق، بايان قىلماق، تەپسىلىي
 چۈشەندۈرمەك / ~ up ① تىكلەمەك، قۇرماق، بەرپا قىلماق؛
 ئاچماق. ② ئوتتۇرغا قويماق، بايان قىلماق. ③ ياراتماق
 (رىكوردنى).

n. ① (بىر) يۈرۈش، (بىر) قۇر: ~ of tools ~ a بىر يۈ-
 رۇش سايمان. ② (بىر) تۈركۈم. ③ توپلام. ④ (رادىئو) قو-
 بۇللىغۇچ: ~ a television بىر تېلېۋىزور. ⑤ (ئېقىم، شا-
 مال قاتارلىقلارنىڭ) يۆنىلىش، يۈزلىنىش. ⑥ (كۈن) ئولتۇ-
 رۇش، پېتىش. ⑦ (كىنو، تىياتىرلاردا) دېكوراتسىيە. ~ a
 ① تۇراقلىق، مۇقىم؛ بەلگىلەنگەن. ② جاھىل، قەتئىي.
 ③ تەييار، ئالدىنلا تەييارلاپ قويۇلغان.

v. ① تىنچلانماق، تىنچلاندىرماق. ② ئولتۇرماق،
 ماكانلاشماق، تۇرماق، جايلاشماق. ③ توختىماق، توختاتماق،
 ئارام ئالماق. ④ قارار قىلماق، قارارلاشماق، جەزمەنلەشمەك،
 جەزمەنلەشتۈرمەك. ⑤ ھېسابنى تۈگەتمەك، ھېساب كىتابىنى
 ئاياغلاشتۇرماق. ⑥ ھەل قىلماق، بىر تەرەپ قىلماق، بىر
 تەرەپ بولماق.

n. ① ھەل قىلىش، بىر تەرەپ
 قىلىش. ② ھېسابنى تۈگىتىش، ھېساب - كىتابىنى ئاياغلاشتۇ-
 رۇش. ③ ئاھالە كۆچۈرۈش. ④ يېڭى ماكان.

settler ['setlə] n. كۆچمەن.

seven ['sevən] num. يەتتە.

seventeen ['sevən'ti:n] num. ئون يەتتە.

seventeenth ['sevən'ti:nθ] num. ① ئون يەتتىنچى. ② ئون

يەتتىدىن بىر.

seventh ['sevntθ] ① يەتتىنچى. ② يەتتىدىن بىر. num.
 seventieth ['sevntiiθ] ① يەتتىنچىسى. ② يەتتىنچىدىن بىر. num.

seventy ['sevnti] num. يەتتىمىش.
 sever ['sevə] ① كەسمەك، ئۈزۈمەك. ② ئايرىماق، ئايرىلىماق. v.

several ['sevrəl] ① بىر نەچچە، بىرئاز. ② يالغۇز. adj. I
 ئايرىم. pron. I بىر نەچچە، بىر قانچە.

severe ['si:vɪə] ① قاتتىق، كەسكىن. ② ئېغىر. adj.

severely ['si:vɪəli] ① قاتتىق، كەسكىن. ② ئېغىر. adv.

sew [səʊ] v. (sewed [səʊd], sewing [səʊɪŋ]) تىكىمەك (كىيىمىنى).

sewn [səʊn] v. → sew.

sex [seks] n. جنس، جنس ئايرىمىسى.

shade [ʃeɪd] n. I ① سايە، كۆلەڭگە. ② (رەسىملەرنىڭ) تۈ. (رەسىملەرنىڭ) تۈ.

shade [ʃeɪd] n. II ① تۇق قىسمى. ② نۇر توسقۇچ. ④ سۇس - قېنىقلىقى. v. I

shadow [ˈʃædəʊ] n. I ① سايە، كۆلەڭگە. ② دالدا. (رەڭگى) ئۆزگەرمەك. ③

shadow [ˈʃædəʊ] n. II ① سايە چۈشۈرمەك، كۆلەڭگە چۈشۈرمەك. ② دالدا قىلماق. ③ ئەگەشمەك، كەينىگە كىرمەك.

shady [ˈʃeɪdi] adj. ① سۆرۈندىكى، سايىدىكى. ② (جانلىق) (جانلىق) سۆرۈندىكى، سايىدىكى.

shaft [ʃɑ:ft] n. ① ساپ، دەستە، تۇتقا. ② «مېخانىكا» ئوق. (جانلىق) گۇمانلىق؛ كەپسىز، شوخ. تىلدا

shake [ʃeɪk] n. ③ «كان، تىك قۇدۇق».

shake [ʃeɪk] v. (shaken ['ʃeɪkən], shook [ʃʊk]) ① لىڭشىش. لىڭشىش

shake [ʃeɪk] v. ② لىڭشىتماق، يۇلاڭلىماق، يۇلاڭلىتماق، تەۋرىمەك، تەۋرەن-
 مەك، چايقىماق، چايقالماق، ئىرغاڭلىماق، ئىرغاڭلىتماق. n. I

shake [ʃeɪk] v. ① لىڭشىتىش، يۇلاڭلىتىش، ئىرغاڭلىتىش، چايقىلىش. ② قول

② زىلزىلىگە كەلتۈرۈش، لەرزىگە كەلتۈرۈش. v.I ھېس قىلماق، سەزمەك، تۇيماق.

sensible ['sensəbl] - ① ھېس قىلغىلى بولىدىغان، سەزگىلى بولىدىغان، سېزىلىدىغان. ② ئويۇمچۇق. ③ مۇۋاپىق؛ ئەمەلىيەتتە ئۇيغۇن؛ ئاقىلانە.

sensitive ['sensitiv] - ① سەزگۈر، ئۇيغۇن، زېرەك. ② سېزىمچانلىقى يۇقىرى، يورۇقلۇقنى ئاسان سېزىدىغان (رەسىم اپېنتىسى ۋە رەسىم قەغەزى قاتارلىقلار).

sentence ['sentəns] - ① جۈملە. ② ھۆكۈم قىلىش. v.I كەسمەك، ھۆكۈم قىلماق.

sentiment ['sentimənt] - ① ھېسسىيات، مۇھەببەت؛ مەجەز، خۇلق. ② پىكىر، كۆزقاراش. ③ مەيۈسلىنىش، كۆڭلى بۇزۇلۇش.

separate ['sepərit] - ① ئايرىم، ئايرىۋېتىلگەن، بۆلۈنگەن، ئايرىلغان. ② مەخسۇس، مۇستەقىل؛ ئالاھىدە.

separate ['sepəreit] - v. ئايرىماق، ئايرىلماق، بۆلمەك، بۆلۈنمەك.

separation [sepə'reiʃən] - n. بۆلۈش، بۆلۈنۈش، ئايرىش، ئايرىلمىش، ئاجرىتىش، ئاجرىتىلىش.

Sept. = September.

September [sep'tembə] - n. سېنتەبىر.

septic ['septik] - adj. چىرىك، چىرىكلىك.

sequence ['si:kwəns] - ① داۋاملاشتۇرۇش، ئۈزلۈكسىزلىك. ② تەرتىپ، رەت.

serene [si'ri:n] - adj. ① ئوچۇق (ھاۋا). ② تىنچ، جىمجىت.

sergeant ['sɑ:dʒənt] - n. ① سېرژانت، جۇڭشى. ② ساقچى (باشلىق).

series ['siəri:z] - n. (بىرلىك شەكلى بىلەن كۆپلۈك شەكلى)

ئوخشاش) ① قاتار، بىر قاتار؛ ئۈز لۈكسىزلىك. ② توپلام،
مەجمۇئە. ③ «ماتېماتىكا، دەرىجە سان.

serious ['siəriəs] ① ئەستايىدىل، ئەستايىدىللىق.

② جىددىي؛ قاتتىق؛ ئېغىر (مەسلە).

sermon ['sə:mən] n. «دېندە» ۋەز ئېيتىش.

serpent ['sə:pənt] ① (چوڭ) يىلان. ② قارائىيەت ئادەم،
بەدىئەت ئادەم.

servant ['sə:vənt] n. ① مالاي، چاكار. ② خىزمەتچى.

serve [sə:v] v.I ① مالاي بولماق، مالايلىق قىلماق. ② خىزمەت

مەت قىلماق. ③ كۈتمەك. ④ تەمىنلەمەك. ⑤ توپنى بەشلاپ

ئۇرماق، زابوي ئۇرماق. n.I زابوي ئۇرۇش.

service ['sə:vis] n.I ① چاكارلىق قىلىش، مالايلىق قىلىش.

② ئورگان، تارماق. ③ ھەربىي خىزمەت ئۆتەش. ④ ئاممەت

ۋى ئەسلىھە؛ (قاتناش) ئىشلىرى. ⑤ ياردەم بېرىش؛ تۆھ

پە قىلىش. ⑥ بۇراسىم. ⑦ (بىر يۈرۈش) قاچا - قۇچا. v.II

① تەكشۈرمەك. ② رېمونت قىلماق. n.II ① ھەربىيلىر

ئۈچۈن ئىشلىتىلىدىغان، ھەربىيگە لازىملىق. ② رېمونت

قىلىدىغان.

session ['seʃən] n. ① يىغىن، مەجلىس. ② ئوچۇق سوت.

set [set] v. (~؛ ~؛ ~ting)، ① قويماق، جايلاشتۇرماق، تىكلە

مەك. ② ھەرىكەتلىنىدىغۇچى، ئايلىنىدىغۇچى (ماشىنىنى). ③ ئو-

رۇنلاشماق، ئورۇنلاشتۇرماق. ④ كۆرسەتمەك، ئوتتۇرىغا قوي-

ماق. ⑤ ماسلاشماق، ماسلاشتۇرماق؛ تەكشۈرمەك، تەكشۈلمەك.

⑥ قاتماق، قاتۇرماق. ⑦ شەكىللەنمەك، شەكىللەندۈرمەك.

⑧ تۇتماق، تۇتتۇرماق (سۆڭەكنى). ⑨ (كۈن) ئولتۇرماق،

پاتماق || about ~ باشلىماق، باشلانماق، تۇتۇش قىلماق /

back ~ ① توسىماق، توسالغۇلۇق قىلماق. ② (سانەتنى) ئارقىغا

بۇرۇرماق / forth ~ ① يولغا چىقماق. ② ئېلان قىلماق.

n. ① سېكۇنت. ② بىر دەم، بىر پەس: second* ['sekənd] ~ in a دەرهال، شۇئان.

adj. ① شۆبە، ئىككىنچى دەرىجىلىك. secondary ['sekəndəri] ② ئوتتۇرا، ئوتتۇرا دەرىجىلىك (مەكتەپ).

adj. I ① سىر، يول، ئەپ. ② مەخپىيەتلىك. secret ['si:krit]

n. ① سېكرېتار، شۇجى. ② كاتىپ. secretary ['sekrətri] ③ مىنىستىر. ④ ۋەزىر.

n. مەزھەپچىلىك. sectarianism [sek'təəriənizm]

n. ① قىسىم، پارچە، بۆلەك، ② پاراگراف. section ['sekʃən] ③ بۆلۈم، بۆلۈمچە، تارماق.

adj. I ① بىخەتەرلىك، خەۋپسىزلىك، ئامان secure [si'kjua] ② خاتىرجەم، كۆڭلى توق، ئەمىن. v. I ① مۇداپىئە قىلماق، قوغدىماق. ② چىڭ ئەتمەك، مەھكەم تاقماق.

n. ① بىخەتەرلىك، خەۋپسىزلىك، ئامان security [si'kjuaəriiti] ② رەنىگە قويۇلغان بۇيۇملار. ③ ئاكسىيە.

v. (seen [si:n]; saw [sɔ:]) ① كۆرمەك. ② چۈ- see [si:] ③ دىققەت قىلماق، كۆڭۈل بۆلمەك. ④ باش تىنىن كەچۈرمەك. ⑤ ئويلىنماق. ⑥ ھەمراھ بولماق، ئۇزاتماق. ⑦ يوقلىماق، ھال سورىماق؛ كۆرۈشمەك. ⑧ تەكشۈرمەك || through ~ تۇنۇپ يەتمەك، كۆزى يەتمەك / sb. through ~ ئاخىرغىچە ياردەم قىلماق.

n. I ① ئۇرۇق، دان، ② تۇپ سەۋەب، مەنبە. seed [si:d] v. I ① ئۇرۇق تۇتماق، دان تۇتماق. ② ئۇرۇق چاچماق.

v. ① ئىزدىمەك، ئىزدەن seek [si:k] (sought; sought [sɔ:t]) ② ئۇرۇنماق.

v. (خۇددى، گويىا، - دەك، - تەك دېگەنگە ئوخشاش seem [si:m])

Things far off ~ (to be) small: سۆزلەر بىلەن ئىپادىلىنىدۇ؛ يىراقتىكى نەرسە كىچىكتەك كۆرۈنىدۇ.

seemingly ['si:miŋli] *adv.* يۈزەكى.

seen [si:n] *v.* → see.

seize [si:z] *v.* ① تۇتماق، تۇتۇۋالماق، ② قولغا كەلتۈرمەك. ③ مۇسادىرە قىلماق. ④ (كېسەل) يۇقماق.

seldom ['seldəm] *adv.* ناھايىتى ئاز، كەمدىن - كەم، گايدا.

select [si'lekt] *v.* ① تاللىماق، تاللىۋالماق.

adj. ① تاللانغان، خىلانغان.

selection [si'leksiən] *n.* ① تاللاش، تاللىۋېلىش. ② تاللانما.

self [self] *n.* (selves [selvz]) ئۆز، ئۆزى؛ ئۆزىنى، ئۆز - ئۆزىنى.

selfish ['selfiʃ] *adj.* شەخسىيەتچى.

selfsame ['selfseim] *adj.* ئوخشاش، تامامەن ئوخشايدىغان.

sell [sel] *v.* (sold; sold [səuld]) ① ساتماق. ② خائىنلىق قىلماق، ئاسىيلىق قىلماق، ساتقۇنلۇق قىلماق.

selves [selvz] *n.* → self.

senate ['senit] *n.* ئالىي پالاتا، كېڭەش پالاتاسى.

senator ['senətə] *n.* ئالىي پالاتا؛ كېڭەش پالاتا ئەزاسى.

send [send] *v.* (sent; sent [sent]) ئەۋەتمەك || away ~ ① بوشاتماق، ئىشتىن بوشاتماق، ھەيدىۋەتمەك. ② يىراقتا ئەۋەتمەك / for ~ چاقىرتماق، تەكلىپ قىلماق / off ~ ① ئەۋەتمەك، يوللىماق (خەت). ② ئۇزاتماق، ئۈزۈپ تاشماق.

senior ['si:njə] *adj.* ① ياشانغان. ② مەنسىپى يۇقىرى، ③ يۇقىرى، ④ يۇقىرى دەرىجىلىك.

sensation [sen'seifiən] *n.* ① ياشانغان. ② يۇقىرى، يۇقىرى ① ھېس قىلىش، ھېس - تۇيغۇ، تۇيغۇ.

senior [si:njə] *adj.* ① ياشانغان. ② مەنسىپى يۇقىرى، ③ يۇقىرى، ④ يۇقىرى دەرىجىلىك.

sensation [sen'seifiən] *n.* ① ياشانغان. ② يۇقىرى، يۇقىرى ① ھېس قىلىش، ھېس - تۇيغۇ، تۇيغۇ.

senior [si:njə] *adj.* ① ياشانغان. ② مەنسىپى يۇقىرى، ③ يۇقىرى، ④ يۇقىرى دەرىجىلىك.

sensation [sen'seifiən] *n.* ① ياشانغان. ② يۇقىرى، يۇقىرى ① ھېس قىلىش، ھېس - تۇيغۇ، تۇيغۇ.

senior [si:njə] *adj.* ① ياشانغان. ② مەنسىپى يۇقىرى، ③ يۇقىرى، ④ يۇقىرى دەرىجىلىك.

sensation [sen'seifiən] *n.* ① ياشانغان. ② يۇقىرى، يۇقىرى ① ھېس قىلىش، ھېس - تۇيغۇ، تۇيغۇ.

senior [si:njə] *adj.* ① ياشانغان. ② مەنسىپى يۇقىرى، ③ يۇقىرى، ④ يۇقىرى دەرىجىلىك.

sensation [sen'seifiən] *n.* ① ياشانغان. ② يۇقىرى، يۇقىرى ① ھېس قىلىش، ھېس - تۇيغۇ، تۇيغۇ.

لاندېمچە. ③ شوتلاندىيە تىلىنىڭ. n·I ① شوتلاندىيەلىك.

② شوتلاندىيە تىلى.

v·I سۈرتىمەك، پارقىراتماق، يۇماق. n·I سۈرتۈش، scour [ˈskəʊə]

پارقىرىتىش، يۇيۇش.

n·I ① قامچا. ② كۈلپەت، بالايىتاپەت، scourge [ˈskɔːdʒ]

بالا - قازا. v·I ① قامچىلىماق. ② قىيىنلىماق.

n·I ① رازۇبتىچىك. ② رازۇبتىچىك ئايروپىلان. scout [skaʊt]

③ رازۇبتىچىك كېمە. v·I چارلىماق، رازۇبتىكا قىلماق.

v·I ① ياماشماق، يىمىشىپ چىقماق. scramble [ˈskræmbəl]

② تالاشماق. تالاش-تارتىش قىلماق. ③ تۇخۇم سەي قورۇ-

ماق. n·I ① يامىشىش. ② تالاش - تارتىش.

n·I ① پارچە، ئۇۋاق، ئۇۋۇلدى، قىرىندى. scrap [skræp]

② كېرەكسىز نەرسىلەر، تاشلاندىق. v·I (ped; ~ped; ~ping)

تاشلىۋەتمەك، كېرەكسىز نەرسىلەر قاتارىغا چىقىرىۋەتمەك.

v·I ① قىرماق، ئۇشلىماق؛ سۈزۈتمەك. scrape [skreɪp]

② سۈركىلىپ ئۆتمەك (بىرەر جايدىن). n·I ① ئەت) داسلىنىپ

كېتىش، سۈرۈلۈپ كېتىش. ② (شامالنىڭ) ئۇشقىرتقان ئاۋاز.

③ قىيىن ئەھۋال، مۇشكۈل شارائىت.

v·I ① تاتىلىماق. ② ئالدىراپ يازماق، scratch [skrætʃ]

قالايمىقان يازماق، ئىلىمپ يازماق. ③ سۈركەلگەن ئاۋاز

چىقماق. ④ جىرىۋەتمەك، سىزۋەتمەك، ئۆچۈرۈۋەتمەك. n·I

① تاتىلاش، تاتىلانغان ئىز. ② تەنتەربىيە، قوزغىلىش سىزىقى.

v·I ① چىرقىرىماق، توۋلىماق، زارلانماق. scream [skri:m]

② (شامال، ماشىنا قاتارلىقلار) ئۇنىڭلىدماق. n·I چىرقىراش،

زارلىنىش.

n·I ① پەردە، چىمىلدىق. ② ئۆتكەمە، غەلۋىر. screen [skri:n]

③ ئېكران. v·I ① يوشۇرماق، ياپماق. ② تاسقىماق. ③ ئىك-

رانغا ئالماق.

n·I ① بۇرما مېق، ۋېنتا. ② چۆكۈلمەش، چۆگە. scrow [skru:]
لىمىمە سىزىقلار، بۇرما. ③ پىلدىرلىغۇچ، چاقپىلەك. v·II بۇر-
مىلىماق، بۇرۇپ چىگىتماق؛ up ~ ① چىگىتماق. ② دىغىبەت-
لەندۈرمەك.

n·I مۇقەددەس دىنىي كىتاب، تەۋرات. scripture ['skriptʃə]

n·I سۈرتۈش، يۇيۇش. scrub [skrʌb] (~bing, ~bed, ~bed)

v·II سۈرتىمەك، يۇماق.

n·I دېڭىز، دېڭىز-ئوكيان؛ ~ by كېمىگە چۈشمەك. sea [si:]

n·I بېلىقچى (قۇش)، چايكا. sea-gull ['si:ɡʌl]

n·I ① پېچەت. ② تامغا، مۆھۈر. ③ كاپالەت، seal [si:l]

v·II ① پېچەتلىمەك، ② تامغا باسماق. ③ بەلگىلىمەك
(تەقدىر).

n·I ① تىكىش، تىكىلىش؛ ئۇلاش، ئۇلىنىش. seam [si:m]

② قاتلام (تاش كۆمۈر). ③ تاتۇق. ④ قورۇق.

n·I دېڭىزچى؛ ماتروس. seaman ['si:mən]

n·I دېڭىز پورتى، seaport ['si:pɔ:t]

v·I ئىزدىمەك، ئاقتۇرماق، سۈرۈشتە قىلماق، search [sɜ:tʃ]

n·II ئىزدەش، ئاقتۇرۇش، سۈرۈشتە قىلىش || in ~ of ئىز-
دىمەك، ئاقتۇرماق.

n·I پەسىل || in ~ پەسىلگە مۇۋاپىق، ۋاقت season ['si:zn]

تەلپىگە ئۇيغۇن v·II ① ماسلاشماق، ماسلاشتۇرماق، ② تەم-
نى تەكشىمەك.

n·I ① ئورۇن، ئورۇندۇق. ② ساغرا، تۇبىرۇق seat [si:t]

(تەرەپ). ③ مەركەز، v·II ① سىغىماق، سىغدۇرماق،
② ئولتۇرماق، ئولتۇرغۇزماق.

num·I ئىككىنچى. ad·z·II يەنە بىر، باشقا. second ['sekənd]

n·II ① ئىككىنچى شەخس، ئىككىنچى كىشى، ② ياردەمچى،
③ ناچار مەھسۇلات، v·IV قوللىماق، قوللاپ قۇۋۋەتلىمەك.

scarcely ['skæslɪ] ① يوق دېيەرلىك، يوق دېگۈدەك

ناھايىتى ئاز، Scarcely anyone knows him here. بۇيە

دەئۇنى تولۇيدىغان ئادەم ناھايىتى ئاز. زۆرۈرەنچە، بىر ئامال قىلىپ. ② (پەقەت، ئەندىلا، تېخى،... كە يەتسەلىك قاتارلىق

ئۇقۇملارنى بىلدۈرىدۇ) There are ~twenty people here. بۇ يەردىكى ئادەم 20 گە يەتمەيدۇ

was ~sixteen when he was joined the Red Army.

He ئۇقۇزىل ئارمىيەگە قاتناشقاندا ئەمدىلا 16 ياشتا ئىدى.

v.I قورقۇتماق، چۆچۈتمەك. n.I قورقۇتۇش، چۆچۈتۈش.

scarf (ska:f) ① شارپا؛ (scarves (ska:vz), ~s (ska:fs)) n. ② گالستۇكە a red ~ قىزىل گالستۇك.

n.I قىزىل، قىپقىزىل، توق قىزىل. scarlet ('ska:lit) n.I قىزىل، قىپقىزىل، توق قىزىل.

v. چاپماق، چېچىلماق، تارقىتىماق، تارقالماق. scatter ('skætə)

n. ① ئەق مەيدان، شۇ جاي. ② كۆرۈنۈش، مەف. scene (si:n) زىرە، دېكراتسىيە || appear (come) on the ~ پەردە ئارقىسىدا، چىقماق پەيدا بولماق / behind the ~ مەخپىي.

n.I ① پۇراق، خۇش پۇراق. ② ئەتىر. ③ يىپ. scent (sent) ئۇچى. ④ پۇراش سېزىمى (ئاپشاركىلارنىڭ) v.I ① پۇراپ تاپماق. ② تاپماق، سەزمەك. ③ ئەتىر چاپماق، ئەتىر پۇراتماق.

n. (پادىشاھلارنىڭ) دەستەك، پادى. sceptre, scepter ('septə) شاھلىق، ھوقۇق.

n. گۇمانخور، گۇمان قىلغۇچى. sceptic, skeptic ('skeptik)

n.I (ئامېرىكا تىلىدا) جەدۋەل، schedule ('sedju:l, 'skedʒul) ۋاقىت جەدۋىلى. v.I جەدۋەل تۈزسەك؛ جەدۋەلگە كىرگۈزمەك.

(ۋاقتىنى) ئورۇنلاشتۇرماق.

scheme [ski:m] n. I ① پىلان، لايىھە. ② سۈيىقەست، قەست.

v. I ① پىلانلىماق، لايىھىلىمەك. ② سۈيىقەست قىلماق.

scholar ['skɒlə] n. ① ئوقۇش مۇكاپات پۇلى ئالىدىغان ئو- قۇغۇچى. ② ئالىم؛ ئىلىم ئەھلى.

school [sku:l] n. I ① مەكتەپ. ② ئىلمىي ئېقىم. v. I ئۆگەت- مەك، تەربىيىلىمەك || ~ after مەكتەپتىن قايتقاندىن كېيىن.

science ['saɪəns] n. ① پەن، ئىلىم-پەن. ② تەبىئىي پەنلەر.

scientific [saɪən'tɪfɪk] adj. پەننىي، ئىلمىي

scientist ['saɪəntɪst] n. ئالىم.

scissors ['sɪzəz] n. قايچا.

v. I scoff [skɒf] مەسخىرە قىلماق، زاتلىق قىلماق، شاڭخو قىل- ماق، مازاق قىلماق. n. I ① كۈلكە دەستىكى، ھەزىل دەستى- كى. ② مەسخىرە قىلىش، مازاق قىلىش.

scold [skəʊld] v. كايىماق، ئەيىبلەمەك، سۆكمەك.

scope [skəʊp] n. ① دائىرە، مىقياس. ② پۇرسەت، شارائىت.

v. I scorch [skɔ:tʃ] ① كۆيىمەك، كۆيدۈرۈۋەتمەك. ② (جانلىق تىلدا) ئىتتىك ھەيدىمەك، تېز ماڭغۇزماق (ماشىنا)، ۋېلىسپىت قاتارلىقلارنى).

n. I score [skɔ:] ① يارا، جاراھەت، تاتۇق، بەلگە. ② قەرز، قەرزدار بولۇش. ③ (مۇسابىقىدە ئېرىشكەن) نومۇر. ④ (~، ~s) يىگىرمە. ⑤ «مۇزىكا» باش نوتا. ⑥ سەۋەب، ئاساس.

v. I ① بەلگە قويماق. ② نومۇر ئالماق، نومۇرغا ئېرىشمەك (مۇسابىقىدە).

n. I scorn [skɔ:n] ① سەل قاراش، كۆزگە ئىلماسلىق. v. I سەل قارىماق.

n. Scot [skɒt] شوتلاندىيىلىك.

Scotch [skɒtʃ] ① شوتلاندىيىنىڭ. ② شوتلاندىيە، شوت

- sanitarium [sæni'tæəriəm] n. = sanatorium.
- sank [sæŋk] v. → sink.
- Santa Claus ['sæntə'klɔ:z] n. نورۇز بوۋاي (غەرب ئەللىرىدە روژدىستۋو بايرىمىدا بوۋايچە ياسىنىپ بالىلارغا سوۋغا تەقسىم قىلىدىغان ئادەم).
- sap [sæp] n. ① سۇيۇقلۇق؛ دەرەخ سۇيۇقلۇقى. ② دەرمان، قۇۋۋەت، ماغدۇر.
- sash [sæʃ] n. ① بەلباغ، باغ. ② رام، كېشەك.
- Sat. = Saturday.
- sat [sæt] v. → sit.
- Satan ['seɪtən] n. شەيتان (خىرىستىئان دىنىدا).
- satellite ['sætələɪt] n. ① سۈنئىي ھەمراھ. ② ھەمراھ دۆلەت، ئەگەشكۈچى.
- satın ['sæɪn] n. I. تاۋار. adj. II. تاۋار، تاۋاردەك، تاۋاردا تىكىلگەن.
- satisfaction [ˌsætɪs'fækʃən] n. ① رازىلىق، مەمنۇنىيەت. ② رازى بولۇش، قانائەتلىنىش.
- satisfactory [ˌsætɪs'fæktəri] n. قانائەتلىنەرلىك، رازى بولغۇدەك.
- satisfy ['sætɪsfai] v. ① قانائەت قىلماق. ② ھەقىقىي ئەشەن دۈرەك.
- Saturday ['sætədi] n. شەنبە، شەنبە كۈنى.
- saturn ['sætən] n. «ئاسترونومىيە» ساتۇرن.
- sauce [sɔ:s] n. چاڭگىيۇ.
- saucer ['sɔ:sə] n. چاي تەخسىسى.
- sausage ['sɔ:sɪdʒ] n. كولىياسا، چۈچۈك.
- savage ['sævɪdʒ] n. I. ۋەھشىي ئادەم، ياۋايى ئادەم، ياۋۇز كىشى. II. ۋەھشىي، ياۋايى، ياۋۇز، مەدەنىيەتسىز.

② غەزەپلىنەرلىك، غەزەپلەنگۈدەك؛
v. ① قۇتۇلدۇرماق، قۇتقۇزماق. ② ئىقتىساد save¹ [seiv] قىلماق، تېجىمەك. ③ ئامانەت قويماق، ساقلىماق.

prep. ... دىن باشقا، ... دىن سىرت، ... save² [seiv] دىن تاشقىرى: We know nothing ~ that بىز ئۇنىڭ دىن باشقا ھېچنەرسىنى بىلمەيمىز.

n. تۇتقۇزغۇچى، نىجاد يۇلتۇز، نىجادكار، خالاسكار. savio(u)r [ˈseivjə]

saw¹ [sɔ:] v. → see.

n. I ھەرە. v. I (saw [sɔ:n]; ~ed) ھەرلىمەك. saw² [sɔ:]

v. (said [sed]; says [sez]) ① سۆزلىمەك، say [sei] كەپ قىلماق، ئېيتماق، دېمەك، بايان قىلماق. ② ياد ئوقۇ-ماق، ئوقۇماق. ③ ئىپادىلىمەك || I should ~ مېنىڭچە / that is to ~ ئېيتقاندا. ئويلىشىمچە.

sb. = somebody.

n. I ① ئۆلچەم، ئۆلچەم بەلگىسى. ② شكالا. scale [skeil] ③ دەرىجە. ④ (خەرىتە، رەسىملىك چۈشەندۈرۈش قاتارلىق لارنىڭ) نىسبەت، تاناسىپ، ماسشىتاب. ⑤ كۆلەم، مىقياس، دەرىجە. ⑥ ئاھاڭ تىزىمى، پەدە تىزىمى. v. I ① چىقىماق، چوققىغا چىقماق (شوتتا بىلەن). ② نىسبەت بويىچە سىزماق.

n. I ① چاچ كېپىكى. v. I ① چاچنىڭ كېپىكىنى scalp [skælp] چىقارماق.

adj. كەم، يېتەرسىز. scanty [ˈskænti]

n. I تاتۇق، جاراھەت ئىزى. scar [skɑ:] v. I (ring; ~red; ~red) تاتۇق بولۇپ قالماق، تاتۇق بولماق.

adj. ① كەم، يېتەنشىمەيدىغان، تەلەپنى قاندۇر-scarce [skeəs] والمايدىغان. ② ئەتىۋارلىق، قىسمەتلىك، ئاجايىپ.

sadly ['sædli] *adv.* قايغۇدا، قايغۇرۇپ، ئېچىنىپ، غەمگىن، پەرىشان ھالدا.

sadness ['sædnis] *n.* ① قايغۇ ھەسرەت، غەم - غۇسسە، غەم - ئەندىشە. ② چىرايى تۇتۇلۇپ قېلىش، كۆڭلى بۇزۇلۇش.

safe [seif] *adj.* ① بىخەتەر، بىخەتەرلىك، تىنچ - ئامان، ساق - سالامەت. ② ئېھتىياتچان. ③ پۇختا، ئىشەنچلىك. ④ ساغلام.

safely ['seifli] *adv.* ① بىخەتەر، بىخەتەر ھالەتتە، تىنچ - ئامان. ② ئېھتىياتچانلىق بىلەن، پەخەس بولۇپ.

safety ['seifti] *n.* ① بىخەتەر. *adj.* ② بىخەتەرلىك، ئىشەنچلىك || *in (with)* ~ ئامان، ساق - سالامەت.

sage [seidʒ] *n.* ① ئاقل، دانىشمەن، چىۋەر، ئاقل، ئاقلانە. *adj.* ② دانىشمەن، دانا ئادەم، ئەۋلىيا.

said [sed] *v.* → say.

sail [seil] *n.* ① يەلكەن، يەلكەنلىك كېمە. *v.* ② يولغا چىقماق، ھەيدىمەك (كېمە).

sailor ['seilə] *n.* دېڭىزچى، كېمەچى، ماتروس.

saint [seint] *n.* ① پەيغەمبەر. ② دانىشمەن.

sake [seik] *n.* سەۋەب، ۋەج، مەقسەت.

salad ['sæləd] *n.* (غەربچە تاماق) سالاد؛ خام سەي.

salary ['sæləri] *n.* مائاش، ئايلىق؛ يىللىق مائاش.

sale [seil] *n.* ① سېتىش، سېتىۋېتىش. ② باھاسنى چۈشۈرۈپ سېتىش. ③ بازىرى، سېتىلىش يولى، سېتىلمىشى || *on (for)* ~ ساتىدىغان، سېتىلىدىغان.

salesman ['seilzmən] *n.* (salesmen ['seilzmən]) (ئەر) پىر - كازچىك، دۇكانچى.

saleswoman ['seilz,wumən] (*saleswomen* ['seilz,wimin]) *n.* (ئايال) پىر، كازچىك، دۇكانچى.

salient ['seiljənt] *adj.* كۆزگە كۆرۈنەرلىك، گەۋدىلىك.

- ① *n.* مۇھاسىرىنى بۇزۇپ چىلىش، ھۇجۇمغا ئات- *sally* ['sæli] لىنىش. ② تەنە گەپ، كىنايە، ھاككەم. *v.* مۇھاسىرىنى بۇزۇپ چىقماق، ھۇجۇمغا ئاتلانماق.
- n.* تۇز: ~ *common* ئاش تۇزى. *v.* تۇزلۇق. *salt* [sɔ:lt] *v.* تۇزلىماق، تۇز سەپمەك، تۇز سالماق.
- ① *n.* ① سالام، سالام بېرىش، تەزىم قىلىش. *salute* [sə'lju:t] ② ئېھتىرام، ئېھتىرام بىلدۈرۈش. *v.* ① سالام بەرمەك، تەزىم قىلماق. ② ئېھتىرام بىلدۈرمەك.
- n.* ياردەم، قۇتقۇزۇش، ئىجتىمائىي ياردەم. *salvation* [sæl'veifən]
- adv.* ئوخشاش، بىردەك، پەرقسىز. *same* [seim] *at the ~ time* ① بىرلا ۋاقىتتا. ② يەنە، ھەم. *the ~ as ...* بىلەن ئوخشاش، بىردەك. *pron.* ① [the ~] شۇنداقلا، ئوخشاشلا، بىردەك. *adv.* ئوخشاش، بىردەك.
- n.* ئۈلگە، نۇسخا، نەمۇنە، ئۆرنەك. *sample* ['sɑ:mpl] *v.* ① ئۈلگە قىلماق، نۇسخا ئالماق. ② سىناپ كۆرمەك.
- n.* ساناتورىيە. *sanatorium* (,sænə'tɔ:riəm) ((,sænə'tɔ:riə) sanatoria)
- ① ئىبادەتخانا، بۇتخانا. ② (قەدىم) *sanctuary* ['sæŋktjuəri] (كىسى) پانا جاي. ③ ھايۋاناتلارنى مۇھاپىزەت قىلىش رايونى، ئوۋ قىلىش چەكلەنگەن رايون.
- n.* قۇم، قۇملۇق. *sand* [sænd]
- ① سېپىۋالدى كەش. ② ساندىل. *sandal* ['sændl]
- n.* گۆشنان. *sandwich* ['sænwidʒ] *v.* ئارىسىغا قىستۇرماق، سانجىماق، كىرگۈزمەك.
- adv.* ① قۇم، قۇمدەك، قۇمساڭ. ② سۇس چايرەك. *sandy* ['sændi] ③ تۇراقسىز.
- v.* → sing. *sang* [sæŋ]

over ① تاشماق، تېشىپ كەتمەك؛ ئاشماق، تېشىپ چۈش-
مەك. ② كۆزدىن كەچۈرمەك، تەكرارلىماق. ③ (ماشىنا) سوقۇ-
ۋەتمەك، بېسىۋالماق / through ① (پۇل) تۈگىمەك، تۈگەت-
مەك، ئىسراپچىلىق قىلماق. ② كۆزدىن كەچۈرمەك / up ~
① ئۆرلىمەك، ئۆرلەتمەك، كۆتۈرمەك، كۆتۈرۈلمەك. ② ئالدى-
راپ - تېنەپ ياسىماق، ئوپۇل - توپۇل تىكلەپ قويماق. n.I
① يۈگۈرۈش، چېپىش، قېچىش. ② داۋاملىشىش، داۋاملاش-
تۇرۇش. ③ ئايلىنىش، ئايلىاندۇرۇش.

ring [rɪŋ] v. → ring.

n. ① يۈگۈرگۈچى، يۈگۈرۈش سېپورتچىسى. ② خەۋەرچى.

adj. I ① ئارقا - ئارقىدىن، ئۈزلۈكسىز. كەي - running [ˈrʌnɪŋ]
نى - كەينىدىن. ② يۈگۈرۈش؛ ئاقىدىغان؛ ~ water
ۋودوپروۋود سۈيى. n.I ① يۈگۈرۈش، يۈگۈرۈش مۇسابىقىسى.
② ئايلىنىش، ئايلىاندۇرۇش، ئىشلەش، ئىشلىتىش.

n. rural [ˈruərəl] يېزا، سەھرا، يېزا ئىگىلىك.
v. I ① ئېتىلماق، بۆسۈپ ئۆتمەك، بۇزۇپ ئۆتمەك،
شىددەتلىك زەربە بەرمەك. ② سۈيلىمەك، ھەيدە كىچىلىك
قىلماق، ئالدىرماق، ئالدىراتماق. n.I ① ئېتىلىش، ئېتىلىپ
كىرىش، بۇزۇپ ئۆتۈش، شىددەتلىك زەربە بېرىش. ② زۆرۈر
لازىم بولۇش، جىددىي مۇھتاج بولۇش. ③ تالىشىپ سېتىۋې-
لىش. adj. II ① جىددىي، ئالدىراش؛ جىددىي ئورۇنلىنىش
تەلەپ قىلىنىدىغان (بۇيرۇق).

adj. I ① رۇس، رۇسنىڭ. ② رۇسچە، رۇس Russian [ˈrʌʃən]
تىلىنىڭ. n.I ① رۇس. ② رۇس تىلى.

n.I ① دات. ② «ئۆسۈملۈك» ھال كېسىلى. rust [rʌst]
v. II ① داتلاشماق، دات باسماق، داتلاشتۇرماق.

adj. I ① يېزا، يېزىنىڭ، يېزىچە، سەھرا. rustic [ˈrʌstɪk]

سەھرانىڭ، سەھراچە، سەھرايى. ② ساددا، سەمىي، ئاق كۆڭۈل. n.I سەھرائىق، دېھقان تېرىقچى.

n. شىلدەر - شىلدەر، شىر - شىر (شامالنىڭ دەل - rustle ['rʌsl] - دەرخ، ئوت - چۆپ قاتارلىقلارغا ئۇرۇلۇشىدىن پەيدا بولغان ئاۋاز).

rusty ['rʌsti] *adj.* داتلاشقان.

Ry. = Railway.

rye [rai] n. قارا بۇغداي؛ يالىڭاچ ئارپا.

S

sack¹ [sæk] n.I ① تاغار، خالتا، قاپ، ② [the ~] (جانلىق تىلدا)

تىلدا) ئىشتىن بوشىتىش، خىزمەتتىن ئېلىپ تاشلاش. v.II

① خالتىغا قاچىلىماق، قاپقا سالماق. ② (جانلىق تىلدا)

ئىشتىن بوشاتماق، خىزمەتتىن ئېلىپ تاشلىماق.

sack² [sæk] n.I [the ~] بۇلاش، تالان، تاراج قىلىش. v.II

v.II بۇلىماق، بۇلاپ - تالىماق، تالان - تاراج قىلىماق.

sacred ['seikrid] *adj.* مۇقەددەس.

sacrifice ['sækrifais] n.I ① قۇربانلىق. ② نەزىر بۇيۇملىرى.

③ زىيانغا ئۇچراش. v.I ① قۇربان بولماق، ئۆزىنى بېغىشلىما -

ق، ئۆزىنى ئاتىماق. ② نەزىر بەرمەك. ③ باھاسنى چۈشۈرۈپ ساتماق.

sad [sæd] *adj.* قايغۇلۇق، ھەسرەتلىك، قايغۇرىدىغان، ھەسرەت -

لىنىدىغان. ② غۇۋا، خىرە، تۇتۇق؛ دىمىق (ھاۋا). ③ غەمكىن.

saddle ['sædl] n.I ① ئېگەر، ئېگەر شەكىللىك نەرسىلەر.

② ۋېلىسىپت ئېگىرى. v.II ① ئېگەرلىمەك، ئېگەر توتۇماق.

② ئۈستىگە ئارتىلماق، زىچىسىگە يۈكلەنمەك (مەسئۇلىيەت).

تۇغدۇرۇش. ② ئەيىبلەش. ③ زاكونلىشىش.
royal ['rɔiəl] ① پادىشاھ، خان، پادىشاھنىڭ، خان ئائىلىسى
 لىسىنىڭ. ② تەنتەنىلىك، كاتتا.

rub [rʌb] ① سۈركىمەك، سۈركەلمەك، سۈر-
 كىلىپ كەتمەك، داسلىنىپ كەتمەك (ئەت) ~ down
 مەك، سۈرتۈپ تازىلىماق / ~ in تەكرارلىماق / ~ off
 سۈرتىمەك، تازىلىماق / ~ up ① سۈرتۈپ تازىلىماق،
 پارقىراتماق. ② ئويغاتماق، ئېسىگە سالماق. ③
 سۈركىلىش. ④ توسالغۇ، كاشىلا، پۇتلىكاشاڭ.

rubber ['rʌbə] ① رېزىنكە. ② ئۆچۈرگۈچ.

rubbish ['rʌbɪʃ] ① ئەخلەت، تاشلاندىق، كېرەكسىز نەرسىلەر.
 ② قۇرۇق گەپ، بىكار گەپ، خام خىيال، بولمىغۇر ئوي.

ruby ['ru:bi] ① قىزىل ياقۇت. ② قىپقىزىل رەڭ.

rudder ['rʌdə] n. رول (كېمە ياكى ئايروپىلاننىڭ).

rude ['ru:d] ① قوپال، ئەدەبسىز، پالاكەت، تەربىيىلەنمى-
 گەن. ② قاتتىق، شىددەتلىك. ③ ئېچىلمىغان؛ ئىپتىدائىي.
 ④ يېرىك، ئاددىي.

ruffle ['rʌfl] ① داۋالغۇماق. تۈرمەك، تۈرۈلمەك، پۈرلەش-
 مەك، پۈرلەشتۈرمەك، قاتلاشماق، قاتلاشتۇرماق. ③ ئاچچىقلان-
 ماق، ئاچچىقنى كەلتۈرمەك، تېرىكمەك، تېرىكتۈرمەك؛ ۋارقى-
 راپ جارقىرماق. ④ قالايمىقانلاشماق، قالايمىقانلاشتۇرماق.
 n. ① پۈرمە، پۈرۈم. ② قورۇق.

rug [rʌg] n. (كىچىك) گىلەم.

rugged ['rʌgɪd] ① ئېگىز - پەس. ② قورۇق، قورۇق
 باسقان، پۈرۈلگەن. پۈرلەشكەن، تۈرۈلگەن. ③ قوپال، قاتتىق،
 كەسكىن. ④ قىيىن، تەس، مۇشەققەتلىك. ④ (ئامېرىكا تىلىدا)
 ساغلام، قاۋۇل، كۈچلۈك.

ruin ['ruɪn] n. ① يوقىلىش، گۇمران بولۇش، ھالاكەت. ② بالايى

ئاپەت يىلتىزى. ⑧ خارابە، خارابىلىك. v.I يوقات
ماق، گۇمران قىلىماق، ھالاك قىلىماق. بىتچىت قىلىماق.

n.I ① قائىدە، تەرتىپ نىزام. ② قانۇن، دائىمىي [ru:l] rule

تەرتىپ، قائىدە - يوسۇن، ئادەت. ③ ھۆكۈمرانلىق قىلىش.

④ سىزغۇچ. v.I ① باشقۇرماق، ھۆكۈمرانلىق قىلىماق.

② ھۆكۈم قىلىماق. ③ سىزىق سىزماق (سىزغۇچ قويۇپ).

n. ① ھۆكۈمرانلىق قىلغۇچى، باشقۇرغۇچى. ruler ['ru:lə]

③ سىزغۇچ.

adj.I ھۆكۈمران، ھۆكۈمرانلىق قىلىۋاتقان. ruling ['ru:liŋ]

n.I نەپىس، ھۆكۈم (قىلىش).

n.I سۆز-چۆچەك، مەش-مەش گەپ، rumo(u)r ['ru:mə]

ئىغۋا، پىتنە - پاسات. v.I ئىغۋا تارقىتىماق، پىتنە - پاسات

تارقىتىماق.

v.I (run [ræn] ~ning; ~:ran [ræn]) ① يۈگۈرمەك، چاپماق، run

چاپتۇرماق. ② ماڭماق، يۈرمەك (ماشىنا، پويىز، كېمە ۋە باش

قىلار). ③ ئايلىنىماق، ئايلىندۇرماق. ④ سوزماق، سوزۇلماق

(تۆمۈر يول). ⑤ تارقىلىماق، تارالمىق (خەۋەر). ⑥ داۋاملاشماق،

داۋاملاشتۇرماق. ⑦ (سۇ) ئاقماق. ⑧ ... بولۇپ قالماق (كالى

دىن سۈت چىقمايدىغان، قۇدۇققا سۇ يىغىلمايدىغان بولۇپ

قالماق). ⑨ يۈگۈرتمەك (كۆزنى). ⑩ يېزىلماق. ⑪ قاچماق،

قاچۇرماق. ⑫ ئۆتمەك، ئۆتكۈزۈمەك. ⑬ سانجىماق، سانجىلماق.

⑭ ئۇرۇلماق. ⑮ باشقۇرماق، ئىدارە قىلماق؛ ھەيدىمەك، ئىش

لەتمەك. ⑯ سايلام رىقابىتىگە قاتناشماق، مۇسابىقىلەشماق ||

تاسادىپىي ئۇچرىماق / after ~ ئىزدىمەك، ئىنتىلىمەك /

~down ① توختاپ قالماق. ② ئاجىزلاشماق / [short] low ~

كەملىك قىلماق؛ خورماق، سەرپ بولماق / out ~ ① تۈگە

مەك، تۈگەتمەك، ئاخىرلاشماق، ئاخىرلاشتۇرماق. ② تومپىيىپ

چىقىپ تۇرماق. ③ سوزماق سوزۇلماق، كېڭەيمەك، كېڭەيتىمەك /

1. n.I <ئۆسۈملۈك> يىلتىز. ② يىلتىز قىسىم (چىش) root [ru:t] ۋە تۈكلەر، رىڭ). ④ تىل تۈۋى. ⑤ <گرامماتىكا> سۆز تومۇرى. ⑥ مەنبە، تۈپ سەۋەب. ⑦ <ماتېماتىكا> يىلتىز، يىلتىز كۆر- سەتكۈچ. v.I ① يىلتىز تارتماق. ② مۇقەملاشماق || ~ up(out) يىلتىزىدىن قومۇرۇپ تاشلىماق.
1. n.I ① ئارغامچا، ئارقان. ② (بىر) تىزىق، زىخ rope [rəʊp] || ~ give sb. (plenty of) بىراۋغا خالىغانچە ھەرىكەت قىلىش ئەركىنلىكى بەرمەك / know the ~s تېگى - تەكتى نى بىلمەك، تېگى - تەكتىگىچە چۈشەنمەك. v.I باغلىماق، چىڭىپ قويماق، اچۇشەپ قويماق.
- rose¹ [rəʊz] v. → rise. ① ئەتىرگۈل، قىزىلگۈل، گۈلسۈزۈخ. ② ئەتىر- گۈل رەڭ، قىزىلگۈل رەڭ.
- rosy ['rəʊzi] adj. ① ئەتىرگۈل رەڭلىك، قىزىلگۈل رەڭلىك، قىزىلگۈل رەڭدىكى، ② يورۇق، پارلاق، نۇرلۇق، شانلىق.
- rot [rɒt] v.I (~ting; ~ted; ~ted) چىرىمەك، چىرىتمەك، سېپ سىماق، سېسىتماق، ئېچىماق، ئېچىتماق؛ چىرىكلەشمەك. n.I ① چىرىش، چىرىكلەشمەش. ② (جانلىق تىلدا) قۇرۇق گەپ، بېكارگەپ.
- rotate [rəʊ'teɪt] v. ① ئايلىنماق، ئايلىندۇرماق. ② نۆۋەتلەشمەك، نۆۋەتلەشتۈرمەك. ③ نۆۋەتلەشتۈرۈپ تېرىماق.
- rotation [rəʊ'teɪʃən] n. ① ئايلىنىش، ئايلىندۇرۇش. ② نۆۋەت، نۆۋەتلەشمەش. ③ نۆۋەتلەشتۈرۈپ تېرىش.
- rotten ['rɒtn] adj. چىرىك، چىرىكلەشكەن، سېسىق، سېسىغان، بۇزۇق، بۇزۇلغان.
- rough [rʌf] adj. ① يىرىك، قوپال؛ ئوڭغۇل - دوڭغۇل (كۆرۈنۈشى). ② توڭ، قوپال، بىپەرۋا. ③ چالا، پۈتمىگەن، تولۇقسىز، يۈزەكى. n.I بىپەرۋا (ئادەم)، بىغەرەز. ② يىرىك

مەھسۇلات. ① *v.* ② قالايىمقانلاشتۇرماق، يىرىكلەشتۈرمەك، قو-
پاللاشتۇرماق. ③ قول ئۇچىدا ئىشلىمەك.

adv. ① قوپال، قوپاللىق بىلەن. ② قول [*'raffi*] *roughly*
ئۇچىدا. ③ تەخمىنەن، يۈزە. ④ چالا، يېرىم - يارتا.

adj. ① يۇمىلاق، دۈگىلەك، شارسىمان. *round* [*raund*]
② بىر ئايلانغان: *a ~ trip* ئايلىنىپ چىقىش. ③ تولۇق،

پۈتۈن. ④ سىلىق، لوللىق، قۇۋلۇق، تىل ياغلىملىق. *n.* ①

شارسىمان نەرسە. ② ئايلىنىما يول. *adv.* ① ئايلىنىپ، ئە-
گىپ: *A wheel goes ~* چاق ئايلىنىپ ماڭىدۇ. ② ئەتراپ-
تا، ئەتراپقا. ③ تەرەپ - تەرەپتىن، تەرەپ - تەرەپكە، تۇش-

مۇ تۇشتىن، بىر - بىرلەپ: *Hand these papers ~*
◇ بۇ ھۆججەتلەرنى كۆپچىلىككە تارقىتىپ بېرىڭ. *prep.* *IV*

① ئايلىنىپ، بويلاپ، ئەتراپىدا: *The earth moves ~ the sun.*
يەر شارى قۇياش ئەتراپىدا ئايلىنىدۇ. ② ئەگىپ:

walk ~ a corner دوقمۇشتىن ئەگىپ ئۆتمەك. ③ تەرەپ -
تەرەپتىن، تەرەپ - تەرەپكە، تەرەپ - تەرەپتە.

v. ئويغانماق، ئويغاتماق، قوزغىماق، قوزغالماق، *rouse* [*rauz*]
ئىلھاملانماق، ئىلھاملاندۇرماق، ئىلھام بەرمەك.

n. ① يول، مۇساپە. ② (ھەربىي ئاتالغۇ، دائىم *route* [*ru:t*]
ئوقۇلىدۇ) يۈرۈش بۇيرۇقى.

n. ① كۈندىلىك خىزمەت، دائىمىي تەرتىپ. *routine* [*ru:'ti:n*]
adj. ② كۈندىلىك، بەلگىلىك، دائىملىق.

v. سەيلە قىلماق، سەرگەردان بولۇپ يۈرمەك. *rove* [*rəuv*]
n. سەرگەردان. *rover* [*'rəuvə*]

n. قاتار، رەت، تىزىق، سەپ. *row*¹ [*rəu*]
v. ① ھەيدىمەك (پالاق بىلەن كېمە ھەيدىمەك). *row*² [*rəu*]

n. ② (پالاق بىلەن) كېمە ھەيدەش.
n. ① غەلۋە، جېدەل، جېدەللىشىش، ماجرا، ماجرا *row*³ [*rau*]

- داش شېئىر. v. II قابىيىگە سالماق، قاپىيىلەشتۈرمەك.
- n. توۋۇرغا، توۋۇرغا سۆڭىكى. rib [rib]
- n. لېنتا، تاسما، پوتا. ribbon ['ribən]
- n. ① شال. ② گۈرۈچ، گۈرۈچ تاماق. rice [raıs]
- adj. ① باي، باياشات. ② مۇنبەت، ئۈنۈملۈك. rich [ritʃ]
- ③ «يېمەكلىك» مايلىق؛ تەملىك. ④ (رەڭ) قويۇق، قېنىق.
- ⑤ (ئاۋاز) يېقىملىق، سېلىق. ⑥ (جانلىق تىلدا) قىزىق، كۈلكىلىك.
- n. (كۆپلۈك) بايلىق. riches ['ritʃiz]
- v. (ride:~ded, ~ded; ~ding) قۇتۇلماق، قۇتۇلدۇر- rld [rid]
- ماق، ئېلىپ تاشلىماق، خالاس قىلماق.
- v. I ride → ridden ['ridn]
- adj. II ئېزىلگەن، كونترول قىلىنغان.
- n. تېپىشماق. riddle ['ridl]
- n. I ① بەل، قىر. ② چوققا. v. II قىرلىماق (ئېتىز - ridge [ridʒ])
- ئېرىقلارنى).
- v. I (ridden ['ridn]: rode [rəud]) ① مەنمەك؛ ride [raid]
- چۈشمەك، ئولتۇرماق. ② (ئات ۋە باشقىلارغا) مېنىپ ئۆتمەك،
 ئارىلاپ چىققاق. ③ لەيلىمەك، ئاقماق. n. II ① مېنىش (ئات،
 ۋېلىسىپىت قاتارلىقلارغا). ② چۈشۈش، ئولتۇرۇش.
- n. ① مېنگۈچى (ئات، ۋېلىسىپىت ۋە باشقىلارغا). rider ['raidə]
- ② قوشۇمچە (ھۆججەتنىڭ). ③ قوشۇمچە بۇل.
- adj. كۈلكىلىك، قىزىق، بىمەنە، خۇنۇك. ridiculous [ri'dikjuləs]
- n. مىلىتق. rifle ['raıfl]
- adj. I ① توغرا، مۇۋاپىق. ② سالامەتلىك، ساغلام right [rait]
- لىق. ③ تۈز. adv. II ① توغرا، مۇۋاپىق، ھالاللىق بىلەن.
 ② پۈتۈنلەي، تەلتۆكۈس. n. II ① توغرىلىق، ئادالەت، ھەققا-
 نىيەت، ھالاللىق. ② ھوقۇق. v. IV تۈزەتمەك، توغرىلىماق.
 ئەسلىگە كەلتۈرمەك.

- right: [rait] ئوڭ، ئوڭغا، ئوڭ تەرەپ. *adv.* ① ئوڭ، ئوڭ تەرەپ، ② ئوڭچى.
- righteous ['raitʃəs, 'raitjəs] *adj.* ئادالەتلىك، توغرا، ئادىل؛ تۈز، تۈپ تۈز.
- rightist ['raitist] *n.* ئوڭچى. *adj.* ئوڭچىلىق، ئوڭچىلار.
- rill [ril] *n.* ئېرىق، دەريا.
- rim [rim] *n.* ① قىر، گىرۋەك. ② كۆزەينەك جازىسى. ③ چاق تاپىنى، چاق ئۇلتىگى. *v.* ④ ~ing, ~med, ~med) قىرسالماق، رام ياسىماق، گىرۋەك تۇتماق.
- rime [raim] = rhyme.
- ring: [riŋ] *n.* ① ھالقا، ئايلىنما؛ ② ئۈزۈك؛ ③ مۇشتلىشىش مەيدانى؛ ئايلىنما بەيگە مەيدانى. *v.* مۇھاسىرىگە ئالماق، قورشىماق، قورشىۋالماق.
- ring: [riŋ] *v.* ① (rung [rʌŋ]; rang [ræŋ]) ۋىڭىلدىماق، ۋىڭىلداتماق. ② (قوڭغۇراق) جاراڭلىماق. ③ قوڭغۇراق كۈنۈپكىسىنى بېسىپ خەۋەر قىلماق. ④ چاڭ چېلىپ خەۋەر قىلماق ⑤ ئەكس سادا ئاڭلانماق ~ sb. up || بىراۋغا تېلېفون بەرمەك.
- n.* ① ۋىڭىلداش. ② قوڭغۇراق ئاۋازى، چاڭ ئاۋازى.
- riot ['raɪət] *n.* ① توپىلاڭ، پاراكەندىچىلىك. ② شاللاقلق ③ باراقسان. *v.* ① توپىلاڭ كۆتۈرمەك. ② شاللاقلق قىلماق:
- rip [rip] *v.* ① يىرتماق، يىرتىلماق. ② يارماق، يىرىلماق، ئاجرىتماق. *n.* دەز، يېرىق، چاڭ، يىرتىق.
- ripe [raɪp] *adj.* پىششىق، پىشقان، يېتىلگەن.
- ripen ['raɪpən] *v.* پىشماق، يېتىلمەك.
- ripple ['rɪpl] *n.* ① مەيىن دولقۇن. ② ئېگىز-پەس ئاۋاز. *v.* داۋالغۇماق، داۋالغۇتماق، مەيىن دولقۇن پەيدا قىلماق.
- rise [raɪz] *v.* (risen, 'rɪzn; rose [rəʊz]) ① تۇرماق، قوپ

مەك، چېكىنمەك. n. I قایتۇرۇپ كېتىش، چېكىنىش، چېكىندۈرۈش.

v. I ① قایتۇرماق، قايتىپ كەلمەك، قايتىپ [ri'tə:n] return بارماق. ② ياندۇرماق، ياندۇرۇپ بەرمەك، قايتۇرماق. ③ جاۋاب بەرمەك. ④ دوكلات قىلماق، مەلۇم قىلماق. ⑤ سايلىماق. n. II ① قايتىش. ② جاۋاب، جاۋاب قايتۇرۇش. ③ دوكلات. n. III. a~ قايتىپ كېلىدىغان، قايتىپ كەلگەن: (ticket) a~ بېرىپ كېلىش بېلىتى.

v. ① پاش قىلماق، ئاشكارىلىماق، ئاشكارىلاپ [ri'vi:l] reveal قويماق. ② كۆرسەتمەك، ئىپادىلەمەك، نامايان قىلماق.

v. I ① شەيدا بولماق، ھېرىس بولماق، ياخشى [ˈrevl] revel كۆرمەك. ② ئىنتايىن خۇشال بولماق، شاد - خۇراملىققا چۆمەك: ئويۇن - تاماشا قىلماق. n. II ئىنتايىن خۇشال بولۇش، شاد - خۇراملىققا چۆمۈش.

v. I ① ئەنت ئالماق، ئوچ ئالماق، قىساس [ri'vendʒ] revenge ئالماق، ئىنتىقام ئالماق. n. II ئوچ ئېلىش، ئىنتىقام، ئىنتىقام ئېلىش، ئۆچمەنلىك.

n. كىرىم، يىللىق كىرىم (مەملىكەتنىڭ): [ˈrevɪnju:] revenue دارامەت.

n. I ① ھۆرمەت، ھۆرمەتلەش، ئىززەت - [ˈrɛvərəns] reverence ئىكرام. v. II ھۆرمەتلىمەك، ئىززەت - ئىكرام بىلدۈرمەك.

adj. ① ھۆرمەتلىك، قەدىرلىك. [ˈrɛvərənd] reverend ② [the R~] پوپ (ئاتا قانى ئىپادىلەشكە ئىشلىتىلىپ، the Rev) گە قىسقارتىلىپ يېزىلىدۇ).

adj. I ① قارىمۇ قارشى، ئەكسىچە، تەتۈرسىچە، [ˈrɪvə:s] reverse ئاستىن.. ئۈستۈن قىلىنغان. n. II ① [the~] قارىمۇ قارشىلىق، قارىمۇ قارشى قىلىش. ② ئاستىن - ئۈستۈن قىلىش. ③ سەلبىي. ④ كەينى (ئارقا) يۈزى. ⑤ مەغلۇبىيەت. v. II ① ئاستىن -

ئۈستۈن قىلىنماق ② تەنۈر ئايلاندۇرماق. ③ قايتۇرۇۋالماق، ياندۇرۇۋالماق، ئەمەلدىن قالدۇرماق، ئېلىپ تاشلىماق.

v.I ① تەكرارلىماق، پىششىقلىماق، ② ئەسلىب review [ri'vju:]

مەك. ② كۆرەك قىلماق، كۆرەكتىن ئۆتكۈزۈمەك، كۆزدىن كە-

چۈرمەك. ③ باھالىماق، باھابەرمەك (يېڭى كىتابلارغا). n.I

① تەكرارلاش، پىششىقلاش. ② ئەسلەش، نەزەر سېلىش.

③ كۆرەك، پارات. ④ باھا، باھالاش.

n. رېۋىزىئونىزم. شىۋېجىجۇيى. revisionism [ri'viʒənizəm]

n. رېۋىزىئونىست، شىۋېجىجۇيىچى. revisionist [ri'viʒənist]

v. ① تىرىلمەك، تىرىلدۈرمەك؛ گۈللەنمەك، revive [ri'vaiv]

گۈللەندۈرمەك، ئويغانماق، ئويغاتماق، جانلانماق، جانلاندۇرماق.

② ئەسلىگە كەلمەك، ئەسلىگە كەلتۈرمەك (سالامەتلىك كۈچ -

قۇۋۋەت ياكى بۇرۇنقى ھالىتىنى).

v.I ① قارشى چىقماق، قارشى تۇرماق؛ ئاسىيلىق revolt [ri'vəult]

قىلماق؛ قوزغىلاڭ كۆتۈرمەك. n.I ② قارشى تۇرۇش؛ ئاسىيلىق

قىلىش؛ قوزغىلاڭ كۆتۈرۈش.

n. ① ئىنقىلاب. ② ئايلىنىش (بىر) revolution [ˌrevə'lu:ʃən]

ئايلىنىش (چاق).

adj.I ① ئىنقىلابىي. ② ئايلىب revolutionary [ˌrevə'lu:ʃənəri]

ئىندىغان، ئايلانما. n.I ③ ئىنقىلابچى.

v. ① ئايلانماق، ئايلاندۇرماق. ② ئويلىماق، revolve [ri'vɒlv]

ئويلانماق، خىيال سۈرمەك.

n.I ① ھەق، تاپان ھەققى. ② مۇكاپات reward [ri'wɔ:d]

پۇلى. v.I ① ھەق بەرمەك. ② مۇكاپات بەرمەك، مۇكاپاتلىماق.

v.I (rewrote ['ri:'rəʊt]) rewrite ['ri:'raɪt]

(rewriting: rewritten ['ri:'raɪt]) ئۆزگەرتىپ يازماق، قايتا

يازماق. n.I ③ ئۆزگەرتىپ يېزىلغان ئەسەر.

n.I ① قاپىيە، قاپىيداش سۆز. ② قاپىيىب rhyme, rime [raɪm]

- غوڭۇلدىماق، ئەكس سادا چىقارماق. ①
- resource** [ri'sɔ:s] *n.* (كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ) بايلىق مەنبەسى، مەنبە. ② ۋاستە، ئۇسۇل، تاختىكا.
- respect** [ris'pekt] *n-I* ① ئېھتىرام، ھۆرمەت، ھۆرمەت قىلىش. ② دىققەت قىلىش، ئېھتىبار بېرىش. *v-I* ھۆرمەتلىمەك، ھۆرمەت قىلماق || [to] ~ of ~ in ھەققىدە، توغرىسىدا / pay one's ~ to sb. with ھەققىدە، توغرىسىدا، ئائىت، بىراۋغا سالام يوللىماق، ئېھتىرام بىلدۈرمەك.
- respectful** [ris'pektful] *adj.* ① ھۆرمەتلىك، ھۆرمەتكە تولغان. ② ئەدەبلىك.
- respective** [ris'pektiv] *adj.* ھەركىم، ھەرقايسى، ھەربىر.
- respectively** [ris'pektivli] *adv.* ئايرىم، ئايرىم-ئايرىم ھالدا، ھەرقايسى، ھەربىرى.
- respond** [ris'pond] *v.* جاۋاب بەرمەك. ② ئاۋاز قوشماق.
- response** [ris'pons] *n.* ① جاۋاب، جاۋاب بېرىش. ② ئاۋاز قوشۇش.
- responsibility** [ris'ponsə'biliti] *n.* ① مەسئۇلىيەت، جاۋابكار. ② بۇرچ، ۋەزىپە، مەجبۇرىيەت.
- responsible** [ris'ponsəbl] *adj.* ① مەسئۇلىيەتچانلىق، جاۋابكار. ② ئىشەنچلىك، ئەستايىدىل. كارلىق.
- rest**: *n-I* دەم ئېلىش، ئارام ئېلىش، تەنە پېئۇس: *v-I* ① دەم ئالماق، ئارام ئالماق، ئارام ئالدۇرماق. ② يۆلەنمەك، يۆلەندۈرمەك، تايان دۇرماق || on (upon) ~ تايانماق، ئاساسلانماق.
- rest²** [rest] *n.* [the ~] قالغىنى، باشقىسى.
- restaurant** ['restərɒnt] *n.* ئاشپۇزۇل، ئاشخانا، رېستوران.
- restless** ['restlis] *adj.* ① غەمكىن، پەرىشان، تۇراقسىز. ② دەم ئالمىغان، دەم ئالدۇرۇلمىغان.
- restore** [ris'tɔ:] *v.* ① قايتۇرۇپ بەرمەك، قايتۇرۇلماق.

- (يوقالغان نەزىسلەر). ② ئەسلىگە كەلمەك، قايتىدىن يولغا قويماق، رېمونت قىلىپ ئەسلىگە كەلتۈرمەك، ئوڭشىماق.
- v. ① (ئۆزىنى) تۇتۇۋالماق، (ھېسىياتىنى) restrain [ris'trein] بېسىۋالماق. ② (بىراۋنى مەلۇم ئىش ھەرىكەتتىن) توسماق، توختاتماق، چەكلىمەك.
- n. ① چەكلەش، توسۇش، توختەتىش. restraint [ris'treint] (ئۆزىنى) تۇتۇۋېلىش، (ھېسىياتىنى) بېسىۋېلىش.
- v. چەكلىمەك، يول قويماسلىق، توسماق restrict [ris'trikt]
- n. چەكلىمە، ئاسارەت، چەك. restriction [ris'triksən]
- v. ① [~ from] ...سەۋەبتىن... بولماق، result [ri'zalt] ...دىن... كېلىپ چىقماق، ...لىقتىن... بولماق، ② [~ in] ئېلىپ كەلمەك، ئېلىپ بارماق، سەۋەپ بولماق. n. ① نەتىجە، مۇۋەپپەقىيەت، ئۈنۈم. ② «ماتېماتىكا» ھېسابلاش نەتىجىسى، جاۋاب سان as a~of || ...نىڭ نەتىجىسىدە.
- v. ① قايتىدىن باشلىماق، قايتىدىن داۋام resume [ri'zju:m] لاشتۇرماق. ② ئەسلىگە قايتماق. ③ قايتىدىن ئېرىشەك.
- v. ساقلاپ قالماق، ساقلىماق. ② تەكلىپ retain [ri'tein] قىلماق (ئادۋوكاتنى). ③ داۋاملاشتۇرماق.
- v. ① توسماق، توسالغۇلۇق قىلماق، دەخلى retard [ri'ta:d] قىلماق. ② ئاستىلاتماق؛ كېچىكتۈرمەك، كەينىگە سۈرمەك.
- v. قايتىدىن سۆزلىمەك، تەكىتلىمەك، يەنە retell [ri:'tel] بىر قېتىم ئېيتماق.
- v. ① پېنسىيىگە چىقماق، پېنسىيىگە چىقارماق؛ retire [ri'taie] خىزمەتتىن چېكىنمەك، خىزمەتتىن بوشاتماق. ② چېكىنمەك، چېكىندۈرمەك. ④ ئايرىلماق، چەتنىمەك.
- adj. ① پېنسىيىگە چىققان؛ خىزمەتتىن retired [ri'taied] بوشانغان، خىزمەتتىن چېكىنگەن. ② جىمجىت، تىنچ.
- v. I «ھەربىي» قايتۇرۇپ كەتمەك، چېكىندۈرۈش retreat [ri'tri:t]

- رەت، ئىناۋەت. request [ri'kwest] n-I ① ئىلتىماس، تەلەپ. ② لازىملىق كېرەكلىك، ئېھتىياجلىق. I. ئىلتىماس قىلماق، ئۆتۈنۈپ سورىماق، مۇراجىئەت قىلماق، تەلەپ قىلماق.
- require [ri'kwaɪə] n ① تەلەپ قىلماق، مۇراجىئەت قىلماق، بۇيرۇق قىلماق. ② مۇھتاج بولماق، لازىم بولماق، كېرەك بولماق.
- requirement ['ri'kwaɪəmənt] n ① تەلەپ. ② مۇھتاجلىق، مۇھتاجلىق نەرسە.
- requisite ['rekwɪzɪt] n-I لازىمەتلىكلەر، زۆرۈر بۇيۇملار. I. adj. زۆرۈر، كەم بولسا بولمايدىغان.
- rescue ['reskjʊ:] n-I ① قۇتقۇزماق، قۇتۇلدۇرماق. ② قۇتقۇزۇش، قۇتۇلدۇرۇش (sb, s ~) || (بىراۋنى) قۇتقۇزماق، قۇتۇلدۇرماق.
- research [ri'sɜ:tʃ] n-I ① تەتقىق قىلىش. ② تەكشۈرۈش. v-I ① تەتقىق قىلماق. ② تەكشۈرمەك.
- resemble [ri'zembəl] v ئوخشاشماق، ئوخشاشماق، ئوخشاش بولماق.
- resent [ri'zent] v ① قانائەتلىنمەسلىك. ② يامان كۆرمەك، نەپرەتلىنمەك، غەزەپلەنمەك.
- reservation [,rezə'veɪʃən] n ① ساقلاش، يوشۇرۇن ساقلاش. ② يوشۇرۇپ قويۇلغان نەرسىلەر. ③ تۈزۈش، ئالدىنلا بەلگىلەش، ئالدىن كېلىشىپ قويۇش.
- reserve [ri'zɜ:v] v-I ① ساقلىماق، ساقلاپ قالماق. ② ئالدىن تۈزۈمەك، ئالدىنلا بەلگىلەش. ③ ئالدىن سۆزلىشىپ قويماق. n-I ① زاپاس، زاپاس نەرسىلەر. ② زاپاس قوشۇن. ③ ئۆزىنى تۇتۇۋېلىش.
- reservoir ['rezəvɔɪə] n سۇئامبىرى.

- reside [ri'zaid] *v.* ئولتۇراقلاشماق، ماكان تۇتماق، تۇرماق. ② تەۋە بولماق، مەنسۇپ بولماق، تەئەللۇق بولماق.
- residence ['rezidəns] *n.* تۇرارجاي، تۇرالغۇ، ئۆي - جاي، تۇرۇشلۇق جاي.
- resident ['reziənt] *adj.* تۇرۇشلۇق، تۇرىدىغان. *n.* ئاھالە.
- residue ['rezidju:] *n.* قالدۇق، داشقال، ساقلاندى.
- resign [ri'zain] *v.* ① ئىستىپا بەرمەك (خىزمىتىگە). ② ۋازكەچمەك، تاشلىماق، ③ ئىتائەت قىلماق، بويىسۇنماق، چىداشلىق بەرمەك، بەرداشلىق بەرمەك، چىدىماق.
- resin ['rezin] *n.* دېۋىرقاي، سېغىز.
- resist [ri'zist] *v.* ① قارشى تۇرماق، قارشىلىق كۆرسەتمەك. ② چىداشلىق بەرمەك، چىدىماق، بەرداشلىق بەرمەك.
- resistance [ri'zistəns] *n.* ① قارشى تۇرۇش، قارشىلىق كۆرسىتىش. ② قارشىلىق كۈچ.
- resolute ['rezəlut] *adj.* قەتئىي، كەسكىن.
- resolutely ['rezəlutli] *adv.* قەتئىي، كەسكىن.
- resolution [rezə'lʊ:ʃən] *n.* ① ئىرادە، نىيەت، قەتئىي نىيەت. ② قارار، بەلگىلىمە. ③ ئاجرىتىش، ئانالىز قىلىش. ④ ھەل قىلىش، بىر تەرەپ قىلىش.
- resolve [ri'zɒlv] *v.* ① قەتئىي نىيەتكە كەلمەك، ئىرادە قىلماق، قارار قىلماق. ② ئاجراتماق، ئانالىز قىلماق، ھەل قىلماق، جاۋاب بەرمەك. *n.* ① ئىرادە، نىيەت، قەتئىي نىيەت. ② قەتئىي، كەسكىن.
- resort [ri'zɔ:t] *v.* ① ياردەم سورىماق، مەدەت تىلىمەك، مۇراجىمەت قىلماق. ② ئىشلەتمەك، پايدىلانماق، قوللىنىماق. ③ دائىم بارماق، پات - پات بارماق. *n.* ① چارە، ئۇسۇل، ۋاستە. ② يۆلەنچۈك، ھىملىت، ھامىي. ③ مەنزىرىلىك جاي.
- resound [ri'zaund] *v.* ① تەۋرەنمەك (ئاۋاز). ② ۋىڭىلىدىماق.

- n. ئاتاق - ئابروي، ئابروي، شۆھرەت، ئىس **renown** [ri'naun] ئاۋەت.
- v. → rend. **rent** [rent]
- n. ئىجارە، ئۆي ئىجارىسى؛ يەر ئىجارىسى؛ ئىجارە **rent** [rent] پۇلى.
- v. → repay. **repaid** [ri'peid]
- v.I ① رېمونت قىلماق، تۈزىمەك، تۈزەتمەك، **repair** [ri'peə] ياشاش، ئوڭشاش. ② تۈزەتمەك (خاتالىقنى). n.I ياشاش، رېمونت قىلىش، ئوڭشاش.
- v. (repaid; repaid [ri'peid]) ① پۇل **repay** [ri:'pei] قايتۇرماق، بەرمەك. ② جاۋاب قايتۇرماق، ئاقلىماق.
- v.I ① تەكرارلىماق، قايتىلىماق، ياد **repeat** [ri'pi:t] ئوقۇماق، يادلىماق. n.I تەكرارلاش، قايتىلاش.
- adv. تەكرار، قايتا، قايتا-قايتا. **repeatedly** [ri'pi:tɪdli]
- v. (led; led; ling) ① چېكىندۈر- **repel** [ri'pel] مەك، ياندۇرماق، رەت قىلماق، باش تارتىماق. ② كۆڭلىنى ئاغرىتماق، رەنجىتمەك، ئازار بەرمەك.
- v. پۇشايمان قىلماق، ئۆكۈنمەك؛ توۋا قىلماق. **repent** [ri'pent]
- n. ① تەكرارلاش. ② يادلاش، ياد **repetition** [ˌrepɪtɪʃən] ئوقۇش.
- v. ① جايىغا قويماق، ئورنىغا قويماق، **replace** [ri'pleis] ئورنىغا دەسسەتمەك. ② تولۇقلىماق، قوشۇمچە قىلماق. ② يەڭگۈشلىمەك، ئالماشتۇرماق.
- v.I جاۋاب بەرمەك، جاۋاب قايتۇرماق. n.I **reply** [ri'plai] جاۋاب، جاۋاب قايتۇرۇش.
- v.I ① خەۋەر قىلماق، دوكلات قىلماق. **report** [ri'pɔ:t] ② مەلۇم قىلماق، تىزىمغا ئالدۇرماق. n.I ① دوكلات، خەۋەر، ئاخبارات، مەلۇمات. ② رىۋايەت، ئىغۋا. ③ ئابروي،

شۆھرەت، ئىناۋەت، ④ بومبا ئاۋازى.

reporter [ri'pɔ:tə] مۇخبىر، خەۋەرچى.

v-I ① دەم ئالماق، ئارام ئالدۇرماق؛ repose [ri'pəuz]

خاتىرجەم ئۇخلىماق. ② ئىشەنمەك، تايانماق. n-II دەم ئېلىش،

ئارام ئېلىش؛ تىنچ ئۇخلاش. ② تىنچلىنىش، خاتىرجەملىك.

v. ① ئىپادىلەمەك، كۆرسەتمەك، represent [repri'zent]

بىلدۈرمەك. ② تەسەۋۋۇر قىلماق، سۈرەتلىمەك. ③ ۋەكىللىك

قىلماق. representation [reprɪzən'teɪʃən]

n. ① ئىپادە. ② تەسۋىر. representation [reprɪzən'teɪʃən]

③ سۈرەت. ④ ئىزاھات، چۈشەندۈرۈش. ⑤ ئىپادىلەش.

⑥ ۋەكىل، ۋەكىللىك ھوقۇقى.

adj-I ① ۋەكىللىك، representative [reprɪ'zentətɪv]

ۋەكىل خاراكتېرلىك. ② ۋەكالىت تۈزۈمىدىكى. n-II

① ۋەكىل، ۋەكالىت باشقۇرغۇچى. ② (ئامېرىكا تىلىدا) پارلامېنت ئەزاسى. ③ تىپ.

v-I ئەيىبلەمەك، تاپا - تەنە قىلماق، reproach [ri'prəʊtʃ]

كايماق. n-I ① ئەيىب، ئەيىبلەش. ② خورلۇق. ③ ئۇيات، نومۇس.

v. ① تەقلىد قىلىپ ئىشلىمەك، reproduce [ri:prə'dju:s]

ئىشلىمەك، تەقلىد قىلىپ ياسىماق؛ تەقلىد قىلىپ باسماق.

② كۆپەيتىش، نەسىل قالدۇرۇش. ③ تىرىلمەك، قايتا تۇنىمەك.

قايتا يېتىلمەك، قايتا تۇندۇرمەك، تىرىلدۈرمەك.

n. جۇمھۇرىيەت: the People's Republic of China

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى.

adj-I جۇمھۇرىيەت، رېسپۇبلىكا، republican [ri'pʌblɪkən]

n-II (ئامېرىكا) جۇمھۇرىيەت پارتىيە ئەزاسى، جۇمھۇرىيەتنى

ھىمايە قىلغۇچى.

n. ئابروي، ئاتاق ئابروي، شۆھرەت، reputation [repju:'teɪʃən]

خالاس قىلىش، ئازاد قىلىش.

reliable [ri'laɪəbl] *adj.* ئىشەنچلىك.

relife [ri'li:f] *n.* ① (ئەندىشە، دەرد، ئازابلىنىش قاتارلىق) لاردىن) يېنىكەش، قۇتۇلۇش، خالاس بولۇش. ② ياردەم، ئىجتىمائىي ياردەم، قۇتقۇزۇش. ③ (سېخلاردا) نۆۋەتلىشىش؛ نۆۋەتلىشىشكۈچى. ④ ياردەمچى قوشۇن؛ مۇھاسىرىدىن قۇتۇلدۇرۇش.

relieve [ri'li:v] *v.* ① (ئەندىشە، دەرد، ئازابلىنىش قاتارلىق) لارنى) يېنىكەتمەك، ئازايتماق، خالاس قىلماق. ② ياردەم قىلماق، ياردەم بەرمەك، ئىجتىمائىي جەھەتتىن ياردەم بەرمەك. ③ نۆۋەت ئالماشماق.

religion [ri'lɪdʒən] *n.* ① دىن. ① ئېتىقاد.

religious [ri'lɪdʒəs] *adj.* ① دىنىي. ② ئىخلاسمەن، تەقۋادار، دىنغا ئېتىقاد قىلىدىغان. ③ پۇختا، چىڭ.

reluctance [ri'lʌktəns] *n.* ① ئەپەل - سەپەش، بىر ئامال قىلىش. ② خالىماسلىق، ئىلاجىسىزلىق.

rely [ri'laɪ] *v.* ئىشەنمەك، تايانماق.

remain [ri'meɪn] *v.* ① ئېشىپ قالماق، قېپقالماق، قالماق، ساقلىنىپ قالماق، ساقلىماق. ② تۇرماق، توختىماق.

remainder [ri'meɪndə] *n.* ① «ماتېماتىكا» قالدۇق، ئېشىندى. ② ئېشىپ قالغان ئادەم (نەرسە).

remark [ri'mɑ:k] *v. I* ① دىققەت قىلماق، كۆزەتمەك، قارماق. *n. II* ② بايان قىلماق، سۆزلىمەك، باھا بەرمەك. ③ دىققەت قىلىش، كۆزىتىش، قاراش. ④ بايان، سۆھبەت، پىكىر.

remarkable [ri'mɑ:kəbl] *adj.* دىققەت قىلىشقا ئەرزىيدىغان، باشقىچە، ئۆزگىچە، ئاجايىپ.

remedy ['remɪdi] *n. I* ① داۋالاش. ② دورا بۇيۇملىرى. ③ تولۇقلاش، ئەسلىگە كەلتۈرۈش. *v. II* ④ دورا قىلماق، داۋالاش.

ماق. ② قۇتۇلدۇرماق، ئەسلىگە كەلتۈرمەك.

v. ① يادىدا تۇتماق، ئەپسىدە ساقلىماق، remember [ri'membə]

ئېسىگە ئالماق. ②...گە سالام ئىپتىماق: Remember me

kindly to him. مەندىن ئۇنىڭغا سالام ئېيت.

n. ① خاتىرە، ئەستە تۇتۇش. remembrance [ri'membrəns]

ئېسىدە ساقلاش. ② تۇتۇۋېلىش قابىلىيىتى. ③ (كۆپلۈك ئىش -

لىتىلىگەندە) سالام. سالام ئېيتىش.

v. ئەسلىتىمەك، ئېسىگە ئالماق، سەمگە remind [ri'maɪnd]

سېلىپ قويماق.

n. خاتىرە، ئەسلىمە. reminiscence [ri'mɪ'nɪsɪns]

n. ① قالدۇق، ئېشىندى. ② پارچە رەخت. remnant ['remnənt]

adj. ① يىراق، ئۇزاق. ② مۇناسىۋىتى remote [ri'məʊt]

يىراق. ③ كىچىك، ئاز، ناھايىتى ئاز، ئازغىنە.

v. ئۆزگەرتىمەك. remo(u)ld [ri:'məʊld]

v. ① مىدىرلىماق، مىدىرلاتماق، يۆتكىمەك، remove [ri'mu:v]

يۆتكەلمەك. ② ئېلىپ كەتمەك. ③ ئۆي كۆچمەك، كۆچمەك.

④ چىقىرىۋەتمەك، ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلىماق.

v. ① (rent, rent [rent]) ① (جانلىق تىلدا) rend [rend]

① بۆلمەك، ئايرىلماق. ② يىرتماق، يىرتىپ تاشلىماق، يىرتىۋەتمەك.

v. ① جاۋاب قايتۇرماق، ئاقلىماق. ② بەرمەك، render ['rendə]

كۆرسەتمەك، قىلماق. ③ (ئويۇن) قويماق. ④ تەرجىمە قىل -

ماق. ⑤ قايناتماق، ئېرىتمەك (ماينى).

v. ① يېڭىلىماق، قايتىدىن يولغا قويماق، ئەس renew [ri'nju:]

لىگە كەلتۈرمەك. ② تولۇقلىماق، ئەسلىگە كەلتۈرمەك.

v. ① ۋازكەچمەك (ھوقۇق، تەلەپ قاتار - renounce [ri'naʊns]

لىقلاردىن) ②... بىلەن مۇناسىۋەت ئۈزگەنلىكىنى رەسمىي

ئېلان قىلماق. ③ تانماق، تېنىۋالماق، ئېتىراپ قىلماسلىق،

ئىنكار قىلماق.

② تەشكىللىمەك.

region ['ri:dzən]

n. يەر، چاي، رايون.

regional ['ri:dzənəl] ① قىسمەن، جۇمھۇرىيەت ② رايونلۇق،

يەرلىك.

register ['redzɪstə]

n-I ① تىزىملاش، دەپتەرگە ئېلىش.

② تىزىملىك. ③ زاكاز. ④ نومۇر ئېلىش. ⑤ ئاپتوماتىك خا.

تىزىملىش ماشىنىسى. ⑥ «مۇزىكا» ئاۋاز دائىرىسى. n-I

① تىزىمغا ئالماق، تىزىملىماق، تىزىمغا ئالدۇرماق. ② زاكاز

قىلماق. ③ نومۇر ئالماق. ④ كۆرسەتمەك.

regret [ri'gret]

n-I ① پۇشايمان، ئارمان، ئۆكۈنچ.

v-I (regret: ~ted: ~ted) پۇشايمان قىلماق، ئېچىنماق:

I ~ my mistakes. خاتالىق ئۆتكۈزگىنىمگە ئېچىنمەن.

regular ['regjələ]

adj-I ① قانۇنلۇق، قائىدىلىك، تەرتىپلىك.

② مۇددەتلىك، قەرەللىك. ③ دائىملىق. ④ رەتلىك، راۋرۇس،

تۈز، بېجىرىم. ⑤ رەسمىي، مۇنتىزىم. ⑥ ئاددىي، ئادەتتىكى

⑦ (جانلىق تىلدا) پۈتۈنلەي، تامامەن، تەلتۈكۈس. n-II مۇن

تىزىم قوشۇن.

regularity [ˌregju'lærɪti]

n. ① تەرتىپ، رەت، تەرتىپلىك،

رەتلىك. ② قانۇنلۇق. ③ مۇنتىزىم. ④ مۇددەت، بەلگىلىك

مۇددەت، قەرەل.

regularly ['regjələli]

adv. ① رەتلىك، تەرتىپلىك. ② قائىدە

بىلىك. ③ رەسمىي. ④ دائىم، دائىملىق. ⑤ مۇددەت بىلەن.

regulate ['regjuleɪt]

v. ① قائىدە بويىچە باشقۇرماق، تەرتىپ

بويىچە ئىدارە قىلماق. ② تەكشۈرۈش، توغرىلىماق، تەرتىپكە

سالماق.

regulation [ˌregju'leɪʃən]

n. ① باشقۇرۇش، ئىدارە قىلىش. ② تەكشۈرۈش، تەرتىپكە سېلىش. ③ قائىدە، قانۇن، بەلگىلىمە.

adj-I رەسمىي، بەلگىلىك.

- n-I سۇلالە، خاندانلىق. v-II ① (پادىشاھ) ھۆكۈم (rein) reign
 ② كەڭ تارقالماق، كەڭ ئۇچ
 ئالماق.
- n-I (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) چۆلۈۋۈر، تىزگىن || rein (rein)
 hold the ~ s ھاكىمىيەت يۈرگۈزمەك، ھوقۇق تۇتماق. v-II
 ① ھەيدىمەك (ئاتنى). ② تىزگىنلىمەك، بىر تۇتاش باشقۇرماق.
- n-I (s, ~) كۆندۈك بۇغا، ئۆگىتىلگەن بۇغا. reindeer ('reindæ)
 v-I ① چۆرۈۋەتمەك، تاشلىۋەتمەك. ② رەت reject (ri'dʒekt)
 قىلماق، باش تارتماق. n-II ('ri:dʒekt) ① رەت قىلىنغان
 نەرسىلەر، قايتۇرۇلغان نەرسىلەر. ② (ئۆلچەمگە توشمىغان)
 يارامسىز بۇيۇملار.
- v. خۇشال قىلماق، خۇشال بولماق، خۇش rejoice (ri'dʒoɪs)
 قىلماق.
- v. ① بايان قىلماق، ئېيتىپ بەرمەك. ② ئا- relate (ri'leit)
 لاقە قىلماق، ئالاقە باغلىماق، مۇناسىۋەتلىشىمەك || be ~ d to ...
 بىلەن ئۇرۇق - تۇغقانچىلىقى بولماق.
- n. ① بايان، دوكلات. ② ئالاقە، مۇناسى- relation (ri'leɪʃən)
 ۋەت. ③ تۇغقان؛ ئۇرۇق - تۇغقانچىلىق مۇناسىۋىتى.
- n. ① تۇغقان، ئۇرۇق - تۇغقان، relationship (ri'leɪʃənʃɪp)
 ئۇرۇق - تۇغقانچىلىق مۇناسىۋىتى. ② ئالاقە، مۇناسىۋەت.
- n-I ① مۇناسىۋەتلىك، ئالاقىدار. ② نس- relative ('relatɪv)
 بىي، قارىمۇ قارشى؛ سېلىشتۇرما. n-II ① تۇغقان، ئۇرۇق -
 تۇغقان، قېرىنداش. ② «گرامماتىكا» نىسپىي سۆز.
- v. بوشماق، بوشاتماق، بوشاشماق، بوشاشلىق relax (ri'læks)
 قىلماق. (relaxation)
- v-I ① قويۇپ بەرمەك، بوشاتماق، چىقارماق، release (ri'li:z)
 خالاس قىلماق، ئازاد قىلماق. ② ئېلىپ تاشلىماق. ③ ئېلان
 قىلماق، تارقىتىش، قويۇپ بېرىش، بوشىتىش، چىقىرىش.

real [ri:əl]

n-I ① پېچەك، غالتەك (يىپ يۆگەيدىغان).

② چاق (يىپ ئېگىرىش چاقى)، يىپ ئوراش ماشىنىسى.

③ <كىنو> ئورام (لېنتا ئورامى).

v. I ئورماق، بۆگمەك.

refer [ri'fə:]

v. (~ring; ~red; ~red)

① تاپشۇرۇپ بەرمەك، ھاۋالە قىلماق، يۇقىرىغا ھاۋالە

قىلماق. ② پايدىلانماق، كۆرمەك، ئاختۇرماق. ③ تىلغا

ئالماق، ئېغىزغا ئالماق. ④ ...گە باغلانماق، ...گە چىپ

تىلماق. ⑤ ...گە مەنسۇپ بولماق، ...گە تەئەللۇق

بولماق.

n. ① پايدىلىنىش. ② كاپالەتچى. ③ نەقىل (reference)

كەلتۈرۈش، دەلىل كەلتۈرۈش. ④ مۇناسىۋەت

|| ~ to ... in (with) ھەققىدە، توغرىسىدا، ئائىت.

refine [ri'fain]

v. ① ئايرىلماق، ئايرىماق (ماي).

② سىلىقلاپ ئىشلىمەك، پىششىقلاپ ئىشلىمەك. ③ سپايلاشماق،

سپايلاشتۇرماق. ④ نەپىسلەشمەك، نەپىسلەشتۈرمەك. ⑤ ساپلاش

ماق، ساپلاشتۇرماق.

v. ① ئەكس ئەتمەك، ئەكس نۇرقايتۇرماق. reflect [ri'fleks]

② ئىنكاس قىلماق. ③ ئېلىپ كەلمەك، ئېلىپ بارماق،

سەۋەب بولماق: ~ upon ~ ④ ...گە يامان تەسىر پەيدا

قىلماق. ④ ئويلىماق، ئويلانماق، باش قاتۇرماق.

n. ① ئەكس ئېتىش، ئەكس نۇرقايتىش، reflection [ri'fleksʃən]

ئەكس نۇرقايتۇرۇش. ② ئەكس ئېتىش، ئىنكاس قى-

لىش، ئىنكاس. ③ رېفلىكسى. ④ ئويلىنىش، باش قاتۇ-

رۇش، خىيال قىلىش. ⑤ ئەسلەش. ⑥ تەسىرات.

reflexion = reflection.

v-I reform [si'fɔ:m] ئىسلاھات قىلماق، ياخشىلىماق، يېڭىلىماق.

n-I ئىسلاھات، ياخشىلاش، يېڭىلاش.

- v.** ئۆزىنى تۇتۇۋالماق، تاقەت قىلماق، ساقلاڭ **refrain** [ri'frein]
 ھاق: ~ from saying sth ~ بىر نەرسە دېيىشتىن ساقلانماق.
- v.** ① رىغبەتلىك ئىش ئۈزۈش، غەيرەتلىك ئىش ئۈزۈش، روھ- **refresh** [ri'fref]
 لاندۇرماق، تېتىكلىك ئىش ئۈزۈش. ② يېتىلەش. ③ ئويغانماق، ئويغاتماق.
- n.** ① روھلۇق، روھلىنىش. ② (كۆپ) **refreshment** [ri'frefsmənt]
 لۇك ئىشلىتىلگەندە) يېچىنە - پىرەنىك؛ ئىچىملىك.
- n.** ① توغلىتىش ئۆيى. ② مۇزلاتقۇ. **refrigerator** [ri'fridʒəreita]
- n.** ① باشپاناھ، ئىزدەش. ② پاناھ جاي. **refuge** ['refju:dʒ]
- v.** رەت قىلماق، باش تارتماق. **refuse**¹ [ri'fju:z]
- n.** تاشلاندىق، ئەسكى - تۈسكىلەر، ئەخلەت. **refuse** ['refju:s]
- v.** ① ئەسلىگە كەلمەك، ئەسلىگە كەلتۈرمەك **regain** [ri'gein]
 (سالامەتلىك). ② قايتماق.
- v. I** ① قارىماق، مۇئامىلە قىلماق، ... دەپ بىل **regard** [ri'ga:d]
 مەك. ② ئەھمىيەت بەرمەك، دىققەت ئېتىبار بىلەن قارىماق،
 ھۆرمەت قىلماق، ھۆرمەتلىمەك. **n. I** ① ھۆرمەت، ھۆرمەتلەش.
 ② دىققەت، دىققەت قىلىش، كۆڭۈل بۆلۈش. ③ (كۆپلۈك
 ئىشلىتىلگەندە) سالام ئېيتىش: Please give my best ~s to him.
 مەندىن ئۇنىڭغا سالام ئېيتىڭ.
- prep.** ھەققىدە، توغرىسىدا، دائىر، ئائىت. **regarding** [ri'ga:diŋ]
- adv.** ... گە قارىماي، ... گە قارىماستىن. **regardless** [ri'gardlis]
- n.** ① دۆلەت تۈزۈمى، ئىدارە قىلىش ئۇسۇلى، **regime** [rei'zi:m]
 ھۆكۈمرانلىق تۈزۈمى. ② تۈزۈم.
- n.** ① (ھەربىي، تۈەن، پولك). ② توپە **regiment**¹ ['redʒimənt]
 پادا، ئۇيۇر.
- v.** ① بۆلمەك، ئايرىماق (گۇرۇپپىغا). **regiment**² ['redʒimənt]

- v. ① ھېسابلىماق، سانىماق. ② ... دەپ ھېساب **reckon** ['rekən]
 لىماق، ... دەپ قارىماق || on (up on) ~ يۆلەنمەك،
 تايانماق / up ~ جەمئىي، ھەممىسى بولۇپ.
- n. ① تونۇش، پەرق ئېتىش. **recognition** [,rekəg'nɪʃən]
 ② ئېتىراپ قىلىش، ئىقرار قىلىش.
- v. ① پەرق ئەتمەك، تونى **recognize, recognise** ['rekəgnaɪz]
 ② ئېتىراپ قىلماق، ئىقرار قىلماق.
- v. ① تونۇشتۇرماق، كۆرسەتمەك، سايلى **recommend** [,rekə'mend]
 ② تەكلىپ بەرمەك، نەسىھەت قىلماق، مەس-
 لەھەت بەرمەك.
- n. ① تونۇشتۇرۇش، تەۋسىيە **recommendation** [,rekəmen'deɪʃən]
 قىلىش، كۆرسىتىش. ② تونۇشتۇرۇش خېتى، تەۋسىيە نامە.
 ③ تەكلىپ، مەسلىھەت.
- v. I ① جاۋاب بەرمەك، جاۋاب قايد **recompense** ['rekəmpəns]
 تۇرماق. ② تۆلمەك، تۆلەپ بەرمەك.
- n. I ① ھەق. ② تۆلەش، تۆلەپ بېرىش.
- v. ① قايتىدىن ياخشىلانماق، ياراش **reconcile** ['rekənsaɪl]
 تۇرماق، كېلىشتۈرمەك، ئەپلەشتۈرمەك. ② بىرلىككە
 كەلمەك، بىرلىككە كەلتۈرمەك. ③ بويسۇنماق، بويسۇندۇر-
 ماق، رازى بولماق، تەن بەرمەك.
- v. ① خاتىرە يازماق، خاتىرىلىمەك، يازماق. **record** ['rɪ:kɔ:d]
 ② ئۇن ئالماق. ③ <تېمپېراتۇرا> كۆرسەتمەك.
- n. I ① خاتىرە. ② تەرجىمەھال، كەچۈرمىش. **record** ['rɛkɔ:d]
 ③ پاتېفون تەخسىسى. ④ رېكورد.
- I. **ad** رېكوردنى بۇزغان، رېكورد ياراتقان.
 n. ① كاتىپ. خاتىرە يازغۇچى، خاتىرىلىگۈچى. **recorder** ['rɪ:kɔ:də]
 ② ئۇنئالغۇ.
- v. ① تاپماق، ئىزدەپ تاپماق. ② ئەسلىگە **recover** [rɪ'kʌvə]

كەلەك، ئەسلىگە كەلتۈرمەك (سالامەتلىك). ③ تۆلىمەك، قۇتقۇزماق.

n. ① قايتۇرۇۋېلىش. ئەسلىگە كېلىش. recovery [ri'kʌvəri].
ئەسلىگە كەلتۈرۈش (سالامەتلىك).

n. ① <ماتېماتىكا> تىك تۆتبۇلۇك. rectangle ['rek,tæŋgl].

n. ئىشىل تۈزىتىش، تەرتىپكە rectification [ˌrektifi'keɪʃən].
سېلىش.

adj. تەكرارلىق، مەزگىللىك، دەۋر خاراكتېرلىك recurrent [ri'kʌrənt].

I. adj. ① قىزىل. ② ئىنقىلابىي. n. ① قىزىل، red [red].
قىزىل رەڭ. ② قىزىل كىيىم. ③ <مالىيە> قىزىل رەقەم.

v. ① قايتۇرۇۋالماق، پۇل تۆلەپ ياندۇرۇۋالماق. redeem [ri'di:m].
② (ۋەدە، مەجبۇرىيەت قاتارلىقلارنى) ئادا قىلماق، ئورۇنلىماق. ③ تۆلىمەك. ④ تولدۇرماق، تولدۇرۇش.

adj. نەق، نەق مەيداندىكى. red-handed [ˌred'hændɪd].

v. كۈچەيتىمەك، ھەسسىلەنمەك، يەنە بىر قاتلىماق. redouble [ri'dʌbl].

v. ① ئازايماق، ئازايتماق. كېمەيمەك، كېمەيتىدۇ. reduce [ri'dju:s].

مەك، پەسەيمەك. پەسەيتىمەك، تۆۋەنلىمەك، تۆۋەنلەت.

مەك. ② مەجبۇرلىماق، مەجبۇر بولماق. ③ تۈرتكە بولماق.

④ ئۆزگەرمەك، ئۆزگەرتىمەك. ⑤ قىسقارماق، قىسقارتماق.

⑥ ئەسلىگە كەلەك، ئەسلىگە كەلتۈرمەك. ⑦ تۈرگە بۆل.

مەك، تۈرگە بۆلۈنمەك.

n. ① كېمەيتىش، پەسەيتىش، پەسەيتىش. reduction [ri'dʌkʃən].

ئازايتىش. ② كىچىكلىتىلگەن سۈرەت (خەرىتە). ③ <ماتېماتىكا>

كا <ئومۇمىي مەخرەج>. ④ <خىمىيە> قايتىلىنىش.

n. ① <ئۆسۈملۈك> قومۇش. ② <مۇزىكا> تىل (چالغۇ). reed [ri:d].

ئەسۋابلىرىنىڭ تىلى).

شاهلىق. ② دائىرە، ساھە.

reap [ri:p] v. ھوسۇل ئالماق، ئورۇماق.

reaper ['ri:pə] n. ئورما ئورغۇچى، ئورۇش ماشىنىسى.

rear [riə] n. ① ئارقا، كەينى. ② ئارقا سەپ.

I. *ad* ئارقا، كەينىنى ~ *bring up the* ئاخىرىدا ماڭماق.

reason ['ri:zn] n. I ① سەۋەب، ۋەج. ② ئاقىلانلىك، ئەقىل،

ئىدراك، زېھىن || *by ~ of* سەۋەبتىن، تۈپەيلىدىن/

~ *It stands to* ئەقىلغا مۇۋاپىق. I ① ھۆكۈم قىل

ماق، ئەقىلى خۇلاسى چىقارماق. ② ئايرىماق. ③ قا-

يىل قىلماق.

reasonable ['ri:znəbl] *ad*. ① مۇۋاپىق، ئەقىلغا سىغدىغان.

② يوللۇق، داۋىلىق، قائىدىلىك. ③ ئادىل، ئادالەتلىك،

ھەقىقەتچى، لىلال.

reasonably ['ri:znəbli] *adv*. مۇۋاپىق، يوللۇق، ئادالەتلىك بىلەن،

لىلالىق بىلەن.

rebel¹ [ri'bel] v. (~ led; ~ led; ~ ling) توپىلاڭ كۆ-

تۈرمەك، ئىسيان كۆتۈرمەك، ئاسىيلىق قىلماق، خائىنلىق

قىلماق.

I. *n*. توپىلاڭچى، قوزغىلاڭچى، ئىسيانچى، خائىن.

ad. توپىلاڭ كۆتۈرگەن، ئىسيان كۆتۈرگەن، خائىنلىق

قىلغان.

rebellion [ri'beljən] n. توپىلاڭ، قوزغىلاڭ، ئىسيان.

rebuke [ri'bjuk] v. تەنبە بەرمەك، ئەيىبلەمەك، سۆكەمەك.

I. *v*. ① چاقىرتماق، چاقىرتىپ كەتمەك.

② ئەسلىمەك، نەزەر سالماق، ئەسكە ئالماق. ③ ياندۇرۇۋال-

ماق؛ ئەمەلدىن قالدۇرماق، ئېلىپ تاشلماق، قايتۇرۇۋال

ماق. I. *n*. ① چاقىرتىپ ئېلىپ كېتىش. ② ئەسلىش، نە-

زەر سېلىش، ئېسىگە ئېلىش. ③ ئەمەلدىن قالدۇرۇش، ئې-

لمىپ تاشلاش.

v. ① چېكىنىمەك، داچىماق. ② (باھا) چۈشمەك، [ri:'si:d] recede
ئەرزانلاشماق. ③ قايتۇرۇۋالماق، ياندۇرۇۋالماق (پىكىرنى).

n. I ① تاپشۇرۇۋېلىش؛ ئوقۇش، بىلىش، ۋاقىپىلىق. [ri:'si:t] receipt
نىمىش، خەۋەردار بولۇش. ② قوبۇل قىلىش.
③ (دائىم كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ) كىرىم، دارامەت. ④ تىلخەت،
ھۈججەت. v. II تىلخەت يازماق، ھۈججەت يازماق.

v. ① تاپشۇرۇۋالماق، قوبۇل قىلماق، ئالماق. [ri:'si:v] receive
② كۈتۈۋالماق. ③ «رادىئو» تارتماق، قوبۇللىماق.

n. ① تاپشۇرۇۋالغۇچى، قوبۇل قىلغۇچى. [ri:'si:və] receiver
② كۈتۈۋالغۇچى، ئۆتكۈزۈۋالغۇچى. ③ «رادىئو» خەۋەر
ئېلىش ئاپپاراتى، رادىئو.

adj. يېقىنقى، يېقىندىن بۇيان. [ri:'sɪnt] recent

adv. يېقىندىن بېرى، يېقىندىن بۇيان. [ri:'sɪntli] recently

n. ① «رادىئو» تارتىش كۇچى. [ri:'sepʃən] reception
② كۈتۈش، كۈتۈۋېلىش؛ قارشى ئېلىش يىغىنى، قارشى ئې

لىش زىياپىتى.
n. ① دەم ئېلىش، ئارام ئېلىش، تەنەپپۇس؛ [ri:'ses] recess
during the ~ تەنەپپۇس ۋاقتىدا. ② ئويما، پېتىنقى؛
سۈرلۈك جاي، جىمجىت مۇھىت.

n. ① «مېدىتسىنا» رېتسىپى. ② تاماق ئېتىش [resipi] recipe
ئۇسۇلى.

n. ① ياد ئوقۇش، يادلاش، ياد دېكلا. [resi'teɪʃən] recitation
ماتسىيە. ② (ئامېرىكا تىلىدا) دەرس تەييارلاش.

v. ① ياد ئوقۇماق، يادلىماق، ياد دېكلاماتسىيە [ri:'sɑɪt] recite
قىلماق. ② كۆرسەتمەك، سۆزلەپ بەرمەك، ئېيتىپ
بەرمەك.

adj. تەلۋە، تەنتەك، شاللاق. [reklis] rockless

① شىچىرلاش، تاراقلاش. ② ئويۇنچۇق، دۇمباق.

v. ئېغىزغا كەلگىنىنى دەۋەرمەك، ۋارقىرىماق، غەلۋە rave [reiv] قىلماق، غوۋغا كۆتۈرمەك.

n. I توڭ قاغا. adj. I قارا، قاپ - قارا (چاچ). raven¹ [ˈreivn]

v. ① بۇلىماق، بۇلاڭچىلىق قىلماق. ② چاي raven² [ˈrævan] نىماي يۇتماق.

adj. ① خام، پىشىمىغان: meat ~ خام گۆش. raw [rɔ:]

② تەجرىبىسىز؛ پىشىشقانمىغان، پىشىقلاپ ئىشلەنمىگەن.

③ (ھاۋا) سوغ، سالقىن، سۆرۈن. ④ تېرىسى سويۇلۇپ

كەتكەن؛ پوستى يوق. ⑤ سانجىلىپ ئاغرىيدىغان.

n. نۇر، يورۇقلۇق، شولا. ray [rei]

n. ئۇستىرا. razor [ˈreizə]

Rd. = road.

v. I ① چىقارماق، سۇنماق، سوزماق، سوزۇلماق reach [ˈri:tʃ]

(قول). ② يەتمەك، يېتىپ بارماق، يېتىپ كەلمەك: to~Peking

بېيجىڭگە يېتىپ بارماق. I n. ① چىقىرىش، سۇنۇش،

سوزۇش (قول). ② يېتىپ بېرىش، يېتىپ كېلىش.

③ دائىرە. ④ ساھە. ⑤ رايون، جاي، يەر.

v. ① رېئاكسىيە قىلماق، ئەكس تەسرىقىلماق. react [ri:ˈækt]

② ئىنكاس قىلماق. ③ قارشى تۇرماق، قارشى چىقماق،

قارشىلىق كۆرسەتمەك.

adj. I ئەكسىيەتچىل، ئەكسىيەتچى، reactionary [riˈækʃənəri]

n. I ئەكسىيەتچى، ئەكسىيەتچىلەر.

n. رېئاكتور، رېئاكسىيە قازىنى: reactor [ri(:)ˈæktə]

~ nuclear يادرو قازىنى.

v. ① ئوقۇماق، كۆرمەك (كىتاب، گېزىت ۋە ژۇرنال) read [ri:d]

قاتارلىقلارنى). ② ئۇلىك ئوقۇماق، دېكلاماتسىيە قىلماق.

③ چۈشەلمەك، چۈشەندۈرمەك. ④ كۆرسەتمەك (كۆرسىتىش

ئەسۋابلەرى.) between the lines ~ گە پىنىك تېگە

گە يەتمەك / on ~ ئوقۇشنى داۋاملاشتۇرماق /

over [through] ~ ئوقۇپ بولماق، ئوقۇپ تۈگەتمەك.

reader ['ri:də] ① كىتابخان، مۇستەرى. ② دەرسلىك، ئوقۇش reader كىتابى.

readily ['redili] ① خۇشاللىق بىلەن، شاد - خۇراملىق بىلەن. ② چەبدەس، چاققان. ③ ئاسان، ئوخاي.

reading ['ri:diŋ] ① ئوقۇش، ئۈلۈك ئوقۇش، دېكلاماتسىيە قىلىش. ② ئوقۇش كىتابى، رەسىملىك؛ تاللانما ئەسەر. ③ چۈشەنچە، چۈشەندۈرۈش.

readingroom ['ri:diŋrʊm] قىرائەتخانا. n

ready ['redi] ① تەييارلانغان، تەييارلىقى بولغان، تەييار - لىنىپ تۇرغان، تەييارلىنىپ بولغان، تەييارلىقى پۈت - كەن: Everything is ~ رازى بولغان، ئىختىيار قىلغان. ② خالە -

real [riəl] ① راست، چىن، ھەقىقىي، رېئال. ② كۆچمەس مۈلۈك، مۇقىم مۈلۈك.

realism ['riəlɪzəm] رېئالىزم. n

reality [ri'æliiti] رېئاللىق، چىنلىق، ھەقىقىيلىك. ئەينەن، ئۆز ئەينى، بە ئەينى. n

realization [ri'ælai'zeɪʃən] ① بىلىش، ئۆزلەشتۈرۈش، تەسرات، چۈشەنچە. ② ۋۇجۇدقا چىقىرىش، ئەمەلگە ئاشۇرۇش. ③ سېتىش (مال - مۈلۈكنى).

realize, realise ['ri:əlaɪz] ① تولۇماق، بىلىمەك، ئۆزلەشتۈرمەك. ② ئەمەلگە ئاشماق، ۋۇجۇدقا چىقارماق. ③ ساتماق (مال - مۈلۈكنى).

really ['ri:əli] ھەقىقەتەن، راستىنلا. adv

realm [reɪlm] ① خانلىق، پادىد. n (يېزىق ۋە قانۇندا)

n. (ئامېرىكا تىلىدا) ① چوڭ تىپتىكى دېھقان ranch [rɑ:ntʃ] چىلىق مەيدانى. ② چوڭ تىپتىكى چارۋىچىلىق مەيدانى.

n. [at ~] تاسادىپىي ھەرىكەت، تۇيۇقسىز random ['rændəm] ھەرىكەت.

rang [ræŋ] v. → ring.

n. I ① قاتار، تىزما، تاغ تىزمىلىرى. range [reɪdʒ] ② قارىغا ئېتىش مەيدانى. ③ (ھايۋانات، ئۆسۈملۈك) تارقالغان جايلار، ياشاش ئورنى. ④ ئوق مۇساپىسى، ئېتىش ئارىلىقى. ⑤ دائىرە، كۆلەم. ⑥ ئۇچاق. v. I ① تىز-ماق، تىزىلماق. ② سەيلە قىلماق، ئايلىنىپ يۈرمەك. ③ سو-زۇلماق.

n. I ① قاتار، رەت. ② دەرىجە، ھەرىپى ئۇنۋان. rank [ræŋk] v. I تىزماق، تىزىلماق، رەتلىمەك، رەتلەنمەك.

n. I پۇل تۆلەپ ياندۇرۇش. ransom ['rænsəm] v. I ① پۇل تۆلەپ ياندۇرۇۋالماق. ② پوپوزا قىلماق، قورقۇ-تۇپ ئېلىۋالماق.

v. I ((~ped; ~ped; ~ping)) ئاستا-ئاستا چەكمەك. rap [ræp] بوش - بوش چەكمەك (دېرىزە، ئىشىك قاتار - لىقلارنى). n. I ① ئاستا - ئاستا چېكىش، بوش - بوش چېكىش. ② تاقىلىدىغان ئاۋاز.

n. I ① بۇلاڭچىلىق، بۇلاش. ② باسقۇنچىلىق، rape [reɪp] باسقۇنچىلىق قىلىش. v. I ① بۇلۇلماق، بۇلاڭچىلىق قىلماق. ② باسقۇنچىلىق قىلماق.

n. I ① تېز، ئىتتىك، چەبدەس، چاققان. rapid ['ræpid] جەددىي. ② تىك، ئېگىز ھەم خەتەرلىك (تاغ تۈزۈلۈشى). n. I تېز ئېقىم، ئىتتىك ئېقىم.

adv. تېز، چاققان، چەبدەس، ئىتتىك. rapidly ['ræpidli]

rapture ['raptʃə] ① n. (دائىم كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ) خۇشاللىق،
چەكسىز خۇشاللىق، خۇشال - خۇراملىق. ② مەپتۇن
بولۇش || go into ~s خۇشاللىقىدىن قىن - قىنىپ
خاپاتماسلىق.

rare [rɛə] ① adj. ئاجايىپ، ھەيران قالغۇدەك. ② كەم، يېتەر-
سىز. ③ شالاڭ. ④ (جانلىق تىلىدا) قاجايىپ ياخشى،
ئىنتايىن ياخشى.

rarely ['rɛəli] ① adv. كەم، ناھايىتى ئاز، كەم ئۇچرايدىغان.
② ئاجايىپ، ئالاھىدە.

rascal ['rɑːskəl] ① n. لۇكچەك. ② شوخ، كەپسىز (ئەركىلىتىش
مەنىسىدە).

rash [ræʃ] adj. شاللاق.

rat [ræt] n. كۈسۈتكە.

rate [reɪt] n. ① نىسبەت. ② باھا، نەرخ. ③ دەرىجە، سورت.
④ باج. v. I باھالماق، باھالانماق || at any ~ مەبلى
قانداقلا بولمىسۇن / ~ at this [that] ئەگەر مۇشۇنداقلا
(شۇنداقلا) بولسا.

rather ['rɑːðə] ① adv. (ئىككى تەرەپنىڭ پايدا - زىيىنى سېلىش-
تۇرۇلۇپ، ئۇنىڭ مەلۇم بىر تەرىپى تاللىۋېلىنغانلىقىنى
بىلدۈرىدۇ. جۈملىلەردە كۆپىنچە ...than بىلەن بىرگە كېلىپ
دۇ): He would ~ die than yield. ئۇ ئۆلۈشكە رازد-
كى باش ئەگمەيدۇ. ② دۇرۇس. ③ خېلى، ئازپاز، سەللا:
He's ~ better today. ئۇ بۈگۈن خېلى ياخشىلاندى /
This one is ~ too large- بۇ سەللا چوڭ ئىكەن.

ratio ['reɪʃiəu] n. (نسبەت).

rattle ['rætl] v. I ① (دېۋىزە) غىچىرلىماق، غىچىرلاتماق.
② كاسلىدىماق، غوتۇلدىماق، ۋاتلىدىماق. ③ (ماشىنا)
غوغۇلداپ ماڭماق؛ (ئادەم) شىپىلدىتىپ ماڭماق. n. I

racial ['reɪʃəl]

adj. ئىرقىي، مىللىي.

racism ['reɪsɪzəm]

n. ئىرقەچىلىق.

rack [ræk]

n. ① جازا، يۈك تاق جازىسى.

(ۋاگونلاردىكى). ② ئوقۇر، يىلاق. I. v. قىيناپ سوراق

قىلماق، قىيىنماق، ئازابلىماق.

radar ['reɪdər]

رادار.

radiant ['reɪdɪənt] adj. ① نۇرلۇق، پارقمراق. شانلىق، پارلاق.

② خۇش چىراي. ③ رادىئاتسىيىسى.

radiate ['reɪdiət]

v. ① تارقالماق، تارقاتماق.

② نۇرچاچماق. ③ ئىسسىقلىق چىقارماق. ④ قويۇپ

بەرمەك.

radical ['rædɪkəl]

adj. ① ئاساسىي، تۈپ، نېگىزلىك.

② <ماتېماتىكا> يىلتىز، رادىكال. I. n. <ماتېماتىكا> يىل

تىز، يىلتىزلىق ئىپادە.

radio ['reɪdɪəʊ]

n. ① رادىئو. ② رادىئو تېلېگرامما.

③ رادىئو تېلېفون. I. adj. رادىئو، رادىئونىڭ، رادىئولۇق.

radium ['reɪdʒəm]

n. <خىمىيە> رادىي

radius ['reɪdʒəs]

n. (radii ['reɪdɪi]) رادىئۇس.

rag [ræg]

n. ① پارچە رەخت؛ ئەسكى لاتا. ② (كۆپلۈك ئىشلى)

تىلگەندە) كونا كىيىم، يىرتىق كىيىم.

rage [reɪdʒ]

n. ① قەزەپ، غەزەپلىنىش. ② قىزغىن ئۇمىدقىل

ماق، قىزغىن ئارزۇ قىلماق.

v. ① قەزەپلەنمەك. ② قاتتىق پۇۋلىمەك (شامال).

② (كېسەل) ئېغىرلاشماق، ناھايىتى ئېغىرلاشماق.

ragged ['ræɡɪd]

adj. ① يىرتىق، جۇل - جۇل. ② قالايمىقان،

رەتسىز. ③ چالا، كەم، پۈتمەگەن (ئىش).

rail [reɪl]

n. ① پەنجىرە، توسما، رېشاتكا.

v. ① رېشاتكابلەن توسماق، پەنجىرە بىلەن ئايرىماق.

n. (دائىم كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ) سالا سۇن، رېشاتكا، ralling ['roilɪŋ] توسما، ۋادەك.

n. (ئامېرىكا تىلىدا) تۆمۈر يول. railroad ['reilrəʊd]

n. (ئەنگلىيە تىلىدا) تۆمۈر يول. railway ['reilwei]

I n. يامغۇر. I v. ① يامغۇر ياغماق. ② ئاقماق. rain [reɪn] يامغۇردەك ئاقماق.

n. ھەسەن - ھۈسەن. rainbow ['reɪnbəʊ]

n. يامغۇرلۇق، يامغۇرلۇق چاپان. raincoat ['reɪnkəʊt]

n. يامغۇرلۇق، يامغۇر كۆپ ياغدىغان. rainy ['reɪni]

I v. ① كۆتۈرمەك. ② تىكلەمەك، قۇرماق، سالماق. raise [reɪz]

③ قوزغىماق، تۇغدۇرماق. ④ ئوتتۇرىغا قويماق، ئېيتماق. ⑤ باق

ماق، تەربىيەلەمەك. ⑥ تېرىماق. ⑦ يىغماق. ⑧ چاقىرماق.

⑨ قوبۇل قىلماق. ⑩ ئۆستۈرمەك. ⑪ يۇقىرى كۆ-

تۈرمەك. ⑫ توختاتماق (سىگنالنى)، (ۋەزىپىسىدىن)

ئېلىپ تاشلىماق. ⑭ خالاس بولماق، قۇتۇلماق (ئەندىشىدىن).

I n. (ئامېرىكا تىلىدا) مائاشنى ئۆستۈرۈش، ئىش ھەققىنى ئۆستۈرۈش.

n. قۇرۇق ئۈزۈم. raisin ['reɪzn]

I n. تىرنا. I v. ① تاتىلماق، تىرنىلماق. rake [reɪk]

② توپىلماق، يىغماق (ماتېرىيالنى). ③ <ھەربىي> ئوققا

تۇتماق، ئوق ياغدۇرماق.

I v. ① يىغماق، توپىلماق، توپلانماق. ② ئىتتىپاق raliy ['ræli]

لاشماق. ② ساقايماق، ئەكسىگە كەلمەك (سالامەت-

لىكى). I n. ① يىغىن، توپلىنىش، مەجلىس. ② (سال-

مەتلىك) ئەسلىگە كېلىش.

I n. ① قوچقار. ② خاك. ram [ræm]

I v. (ming; med; med) ~) خاڭدىماق. چىڭدىماق.

v. → run. ran [ræn]

جەھەت. v-I ① تۆتكە بۆلەك - ② ئورۇنلاشماق، قارار-
گاھ قۇرۇپ ئورۇنلاشماق.

n- خانىش (پادىشاھنىڭ ئايىلى)، ئايال پادى queen [kwɛn]
شاھ؛ پەرزىن.

adj- ① غەلىتە، ئاجايىپ، ئاجايىپ - فارايىپە queer [kwɪə]
② گۇمانلىق، شۈبھىلىك. ③ قۇلايسىز، ئەپسىز؛ يارامسىز.

v- ① (ئوت) ئۆچۈرمەك. ② يوقاتماق، يوقال quench [kwentʃ]
ماق، باسماق، بېسىلماق (ئارزۇ، ئىستەك، ئۇسسۇزلۇق قاتار-
لىقلار). ⑧ سۇغارماق (قىزىتىلغان تۆمۈرنى).

n-I ئىزدەش، ئىزدىنىش. v-II ئىزدىمەك، ئىز- quest [kwɛst]
دەنمەك || in ~ of ئىزدەش، ئىزدىنىش.

n-I ① ئېنىقسىز مەسىلە، سوراق، سوئال. question [ˈkwɛstʃən]
② (گرامماتىكا) سوراق جۈملە، سوئال جۈملە. ③ مەسىلە ||

~ beyond شۈبھىسىز، سۆزسىز/ ~ out of شۈبھىسىز، سۆز-
سىز/ ~ out of the ناتايىن، مۇمكىن بولمايدىغان. v-I
① -ورىماق، سوئال سورىماق، سوئال قويماق، سوراق قىلماق
② گۇمان قىلماق، گۇمانلانماق.

adj-I ① تېز، چاققان، ئىتتىك، ئىلدام، چاپ- quick [kwɪk]
سان. ② ئۆتكۈر، سەزگۈر. ③ ئاچچىقى يامان، مەجەزى چۇس؛
a temper مەجەزى ئىتتىك. v-II (جانلىق تىلدا) تېز،
چاپسان، ئىلدام، ئىتتىك.

v- ① ئىتتىكلەتمەك، تېزەلتەتمەك، تېزەشمەك. quicken [ˈkwɪkən]
② ئىلھام بەرمەك، روھلاندۇرماق، رىغبەتلەنمەك، رىغبەتلەندۈرمەك.

adv- تېز، ئىلدام، ئىتتىك، چاپسان. quickly [ˈkwɪkli]

adj- ① تىنچ، تىپتىنچ، جىم، جىمجىت: Be quiet [ˈkwaɪət]
تىنچ! ② ئېغىر - بېسىق، يۇۋاش، مۇلايىم. ③ خاتىرجەم،
ئامان - ئېسەن.

adv- تىنچ، جىمجىت، ئېغىر - بېسىق، quietly [ˈkwaɪətli]

خاتىرجەم.

quilt [kwilt]

n يۇتقان.

quinine [kwɪ'nɪn]

n «مېدىتسنا» خىنىن.

quit [kwɪt] (v. ~ted; ~ting) ① توختىماق، توختۇق

تاتماق: work ~ خىزمىتىنى توختاتماق. ② ئايرىلماق، چېپ

كىنىمەك: office ~ خىزمەتتىن چېكىنىمەك.

quite [kwaɪt] adv. ① ئىنتايىن، بەك. ② خېلىلا، خېلى: quite

It is ~ hot. ھاۋا خېلىلا ئىسسىق. ③ تامامەن، پۈتۈنلەي:

I ~ agree. تامامەن قوشۇلمەن.

quiver [ˈkwɪvə] n تىترىمەك، تىترەتمەك، تەۋرىمەك، تەۋرەتمەك،

سىلكىمەك، سىلكىنىمەك: to ~ with cold سوغۇققا توڭغۇپ

تىترەپ كەتمەك.

quiz [kwɪz] n سىناق، ئىمتىھان، سوئال.

quotation [kwəʊ'teɪʃən] n ① دەلىل، نەقىل. ② «سۆز» ئۇزۇندى.

quote [kwəʊt] v. ① نەقىل كەلتۈرمەك، دەلىل كەلتۈرمەك. ②

باھا بەرمەك، باھالىماق.

R

rabbit [ˈræbɪt] n. ① توشقان. ② قورقۇنچاق (ئادەم).

race¹ [reɪs] n. ① مۇسابىقە، يۈگۈرۈش مۇسابىقىسى. ② (سۇ) race:

تېز ئېقىم. II v. ① يۈگۈرۈش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزمەك،

يۈگۈرۈش مۇسابىقىسىگە قاتناشماق. ② ئۇچقاندەك چاپماق،

تېز ئىلگىرىلىمەك.

race² [reɪs] n. ① مىللەت: نەسىل، ئۇرۇق; ئىرق. ② تۈر، خىل: race²

the human ~ ئىنسانىيەت.

Q

q. = question

qt. = quart(s).

quack [kwæk] - **n.I** (ئۆردەك) غاق - غاق، غاقلداش، غاقلداش ئاۋازى.

quaint [kweint] - **adj.** ئاجايىپ، غەيرىي، غەلىتە، ئاجايىپ - غارايىپ.

v. ① ھۆددىسىدىن چىقماق، ھۆددىسىدىن چىقارماق؛ ئۆلچەمگە مۇۋاپىقلاشتۇرماق، لايىقلىقى توشماق. ② چەكلىمەك. ③ ئېنىقلىماق: Adjectives ~ nouns سۈپەتلەر ئىسمىنى ئېنىقلايدۇ.

n. ① خاراكىتىر، خۇسۇسىيەت. ② سۈپەت. quality [ˈkwɒlɪti] ③ پەزىلەت، ئەخلاق.

n. ① مىقدار؛ سان. ② زور مىقداردا، كۆپلەپ، نۇرغۇنلىغان. quantity [ˈkwɒntəti]

n.I غەلۋە، تالاش - تارتىش، جېدەل، quarrel [ˈkwɔːrəl] جېدەللىشىش، ئېيتىشىش، تاكالىشىش، زاكونلىشىش. **v.II** (led; ~led; ~ling) ① غەلۋە قىلماق، تالاشماق، تاكالىشىش، جېدەل قىلماق، ئېيتىشىش، زاكونلاشماق. ② پۇتاق چىقارماق، چاتاق چىقارماق ③ رەنجمەك، ئاغرىتماق.

n.I تاش كان. تاش قېزىش مەيدانى. quarry [ˈkwɒri] **v.I** تاش قازماق، تاش كۆلمەك.

n.I ① تۆتتىن بىر، ئونبەش مىنۇت، چارەك. quarter [ˈkwɔːtə] ② بىر پەسىل، ئۈچ، ئاي. ③ نىشان، تەرەپ، جاي، ئورۇن،

پىرەنىك

n-I ① پۈۈلەش (پۈۈلەش ئاۋازى. ② ئۇپا سۈر- puff [pʌf]
 كۈچ. ③ ماختاش، ماختىنىش. ④ تەشۋىقات ئېلانى. v.I
 ① پۈۈلمەك. ② ھاسىرماق. ③ تەرغىب قىلماق، ماختىماق،
 ماختانماق.

v-I ① سۆرىمەك، تارتماق، يۇلماق. ② ھەيدىمەك pull [pul]
 (كېمە) || at ~ تارتماق، چەكمەك، شورىماق / ~ down
 ① بۇزماق، بۇزۇپ تاشلىماق. ② ئاجىزلاشماق / ~ up ① يۈلۈپ
 تاشلىماق، تۈپ يىلتىزىدىن يوقاتماق. ② توختىماق، توختات-
 ماق (ئىت، ماشىنا قاتارلىقلارنى). n-II ① سۆرەش، تارتىش،
 يۈلۈش. ② «فېزىكا» تارتىش كۈچى، تارتىلىش كۈچى.
 ③ (كېمە) ھەيدەش. ④ تۇتقۇچ.

n. غالتەك، چىغرىق. puiley ['puli]

n-I ① «ئۆسۈملۈك» مېۋە گۆشى، مېۋە ئېتى. ② پات pulp [pʌlp]
 (قەغەزنىڭ). v.I شىلىم ئەتمەك.

n. ① سوقۇش، دولقۇن، رېتىم (تومۇرنىڭ). ② «فېزىكا» pulse [pʌls]
 كە، ئىمپۇلس.

n-I ① ناسوس، پومپا. v.I ① (سۇ) چىقارماق، pump [pʌmp]
 تارتماق. ② (يەل) بەرمەك، ئۇرماق.

n. ① كاۋا. ② «ئامېرىكا شېۋىسىدە» pumpkin ['pʌmpkin]
 باش، كاللا.

n-I ① پىرسىلاش ستانوكى. ② ئۇشكە، تۆشۈك punch [pʌntʃ]
 تېشىش ماشىنىسى. v.I تۆشۈك تەشمەك، ئۆڭكۈر قازماق.

adj. ① ۋاقىتقا رىئايە قىلىدىغان، دەل ۋاقتىدا punctual ['pʌŋktjuəl]
 بولغان، ئۆز ۋاقتىدا بولىدىغان.

v. ① جازالىماق، بەرھەم بەرمەك. ② (جانلىق) punish ['pʌnɪʃ]
 تىلدا) قاتتىق زەربە بەرمەك.

n. ① جازا، بەھىرەم، جازالاش. punishment ['pʌnɪʃmənt]

② قاتتىق زەربە.

n. ① ئوقۇغۇچى، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇ. pupil ['pju:pl]

چىسى. ② كۆز قارىچۇقى.

n. ① كۈچۈك (ئىت). ② مەنمەنچى، تەننەك puppy ['pʌpi]

(ياش).

v.I سېتىۋالماق. n.I سېتىۋېلىش. purchase ['pætʃəs]

n. خېرىدار، سېتىۋالغۇچى. purchaser ['pætʃəsə]

adj. ① ساپ، سۈزۈك، تازا. ② پاك. ③ مۇكەممەل. pure [pjʊə]

adj. مۇكەممەل، تەلتۆكۈس، پۈتۈنلەي. purely ['pjʊəli]

v.I تازىلىماق، تازىلانماق، ئېرىخىدماق، ساغلاملاش. purge [pɜ:dʒ]

n.I ① تازىلاش، تازىلىق، سۈرگە، سۈرگە

دورسى.

n. ساپلىق، سۈزۈكلۈك، تازا، پاكلىق، پاك. purity ['pjʊəriti]

n.I سۆسۈن، بىنەپشە رەڭ. adj.I سۆسۈن. purple ['pɜ:pl]

n.I ① مەقسەت، نىشان، مۇددىئا، نىيەت. purpose ['pɜ:pəs]

② ئىشلىتىش ئورنى، نەتىجە، ئۈنۈم. ③ ئىرادە، غايە || on ~

قەستەن / ~ answer (serve) the (one's) مەقسەتكە ئۈي-

خۇن كەلمەك، مەسىلىنى ھەل قىلىشقا ئۇيغۇن كەلمەك /

~ no [little] تەنەتەجىسىز، ئۈنۈمسىز. v.I بەل باغلىماق، قىل-

ماقچى بولماق، ئۇرۇنماق.

n. ① پورتىمال، ھەميان. ② پۇل، مەبلەغ، سەرمايە. purses [pɜ:s]

v. ① قوغلىماق، قوغلاپ زەربە بەرمەك، pursue [pə'sju:]

قوغلاپ تۇتماق. ② داۋاملاشتۇرماق، شۇغۇللانماق. ئېلىپ

بارماق، قوللانماق. ③ ئاساسلانماق، ئەمەل قىلماق. ④ ئەگەش-

مەك، كەينىگە كىرمەك. ⑤ ئىنتىلىمەك، بېرىلمەك، قوغلاشماق.

n. ① قوغلاپ زەربە بېرىش، قوغلاش. pursuit [pə'sju:t]

② خىزمەت، كەسىپ، تەتقىقات.

v.I ① ئىتتىرمەك، ئالغا سۈرمەك، ئالغا سىلجىتماق، push [puʃ]

مەك، كان تەكشۈرمەك.

prosper [ˈprɒspə] ۋۇجۇدقا قىلماق؛ ئاۋات قىلماق؛ چىقارماق.

prosperity [prɒsˈperɪti] ① گۈللەش، گۈللەپ ياشناش، ئاۋات. مۇۋەپپەقىيەت.

prosperous [ˈprɒspərəs] ① گۈللەنگەن، روناق تاپقان، ئاۋات. ② مۇۋەپپەقىيەت. ③ ئوڭۇشلۇق: a ~ wind ئىللىق شامال.

prostitute [ˈprɒstɪtju:t] ۋ. پاهىشە ئايال، جالاپ.

protect [prəˈtekt] ۋ. قوغدىماق، مۇھاپىزەت قىلماق. پاناھقا ئالماق.

protection [prəˈtektʃən] ① قوغداش، ساقلاش، مۇھاپىزەت قىلىش. ② ھىمايە قىلغۇچى، قوغدىغۇچى، ساقلىغۇچى، مۇھاپىزەتچى.

protein [ˈprəʊtɪn] ۋ. «خىمىيە»، ئاقسىل، ئاقسىل ماددىسى.

protest¹ [prəˈtest] ۋ. ① ئېتىراز بىلدۈرمەك، قارشىلىق كۆر- سەتمەك، قارشى تۇرماق. ② (قەتئىي) بايانات ئېلان قىلماق، تەشەببۇس قىلماق.

protest² [ˈprəʊtest] ۋ. قارشىلىق، نارازىلىق، قارشى تۇرۇش.

proton [ˈprəʊtɒn] ۋ. «فىزىكا» پروتون.

proud [praʊd] ۋ. ① تەكەببۇر، ھاكاۋۇر، مەغرۇر. ② پەخىر. ③ ئىپتىخار، غورۇر. ④ گېدەيگەن.

prove [pru:v] ۋ. (~ n [ˈpru:vən]، ~ d [pru:vd]) ① گۈۋاھلىق بەرمەك، ئىسپاتلىماق، ئىسپات قىلماق. ② سىناپ، سىناپ كۆرمەك. ③ كۆرسەتمەك.

provide [prəˈvaɪd] ۋ. ① تەمىنلىمەك، بەرمەك. ② ساقلىماق، ئىھتىيات قىلماق. ③ كۆرسەتمەك.

provided [prəˈvaɪdɪd] ۋ. ① ئىھتىيات قىلماق، ھازىرلىق كۆرمەك، تەييارلىق قىلماق. ② ساقلىماق، بەلگىلىمەك، بەلگىلەنمەك.

provided [prəˈvaɪdɪd] ۋ. ③ بەلگىلىمەك، بەلگىلەنمەك.

ساملا چوقۇم كېلىمەن. I will come~(that) I am well enough. I will come~(that) I am well enough.

① خۇدانىڭ ئىرادىسى، تەقدىر providence ['prɒvɪdəns] n. ئىلاھ. ② خۇدا، ئاللا. ③ ئالدىن كۆرۈرلىك. ④ تېجەشلىك.

① ئۆلكە. ② [the ~ s] جايلار. province ['prɒvɪns] n. (مەركەزدىن باشقا بولۇق جايلارنى كۆرسىتىدۇ). ③ ساھە. دائىرە، تارماق، ئورۇن.

① ئاشلىق، نورما، ئوزۇق - تۈلۈك، provision [prə'vɪʒən] n. زاپاس ئاشلىق. ② تەييارلىق، ھازىرلىق، ئالدىنى ئېلىش. ③ بەلگىلىمە، ماددا، تارماق.

① دەرغەزەپ بولماق. ② ئارنى بۇز- provoke [prə'veʊk] v. ماق، دەيدەيگە سالماق، بۆلگۈنچىلىك سالماق، قىتۇراتماق، كۈشكۈرتمەك. ③ قوزغىماق، قوزغاتماق. ④ مەجبۇر قىلماق.

① ئېھتىياتچان، سالماق، prudent ['pru:dənt] n. ئىقتىسادچان. ② ئەقىل. ③ زېرەك، چېچەن. ④ ئىقتىسادچان. مۇناجات. n.

Psalm [sɑ:m:] n. Pt = ① Part. ② Port. ① جامائەت، ئاممىۋى. ② ئوچۇق، public ['pʌblɪk] n. ئوچۇق ئاشكارا. n. I جامائەت، كۆپچىلىك، خالايتق.

① ئېلان قىلىش، بايان قىلىش، publication [ˌpʌbli'keɪʃən] n. جاكالاش. ② تارقىتىش، نەشر قىلىش. ① ھەممىگە ئايان بولۇش، ئاشكارا. publicity [pʌb'lɪsɪti] n. رىلاش. ② تەشۋىق قىلىش.

① ئېلان قىلماق، بايان قىلماق، چاكال- publish ['pʌblɪʃ] v. ماق. ② تارقىتىش، نەشر قىلماق.

v. I تۈرمەك، پۈرمەك، پۈرۈم چىقارماق. pucker ['pʌkə] n. I پۈرۈم، پۈرمە، قىر. ② قورۇق، ئىچىن. ① پۇدىڭ (تاماقتىن كېيىن يەيدىغان پېچىنە). pudding ['pu:dɪŋ] n.

n.p ① ۋەدە، لەۋز. ② ۋەدەلەشكەن ئىش. promise ['prɒmɪs]
 ③ ئىجازەت، ئىجازەت قىلىش، رۇخسەت، رۇخسەت قىلىش.

v.I ① ۋەدەلەشمەك، ماقۇل بولماق. ② ئىجازەت قىلىش، رۇخسەت قىلىش. ③ ئۈمىدۋارلىق.

adj. promising ['prɒmɪsɪŋ] ئۈمىدۋار، ئىستىقباللىق، ئىستىداتلىق.

v. ① ئۆستۈرمەك (كادىرلارنى). ② ئىلگىرى سۈرمەك، ئالغا سۈرمەك، تېزلەتمەك. ③ تەشەببۇس قىلىش، باشلاپ بەرمەك.

adj. prompt ['prɒmpt] چەبدەس، چاققان، دەرھال، شۇئان.

v. تەسەر قوزغىماق، ئالغا سۈرمەك، تۈرتكە بولماق.

adv. promptly ['prɒmptli] چەبدەس، چاققان، دەرھال، شۇ ئاندىلا.

n. pronoun ['prəʊnaʊn] گىرامماتىكا، ئالماش.

v. pronounce ['prə'naʊns] ① تەلەپپۇز قىلىش، تاۋۇش چىقار-
 ② جاكالماق، بىلدۈرمەك، ئىپادىلەش، ئۇزۇپ، ئىپىت-
 ③ كېسىپ ئىپىتماق.

n. pronunciation [prə'nʌnsi'eɪʃən] تەلەپپۇز، تاۋۇش.

n.p ① ھۆججەت، دەلىل، ئىسپات، ئاساس، ماد-
 ② سىناق، تەجرىبە. ③ كوررېكتۇرلۇشۇش.
 adj. proof [pru:f] چىداملىق، ئىتتىمەس، ئۆتكۈزمەس (سۇ) ئاۋاز قاتارلىق
 (لارنى).

n. ① تەشۋىق، تەشۋىقات. ② تەشۋىقات ئورنى.

n. propagandist [ˌprɒpə'gændɪst] تەشۋىقاتچى.

v. propagate ['prɒpəgeɪt] ① ئاۋۇماق، كۆپەيتىمەك، كۆپەيتىمەك.
 ② تەشۋىق قىلىش.

n. propeller [prə'pelə] چاقپىلەك، پىلدىرلىغۇچ (ماتورلۇق كېمە،

ئايروپىلان قاتارلىقلارنىڭ).

proper ['prɒpə] ① *adj.* ئۇيغۇن، لايىق، مۇۋاپىق، توغرا.

② مۇقىم، تۇراقلىق، ئۆزىگە خاس. ③ ئەدەبلىك، يۇۋاش.

④ ھەقىقىي. ⑤ تولۇق، تەلتۆكۈس، پۈتۈنلەي.

properly ['prɒpəli] ① *adv.* ئۇيغۇن، لايىق، مۇۋاپىق، توغرا.

② (جانلىق تىلدا) پۈتۈنلەي، تەلتۆكۈس، ئۈزۈل - كېسىل.

property ['prɒpəti] ① *n.n.* مال-مۈلۈك، بايلىق. ② ئىگە -

دارلىق ھوقۇقى. ③ خاراكتېر، خۇسۇسىيەت، ئالاھىدىلىك.

④ (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) سەھنە جاھازىلىرى.

prophecy ['prɒfisi] ① ئالدىن ئېيتقان سۆز، ھۆكۈم.

② ھۆكۈم قىلىش ئىقتىدارى.

prophecy ['prɒfisai] ئالدىنلا ئېيتماق، بىشارەت بەرمەك،

ھۆكۈم قىلماق.

prophet ['prɒfɪt] ① ھۆكۈم، بىشارەتچى. ② پەيغەمبەر، ئەۋلىيا.

proportion [prə'pɔ:ʃən] ① نىسبەت، تالانسىپ. ② (دائىم)

كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ) مۇناسىپ، ماس، مۇۋاپىق؛ سىغىمچانلىق،

ھەجىم، چوڭ - كىچىكلىك. ④ قىسىم.

proposal [prə'pɔ:zəl] ① تەكلىپ، تەشەببۇس. ② تۇرمۇش

قۇرۇشنى تەلەپ قىلىش، تەلەپ قويۇش.

propose [prə'pɔ:z] ① ئوتتۇرىغا قويماق، تەكلىپ قىلماق، تەشەببۇس

قۇرۇشنى تەلەپ قىلماق، تەلەپ

قويماق. ③ ... قىلماقچى بولماق، ... مەقسەتتە بولماق.

proposition [prə'pɔ:zɪʃən] ① تەكلىپ، تەشەببۇس، بايان،

ئىزھار. ② ھۆكۈم. ③ ئىش، كەسىپ.

prospect¹ ['prɒspekt] ① مەنزىرە، ئەھۋال. ② ئۈمىد،

ئارزۇ، ئىستىقبالى، ئىستىقبال، كېلەچەك: The ~s are bright

ئىستىقبالى پارلاق.

prospect² [prəs'pekt] ① چارلىماق، تەكشۈرمەك؛ كان ئىزدە

- v.** ئېلان قىلماق، ئۇقتۇرماق، جاكالماق. **proclaim** [prə'kleim]
- v.** ئېرىشمەك، ئىگە بولماق. **procure** [prə'kjʊə]
- v.** ① كۆرسەتمەك، ئوتتۇرىغا قويماق. **produce**¹ [prə'dju:s]
- ② ئىشلەپچىقارماق، ياسىماق. ③ تۇغماق. (مېۋە) بولماق.
- ④ قوزغىماق، كەلتۈرۈپ چىقارماق. ⑤ ئىجاد قىلماق؛ نەشر قىلماق؛ قويماق، ئورۇنلىماق (ئويۇن).
- n.** مەھسۇل، مەھسۇلات. **produce**² ['prɒdʒə:s]
- n.** ① مەھسۇل، مەھسۇلات. ② دىماتېما. **product** ['prɒdʌkt]
- تىك، كۆپەيتىمە.
- n.** ① ئىشلەپچىقىرىش. ② مەھسۇل. **production** [prə'dʌkʃən]
- لات، ئەسەر، سەمەزە، مېۋە.
- adj.** ① ئىشلەپچىقىرىش: **productive** [prə'dʌktɪv] ~ forces
- ئىشلەپچىقىرىش كۈچى. ② مول ھوسۇللۇق: a ~ well
- كۆپ نېفىت چىقىدىغان قۇدۇق. ③ مۇنبەت: land ~ مۇنبەت يەر.
- n.** ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمى. **productivity** [prɒdʌk'tɪvɪti]
- Prof.** = professor.
- adj.** ① بېھۈرمەتلىك، ھۆرمەتسىزلىك. **profane** [prə'feɪn]
- ② دىنسىز. **v.** ① بېھۈرمەتلىك قىلماق، ھۆرمەتسىزلىك قىلماق.
- ② بۇلغىماق، داغ تەككۈزمەك.
- v.** ① ئوچۇق ئىزھار قىلماق، ئوچۇق بىل- **profess** [prə'fes]
- دۈرمەك، ئىقرار قىلماق. ② ... قىلىپ جان باقماق، ... گە تايىنىپ تىرىكچىلىك قىلماق. ③ جاكالماق، ئۆزىنى ... دەپ تونۇشتۇرماق، ئۆزىنى ... دەپ ئاتىۋالماق.
- n.** ① كەسپ. ② ئىزھار قىلىش، بايان **profession** [prə'fɛʃən]
- قىلىش، جاكالاش.
- adj.** كەسپىي، مەخسۇس كەسپىي. **professional** [prə'fɛʃənəl]
- professor** [prə'fesə]
- پروفېسسور.

- n.I پايدا، نەپ، ھايان، ياخشىلىق. profit ['prɒfɪt]
- v.I ① پايدا يەتمەك، پايدا تەگمەك، پايدا بولماق، ھايان تاپماق.
- ② پايدىلىق بولماق، پايدىسى بولماق.
- adj. پايدىلىق. profitable ['prɒfɪtəbl]
- v. ① چوڭقۇر، تىرەن. ② قويۇق. profound [prə'faʊnd]
- ③ قاتتىق، قانغۇچە: a ~ sleep قاتتىق ئۇخلاش.
- n. ① پروگرامما، تەرتىپ جەدۋىلى. program(me) ['prəʊgræm]
- ② پىلان.
- n. ئىلگىرىلەش، ئالغا بېسىش، تەرەققىي قىلىش. progress¹ ['prəʊgrɛs]
- v. ئىلگىرىلەش، ئالغا باسماق، راۋاج. progress² [prə'grɛs]
- لانماق، تەرەققىي قىلماق.
- adj. ئىلغار، تەرەققىي پەرۋەر. progressive [prə'grɛsɪv]
- v. مەنئىي قىلماق، توسماق، رۇخسەت قىلماسلىق. prohibit [prə'hɪbɪt]
- n. مەنئىي قىلىش، مەنئىي قىلىش بۇيرۇقى. prohibition [,prəʊɪ'bɪʃən]
- v. ① لايىھىلەش، پىلانلىماق. ② چاچ. project¹ [prə'dʒekt]
- ماق، چۈشۈرمەك (نۇر)، قويماق (كىنو). ③ (باشقۇرۇلدىغان بومبا) ئاتماق. ④ تومپايماق، تومپىيىپ چىقماق.
- n. ① پىلان، لايىھە. ② ئىش، كارخانا. project² ['prɒdʒekt]
- قۇرۇلۇش.
- n. ① لايىھىلەشچى. ② كىنو ئاپ. projector [prə'dʒektə]
- پاراتى، پروژېكتور.
- v.I پرولېتارىيات. n.I پرولېتار. proletarian [,prəʊlə'tɛəriən]
- n. پرولېتارىيات. proletariat [,prəʊlə'tɛəriət]
- v. ئۇزارتماق، سوزماق. prolong [prə'lɒŋ]
- adj. ① تومپىيىپ تۇرغان، دوقا. prominent ['prɒmɪnənt]
- ② كۆزگە كۆرۈنگەن، كۆزگە كۆرۈنەرلىك، داڭلىق، مەشھۇر، ئاتاقلىق.

- بۇلىماق. ③ قىيىنماق، ئازابلىماق.
- n. ① باھا، نەرخ. ② چىقىم، بەدەل. price [praɪs]
- v. ① سانجىماق، سانجىلماق، نوقۇماق. ② سانجىپ ئاغرىتماق، سانجىلىپ ئاغرىماق. prick [prɪk]
- n. ① كېيىر، ئىپتىخار. ② تەكەببۇرلۇق، مەغ. pride [praɪd]
- v. ① مەغرۇرلانماق، تەكەببۇرلۇق قىلماق؛ پەخىرلەنمەك. رۇرلۇق، ھاكاۋۇرلۇق، مۇغەببەرلىك.
- n. دىن تارتقاتقۇچى، پوپ. priest [pri:st]
- adj. ① بىرىنچى ئورۇندىكى، ئىياسىتى، primary ['praɪməri]
- مۇھىم. ② دەسلەپكى، ئىپتىدائىي. ③ ئەسلىدىكى، تۈپ. prime [praɪm]
- n. ① باش، بىرىنچى. ② ئەڭ ئېسىل، بىرىنچى دەرىجىلىك. ③ «ماتېماتىكا» تۈپ سان. n. ① دەسلەپكى مەزگىل، باشلانغۇچ مەزگىل. ② ئەڭ ئېسىل قىسمى، ئەڭ ياخشى جايلىرى.
- adj. ① ئىپتىدائىي، باشلانغۇچ، دەسلەپكى. primitive ['prɪmɪtɪv]
- ② كۈنمچە، كونا پاسوندىكى.
- n. ① شاھزادە، چىنۋاڭ. ② پادىشاھ، خان. prince [prɪns]
- n. (كەينىدە خاس ئىسىملار كەلسە) ① پادىشاھنىڭ قىزى. princess [prɪn'ses]
- ② دەپ ئوقۇلىدۇ) مەلىكە. [prɪnses]
- adj. ئاساسىي، مۇھىم، بىرىنچى. principal ['prɪnsəpəl]
- n. ① مەسئۇل خادىم، مۇدىر. ② دەسمايە. ③ «قانۇن» باش جىنايەتچى.
- adv. ئاساسىي، ئاساسىي جەھەتتىن، principally ['prɪnsəpli]
- ئومۇمەن، ئومۇمەن ئالغاندا.
- n. قانۇنىيەت، قائىدە، پرىنسىپ. principle ['prɪnsəpl]
- v. ① باسماق، نەشىر قىلماق، نەشىر قىلىپ تارقىتىش. print [prɪnt]
- n. ① مەتبەئە، مەتبۇئات، باسما، باسما بۇيۇم. ماق.
- adj. ① دەسلەپكى، بۇرۇنقى، ئاۋۋالقى. prior ['praɪə]

- ② تېخىمۇ مۇھىم || to ~...نىڭ ئالدىدا، ... سىدىن بۇرۇن.
- n.* ① «پرىزىمما» پرىزىما، ئۈچ قىرلىق ئەينەك. prism ['prɪzəm]
- ② «ماتېماتىكا» پرىزىملىق جىسىم.
- n.* تۈرمە، تاماقخانا، گۈندىبخانا || ~ in be تۈرمىگە چۈشمەك.
- prison ['prɪzn]
- n.* مەھبۇس، جىنايەتچى، تۇتقۇن. prisoner ['prɪznə]
- adj.* ① شەخسى، خۇسۇسىي. ② مەخپىي، private ['praɪvət]
- يوشۇرۇن. *n.* ئەسكەر، ھەربىي || ~ in مەخپىي، يوشۇرۇن.
- privilege ['prɪvɪlɪdʒ]
- n.* ئالاھىدە ھوقۇق، ئىمتىياز.
- n.* ① مۇكاپات، مۇكاپات پۇلى. ② قەدىرلىك prize [praɪz]
- نەرسە، ئەڭ ياخشى نەرسە. *adj.* مۇكاپاتلانغان، مۇكاپاتقا ئېرىشكەن؛ مۇكاپات بۇيۇملىرى قىلىنغان: a ~ cup (بىراۋ-غا) مۇكاپات بېرىلگەن كۈرۈشكە. *v.* قەدىرلىمەك.
- probable ['prɒbəbl]
- adv.* ① مۇمكىن، مۇمكىن بولغان، ئېھتىمال. ② تۇغۇلۇش ئېھتىمالى بولغان.
- probably ['prɒbəbli]
- n.* مەسىلە، قىيىن مەسىلە. problem ['prɒbləm]
- n.* تەرتىپ، رەت، رەسمىيەت. procedure [prə'sɪdʒə]
- v.* ① ئالغا باسماق، ئىلگىرىلىمەك. proceed [prə'si:d]
- ② داۋاملاشتۇرماق. ③ تۇتۇش قىلماق، كىرىشمەك، قول سالماق.
- ④ پەيدا بولماق، تۇغۇلماق. ⑤ ئەيىبلەمەك، ئەرز قىلماق.
- n.* ① ئېلىپ بېرىش، يۈرگۈزۈش، ھەرىد. proceeding [prə'si:diŋ]
- كەتلىنىش، ھەرىكەت. ② (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) ئەرز، دەۋا؛ خاتىرە، خاتىرە يېزىش.
- n.* ① جەريان. ② رول. ③ (ئىشلەپچىقىرىشنىڭ) قىرىشىنىڭ ئۇسۇل، تەرتىپ، قەدەم. ④ ئېلىپ بېرىش، يۈر-گۈزۈش. *v.* بىر تەرەپ قىلماق؛ پىششىقلاپ ئىشلىمەك.
- process ['prəʊses]
- n.* رەت، قاتار. procession [prə'seʃən]

ھۆكۈمات پۇلى، ئۈستەك.

n. ① (كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ) تەي preparation [ˌprepə'reɪʃən]

يارلىق، ھازىرلىق. ② مەخسۇس ياسالغان دورا.

v. ① تەييارلىماق، ھازىرلىماق. ② ياسىماق، prepare [pri'peə]

تەخىمەك.

n. ① «گرامماتىكا» سۆز ئالدى preposition [ˌprepə'zɪʃən]

قوشۇلغۇچى.

v. ① يوليورۇق بەرمەك، كۆرسەتمەك، prescribe [pri'skraɪb]

بەلگىلەمەك. ② دورا يېزىپ بەرمەك. رېتسپ يېزىپ بەرمەك.

n. ① بەلگىلەمە، كۆرسەتمە، يوليو- prescription [pri'skripʃən]

رۇق. ② رېتسپ.

n. ① قاتنىشىش، ھازىر بولۇش، داخل presence [ˈprezns]

بولۇش. ② تۇرۇق، قەددى-قامەت، سالاپەت.

I. ① adj. قاتناشقان، ئۈستىدە بولغان، present [ˈpreznt]

ھازىر بولغان، داخل بولغان. ② ھازىرقى، نۆۋەتتىكى، كۆز

ئالدىدىكى. n. I ھازىر.

v. ① تەقدىم قىلماق، ھەدىيە قىلماق، سوۋغا present² [pri'zent]

قىلماق. ② ئوتتۇرىغا قويماق، سۇنماق، بەرمەك. ③ قاتناش-

ماق، تونۇشتۇرماق، كۆرۈشتۈرمەك.

n. سوۋغا، سوۋغات، ھەدىيە. present³ [ˈpreznt]

adv. پات يېقىندا، پات ئارىدا، ئۇزۇن presently [ˈprezntli]

ئۆتمەي.

v. ① ساقلىماق، داۋاملاشتۇرماق. preserve [pri'zə:v]

v. ① باشقۇرماق، رىياسەتچىلىك قىلماق. preside [pri'zaid]

n. ① پىرېزىدېنت، زۇڭتۇڭ. ② (دا- president [ˈprezɪdnt]

شۇ) مۇدىر؛ ئۇيۇشما باشلىقى، بانكا باشلىقى، خاڭچاڭ.

n. ھەيئەت رىياسەت. presidium [pri'sɪdiəm]

v. I ① باسماق، سىقىماق، ئەزمەك، دەزمالىماق. press [pres]

② سۈيلىمەك، ئالدىراتماق. ③ چىڭ تۇرماق، قەتئىي داۋام
 لاشتۇرماق. ④ چىڭ تۇتماق، مەھكەم تۇتماق، قۇچاقلاشماق،
 قۇچاقلىماق. ⑤ قىستىتماق، زورلىماق. ⑥ جىددىيلەشمەك. n.I
 ① بېسىش، سىقىش، ئېزىش، چىڭ تۇتۇش. ② پىرىسلاش ماشىنىسى.
 ③ مەتبەئە؛ مەتبەئە ماشىنىسى؛ لەشرىيات. ④ مەتبۇئات، گېزىت
 ژۇرنال، باسما بۇيۇم.

n- ① بېسىم، بېسىم كۈچ؛ توك بېسىمى. pressure ['preʃə]
 ② جىددىيچىلىك؛ زورلۇق، مەجبۇرلاش.

n- ئابروي، شوھرەت، ئاتاق، ئىناۋەت. prestige [pres'ti:ʒ]

v- ① پەرەز قىلماق، مۆلچەرلىمەك، قىياس قىلماق، ئۆز بېشىم
 قىلماق. ... دەپ بىلمەك. ② جۈرئەت قىلماق، ئۆز بېشىم
 چىلىق قىلماق.

n- ① يالغان قىياپەت، ساختىلىق. pretence [pri'tens]
 ② باھانە، ۋەج، سەۋەب.

v- ① يالغان قىياپەتكە كىرىۋالماق، باھانە
 تاپماق، سەۋەب كۆرسەتمەك. ② ئۆزىنى ... دەپ ئاتىۋالماق.

adj.I ① گۈزەل، چىرايلىق، سۆيۈملۈك، pretty ['priti]
 ئوماق، دىلبەر. ② ياخشى، ئوبدان. ③ (جانلىق تىلدا) خېلى
 جىق (كۆپ). adv.II (جانلىق تىلدا) خېلىلا، خېلى.

v- ① ئۈستۈن كەلمەك، ئېشىپ چۈشمەك، prevail [pri'veil]
 بېسىپ چۈشمەك. ② كەڭ تارقالماق، ئەۋج ئالماق ||
 ~ up(on) قايىل بولماق.

v- توسىماق، ئالدىنى ئالماق، ساقلاماق. prevent [pri'vent]

adj. ئالدىنقى، ئاۋۋالقى، بۇرۇنقى || previous ['pri:vjəs]
 ~s to ... نىڭدىن بۇرۇن، ... دىن ئىلگىرى.

adv. بۇرۇن، ئالدىنئالا، بالدۇر. previously ['pri:vjəsli]

n.I ئوزۇقلۇق (قىلىنىدىغان) ھايۋاناتلار، قۇربانلىق. prey [prei]
 v.I ① تۇتۇپ بېمەك، ئوزۇقلۇق قىلماق. ② تارتىۋالماق،

پارتلاتقۇچ دورا.

n ① كۈچ، كۈچ - قۇۋۋەت، قابىلىيەت، ئىقتىد [ˈpaʊə] power
 دار، ئەقىل، زېھىن، زېھىن كۈچى. ② ھەرىكەتلەندۈرگۈچ
 كۈچ. ③ «فىزىكا» قۇۋۋەت. ④ ھوقۇق، ھوقۇق كۈچى. ⑤ چوڭ
 دۆلەت، قۇدرەتلىك دۆلەت. ⑥ «ماتېماتىكا» دەرىجە، دەرىجىگە
 كۆتۈرۈش. ① چوڭايتىش ھەسسىسى.

adj. ① كۈچلۈك، قۇدرەتلىك. [ˈpaʊəfʊl] powerful
 ② ھوقۇقلۇق.

n. ئېلېكتر ئىستانسىسى. [ˈpaʊə.steɪʃən] power-station
 pp. = pages. بەت.

adj. ① ئەمەلىي. ② كېرەكلىك، لازىم. [ˈpræktɪkəl] practical
 ③ تەجرىبىلىك.

adv. ① ئەمەلىيەتتە، ئەمەلىي جەھەتتە. [ˈpræktɪkəli] practically
 ② دېگۈدەك.

n. ① پىراكتىكا؛ ئەمەلگە ئاشۇرۇش، ئەمەل. [ˈpræktɪs] practice
 لىيەت. ② ئادەت. ③ مەشىق، كۆنۈكمە. ④ كەسىپ، ئىش،
 مەشغۇلات.

v. ① ئەمەلگە ئاشۇرماق، يولغا قويماق، [ˈpræktɪs] practise
 ئىجرا قىلماق. ② مەشىق قىلماق، پىراكتىكا قىلماق.

n. چوڭ يايلاق، ئوتلاق. [ˈpreəri] prairie
 v. I ماختىماق، مەدھىيىلىمەك، تەرىپلىمەك، تەقدىر - [preɪz] praise
 لىمەك. n. II ماختاش، مەدھىيىلەش، تەقدىرلەش، تەرىپلەش.

v. ① ئىلتىجا قىلماق، دۇئا قىلماق. ② ئۈتۈن [preɪ] pray
 مەك، ئۈتۈنۈپ سوردىماق، تەلەپ قىلماق.

n. تالاۋەت، دۇئا - تەلەپ. [ˈpreɪə] prayer

v. ① دىن تارقاتماق. ② تەلىم بەرمەك، تەر - [ˈpri:tʃ] preach
 غىب قىلماق، تەشۋىق قىلماق.

n. دىن تارقاتقۇچى، تەشۋىقاتچى. [ˈpri:tʃə] preacher

- precaution [pri'ko:ʃən] *n.* ھوشيارلىق، پەخەسلىك، سەزگۈرلۈك، ئالدىنى ئېلىش.
- precede [pri:'si:d] *v.* (ۋاقىت، ئورۇن، تەرتىپ قاتارلىقلارنىڭ) ئالدىدا تۇرماق، ئالدىدا ماڭماق، بېشىدا بولماق.
- precious [ˈpreʃəs] *adj.* قىممەتلىك، ئەتىۋارلىق، قەدىرلىك.
- precise [pri'sais] *adj.* ① زىل، نازۇك. ② مۇكەممەل. ③ ئوچۇق، ئېنىق. ④ ئېھتىياتچان.
- precisely [pri'saisli] *adv.* ① زىل، نازۇك. ② ئوچۇق، ئې - نىق. ③ ئېھتىياتچان. ④ (جاۋاب بولۇپ كېلىدۇ) دۇرۇس، توغرا، ھەقىقەتەن، شۇنداق.
- predicate ['predikit] *n.* «گرامماتىكا» خەۋەر، خەۋەر سۆز.
- predicative [pri'dikətiv] *n. & adj.* «گرامماتىكا» كېسىم خەۋەر.
- predict [pri'dikt] *v.* ئالدىنئالا ئېيتماق، ئالدىنئالا خەۋەر قىلماق.
- preface ['prefis] *n. I* مۇقەددىمە، كىرىش سۆز. *v. I* كىرىش سۆز يازماق، باشلىماق.
- prefer [pri'fæ:] *v.* ① ئەۋزەل كۆرمەك، ئارتۇق كۆرمەك، ئۆستۈرمەك. ② ئوتتۇرىغا قويماق. ③ ئۆستۈرمەك.
- prejudice ['predʒudis] *v.* ① بىر تەرەپلىملىك كۆزقاراش، بىر تەرەپلىمە قاراش. ② ئاداۋەت.
- preliminary [pri'liminəri] *adj. I* ھازىرلىق، تەييارلىق؛ دەسلەپ. *n. I* كى. (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) تەييارلىق خىزمىتى.
- premier [ˈpremjə] *adj. I* بىرىنچى، بىرىنچى دەرىجىلىك، ئەڭ مۇھىم. *n. I* باش ۋەزىر، باش مىنىستىر.
- premise [ˈpremis] *n.* ① ئالدىنقى شەرت، زۆرۈر شەرت. ② (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) ئۆي، ئۆي - جاي.
- premium [ˈpri:mjəm] *n.* ① سۇغۇرتا خىراجىتى. ② مۇكاپات،

Portuguese [ˌpɔ:tju:'gi:z] ① پورتۇگالىيە، پورتۇگال - *adj.*
 ② پورتۇگالىيەلىك. ③ پورتۇگالىيە تىلىنىڭ، پورتۇگالىيە تىلىدىكى. *n.* ④ پورتۇگالىيەلىك. ⑤ پورتۇگالىيە تىلى.

position [pə'ziʃən] ① ئورۇن، جاي. ② بازار؛ پايدىلىق ۋەزىيەت. ③ قىياپەت، تۇرق، ھالەت. ④ سۈپەت، مەرتىۋە، ئەمەل، خىزمەت ئورنى. ⑤ قاراش، كۆزقاراش، چۈشەنچە پىكىر.

positive [ˈpɒzətɪv] ① ئېنىق، شەكسىز، ھەقىقىي. ② ئىشەنچلىك. ③ ئاكتىپ؛ factor ~ ئاكتىپ ئامىل. ④ ماتېماتىكا، فىزىكا، مۇسبەت. ⑤ <گرامماتىكا> ئەسلى شەكىل.

possess [pə'zɛz] *v.* ① ئىگە، ئىگە بولماق. ② ساقلىماق، ئۆزىنى تۇتۇۋالماق، ئۆزىنى بېسىۋالماق. ③ ئىگىلىمەك، ئىش ھال قىلماق، ئىدارە قىلماق.

possession [pə'zɛʃən] *n.* ① ئىگىدارچىلىق. ② مال، مۈلۈك، بايلىق || in ~ of ئىگە، ئىگە بولماق / in the ~ of ئەنئەللىق، ئىلكىدە بولماق / take ~ of ئىگىلىۋالماق، تارتىۋالماق، بۇلىۋالماق.

possibility [ˌpɒsə'bɪlɪti] *n.* مۇمكىنچىلىك، ئىمكانىيەت.

possible [ˈpɒsəbl] *adj.* مۇمكىن بولغان، مەۋجۇت بولغان، تۇغۇلۇش ئېھتىمالى بولغان: as ~ as... ئىمكان قەدەر...

possibly [ˈpɒsəbli] *adv.* ① ئېھتىمال، بەلكى. ② مۇمكىن قەدەر، ئىمكان قەدەر.

post ① پوست؛ ئورۇن. ② ئەمەل، خىزمەت ئورنى. *n.* ① پوست قويماق. *v.* ① پوچتا؛ خەت - خالتا. ② پوچتىخانا؛

post (office ~)، پوچتا ساندۇقى. *v.* ① پوچتىغا سالماق، پوچتىدىن ئەۋەتمەك.

- post³ [pəust] n. I تۇۋرۇك. ① چاپلىماق (ئېلان، ئۇقتۇ-
 رۇش قاتارلىقلارنى). ② ئېلان قىلماق، ئۇقتۇرماق.
- postage ['pəustidʒ] n. پوچتا ھەققى.
- postal ['pəustəl] adj. پوچتا ئىشلىرى.
- post-card, post card ['pəustkɑ:d] n. ئاتكەرتىشكە.
- posterity [pɒs'teriti] n. ئەۋلاد، ئۇرۇق - ئەۋلاد.
- postman ['pəustmən] n. (postmen [pəustmən]) پوچتىكەش،
 پوچتالىون.
- post office ['pəust,ɒfɪs] n. پوچتىخانا، پوچتا ئىدارىسى.
- postpone [pəust'pəʊn] v. ئارقىغا سۈرمەك، كەينىگە سۈرمەك،
 مۇددەتنى ئۇزارتماق.
- postulate ['pɒstjuleit] v. ① تەلپ قىلماق. ② مۆلچەرلىمەك.
- postulate ['pɒstjulit] n. ① مۆلچەر، مۆلچەرلەش. ② زۆرۈر-
 شەرت، زۆرۈر شارائىت. ③ ئاساسىي پرىنسىپ.
- postwar ['pəustwɔ:] adj. ئۇرۇشتىن كېيىنكى.
- pot [pɒt] n. ① داس، تەشتەك، كوزا، كومىزەك، چۆگۈن.
 ② قازان.
- potato [pə'teɪtəʊ] n. (~es) ياڭيۇ.
- pottery ['pɒtəri] n. ساپال، ساپال ئەسۋاب، ساپالچىلىق، سا-
 پال ئەسۋابلىرى زاۋۇتى.
- poultry ['pəʊltri] n. ئۆي قۇشلىرى (توخۇ، ئۆردەك، غاز،
 قاتالقلار).
- pound [paʊnd] n. ① قادا (ئەنگىلىيە، ئامېرىكا ئىغىرلىق ئۆل-
 چەم بىرلىكى). ② فۇند ستېرلىك (ئەنگىلىيە پۇل بىرلىكى).
- pour [pɔ:] v. ① قۇيماق، قۇيۇلماق، توشماق، توشقۇزماق، تۆك-
 مەك، تۆكۈلمەك. ② قىستىماق، قىستالماق.
- poverty ['pɒvəti] n. يوقسۇزلۇق، يېتەرسىزلىك، كەمچىللىك.
- powder ['paʊdə] n. ① پاراشوك، ئۇپا. ② مىلتمق دورىسى.

كەن) نومۇر. ⑧ تارماق، بۆلۈم، تۈر، ماددا. ⑨ زۆرۈرئىتە، زۆرۈرلۈك. ⑩ مۇددىئا، مەقسەت. I v. ① كۆرسەتمەك، كۆر-ستىپ تۇرماق، ئىپادىلىمەك، بىلدۈرمەك، ئىزھار قىلماق. ② چەنلىمەك، قارىغا ئالماق، توغرىلىماق. ③ ئۇچلىماق، ئۆت-كۈرلەشتۈرمەك. ④ تەكىتلىمەك || out ~ كۆرسەتمەك، كۆرس-تىپ بەرمەك.

n. I ① زەھەر، ئوغا، زەھەرلىك دورا. poison ['poɪzn]
 ② زەھەرلەش. I v. ① زەھەرلەپ ئۆلتۈرمەك، زەھەر سالماق.
 ② زەھەرلىمەك.

adj. زەھەرلىك. poisonous ['poɪznəs]
 n. تۇۋرۇك. pole¹ [pəʊl]
 n. ① قۇتۇپ. ② ئېلېكتر قۇتۇپى، ماگنىت pole² [pəʊl]
 قۇتۇپى.

n. ① ساقچى. ② ساقچى ئىدارىسى ئامانلىق police [pə'li:s]
 ساقلاش ئورگىنى.

n. policeman (pə'li:smən) ساقچى. policeman [pə'li:smən]
 n. policewoman (pə'li:s, wumən) ئايال ساقچى. policewoman [pə'li:s, wumən]
 n. ① سىياسەت، فاكىجىن، نىشان. ② ئەقىل. policy ['pɒlɪsɪ]
 زېھىن.

v. پارقىرىماق، پارقىراتماق، سۈرتۈپ پارقىراتماق، polish ['pɒlɪʃ]
 n. I ① پارقىراق، يالتىراق. ② پارقىراتقۇچ.
 I adj. پولشا، پولشانىڭ، پولەكنىڭ، پولەكچە. Polish [*pəʊlɪʃ]
 n. II پولەك تىلى.

adj. ئەدەبىلىك، تەكەللۇپچان، تەربىيەلەنگەن. polite [pə'laɪt]
 adj. ئەقىللىق، زېرەك، چېچەن، زېھنى تازا. politic ['pɒlɪtɪk]
 adj. سىياسىي، مەمۇرىي. political [pə'litɪkəl]
 n. سىياسەتچى، سىياسىئون. politician [ˌpɒlɪ'tɪʃən]
 n. ① سىياسەت، سىياسەتشۇناسلىق. politics ['pɒlɪtɪks]

② سىياسىي كۆزقاراش. ③ سىياسىي ئىشلار.

poll [pəʊl] n. سايلام، ئاۋاز بېرىش.

pollen ['pɒlɪn] n. «ئۆسۈملۈك» چاڭ، گۈل چېڭى.

pomp [pɒmp] n. كۆركەم، ھەشەمەتلىك، ھەيۋەتلىك، ھەشەمەت،

ھەيۋەت.

pond [pɒnd] n. كۆلچەك، يۇيۇنۇش كۆلچىكى.

pony ['pɒni] n. تاي، قۇلۇن.

pool [pu:l] n. كۆلچەك، كۆل.

poor [puə] *adj.* ① كەمبەغەل، نامرات، گاداي، پېقىرە.

② بىچارە، بەختسىز. ③ كەم، كەمچىل، يېتەرسىز. ④ ناچار،

ئۈنۈمسىز، سۈپەتسىز.

Pope, pope [pəʊp] n. پاپا، زىم پاپىسى.

poplar ['pɒplə] n. ئاق تېرەك.

popular ['pɒpjələ] *adj.* ① خەلقنىڭ، جامائەت: opinion ~

(جامائەت) مۇنازىرىسى. ② ئاممىباب: science ~ ئاممىباب

پەن تېخنىكا.

popularize, popularise ['pɒpjələraɪz] v. ئومۇملاشتۇرماق،

ئاممىبابلاشتۇرماق، كېڭەيتىمەك.

population [ˌpɒpjʊ'leɪʃən] n. نوپۇس، ئاھالە.

porch [pɔ:tʃ] n. كارىدور، دەھلىز.

pork [pɔ:k] n. چوشقا گۆشى.

porridge ['pɒrɪdʒ] n. ئۇماچ.

port [pɔ:t] n. پورت؛ سودا پورتى.

porter ['pɔ:tə] n. ① ھامىال. ② پويىز خىزمەتچىسى.

③ ئىشكباقار.

portion ['pɔ:ʃən] n. I قىسىم، ئۈلۈش، ھەسسىپە. II تەقسىم

قىلماق، ئارقا-ئارقىغا.

portrait ['pɔ:trɪt] n. ① رەسىم، سۈرەت. ② تەسۋىر.

- playmate** ['pleimeit] = fellow
- playing** ['pleiθɪŋ] *n.* ئويۇنچۇق.
- plead** [pli:d] ① (pled [pled], ~ed: pled [pled], ~ed) *v.*
 (بىراۋنى) ئاقلماق؛ زاكونلاشماق. ② يېلىنماق، ئۆتۈنمەك،
 ئىلتىجا قىلماق. ③ باھانە قىلماق.
- pleasant** ['pleznt] *adj.* كۆڭۈللىك، خۇشاللىق، قىزىق،
 يېقىملىق، كىشىنى خۇشال قىلىدىغان.
- pleasantly** ['plezntli] *adv.* كۆڭۈللۈك، خۇشال.
- please** [pli:z] *v.* ① خۇشاللانماق، خۇشاللاندىرماق، مەمنۇن
 بولماق، مەمنۇن قىلماق. ② (داۋم بۇيرۇق ئاھاڭدا ئىشلىتىلىدۇ) مەرھەمەت: Come in, ~. ③ لايىق
 كۆرمەك، خالىماق، ياقتۇرماق.
- pleasure** ['pleʒə] *n.* ① خۇشاللىق، خۇشال - خۇراملىق.
 ② لەززەت، قىزىقىش. ③ ئارزۇ، مۇددىئا، مەقسەت.
- pledge** [pledʒ] *n.* ① قەسەم، ۋەدە، كاپالەت. ② گۈرۈگە
 قويۇلغان نەرسە، رەنكىگە قويۇلغان بۇيۇم. *v.* ① كاپالەت
 بەرمەك، قەسەم بەرمەك. ② گۈرۈگە قويماق، رەنكىگە قويماق.
 ③ ..گە ھاراق تۇتماق.
- plentiful** ['plentiful] *adj.* كۆپ، مول، تولۇق، يېتەرلىك.
- plenty** ['plenti] *n.* مول، باي، تولۇق، يېتەرلىك، كۆپ.
- plight** [plait] *n.* قىيىن ئەھۋال، مۇشكۈل شارائىت.
- plot** [plɒt] *n.* ① (پارچە) يەر. ② مەخپىي پىلان (سۇيىقەست).
 ③ ئەھۋال، ۋەقەلىك، تۈزۈلۈش.
- plough, plow** [plau] *n.* ① ساپان، بۇقۇسا، سوقا. *v.* ① ھەيد
 دىمەك، ئاغدۇرماق.
- plow** = plough.
- pluck** [plʌk] *v.* ① ئۈزمەك (گۈل، مېۋە قاتارلىقلارنى).
 ② يۇلماق، يۇڭدىماق (توخۇ تۈكىنى). ③ تۇتماق؛ تارتماق، سۆ-

رىمەك. II. ① قاتتىق تارتىش، سۆرەش. ② جاسارەت،

جۈرئەت، روھ.

n. ① ئالۇچا، ئالۇچا دەرىخى. ② قۇرۇق ئۈزۈم. plum [plʌm]

n. تۈك، پەي. plume [plu:m]

adj. تولغان، تاشقان، سېمىز. plump [plʌmp]

v.I بۇلىماق، بۇلاڭچىلىق قىلماق، تالان. plunder ['plʌndə]

تاراج قىلماق. II. ① بۇلاڭچىلىق، تالان. تاراج، بۇلاش.

② زاڭ. مالى.

v. ① (تۇيۇقسىز) كىرمەك، كىرگۈزمەك، تىنماق. plunge [plʌndʒ]

(قىلىنى قايناقسۇغا). ② (سۇغا) سەكىرمەك. ③ كىرىشمەك

(ئىشقا). ④ (كېمە) چايقالماق.

adj. گىرامماتىكا، كۆپلۈك. plural ['pluərəl]

prep. I. قوشماق. II. قوشۇش، پىلۇس. plus [plʌs]

n. «ئاسترونومىيە» پلۇتون. Pluto ['plu:təu]

لاتىن تىلى، چۈشتىن كېيىن، P.M, p.m. = post meridiem.

چۈشتىن كېيىنكى.

پوچتىخانا. P.O. = post office

n. I. يانچۇق. ② پۇل، بايلىق مەنبەسى. pocket ['pɒkɪt]

v. II. يانچۇققا سالماق. ② يەۋالماق، ئۆزىنىڭ قىلىۋالماق.

③ يوشۇرماق (ھېسسىياتىنى). adj. ئەپچىل، كىچىك، چاققان.

n. شېئىر. poem ['pəuɪm]

n. شائىر. poet ['pəuɪt]

n. ① شېئىر (ئومۇمىي ئاتىلىشى). ② شېئىر poetry ['pəuɪtri]

يېزىش ئۇسۇلى. ③ نەزم. شېئىرىيەت. ④ شېئىرىي تۇيغۇ.

n. I. ① ئۇچ، ئۇچى (بىرەر نەرسىنىڭ). point [pɔɪnt]

② چېكىت، تىنىش بەلگىسى. ③ «ماتېماتىكا» ئونلۇق كەسىر چېكىت

تى. ④ «فىزىكا» خىمىيە، نۇقتا، گرادۇس. ⑤ نۇقتا، مۇھىم

پەيت. ⑥ ئالاھىدىلىك، خۇسۇسىيەت. ⑦ (مۇسابىقىدە ئېلىرىش

- n. «مېخانىكا» پورشىپ، مۇفتا. **pliston** ['pɪstən]
- n. ① ئورا، ئورەك، ئازگال. ② ھاك؛ كۆمۈركان. **pit** [pɪt]
- ③ (ھايۋان بەدىنى ياكى ئۆسۈملۈك غولىدىكى) ئويۇقچە، چوقۇر.
- v. ① (چېدىر) قۇرماق، تىكلەمەك. ② ئاتماق، **pitch** [pɪtʃ]
- تاشلىماق، ئىرغىتماق. ③ (كېمە) چايقالماق.
- n. (ساپلىق) سۇ كوزىسى، سۇ كۆپى، سۇ ئىدىشى. **pitcher** ['pɪtʃə]
- n. ① خەيرىنخاھلىق، ھېسداشلىق. ② ئىچ ئاغرىتىش، **pity** ['pɪti]
- رەھىم، رەھىم قىلىش. ③ ئەپسۇس، ئەپسۇسلىنارلىق ئىش.
- n. ① تۈگۈن، مەركەز، مەركىزى ئوق. ② مەر- **pivot** ['pɪvət]
- كىزى نۇقتا (مۇزاكىرە قىلىدىغان).

PL. = plural.

PLA. P.L.A. = (the) People's Liberation Army

(جۇڭگو) خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى.

n.I ① ئورۇن، جاي، يەر، سورۇن. ② رايون. **place** [pleɪs]

③ ئىسىم تەرتىپى. ④ «ماتېماتىكا» خانە || **give ~ to**

① ئورۇن بەرمەك. ② ئارقىلىق ئورنىغا قويماق / **in ~ of**

ئورنىغا قويماق، ئورنىغا دەسسەتمەك / **take ~** ① تۇغۇلماق، پەيدا

بولماق. يۈز بەرمەك، بولماق ② ئۆتكۈزۈلمەك، ئۆتكۈزۈلمەك / **take the**

of ~ ئورنىنى باسماق، ئورنىنى ئىگىلىمەك. v.I ① قويماق،

مۇۋاپىق جايغا ئورۇنلاشتۇرماق. ② (ئۈمىد) باغلىماق، كۈتمەك.

n.I ① يۇقۇملۇق كېسەل. ② ئاۋارىچىلىك؛ **plague** [pleɪg]

دەرد؛ ئاپەت. v. II ئازابلانماق، دەرد تارتماق.

n.I ① روشەن، ئېنىق، چۈشىنىشلىك. ② ئاد- **plain** [pleɪn]

دىي، ئاددىي - ساددا. ③ تۈز، ئاقكۆڭۈل. **adv. II** ئېنىق،

روشەن.

n. تۈزلەك، تۈزلەڭلىك. **plain²** [pleɪn]

adv. ① ئېنىق، روشەن، چۈشىنىشلىك. **plainly** ['pleɪnli]

② ئاقكۆڭۈللۈك بىلەن، تۈز، ئوچۇق. ③ ئاددىي، ئاددىي - ساددا.

- plan [plæn] (~ning; ~ned; ~ned) *v.* I ① پىلان. ② لايىھە. ① *n.* I
 ① پىلانلىماق. ② لايىھىلەش.
- plane [plein] *n.* I ① تەكشىلىك، تەكشى يۈز. ② سەۋىيە، دەپ
 رىجە. ③ ئايروپىلان. I *adj.* تەكشى.
- planet [ˈplænit] *n.* سەييارە، پلانىتتا.
- plank [plæŋk] *n.* I قېلىن تاختاي، پەن. *v.* I تاختاي ياتقۇزماق.
- plant [plɑːnt] *n.* I ① ئۆسۈملۈك. ② مايسا؛ كۆچەت، نوتا. ③
 ئۆسكۈنە، جاھاز، ماشىنا ئۆسكۈنلىرى. ④ فابرىكا، زاۋۇت.
v. I تېرىماق، تىكمەك.
- plantation [plænˈteɪʃən] *n.* ① ئېكىنزارلىق، تېرىقچىلىق مەيد
 دانى، دېھقانچىلىق مەيدانى. ② دەرەخ تىكىش، ئورمان
 بىنا قىلىش؛ سۈنئىي ئورمانلىق.
- plaster [ˈplɑːstə] *n.* I ① سۇۋاق لاي. ② مەلھەم دورا. ③
 پلاستېر. ④ گەج، گىپس. I *v.* ① سۇۋىماق، ئاقلىماق،
 ئاقارتماق. ② سۈرمەك؛ چاپماق (دورا).
- plastic [ˈplæstɪk] *adj.* I ① ئېلاستىكىلىق، ئەۋرىشىلىك.
 ② نەپىس؛ تەسۋىرىي، ئوبرازلىق. ③ ھۆسن تۈزەش. *n.* I پلاستىك،
 سۇلياۋ، پلاستىك بۇيۇملار.
- plate [pleɪt] *n.* لىگەن، تەخسە.
- plateau [ˈplætəʊ] *n.* (~s [plætəʊz], ~x [plætəʊz]) ئېگىزلىك.
- platform [ˈplætfɔːm] *n.* ① مۇنبەر، سەھنە. ② پلاتفورما.
 ③ پارتىيە پروگراممىسى، سىياسىي پروگرامما.
- play [pleɪ] *v.* I (~ed; ~ed [pleɪd]) ① ئوينىماق، تاماشا
 قىلماق. ② (مۇسابىقىگە) قاتناشماق. ③ چالماق، ئورۇنلىماق.
n. I ① ئويۇن، مۇسابىقە. ② سەھنە ئەسىرى. ③ قىمار.
 ④ رول، ھەرىكەت || ~into bring... into رولنى جارى قىلدۇر-
 ماق / ~into come ھەرىكەتلەنمەك؛ رولنى جارى قىلماق.
- player [ˈpleɪə] *n.* ① ئارتىس، ئويۇنچى. ② ماھىر.

- physician [fi'ziʃən] دوختۇر، ئىچكى كېسەللىكلەر دوختۇرى. n.
 physics ['fiziks] فىزىكا. n.
 physiology [fizi'ɔlədʒ] فىزىئولوگىيە. n.
 piano ['pjænəu] پىئانىنو، رويال. n.
 pick¹ [pik] چوتو. n.
 pick² [pik] ① تەشمەك، قازماق، كولماق، ئاچماق. v.
 ② يۇلماق، يۇلۇنماق؛ ئۈزمەك؛ شىلماق؛ چۈشۈرمەك. ③ تاللىماق،
 تاللانماق، ئىلغىماق. ④ يىرتماق، يىرتىلماق، پارچىلىماق،
 پارچىلانماق. ⑤ يانچۇقچىلىق قىلماق، ئوغرىلىق قىلماق || out ~
 ① تاللىماق. ② پەرق ئەتمەك / up ~ ① قازماق، كولماق.
 ② تەرمەك، تېپىۋالماق. ③ جانلانماق. ④ ئەسلىگە كەلمەك،
 ئەسلىگە كەلتۈرمەك. ⑤ قولغا كەلتۈرمەك، ئېرىشمەك.
 pickle ['pɪkl] ① (گۆش ياكى سەيلەرنى چىلايدىغان) شاكىراپ، سىركە. n. I.
 ② ئاچا سەي، چىلغان گۆش. ③ مۇشكۈللۈك.
 pickpocket ['pɪkpɒkɪt] يانچۇقچى، جەلمگۈر. n.
 picnic ['pɪknɪk] ① دالا تامىقى، سەپەر تامىقى. n. I.
 ② (king ~؛ ked ~؛ ked ~) سەپەر تامىقى يېمەك. v. I.
 picture ['pɪktʃə] ① رەسىم، سۈرەت. ② مەنزىرە. ③ (كۆپ) لۈك ئىشلىتىلگەندە) كىنو، فىلىم: the ~ s كىنو. n.
 picture-book ['pɪktʃəbʊk] رەسىملىك كىتاب. n.
 picturesque [ˌpɪktʃə'resk] ① سۈرەتتەك گۈزەل، كۆركەم. adj.
 pie [paɪ] ① گۆشنان، تاۋا گۆشىنى. n.
 piece [pi:s] ① بۆلەك؛ ھۆرە؛ دانە؛ ۋاراق؛ تال؛ قىسىم. n.
 ② مېتال پۇل || a ~ of بىرتال (پارچە، ۋاراق، دانە) /
 break sth. to ~ s پارچىلىماق، كۆكۈم - تالغان قىلماق /
 fall [come] to ~ s چۈۈۈپ تاشلىماق.
 pierce [pi:s] ① تەشمەك، سانجىماق، تىقىماق؛ كېسىپ ئۆتمەك؛ v.

- بۇزماق، بۆسۈپ ئۆتۈمەك.
- ① چوشقا؛ چوشقا كۆشى. ② چۆيۈن. pig [pig]
- كەپتەر. pigeon ['pidʒin]
- ئۆرمە چاچ. pigtail ['pigteɪl]
- ① دۆۋە، تۈركۈم، تۈپ. ② (جانلىق تىلدا) نۇر- pile [paɪl]
- غۇن پۇل. ③ بىنا. pilgrim ['pɪlgrɪm]
- تاۋاپ قىلغۇچى، ئىبادەت قىلغۇچى، ھەج قىلغۇچى.
- تابلەتكا. pill [pɪl]
- ① تۈۋرۈك تايانچ. pillar ['pɪlə]
- ياستۇق، تەكشە. pillow ['pɪləʊ]
- ① يول باشلىغۇچى. ② ئۇچقۇچى. pilot ['paɪlət]
- v.I ① يىگنە مىخ، قىسقۇچ، ئىلغۇچ. v.II ① ئىلىپ قوي
- ماق، قاداپ قويماق. ② باسماق، بېسىپ قويماق، توسۇپ توي
- ماق. ③ ئىشەنچ باغلىماق.
- v.I ① ئۈزۈمەك. ② قىسماق، قىستۇرماق، قولتۇق pinch [pɪntʃ]
- لىماق. ③ سىقماق، قىستىماق (ئاياغ). ④ قىيىنماق، ئازابل
- ماق. v.II ① قىشىش، سىقىش. ② سىقىم، تۇتام.
- قارىغاي. pine [paɪn]
- ئاناناس. pineapple ['paɪn,æpl]
- ① ئاچ قىزىل، ھالرەك. ② «ئۆسۈملۈك» جۇڭ pink [pɪŋk]
- گو چىنىڭگۈلى. ③ جەۋھەر، مېنىز.
- ① بوزيەر ئاچقۇچى. پىئونېر. ③ باش pioneer [paɪə'nɪə]
- لامچى؛ پېشىۋا.
- adj. ئىخلاسمەن، تەقۋادار. pious ['paɪəs]
- ① تۇرۇبا، نەيچە. ② نەيلىك چالغۇ ئەسۋابى. pipe [paɪp]
- ③ غاڭزا، تۇرۇپكا.
- تايانچا. pistol ['pɪstl]

adj. مەڭگۈلۈك، مۇستەھكەم. ② ئارقا- **perpetual** [pə'petjuəl]

ئارقىدىن، توختىماي، ئۈزلۈكسىز.

v. قايىمۇقتۇرماق، گاڭگىراتماق، قىيىن ئەھ **perplex** [pə'pleks]

ۋالغا چۈشۈرۈپ قويماق، تەڭلىككە سالماق.

v. ① زىيانكەشلىك قىلماق. ② قىيىن **persecute** ['pə:sɪkjʊt]

ئەھۋالغا چۈشۈرۈپ قويماق، تەڭلىككە سالماق.

v. چىڭ تۇرماق، قەتئىي داۋاملاشتۇرماق، **persevere** [ˌpɜːsi'veɪə]

تۈزۈككە سىلىك، باش ئەگمەسلىك.

n. ① پارس تىلى. ② پارس، پارسلار. **persian** ['pɜːʃən]

adj. پارس، پارسچە، پارسنىڭ.

v. ① چىڭ تۇرماق، چىڭ تۇرۇۋالماق. **persist** [pə'sɪst]

② داۋاملاشتۇرماق.

adj. ① چىڭ تۇرىدىغان، قەتئىي داۋام **persistent** [pə'sɪstənt]

تۇرىدىغان. ② جاھىل، كاج، تەرسا. ③ داۋاملىشىدىغان، دائىم

بولۇپ تۇرىدىغان.

n. ① ئادەم، كىشى، شەخس. ② بەدەن، تەن، **person** ['pɜːsn]

گەۋدە، چىراي، ئەپتە. ③ «گرامماتىكا» شەخس.

adj. ① شەخسىي، شەخسەن، ئۆز، شەخسەن **personal** ['pɜːsnəl]

ئۆزى. ② گەۋدىلىك، چىراي، ئەپتە. ③ «گرامماتىكا» شەخس.

n. ① شەخسىي، خاسلىق، شەخس **personality** [ˌpɜːsə'nælɪti]

لىك. ② كىشى، ئەرباب، زات. ③ تۆھمەت، قارىلاش.

adv. ① ئۆزى بىۋاسىتە، شەخسەن، شەخ **personally** ['pɜːsnəli]

سەن ئۆزى. ② ئۆزىگە كەلگەندە، ئۆزىگە نىسبەتەن ئىپتىقادا.

n. خادىم، خىزمەتچى، خىزمەتچىلەر. **personnel** [ˌpɜːsə'nel]

n. تەر، تەرلەش. **perspiration** [ˌpɜːspə'reɪʃən]

v. قايىل قىلماق، ئىشەندۈرمەك. **persuade** [pə'sweɪd]

v. ① تەئەللۇق بولماق، تەۋە بولماق، مەن **pertain** [pə'teɪn]

سۇپ بولماق. ② ئائىت (بولماق).

- pet [pet] n. I ئامراق ھايۋان، ياخشى كۆرىدىغان ھايۋاناتلار؛
ياخشى كۆرىدىغان نەرسە ② كۆز قارىچۇقى. I. ad. ئامراق، ئارزۇلۇق.
- petal ['petl] n. گۈل بەرگى، گۈل قېتى.
- petition [pi'tiʃən] n. I ① مۇراجىئەتنامە، تەلەپ، مۇراجىئەتنامە.
② ئىلتىماس. I. v. ① مۇراجىئەت قىلماق. تەلەپ قىلماق.
② ئىلتىماس قىلماق.
- petrol ['petrəl] n. (ئەنگىلىيە تىلىدا) بېنزين.
- petroleum [pi'trəʊljəm] n. نېفىت.
- petticoat ['petikəʊt] n. ئىچ كۆڭلەك.
- petty ['peti] ad. ① كىچىك، ئۇششاق. ② قورسقى كىچىك؛
دىلى نازۇك.
- pharmacy ['fɑ:məsi] n. ① دورا تەڭشەش، دورا ياساش.
② دورىخانا، ئاپتىكا.
- phase [feiz] n. ① باسقۇچ، ھالەت؛ ۋەزىيەت، ھالەت.
② تولۇن ئاي ۋە يېڭى ئاي. ③ تەرەپ، جەھەت.
- phenomena [fi'nɒmɪnə] n. → phenomenon.
- phenomenon [fi'nɒmɪnən] n. ((fi'nɒmɪnə) phenomena) ① ھادىسە، ئەھۋال. ② ئالاھىدە ئادەم، نەرسە، ۋەقە قاتارلىقلار.
- philosopher [fi'lɒsəfə] n. پەيلاسوپ.
- philosophy [fi'lɒsəfi] n. پەلسەپە.
- phone [fəʊn] n. & v. (جانلىق تىلدا) تېلېفون؛ تېلېفون بەرمەك.
- phonetics [fəʊ'netiks] n. فونېتىكا.
- photo ['fəʊtəʊ] - photograph n. (جانلىق تىلدا) ①
photograph ['fəʊtəgrɑ:f] n. فوتو سۈرەت، رەسىم.
- phrase [freiz] n. ئىبارە، سۆز بىرىكمىسى.
- physical ['fɪzɪkəl] ad. ① بەدەن، تەن؛ جىسمانىي. ② ماددىي.
③ تەبىئىي. ④ فىزىكا، فىزىكىلىق.

peg (peɡ) ① مېخ؛ شىنا؛ قوزۇق؛ پانا، ئىلمەك. ② باھانە.

pen (pen) n. قەلەم.

pence (pens) n. → penny.

pencil ('pensl) n. قېرىنداش (قەلەم).

pendulum ('pendjuləm) n. ماياتىمەك (سائەتنىڭ).

penetrate ('penitreit) v. ① سىڭمەك، سىڭدۈرمەك، ئۆتمەك، ئۆتۈپ كەتمەك (يامغۇر). ② كۆزى يەتمەك، تېگىگە يەتمەك، ياخشى چۈشەنمەك. ③ تولماق، توپلانماق، قاپلىماق، يامرىماق.

penicillin (,peni'silin) n. پېنىتسىلىن.

peninsula (,pi'ninsjulə) n. يېرىم ئارال.

pensive ('pensiv) adj. خىيالچان، غەمكىن، چوڭقۇر خىيالغا چۆمگەن.

people ('pi:pl) n. ① مىللەت. ② خەلق، خەلق ئاممىسى، ئام.

the~of all countries پۈتۈن دۇنيا خەلقى. ③ كىشى ئادەم، كىشىلەر.

pepper ('pepə) n. قارىمۇچ.

per (pə:) prep. ① ھەر، ھەر بىر ② ...دىن، ...تىن، ...گە

example نۇسخىغا ئاساسەن. ...بويىچە: example نۇسخىغا ئاساسەن.

perceive (pə'si:v) v. (بەش ئەزا ئارقىلىق) سەزمەك، بىلمەك، چۈشەنمەك.

percent, per cent (pə'sent) n. پىرسەنت.

perception (pə'sepʃən) n. سەزگۈ، سېزىم، چۈشەنچە، چۈشىنىش، ئىقتىدارى.

perchance (pə'tʃɑ:ns) adv. ① تاسادىپىي، نۇيۇقسىز. ② ئېھتىمال، بەلكى.

perfectly ('pə:fikt) adj. ① مۇكەممەل، نۇقسانسىز پۈتۈنلەي، ھەممە، تامامەن. ③ توغرا، ئېنىق. ④ پۇختا، پىششىق، كامىل.

⑤ «گرامماتىكا» پۈتكەن: the present~ ھازىرقى پۈتكەن

- perfect² [pə'fekt] *v.* مۇكەممەلەشتۈرمەك، ئورۇنلىماق، پۈتتۈرمەك.
- perfection [pə'fɛkʃən] *n.* ① مۇكەممەل، تولۇق پۈتۈن، ساق. ② ئۇلگە، تىپ.
- perfectly ['pɜ:fɪktli] *adv.* مۇكەممەل، پۈتۈنلەي تامامەن.
- perform [pə'fɔ:m] ① ئوينىماق، ئورۇنلىماق، چالماق. ② ئادا قىلماق، ئىجرا قىلماق، ئەمەل قىلماق.
- performance [pə'fɔ:məns] *n.* ① ئادا قىلىش، ئورۇنلاش، ئىجرا ② نەتىجە، مۇۋەپپەقىيەت. ئۈنۈم. ③ خۇسۇسىيەت، ئىقتىدار (ئاپتوموبىلنىڭ). ④ «مۇزىكا» ئويۇن؛ ئورۇنلاش.
- perfume¹ ['pɜ:fju:m] *n.* ① خۇش پۇراق. ② ئەتىر، خۇش پۇراق ماتېرىياللار.
- perfume² [pə'fju:m] *v.* ئەتىر چاچماق، خۇش پۇراق چىقارماق.
- perhaps [pə'hæps] *adj.* ئېھتىمال، بەلكى.
- peril ['pɜ:ril] *n.* خەۋپ، خەۋپلىك، خەتەر، خەتەرلىك، خەۋپ-خەتەر.
- perilous ['pɜ:riləs] *adj.* خەۋپلىك، خەتەرلىك.
- period ['piəriəd] *n.* ① بىرمەزگىل. ② سائەت (دەرس). ③ «گرامماتىكا» چېكىت.
- perish ['pɜ:ɪʃ] *v.* ① ئۆلمەك، ھالاك بولماق. ② گۇمران بولماق، يوقالماق، يوقالماق.
- permanent ['pɜ:mənənt] *adj.* ① مەڭگۈ، مەڭگۈلۈك؛ مۇستەھكەم، مۇقىم. ② دائىمىي.
- permission [pə'mɪʃən] *n.* رۇخسەت، ئىجازەت.
- permit¹ [pə'mɪt] *v.* رۇخسەت قىلماق، ئىجازەت بەرمەك، يول قويماق.
- permit² ['pɜ:mɪt] *n.* يول خېتى، گۇۋاھنامە.

كۈچى، چىداملىقى. *adj.*

patient ('peɪfənt) *n.* I سەۋرچان. ئاغرىق، كېسەل، بىمار.

patriot ('pætrɪət) *n.* ۋەتەنپەرۋەر.

patriotic ('pætrɪətɪk) *adj.* ۋەتەنپەرۋەر، ۋەتەنپەرۋەرلىك.

patriotism ('pætrɪətɪzəm) *n.* ۋەتەنپەرۋەرلىك، ۋەتەنپەرۋەرلىك.

patrol (pə'trəʊl) *v.* (led; led; ling) چارلىماق، كۆزەتمەك.

patron ('peɪtrən) *n.* ① ياردەمچى، ياردەم بەرگۈچى، ھىمات.

② خېرىدار.

pattern ('pætən) *n.* ئۈلگە، نۇسخا، ئەندىزە، مودېل؛ چېرتىۋىز.

pause [pɔ:z] *n.* ① ۋاقىتلىق توختاش. ئوتتۇرا يولدا توخ

تاش، يېرىم يولدا توختىتىش. ② تەنەپپۇس. *v.* ۋاقىتنچە

توختىماق، ۋاقىتنچە توختاتماق، ئوتتۇرا يولدا توختىماق.

يېرىم يولدا توختاتماق.

pave [peɪv] *v.* يايماق، سالماق، ياتقۇزماق (خىش ياكى باش

قىلارنى): a path ~ d with brick: خىش ياتقۇزۇلغان

چىغىر يول / the way for... ~ سىگە يول ئاچماق.

pavement ('peɪvmənt) *n.* پىيادىلەر يولى.

pavilion [pə'vɪljən] *n.* ① زىننەت قۇرۇلۇشى. ② چېدىر، چوڭ

چېدىر. ③ شىپاڭ، راۋاق. ④ ئارامگاھ (تەنتەربىيە مەيدانى

رىدىكى).

paw [pɔ:] *n.* پەنجە، تىرناق (قۇشلارنىڭ).

pay [peɪ] *v.* I (paid; paid [peɪd]) ① بەرمەك، تاپشۇرماق، تۆلە

مەك. ② پايدىلىق بولماق، ئەپلىك بولماق. ③ ئەرزىمەك ||

attention ~ دىققەت قىلماق / for... ~ ...نىڭ خىراجىتىنى

ئۆز ئۈستىگە ئالماق / in ~ تۆلەپ تۈگەتمەك. *n.* II ئايلىق

ماتاش.

payable ('peɪəbl) *adj.* تۆلەشكە تېگىشلىكى، تۆلەيدىغىنى.

payment ('peɪmənt) *n.* (پۇل) تۆلەش، بېرىش، چىقىم تارتىش.

- ② تۆلگەن پۇل، ھەق. ③ ئۆچ ئېلىش؛ جەرمانە قويۇش.
- pea [pi:] n. كۆك پۇرچاق، نوقۇت.
- peace [pi:s] ① تىنچ، تىنچلىق، ئامانلىق. ② ئىناق.
- peaceful ['pi:sful] adj. ① تىنچلىق، تىنچ، جىمجىت. ② مۇ-لايىم، سلىق. ③ ئاسايىشلىق.
- peach [pi:tʃ] n. ① شاپتۇل، شاپتۇل دەرىخى. ② ھال رەك، ئاچقىزىل.
- peacock ['pi:kɒk] n. (ئەرەكە) توز.
- peak [pi:k] n. چوققا، تاغ چوققىسى I. adj. چوققا، ئەڭ يۇقىرى نۇقتا.
- peal [pi:l] n. ① قوغغۇراق ئاۋازى. ② گۈلدۈرلەش v. II گۈل دۈرلىمەك، گۈلدۈرلەتمەك، تاقىلدىماق، تاقىلدىتماق.
- pear [peə] n. ئامۇت، نەشپۈت نەشپۈت دەرىخى.
- pearl [pɜ:l] n. ① ئۇنچە، ئۇنچە - مەرۋايىت. ② قىممەتلىك بۇيۇم.
- peasant ['pezənt] n. دېھقان.
- peasantry ['pezəntri] n. دېھقان (ئوھۇمىي ئاتىلىشى).
- pebble ['pebl] n. شېغىل.
- peck [pek] v. I چوقۇلماق، دانلىماق. II چوقۇلاش، دانلاش.
- peculiar [pi'kjʊ:ljə] adj. ① ئالاھىدە، ئۆزىگە خاس، مەخسۇس. ② غەيرىي، غەلىتە، ئاجايىپ.
- pedal ['pedl] n. پېدال (ۋېلىسىپت، كىيىم تىكىش ماشىنىسى ۋە پىئاننو قاتارلىقلارنىڭ).
- peel [pi:l] v. I سويماق، شىلماق، سويۇلماق، شىلىنماق II مېۋە شۆبۈكى.
- peep [pi:p] n. ① مارباق. ② تەدرىجىي پەيدا بولماق.
- peer¹ [piə] n. تىكىلىپ قارماق؛ مارباق.
- peer² [piə] n. ① تەڭداش، ئوخشاش (ئادەم). ② ئاقسۆڭەك، ئېسىلزادە.

① *n.* تەڭ بەھرىمەن بولۇش. participation [pa:tisi'peifən]
 ② قاتنىشىش، ئارىلىشىش.

n. «گرامماتىكا» سۈپەتدەش ~ present participle ['pa:tisipl]
 ھازىرقى زامان سۈپەتدەش / ~ past تۆتكەن زامان سۈپەتدەش.

① *n.* زەررە، زەررىچە. ② «خىمىيە» زەررە. particle [pa:tɪkl]
 ③ «فىزىكا» ماددىي نۇقتا، زەررە. ④ ئىنتوناتسىيە ئۇلانمىسى.

① *adj.* ئالاھىدە، باشقىچە، ئۆزگىچە. particular [pə:'tɪkjələ]
 ئۆزىگە خاس. ② ئېنىق، توغرا، تەپسىلىي. ③ قۇسۇر ئىزدەيدىغان، پۇتاق چىقىرىدىغان. *n.* ④ تەپسىلىي، تەپسىلات.

① *adv.* ئالاھىدە، باشقىچە، مەخ. particularly [pə:'tɪkjələli]
 ② تەپسىلىي، ئېنىق.

① *n.* پارتىزان. ② گۇرۇھ. partisan, partizan [pa:'ti'zæn]
adv. قىسمەن، بىرقىسىم، جۈزئىي. partly [pa:tli]

① *n.* شېرىك، ھەمتاۋاق، ھەمراھ. ② ھەمراھ. partner [pa:tənə]
 (تانىسدا)؛ جورا، جۇپ.

① *n.* پارتىيە. ② گۇرۇپپا. ③ زىياپەت. party [pa:ti]
 ④ تانسا. ⑤ «قانۇن» شاھىد.

v. ① (ed, ed [pa:st]) ئۆتمەك، ئۆتكۈزۈمەك، pass [pa:s]
 ئۆتۈپ كەتمەك. ② تەكشۈرۈپ ماقۇللىماق. ③ يەتكۈزۈمەك،

سۇنۇپ بەرمەك، بەرمەك. ④ يۈز بەرمەك، تۇغۇلماق (ۋەقە)؛
 ئۆزگەرمەك، ئۆزگەرتىمەك || away ~ ۋاپات بولماق، دۇنيادىن

ئۆتمەك / on ~ يەتكۈزۈمەك، بەرمەك / out ~ ھوشىدىن كەت-
 مەك / over ~ سەل قارىماق / ~ through ① (مەلۇم جايدىن)

دىن) ئۆتمەك. ② باشتىن كەچۈرمەك. *n.* ③ (ئىستىمھاندىن) ئۆتۈش. ④ يول خېتى؛ مەيدانغا كىرىش بېلىتى || come to ~

پەيدا بولماق، يۈز بەرمەك. ① كارىدور. ② پاراگراف. passage [pa:sɪdʒ]
 ③ يولۇچى. passenger [pa:sɪndʒə]

- ① *n.* قايناق، ھېسسىيات، كۈچلۈك ھېسسە
 passion ['pæʃən] يات، قىزغىنلىق. ② مۇھەببەت، ئىشقى.
- adj.* قىزغىن، ھېسسىياتچان.
 passionate ['pæʃənɪt]
- ① *adj.* ئۆتكەن، ئۆتكەنكى، بۇرۇنقى: the ~ week
 past [pa:st] ئۆتكەن ھەپتە / my ~ life / بۇرۇنقى تۇرمۇشۇم /
 the ~ tense / گرامماتىكا، ئۆتكەن زامان. ① *n.* II ئۆتمۈش، ئۆتكەن ئىشلار.
 ② سەرگۈزەشتە، كەچۈرمىش ① *prep.* II (ۋاقتىنى كۆرسىتىپ،
 سائەتنىڭ ... دىن ... ئۆتكەنلىكىنى بىلدۈرىدۇ):
 It's twenty~five- سائەت بەشتىن 20 مىنۇت ئۆتتى. ② ... نى
 كېسىپ، ... دىن، ... ئارقىلىق: walk ~ the square مەي-
 داندىن ئۆتمەك. ③ (بىرەر ئىش ھەرىكەت ياكى ئەھۋالنىڭ
 مەلۇم دەرىجىدىن ئاشقانلىقىنى كۆرسىتىدۇ) ~ comprehension:
 چۈشىنىش، چۈشەنگىلى بولمايدىغان. ④ *adv.* يېنىدىن:
 go [walk]~ يېنىدىن ئۆتمەك، يېنىدىن ئۆتۈپ كەتمەك.
- ① *n.* شىلىم، ② مەلھەم، قىيام.
 paste [peɪst]
- ① *n.* كۆڭۈل ئېچىش، ئويۇن - تاماشا.
 pastime ['pa:staim]
- ① *n.* پوپ.
 pastor ['pa:stə]
- ① *n.* ئوتلاق، يايلاق. ② *v.* ئوتلىماق، ئوتلاتماق،
 pasture ['pa:stʃə] يايلىماق، يايلاتماق.
- ① *v.* (ted; ~ted; ~ting) ئۇرماق، قاقماق، سىلىماق.
 pat [pæt] ① سىلاش؛ يېنىك ئۇرۇپ قويۇش. ② (سېرىق مەيلىنىڭ)
 پارچە،
- ① *n.* ياماق، قاداق.
 patch [pætʃ]
- ① *adj.* ئوچۇق، ئايدىڭ، ئېنىق. ② مەخ-
 patent ['peɪtənt] سۇس پايدا ئالدىغان، خاس پايدىلىق، ئالاھىدە رۇخسەت
 قىلىنغان. ② *n.* مەخسۇس پايدا ھوقۇقى.
- ① *n.* يول، چىغىر يول.
 path [pɑ:θ]
- ① *n.* تاقەت قىلىش، سەۋر قىلىش، تاقەت قىلىش.
 patience ['peɪʃəns]

- پەتئۇس. n. تاۋا كا كچىسى. pancake ['pæŋkeik]
- n. مۇشۇ كىيىم. panda ['pændə]
- n. پەنجىرە ئەينىكى. pane [pein]
- n. ① قاتتىق ئاغرىق، قاتتىق ئاغرىش، سانجىلىق pang [pæŋ]
- ئاغرىش. ② ئازاب - ئوقۇبەت.
- n. I تەمتىرەش، دۇدۇقلاش، ئالاقزادىلىك. panic ['pænik]
- n. I ① ھاسىراپ سۆزلىمەك، نەپىسى سىقىلىپ سۆز - pants [pænts]
- لىمەك. ② تەشنا بولماق، ئىنتىزار بولماق، ئارزۇ قىلماق.
- n. I نەپەسلىنىش.
- n. ① تاماق ئېتىش سايماڭلىرى ئۆيى. pantry ['pæntri]
- ② يېمەكلىك ساقلاش ئۆيى.
- n. دادا، ئاتا. papa [pə'pɑ:]
- n. I ① قەغەز. ② گېزىت. ③ خەت - ئالاقە: paper ['peipə]
- ھۆججەت. ④ ئىلمىي ماقالە. ⑤ ئىمتىھان قەغىزى. adz. I
- قەغەز، قەغەزدەك، قەغەزدىكى.
- n. I پاراشۇت. n. I پاراشۇت بىلەن سەك parachute ['pærəʃu:t]
- رەمەك.
- n. I ① كۆرەك، پارات، نامايىش. ② پارات parade [pə'reid]
- مەيدانى. ③ كۆز - كۆز قىلىش. n. I ① كۆرەك ئۆتكۈزمەك، نامايىش قىلماق. ② كۆز - كۆز قىلماق.
- n. جەننەت، بېھىش، گۈلۈستان، باغۇ - paradise ['pærədəis]
- بوستان.
- n. «ماقالە» ئابزاس، پاراگراف. paragraph ['pærəgrɑ:f]
- n. I ① پاراللېل. ② ئوخشاش، بىردەك. parallel ['pærəlel]
- n. I ① پاراللېل، پاراللېل سىزىق. ② سېلىشتۇرۇش، سېلىش - تۇرما.

n. ① پارازىت، پارازىت قۇرت. ② پا- parasite ['pærəsait]
رازىت ئۆسۈملۈك. ③ تەييارتاپ، ھارامتاماق، تېكىنخور.

n. ① پوسۇلكا، خالتا. ② قىسىم، پارچە، بىر parcel ['pa:sl]
پارچە، بىر دانە.

n.I ① ئەپۇ قىلىش، كەچۈرۈش. v.I ئەپۇ قىل pardon ['pa:dn]
ماق، كەچۈرمەك || ~ beg you ① ئەپۇ قىلىش، كەچۈرۈك.

② كېيىڭىزنى ئېنىق ئاڭلىيالىدىنم، سۆزىڭىزنى قايتا ئېيتىسىڭىز.
n. ① ئاتا، ئانا. ② (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) parent ['peərənt]
ئاتا - ئانا، ئاتا - ئانىلار. ③ ئەجداد، ئاتا - بوۋا.

n.I ① باغچا. ② ئاپتوموبىل توختىتىش مەيدانى park [pa:k]
v.I توختاتماق، توختىتىپ قويماق (ئاپتوموبىلنى): ~! No

ئاپتوموبىل توختىتىشقا بولمايدۇ.
n. پارلامېنت. parliament ['pa:ləmənt]

n. قوبۇلخانا، مېھمانخانا. parlo(u)r ['pa:lə]
n. تۇتى قۇش. parot ['pærət]

n.I ① پارچە، بۆلۈم، قىسىم، بۆلەك. ② مەجبۇر part [pa:t]
يەت، بۇرچ، ۋەزىپە: ~ in... take قاتناشماق. ③ رول (ئو-
يۇندا). ④ تەرەپ، رايون، جايلار. ⑤ زاپچاس. v.I ئاير-
ماق، ئايرىلماق، بۆلمەك، بۆلۈنمەك.

v. (partook [pa:tuk]) partake [pa:'teik]
① تەڭ بەھرىمەن بولماق، ئورتا-
قلاشماق. ② قاتناشماق، ئىشتىراك قىلماق، ئارىلاشماق.
③ بولماق، بار بولماق (مەلۇم خۇسۇسىيەت).

adjective ① قىسمەن، جۈزىي، بىرئاز. ② يانبا partial [pa:'ʃəl]
سېدىغان، بولۇشىدىغان.

n. ① تەڭ بەھرىمەن بولماق، ئورتا participate [pa:'tisipeit]
تاقلاشماق. ② قاتناشماق، ئىشتىراك قىلماق، ئارىلاشماق.
بەكرەك، ياخشى كۆرىدىغان.

v. ① بېسىپ چۈشمەك. ② يوقالماق، overwhelm [ˌəʊvəˈwɛlm]
غەرق بولماق، چۆكۈپ كەتمەك.

v. ① قەرزدار بولماق. ② مەنسۇپ بولماق. owe [əʊ]

adj. تۆلەنمىگەن، بېرىلمىگەن ~ to || owing [ˈəʊɪŋ]
سەۋەبتىن، تۈپەيلىدىن.

n. قارىغۇياپماق، ھۇقۇش. owl [aʊl]

I adj. ئۆزىنىڭ، ئۆزىگە خاس. own [əʊn]

I v. ① ئىگە بولماق. ② ئېتىراپ قىلماق، ئىقرار قىلماق،

قوشۇلماق، ماقۇل بولماق.

n. ئىگە، ئىگىدارلىق قىلغۇچى، مۈلۈكدار، مال owner [ˈəʊnə]
ئىگىسى.

n. (كۆپلۈكى [ˈɒksən] ~en) كالا، بۇقا. ox [ɒks]

n. → oxen [ˈɒksən]

v. ① ئوكسىدلاشتۇرماق، ئوكسىدلاشماق. oxidize [ˈɒksidaɪz]

② داتلاشماق، داتلاشتۇرماق.

n. <خىمىيە> ئوكسىگېن. oxygen [ˈɒksɪdʒɪn]

n. مۈلى قۇلۇلىسى. oyster [ˈɔɪstə]

oz. = ounce.

P

p. = ① page. ② participle. ③ past. ④ penny.

n. قەدەم. pace [peɪs]

adj. ① تىنچ، تىنچلىق. ② تىنچلىقپەرۋەر، pacific [pəˈsɪfɪk]

تىنچلىق سۆيەر || the Pacific (Ocean) تىنچ ئوكيان.

I n. بويا، باغلام، توپ، بولاق، قاب، تېگىن، ئورام. pack [pæk]

I v. ① قاچىلىماق، ئورىماق، تاڭماق، قاچىلانماق، ئورالماق.

- ② قىستىماق، قىستالماق، قىستىلىپ كىرمەك، لىق توشماق.
 package ['pækɪdʒ] n. تېڭىق، بولاق، خالتا، پوسۇلكا.
 n-I ① سېلىنچا، چۈشەك. ② پات دەپتەر (يىرتىۋېتىش) pad [pæd]
 لىشقا ئاسان بولسۇن ئۈچۈن، بىر چېتىگە يېلىم يېپىشتۈرۈپ
 تۈپلەنگەن دەپتەر). ③ (ھايۋاناتلارنىڭ) پۇت، تاپان.
 v-I تولدۇرماق، نىقتىماق، توشقۇزماق.
 paddle¹ [pædl] v. سۈكەچمەك، سۇدا ئوينىماق.
 n-I ① پالاق. v-I پالاق بىلەن ھەيدىمەك. paddle² ['pædl]
 n. بەت. page [peɪdʒ]
 paid [peɪd] v. → pay.
 n. چېلەك، تۇڭ. pail [peɪl]
 n-I ① ئاغرىق، ئازاب، جاپا، جاپالىق، مۇشەققەت، pain [peɪn]
 مۇشەققەتلىك. v-I ① ئاغرىماق، ئاغرىتماق، قىنىماق، جاپاغا
 سالماق. ئازابلماق.
 adj-I ① ئاغرىق، ئازاب. ② جاپالىق، مۇ- dainful ['peɪnful]
 شەققەتلىك.
 n-I سىر، بوياق، رەڭ. v-I ① سىنرلىماق. paint [peɪnt]
 ② (بوياق بىلەن) سىزماق. ③ تەسۋىرلىمەك، سۈرەتلىمەك.
 n. رەسسام. ② سىرچى. painter ['peɪntə]
 n. رەسسم (سىزىلغان); رەسساملىق. painting ['peɪntɪŋ]
 n-I (بىر) جۈپ. v-I جۈپلەشمەك، جۈپلەشتۈرمەك || pair [peə]
 a ~ of / a ~ of glasses بىر كۆزەينەك.
 n. ① خان سارىيى، ئوردا. ② ساراي. palace ['pælɪs]
 adj-I ① تاتىرىپ كەتكەن; زەئىپ، ئاجىز. pale [peɪl]
 ② سۇس، ئاچ. v-I تاتارماق، ئۆشمەك.
 n-I ئالغان. v-I كۆز بويىماق، ئالدىماق. palm¹ [pɑ:m]
 n. پالما، پالما دەرىخى. palm² [pɑ:m]
 n. ① تاۋا، تېگى تۈز قازان. ② لېگەن، تەخسە، pan [pæn]

شىدىغان، ..دىن ئالىي ئىكەنلىكىنى كۆرسىتىدۇ):

The East Wind prevails ~ the West Wind. شەرق شامىلى

غەرب شامىلىنى بېسىپ چۈشىدۇ. ② ھەممە يەردە بار، ھەم

We have friends all ~ the world. ھە يەرگە يېپىلغان؛

دوستلىرىمىز دۇنيانىڭ ھەممە يېرىگە تارالغان؛ دۇنيانىڭ ھەم

مىلايېرىدە دوستلىرىمىز بار. ③ (ئۆتۈپ كېتىش، ...دىن،

...ئارقىلىق، دېگەنگە ئوخشاش ئۇقۇملارنى بىلدۈرىدۇ):

jump ~ ئاتلاپ ئۆتمەك / hear it ~ the radio رادىئو ئاڭلا-

قىلىق ئاڭلىماق. ④ توغرىسىدا، ئائىت، ...لىقتىن، ...لىك

تىن: talk ~ the matter بۇئىش توغرىسىدا تەپسىلىي

سۆزلىشەيلى. ① adv. I يېقىلىپ؛ ۋاراقلاپ؛ ~ fall يېقىلىپ

چۈشمەك / turn ~ the page ۋاراقلىماق، ۋاراقلاپ ئاچ

ماق. ② (ھالقىش ياكى تېشىپ كېتىشنى كۆرسىتىدۇ):

The milk boiled ~. سۈت قايناپ تاشتى. ③ باشقا جايدا،

ئاۋۇ تەرەپتە: The post office is ~ there. پوچتىخانا

ئاۋۇ تەرەپتە. ④ ھەممە، پۈتۈنلەي، باشتىن ئاياغ؛

~ all the world پۈتۈن دۇنياغا تارالماق. / paint a door ~

ئىشكىنى پۈتۈنلەي سىرلىماق / The wound healed ~ يارا

پۈتۈنلەي ساقايماق. ⑤ (تەكرارلىنىشنى كۆرسىتىدۇ) يەنە،

قايتا، قايتىلاپ. again ~ قايتا، يەنە بىر قېتىم / ~ and ~

قايتا - قايتا. ⑥ (مەلۇم بىر ئىش ھەرىكەتنىڭ ئاياغلىشىش

ياكى ئۆتۈپ كېتىشىنى كۆرسىتىدۇ): ~ The storm will soon be

بوران چاچقۇن توختاي دەپ قالدى. ⑥ (ئارتىپ

كېتىش، ئېشىپ قېلىش قاتارلىقلارنى كۆرسىتىدۇ):

How much is left ~ قانچىلىك ئېشىپ قالدى؟

① (ئۆي ئاياللىرى ياكى بالىلار كىم overall ['əʊvəɹɔ:l])

يىدىغان) خالات. ② (كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ) ئاسما شىم (سىم

يول ئىشچىلىرىنىڭ). adj. I ئەتراپلىق، تولۇق، پۈتۈن،

overcame [ˌəʊvə'keɪm] v. → overcome.

overcoat [ˌəʊvəkəʊt] n. چاپان، پەلتو، تون.

overcome [ˌəʊvə'kʌm] v. :overcame [ˌəʊvə'keɪm]) v. (overcome) يەڭمەك، تۈگەتمەك، بويىسۇندۇرماق.

overflow [ˌəʊvə'fləʊ] v. ① تاشماق، تېشىپ كەتمەك، ئۇرغ. ② تولماق، لىق تولماق، قاپ-لىماق، قاپلانماق.

overhead [ˌəʊvə'hed] adv. بېشىدا، يۇقىرىدا، ئۈستىدە، ئاست
 I. ədʒ. [ˌəʊvə'hed] ئېگىز، يۇقىرى، يەردىن ئايرىلىپ تۇرىدىغان.

overjoy [ˌəʊvə'dʒɔɪ] v. خۇشال قىلماق، خۇشاللاندىرۇرماق؛
 with (ياكى) be ~ed at خۇشاللىققا چۆمەك.

overlook [ˌəʊvə'lʊk] v. ① يۇقىرىدىن تۆۋەنگە قارىماق، ئېىك. شىپ قارىماق. ② چۈشۈرۈپ قويماق، ئېتىبارسىز قارىماق.

overnight [ˌəʊvə'nait] I. adv. ① دەسلەپكى كۈنى كەچتە. ② كېچىچە، بىر كېچە، تاڭ ئاتقۇچە. I. ədʒ. كەچ، كېچىلىك.

overtake [ˌəʊvə'teɪk] v. :overtook [ˌəʊvə'tʊk])
 (overtaken [ˌəʊvə'teɪkən]) ① يېتىشمەك، يېتىشىۋالماق.

② تۇيۇقسىز يېتىپ كەلمەك، تۇيۇقسىز چۈشمەك (بوران - چاپقۇن، بېشىكەللىك قاتارلىقلار).

overthrow [ˌəʊvə'θrəʊ] v. I :overthrew [ˌəʊvə'θruː])
 (overthrown [ˌəʊvə'θrəʊn]) ئاغدۇرماق، ئاغدۇرۇپ تاشلىماق،

غۇلاتماق، يىقىتماق. I. ədʒ. [ˌəʊvə'θrəʊ] ئاغدۇرۇش، ئاغدۇرماق، چىلىق، گۇمران بولۇش، گۇمران قىلىش.

overtook [ˌəʊvə'tʊk] v. → overtake.

overturn [ˌəʊvə'tɜːn] v. ئاغدۇرماق، ئاغدۇرۇلماق، يىقىلماق، يىقىتماق، غۇلاتماق، غۇلماق، غۇلاتماق.

our [ˈaʊə] *pron.* (we) نىڭ سۈپەت خاراكتېرلىك ئىگىلىك
ئالماش شەكلى) بىزنىڭ.

ours [ˈaʊəz] *pron.* (we) نىڭ ئىسىم خاراكتېرلىك ئىگىلىك
ئالماش شەكلى) بىزنىڭ، ئۆزىمىزنىڭ.

ourselves [ˌaʊəˈselvz] *pron.* ئۆزىمىز:
~ we do everything. بىز ھەممە ئىشنى ئۆزىمىز قىلىمىز.

out [aʊt] *adj.* ① (سەرتقا چىققانلىقىنى، سەرتتا ئىكەنلىكىنى،
ۋەزىپىسىدە ئەمەسلىكىنى ياكى نورمال بولمىغان ھالەتتە ئى-

كەنلىكىنى بىلدۈرىدۇ): ~ go سەرتقا چىققاق / The book is ~

بۇكىتاب ئارىيەت بېرىلگەن / The dockers are ~ ماتروس-

لار ئىش تاشلىدى. ② (پەيدا بولۇش، ئېچىلىش قاتارلىقلارنى

كۆرسىتىدۇ): The flowers are ~. گۈللەر ئېچىلدى.

③ (مەلۇم بىر خىل ئىش ھەرىكەتنىڭ ئاياغلاشقانلىقىنى ياكى

ئاخىرغىچە ئېلىپ بېرىلغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ):

The fire has burnt ~. ئوت ئۆچۈرۈلدى / ~ fight it

ئاخىرغىچە كۈرەش قىلماق. ④ (ئېنىقلىق ياكى ياڭراقلىقىنى

كۆرسىتىدۇ): ~ call ۋارقىرىماق || ~ and ~ باشتىن

ئاخىرغىچە، ئۇچۇر - بۇجۇرىغىچە / ~ of ①...نىڭ سەرت-

دا: ~ of door ئۆينىڭ سەرتىدا. ②...لىقى ئۈچۈن،

...لىقى تۈپەيلىدىن. ③...نىڭ ئارىسىدىن. ④...نى ما-

تېرىيال قىلىپ. ⑤ كەم، يېتەرسىز،

outcome [ˈaʊtkʌm] *n.* ئاقىۋەت، نەتىجە.

outer [ˈaʊtə] *adj.* سەرتقى، سەرتىدىكى، تاشقىرى، تاشقىرىقى.

outfit [ˈaʊtfɪt] *n.* يۈرۈشلەشكەن ئۈسكۈنە.

outlet [ˈaʊtlɛt] *n.* ① سۇ چىقىرىۋېتىش ئېغىزى، چىقىش ئېغىزى.

② ھېسسىياتىنى بېسىش ئۇسۇلى، ئاچچىقىنى چىقىرىش

ۋاسىتىسى.

outline [ˈaʊtlɪn] *n.* ① تاشقى شەكىل، سەرتقى شەكىل.

ئىزنا، ئومۇمىي كۆرۈنۈش. ② مۇھىم نۇقتا، قىسقىچە مەزمۇن، تېزىس.

v. قىسقارتىپ سۆزلىمەك، ئىزناسىنى سىزماق. I

n. ① مەنزىرە، كۆرۈنۈش. ② ئىستىقبال، outlook ['aʊtlʊk] كېلەچەك، كەلگۈسى. ③ كۆز قاراش، قاراش، نۇقتىمىنەزەر.

n. ① مەھسۇلات، مىقدار. ② چىقىرىش، output ['aʊtpʊt] چىقىرىش قۇۋۋىتى.

n. I ① تاشقى قىسمى، تېشى، سىرتى، outside ['aʊt'saɪd]

تاشقى كۆرۈنۈشى، كۆرۈنۈش. ② سىرت، تالا. II adj.

① سىرتقى، تاشقى، تاشقىرىقى: work ~ سىرتتىكى ئىشلار، سىرتقى

اچىقىپ قىلىدىغان ئىشلار. ② ئېھتىمالغا يېقىن، ئېھتىمالى زور

بولغان. III adv. سىرتدا، تالادا، دالدىدا: Is there anybody

سىرتىدا بىر كىم بارمۇ؟ IV prep. ... نىڭ سىرتىدا،

... نىڭ تاشقىرىسىدا، سىرتقا: go ~ the house ئۆيىدىن

تالاغا چىقماق. / That is ~ my plan. ئۇ مېنىڭ پىلانىمداكى

ئىش ئەمەس.

adj. ① كۆزگە كۆرۈنەرلىك، مەشھۇر، outstanding ['aʊt'stændɪŋ]

مۇر، كۆزگە كۆرۈنگەن. ② ھەل بولمىغان، بىر تەرەپ

قىلىنمىغان.

adj. ① تاشقى، سىرتقى. ② سىرتقا چىققان، outward ['aʊtwəd]

قان، سىرتقا ئارالغان.

adv. سىرتدا، سىرتقا، تالادا، تالاغا. outwards ['aʊtwədz]

n. I ئېللىپس، ئېللىپس شەكىل، تۇخۇم شەكىل. oval ['əʊvəl]

adj. II ئېللىپس، تۇخۇم شەكىللىك.

n. ① ئوچاق. ② مەش. ③ دۇخوپىكا. oven ['ʌvən]

prep. I ① ئۈستىدە، يۇقىرىدا: a bridge over the river.

② (ھوقۇق، دەرىجە

قاتارلىقلارنىڭ ئۈستىدىن يۇقىرى، ... نى بېسىپ چۈ-

v. I ئوربىتانى بويلاپ ئۇچماق.

- n. مېۋىلىك باغ. orchard ['ɔ:tʃəd]
- n. ① ئوركېستىر. ② (تەياتىرخانىلاردا) orchestra ['ɔ:kistrə]
- سازەندىلەر ئورنى.
- v. ① يېزىلماق، پۈتۈلمەك، بەلگىلىمەك. ordain [ɔ'dein]
- ② (دىن) پوپ تەيىنلىمەك.
- n. ① تەرتىپ. ② رەتلىك. ③ دائىملىق ھالەت order ['ɔ:də]
- ④ (خىزمەتنىڭ). ⑤ بۇيرۇق. ⑥ زاكاز قىلىش، بۇيرۇتۇش. ⑦ خۇيلانغان پۇل ھۈججەتى. ⑧ مۇددىئا، نشان؛ (that) ~ to in ... مەقسەتتە، ئۈچۈن. v. I ① بۇيرۇماق، پەرمان بەرمەك، ② زاكاز قىلماق، بۇيرۇتماق.
- n. پەرمان، ئەمىر - پەرمان، كۆرسەتمە ordinance ['ɔ:dinəns]
- ② ئېلان.
- adj. ئادەتتىكى، ئاددىي. ordinary ['ɔ:dinəri]
- n. رۇدا، مەدەن. ore [ɔ:]
- n. ① ئورگان، ئەزا، ② ئىدارە، ئورگان، ③ <مۇزىكا> گارمون، organ ['ɔ:gen]
- adj. ① ئەزا، ئورگان. ② ئورگانىك. organic [ɔ:'gænik]
- n. ئورگانىك جىسىم، ئورگانىزم، جانلىق organism ['ɔ:gənizəm]
- مەۋجۇدات.
- n. ① تەشكىللەش، تەشكىللىنىش، organization [ɔ:gənai'zeɪʃən]
- تۈزۈش، تۈزۈلۈش، ئۇيۇشتۇرۇش، ② تەشكىلات، ئورگان، كولىېكتىپ.
- v. تەشكىللىمەك، ئۇيۇشتۇرماق، organize, organise ['ɔ:gənaɪz]
- قۇرماق، تۈزىمەك.
- n. (شېئىر سۆزى) شەرق. orient ['ɔ:riənt]
- n. يۆنىلىش، تەرەپ، نشان. orientation [ɔ:riən'teɪʃən]

origin ('oridʒin) ① مەنبە، كېلىش مەنبەسى، ② كېلىپ چىقىش، باشلىنىش. ③ قانداشلىق.

original [ə'ridʒənəl] ① *adj.* ئەسلى، ئاۋۋالقى، دەسلەپكى، تۇنجى، قەدىمكى، ئىپتىدائىي. ② ئۆزىگە خاس. ③ يېڭى، يېڭىچە. ④ *adv.* ① يېڭىچە، ئۆزىگە خاس. ② دەسلەپتە. ③ دەسلەپكى ماددا.

originate [ə'ridʒineit] ① كىلىپ چىققاق، پەيدا بولماق، باشلانماق، تۇغۇلماق. ② ئىجاد قىلماق، قۇرماق، تەسىس قىلماق، ئاچماق.

ornament ['ɔ:nəmənt] ① *n.* پەدەز، زىننەت، زىننەت بۇيۇمى. ② شەھەر، شان - شەرەپ كەلتۈرگۈچى. *v.* زىننەتلىمەك، بەزمەك، ياسىماق، بەردازلىماق، يېتىم، يېتىم بالا.

orphan ['ɔ:fən] ① *adj. & pron.* باشقا، يەنە، بۇندىن باشقا || other each ~ ئۆزئارا / every ~ بىرنى قويۇپ، ئارىلاپ / no ~ than باشقىسى ئەمەس، دەل (شۇ) / one after the ~ ئارقا - ئارقىدىن، بىرىنىڭ كەيلىدىن بىرى.

otherwise ['ʌðəwaiz] ① *adv.* باشقىدىن، باشقا تۈردە، ئوخشاشمايدىغان. ② باشقا جەھەتتە.

conj. ① ئۇنداق بولمايدىكەن، ئۇنداق قىلمىغاندا، بولمىسا؛ Seize the chance, ~ you will regret it. قولۇڭدىن بەرمە، بولمىسا پۇشايمان قىلىسەن.

ought [ɔ:t] ① *aux. v.* كېرەك، لازىم، تېگىشلىك بولغانلىقىنى (بىلدۈرىدۇ): Ought he to go? ئۇ بېرىشى كېرەكمۇ؟ / No, he ~ not ياق ئۇ بارماسلىقى كېرەك.

oughtn't ['ɔ:ntnt] = ought not.

ounce ['aʊns] ① ئونسىيە (28.4 گرامغا توغرا كېلىدىغان ئېغىر - لىق ئۆلچەم بىرلىكى).

(كېسەل).

adj. ئىلگىرىلەۋاتقان، ئالغا باسقان. onward ['ɔnwəd]
 ① تۇتۇق، نۇر ئۆتمەيدىغان. ② قاشاق. opaque [əʊ'peɪk]
 ① ئوچۇق. ② كەڭ، ئازادە، بىپايان. open ['əʊpən]
 ③ ئۈستى ئوچۇق، يوپۇق، يوپۇتسىز (ماشىنا). ④ ئاق
 كۆڭۈل، ئوچۇق - يورۇق. ⑤ ھەل بولمىغان، بىر تەرەپ
 قىلىنمىغان. ⑥ ئاشكارا. ⑦ ئىختىيارىي.

n. II دالا، سەھرا، تالا.

v. II ئاچماق، ئېچىلماق. ② باشلىماق، باشلانماق. ③ يايماق،
 يېيىلماق، يېيىلىپ ياتماق || out ~ ئاچماق، يايماق، يې-
 يىلىپ ياتماق، يېيىلماق / up ~ ① ئاچماق. ② باشلى-
 ماق. ③ پاش بولماق، پاش قىلماق.

n. I ① ئېچىش، ئېچىلمىش. ② باشلىنىش، opening ['əʊpənɪŋ]
 باشلاش. ③ تۆشۈك، ئېغىز، يول. ④ ئورۇن، بوش قو-
 يۇلغان ئورۇن، پۇرسەت.

adv. ئېچىش، باشلىنىش، باشلاش.

openly ['əʊpənli] سەھمىي. ئاق كۆڭۈل، ئوچۇق - يورۇق؛
 opera ['ɒpərə] ئوپېرا. n.

v. ئايلانماق، ئايلاندۇرماق، ماڭماق، ماڭدۇرماق. operate ['ɒpəreɪt]
 ② ئىشلىمەك، رولىنى جارى قىلماق، نەتىجە بەرمەك، نەتىجە
 چىقماق. ③ ئوپېراتسىيە قىلماق.

n. ① ئايلنىنىش، ھەرىكەتلىنىش. operation [ɒpə'reɪʃən]
 ② مەشغۇلات. ③ نەمەلگە ئاشۇرۇش. ④ رول، تەسىر.
 ⑤ خىزمەت، كەسىپ، ئىش. ⑥ (ھەربىي) مانېۋر. ⑦ <ماتېماتىكا>
 كە، نەمەل، ھېساب.

n. ① ئىشچى، خىزمەتچى. ② ئوپېراتور operator ['ɒpəreɪtə]
 (تېلېفون ئۇلاپ بەرگۈچى). ③ ئوپېراتسىيە قىلغۇچى.

n. ① پىكىر، كۆز قاراش، تەشەببۇس. ② ھۆكۈم، باھا. opinion [ə'pɪnjən]

- opium [ˈəʊpju:m] *n.* ئۇپيۇن.
- opponent [əˈpəʊnənt] *n.* قارشى تەرەپ، رەقىب.
- opportunism [ˈɒpətju:nizəm] *n.* پۇرسەتپەرەسلىك، ئوپپورتۇنىزم.
- opportunist [ˈɒpətju:nɪst] *n. & adj.* پۇرسەتپەرەسلىك، ئوپپورتۇنىست.
- opportunity [ˌɒpəˈtjʊ:nɪti] *n.* پۇرسەت، پەيت.
- oppose [əpˈəʊz] *v.* ① قارىمۇ قارشى قويماق، قارشى ئورۇنغا قويماق. ② قارشى تۇرماق، قارشى چىقماق، قارشىلىق كۆرسەتمەك.
- opposite [ˈɒpəzɪt] *adj. I* ① نىسبىي، قارىمۇ قارشى. ② ئەكسىچە، تەتۈرىچە. *n. II* قارىمۇ قارشى، قارىمۇ قارشىلىق.
- opposition [ˌɒpəˈzɪʃən] *n.* قارشى، قارىمۇ قارشى، قارشىلىق.
- oppress [əˈpres] *v.* ① زۇلۇم قىلماق، ئەزمەك، ئازابلىماق. ② باسماق، بوغماق، چەكلەمەك.
- oppression [əˈprɛʃən] *n.* ① زۇلۇم، ئېزىش، ئېزىلىش. ② بوغۇش، بوغۇلۇش. ③ دىمەقمەش، تۇنجۇقۇش. ④ بۇرۇقۇتۇرما بولۇش. ⑤ بېسىم.
- or [ɔː, ə] *conj.* ① (تاللاشنى كۆرسىتىدۇ) ياكى: tomorrow ~ on Sunday ئەتە ياكى يەكشەنبە كۈنى. ② (دائىم else بىلەن قوشۇپ ئىشلىتىلىدۇ) ئۇنداق بولمىسا، ئۇنداق قىلمىغاندا: Hurry up, ~ (else) you'll be late. چاققان بول، بولمىسا كېچىكىپ قالسىن.
- oral [ˈɔːrəl] *adj.* ① ئېغىزچە، ئاغزاكى. ② ئېغىز، ئېغىز قىسمى. ئىرىدىكى.
- orange [ˈɒrɪndʒ] *n. I* ① جۈزە، ماندارىن. ② قىزغۇچ سېرىق. *adj. I* قىزغۇچ سېرىق.
- orb [ɔːb] *n.* شار، ئاسمان جىسىملىرى.
- orbit [ˈɔːbɪt] *n. I* «ئاسترونومىيە» ئوربىتا.

- ① prep. I (ئورۇننى كۆرسىتىدۇ) ... نىڭ ئۈستىدە: on (on, ən)
- a map ~ the wall (بىرەر نەرسىنىڭ مەلۇم بىر نۇقتا ئەتراپىدا، يېنىدا، چۆرىسىدە ياكى بويىدا ئىكەنلىكىنى كۆرسىتىدۇ): a city ~ the river دەريا بويىدىكى شەھەر. ③ (بۆيلىش ياكى نىشاننى كۆرسىتىدۇ): make an attack ~ the enemy دۈشمەنگە ھۇجۇم قىلماق. ④ (ۋاقىتنى كۆرسىتىپ، ئورۇن كېلىش قوشۇمچىلىرى، ... دە، تا، تە قاتارلىقلار بىلەن ئىپادىلەندۈرۈش): Monday ~ دۈشەنبەدە / the 5th of December ~ 5 - دېكابىردا. ⑤ (... گە ئائىت، توغرىسىدا، تەئەللۇق: ... گە چېتىشماق، ... گە تاقالماق دېگەنگە ئوخشاش ئۇقۇملارنى بىلدۈرىدۇ): a book ~ gramma گرامماتىكا كىتابى. ⑥ (ئاساسلىنىش، ئاساس، بويىچە، شەرت قاتارلىقلارنى بىلدۈرىدۇ) ... غا، ... گە ئاساسەن، ... نى ئاساس قىلىپ، ... لىقتىن: rely ~ the masses ئاممىغا تايانماق / act ~ principle پرىنسىپ بويىچە، پرىنسىپقا ئاساسلىنىپ. ⑦ (مەلۇم بىر خىل ھالەتنى ياكى بىرەر ئىش ھەرىكەتنىڭ ئۆزگىرىۋاتقانلىقىنى بىلدۈرىدۇ): fire ~ ئوت تۇتىشىۋاتقان، ئوت كۆيۈۋاتقان / sale ~ سېتىلىۋاتقان / workers ~ strike ئىش تاشلاۋاتقان ئىشچىلار. ① adv. I (كىيىمەك، تاقماق، ئاچماق، چاپلىماق قاتارلىق ئۇقۇملارنى بىلدۈرىدۇ): have (put) one's coat ~ پەلتونى كىيىمەك / the bottle has a lable ~ ماركا چاپلانغان بوتۇلكا / turn ~ the rodio رادىئونى ئاچماق. ② (ئىش ھەرىكەتنىڭ ئىلگىرىلەش ياكى داۋاملىشىشىنى كۆرسىتىدۇ): further يەنىمۇ ئىلگىرىلىمەك / later كېيىنكى چاغلاردا، كېيىنكى كۈنلەرگە كەلگەندە / Go (گەپ-سۆز، ئىش ھەرىكەت قاتارلىقلارنى) داۋاملاشتۇرۇڭ! / Don't stop, read ~ توختاپ قالماڭ، ئوقۇۋېرىڭ. ③ (سۆز،

گاز، توك ئېقىمى قاتارلىقلارنىڭ ھەرىكەتلىنىۋاتقانلىقىنى
 بىلدۈرىدۇ؛ Is the radio off or ~ رادىئو ئوچۇقمۇ
 ئوچۇرۇلگۈكمۇ؟ ④ (ئىش - ھەرىكەتنىڭ بولۇۋاتقانلىقىنى
 كۆرسىتىدۇ): The battle is ~ ئۇرۇش داۋاملىشىۋاتىدۇ.
 ① adv. I بىر قېتىم، بىر نۆۋەت، بىر مەرتەم: once [wans]
 ~ a year يىلدا بىر قېتىم. ② (بىرەر ئىش ھەرىكەتنىڭ
 بولۇپ ئۆتكەنلىكىنى بىلدۈرىدۇ) بۇرۇن: He ~ lived in Urumqi
 ئۇ بۇرۇن ئۈرۈمچىدە تۇرغان || ~ more ~ again
 يەنە بىر قېتىم/upon a time ~ بۇرۇن، قەدىمكى زاماندا.
 ① conj. I بىر كۈنى، كۈنلەرنىڭ بىرىدە، مەلۇم بىر كۈنى:
 when he ~ understand بىر كۈنى ئۇ چۈشەنگەندە.
 ② مۇبادا؛ ھامان.

num. I بىر، بىر دانە، بىر تال adj. I
 one [wan] ① (سېلىشتۇرۇشقا ئىشلىتىلىدۇ) بىر تەرەپتىن، بىر باشتىن،
 from ~ side to the other بىر بېشىدىن يەنە بىر بېشى
 غىچە. ② (مەلۇم) بىر: morning ~ (مەلۇم) بىر كۈنى ئەتى
 گەن. ③ ئوخشاش. ① pron. I (تۇراقسىز ئالماش بولۇپ
 كېلىدۇ) بىر كىشى، ھەرقانداق ئادەم. ② (سۆزلەرنىڭ تەكرار-
 لىنىشىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن ۋە ھالەت ئورنىدا ئىشلىتىلىدۇ):
 His life was ~ of struggle ئۇنىڭ ھاياتى كۈرەش
 چان ھايات.

onion ['ʌnjən] • پىياز، باش پىياز.
 only ['əʊnli] adj. I ① بىردىنبىر، ئۆز ئالدىغا، يالغۇز، مۇستەقىل.
 ② ئەڭ ياخشى، ئەڭ مۇۋاپىق، ماس كېلىدىغان.
 adv. I پەقەت، يالغۇز، بىلا not ~ ... but (also) ...
 ... بولۇپلا قالماي بەلكى ...
 conj. I لېكىن، ئەمما، بىراق.

n. ① ھۇجۇم، قاتتىق باشلىنىش. ② قوزغىلىش onset ['ɒnset]

قاتارلىقلارنى كۆرسىتىدۇ): take ~ one's coat پەلتۇنى

سېلىۋەتمەك. ④ ئاياغلىشىشنى كۆرسىتىدۇ): finish تۈپ

گەتمەك، ئاياغلاشتۇرماق. prep. II (مەلۇم نۇقتىدىن يىراق

لىشىش ياكى چەتنەشنى كۆرسىتىدۇ): the track ~ رېلىستىن

چىقىپ كەتمەك. ① ajd. III يىراق: the ~ side ئاۋۇ تەرەپ

② بىكار، ئىشلىمىگەن. an ~ day دەم ئېلىش كۈنى.

n. خاتالىق، سەۋەنلىك. ② جىنايەت، offence, offense [ə'fens]

جىنايەت ئۆتكۈزۈش. ③ چىشىغا تېگىش، تېرىكتۈرۈش، ئاچ-

چىقىنى كەلتۈرۈش. ④ «ھەربىي، ھۇجۇم، زەربە.

v. ① خىلاپلىق قىلماق، خاتالىق ئۆتكۈزۈمەك. offend [ə'fend]

② چىشىغا تەگمەك، ئاچچىقىنى كەلتۈرمەك، تېرىكتۈرمەك.

offense [ə'fens] = offence.

① adj. I چىشىغا تېگىدىغان، زېرىكتۈرۈپ offensive [ə'fensiv]

دىغان، جانغا تېگىدىغان، بىزار قىلىدىغان. ② ھۇجۇم خاراكتېرلىك،

زەربە خاراكتېرلىك. n. II ھۇجۇم.

v. I ① ئوتتۇرىغا قويماق. ② تەمىنلىمەك، يەتكۈزۈپ offer [ɔ'fə]

بەرمەك، تامدىماق. ③ (باھا) چىقارماق: a price ~

باھا چىقارماق. ④ تەقدىم قىلماق، بېغىشلىماق، تۆھپە قىل-

ماق. ⑤ سىنىماق، سىناپ كۆرمەك. ⑥ ئۇرۇنماق. ⑦ (پۇر-

سەت) بولماق، تۇغۇلماق || s ~ as occasion پۇرسەت بولسۇنلا.

n. II ① تەكلىپ، تەشەببۇس. ② ئوتتۇرىغا قويۇلغان

نەرسىلەر.

n. ① ئىشخانا. ② ئىدارە، ئورۇن، خىزمەت ئورنى، office [ɔ'fis]

باشقارما. ③ (ئەنگلىيىدە) ھۆكۈمەت ئورگىنى، بىۋرو.

④ ھۆكۈمەت خىزمىتى. ⑤ بۇرۇچ، ۋەزىپە، مەجبۇرىيەت.

⑥ (كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ) ياردەم، ئاتىدارچىلىق.

n. ① ئوفىتسېر، ھەربىي باشلىق. ② ئەمەلدار، officer [ɔ'fisə]

مەنەپدار.

official [ə'fi:ʃəl] ① *adj.* I ۋەزىپىدىكى، خىزمەتتىكى، ② رەسەمىي.

n. II ھۆكۈمەت خىزمەتچىسى، ئەمەلدار، مەنەسپدار.

offset [ˈɔ:fset] *v.* (~; ~; ~ing) خالاس بولۇشماق، تۈگەش

مەك، تولدۇرماق، تولۇقلىماق.

offspring [ˈɔ:fsprɪŋ] *n.* (بىرلىك شەكلى بىلەن كۆپلۈك شەكلى

ئوخشاش) پەرزەنت، ئۇرۇق - ئەۋلاد، ئەۋلاد.

oft. [ɔ:ft] (شېئىرلاردا) = often.

often [ˈɔ:fn] *adv.* پات-پات، دائىم، ھەمىشە.

oh [əʊ] *int.* ھوي، ئاھ، ۋاي (ھەيران قالغانلىقى ياكى تەش

ۋىشلەنگەنلىكى بىلدۈرىدۇ).

ohm [əʊm] *n.* <فىزىكا> ئوم.

oil [ɔil] *n.* I ماي، ياغ. *v.* I مايلماق، ماي جالماق، ماي

قاچىلماق.

O.K., OK, okay [ˈəʊ'keɪ] *adj. & adv.* I <ئامېرىكا تىلىدا>

تامامەن توغرا، دۇرۇس، ياخشى، بولىدۇ، ماقۇل. *n.* II قو-

شۇلۇش، ماقۇللاش. *v.* II (~d; ~d; ~ing) قوشۇلماق،

ماقۇل بولماق.

old [əʊld] *adj.* I ① قېرى، ياشانغان. ② (قانچە ياشقا كىرگەن

لىكىنى كۆرسىتىدۇ)...ياش: How ~ are you? قانچە ياش-

قا كىردىڭىز؟ ③ كونا، قەدىمكى، قەدىمىي. ④ چېنىققان،

ئىش كۆرگەن، تەجرىبىلىك. *n.* I قەدىمكى زامان، ئۆتمۈش.

olive [ˈɒlɪv] *n.* I ① زەيتۇن، زەيتۇن دەرىخى. ② زەيتۇن رەڭ.

adj. II زەيتۇن رەڭلىك، زەيتۇن رەڭ.

Olympic [əʊ'limpɪk] *adj.* ئولىمپىك: the ~ Games

پىك دۇنياۋى تەنھەرىكەت يىغىنى.

omit [əʊ'mɪt] *v.* (~ted; ~ted; ~ting) ① قىسقارتماق، ئېلىپ

تاشلىماق، چۈشۈپ قالماق، چۈشۈرۈپ قويماق. ② ئۇن

تۇتماق، ئېسىدىن چىقىرىپ قويماق، بىپەرۋالىق قىلماق.

سۇباتلىق.

v. ① ئىگە بولماق، ئېرىشمەك، مۇيەسسەر بولماق، obtain [əb'tein]
مۇۋەپپەقىيەت بولماق. ② ئېقىپ يۈرمەك، كەڭ تارقالماق (تۈزۈم، ئادەت قاتارلىقلار).

adj. روشەن، ئېنىق، ئوچۇق. obvious ['ɒvviəs]

obviously ['ɒvviəsli] adv. → obvious.

n. ① پەيت، پۇرسەت، مەزگىل، ۋاقىت: occasion [ə'keɪʒən]
on the ~ of / ھەر قاچان، زۆرۈر تېپىلغاندا
... چاغدا، ... ۋاقىتتا. ② سەۋەب. ③ زۆرۈرىيەت، ھاجەت.

adj. ① تاسادىپىي، تۈيۈقسىز، ناۋادا. occasional [ə'keɪʒənəl]
② پات - پات، ئارىلاپ - ئارىلاپ.

occasionally [ə'keɪʒənəl] adv. → occasional.

n. ① ئىشغال قىلىش، بېسىۋېلىش، occupation [ˌɒkjʊ'peɪʃən]
ئىگىلەش، ئىشغال قىلىش مەزگىلى. ② تۇرۇش، ئولتۇراقلىشىش،
ماكانلىشىش. ③ كەسپ.

v. ئىگىلىمەك، ئىگىلىۋالماق، ئىشغال قىلماق، occupy [ˌɒkjʊ'paɪ]
بېسىۋالماق.

v. (red; ~red; ~ring) ① يۈز بەرمەك، تۇغۇلماق، occur [ə'kɔː]
پەيدا بولماق: What has ~ red? نېمە ئىش
تۇغۇلۇپتۇ؟ ② مەۋجۇت بولۇپ تۇرماق. ③ خىيالغا كەلمەك،
ئېسىگە كەلمەك، يادىغا يەتمەك.

n. ① يۈز بېرىش، تۇغۇلۇش. ② ۋەقە؛ ھادىسە. occurrence [ə'kʌrəns]
n. ① ئوكيان، دېڭىز ئوكيان. ② (جانلىق تىلدا) ocean ['əʊʃən]
نۇرغۇن، بىپايان.

o'clock [ə'klɒk] (of the clock) نىڭ قىسقارتىلمىسى) سائەت

What ~ is it now? ... ھازىر سائەت نەچچە بولدى؟
It's just seven (~) (سائەت) دەل يەتتە بولدى.

Oct. = October.

October [ɔk'təʊbə] ئۆكتەبەر. n.

odd [ɒd] ① <ماتېماتىكا> تاق سان، تاق سانلىق. ② تاق. adj.

③ پارچە، پارچە - پۇرات، ئۇششاق، - چۈششەك.

④ ۋاقىتلىق، تۇراقسىز. ⑤ ئاجايىپ، غەيرىي، غەلىتە.

odo(u)r ['əʊdə] ① ھىد، بۇي، پۇراق. ② شۆھرەت، ئابروي، n.

داخى، ئاتاق - ئابروي.

o'er = over.

of [ɔv, əv] ① (تەۋەلىك، ياكى قاراشلىق مۇناسىۋىتىنى prep.

بىلدۈرىدۇ) ... نىڭ، ... دىكى: The works of Lu Hsun.

لۇشۈن (نىڭ) ئەسەرلىرى / the capital ~ China / جۇڭگو.

an appraisal ~ the present situation / نىڭ پايتەختى.

ھازىرقى ۋەزىيەت توغرىسىدىكى مۆلچەر. ② (پەرقلىنىدۇرۇش،

مقدار قاتارلىقلارنى بىلدۈرىدۇ): the majority ~ the masses

كۆپچىلىك ئامما، كۆپ ساندىكى ئامما / two tons ~ coal

ئىككى توننا كۆمۈر. ③ (ماتېرىيالنى كۆرسىتىدۇ) ... دىن

ياسالغان: made ~ wood / ياغاچتىن ياسالغان. ④ (مەلۇم بىر

خىل خۇسۇسىيەت، مەزمۇن، ھالەت قاتارلىقلارنى كۆرسىتىدۇ):

a man ~ talent تالانتلىق ئادەم / a cup ~ tea بىر پىيالە

چاي. ⑤ (مەنبەنى كۆرسىتىدۇ): working class

ئىشچى ئائىلىسىدىن كېلىپ چىققان ئوقۇغۇچىلار.

⑥ (سەۋەبىنى بىلدۈرىدۇ): die ~ illness (سەۋەب سەۋەبى

بىلەن ئۆلمەك. ⑦ ھەققىدە، توغرىسىدا، ئائىت: speak ~ sth.

بىرەر نەرسە ياكى ئىش ھەققىدە گەپ قىلماق.

off [ɔ(:)f] ① (مەلۇم سەۋەب ياكى ئارىلىقنى كۆرسىتىدۇ) adv.

The town is five miles ~ / يىراقتا a long way ~ (تىندۇ)

ئۇ شەھەر بەش مىل يىراقلىقتا. ② (مەلۇم نۇقتىدىن

يىراقلىشىش ياكى چەتنەشنى كۆرسىتىدۇ): walk ~ (كەتسەك.

③ (ئۈزۈلۈپ قېلىش، توختاپ قېلىش، ئايرىلىش، سېلىۋېتىش

0

- O, oh** [ou] *int.* (ھەيران قېلىش، قورقۇش ياكى ئازابلەنش قاتارلىقلارنى بىلدۈرىدۇ) ھوي، ئاھ، ۋاي.
- oak** [əuk] *n.* دۇپ دەرىخى. ئېمەن دەرىخى.
- oar** [ɔ:] *n.* پالاق (كېمە، قېيىقلارنىڭ).
- oat** [əut] *n.* كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ. سۈلۈ.
- oath** [əuθ] *n.* (s [əuðz]) قەسەم؛ قەسەم سۆزى.
- obedience** [ə'bi:djəns] *n.* بويسۇنۇش، ئىتائەت، ئىتائەت قىلىش.
- obedient** [ə'bi:djənt] *adj.* بويسۇنغان، ئىتائەت قىلغان، زىتتايە قىلغان، زىتتايە قىلىدىغان، گەپ ئاڭلايدىغان.
- obey** [ə'bei] *v.* بويسۇنماق، ئىتائەت قىلماق، رىئايە قىلماق، be ~ to ... || رىئايە قىلماق، بويسۇنماق.
- object**¹ [ˈɒbdʒɪkt] *n.* ① جىسم، ماددا، ئەمەلىي نەرسە، ماددىي نەرسە. ② مۇددىئە، مەقسەت؛ نىشان. ③ «گرامماتىكا» تولىدۇرغۇچى.
- object**² [əb'dʒekt] *v.* قارشى تۇرماق، ئېتىراز بىلدۈرمەك.
- objection** [əb'dʒekʃən] *n.* ① ئېتىراز، ئېتىراز بىلدۈرۈش، قارشىلىق كۆرسىتىش. ② كەمچىللىك، نۇقسان، يېتەرسىزلىك، ئەيب، قۇسۇر.
- objective** [ɒb'dʒektɪv] *adj.* ① ئوبېيېكتىپ؛ ~ law. ② «گرامماتىكا» چۈشۈم كېلىش. ③ «گرامماتىكا» چۈشۈم كېلىش.

- objectivism [ɒb'dʒektɪvɪzəm] n. ئوبېيكتىپلىق، ئوبېيكتىۋىزم.
- obligation [ˌɒbli'geɪʃən] n. ۋەزىپە، مەجبۇرىيەت، مەسئۇلىيەت، جاۋابكارلىق.
- obligatory [ɒ'bligətəri] ① ئىختىيارى، خالسانە، خالسى. ② مەجبۇرىي.
- oblige [ə'blaɪdʒ] ① مەجبۇرلىماق، زورلىماق، قىستىماق. ② ياخشىلىق قىلماق، رازى قىلماق، قانائەتلىنىدۇرمەك، ماقۇل كۆرمەك.
- oblong [ˈɒblɒŋ] n. I تىك تۆت بۇلۇڭ. II تىك تۆت بۇلۇڭلۇق.
- obscure [əb'skjʊə] ① قاراڭغۇ، تۆتۈق خىرە. ② ئۇقۇمسىز، چۈشىنىكسىز، مۇجىمەل. ③ ناھەسىز، نامى چىقىمىغان. v. I ① قاراڭغۇلاشتۇرماق، مۇجىمەللەشتۈرمەك. ② قاپلىماق. ③ قالايمىقانلاشتۇرماق.
- observation [ˌɒbzə'veɪʃən] n. ① تەكشۈرۈش كۆزىتىش، كۆزىتىپ ئۆلچەش. ② (داىم كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ) تەكشۈرۈش خاتىرىسى، كۆزىتىش دولقۇنى. ③ پىكىر، باھالاش، باھابېرىش.
- observatory [əb'zə:vətəri] n. رەسەتخانا، ھاۋارايى، ئىستانسىسى.
- observe [əb'zə:v] v. ① تەكشۈرمەك، كۆزەتمەك، ئۆلچىمەك. ② رىئايە قىلماق، ئەمەل قىلماق. ③ تەبرىكلىمەك، مۇبارەكلىمەك. ④ باھالىماق، باھا بەرمەك. ⑤ سۆزلىمەك.
- observer [əb'zə:və] n. ① كۆزەتكۈچى، ئوبزورچى. ③ رىئايە قىلغۇچى، ئىتائەت قىلغۇچى.
- obstacle [ˈɒbstəkl] n. توسالغۇ، توسقۇنلۇق.
- obstinate [ˈɒbstɪnɪt] ① جاھىل، كاج، تەرسا. ② قەيسەر،

v. I دىققەت قىلماق، دىققەت قىلىپ قارىماق، قارىماق، كۆرمەك.

v. دوكلات قىلماق، مەلۇم قىلماق. ② ئېلان notify ['nəʊtɪfaɪ]
قىلماق، ئۇقتۇرۇش قىلماق.

n. ① ئىدىيە، قاراش، پىكىر، كۆز قاراش. notion ['nəʊʃən]
② (ئامېرىكا تىلىدا) چەرچىن مال، مىلىج مال.

prep. I ... تەقدىردىمۇ، notwithstanding ['nɒtwɪθ'stændɪŋ]
... گە قارىماي، ... دىن قەتئىيەنەزەر (= in spite of).

adv. I تەقدىردىمۇ، يەنە، يەنىلا. conj. II گەرچە.
n. (= nothing) يوقلۇق. ② مائىماتە nought [no:t]
كا، نۆل.

n. (گرامماتىكا) ئىسىم. noun [naun]
v. ① ئوزۇقلاندۇرماق، كۈتمەك. nourish ['nʌrɪʃ]
② كۆزلىمەك، ساقلىماق (ئۈمىد، ئۆچمەنلىك قاتارلىقلارنى).

Nov. = November.
n. رومان. novel ['nɒvəl]
n. يېڭى، يېڭىلىق. novelty ['nɒvəlɪtɪ]

n. نويابىر. November [nəʊ'vembə]
adv. I ① ھازىر، ئەمدى، ھازىرقى ۋاقىتتا. now [naʊ]
② دەرھال، شۇئان! ~ Do it دەرھال بىجىرىۋەت || just ~
ئابا، ھازىرلا conj. II ... ئىكەن، ... بولۇپ تۇرۇقلۇق،
... غاندىن كېيىن. n. II (ئالدى قوشۇلغۇچىلارنىڭ كەينىدە
كېلىدۇ) ھازىر، ئەمدى، مۇشۇ كەمدە، بۈگۈنكىچە || from ~ on
بۈگۈندىن باشلاپ، ھازىردىن باشلاپ.

adv. ھازىر، ھازىرقى ۋاقىتتا، ئەمدىلىك. nowadays ['naʊədəɪz]
تە، بۈگۈنكى كۈندە.

adv. ھېچقايسى جايدا، ھېچيەردە. nowhere ['nəʊwɛə]
adv. يادرو؛ ئاتوم يادروسى. nuclear ['nju:kliə]

nowadays

nowhere

nuclear

nowadays

- nucleus** ['nju:kliəs] (nuclei ['nju:kliai]) *n.*
 ① يادرو، ئاتوم يادروسى. ② ھۆججە يادروسى. ③ مەركەز.
- nuisance** ['nju:sns] *n.*
 ① ئاۋازمچىلىق. ② بېشەم ئادەم، ئەزمە ئادەم. ③ كۆڭۈلسىز ۋەقە. ④ جامائەت تەرتىپىنى بۇزۇش.
num. = numeral.
- number** ['nʌmbə] *n.* ① سان، مىقدار. ② (قىسقارتىلما) شەكلى (No.) نومۇر، سان؛ a telephone ~ تېلېفون نومۇرى. ③ (كۆپلۈك ئىشلىتىلدۇ) ھېساب. ④ (كۆپلۈك ئىشلىتىلدۇ) شېئىر، قاپىيە، «مۇزىكا» ئۇدار || ~ of a large (good) نۇرغۇن - نۇرغۇن، نۇرغۇنلىغان / ~ in جەمئىي؛ ھەممىسى بولۇپ / ~ without سانسىز، سان ساناقسىز. *v.* ① نومۇر قويماق، رەت نومۇرىنى بەلگىلىمەك. ② جەمئىيەتكە. ③ ھېسابلىماق، ھېسابقا ئالماق || ~ off «ھەربىي» سانىماق.
- numeral** ['nju:mərəl] *n.* ① سان، رەقەم. ② «گرامماتىكا» سان.
- numerous** ['nju:mərəs] *adj.* نۇرغۇن، كۆپ مىقداردا، كۆپلەپ، بىرمۇنچە.
- nun** [nʌn] *n.* ئايال موناخ، راھىبە.
- nurse** [nɜ:s] *n.* ① بالا باققۇچى، ئىنىكتاتا. ② سېسترا. *v.* ① قارىماق، كۈتمەك، خەۋەر ئالماق (كېسەلنى). ② ئېمىتمەك. ③ قۇچاقلىماق، باغرىغا باسماق (بوۋاقنى). ④ تەربىيىلىمەك، ئۆستۈرمەك.
- nursery** ['nɜ:sri] *n.* ① يەسىلى. ② كۆچەتخانا، كۆچەتزارلىق.
- nut** [nʌt] *n.* ① شاكالىق مېۋىلەر قاتتىق پوستلىق مېۋىلەر. ② گايكا، ۋېنتا قالىپىقى.
- nylon** ['naɪlən] *n.* نىلون.
- nymph** [nɪmf] *n.* (گېرىك ۋە رىم ئەپسانىلىرىدىكى) پەرىزادە. ھۆرىقنز.

ھېچكىم يوق ئىكەن. *adv. I* ھەرگىز، ھېچ، ھېچقانچە: *The price is ~ too high.*
 بۇ باھا ھېچقانچە يۇقىرى ئەمەس.
nonparty [non'pɑ:ti] *adj.* پارتىيەسىز؛ پارتىيە سىرتىدىكى، پارتىيە گۇرۇھسىز.
nonsense ['nɒnsəns] *n.* قۇرۇق گەپ، بىكار گەپ، تۇتۇرۇقسىز. *noodle* ['nu:dl] *n.* ئۇگرە، سۇيۇقئاش.
nook [nu:k] *n.* چەت، ياقا، خىلۋەت، بۇلۇڭ، بۇلۇڭ - پۇچقاق.
noon [nu:n] *n.* چۈش، چۈش ۋاقتى، دەل چۈش.
noonday ['nu:ndeɪ] *n.* چىڭقى چۈش، دەل چۈش = (noon).
nor [nɔ:] *conj.* (دائىم *neither* ياكى *not* بىلەن بىرگە كېلىپ، ...ئۇمۇ ئەمەس، ...ئۇمۇ يوق دېگەنگە ئوخشاش بولۇشىنى ئۇقۇملار بىلەن ئىپادىلىنىدۇ):
Our country has neither external ~ internal debts. مەملىكەتتىمىزنىڭ دۆلەت ئىچى ۋە سىرتىدىمۇ، ھېچقانداق قەرزى يوق.
normal ['nɔ:məl] *adj. I* نورمال، ئۆلچەملىك، مۇنتىزىم: *the ~ temperature* نورمال تېمپېراتۇرا/*a ~ school*
 ◇ سىغەن مەكتەپ. *n. II* ① مۇنتىزىم، نورمال ھالەت، تۇراقلىق ھالەت. ② «ماتېماتىكا» نورمال.
north [nɔ:θ] *n. I* شىمال، شىمالىي رايون. *adv. II* شىمالدا، شىمال تەرەپكە.
northeast ['nɔ:θ'i:st] *n. I* شەرقىي شىمال، شەرقىي شىمال رايون. *adv. II* شەرقىي شىمالدا، شەرقىي شىمالدا.
northern ['nɔ:ðən] *adj.* شىمالىي.
northwest ['nɔ:θ'west] *n. I* غەربىي شىمال، غەربىي شىمال

رايون. *adj.* I غەربىي شىمال. *adv.* II غەربىي شىمالدا،
غەربىي شىمالغا.

nose [nəʊz] ① بۇرۇن، تۇمشۇق، خارتۇم. *n.*

|| ~ follow one's ئۇدۇل ماڭماق /

poke (push, thrust) one's ~ into sb, s business باشقىلارنىڭ ئىشىغا ئارىلاشماق، يوقىلاڭ ئىشلارغا ئارىلاشماق. ② پۇراپ سېزىش.

nostril ['nɒstrɪl] بۇرۇن تۆشۈكى. *n.*

not [nɒt] *adv.* (بولۇشىزلىقنى بىلدۈرىدۇ):

He is ~ a teacher. / I do ~ know. مەن بىلمەيمەن /

ئۇ ئوقۇتقۇچى ئەمەس || ~ at all ھاجەتسىز، ئەرزىمەيدۇ.

notable ['nəʊtəbl] ① *adj.* I دىققەت قىلىشقا ئەرزىيدىغان.

② كۆزگە كۆرۈنەرلىك، ئاتاقلىق، مەشھۇر. *n.* II مەشھۇر ئادەم،

داڭدار شەخس.

note [nəʊt] ① *n.* I (دائىم كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ) خاتىرە:

the ~ s of a journey (تاشقىي

ئىشلاردا) نوتا. ③ ئىككى ئىلىك خەت، باغاۋچە. ④ ئىزاھات،

ئىزاھ. ⑤ چەك؛ قەغەز پۇل. ⑥ «مۇزىكا» نوتا بەلگىسى.

⑦ ئىھاك، تەن. ⑧ (بېسىلغان، ياكى يېزىلغان) بەلگە. ⑨ نام،

ئابروي. ⑩ دىققەت، دىققەت قىلىش. *v.* II ① دىققەت قىلماق.

② خاتىرە يازماق، خاتىرىلىمەك || ~ make (take) a ~

خاتىرە يازماق، خاتىرىلىمەك.

notebook ['nəʊtbʊk] خاتىرە دەپتەر. *n.*

nothing ['nʌθɪŋ] ھېچنېمە (يوق)، ھېچبىرى، ھېچقايسى. *n.*

سى (ئەمەس). ② «ماتېماتىكا» نۆل. || ~ come to

مەغلۇپ بولماق / have ~ to do with مۇناسىۋىتى

بولماسلىق.

notice ['nəʊtɪs] ① *n.* I ئېلان، ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش،

ئۇقتۇرۇش. ② دىققەت. ③ قىسقا باھا، باھابېرىش، باھالاش.

قوشنا. ③ باشقا. *adv.* Ⅱ ئۇنىڭدىن قالسا، ئۇنىڭدىن باشقا.

nib [nɪb] n. قەلەم ئۇچى.

nice [naɪs] *adj.* ① ياخشى، ئوبدان، كۆڭۈللۈك.

② ئېھتىياتچان، سەزگۈر، ئىنچىكە.

nickel ['nɪkl] n. «خىمىيە» نىكېل. ② (ئامېرىكىدا)

بەش پۇڭلۇق نىكېل تەڭگە.

niece [ni:s] n. قىزى، جىيەن قىزى.

night [naɪt] n. تۈن، كېچە، ئاخشام || all ~ (long) Ⅱ

كېچىچە، تۈن بويى / ~ at كېچىچە، كەچ، ئاخشام / ~ by

كېچىدە، كەچتە، ئاخشىمى، ~ in the كېچە، تۈن / ! ~ Good

ياخشى چۈش كۆرۈڭ!

nightfall ['naɪtfa:l] n. گۈگۈم، كەچقۇرۇن، قاش قارايم

خان چاغ.

nightingale ['naɪtɪŋgeɪl] n. بۇلبۇل.

night - school ['naɪt - sku:l] n. كەچكى مەكتەپ.

nimble ['nɪmbl] *adj.* چەبدەس، چاققان، سەزگۈر، ئۆتكۈر.

nine [naɪn] num. توققۇز.

nineteen ['naɪn'ti:n] num. ئون توققۇز.

nineteenth ['naɪn'ti:nθ] num. ① ئون توققۇزىنچى.

② ئون توققۇزدىن بىر.

ninetieth ['naɪntiiθ] num. ① توققىنچى. توقساندىن بىر.

ninety ['naɪntɪ] num. توقسان.

ninth [naɪnθ] num. ① توققۇزىنچى. ② توققۇزدىن بىر.

no [nəʊ] *adv.* ① يوق؛ He has ~ money ئۇنىڭ پۇلى

يوق. ② (قىسقارتىلغان جۈملىلەردە رۇخسەت قىلىنما-

لىق، يول قويماسلىق، قارشى تۇرۇش قاتارلىق ئۇقۇملارنى

بىلدۈرىدۇ) No parking! ماشىنا (قويۇشقا) توختىتىشقا

بولمايدۇ! / No compromise! مۇرەسسە قىلىشقا يول يوق.

adv. I (بولۇشسز جاۋابلارنىڭ ئالدىدا كېلىپ، ياق، بولمايدۇ، يوق دېگەنگە ئوخشاش ئۇقۇملار بىلەن ئىپادىلىنىدۇ):
 Will you come?—No, I won't.
 كەلمەيمەن.

No. = number.

n. ① ئالىيجاناب، ئېسىل، يۈكسەك. nobility [nəu'bilɪti]

② ئاقسۆڭەك، ئاقسۆڭەكلەر (تەبىئەتتىكى).

adj. I ① ئالىيجاناب؛ ئېسىل؛ يۈكسەك. noble ['nəʊbl]

② ئاقسۆڭەك، ئاقسۆڭەكنىڭ. ③ ھەشەمەتلىك، سەلتەنەتلىك،

ھەيۋەتلىك. *n.* II ئاقسۆڭەك.

pron. ھېچكىم، ھېچكىم - يوق: nobody ['nəʊbədi]

ھېچكىم (... ئەمەس).

v. (ded: ~ded; ding ~) ① بېشىنى لىڭشىتە. nod [nɒd]

ماق. ② مۈگىدىمەك. ③ لىڭشىماق، لىڭشىتماق، مىدىرلەماق،

مىدىرلاتماق (گۈل-گىياھ قاتارلىقلار). *n.* II بېشىنى لىڭشىتىش.

n. قالايىمقان ئاۋاز، يېقىمىز ئاۋاز، noise [nɔɪz]

شاۋقۇن، سۈرەن، ۋاراڭ - چۈرۈڭ. || make a~about sth.

ۋارقىراشماق، ۋاراڭ - چۈرۈڭ قىلماق.

adj. ۋاراڭ - چۈرۈڭ، قالايىمقان. noisy ['nɔɪzi]

v. ① نامزات كۆرسەتمەك، تونۇشتۇرماق، nominate ['nɒmɪneɪt]

تەۋسىيە قىلماق. ② تەيىنلىمەك، بەلگىلىمەك.

n. ① نامزات. ② تەيىنلەش، nomination [nɒmɪ'neɪʃən]

بەلگىلەش.

pron. I بىرسىمۇ (يوق)، ھېچكىم، ھېچقايسى، none [nʌn]

ھېچنەمە: None have arrived yet. تېخى ھېچكىم كەلمىدى /

I need some paper badly but there is ~ at hand.

ماڭا قەغەز زۆرۈر لازىم بولۇپ قالدى لېكىن ئۆزۈمدە

يوق / None were left when I came. مەن كەلگەندە

- منئۇس، منئۇس سان، مەنپىي سان. ③ (فوتو سۈرەتلىكەرنىڭ) نېگاتىۋ. v. II. ئىنكار قىلماق، رەت قىلماق، تانماق، تېنەۋالماق.
- v. I ① بىپەرۋالىق قىلماق، بىخەستىلىك neglect [ni'glekt] قىلماق، ئېتىبارسىز قارىماق، سەل قارىماق. n. I. بىپەرۋالىق، بىخەستىلىك، ئېتىبارسىزلىق، سەل قاراش.
- n. ① سۆھبەت، كېڭەش، مەسلىھەت. negotiation [ni'gəʊfi'eɪʃən] ② ئۆتۈلۈش، ئۆتۈلۈپ بېرىش. ئايلىنىش.
- Negro ['ni:grəu] (Negroes) n. نېگىر. neigh [nei] n. I (ئات) كىشەش، كىشەش ئاۋازى. v. II (ئات) كىشەش.
- neighbo(u)r ['neɪbə] n. قوشنا، قوشنا - قولۇم. neighbo(u)rhood ['neɪbəhʊd] n. ① قوشنا؛ قوشنا - قولۇم، يان، يېنى، يېقىن ئەتراپ.
- neither ['naɪðə, 'ni:ðə] adj. & prep. (ئىككىسىدىن) ھېچبىرى، Neither answer is correct: (ئىككىسىدىن) ھېچقايسى: ئىككى جاۋابنىڭ ھېچقايسىسى توغرا ئەمەس. nor conj. I. بىلەن قوشۇپ ئىشلىتىلىپ، ھېچنەمدىن قورقماسلىق. ئۇمۇ - بۇمۇ بولماسلىق. قاتناش ئۇقۇملارنى بىلدۈرىدۇ: Fear ~ hardship nor death. جاپادىنمۇ، ئۆلۈمدىنمۇ قورقماسلىق. I am ~ for nor against the conclusion. / ق يا قوللمايمەن يا قارشى تۇرمايمەن.
- neo - colonialism ['ni:əʊkə'ləʊnɪzəm] n. يېڭى مۇستەملىكىچى. nephew ['nevju:, 'nefju:] n. جىيەن ئوغۇل، جىيەن. Neptune ['neptju:n] n. «ئاسترونومىيە» نېپتۇن. nerve [nɜ:v] n. ① نېرۋا. ② غەيرەت، يۈردىك، ئىشەنچ. nervous ['nɜ:vəs] adj. ① نېرۋا. ② نېرۋا سەزگۈرلۈكى ئېشىپ كەتكەن، نېرۋىسى جىددىيلەشكەن.
- nest [nest] n. I. ئۇۋا، چاڭگا. v. II. ئۇۋا ياسىماق، ئۇۋىلىماق.

- net [net] *n*. I تور. v. I (~ting; ~ted; ~tod) تور سالماق، تور سېلىپ تۇتاق.
- network ['netwɜ:k] *n*. تور، سېتىكا، تورسىمان نەرسە: a ~ of railways تۆمۈريول تورى.
- neutral ['nju:trəl] *adj*. ① بىتەرەپ، بىتەرەپ مەملىكەت. ② تۇراقسىز، تۇراقلاشمىغان. ③ <خىمىيە> نېيترال.
- neutron ['nju:trɒn] *n*. <فىزىكا> نېيترون.
- never ['nevə] *adv*. ئەسلا، ھېچقاچان، ھەرگىز: I have ~ been there. مەن ھېچقاچان ئۇ يەرگە بارغان ئەمەس.
- nevertheless [ˌnevəðə'les] *adv*. I ① ئاۋۋالقىدەك، يەنىلا، ھېلىمۇ، ھېلىھەم. ② بىراق، ئەمما، لېكىن. *conj*. I ھەمما، لېكىن.
- new [nju:] *adj*. I يېڭى، يېڭى كۆرگەن. *adv*. II (بىرىكمە سۆز قوشۇمچىسى بولۇپ كېلىدۇ) يېڭىدىن، ئەمدىلا: ~ laid eggs ئەندىلا تۇغۇلغان تۇخۇم.
- newborn ['nju:bɔ:n] *adj*. يېڭى؛ يېڭى تۇغۇلغان. يېڭىدىن دۇنياغا كەلگەن.
- newcomer ['nju:kʌmə] *n*. يېڭى كەلگەن ئادەم، كۆچمەن.
- newly ['nju:li] *adv*. ① يېقىندا، يېقىندىلا. ② يېڭىدىن، يېڭى باشتىن.
- news [nju:z] *n*. (بىرلىك ئورنىدا ئىشلىتىلىدۇ) خەۋەر، يېڭىلىق، ئاخبارات: a piece of ~ بىر يېڭى خەۋەر.
- newspaper ['nju:s,peɪpə] *n*. گېزىت.
- newsreel ['nju:zri:l] *n*. ھۆججەتلىك فىلىم.
- next [nekst] *n*. I كىلەركى، يېقىنقى، يەنە بىرى، تۆۋەندىكى، ئىككىنچى. *adj*. I ① كېلەركى، يېقىنقى، تۆۋەن دىكى، ئىككىنچى، كېلەر: year ~ كېلەر يىل. ② يان،

ئادەم. ② يەرلىك ھايۋانات، يەرلىك ئۆسۈملۈك .

adj. ① تەبىئىي، تۇغما. ② ئاددىي، ئادەت *natural* ['neɪtʃrəl]
 تىمكى نورمال.

adv. ① تەبىئىي، تۇغما. ② ئەلۋەتتە، *naturally* ['nætʃrəli]
 تەبىئىيىكى.

nature ① تەبىئەت، تەبىئەت دۇنياسى. ② تەبىئىي *nature* ['neɪtʃə]
 كۈچ، تەبىئىي ھال، تەبىئىي ھالەت. ③ تۈر، خىل || *by ~*
 ئەزەلدىن، ئەسلىدىن، تۇغما/in ① خاراكىتېر، خۇسۇسىيەت،
 خاراكىتېر جەھەتتىن. ② ئەمەلىيەت، ئەمەلىيەتتە.

adj. شوخ، كەپسىز، گەپ ئاڭلىمايدىغان. *naughty* ['nɑ:ti]
adj. ① دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ. ② ھەربىي پارا- *naval* ['neɪvəl]
 خوتنىڭ. ⑧ ئۇرۇش كېمىسىنىڭ.

n. ① دېڭىز ئارمىيىسى. ② قاراكۆك. *navy* ['neɪvi]
n. دىققەت. *N.B. = nota bene* ['nɒtə'bi:ni]

adv. ① يېقىن، يېقىندا، يېقىن ئەتراپ، يېقىن *near* [niə]

ئەتراپتا: *come ~* يېقىن كەلمەك / *National Day is drawing ~*

دۆلەت بايرىمى يېقىنلىشىپ قالدى / *He lives ~ by.*

ئۇ يېقىن ئەتراپتا تۇرىدۇ. *prep.* ① يېنىدا، ئەتراپىدا يېقىن ئەتراپ-

تا، ئۆپچۆرسىدە: *the plant ~* زاۋۇتنىڭ يېنىدا /

It was ~ six o' clock. سائەت ئالتىگە ئاز قالدى. *adj.* ① يېقىن،

سەمىمىي: *a ~ friend* يېقىن دوست. ② يېقىن، يىراق ئەمەس:

The post office is quite ~ پوچتىخانا مۇشۇ ئەتراپتا

(پوچتىخانا يىراق ئەمەس) / *New Year's Day is ~.* يېڭى

يىل بايرىمى يېقىنلاشتى. ③ سول، سول تەرەپتىكى:

the ~ wheel of a car ماشىنىنىڭ سول چاقى. *v.* ④ يېقىنلاش

ماق، يېقىن كەلمەك.

adv. ① يېقىن، يېقىندا، يېقىندىن. ② تەخمىنەن. *nearly* ['niəli]
 ③ دېگۈدەك.

neat [ni:t] ① *adj.* رەتلىك ۋە تىراپ رەتلىك ۋە پاكىز. ② كۆركەم، گۈزەل، نەپىس، كېلىشكەن. ③ ئۈستىلىق، نەپچىللىك جايدا. ④ ساپ، تۇتقا (قورالنىڭ).

necessarily [ˈnesisərili] *adv.* مۇقەررە، جەزمەن، چوقۇم. ① *adj.* ① زۆرۈر، لازىم، لازىملىق. ② مۇقەررە. n.I لازىمەتلىكلەر.

necessitate [niˈsesiteit] *v.* زۆرۈرلەشمەك. ① *n.* ① لازىم، كېرەك، زۆرۈر، ئېھتىياج. ② لازىمەتلىكلەر. ③ نامراتلىق، كەمبەغەللىك، غۇربەتچىلىك.

neck [nek] *n.* بويۇن. ② مارجان.

need [ni:d] *n.* ① لازىم، كېرەك، زۆرۈر، ئېھتىياج. ② لازىمەتلىكلەر. ③ نامراتلىق، كەمبەغەللىك، غۇربەتچىلىك. *v.* ① لازىم قىلماق، لازىم بولماق، كېرەك قىلماق، كېرەك بولماق، مۇھتاج بولماق. *aux. v.* ① لازىم، زۆرۈر، كېرەك. Need he go? ئۇنىڭ بېرىشى زۆرۈرمۇ؟ No, he needn't. —ياق، (ئۇنىڭ بېرىشى) ھاجەتسىز. (بولۇشلۇق جاۋابى: Yes, he must. توغرا، ئۇنىڭ بېرىشى زۆرۈر.

needful [ˈni:dfl] *adj.* لازىم، لازىملىق، كېرەكلىك، ئېھتىياجلىق.

needle [ˈni:dl] *n.* ① يىڭنە. ② يىڭنسىمان نەرسىلەر.

needless [ˈni:dlis] *adj.* كېرەكسىز، ھاجەتسىز، ئېھتىياجسىز، لازىمى يوق.

needn't [ˈni:dnɪt] = need not.

never [nevə] *adv.* (شېئىرلاردا) = never.

negative [ˈnegətiv] *adj.* ① ئىنكار، بولۇشىز. ② پاسسىپ، سەلبىي. ③ «ماتېماتىكا» مەنۇس. ④ «فىزىكا» مەنپىي. n.I ① ئىنكار سۆز، بولۇشىز سۆز. ② «ماتېماتىكا»

قىلىش، خۇلاسگە كېلىش قاتارلىقلارنى بىلدۈرىدۇ) چوقۇم،
 جەزمەن: He~be there by now. ئۇ ھازىر جەزمەن شۇ

يەردە. ① n. (ئۆسۈملۈك) قىچا. ② قىچا تالقىنى. mustard ['mʌstəd]

mustn't ['mʌsnt] = must not.

① adj. زۇۋانسىز، ئاۋازسىز، ئۇنسىز. ② گاچا. mute [mju:t]

③ (فونېتىكىدا) تاۋۇش چىقىرىلمايدىغان، تەلەپپۇز قىلىنمايدىغان.

v.I ① گۇدۇگىشماق، كوتۇگىشماق. ② غودۇگى mutter ['mʌtə]

شماق. n.II ① گۇدۇگىشىش ② غودۇگىشىش.

n. قوي گۆشى. mutton ['mʌtn]

adj. ① ئۆز ئارا. ② ئورتاق. mutual ['mju:tʃuəl, 'mju:tʃuəl]

n.I ① (ھايۋاناتلارنىڭ) تۇمشۇق. ② نوختا. muzzle ['mʌzl]

③ ئېغىز (مىللىق، زەمبىرەك قاتارلىقلارنىڭ). v.II ① نوختا سالماق، نوختىلىنماق. ② چەكلىمەك.

pron. I) نىڭ سۈپەت خاراكتېرلىك ئىگىلىك ئالماش my [maɪ]

شەكلى) مېنىڭ.

pron. (مەن) ئۆزۈم. myself [maɪ'self]

adj. سىرلىق، مەخپىي. mysterious [mis'tiəriəs]

n. ① سىز، مەخپىيەتلىك. ② سىرلىق ئىش mystery ['mistiəri]

(نەرسە)، مەخپىي ئىش (نەرسە).

N

N. = North.

n. = noun.

n.I ① تىرناق. ② پەنجە. ③ مېخ. v.I ① مېخلىك nail [neɪl]

جات، قادىماق. ② تۇتماق، تۇتۇپ تۇرماق. ③ جەلسە قىلماق، ئۆزىگە تارتماق.

ad. ① يالغۇچ، قىيالىغاچ ② ئوچۇق، naked ['neikid] ئۈستى ئوچۇق.

n. ① ئىسىم، نام، ئات. ② ئاتاق، شۆھرەت، name [neim] ئابروي. ③ نام بەرمەك، ئىسىم قويماق، دەپ ئاتىماق، دەپ ئىسىم قويماق. ④ بەلگىلىمەك، تەيىنلىمەك، ئېيتىماق، ئاتىماق. ⑤ نامزات كۆرسەتمەك، ئىسىمنى كۆرسەتمەك.

adv. يەنى، چۈنكى، دېمەكتۇر. namely ['neimli]

n. (كۈندۈزدىكى) بىردەملىك ئۇيقۇ: nap [næp]

have [take] a ~ چۈشلۈك ئۇيقۇنى ئۇخلاماق، مۇگدىمەك.

n. سالفېتكا (ياۋروپالىقلارنىڭ غىزالانغاندا كۆكرىكىگە تارتىۋالدىغان ياغلىقى). napkin ['næpkɪn]

adv. ① تار. ② چەكلىك، دائىرىسى چەكلىك، narrow ['nærəʊ] كىچىك. ③ ئاران، زورمۇ زور. ④ قاتتىق، چىڭ: a ~ search قاتتىق تەكشۈرمەك. ⑤ تارايماق، تارايماق، كىچىكلەمەك، كىچىكلەتمەك.

n. ① دۆلەت، مەملىكەت، ئەل. ② مىللەت. nation ['neɪʃən]

adv. ① دۆلەت، دۆلەتنىڭ، مەملىكەتنىڭ. national ['næʃənəl]

② مىللىي، مىللەت، مىللەتنىڭ: minorities ~ ئاز سانلىق مىللەتلەر.

① مىللەتچىلىك، دۆلەتچىلىك. ② مىللىي. nationalism ['næʃənəlɪzəm] مۇستەقىللىق ھەرىكىتى.

① تەۋەلىك، دۆلەت تەۋەلىكى. nationality ['næʃənəlɪtɪ] ② مىللەت. ③ قەبىلە. ④ ۋەتەنداش.

n. دۆلەت ئىلىكىگە ئۆتكۈزۈش، nationalization [ˌnæʃənəlɪz'eɪʃən] دۆلەت ئىختىيارغا ئۆتكۈزۈش.

adv. ① يەرلىك، ئۆز يېرىدىكى، ئۆز يېرى، native ['neɪtɪv] ئۆز يېرىنىڭ. ② تۇغما، تەبىئىي. ③ يەرلىك، يەرلىك n. ① يەرلىك، يەرلىك

adj. ① تاغلىق. ② تاغدەك، غايەت **mountainous** [ˈmaʊntɪnəs]

v. ھەسرەت چەكمەك، ئېچىنماق، ماتەم تۇتماق، **mourn** [mɔ:n]

adj. قايغۇلۇق، ئېچىنشلۇق. **mournful** [ˈmɔ:nfʊl]

n. (mice {maɪs}) چاشقان. **mouse** [maʊs]

n. ئېغىز. **mouth¹** [maʊθ]

v. ① ئۈنلۈك سۆزلىمەك، ۋارقىرىماق، ② پۈ- **mouth²** [ˈmaʊð]

پوزا قىلماق.

adj. يۆتكىگىلى بولىدىغان، ھەرىكەتچان. **movable** [ˈmu:vəbl]

n. (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) كۆچمە مۈلۈك.

v. ① ھەرىكەتلەنمەك، ھەرىكەتلەندۈرمەك، ئاي- **move** [mu:v]

لانماق، ئايلاندۇرماق. ② كۆچمەك، كۆچۈرمەك، يۆتكەمەك،

يۆتكەلمەك. ③ تەسىرلەنمەك، تەسىرلەندۈرمەك، رىغبەتلەندۈر-

مەك. ④ تەكلىپ قىلماق، تەشەببۇس قىلماق، ئىلتىماس قىلماق.

n. ① ھەرىكەت، ھەرىكەتلىنىش. **movement** [ˈmu:vmənt]

② يۆتكەش، يۆتكىلىش. ③ (سىياسىي) ھەرىكەت:

the May 4th Movement تۆتىنچى ماي ھەرىكىتى.

n. (ئامېرىكا جايلىق تىلىدا) كىنو. **movies** [ˈmu:vɪz]

Mr. [ˈmɪstə] **n.** ← mister.

Mrs. [ˈmɪsɪz] **n.** رەبىقە، خانىم.

adj. (more [mɔ:]; most [məʊst]) (پەقەت) **much** [mʌtʃ]

ساناقسىز ئىسىملارنىلا ئېنىقلاپ كېلىدۇ) كۆپ، جىق، نۇرغۇن:

I have not got ~ time. مېنىڭ ۋاقتىم كۆپ ئەمەس. **n.**

نۇرغۇن، كۆپ. **adv.** (most > more) ① ناھايىتى، بەك.

② (سېلىشتۇرما دەرىجە ياكى ئاشۇرما دەرىجىلەرنى تەكىتلەشكە

ئىشلىتىلىدۇ): He is ~ better today. ئۇ بۈگۈن خېلى ياخ-

شىلاندى. || how ~ قانچە، باھاسى قانداق / make ~ of

- ① چۈشەنمەك. ② ئەھمىيەت بەرمەك.
- n. لاي، پاتقاق. mud [mʌd].
 n. ① كۈرۈشكە. ② رومكا. ③ (جانلىق تىلدا) mug [mʌg].
 ئەخمەق، دۆت، كالۋا.
 n. ① قېچىر. ② (جانلىق تىلدا) كاج، تەرسا، male [mju:l].
 جاھىل (ئادەم).
 v. ① «ماتېماتىكا، كۆپەيتىمەك، كۆپەيمەك، multiply ['mʌltiplaɪ].
 ئاۋۇماق، ئاۋۇتماق، ئاشۇرماق.
 n. ① نۇرغۇن، كۆپ، كۆپلەپ. multitude ['mʌltitju:d].
 ② كۆپچىلىك. ③ ئامما، خەلق ئاممىسى.
 n. I. زىيانكەشلىك قىلىش، قەستلەش. murder ['mɜ:də].
 ① ئۆلتۈرۈشكە قەستلىمەك، زىيانكەشلىك قىلماق. ② ئۇقماسلىق.
 (تىن) بۇزماق، كاردىن چىقارماق، بۇزۇپ قويماق.
 n. قاتىل. murderer ['mɜ:dərə].
 v. ① كۈسۈلدىماق، پىچىرلىماق. ② ئاغرىن murmur ['mɜ:mə].
 ماق، رەنجىمەك، غودۇرماق.
 n. ① مۇسكۇل. ② جىسمانىي كۈچ، كۈچ. muscle ['mʌsl].
 v. چوڭقۇر ئويغا چۆكمەك، خىيال سۈرمەك. muse [mju:z].
 n. مۇزېيخانا. museum [mju:'ziəm].
 n. ① مۇزىكا، ساز. ② نوتا. music ['mju:zik].
 adj. ① مۇزىكا، مۇزىكىلىق، مۇزىكىغا musical ['mju:zikəl].
 ئائىت. ② مۇڭلۇق. ③ مۇزىكىغا ھەۋەس قىلىدىغان، سازغا ماھىر.
 n. ① كومپوزىتور. ② مۇزىكانت. musician [mju:'ziʃən].
 aux.v. ① (ئاساسىي پېئىل بىلەن بىرگە كېلىپ، must [mʌst].
 مەجبۇرىيەت ياكى زۆرۈرىيەتنى بىلدۈرىدۇ) زۆرۈر، كېرەك،
 لازىم: We obey the laws. بىز قانۇنغا رىئايە قىلىش
 مەز كېرەك. ② (ئاساسىي پېئىل بىلەن بىرگە كېلىپ، ھۆكۈم

and what is ~ / ... than ...دىن كۆپ، ...دىن ئارتۇق /
ئۇنىڭ (بۇنىڭ) دىن باشقا، ئۇنىڭ ئۈستىگە.

moreover [mə:'rəʊvə] *adv.* بەلكى، ئۇنىڭ ئۈستىگە، ئۇندىن باشقا، يەنە كېلىپ.

morning ['mɔ:'niŋ] *n.* ئەتىگەن، چۈشتىن بۇرۇن، چۈشكىچە:
Good~! (ئەتىگەندە بىراۋ بىلەن سالاملاشقاندا ئىشلىتىلىدۇ)
ياخشى تۇردىڭىزمۇ؟

tomorrow ['tɒməroʊ] *n.* (جانلىق تىلدا) ئەتە، ئىككىنچى كۈنى.

mortal ['mɔ:'tɪl] *adj.* ① ھايات - ماماتلىق. ② ئەجەللىك. ③ (جانلىق تىلدا) ئىنتايىن، ناھايىتى (زور، ئۇزۇن).

④ ئاددىي ئادەم، ئادىمىزات.

mortgage ['mɔ:'gɪdʒ] *v.* ① رەنەگە تويماق، گۈرۈڭگە تويماق. ② كاپالەتلىك قىلماق، كاپالەت بەرمەك، ۋەدە بەرمەك.

③ رەنە، گۈرۈڭ. ④ تىلخەت.

mosquito [mə'ski:təʊ] *n.* (ves) پاشا.

moss [məʊs] *n.* موخ.

most [məʊst] *adj.* many بىلەن much نىڭ ئاشۇرما دەرىجىسى ① ئەڭ كۆپ، ئەڭ زور، ئەڭ يۇقىرى (دەرىجىلىك):

the car with the ~ speed. ئەڭ تېز سۈرئەتلىك ماشىنا.

② مۇتلەق كۆپ قىسمى، زور كۆپچىلىكى:

Most students come from worker peasant families. - ئوقۇ-غۇچىلارنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى ئىشچى - دېھقان ئائىلىسىدىن كېلىپ چىققان.

③ ئەڭ كۆپ، ئەڭ زور، ئەڭ يۇقىرى دەرىجىلىك.

④ (كۆپ بوغۇملۇق ۋە بەزى ئىككى بوغۇملۇق سۈپەت ياكى رەۋىشلەر بىلەن بىرگە كېلىپ، ئاشۇرما دەرىجە شەكىللىنىدۇ) ئەڭ: bright ~ ئەڭ نۇرلۇق، ئەڭ يورۇق. ⑤ ئىنتايىن، بەك، ناھايىتى، غايەت، تولسۇ.

⑥ ئاساسىي، ئاساسىي جەھەتتىن، ئومۇمەن، mostly ['məʊstli]

mostly ['məʊstli] *adv.* ئاساسىي، ئاساسىي جەھەتتىن، ئومۇمەن،

- دېگۈدەك. *n.* كېپىنەك. moth [məʊ]
- n.* ئانا، ئاپا. mother [ˈmʌðə]
- n.* قېينانا. mother-in-law [ˈmʌðərɪnlɔː]
- n.* ۋەتەن، ئائىلە ۋەتەن. motherland [ˈmʌðəlænd]
- n.* ① ھەرىكەت، ھەرىكەتلىنىش. ② يۈرۈش. motion [ˈmɒʃən]
- تۇرۇش، قىلىق. ③ قول ئىشارىتى. ④ تەكلىپ، تەشەببۇس. *v.* ئىشارەت قىلماق، قول ئىشارىتى قىلماق.
- adj.* ھەرىكەتسىز، تۇرغۇن. motionless [ˈmɒʃənɪs]
- adj.* ھەرىكەتلىنىدىغۇچ: ~ power ھەرىكەت motive [ˈmɒtɪv]
- لەندۈرگۈچى كۈچ. *n.* ① مۇددىئا، مەقسەت، نىيەت. ② تېما.
- n.* ① ماتور. ② (قىسقارتىپ ئاتىلىشى) ئاپ. motor [ˈmɒtə]
- توموبىل، ماشىنا. *adj.* ماتورلۇق. *v.* ماشىنىغا چۈشمەك، ماشىنا بىلەن ئاپىرىپ قويماق، ماشىنا بىلەن يۆتكەمەك.
- n.* ماشىنا، ئاپتوموبىل. motorcar [ˈmɒtəkɑː]
- n.* موتوسىكىلت. motorcycle [ˈmɒtəsaɪkl]
- n.* (es) ① قىبلىنامە، دەستۇر. ② نەسەت. motto [ˈmɒtəʊ]
- n.* ① قىلىپ، مودېل، شەكىل. *v.* ① ياسا. mould, mold [məʊld]
- ② شەكىللەندۈرمەك. *n.* ① توپا، دۆڭ. ② كىچىك تاغ. mound [maʊnd]
- n.* تاغ. mount [maʊnt]
- v.* ① چىقماق ② مەنەك (ئاتقا). ③ ئورناتىش. mount [maʊnt]
- ماق، قويماق، تەكلىمەك، قۇراشتۇرماق. ④ قوزغىماق، قوزغاتماق. ⑤ تەشكىللىمەك، تەشكىللەنمەك. *n.* ① (ئاتقا) مەنەش.
- ② جاھاز. ③ تاپان، تەگلىك.
- n.* ① تاغ، ئېگىز تاغ. ② تاغدەك (نەرسە). mountain [ˈmaʊntɪn]
- سەلەر): a ~ of grain تاغدەك دۆۋىلەنگەن ئاشلىقلار.

- يېڭى پاسوندىكى.
modernize ['mɒdəːnaɪz] v. زامانىۋىلاشتۇرماق.
modest ['mɒdɪst] ① كەمتەرە. ② مۇۋاپىق. ③ ئېھتىياتچان. ④ ئاددىي - ساددا.
modify ['mɒdɪfaɪ] v. ① تۈزەتمەك، تۈزۈش كىرگۈزۈمەك. ② <گرامماتىكا> ئىزاھلىماق، شەرھىلىمەك. ③ يېنىكلىمەك، يەڭگىللىمەك.
moist [mɔɪst] adj. نەم، زەي.
moisture ['mɔɪstʃə] n. نەمخۇش ھاۋا، نەم.
mold = mould.
mole [məʊl] n. خال، مەك قارامەك.
molecule ['mɒlɪkjʊːl] n. <خىمىيە> مولېكۇلا.
molten ['mɒltən] v. → melt.
moment ['mɒmənt] n. ① بىردەم، بىرپەس، كۆزنى يۇمۇپ ئاچقۇچە || at any ~ دائىم، ھەرقاچان / for a ~ بىردەم، بىرپەس / in a ~ دەرھال، شۇئان. ② مۇھىم، زۆرۈر.
Mon. = Monday.
monarch ['mɒnək] n. پادىشاھ، خان.
monarchy ['mɒnəkɪ] n. ① پادىشاھلىق، خانلىق. ② پادىشاھلىق ھاكىمىيەت گەۋدىسى.
Monday ['mʌndaɪ] n. دۈشەنبە.
money ['mʌni] n. ① پۇل. ② بايلىق.
monitor ['mɒnɪtə] n. ① سىنىپ باشلىقى. ② نەسىھەتچى.
monk [mɒŋk] n. راھىب، موناخ.
monkey ['mɒŋkɪ] n. ① مايۇن. ② شوخ، كەپسىز.
monopolist [mə'nɒpəlɪst] n. مونوپولىست، مونوپولىمچى.
monster ['mɒnstə] n. ① ئالۋاستى، ئىبلىس، غەلىتە ھايۋانات.

② گىگانت، گىگانت نەرسە، گىگانت ھايۋانات. ③ ۋەھشىي ئادەم.

monstrous ['mɒnstərəs] ① ئاجايىپ - غارايىپ، باشقىچە.

② غايەت زور، گىگانت. ③ دەھشەتلىك تېررورلۇق. ④ (جانلىق تىلدا) بىمەنە، ئىشەنچسىز، يالغان.

month [mʌnθ] *n.* ئاي: ~ this مۇشۇ ئاي / ~ last ئۆتكەن ئاي
~ next كېلەر ئاي.

monthly ['mʌnθli] *adj.* ئايلىق، ھەر ئايدىكى، ئاي بويىچە. *adv.* ئايدا، ئايدا بىر قېتىم.

n. ئايلىق زۇزىنال، ئايلىق مەجمۇئە.

monument ['mɒnjumənt] *n.* ① خاتىرە مۇنار، قەبرە تېشى.

② خاتىرە ساراي. ③ خاتىرە رەسىم. ④ ئۆلمەس ئەسەر.

mood [mu:d] *n.* ① كەيپ، كەيپىيات. ② خۇي، كۆڭۈل. ③ <گرامماتىكا> سۆز ئورامى، تۈس.

moon [mu:n] *n.* ئاي، ئاي شارى.

moonlight ['mu:nlaɪt] *n.* ئاي شولسى، ئاي نۇرى. *adj.* ئايدىنك.

moor [muə] *n.* سازلىق، بوزيەر، كەڭ دالا.

mop [mɒp] *n.* پۇل يۇغۇچ، توبا. *v.* ~ ping; ~ ped; ~ ped. پۇل يۇماق، پۇل توبالماق.

moral ['mɔrəl] *adj.* ① ئەخلاقىي. ② مەنىۋىي. ③ ئەخلاق ④ روھىي. *n.* ① ساۋاق، كىنايە. ② ئەخلاق، خۇلق.

more [mɔ:] *adj.* ① ~ many; ~ much. ② يەنە؛ باشقا. *n.* ① كۆپ، تېخىمۇ كۆپ.

② كۆپ، تېخىمۇ كۆپ. ③ (كۆپ بوغۇملۇق ۋە بەزى ئىككى بوغۇملۇق سۈپەت ياكى رەۋىشلەر بىلەن بىرگە كېلىپ، سۈپەت ۋە رەۋىشلەرنىڭ سېلىشتۇرما دەرىجىلىرى تۈزۈلدى)

تېخىمۇ يەنىمۇ. ④ تېخىمۇ كۆپ، يەنە، باشقىدىن || ~ and ~ بارغانسېرى / ~ or less تەخمىنەن / ~ once يەنە بىر قېتىم /

- لا، ماسلىق ② يېتىشەلمەسلىك، ئۈلگۈرەلمەسلىك. ③ چۈشەنەلمەسلىك، ئۇقالماسلىق. ④ كۆرەلمەي قالماق، كۆرەلمەسلىك (كۆز بىلەن). ⑤ ئاڭلىمايالماسلىق. ⑥ (چۈشۈپ قالغانلىقىنى) سەزمەك، ئېسىمگە كەلمەك، ئېسىمگە كەلتۈرمەك. ⑦ يوقىتىپ قويماق، يىتتۈرۈپ قويماق. n. ① خاتا كېتىش، تەككۈزەلمەسلىك. ② كەتكۈزۈپ قويۇش، خاتالىق.
- n. ① قىز. (M-) ② ... خېنىم: miss [mis]
Miss Green گرىن خېنىم.
- n. ① ئېتىلغان نەرسە. ② باشقۇرۇلدىغان [misail, 'misil] missile -
خان بومبا.
- adj. كەم، يوق، يوقالغان، يىتكەن، يىتىپ missing ['misiŋ]
كەتكەن.
- n. ① دىن تارقىتىش، مەسسىيە، دىنىي جەمئەت. mission ['miʃən]
يەت. ② ئەلچى، ئەلچىلەر ئۆمىكى، ۋەكىللەر ئۆمىكى.
③ تاپشۇرۇق، بۇرچ.
- n. دىن تارقاتقۇچى، مەسسىئونېر. missionary ['miʃnəri]
n. سۇس، تۈتەك، تۇمان، تۈتەك. mist [mist]
- n. I ① خاتا، خاتالىق. ② ئوقۇشماسلىق. mistake [mis'teik]
n. II (mistaken [mis'teikən]; mistook [mis'tuk]) ئوقۇش-
ماسلىق، خاتا چۈشىنىپ قالماق، خاتا قىلىپ قويماق by ~
ئوقۇشالماسلىق.
- mistaken. [mis'teikən] mistake ← v. I
adj. I خاتا، ناتوغرا.
- n. (كۆپرەك قەسقارتىلما شەكلى Mr. ئىشلىتىلىدۇ). Mister ['mistə]
... ئەپەندىم: Mr. Smith سىمىت ئەپەندىم.
- v. → mistake. mistook [mis'tuk]
- n. ① ئايال خوجايىمىن. ② ئايال ئوقۇتقۇچى. mistress ['mistris]
③ ئوينىشى، ئاشنا (ئايال).

- misunderstanding [ˈmɪsʌndəˈstændɪŋ] *n.* خاتا چۈشەنچە، ئۇقۇش ماسلىق.
- mitten [ˈmɪtn] *n.* پەلەي (خالتىسىمان پەلەي).
- mix [mɪks] *v.* ① ئارىلاشماق، ئارىلاشتۇرماق. ② كىرىشمەك، كىرىش-تۈرمەك، بىرلەشتۈرمەك.
- mixture [ˈmɪkstʃə] *n.* ئارىلاشما، قوشۇلما.
- moan [məʊn] *n.* ① ئىگراش. ② نالە، ئاھ ئۇرۇش، ھەسرەت. *v.* ③ چىكىش. ④ ئىگرىماق، نالە قىلماق، ئاھ ئۇرماق.
- mob [mɒb] *n.* ① (قۇشلار) توپى. ② توپلاڭچىلار. ③ (the ~) پۇقرا، ئامما، خەلق ئاممىسى.
- mobile [ˈməʊbaɪl] *adj.* ① ھەرىكەتچان، جانلىق. ② سەييارە، كۆچمەن. ③ ئۆزگىرىشچان، تۇراتسىز.
- mobilization, mobilisation [ˌməʊbaɪlaɪˈzeɪʃən] *n.* سەپەرۋەرلىك، دالالت.
- mobilize, mobilise [ˈməʊbaɪlaɪz] *v.* سەپەرۋەر قىلماق، ھەرىكەت-لەندۈرمەك، دالالت قىلماق.
- mock [mɒk] *v.* ① مەسخىرە قىلماق، زاڭلىق قىلماق، چېقىم-ۋالماق، زەردە قىلماق. ② ئۇنۇم بەرمەسلىك، بىكار ئىسۋارە قىلماق. *adj.* ① يالغان، ساختا. ② تەقلىد.
- mode [məʊd] *n.* ① ئۇسۇل، چارە، شەكىل. ② مودا، يېڭى پاسون.
- model [ˈmɒdl] *n.* ① مودېل، ئۈلگە، ئۆرنەك، نەمۇنە، تىپ. *adj.* ② ئۈلگىلىك، نەمۇنەلىك، تىپىك. *v.* ③ (led ~; ~ led) تەقلىد قىلىپ ياسىماق، تەقلىد قىلماق، دورىماق.
- moderate [ˈmɒdərɪt] *adj.* ① مۇۋاپىق، لايىق، جايىدا. ② ئوتتۇرىچە، ئوتتۇرا، ئوتتۇرا دەرىجىلىك. ③ مۇلايىم، ئېغىر بېسىق، سالىق، تەمكىن.
- modern [ˈmɒdən] *adj.* ① زامانىۋى، ھازىرقى زامان. ② يېڭىچە.

كسرى.

milk [milk]. n. سۈت.

mill [mil] n. ① تۈگمەن. ② فابرىكا، زاۋۇت. v.I تارتماق، يانچىماق، ئەزەن.

miller ['milə] n. تۈگمەنچى.

millimetre-millimeter ['mili'mi:tə] n. مىللىمېتر.

million ['miljən] num. مىليون.

min. = minute.

mind [maɪnd] n. ① كۆڭۈل، مېڭە، ھوش، ئەقىل. ② خاتىرە.

make up one's ~ || نىيەت ئارزۇ، پىكىر، خىيال، ئېسى.

قەتئىي نىيەتكە كەلمەك، بەل باغلىماق. v.I ① قار

ماق، خەۋەر ئالماق، دىققەت قىلماق. ② ئېغىر ئالماق، كۆ-

كۈلدە ساقلىماق، كۆڭۈلگە ئالماق، قارشى تۇرماق || Never~

كېرەك يوق، ھېچقىسى يوق.

mine¹ [maɪn] pron. I) نىڭ ئىسىم خاراكتېرلىك ئىگىلىك كېلىشىم شەكلى مېنىڭ.

mine [maɪn] n. ① كان، خاڭ. ② بايلىق مەنبەسى، خەزىنە.

③ يەر مەنبەسى، سۇ مەنبەسى. v.I ① كان ئاچماق، خاڭ قازماق.

② مەن قويماق.

miner ['maɪnə] n. كانچى، خاڭچى.

mineral ['mɪnərəl] n. مېنېرال. v.I ② مېنېرال.

mingle ['mɪŋɡl] v. ئارىلاشماق، ئارىلاشتۇرماق.

minister ['mɪnɪstə] n. ① مىنىستىر، ۋەزىر. ئەلچى (ھۆكۈمەت).

ئەلچىسى. ③ پوپ مىسسىئونېر. v.I ① ياردەملەشمەك، يار-

دەم بەرمەك. ② كۈتمەك، خىزمىتىنى قىلماق.

ministry ['mɪnɪstri] n. مىنىستىرلىك، مىنىستىرلار كابينېتى.

minor¹ ['maɪnə] adj. (ئىككىسىنىڭ ئارىسىدا) كىچىكى، ئىككىنچى.

ئىككىنچى دەرىجىلىكى. n.I (قانۇندا) ياش قۇرامىغا يەتمىگەنلەر.

- minority [mai'nɔ:riti] ① ئاز سانلىق، ئازچىلىق. ② ئاز- سانلىق مىللەت.
- minus ['mainəs] prep. I ئېلىش. II ئېلىش، مېنۇس؛ the ~ sign مېنۇس بەلگىسى (-).
- minute¹ ['minit] ① مېنۇت. ② بىر دەم، بىر پەس. ③ يېغىن خاتىرىسى.
- minute: [mai'nju:t] ① كىچىك، ئاز، كىچىككىنە. ② تەپ- سىلىي، مۇپەسسىل، تولۇق.
- miracle ['mirəkl] n. مۇجىزە، ئاجايىپ ۋەقە.
- mire ['maɪə] n. پاتقاق، پاتقاقلىق، لاتقا.
- mirror ['mɪrə] n. I ئەينەك. v. I ئەكس ئەتتۈرمەك، ئىنكاس قىلماق.
- mirth [mɜ:θ] n. ① شاد - خۇرام، خۇشال - خۇرام. ② خۇ- شاللىق كۈلكىسى.
- miscellaneous [ˌmɪsɪ'leɪnjəs] adj. ئارىلاش، ھەرخىل - ھەر- يانچا، رەڭگا - رەڭ، خىلمۇ خىل.
- mischievous ['mɪstʃɪf] n. ① زىيان، زىيانكەشلىك. ② بەتقىلىق، قىلغىنسىزلىق، بىمەنە چاقچاق. ③ بەتقىلىق ئادەم، قىلغىنسىزكىشى.
- miserable ['mɪzərəbl] adj. ① ئىچىنسىزلىق، پاجىئەلىك. ② كىشىنىڭ كۆڭلىنى بىئارام قىلىدىغان. ③ ئاددىي، چولتا، قام لاشىغان.
- misery ['mɪzəri] n. ① بەختسىزلىك، ئازاب، كۈلپەت، جەبر - زۇلۇم. ② نامراتلىق، كەمبەغەللىك، يوقسۇزلۇق.
- misfortune [mɪs'fɔ:tʃən] n. بەختسىزلىك، بالاقازا، پالاكت.
- mislead (mis'li:d) (misled: misled (mis'led)) v. ① خاتا يولغا باشلاپ قويماق، خاتا يولغا باشلىماق. ② خاتا چۈشەن- چە بەرمەك، خاتا ئۇقۇم بەرمەك. ③ ئالدىماق، گوللىماق.
- miss¹ [mɪs] v. I (ˌmɪs:ˌmɪs) ① تەككۈزەلمەسلىك؛ ئا-

v.I ① يامساق، رېمونت قىلماق: تۈزەتمەك. mend [mend]

② سالامەتلىكى ئەسلىگە كەلمەك. n.I ① ياماق، تۈزەلگەن قىس

سىم، تۈزۈلۈش. ② ياخشىلىنىش.

n مېنشېۋىك. Menshevik ['menʃəvik]

adj. ① روھىي، نېرۋا خاراكىتېرلىك. ئەقلىي، mental ['mentl]

زېمىن. ② روھىي كېسەللىك، سەۋدايى: a ~ patient سەۋ-

دايى، روھىي كېسەل ئادەم.

v.I ① دېمەك، سۆزلىمەك، ئېغىزغا ئالماق، mention ['menʃən]

ئېيتماق، تىلغا ئالماق. n.I ① ئىغىزغا ئېلىش، تىلغا ئې-

لىش. خاتىرىلەش، يېزىش.

n. مال. merchandise ['mɜ:tʃəndaiz]

n.I سودىگەر. adj.I سودا. merchant ['mɜ:tʃənt]

n. سىماب. mercury¹ ['mɜ:kjuri]

n. مېركۇرىي (يۇلتۇز). Mercury² ['mɜ:kjuri]

n. ① كەڭچىلىك. ② مېھىر - شەپقەت، ئىچ mercy ['mɜ:si]

ئاغرىتىش. ③ ياخشىلىق، ئىلتىپات، شەپقەت || at the ~ of

...نىڭ يېتەكچىلىكىدە، ... نىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىدا.

adj. پەقەت. mere ['miə]

adv. پەقەت، پەقەتلا،...مىلا. merely ['miəli]

n.I ① ئارتۇقچىلىق. ② قىممەت. ③ كۆرسەت. merit ['merit]

كەن خىزمەت، تۆھپە. ② (دائىم كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ) ھەق -

ناھەق. v.I ئەرزىمەك.

adj. خۇشال - خۇرام، شاد - خۇرام. merry ['meri]

n.I ① قالايمىقانچىلىق، پاراكەندىچىلىك، پاسكىنى mess [mes]

چىلىق، مەينەتچىلىك. ② شېرىك، ھەمتاۋاق. ③ تاماق. v.I

قالايمىقانلاشتۇرماق، قالايمىقانلاشماق، بۇلغىماق، بۇلغانماق.

n. خەۋەر، ئۇچۇر، دېرەك. message ['mesidʒ]

n. خەۋەرچى، ئەلچى. messenger ['mesindʒə]

- met [met] *v.* → meet.
- metal ['metl] *n.* ① مېتال. ② شېخىل. ③ رېلىس.
- meter = metre.
- method ['meθəd] *n.* ① مېتود، ئۇسۇل، شەكىل، چارە. ② رەت، تەرتىپ.
- metre, meter ['mi:tə] *n.* مېتر.
- mew [mju:] *n.* I مياۋ - مياۋ (مۆشۈكنىڭ مياۋلاش ئاۋازى). *v.* II مياۋلىماق.
- mica ['maikə] *n.* چىرىمتال.
- mice [maic] *n.* → mouse.
- microphone ['maikrəfəʊn] *n.* مىكروفون.
- microscope ['maikrəskəʊp] *n.* مىكروسكوپ.
- mid [mid] *adj.* ئوتتۇرا، ئارىلىق، ئارا، ئىچ.
- middle ['midl] *n.* I مەركەز، ئوتتۇرا. *adj.* II ئوتتۇرا.
- middle-aged ['midl'eɪdʒɪd] *adj.* ئوتتۇرا ياشلىق.
- midnight ['midnaɪt] *n.* تۈن يېرىم، يېرىم كېچە.
- midst [mɪdst] *n.* ئوتتۇرا، ئارا، ئىچ.
- might [maɪt] *aux.v.* → may.
- mightn't ['maɪnt] = might not.
- mighty ['maɪti] *adj.* I كۈچلۈك، قۇدرەتلىك. ② زور، چوڭ. *adv.* I (جانلىق تىلدا) ناھايىتى.
- mild [maɪld] *adj.* ① يېقىملىق، مۇلايم. ② ئاق كۆڭۈل. ③ يىلمان، يىللىق، ④ يۇمشاق. ⑤ سۇس.
- mile [maɪl] *n.* مىل، ئىنگىلىز مىلى.
- military ['mɪlɪtəri] *adj.* ھەربىي. *n.* I قوشۇن، ئارمىيە، ھەر-بىي قىسىم.
- millitia [mi'lɪʃə] *n.* خەلق ئەسكىرى.
- militiaman [mi'lɪʃəmən] *n.* (militiamen) خەلق ئەس-كەرى.

n. ① ئۆلچەم. ② چوڭ كىچىكلىك. measurement ['mezəmənt]
 كەڭلىك، ئۇزۇنلۇق، چوڭقۇرلۇق.

n. گۆش. meat [mi:t]

n. تېخنىكا، مېخانىكا. mechanic [mi'kænik]

adj. مېخانىكا، مېخانىكىلىك، مېخانىك. mechanical [mi'kænikəl]
 كىغا. ئائىت.

n. مېخانىكا. mechanics [mi'kæniks]

n. ماشىنىلىشىش، ماشىنىلاش. mechanization ['mekənai'zeifən]
 تۇرۇش.

n. مېدال. medal ['medl]

v. يوقىلاش، ئىشقا ئارىلاشماق، ئارىلاشماق، قې. meddle ['medl]
 رىشماق.

n. → medium. media ['mi:djə]

adj. تىببىي، دوختۇرلۇق، داۋالاش. medical ['medikəl]

n. ① دوختۇرلۇق، تىبابەتچىلىك، تىببىي. medicine ['medsin]
 ئىلىم. ② دورا، ئىچىدىغان دورا.

v. ① پىلانلىماق، ئويلىنماق. ② چوڭ. meditate ['mediteit]
 قۇر ئويغا چۆمەك، خىيال سۈرمەك.

adj. ① ئوتتۇرا. ② مۇرەسسە، مۇرەسسە. medium ['mi:djəm]

مادارا. ① ئوتتۇرا، ئارا. (media ['mi:djə] n. II. ~s)

② مۇرەسسە - مادارا. ③ ۋاستە، ۋاستىچى. ③ قورال؛ ئۇسۇل،

چارە.

adj. يۇۋاش، مۇلايىم، مۆمىن؛ كۆنۈك. meek [mi:k]

v. I (met:net [met]) ① ئۇچرىماق، ئۇچراتماق، meet [mi:t]

ئۇچراشماق، يولۇقماق. ② قوشۇلماق، بىرلىشىپ كەتمەك.

③ تونۇشماق، كۆرۈشمەك. ④ ھۆددىسىدىن چىقماق، قارىماق، مۇ-

ئامىلە قىلماق. ⑤ قانائەتلىنمەك، قانائەتلىندۈرمەك، ماس كەل-

مەك، ماس كەلتۈرمەك. n. II. يىغىن، مەجلىس.

- meeting ['mi:tɪŋ] ① يىغىن، مەجلىس. ② كۆرۈنۈش، قو- شۇلۇش، ئۇچرىشىش.
- melancholy ['melənkəli] n. I غەمكىنلىك، مەيۈسلىك. II adj. غەمكىن، مەيۈس.
- mellow ['meləu] ① adj. پىششىق، ئوبدان پىشقان، تاتلىق، شېرىن. ② يېقىملىق، ئىللىق، سىلىق. III v. ① پىشۇرماق، تەم كىرگۈزمەك، پىشماق. ② سىلىقلاشماق.
- melody ['melədi] n. ① رېتىم، يېقىملىق ئاھاڭ. ② مۇزىكا، مۇقام.
- melon ['melən] n. قوغۇن. || water ~ تاۋۇز.
- melt [melt] v. (melted; ~ed) ئېرىتمەك، (molten ['mɔltən]) ئېرىمەك، ئېرىتمەك || down ~ ئېرىتمەك / away ~ يوقالماق، تەدرىجىي تۈگمەك (ئادەم، ھېسسىيات قاتارلىقلار).
- member ['membə] n. ئەزا.
- membrane ['membreɪn] n. پەردە، ئېپىز پەردە.
- memorandum [,memə'rendəm] n. memoranda) مېموراندۇم. (sim; [,memə'rendə])
- memorial [mi'mɔ:riəl] n. I ① خاتىرە، خاتىرە مۇنارى، ② خاتىرە بۇيۇملىرى. ③ خاتىرە ساراي. ④ خاتىرە مۇراسىمى. II adj. خاتىرە، خاتىرە خاراكتېرلىك: a ~ meeting مۇراسىمى، تەزىيە يىغىنى.
- memorize ['meməraɪz] v. يادىدا تۇتماق، ئېسىدە ساقلىماق.
- memory ['meməri] n. ① ئەستە تۇتۇش، ئەستە تۇتۇش قابىلىيىتى، تۇتۇۋېلىش قابىلىيىتى. ② خاتىرە، ئەسلىمە، ئەسلەش || in ~ of خاتىرىلىمەك.
- men [men] n. → man.
- menace ['menəs] n. I تەھدىت، تەھلىكە. II v. تەھدىت سالماق، تەھلىكە سالماق.

③ (پىلان) ئەمەلگە ئاشماق، ئەمەلگە ئاشۇرماق.

mathematics [ˌmæθiˈmætiːks] مەتبەئەتلىك.

matter [ˈmætə] ① ماددا. ② مەزمۇن، مەنە، ماھىيەت.

③ خەت - چەك. ④ مەسىلە، ئەھۋال، ئىش || ~ of a تەخمىن

as a ~ of fact / نەن / a ~ of course تېگىشلىك

ئەمەلىيەتتە، راستىنى ئېيتقاندا / ~ no ① كارى چاغ.

لىقى. ② (what, when) لار بىلەن قوشۇپ ئىشلىتىلىدۇ...

بولسىمۇ، مەيلى... بولمىسۇن / ~ ? What's the ~ نېمە بولدى؟

mature [məˈtʃʊə] ① پىششىق، يېتىلگەن. ② پىششىق

ئويلانغان. ③ ئېھتىياتچانلىق، سالماقلىق. ④ قەرەلى توشقان،

مۇددىتى توشقان v. II ① پىشماق، پىشۇرماق. ② مۇددىتى

توشماق، قەرەلى توشماق.

may [meɪ] ① (might [maɪ]) aux. v. (ئاساسىي پېئىل بىلەن

بىرگە كېلىپ، ئىمكانىيەت، مۇمكىنلىك قاتارلىقلارنى بىلدۈر-

دۇ) بەلكى، ئېھتىمال: He ~ come. ئۇ بەلكى كېلىدۇ.

② (رۇخسەت قىلىش ياكى تەلەپنى بىلدۈرىدۇ) بولىدۇ:

May I come in? / بولىدۇ / You ~ go now. ھازىر كەتسەڭ

كىرسەم بولامدۇ؟ ③ (ئۈمىد، ئارزۇ، تىلەك قاتارلىقلارنى بىل-

دۈرىدۇ) ئۈمىد قىلماق، تىلىمەك: May you win

still greater victories! زور مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشىڭىز

لارنى ئۈمىد قىلىمەن!

May [meɪ] مەي (ماي ئېيى).

maybe [ˈmeɪbi:] مەيلى، ئېھتىمال.

mayn't [meɪnt] = may not

mayor [meɪə] مەھەر باشلىقى.

me [miːmi] I نىڭ چۈشۈم كېلىش شەكلى مەن، مېنى. pron.

meadow [ˈmedəʊ] ① ئوتلاق، چارۋىچىلىق مەيدانى. n.

meagre.meager [ˈmiːgə] ① ئورۇق، جۈدە كىچىك، ياداڭغۇ. adj.

292

- ② كەم، ئاز، يېتەرسىزە
- n.* تاماق، تائام، غىزا. *meal* ['mi:l]
- v.* (ment) ~: ~t) ① نىيەت قىلماق، ئە- *mean* ['mi:n]
- زەردە تۇتماق، ئويلىساق: *I ~ to go* مەن بارماقچى /
I ~ you to go مەن سېنى بارسۇنمىسىن دەيمەن /
We ~ what we say بىز ئېيتقان گېپىمىزدە تۇرىمىز، بىزنىڭ
گېپىمىزگەپ. ② ئاڭلاتماق، مەنە بىلدۈرمەك.
- ① *adj.* پەس، پەسكەش، ئىسپلاس، رەزىل. *mean* ['mi:nt]
- ② ناچار، يامان. ③ ئادەتتىكى، ئادەتتىكىچە. ④ سەت، كۆرۈنمەس;
⑤ بېخىل، پىخىق، پىششىق.
- ① *adj.* ئوتتۇرا. ② ئوتتۇرىچە. *I* ① ئارا، *mean* ['mi:n]
- ئارىلىق، مۇرەسسە - مادارا، مۇرەسسەچىلىك: ② (ماتېماتىكا،
ئوتتۇرىچە سان.
- n.* مەنە، مەزمۇن، ئەھمىيەت، پىكىر نىيەت، *meaning* ['mi:niŋ]
- مەقسەت. *adj.* مەنىلىك، ئەھمىيەتلىك، مەزمۇنلۇق.
- ① ئۇسۇل، ۋاسىتە، چارە: قورال. ② ئىقتىساد. *means* ['mi:ns]
- ساد: كىرىم. ③ بايلىق، مال - مۈلۈك || ~ by all (means of)
① بارلىق ئاماللار بىلەن؛ چوقۇم، جەزمەن. ② (قوشۇلغان
لىقنى بىلدۈرىدۇ) خوپ، ماقۇل / ~ by any قانداق بولۇش
دىن قەتئىينەزەر / ~ of by ... ئارقىلىق، ... نى ۋاسىتە
قىلىپ، ۋاسىتىلىك / ~ by no ھېچقاچان.
- v.* → *mean*. *meant* [ment]
- n.* & *adj.* ① مەزگىل، ۋاقىت، مۇددەت. *meantime* ['mi:n'taim]
- ② بىرلا ۋاقىتتە، تەڭ.
- n.* & *adv.* ① مەزگىلدە، ۋاقىتتا، مۇددەتتە. *meanwhile* ['mi:n'wail]
- ② بىرلا ۋاقىتتا، تەڭ.
- n.* ① ئۆلچەم، چوڭ - كىچىكلىك، رازمېر، ئې- *measure* ['meʒə]
- خىرلىق، ۋەزىن. *I* ① ئۆلچەمەك.

margin [ˈmɑ:dʒɪn] ① ئاق قالدۇرۇلغان جاي (كىتاب بېتى، خەت - چەك قاتارلىقلارنىڭ ئاق قالدۇرۇشقا تېگىشلىك جايى)

② ياقا، لەۋ، كىرۋەك، بوي (كۆللەرنىڭ). ③ ئېشىندى.

④ پەرق.

marine [məˈri:n] ① دېڭىزنىڭ، دېڭىزدىن چىققان، دېڭىز-
غا ئائىت. ② پاراخوتقا ئائىت، دېڭىز ئارقىلىق يۆتكەيدىغان.

mariner [ˈmæri:nə] n. دېڭىزچى، كېمىچى.

mark [mɑ:k] ① بەلگە، ماركا. ② تارتۇق، داغ، ئىز، ئە-
سەر. ③ ئاتاق، نام. ④ نومۇر. ⑤ قارا، نشان. ⑧ مىزان،
ئۆلچەم. v. I. ① بەلگىلەش، بەلگە قويماق. ② نومۇر قويماق.

market [ˈmɑ:kɪt] n. I. بازار. v. I. سودىلاشماق، سودا قىلماق،
ساتماق، سېتىلماق.

marriage [ˈmæri:dʒ] n. توي، نىكاھ، توي مۇراسىمى.

married [ˈmæri:d] adj. نىكاھلىق، نىكاھلانغان، نىكاھدىكى.

marry [ˈmæri] v. توي قىلماق، نىكاھلانماق.

Mars [mɑ:s] n. (ئاسترونومىيە) مارس.

marsh [mɑ:ʃ] n. ساز، سازلىق: gas ~ ◊ پاتقاق گازى.

marshal [ˈmɑ:ʃəl] n. مارشال.

martyr [ˈmɑ:tə] n. I. ① قۇربان. ② قىينالغۇچى، ئازابلانغۇ-
چى، زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى. v. I. قىينىماق، ئازابلماق،
زىيانكەشلىك قىلماق.

marvel [ˈmɑ:vəl] n. I. مۆجىزە، كارامەت. v. I. (~led; ~ led) ① مۆجىزە،
كارامەت. ② ھەيران قالماق، ئەجەبلەنمەك.

marvel(l)ous [ˈmɑ:vɪləs] adj. ① غەيرىي، غەلىتە. ② (جانلىق
تىلدا) ئەڭ ياخشى، ئىنتايىن ياخشى، بەلەن.

Marxism [ˈmɑ:ksɪzəm] n. ماركسىزم.

Marxist [ˈmɑ:ksɪst] n. I. ماركسىست، ماركسىزمچى.

adj. I. ماركسىزىملىق.

adj. I. ماركسىزىملىق.

adj. I. ماركسىزىملىق.

adj. I. ماركسىزىملىق.

adj. I. ماركسىزىملىق.

adj. I. ماركسىزىملىق.

adj. I. ماركسىزىملىق.

adj. I. ماركسىزىملىق.

adj. I. ماركسىزىملىق.

adj. I. ماركسىزىملىق.

adj. I. ماركسىزىملىق.

adj. I. ماركسىزىملىق.

adj. I. ماركسىزىملىق.

adj. I. ماركسىزىملىق.

- masculine ['mɑ:skjulin] ① ئەر، ئەر كەك. ② باتۇرلۇق، ③ دىگرامماتىكا، مۇزەككەر.
- mask [mɑ:sk] n. نىقاب، چۈمبەردە، ماسكا.
- mason ['meɪsn] n. ① تامچى، ② تاشچى.
- mass [mæs] n. ① كالىكە، كۇمىلاچ، پارچە، دۆۋە. ② نۇرغۇن ③ زور مىقدار. ④ (كۆپلۈك ئىشلىتىلىپ، ئالدىغا the قوشۇلغاندا) ئامما. ⑤ (فىزىكا) ماسسا. I. adj. ئاممىۋى، زور مىقداردا. II. v. توپلىماق، توپلانماق، يىغماق، يىغىلماق.
- mast [mɑ:st] n. ① «كېمە» ماچتا. ② تۈۋرۈك، بايراق سېپى، تۇغ دەستىسى. ③ ئانتېننا خادىسى.
- master [mɑ:stə] n. ① ئىگە، خوجايىن، ياللىغۇچى، باشقۇرغۇچى. ② مۇئەللىم. ③ ئۇستاز، ئۇستا، پىر. ④ ماستېر (ئىلىمى ئۇنۋان). ⑤ بەگزادە. I. adj. ئۇستا، ماھىر. II. v. كونترول قىلماق، تىزگىنلىمەك، ئىگىلىمەك، ئىلكىدە تۇتماق: پۇختا بىلىمەك، پىششىق بىلىمەك.
- mat [mæt] n. پالاس، سېلىنچا، كۆرپىچە، چۈشەك، پېتەك.
- match¹ [mætʃ] n. سەرەڭگە.
- match² [mætʃ] n. ① مۇسابىقە. ② قارشى تەرەپ، رەقب. ③ نىكاھ، نىكاھلىنىش. ④ جور، جۈپ. I. v. مۇسابىقىلاشماق، كۈچ سىناشماق.
- mate [meɪt] n. ① شېرىك، ھەمراھ، خىزمەتداش. ② ياردەمچى. ③ جۈپ، جور.
- material [mə'tɪəriəl] n. I. ماددىي ① ② جىسمانىي، تەن. ③ مۇھىم، زۆرۈر، زور.
- materialism [mə'tɪəriəlɪzəm] n. ماتېرىيالىزم.
- materialist [mə'tɪəriəlɪst] n. ماتېرىيالىزمچى، ماتېرىيالىست.
- materialize, materialise [mə'tɪəriəlaɪz] v. ① ماددىيلاشماق، ② كونكرېتلاشماق، كونكرېتلاشتۇرماق.

④ ئەسكەر. ⑤ ئەر چاكار، قول ئاستىدىكىلەر. v.I ئادەم ئورۇنلاشتۇرماق.

v. ① ئۆتىمەك، بېجىرمەك، بىر تەرەپ قىل manage ['mænidʒ]
 ھاق، كونترول قىلماق، باشقۇرماق. ② ھەيدىمەك، ئىدارە قىل
 ھاق. ③ ئورۇنلاشماق، ئامال قىلماق، چارە قىلماق.

n. ① بېجىرىش، ئۆتەش، باش- management ['mænidʒmənt]
 قۇرۇش، ئىدارە قىلىش، بىر تەرەپ قىلىش. ② باشقارما، ئىدارە.

n. دېرىكتور، باشقۇرغۇچى. manager ['mænidʒə]

n. يال (ئات، شىر قاتارلىقلارنىڭ). mane [meɪn]

n. ئوقۇر. manger ['meɪndʒə]

n. ① بالاغەتكە يەتكەن ئوغۇل بالا، manhood [ˌmænhud]

چوڭ ئادەم. ② جاسارەت، غەيرەت. ③ ئەر.
 manifest ['mæniːfɛst] v.I

roshen, mēniq, soçuq. ① ئوچۇق ئىپادىلىمەك، نامايان قىلماق، كۆرسەتمەك. ② پەيدا

بولماق، مەيدانغا كەلمەك.

n. (ˌmæniːfɛstəʊ) manifesto خىتاب، خىتابنامە،

بايانات.

adj. ھەر خىل ئىشلەتلىدىغان، ھەر خىل manifold ['mæniːfəʊld]

تۈرلۈك، كۆپ تەرەپلىك.

n. ئىنسان، ئىنسانىيەت. mankind [ˌmænkaind]

adj. ئوغۇل بالا مېجەز، ئەر كەك مېجەز، ئەزىمەت. manly ['mænlɪ]

adj. سۈنئىي. man-made ['mænmeɪd]

n. ① ئۇسۇل، چارە، شەكىل. ② پوزىتسىيە، manner ['mænə]

يۈرۈش - تۇرۇش. ③ ئادەت، ئۆرپ - ئادەت، قائىدە - يۈرۈش.

سۈن. ④ ئەدەب، ئەدەبلىك. ⑤ خىسلەت، ئۇسلۇب.

n. بىنا، ساراي، ھەيۋەتلىك ساراي. mansion ['mænsjən]

② ياتاق بىناسى.

n. ① يېپىنچا، پلاش. ② يوپۇق. ③ تور پىك. mantle ['mæntl]

تە (گازۋاي لامپنىڭ).

adj. I قول بىلەن ئىشلىنىدىغان. manual ['mænjuəl]
I قوللانما، قىبلىنامە.

v. I ① ياسىماق، ئىشلىمەك، manufacture [ˌmænju'fæktʃə]
ئىشلەپچىقارماق. ② ئويدۇرۇپ چىقارماق، كەلسە-كەلمەس يازماق. n. I ① ئىشلەش، ياساش، ئىشلەپچىقىرىش. ② مەھسۇلات.

n. ئىشلەپچىقارغۇچى، ياسىمىش manufacturer [ˌmænju'fæktʃərə]
غۇچى، زاۋۇت باشقۇرغۇچى.

n. I ئوغۇت. v. I ئوغۇتلىماق. manure [mə'njuə]

adj. & n. many ['meni] (most [məʊst] ; more [mɔː])
(سۈپەت بولۇپ كەلگەندە پەقەت ساناق ئىسىملارنىلا ئېنىقلاپ كېلىدۇ) كۆپ، نۇرغۇن، بىرمۇنچە || ~ haw قانچە، نەچچە، قانچىلىك / ~ a good [great] نۇرغۇن، كۆپ، جىق / ~ one too ① ئارتۇقچە. ② پۈتلىكاشاڭ.

n. خەرىتە. map [mæp]

n. ئېرەن، ئېرەن دەرىخى. maple ['meɪpl]

v. زەخمىلەندۈرمەك، بۇزماق. mar [mɑː]

Mar. = March.

n. مارافون. Marathon ['mæərəθən]

n. ① مەر - مەر، مەر - مەرتاش. ② مەر - marble ['mɑːbl]
مەر ئويمان بۇيۇملار.

n. مارت. March [mɑːtʃ]

v. I ماڭماق، ماڭدۇرماق، رەتلىك ماڭماق، زەت march [mɑːtʃ]
لىك ماڭدۇرماق، يۈرۈش قىلماق، يۈرۈش قىلدۇرماق. n. I

① مېڭىش، يۈرۈش، ھەربىي يۈرۈش، سەپەر. ② مارش. ③ ئىلىگىرىلەش، تەرەققىيات.

n. بايتال، بىيە. mare [mɛə]

n. ماگىسترات، مەمۇرى ئەمەلدار **magistrate** ['mædʒɪstrɪt] (بەزى مەملىكەتلەردىكى شەھەر ياكى ناھىيە باشلىقىنى كۆرسىتىدۇ).

adj. كەڭ قورساق، مەرد، ئو- **magnanimous** [mæŋ'nænɪməs] چۇق يورۇق، خۇش خۇي.

n. ① ماگنت. ② جەلپ قىلىش كۈچى، جەلپ **magnet** ['mæɡnɪt] قىلغۇچى.

n. كۆركەم، ھەشەمەت، كۆركەم- **magnificence** [mæɡ'nɪfɪsəns] لىك، ھەشەمەتلىك، ھەيۋەت، ھەيۋەتلىك.

adj. ھەشەمەتلىك، ھەيۋەتلىك، **magnificent** [mæɡ'nɪfɪsənt] سەلتەنەتلىك، كۆركەم.

v. ① كېڭەيتمەك، چوڭايتماق. ② مۇبالغە **magnify** ['mæɡnɪfaɪ] قىلماق، ئاشۇرۇۋەتمەك.

n. ① ئۇلۇغلۇق. ② مۇھىملىق. ③ راز- **magnitude** ['mæɡnɪtju:d] مېر، مىقدار. ④ (يولتۇزلارنىڭ) يورۇقلۇق.

n. ① (جانلىق تىلدا) قىز، قىز بالا. ② دېدەك، ئايال **maid** [meɪd] چاكارا.

n-I (يېزىق تىلدا) (تۇرمۇشقا چىقمىغان) قىز. **maiden** ['meɪdn] **adj-I** تۇرمۇشقا چىقمىغان، يۈزى ئېچىلمىغان، تۇنجى قېتىملىق.

n-I پوسۇلكا، خەت - خالتا. **mail** [meɪl] **v.** پوچتىدىن ئەۋەتمەك.

adj-I ① مۇھىم، ئاساسىي، غول. ② بارلىق كۈچى **main** [meɪn] بىلەن **n-I**. ① تۇرۇبا غولى، ئاساسىي تۇرۇبا. ② ئاساسىي قىسمى.

③ كۈچ، كۈچ قۇۋۋەت. **mainly** ['meɪnli] ① ئاساسىي جەھەتتىن. ② كۆپ قىسمى.

v. ① داۋاملاشتۇرماق، ساقلىماق. ② تەشەببۇس قىلماق. **maintain** [meɪn'teɪn] بۇس قىلماق. ③ باقماق، قامدىماق. ④ ئاسرىماق، كۈتمەك.

n. ① داۋاملاشتۇرۇش، ساقلاش، **maintenance** [ˌmeɪntɪnəns] ساقلىنىش. ② بېقىش، كۈتۈش، قامداش، ئاسراش. ③ تۇرمۇش

خىراجىتى، تۇرمۇش راسخودى.

malze [meiz] n. كۆمىسقوناق.

majestic [mə'dʒestɪk] adj. ئابرويلىق، ھەيۋەتلىك، ئېسىل،

ئالدىجاناب.

majesty [ˈmædʒɪstɪ] n. ① ئابروي، قەدىر-قىممەت. ھەيۋەت.

② جانابلىرى، جاناب.

major [ˈmeɪdʒə] adj. I (ئىككىنىڭ ئوتتۇرىسىدا) چوڭراق، مۇھىم -

راق، زۆرۈررەك. n. II (قۇرۇقلۇق ئارمىيە قىسىملىرىدا) مايور.

majority [mə'dʒɔrɪtɪ] n. كۆپچىلىك، كۆپ سانلىق.

make [meɪk] v. (made:made [meɪd]) ① ياسىماق، ئىشلىمەك،

ئىجاد قىلماق، ياراتماق، كەشىپ قىلماق. ② ئېرىشمەك، ئىگە

بولماق، تاپماق، ھايان تاپماق: a living ~ تىرىكچىلىك

قىلماق. ③ تەييارلىق قىلماق، جابدۇنماق، جابدۇماق. ④ تۈزۈپ

مەك، توپلىماق، شەكىللەندۈرمەك، تەشكىل قىلماق، تەركىب

تاپماق. ⑤ (قوشما تولدۇرغۇچى بىلەن بىرگە كېلىپ،... قىل

ماق، ھەجىۋىرلىماق دېگەنگە ئوخشاش ئۇقۇملارنى بىلدۈرىدۇ):

We ~ him our group leader بىز ئۇنى گۇرۇپپا باشلىقلىققا

سايلىدۇق / sb. laugh ~ كۈلدۈرمەك. n. II ① ياساش، ياساش

ئۇسۇلى، ئىشلەش. ② شەكىل، نۇسخا، پاسون.

maker [ˈmeɪkə] n. ياسىغۇچى، ئىشلىگۈچى.

malaria [məˈlæəriə] n. بەزەك.

male [meɪl] n. & adj. ① ئەر، ئەر كەك. ② ئەر كەك ھايۋانات.

malice [ˈmæɪlɪs] n. ئۆچمەنلىك، يامان نىيەت، يامان غەرز.

mamma [məˈmɑ:] n. ئانا، ئاپا (بالىلار تىلى).

mammal [ˈmæməl] n. سۈت ئەمگۈچى ھايۋانلار.

man [mæn] n. I (men [men]) ① ئەر، ئەر كىشى. بالاغەتكە

يەتكەن ئوغۇل بالا. ② ھەممە ئادەم، ھەركىم: Any ~ could do that.

ئۇنداق ئىشنى ھەركىم قىلالايدۇ. ③ ئىنسان، ئىنسانىيەت.

lowland ['ləʊlənd] n. (دائىم كۆپلۈك ئىشلەتلىنىدۇ) ئويمانلىق، ئويمان يەر.

loyal ['lɔɪəl] adj. ساداقەت، سادىق.

loyalty ['lɔɪəlti] n. سادىق، ساداقەت، ساداقەتلىك.

Ltd., ltd. = limited.

luck [lʌk] n. ئامەت، تەلەي، بەخت.

lucky ['lʌki] adj. بەختلىك، تەلەيلىك، ئامەتلىك، بېشانسىسى ئوڭ.

luggage ['lʌɡɪdʒ] n. يۈك - تاق.

lull [lʌl] v. I ① تىنچلانماق، تىنچلاندۇرماق، ئۇيقۇسىنى كەلتۈر-
 مەك، ئۇخلاتماق. ② بېسىلماق، بېسىتماق. n. II ③ بېسىقىش، تىنچلى-
 ىش. ④ بېسىقىش دەزگىلى، تىنچلىنىش مەزگىلى.

lumber ['lʌmbə] n. ياغاچ، ئوتۇن، ياغاچ ماتېرىيال.

lump [lʌmp] n. ① پارچە. ② كالىك، ھۈررەك. (ئىششىپ پولاتىيىپ چىققان جاي).

lunch [lʌntʃ] n. چۈشلۈك تاماق، چۈشلۈك غىزا.

luncheon ['lʌntʃən] n. چۈشلۈك تاماق زىياپىتى.

lung [lʌŋ] n. ئۆپكە.

lure [ljʊə, lɜ:ə] n. I سېھرىي كۈچ، جەزىبە قىلغۇچى كۈچ، جەلپ
 قىلىش كۈچى. v. II ئۆزىگە تارتماق، ئېزىقتۇرماق، ئالدىماق.

lark [lɑ:k] v. يوشۇرۇنماق، مۇكەمەك، پىستىرما قىلماق.

lust [lʌst] n. I نەپس، ئارزۇ - ئارمان؛ شەھۋەتپەرەسلىك،
 شەھۋانىيەت. v. II كويىدا بولماق؛ مېھرىنى ئۈزەلمەسلىك.

luster = lustre.

lustre, luster ['lʌstə] n. ① پارقىراق، يالتىراق. ② شەرەپ، شە - رەپلىك.

lusty ['lʌsti] adj. ساغلام، كۈچلۈك، كۈچ - قۇۋۋەتلىك، كۈچ - قۇۋۋىتى ئۇرغۇپ تۇرغان.

luxuriant [lʌg'zjuəriənt] ① قويۇق، بۈك - باراقسان،
زىچ. ② مول، باي، كۆپ. ③ كۆزنى قاماشتۇرىدىغان، چىرايلىق،
گۈزەل.

luxurious [lʌg'zjuəriəs] ① زىبۇ - زىننەتلىك، ئىيش -
ئىشرەتلىك، كەيپ-ساپالىق. ② كاتتا، ھەشەمەتلىك، ئىشەنچلىك.

luxury [lʌkʃəri] ① كەيپ - ساپا، ئىيش - ئىشرەت. ② زىبۇ
زىننەت بۇيۇملىرى.

M

ma [mɑ:] n. ئاپا، ئانا (mamma نىڭ قىسقارتىلمىسى).

machine [mə'ʃi:n] n. ① ماشىنا. ② ئورگان، ئىدارە، تەشكىلات.

machinegun [mə'ʃi:nɡʌn] n. پىلموت.

machinery [mə'ʃi:nəri] n. ① ماشىنا (ئومۇمىي ئاتىلىشى).

② ماشىنىنىڭ ھەرقايسى بۆلەكلىرى. ③ ئورگان، ئىدارە، تەشكىلات.

mad [mæd] adj. ① ساراڭ، غالىجىر. ② ئەسەبىي، ئەسەبىيلەرچە،

تەلۋە، تەلۋىلەرچە. ③ مەستانە، مەستانىلەرچە، قىزىققانلىق بىلەن.

madam [ˈmædəm] n. خېنىم، ئاغىچا.

madame [ˈmædəm] n. خېنىم، ئاغىچا (توي قىلغان ئاياللارغا).

ئىشلىتىلىدۇ).

made [meɪd] v. → make.

madness [ˈmædnɪs] n. ① ساراڭلىق، تەلۋىلىك، ئەسەبىيلىك.

② قىزىققانلىق.

magazine [ˌmæɡə'zi:n] n. ① ژۇرنال. ② قورال - ياراق ئىس.

كىلاتى.

magic [ˈmædʒɪk] n. ① سېھىرگەرلىك، جادۇگەرلىك. ② سېھىرىي.

كۈچ، مەپتۇن قىلىش كۈچى. I. adj. سېھىرىي، سېھىرىي كۈچكە ئىگە.

يېگانە. ② چەت، خىلئوت، ئادەم بارمايدىغان.

adj. غەرىب، يالغۇز، يەككە - يېگانە، lonesome ['ləʊnsəm]

جمەت، سۆرۈن.

adj. ئۇزۇن، ئۇزۇنچاق؛ ئۇزاق. long¹ [lɒŋ]

n. ئۇزۇن ۋاقىت، ئۇزاق. *adv.* I ئۇزاق، ئۇزاققىچە؛ پۈتۈن

|| before ~ بۇرۇن / after ~ كېيىن، ئۇزاقتىن كېيىن /

! ~ So (جانلىق تىلدا) خەيرخوش!

v. ئارزۇ قىلماق، تەشنا بولماق. long² [lɒŋ]

n. مېرىدىئان، ئۇزۇنلۇق. longitude ['lɒŋdʒɪtju:d]

v. ① قارىماق، سەپ سالىماق، كۆزەتمەك، نەزەر look [lʊk]

سالىماق. ② كۆرۈنمەك، بىلىنمەك || after ~ خەۋەر ئالماق،

ئاتىندارچىلىق قىلماق / forward to ~ كۈتمەك، ئۈمىد قىل

ماق / into ~ تەكشۈرمەك / up ~ ① (لۇغەت ياكى باش

قىرغاق كىتابلارنى) ئاقتۇرماق. ② يوقلىماق، زىيارەت قىلماق. *n.* I

① قاراش، بىرقاراش. ② كۆرۈنۈش، تاشقى كۆرۈنۈش. ③ چى

راي، ئەپت || ~ new يېڭى قىياپەت، يېڭى نۇسخا.

n. (كۆرىدىغان) ئەينەك. looking-glass ['lʊkɪŋɡlɑ:s]

n. دەستگاھ، رەخت توقۇش ماشىنىسى. loom [lu:m]

adj. ① بوش (تۇپراق، توپا قاتارلىقلار). loose [lu:s]

② (چاپان) ئازادە، كەڭ - كەڭرى.

v. I بوشاتماق، بوشاشتۇرماق، قويۇپ بەرمەك.

n. ① پادىشاھ، خان. ② [Lord] خۇدا، ③ ئاقسۆڭەك. lord [lɔ:d]

v. (lost; lɒst [lɒst]) ① يوقالماق، يوقاتماق، قول lose [lu:z]

دىن كەتمەك، ئايرىلماق، چۈشۈرۈپ قويماق. ② ئىسراپ قىلماق،

بېزەپ قىلماق. ③ كېيىن قالماق، ئارقىدا قالماق (سانائەت).

④ ئۆتتۈرماق، يېڭىلىمەك. ⑤ زىيان تارتماق || be lost in (چوڭ

قۇرغىچى ياكى ھەيرانلىققا) چۆمۈلمەك، چۆمۈلمەك / oneself ~

يولدىن ئازماق، يولدىن ئادىشىپ قالماق / oneself in sth. ~

زېھن قويماق، كىرىشمەك، بېرىلمەك.

loss [lɒs] *n.* ① يوقىتىش، قولدىن بېرىش، يۇتتۇرۇپ قويۇش. ② زىيان، چىقىم. ③ ئىسراپخورلۇق، ئىسراپچىلىق. ④ مەغلۇبىيەت، يېڭىلىش.

lost [lɒst] *v.* → **lose.**

lot [lɒt] *n.* چەك، چەك ئېلىش. ② پېشانە، تەقدىر، تەلەي. ③ (بىر) تۈركۈم، (بىر) توپ، (بىر) يۈرۈش. ④ بىر پارچە (يەر) a ~ of/ كۆپ، جىن، بەك، جىن، كۆپ || a ~ of/

نۇرغۇن، نۇرغۇنلىغان، كۆپلەپ.

loud [laʊd] *adj.* ① جارائىلىق، ياڭراق، ئۈنلۈك، ئاۋازلىق. ② كۆزگە چېلىقىدىغان، ئالا - يېشىل. *adv.* ③ ئۈنلۈك، جارائىلىق.

loudly [ˈlaʊdli] *adv.* ① ئۈنلۈك، جارائىلىق، ئاۋازلىق. ② ئالا - بۇلا، ئالىيېشىل.

love [lʌv] *n.* ① سۆيۈش، كۆيۈنۈش، ياخشى كۆرۈش. ② ھەۋەس. ③ مۇھەببەت، ئىشق.

v. ① سۆيەك، كۆيۈنەك، ياخشى كۆرمەك. ② ھەۋەس قىلماق، خۇشتار بولماق.

lovely [ˈlʌvli] *adj.* ① چىرايلىق، گۈزەل، ئوماق، سۆيۈملۈك، مېھرىبان. ② خۇشاللىق، قىزىقارلىق، قىزىق.

lover [ˈlʌvə] *n.* ① ھەۋەسكار، ھەۋەسمەن. ② يار، سۆيگىنى، ئاتا - شىقى، يىگىتى. ③ (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) ئاشىق - مەشۇق.

low [ləʊ] *adj.* ① پەس، پاكار، تۆۋەن. ② بوش، ئاجىز. ③ تۆ - ۋەن دەرىجىلىك، قوپال.

adv. ① تۆۋەن، تۆۋەندە، تۆۋەنگە. ② پەس ئاۋاز بىلەن، بوش ئاۋاز بىلەن. ③ ئەرزان.

lower [ˈləʊə] *adj.* ① (low سېلىشتۇرما دەرىجىسى) پەستىكى، تۆۋەندىكى. *v.* ② تۆۋەن چۈشۈرمەك، تۆۋەنلەتمەك، پەسەيتىمەك.

literary ['lɪtərəri] *adj.* ئەدەبىي، بەدىئىي.

literature ['lɪtərɪtʃə] *n.* ① ئەدەبىيات. ② ھۆججەت.

litter ['lɪtə] *n.* چىرغا.

little ['lɪtl] *adj.* ① كىچىك (least ['li:st]; less ['les])

يۇمران. ② پاكار. ③ ئاز، يوق دېيەرلىك: There is

~time left ◊ قالغان ۋاقىت كۆپ ئەمەس، ھېچقانچە ۋاقىت

قالدى || ~ a ئازغىنە، ئازراق، كىچىككىنە: You still

have a ~ time سېنىڭ يەنە ئازراق ۋاقتىڭ بار. n. ھېچقانچە،

ئازراق؛ ئاز: I wasn't at the meeting, I can tell you ~

مەن يىغىنغا قاتناشمىغان، ساڭا ھېچقانچە ئەھ

ۋالى ئېيتىپ بېرەلمەيمەن. ② (least; less) *adv.* ناھايىتى

ئاز، كىچىككىنە: He rests ~ ئۇ ناھايىتى ئاز دەم ئالىدۇ

دۇ / ~ a ئازغىنا، ئازراق، كىچىككىنە: I shall rest a ~ now

مەن ئازراق ئارام ئېلىۋالاي.

v. ① ئولتۇراقلاشماق، ماكانلاشماق؛ تۇرماق. live [lɪv]

② ھايات كەچۈرمەك، ياشىماق، تۇرۇش كەچۈرمەك: Long ~...!

ياشمۇن...! || ~ on ①...نى ئاساسىي ئوزۇق قىلماق.

②...گە تايىنىپ كۈن كەچۈرمەك / up to ~ ئەمەل قىل

ماق، ۋەدىگە ۋاپا قىلماق.

adj. ① جانلىق، تىرىك. ② يېنىپ تۇرغان. live² [laɪv]

كۆيۈپ تۇرغان. ③ تېتىك، جۇشقۇن. ④ ئەينى ئەھۋال.

adj. جانلىق، تېتىك، تەسىرلىك. lively ['laɪvli]

n. جىگەر. liver ['lɪvə]

adj. ① تىرىك، جانلىق، ھازىرقى. ② ئەينى، living ['lɪvɪŋ]

ئوپتوخاش. n. ② تۇرەۋش، تىرىكچىلىك، تۇرەۋش ئۇسۇلى.

n. كەسلەنچۈك. lizard ['lɪzəd]

n. ① يۈك، ئېغىرلىق. ② كۆتۈرۈش مىقدارى، load [ləʊd]

قاچىلاش مىقدارى. v. ② قاچىلاش، باسماق (يۈكنى).

- loaf [ləuf] *n.* بىر بولكا. (loaves [ləuvz]) *n.*
- loan [ləun] *n.* ① قەرز بېرىلگەن نەرسە، ئارىيەت بېرىلگەن نەرسە. ② قەرز پۇل. *v.* قەرز بەرمەك.
- local [ˈləukəl] *adj.* ① يەرلىك، شۇ جاينىڭ: ~ time شۇ جاينىڭ ۋاقتى بىلەن. ② قىسمەن.
- localism [ˈləukəlɪzəm] *n.* ① مەھەللىۋازلىق، يەرلىك كۆز قاراش. ② شېۋە.
- locate [ləuˈkeɪt] *v.* ① ئورنىنى تاپماق، ئورنىنى كۆرسەتمەك. ② ئورۇنلاشتۇرماق، جايلاشتۇرماق.
- location [ləuˈkeɪʃən] *n.* ① ئورۇن؛ جاي. ② كۆرسىتىلگەن جاي، بەلگىلەنگەن جاي.
- loci [ˈləusai] *n.* → locus.
- lock [lɒk] *n.* ① قۇلۇپ. *v.* قۇلۇپلىماق، قۇلۇپلانماق.
- locomotive [ˈləukə,məʊtɪv] *n.* پاراۋۇز.
- locus [ˈləukəs] *n.* (loci [ˈləusai]) ئورۇن، جاي، تۇرۇشلۇق جاي.
- lodge [lɒdʒ] *n.* ① خەۋەرلىشىش بۆلۈمى. *v.* قونۇپ قالماق، قوندۇرماق. ۋاقىتلىق تۇرماق، ۋاقىتچە تۇرماق.
- lodging [ˈlɒdʒɪŋ] *n.* ① ياتاق، ۋاقىتلىق ياتاق. ② ئۆي؛ ئىجارىگە بېرىلىدىغان ئۆي، تۇرالغۇ (جاي).
- lofty [ˈlɒfti] *adj.* ① ئېگىز، يۇقىرى، ئۈستۈن. ② ئېسىل، يۈكسەك، ئالىي، ئالىيجاناب. ③ تەكەببۇر، ھاكاۋۇر.
- log [lɒg] *n.* ① ياغاچ. ② دېڭىزچىلىق خاتىرىسى.
- logic [ˈlɒdʒɪk] *n.* مەنتىق، لوگىكا.
- loin [ləɪn] *n.* ① (كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ) بەل. ② بېقىن گۆشى، ئىنچىكە بەل.
- lone [ləun] *adj.* يالغۇز، غېرىپ، يەككە - يىگانە.
- lonely [ˈləunli] *adj.* ① يالغۇز، غېرىپ، غېرىبانە، يەككە - يىگانە.

② چاقماق، چاقماق، چېقىلماق.

n. ماياك lighthouse ['laithaus]

adv. ① ئاسانلا، ئوڭايلا. ② يېنىك، يەڭگىل. lightly ['laitli]

n. چاقماق چاقناش، چاقماق چېقىش. lightning ['laitniŋ]

adj. ① ئوخشاش، ئوخشايدىغان: like¹ ['laik]

The two buildings are very ~ بۇ ئىككى بىنا بىر - بىرىگە

بەك ئوخشايدۇ. ②...ئىدەك، ...تەك، ...گە ئوخشايدىغان:

What's the weather ~ in Urumqi? ◇ ئۈرۈمچىنىڭ

ھاۋاسى قانداق؟ prep. I ...ئىدەك، ...تەك، ...گە ئوخشاش،

...بىلەن ئوخشاش: swim ~ a fish بىكە ئوخشاش،

لىقتەك سۇ ئۈزۈمەك.

v. ① ياخشى كۆرمەك، ھەۋەس قىلماق، خۇشتار like: ['laik]

بولماق. ② ئۈمىد قىلماق، ئارزۇ قىلماق.

adv. ① ئېھتىمال، مۇمكىن. ② لايىق. likely ['laikli]

③ بەلكى.

n. ئوخشىشىش، ئوخشاپ كېتىش. likeness ['laiknis]

adv. ئوخشاشلا، بۇرۇنقىدەكلا، ئاۋۋال likewise ['laikwaiz]

قىدەكلا، يەنىلا. conj. I ھەم، ...مۇ، بەلكى، ئۇنىڭ

ئۈستىگە.

n. گۈلسامساق، پىيازگۈل. lily ['lili]

n. ① قول - ئاياغ، پۈت - قول، قانات. شاخ. limb ['lim]

n. ھاك. lime ['laim]

n. ھاك تېشى، ھاك تاش. limestone ['laimstəʊn]

n. ① چەكلىمە، چېگرا. چەك - چېگرا. limit ['limit]

② ئاخىرقى چەك، لىمىت.

n. ① چەكلىمە، چەك - چېگرا. limitation ['limi'teɪʃən]

② كەمچىلىك، نۇقتىسىز، قۇسۇر.

adj. چەكلىك.

limited ['limitid]

v. دەلدەڭلەپ ماڭماق، ئاقساق ماڭماق، ئاقسىماق. limp [limp]
n. ① يىپ. ② سىم. ③ سىزىق؛ يول. ④ چېگرا، line [lain]
چەك، چەك - چېگرا. ⑤ رەت، قاتار. ⑥ قۇر، مىسرا.
⑦ سەپ. ⑧ لۇشىيەن؛ نىشان، فاڭجېن. ⑨ كەسىپ، ھۈنەر.
I. ① v. سىزىق تارتماق. ② رەتكە تىزىلماق، قاتار بولماق،
سەپ بولماق، سەپكە تىزىلماق.

n. ① كاناپ. ② (كاناپ رەخت) بۇيۇملىرى. linen ['linin]
v. ① تۇرماق، توختىماق، ئايلىنىپ يۈرمەك، linger ['lɪŋgə]
تارتىشماق، قىيالماسلىق، مېھرىنى ئۈزەلمەسلىك. ② جان
تالاشماق، سەكراتقا چۈشۈپ قالماق.

n. تىلشۇناس. linguist ['lɪŋgwɪst]
n. تىلشۇناسلىق؛ تىلشۇناسلىق. linguistics [lɪŋ'gwɪstɪks]

n. ئەستەر، ئەستەرلىك. lining ['laɪnɪŋ]

u. ① ھالقا؛ the key ~ ئاچقۇچ، تۈگۈن، مۇھىم link [lɪŋk]
ھالقا. ② ئالاقچى، ئالاقىلاشقۇچى. ③ تۇتاشتۇرغۇچ،

باغلىغۇچ. I. v. تۇتاشتۇرماق، باغلىماق، بىرلەشتۈرمەك،
theory with practice ~ نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەتنى بىر-

لەشتۈرمەك. lion ['laɪən] n. شىر.

n. كالپۇك، لەۋ. lip [lɪp]

n. سۇيۇقلۇق، سۇيۇق جىسىم. liquid ['lɪkwɪd]

n. ① ھاراق، ھاراق - شاراب. ② ئېرىتمە، liquor ['lɪkə]
سۇيۇقلۇق.

I. n. ئىسىملىك، تىزىم، مۇندەرىجە، جەدۋەل. list [lɪst]
I. v. تىزىلماق، مۇندەرىجە تۈزۈمەك.

v. ئاڭلىماق، تىڭشماق. listen ['lɪsn]

n. ئاڭلىغۇچى، تىڭشغۇچى. listener ['lɪsnə]
lit [lɪt] v. → light.

دۇچكەلگەندە بىراۋنى) تاشلىۋەتمەك / off ~ قورال تاشلى
 ھاق / go ~ قويۇپ بەرمەك، بوشاتماق / slip ~ (پۇرسەتنى)
 ئۆتكۈزۈۋەتمەك.

let's = let us.

letter ['letə] n. ① ھەرپ. ② خەت، خەت - چەك. ③ بىلىم. ④ ئەدەبىيات: ~ to the ① خەتتىكى بويىچە. ② قاتتىق. ③ ئىنتايىن توغرا.

level ['levl] n. I ① سەۋىيە. ② دەرىجە، دەرىجىلىك. ③ تەك شىلىك، تەكشى يۈز. II. ① تۈز، تەكشى. ② تەك دەرىجىلىك، ئوخشاش. III. ① تۈزلىمەك، تەكشىلىمەك، تەك قىلماق.

lever ['li:və, 'levə] n. پىشاق.

liable ['laiəbl] n. ① جاۋابكارلىقى بار، مەسئۇلىيىتى بار بولغان. ② ئاسانلا ...، ئوڭايلا ...;

liar ['laɪə] n. يالغانچى.

liberal ['libərəl] n. I ① سېخى، بەرد، ئوچۇقق-ول. مول، باي، تولۇق، يېتەرلىك. ③ كۆكسى - قارنى كەك، قورسقى كەك. ④ ئەركىن، ئەركىنلىك. n. II. ① باشباشتاقلق، لىبېرالست.

liberalism ['libərəlizəm] n. لىبېرالىزم.

liberate ['libəreit] v. ئازاد قىلماق، قويۇپ بەرمەك، ئەركىنلىككە ئېرىشمەك.

liberation [,libə'reɪʃən] n. ئازادلىق، قويۇپ بېرىش.

liberty ['libəti] n. ① ئەركىنلىك، ئەركىنلىك ھوقۇقى. ② ئۆزىنى چاغلىماسلىق، ھالىغا باقماسلىق، ئەدەبسىزلىك.

library ['laɪbrəri] n. ① كۈتۈپخانا. ② توپلام، مەجمۇئە.

licence, license ['laɪsəns] n. I ① گۇۋاھنامە. ② رۇخسەت، ئىجازەت. ③ تەپتارتماسلىق، ئەيىبنەمەلىك. II. ① رۇخسەت قىلماق، يول قويماق. ② گۇۋاھنامە بەرمەك.

lick [lɪk] v. ① يالماق (تىل بىلەن يالماق). ② (جانلىق)

تىلدا) سالماق، ئۇرۇماق، ئۇتۇۋالماق، يەشمەك.
n. تۇۋاق، قاپقاق.
lid [lid]

v. I (lie; ~d; ~d) (lying [laiɪŋ]) يالغان سۆزلىمەك،
يالغان ئېيتماق، يالغانچىلىق قىلماق. n. II يالغان گەپ، يال-
غانچىلىق.

v. (lie; ~d; ~d) (lying [laiɪŋ]; lain [lein]; lay [lei]) ① يات
ماق. ② تۈز قويماق (بىزەر نەرسىنى). ③ ساقلىماق، داۋام
لاشتۇرماق (ھالەتنى). ④ جايلاشماق، تۇرماق. ⑤ مەۋجۇت
بولۇپ تۇرماق، مەۋجۇتلۇق.

n. (live [laɪv]; lives [laɪvz]) ① ھايات، ھاياتلىق، ئۆ-
مۈر. ② تۇرمۇش ئۇسۇلى. ③ جانلىق، روھلۇق، ھاياتىي
كۈچ. ④ تەرجىمەھال، تەزكىرە. ⑤ ئەمەلىي نەرسە، ئەسلى
شەكىل.

v. I (lift [lɪft]) ① كۆتۈرمەك، ئۆرلىمەك، ئۆرلەتمەك. ② تارقال-
ماق. ③ كولىماق، چىقارماق. ④ ئوغرىلىماق. n. I ① كۆتۈ-
رۈش، ئۆرلىتىش. ② ياردەم. ③ لىفت.

n. I (light [laɪht]) ① نۇر، يورۇقلۇق، يورۇق. ② يورۇقلۇق
مەنبەسى، چىراغ، لامپا. ③ ئۇچ-قۇن، ئىت. ④ تونۇش،
چۈشەنچە، كۆزقاراش. n. II (light; ~ed; lit [lɪt]) ① يورۇق، نۇرلۇق. ② سۇس،
ئاج. v. II (lit; ~ed; lit [lɪt]) ① ياندۇرماق، يورۇت-
ماق، يورۇماق || ~ up ① ئوت ياقماق، ئوت قالىماق.
② چىراغ ياقماق، يورۇتماق.

adj. ① يېنىك، يەڭگىل، ئەپچىل، ئاددىي. ② ئاسان، ئوڭاي.

v. (light; ~ed; lit [lɪt]) ① (ئاتتىن) چۈشمەك. ② (قۇشلار) قونماق. ③ تۇيۇقسىز ئۇچراشماق.
④ بايقىماق، سەزمەك.

v. (lighten [laɪtn]) ① يورۇماق، يورۇتماق، يانماق، ياندۇرماق.

n. كۆن، بۇلغارى خۇرۇم، تېرە. **leather** ['leðə]

v. ئايرىلماق؛ (left: left (left)) ① ئايرىلماق: **leave**¹ [li:v]

ئۆيىدىن ئايرىلماق. ② قويۇپ قويماق، قالدۇرۇپ قويماق، ئا-

شۇرۇپ قويماق، ئېشىپ قالماق. ③ ئۇنتۇماق. ④ تاپشۇرماق،

ھاۋالە قىلماق (sb. or sth.) alone || ئارىلاشماسلىق،

كارى بولماسلىق / behind ~ قالدۇرۇپ قويماق، ئۇنتۇپ

قالماق / off ~ ① قايتا كىيمەيلىك. ② توختىماق، توخ-

تاتماق / out ~ قىسقارتىۋەتمەك.

n. ① رۇخسەت، ئىجازەت. ② دەم ئېلىش. تە- **leave**² [li:v]

تىل. ③ خوشلىشىش، ئايرىلىش.

n. I لېكسىيە، نۇتۇق، دەرس. ② تەنبە، تەلىم. **lecture** ['lektʃə]

v. I ① لېكسىيە سۆزلىمەك، نۇتۇق سۆزلىمەك، دەرس ئۆتمەك.

② تەنبە بەرمەك، تەلىم بەرمەك.

v. → lead. **led** [led]

n. تەكچە. **ledge** [ledʒ]

v. → leave. **left**¹ [left]

n. I سول، سول تەرەپتىكى. I **left**² [left] *adv.* سولغا،

سولدا، سول تەرەپتە. III ① سول، سول تەرەپ، سول

قول. ② سولچى، سول قانات.

n. I سولچى، سول قانات. I **leftist** ['leftist] *adv.* سولچىل،

سولچىلىق، سول قاناتلارنىڭ.

n. پاچاق. **leg** [leg]

adv. قانۇنىي، قانۇندا كۆرسىتىلگەن، قانۇنلۇق. **legal** [li:gəl]

n. ① ئەلچىخانا. ② ئەلچىخانىدىكى **legation** [li'geɪʃən]

بارلىق خىزمەتچىلەر.

n. ① ھېكايە، رىۋايەت. ② رىۋايەت **legend** ['ledʒənd]

ئەدەبىياتى.

n. ① قانۇن چىقىرىش، قانۇن **legislation** [ˌledʒɪs'leɪʃən]

تۈزۈش. ② قانۇن - نىزام، قانۇن - تۈزۈم.

n. قانۇن چىقىرىش ئورگىنى. legislature [ˈledʒɪsleɪtʃə]

n. I بوش ۋاقىت، بەكار، بوش. I. adj. بوش، leisure [ˈleɪzə]

بىكار.

n. ① لىمون. ② لىمون رەك، سۇس سېرىق. lemon [lemən]

n. لىمون سۈيى. lemonade [ˌleməˈneɪd]

v. (lent; lent [lent]) ئۆتتە بەرمەك، ئارتىپت lend [lend]

بەرمەك، بېرىپ تۇرماق.

n. ① ئۇزۇنلۇق. ② ئۇزۇن - قىسقىلىق || length [leŋθ]

~ at ① ئاخىرىدا، ئاخىرقى ھېسابتا، ئەڭ ئاخىرىدا.

② ئۇزۇن ۋاقىتقەچە. ③ تەپسىلىي، تولۇق.

n. لېنىنىزم. Leninism [ˈlenɪnɪzəm]

n. لېنىنىست، لېنىنىزمچى. Leninist [ˈlenɪnɪst]

n. ① لىنزا. ② خىرۇستاللىك (كۆزنىڭ) lens [lenz]

v. → lend. lent [lent]

n. I little ← adv. & adj. E. كىچىككىنە، ئازغىتە، less [les]

جىندەك، ئازراق. prep. I ① كەم: a month ~ two days

ئىككى كۈن كەم بىر ئاي. ② ئېلىۋەتكەندە، كېمەيتكەندە:

Six ~ four leaves two ئالتىدىن تۆتنى ئالسا ئىككىسى

قالدۇ.

v. ① ئازايماق، ئازايتماق، كېمەيمەك، كېمەيت lessen [ˈlesn]

جەك. ② كىچىكلەتمەك؛ زۆرۈردىن ئازايتماق.

n. ① دەرس. ② ساۋاق. lesson [ˈlesn]

conj. ئىشقىلىپ، نېمىلا بولمىسۇن. بەلكى. lest [lest]

v. (، ~) ① رۇخسەت قىلماق، يول قويماق، قويۇپ let [let]

بەرمەك. ② قىياس قىلماق، پەدەز قىلماق. ③ ئىجارىگە

بەرمەك (ئۆي، يەر قاتارلىقلارنى) || down ~ ① قويماق.

② ئۈمىدسىزلىك، ئۈمىدسىزلىك، ئۈمىدسىزلىك، ③ (قىيىنچىلىققا

دۇكىنى. ② (the ~) يۇدۇرىدىغان كىر (كىيىم).

n- ① دەپنە دەردىخى. ② (كۆپلۈك ئىشلىتىلمىگەن) laurel ['lɔ:rl]

(دە) شان - شەرەپ، پەخىر، شۆھرىت.

n- ① يۇيۇنۇش ئۆيى. ② ھاجەتخانا، lavatory ['lævətəri]

تەرەتخانا.

adj-II ① مەرد، سېخى، ئوچۇق قول. ② بەتخەج. lavish [lævɪʃ]

③ ھەددىدىن زىيادە، بەكمۇ، تولمۇ. v.I ئىسراپ قىلماق،

بەتخەجلىك قىلماق، بېزەپ قىلماق، بۇزۇپ - چاچماق.

n- ① قانۇن، قائىدە - نىزام، قانۇنىيەت. ② قانۇن قانۇن [lɔ:]

شۇناسلىق. ③ پەرمان.

adj- قانۇنلۇق، قانۇنىي. lawful ['lɔ:ful]

n- چىملىق. lawn [lɔ:n]

n- ① قانۇنشۇناس، قانۇنچى. ② ئادۋوكات. lawyer ['lɔ:zə]

v- (laid; laid [leid]) ① قويماق؛ ئورناتماق، ئو- lay¹ [lei]

رۇنلاشتۇرماق. ② (توخۇ) تۇغماق. ③ يوقاتماق، يوقالماق (كۆ-

مان). ④ ياتقۇزۇۋەتمەك (زىرائەتلەرنى)، يېتىپ كەتمەك ||

aside ~ ① بىر چەتتە قويماق، قويۇپ قويماق. ② ساقلىماق،

يىغماق (پۇلنى). ③ (يامان ئادەتنى) تاشلىماق / down ~

① تاشلىماق، ۋاز كەچمەك. ② قۇربان بولماق. ③ تۈزمەك.

④ تەشەببۇس قىلماق.

lay² [lei] v. → lie.

n- ① قاتلام، قەۋەت، قات. ② قويغۇچى، ئورۇن layer ['leɪə]

لاشتۇرغۇچى (بىرەر نەرسىنى بىرەر جايدا).

n- كەسىپ ئەھلى ئەمەس. layman ['leɪmən]

adj- ھورۇن، ئېرىنچەك. lazy ['leɪzi]

lb. = pound.

v-I (led; led [led]) ① يول باشلىماق، يېتەك lead [li:d]

لىمەك، يېتەكچىلىك قىلماق، رەھبەرلىك قىلماق. ② ئۆت

مەك ئۆتكۈزمەك: a happy life ~ تۈرمۈشنى بەختلىك

ئۆتكۈزمەك. ③ تەسەر قىلماق || off ~ باشلىماق / up to

~ سەۋەب بولماق. n.I ① [the ~] [a~]: باشلاش،

يول باشلاش، باشلامچىلىق قىلىش، ئۈلگە بولۇش. ②(درا-

ما) باش رولچى، باش رول.

lead² [led] n. قوغۇشۇن.

leader ['li:də] n. ① رەھبەر، داھىي. ② باش ماقالە.

leadership ['li:dəʃɪp] n. رەھبەرلىك، باشچىلىق، رەھبەرلىك قىلىش.

leading ['li:dɪŋ] adj. ئاساسىي، مۇھىم، رەھبىرىي.

leaf [li:f] n. ① (leaves [li:vz]) يوپۇرماق. ② ۋاراق (كە-

تابنىڭ). ③ ياپراق.

league [li:g] n. ئىتتىپاق، بىرلەشمە، ئىتتىپاق.

lean [li:n] v. (ed, ~t; ~ed, ~t [lent]) ① قىڭ

ھايماق، قىيسايماق، قىڭغايتمەق. ② يۆلەنمەك، تايانماق، يۆ-

لەندۈرمەك، تاياندۇرماق. ③ يان باسماق، ئېغىماق.

leap [li:p] v.I (ed, ~t; ~ed, ~t [lept]) سەكرەپ

مەك، ئاتلىماق، سەكرەتمەك، ئاتلاتماق.

n. I سەكرەش، ئاتلاش || big ~ چوڭ سەكرەپ ئىلگىرىلەش.

learn [lɜ:n] v. (ed, ~t; ~ed, ~t) ① ئۆگەنمەك، ئۆگە-

نىۋالماق، بىلىمەك. ② ئاڭلىماق، خەۋەر تاپماق، خەۋەردار بول-

ماق، ۋاقىلانماق.

learning [lɜ:nɪŋ] n. ① ئۆگىنىش. ② ئىلىم، مەلۇمات، بىلىم.

learnt [lɜ:nt] v. → learn.

least [li:st] n. II little ← adv. & adj. I

لىك، ئەڭ كىچىكلىك، ئەڭ ئاز مىقدار || at (the) ~ ئاز

دېگەندە، ھېچ بولمىغاندا / not in the ~ ھېچنەمە، ھېچ

قايسى.

landscape [lænskeɪp] ② مەنزىرە ① مەنزىرە، كۆرۈنۈش. رەسىم.

lane [leɪn] ① تاركوچا. ② ھاۋا يولى، سۇ يولى.

language [ˈlæŋɡwɪdʒ] ① تىل. ② ئاتالغۇ.

language [ˈlæŋɡwɪʃ] v. چارچىماق، ھارماق، ئاجىزلاشماق.

lantern [ˈlæntən] n. پانۇس، پەنەر، چىراغ.

lap [læp] n. تىز (ئادەمنىڭ تىزى).

lard [lɑ:d] n-I چوشقا مېيى. v-I ① چوشقا مېيى سالىماق. ② يۇمشاتماق (ماقالىنى).

large [lɑ:dʒ] adj. ① زور، يوغان. ② كەڭ، كەڭ - كۈشادە، كەڭتاشا. ③ بىپايان. ④ كەڭ كۆلەملىك. ⑤ چەكسىز.

largely [ˈlɑ:dʒli] adv. ① كۆپ قىسىم؛ ئاساسەن. ② كەڭ - كۈشادە، كەڭتاشا، ئازادە.

lark [lɑ:k] n. بوز تورغاي.

larva [ˈlɑ:və] n. (larva) ① ھاياۋانات، لېچىنكا.

lash [læʃ] v-I ① قامچىلىماق؛ تەپمەك، ئۇرماق.

② تۇيۇقسىز شىپاڭلاتماق. (قۇيرىقىنى). ③ ئەيىبلەمەك، تىللىماق. ④ باغلىماق، باغلاپ قويماق. n-I ① قامچىنىڭ ئۇچى. ② قامچىلاش. ③ كىرىپەك.

last¹ [lɑ:st] adj ① ئەڭ ئاخىرىدا، ئەڭ ئاخىرقى. adv-I ① ئەڭ ئاخىرىدا، ئەڭ ئاخىرىدا.

n-II ② ئالدىنقى قېتىمدا، ئۆتكەن نۆۋەت، يېقىندا. ئەڭ ئاخىرىقىسى (ئادەم ياكى نەرسىلەرنىڭ) || at ئاخىرىدا / to the ~ ئاخىرىغىچە.

last² [lɑ:st] v. ① داۋاملاشماق، سوزۇلماق، ئۇزاققا سوزۇلماق.

② ساقلىماق. ③ يەتمەك.

lasting [ˈlɑ:stɪŋ] adj. ① ئۇزاققا سوزۇلىدىغان. ② چىداملىق.

③ مەڭگۈلۈك، ئەبەدىي.

latch [lætʃ] n-I ① دەم، تاقاق. ② تەپكىلىك قۇلۇپ.

v. I قۇلۇپلىماق، تاقىماق.

fate [fæit] كې ① (last, ~st; latter ['lætə], ~r) *adj.*

چىككەن، كەچ قالغان، كەچكى: He was too~ for the train.

ئۇ كۆپ كېچىككەچكە پويىزغا ئۈلگۈرەلمىدى /

The train is five~ minutes. پويىز بەش مىنۇت كېچىكتى.

② يېقىنقى. ③ يېقىندا ئۆلگەن؛ يېقىندا ۋەزىپىسىدىن قالدۇ-

دۇلغان. (last; ~st, ~r) *adv.* I كەچ، كېچىكىپ: ~ come

كېچىكىپ كەلمەك / ~r on كېيىن / sooner or ~ r بەرد-

بىر، قاچانلا بولمىسۇن.

fately ['leitli] *adv.* يېقىندا، يېقىندىن بۇيان.

fateral ['læterəl] *adj.* توغرا، يان تەرەپتىكى.

fathe ['leið] n. قىرىش ستانوكى، ستانوك.

Latin ['lætin] n. I لاتىن تىلى، لاتىنچە. II *adj.* لاتىن، لاتىنچە،

لاتىن تىلىدىكى، لاتىنلارنىڭ.

latitude ['lætitju:d] n. ① كەڭلىك گرادۇسى، كەڭلىك.

② (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) رايون، جايلار. ③ ھەرىكەت دائىرىسى،

دائىرە.

latter ['lætə] *adj.* ① كېيىنكى، ئاخىرقى، كېيىنكى مەزگىلدە

كى، ئاخىرقى مەزگىلدىكى. ② يېقىندىكى، يېقىنقى.

laugh [lɑ:f] v. I كۈلمەك || at ~ مەسخىرە قىلماق، مازاق

قىلماق. n. I كۈلكە || break into a ~ بىردىنلا كۈلۈپ

كەتمەك.

laughter ['lɑ:ftə] n. كۈلكە.

launch [lɔ:ntʃ, lɑ:ntʃ] v. I ① پاراخوت سۇغا چۈشمەك، پاراخوتنى

سۇغا چۈشۈرمەك. ② ئاتماق، قويۇپ بەرمەك. ③ باشلىماق؛

قۇرماق؛ ئاچماق؛ قوزغىماق. n. I ① (پاراخوت) سۇغا چۈشۈش.

② ماتورلۇق كېمە.

laundry ['lɔ:ndri] n. ① كىيىم يۇيۇش دۇكىنى، كىر يۇيۇش

مۇشەققەت. ③ (كىشىلەر) توپى. **v. I** (ted; ~ing; ~ed) تۈگمەك، تۈگۈلمەك، چىگمەك، چىگىلمەك.

v. know (nəu) – تونۇ- بىلمەك، (known (nəun); knew (nju:)) ماق، تونۇشماق || be ~n as ... گە مەشھۇر، ... غا داخلىق.

n. ① بىلىم، ئىلىم - بىلىم، مەلۇمات. knowledge (ˈnɒlɪdʒ) ② بىلىش، چۈشەنچە.

v. known (nəun) → know.

adj. I چاۋشيەنگە ئائىت، كورېيىنىڭ، كورې korean (kəˈriən) ① كورېيىلىك. ② چاۋشيەن تىلى، كورېيە تىلى

n. كرىمل سارىيى. kremlin (ˈkremlin)

L

n. (جانلىق تىلدا) تەجرىبىخانا، (= laboratory) lab (læb)

n. I ماركا، بەلگە، **v. II** مازكا چاپلىماق، بەلگە label (ˈleɪbəl) قويماق، بەلگە سالماق.

n. تەجرىبىخانا، لاباراتورىيە. laboratory (ləˈbɒrətəri)

n. I ① ئەمگەك، مېھنەت ② جاپالىق ئىش. labo(u)r (ˈleɪbə)

v. II ① ئەمگەك قىلماق، ئىش قىلماق، مېھنەت. قىلماق.

② مەس - مەسلىق قىلماق؛ لۇم - لۇملۇك قىلماق.

n. ئەمگەكچى. labo(n)rer (ˈleɪbərə)

n. I ① گۈللۈك جىيەك. ② باغ، بوغغۇچ. face (leɪs)

v. I ① باغلىماق، چىگمەك. ② گۈللۈك جىيەك چىقارماق، گۈللۈك چىكەن تىكەمەك.

v. I كەملىك قىلماق، يېتەرسىزلىك قىلماق، ئازلىق lack (læk)

قىلماق. **n. II** كەملىك، ئازلىق، يېتەرسىزلىك.

- lad [læd] n. ئۆسۈر، يىگىت.
- ladder ['lædə] n. ① شوتا. ② پەلەمپەي.
- lady ['leidi] n. رەپىقە، خانىم، خېنىم.
- lag [læg] v. I ① ناھايىتى ئاستا (~ging, ~god, ~ged) ② ئارقىدا قالماق، كېيىن قالماق. n. I ② كېيىن قېلىش، ئارقىدا قېلىش، قالاق، قالاتلىق.
- laid [leid] v. → lay.
- lain [lein] v. → lie.
- lake [leik] n. كۆل.
- lama [lɑ:mə] n. لاما.
- lamb [læm] n. ① پاقلان، قوزا. ② پاقلان گۆشى.
- lame [leim] adj. ① ئاقساق، توڭقۇر. ② پۇت تىرەپ تۇرالمايدىغان.
- lament [lə'ment] v. I ① ئاھ ئۇرماق، ھەسرەت چەكمەك. ② تەزىيە بىلدۈرمەك، ماتەم تۇتماق. n. I ① ئاھ ئۇرۇش، ھەسرەت چېكىش. ② تەزىيە، ماتەم. ③ ماتەم كۆيى، مەرسىيە.
- lamentation [læmen'teɪʃən] n. ① ھەسرەت، ھەسرەت چېكىش. ② مەرسىيە، ماتەم كۆيى.
- lamp [læmp] n. لامپا، چىراغ.
- lance [lɑ:ns] n. I ① نەيزە. v. I سانجىماق، نەيزىلىمەك.
- land [lænd] n. I ① قۇرۇقلۇق. ② يەر، تۇپراق. ③ (جانلىق تىلدا) دۆلەت، دۆلەت زېمىنى. v. I ① قۇرۇقلۇققا چىققاق. ② چۈشۈپ قالماق، چۈشۈرمەك (ئايرىپىلاننى). ③ قولغا كەلتۈر-مەك، قولغا چۈشۈرمەك، ئىگە بولماق.
- landlady ['lænd,leidi] n. ئايال خوجايىن (سارايلاردا). ② ئۆي ئىگىسى (ئايال).
- landlord ['lændlɔ:d] n. ① پومبېشچىك. ② ئۆي ئىگىسى. ③ خوجايىن.

- سەتمەك ③ ئاغرىنماق، رەنجىمەك. I n. ① تېپىش. ② ئار-
قىغا تېپىش. داچىش كۈچى (مىللىق ۋە زەمبىرەكلەر).
n. ① ئوغلاق. ② (جانلىق تىلدا) كىچىك بالا. kid [kid]
v. (ped; ~ped; ~ping) ئالداپ kidnap ['kidnæp]
ئېپقاچماق، ئېپقاچماق، تۇتۇپ كەتمەك، مەجبۇرىي تۇتۇپ كەتمەك.
n. بۆرەك. kidney ['kidni]
v. ① ئۆلتۈرمەك، يوقاتماق، قىرماق. ② ئىنكار قىلماق، kill [kil]
زەربە بەرمەك. ③ ۋەيران قىلماق، بۇزماق.
n. ① كىلوگرام. ② كىلومېتىر. kilo- ['ki:ləu]
n. كىلوگرام. kilogram(me) ['kiləgræm]
n. كىلومېتىر. kilometre, kilometer ['kile,mi:tə]
n. ① تۈر، خىل. ② خاراكتېر، خۇسۇسىيەت. kind¹ [kaind]
adj. مېھرىبان، رەھىمدىل، شەپقەتلىك، ئىناق. kind² [kaind]
كۆڭۈل، ياخشى.
v. ① يانماق، كۆيمەك، ياندۇرماق، كۆيدۈرمەك. kindle ['kaindl]
② قۇتراتماق، كۈشكۈرتمەك، قوزغىماق.
I adv. مېھرىبانلىق، رەھىمدىللىك، ئىناق كۆڭۈل kindly ['kaindli]
لۈك، ياخشى. I adj. مۇلايىم، خۇش خۇي.
n. مېھرىبانلىق، رەھىمدىللىك، ئىناق kindness ['kaindnis]
كۆڭۈللۈك، ياخشىلىق، مۇلايىملىق.
I n. ① ئۇرۇق - تۇغقانچىلىق مۇناسىۋىتى. kindred ['kindrid]
(كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ) ئۇرۇق - تۇغقان.
I adj. ① ئۇرۇق - تۇغقانچىلىقى بار. ② ئوخشايدىغان، ئوخ-
شاپ كېتىدىغان.
n. پادىشاھ، شاھ، خان. king [kiŋ]
n. ① خانلىق، پادىشاھلىق. ② دۇن. kingdom ['kiŋdəm]
ياسى، ساھەسى؛ ساھە، دائىرە.
I v. سۆيۈمەك، سۆيۈشمەك. I n. سۆيۈش، سۆيۈشۈش. kiss [kis]

- kitchen ('kitʃin) ن. ئاشخانا (ئۆي تاماقخانىسى).
 kite (kai) ن. ① بۈركۈت. ② لەگلەك.
 kitten ('kɪtn) ن. ئارسلان.
 km. = kilometer.
 knave (neiv) ن. ئۇششۇق، مۇتتەھەم، لۈكچەك، مۇشتۇمزور، قۇلاقكەستى، ئەبلەخ.
 knee (ni:) ن. تىز (ئادەمنىڭ) || being sb. to his ~ s بويىسۇندۇرماق، قاتىل قىلماق.
 kneel (ni:l) v. (knelt: knelt (nelt)) تىزلانماق، يۈكۈنمەك.
 knell (nel) ن. شۇملۇق، شۇملۇق بېشارتى، شۇم خەۋەر، ماتەم سىگنالى.
 knelt (nelt) v. → kneel.
 knew (nju:) v. know.
 knife (naif) ن. I (knives (naivz)) پىچاق، بەكە، چەيدو.
 knight (nait) ن. I ① چەۋەنداز. ② سېر (ئەنگىلىيە ۋە ياۋرو-پادىكى بەزى پادىشاھلىق دۆلەتلەردە، ئەر ئاقسۆڭەكلەرگە بېرىلىدىغان ئەڭ تۆۋەن ئۇنۋان (v. I. 0) سېر ئۇنۋانى بەرمەك.
 knit (nit) v. ~ ed, ~ ed ① توقۇماق، ئۆرۈمەك. ② ئۇلماق، تۇتاشتۇرماق. ③ تۈرمەك، پۈرمەك، تۈرۈلمەك، پۈرۈلمەك.
 knob (nɒb) ن. ① (ئىشىك، تارتىمىلارنىڭ) تۇتقا. ② (كۆمۈر، قۇم شېكەر قاتارلىقلارنىڭ) ئۇۋاق، پارچە، دانە.
 knock (nɒk) v. I ① چەككەك، ئۇرماق، سوقماق، سوقۇلماق، ئۇرۇلماق. ② خارلىماق. ③ سەرسان بولۇپ يۈرمەك، سەيلە قىلماق / ~ down
 ① ئاغدۇرماق، غۇلاتماق، سوقماق. ② بۇزماق، چاقماق، سۆككەك، چۈۈۋۇماق. II ن. سوقۇش، چېقىش.
 knot (nɒt) ن. I ① تۈگۈن، بوغۇم، بانىك. ② قەيىنچىلىق.

joyous [ˈdʒɔɪəs] *adj.* خۇشاللىق، خۇشال - خۇراملىق.

judge [dʒʌdʒ] *n. I* ① سوراچى. سوتچى. ② باھا بەر -

گۈچى، رېپېرى، سودىيە. ③ سوت قىلماق، سوراقتا تارت

ماق. ④ باھا بەرمەك، رېپېرىلەك قىلماق، سودىيەلەك قىلماق.

⑤ ھۆكۈم قىلماق، ... دەپ قارىماق.

judg(e)ment [ˈdʒʌdʒmənt] *n.* ① ھۆكۈم، ھۆكۈم قىلىش. ② سوت،

سوت قىلىش. ③ پىكىر، كۆز قاراش.

juice [dʒuːs] *n.* ① شىرنە، شەربەت. ② سۇيۇقلۇق.

Jul. = July.

July [ˈdʒuː(ː)ˈlaɪ] *n.* ئىيۇل.

jump [dʒʌmp] *v. I* ① سەكرەك، ئاتلىماق، ھالقىماق.

② سوقماق، سوقۇلماق، چۆچۈمەك. *n. I* ① سەكرەس، ئاتلاش.

② چۆچۈش.

jumper [ˈdʒʌmpə] *n.* سەكرىگۈچى، ئېگىزگە سەكرەش تەنھەرىكەت -

چىمىسى.

Jun = June

junction [ˈdʒʌŋkʃən] *n.* ① ئۇلاشما، تۇتاشما. ② ئۇلىشىش نۇقتىسى.

June [dʒuːn] *n.* ئىيۇن.

jungle [ˈdʒʌŋɡl] *n.* جاڭگال، جاڭگاللىق.

junior [ˈdʒuːnjə] *adj. I* ① كىچىك، يېشى كىچىك. ② تۆۋەن،

ئاستىدىكى. *n. I* ① يېشى كىچىكلەر. ② تۆۋەن (دەرىجە).

Jupiter [ˈdʒuːpɪtə] *n.* يۇپىتېر.

jury [ˈdʒuəri] *n.* سوت كولىگىيىسى.

just [dʒʌst] *adv.* دەل، توپ - توغرا، دېگەندەك ||

now ~ شۇ زامان، شۇ پەيت؛ ھازىر.

just [dʒʌst] *adj.* ئادىل، خالىس، ئادالەت؛ مۇۋاپىق.

justice [ˈdʒʌstɪs] *n.* ① ئادالەت، ئىنساب. ② ئەدلىيە، سوت.

③ سوتچى، سوراقچى.

v. ئاقلىماق، ساقىت قىلماق. justify [ˈdʒʌstɪfaɪ]

n. سېرىق كەندىر. jute [dʒu:t]

K

adj. ① ئۆتكۈر، كەسكىن، ئىستىك. ② چەبدەس، keen [ki:n]

چاققان. ③ قىزغىن، قىزىقىدىغان: a ~ sportsman تەنتەرب.

بىيىگە قىزىقىدىغان ئادەم || be ~ on sth. قىزىقماق، ئىن.

تىزار بولماق. ④

v. (kept, kept [kept]) ① ساقلىماق، داۋاملاشتۇرماق. keep [ki:p]

② تۇتۇپ قالماق، ئېپقالماق (ئادەم ياكى نەرسىلەرنى).

③ توسۇۋالماق. ④ رىئايە قىلماق، ئەمەل قىلماق. ⑤ قوغدىماق،

مۇھاپىزەت قىلماق. ⑥ باقماق (ئۆي ھايۋانلىرىنى) ⑦ قار-

ماق، ئىگىدارچىلىق قىلماق. ⑧ خاتىرىلىمەك، يازماق ~ up

ساقلىماق / ... up with... گە يېتىشىۋالماق. n. ① تۇرمۇش

ۋاسىتىلىرى. ② تۇرمۇش خىراجىتى، تۇرمۇش راسخودى.

n. ساقلىغۇچى، باققۇچى. keeper [ˈki:pə]

kept [kept] v. → keep.

n. كىرسىن. kerosene [ˈkerəsi:n]

n. چەينەك، چۆگۈن. kettle [ˈketl]

n. ① ئاچقۇچ. ② ھالقىلىق پەيت، مۇھىم ئۆتكەل. key [ki:]

③ جاۋاب، چۈشەندۈرۈش. ④ تىل، كلاۋش، تۈگمە، توپچا

(گارمون، خەت بېسىش ماشىنىسى قاتارلىقلارنىڭ).

adj. ① ئاساسىي، باش، مۇھىم. n. ②

kg. = kilogram(me).

v. ① تەپمەك. ② قارشى تۇرماق، قارشىلىق كۆر- kick [kɪk]

شۆبۈكى.

fail [dʒeɪl] n. = gaol.

jam¹ [dʒæm] سىماق، (~ming ; ~med ~:med) v. I

سىقىلماق، قىسماق، قىسىلماق. n. I قىستىلىش، سىقىلىش،
قىستاڭچىلىق، توسقۇنلۇق.

jam² [ˈdʒæm] n. مۇراببا، قىيام.

Jan. = January.

January [ˈdʒænjʊəri] n. يانۋار.

Japanese [ˌdʒæpəˈniːz] ① adj. I ياپوننىڭ، ياپونلۇقنىڭ.

② ياپونىيە، ياپونچە. n. I ① ياپونىيىلىك. ② ياپون تىلى.

jar [dʒɑː] n. ① ئىدىش، كۇب. ② چوڭ ئېغىزلىق بوتۇلكا.

jaw [dʒɔː] n. ① تاڭلاي. ② (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) ئېگەك،

ئېغىز. ③ «مېخانىكا» تىرناق، قىسقۇچ، ئامبۇر.

jealous [ˈdʒeləs] adj. ① كۆرەلمەيدىغان، ھەسەتخور. ② قەدىر-

لەيدىغان. ③ ھوشيار، سەزگۈر، سەگەك.

jealousy [ˈdʒeləsi] n. ھەسەت، كۆرەلمەسلىك.

jeep [dʒiːp] n. جىپ ماشىنىسى.

jelly [ˈdʒeli] n. I ① يېلىمسىمان ماددىلار، يېپىشقا ماددىلار.

② (گۆش، مېۋە قاتارلىقلارنى) توڭلىتىش. v. I ① يېلىم

بولماق. ② توڭلىماق، توڭلاتماق.

jerk [dʒɜːk] n. I ① سىلكىنىش، چايقىلىش. ② بىردىنلا

تارتىش، بىردىنلا ئىتتىرىش، بىردىنلا بۇرۇلۇش.

v. I ① سىلكىنىمەك، چايقالماق. ② بىردىنلا بۇرۇلماق.

③ ئاتماق.

jersey [ˈdʒɜːzi] n. ① يۇڭ توقۇلما كۆڭلەك (تەنھەرىكەتچىلەر-)

نىڭ). ② (يۇڭ يېمىتا توقۇلغان) ئايالچە پوپايكا.

jest [dʒest] n. I ① شاڭخو، چاقچاق. ② كۈلكە دەستىكى.

v. I ① چاقچاق قىلماق. ② مەسخىرە قىلماق.

- jet [dʒet] (~ting, ~ted) v. I پۈركۈمەك، پۈركۈۋەتمەك.
 ① n. I پۈركۈش (گاز، سۇيۇقلۇق، يالقۇن قاتارلىقلارنى).
 ② پۈركۈش ئېغىزى. ③ رېئاكتىۋ گېنېراتور. ④ رېئاكتىۋ ئايروپىلان.
- Jew [dʒu:] n. يەھۇدى.
- jewel ['dʒu:əl] n. I ① گۆھەر، ياقۇت. ② گۆھەر، زىننەت بۇيۇملىرى v. I ياقۇت قويماق، ياقۇت سالماق.
 ① n. I زەرگەر. ② ئۈنچە - مەرۋايىت jewel(l)er ['dʒu:ələ] دۇكىنى.
- jewel(l)ery ['dʒu:əlri] n. (ئومۇمىي ئاتىلىشى) گۆھەر، ئېسىل تاش.
- job [dʒɔb] n. خىزمەت، ئىش || odd ~ s پارچە - پۇرات ئىش.
 ① v. بىرىكتۈرمەك، بىرىكمەك، بىرلەشمەك، بىر- join [dʒɔɪn] لەشتۈرمەك، ئۇلاشماق، ئۇلاشتۇرماق، باغلاشماق. ② قاتناشماق: the army ~ ئارمىيەگە قاتناشماق. ③ كىر- مەك: the party ~ پارتىيەگە كىرمەك.
- joint [dʒɔɪnt] n. I ① ئۇلاشماق، تۇتاشماق. ② ئۈگە، بوغۇم. I. adj. بىللە، بىرلىكتە، ئورتاق. v. I بىرىكتۈرمەك، باغلا- ماق، باغلاشتۇرماق.
- joke [dʒəʊk] n. I چاقچاق، شاڭخو، مەسخىرە، مازاق. I. v. چاقچاق قىلماق، شاڭخو قىلماق، مازاق قىلماق.
- jolly ['dʒɔli] n. I ① خۇشاللىق، خۇشال - خۇرام. I. adv. ② خۇشاللىقلىق. I. n. ئىنتايىن، بەك، ئاجايىپ.
- journal ['dʒɔ:nl] n. ① گېزىت، ژۇرنال. ② كۈندىلىك خاتىرە.
- journalist ['dʒɔ:nəlist] n. مۇخبىر، ئاخباراتچى.
- journey ['dʒɔ:ni] n. I سەپەر، يول. I. v. سەپەر قىلماق.
- joy [dʒɔi] n. خۇشال، خۇشال - خۇرام، شاد - خۇرام.
- joyful ['dʒɔɪful] adj. خۇشاللىق، خۇشال - خۇراملىق، شادلىق.

iron [ˈaɪən] n. ① تۆمۈر. ② تۆمۈر قورال، تۆمۈرئەسۋاب. ③ دەزمال. ④ داغمال. ⑤ كىشەن، كويىزا. I adj. تۆمۈر، تۆمۈردە ياسالغان.

v. II دەزمال سالىماق، دەزماللىماق. ① تەرتىمپىسىز، قاندىسىز، رەتسىز، irregular [i'regjulə]. تەكشى بولمىغان.

n. ① ئىرىتىش (ئىرىتىش - ئىرىتىش) سۇغىرىش؛ irrigation [iri'geɪʃən]. يۇيۇش.

v. ① ئوغىسى قاينىماق؛ ئوغىسىنى قايناتا. irritate [i'riteɪt]. ماق، كەيپى ئۇچماق، ئاچچىقىنى كەلتۈرمەك. ② ياللۇغلايدىغان. ③ ماسلاشالماسلىق. ④ ئازابلىنىش.

n. ① ئارال. island [ˈaɪlənd].

n. ② ئارال، كىچىك ئارال. isle [aɪl].

isn't [ˈɪznt] = is not.

v. I ① چىقماق، ئېقىپ چىقماق. issue [ˈɪʃuː, 'ɪʃjuː]. ② چىقماق، كۆتۈرۈلمەك (تۈتۈن). ③ ئېلان قىلماق. ④ تارقاتماق، نەشىر قىلماق.

n. II ① چىقىش، چىقىرىش، ئېقىپ چىقىش. ② نەتىجە، ئاقىۋەت. ③ نۇقتىمىنەزەر، كۆزقاراش، مەسىلە. ④ تارقىتىش، نەشىر قىلىش، سان، نومۇر (گېزىت، ژۇرنال قاتارلىقلارنىڭ). ⑤ پەرزەنت، ئەۋلاد (قانۇندا).

n. بويۇن (جۇغراپىيەدە). isthmus [ˈɪsməs].

pron. (باش كېلىش شەكلى بىلەن چۈشۈم كېلىش شەكلى ئوخشاش) it [ɪt].

① ئۇ، ئاۋۇ (نەرسە)، بۇ، ماۋۇ: It is a pick. What is that? ئاۋۇ نېمە؟ - ئۇ ئوتتۇغۇچ. ② (جۈملىلەردە ئىگە بولۇپ كېلىپ، ۋاقىت، ئارىلىق ۋە تەبىئىي ھادىسىلەرنى كۆر- سىتىدۇ): It's five o'clock. / سائەت بەش بولدى. It is raining. يامغۇر يېغىۋاتىدۇ. ③ (جۈملىنىڭ مەلۇم بىر بۆلىكىنى

تەكلىپ كېلىدۇ): It was after liberation that the Chinese people began a new life. كېيىنلا، جۇڭگو خەلقى (ئۆزلىرىنىڭ) يېڭى ھاياتىنى باشلىدى. ④ (جۈملىلەردە فورما ئىگىسى ياكى تولدۇرغۇچى بولۇپ كېلىپ، جۈملىدىكى ھەقىقىي ئىگە ياكى تولدۇرغۇچىغا ۋەكىللىك قىلىدۇ): It is easy to understand. چۈشىنىش ئۇسۇلى، چۈشىنىشلىك. ⑤ (بەزى ئىشلىتىپ ئادەتلەنگەن سۆزلەردە كېلىدۇ، لېكىن ئۆز ئالدىغا مەنە بىلدۈرمەيدۇ): keep at! غەيرەت! غەيرەت قىل.

Italian [i'tæljən] ئىتالىيان، ئىتالىيەنىڭ. ② ئىتالىيان [i'tæljən] n. I. ① ئىتالىيەلىكنىڭ. ③ ئىتالىيەچە، ئىتالىيە تىلىنىڭ. n. II. ① ئىتالىيان، ئىتالىيەلىك. ② ئىتالىيە تىلى.

① ماددا، تارماق، بۆلۈم، تۈر. ② نومۇر [aɪtəm] item (ئەدەبىيات - سەنئەتتە). ③ بىر (خەۋەر). its [ɪts] pron. (it نىڭ ئىگىلىك كېلىش شەكلى) ئۇنىڭ. itself [ɪt'self] pron. ئۆزىنى، ئۆز ئالدىغا (نەرسىلەرنى كۆرۈپ سېتىدۇ).

it's [ɪts] = ① it is. ② it has.

I've [aɪv] = I have.

ivory ['aɪvəri] n. پىل چىشى.

J

jack [dʒæk] n. I. ① دومكىرات. ② «ئېلېكتر» چېتىلغۇچ. v. I (دومكىرات بىلەن) كۆتۈرمەك.

jacket [ˈdʒækɪt] n. ① كاژانكا، كالتا چاپان. ② قاپ (تۈۋ). ③ كىتاب قېپى. ④ ياڭيۇ رۇبا، پار قازنى قاتارلىقلارنىڭ.

- v.** ① سانجىماق، كىرگۈزمەك. **intervene** [ˌɪntəˈviːn]
- ② توختىماق، توختاتماق. ③ ئارىلاشماق، چات كەرمەك.
- n.** ① قوبۇل قىلىش، كۆرۈشۈش. **interview** [ˈɪntəvjuː]
- v.** ① (مۇخبىرلارنى) قوبۇل قىلماق، كۆرۈشمەك.
- adj.** ① يېقىن؛ قويۇق. ② ئىچكى، **intimate** ① [ˈɪntɪmɪt]
- مەخپىي، يوشۇرۇن؛ شەخسىي. ③ كامىل، ياخشى (بىلمەك).
- v.** ① پۇرسىتىپ قويماق، بىشارەت **intimate** ② [ˈɪntɪmeɪt]
- بەرمەك. ② ئېلان قىلماق، جاكالماق.
- prep.** ① ... -گە، ... -نىڭ ئىچىگە: **into** [ˈɪntuːˈɪntə]
- walk ~ the room ئۆيىڭگە كىرىپ
كەلمەك. ② (ئايلىنماق، بولماق، ياسىماق دېگەندەك ئۇقۇم
لارنى بىلدۈرىدۇ): make flour~bread ئۇندا بولكا ياسىماق.
- n.** ئاھاڭ، تاۋۇش، ئىنتوناتسىيە. **intonation** [ɪntəˈneɪʃən]
- adj.** چىگەش، مۇرەككەپ. **intricate** [ˈɪntrɪkɪt]
- v.** ① ئوتتۇرىغا قويماق، ئىشلەتپەك، **introduce** [ˌɪntrəˈdjuːs]
- پايدىلانماق، باشلىماق. ② تونۇشتۇرماق. ③ قىستۇرماق،
كىرگۈزمەك.
- n.** ① باشلاش، كىرگۈزۈش، **introduction** [ɪntrəˈdʌkʃən]
- كىرگۈزۈلۈش. ② تونۇشتۇرۇش. ③ مۇقەددىمە، كىرىش سۆز،
سۆز بېشى. ④ باشلانغۇچ ساۋات، دەسلەپكى ساۋات.
- intrust = entrust.**
- v.** ① تاجاۋۇز قىلماق، بېسىپ كىرمەك. **invade** [ɪnˈveɪd]
- ② قىستىلىپ كىرمەك. ③ زىيانكەشلىك قىلماق، چېقىلماق.
- n.** تاجاۋۇزچى، تاجاۋۇز قىلغۇچى. **invader** [ɪnˈveɪdər]
- n.** زىيانكەشلىك قىلىش، تاجاۋۇز قىلىش، **invasion** [ɪnˈveɪʒən]
- دەخلى - تەرۇز يەتكۈزۈش.
- v.** ① ئىختىرا قىلماق، كەشپ قىلماق، ئىجاد قىلماق، **invent** [ɪnˈvent]
- ② ئويلاپ چىقارماق، ئويدۇرۇپ چىقارماق (يامان سۆز،

قىلىق قاتارلىقلارنى).

n. ① ئىختىرا، كەشپىيات، ئىجادىيەت. *invention* [in'venʃən]
② ئويدۇرما، ياسالما.

n. كەشپىياتچى، ئىجادىيەتچى. *inventor* [in'ventə]

v. ① مەبلەغ سالماق، سەرمايە قوشماق. *invest* [in'vest]

② «جانلىق تىلدا» ئالماق، سېتىۋالماق. ③ بەرمەك.

④ قورشاپ ھۇجۇم قىلماق.

v. تەكشۈرمەك، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلماق. *investigate* [in'vestigeit]

n. تەكشۈرۈش، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش. *investigation* [in'vesti'geiʃən]

n. سالغان مەبلەغ، قوشقان سەرمايە. *investment* [in'vestmənt]

adj. غالىپ، يېڭىلمەس. *invincible* [in'veinsəbl]

adj. كۆرۈنمەس، كۆزگە كۆرۈنمەيدىغان، كۆزگە كۆرۈنمەسلىك. *invisible* [in'vizəbl]

n. تەكلىپ، تەكلىپنامە، باغاق. *invitation* [invi'teɪʃən]

v. ① تەكلىپ قىلماق. ② سورىماق، تەلەپ قىلماق. *invite* [in'vait]

③ ئۆزىگە تارتماق، جەلپ قىلماق، قوبۇل قىلماق؛ ئېلىپ كەلمەك.

v. ① ئارىلىشىپ قالماق، ئارىلاشتۇرۇپ قويماق، چېتىلىپ قالماق. ② ئۆز ئىچىگە ئالماق، جۈملىدىن. *involve* [in'vɒlv]

adj. ئىچكى. *inward* ['inwəd]

n. «فىزىكا» ئىئون. *ion* ['aɪn]

n. تىلخەت؛ *IOU* ['aɪəu'ju:] = I owe you.

قەرز ھۆججىتى.

adj. I ئىرلاندىيەگە ئائىت، ئىرلاندىيىنىڭ، ئىر. *Irish* ['aɪərɪʃ]

لاندىيەچە. *n.* I ① ئىرلاندىيىلىك. ② ئىرلاندىيە تىلى.

Int. = interjection.

- adj.* ① كەم بولسا بولمايدىغان، *integral* ['intiɡrəl] كېرەكلىك. ② پۈتۈن، تولۇق. ③ «ماتېماتىكا، ئىنتېگرال».
- n.* ① پۈتۈنلۈك، تولۇقلۇق. ② توغرىلىق، *integrity* [in'teɡrɪti] ئادىللىق، ھەققانىيلىق، ئوچۇق - ئاشكارىلىق.
- adj.* I ئەقىللىق، پاراسەتلىك. *intellectual* [inti'lektʃuəl] *n.* II زىيالىي.
- n.* ① ئەقىل، زېھىن، چۈشىنىش *intelligence* [in'telɪdʒəns] ئىقتىدارى. ② خەۋەر، ئاخبارات، مەلۇمات.
- adj.* ئەقىللىق، زېرەك، پاراسەتلىك. *intelligent* [in'telɪdʒənt] *v.* ... قىلماقچى بولماق، ... مەقسەتتە *intend* [in'tend] بولماق، ئۇرۇنماق.
- adj.* ① كۈچلۈك، قاتتىق، شىددەتلىك. *intense* [in'tens] ② قىزغىن.
- adj.* I ① قىزغىن، بېرىلمەك، كۆڭۈل قويماق، *intent* [in'tent] زېھىن قويماق. *n.* II مەقسەت، مۇددىئا، نىيەت.
- n.* مۇددىئا، مەقسەت، غەرەز، نىيەت. *intention* [in'tenʃən] *n.* ئالاقە، بېرىش - كېلىش، ئالماش *intercourse* [ɪntə'kɔ:s] تۇرۇش.
- n.* I ① قىزىقىش، ھەۋەس، زوق، ئىشتىياق. *interest* ['ɪntrɪst] ② مۇھىم، زۆرۈر؛ زور. ③ مەنپەئەت، پايدا، ھايان. ④ پاي، ھەسسە. ⑤ ئۆسۈم، پىرسەنت. *v.* II قىزىقتۇرماق، دىققىتىنى توزغىماق.
- adj.* *interesting* ['ɪntrɪstɪŋ] قىزىق، قىزىقارلىق، كىشىنى قىزىقتۇرىدىغان.
- v.* ① ئارىلاشماق، مۇداخىلە قىلماق. *interfere* [ɪntə'fɪə] ② دەخىل قىلماق، ئاۋارە قىلماق. كاشلا قىلماق، توقۇنۇشماق.

- interior [in'tiəriə] ① ئىچكى، ئىچكى قىسىمدىكى. ② ئىچكى ئۆلكىلەردىكى. ③ مەملىكەت ئىچىدىكى.
- interjection [ˌɪntəˈdʒekʃən] n. «گرامماتىكا» ئۈندەش.
- intermittent [ˌɪntəˈmɪtənt] adj. ① ئارىلاپ - ئارىلاپ. ② قەرەللىك. ③ ئارىلىقتا ئارام ئالىدىغان.
- internal [ɪn'təːnl] adj. ① ئىچكى، ئىچكى قىسىمنىڭ. ② مەملىكەت ئىچىدىكى، مەملىكەتنىڭ ئىچكى سىياسىتىگە ئائىت، ئىچكى ئىشلار. ③ ئىچىدىغان (دورا).
- international [ˌɪntəˈnæʃənl] adj. ئىنتېرناتسىئونال، خەلقئارا، خەلقئارالىق.
- internationale [ˌɪntənæʃəˈnɑːl] n. [the ~] ئىنتېرناتسىئونال شېئىرى.
- internationalism [ˌɪntəˈnæʃənɪzəm] n. ئىنتېرناتسىئونالىزم، ئىنتېرناتسىئونالىق.
- interpret [ɪn'təːprɪt] v. چۈشەندۈرمەك، ئىزاھلىماق، شەرھىلەمەك. ② كۆرسەتمەك، ئورۇنلىماق. ③ ئېغىزچە تەرجىمە قىلماق.
- interpreter [ɪn'təːprɪtə] n. ① ئېغىز تەرجىمانى. ② چۈشەندۈر - گۈچى، ئىزاھاتچى.
- interrupt [ˌɪntəˈrʌpt] v. ① ئۈزۈلۈپ قالماق، ئۈزۈپ تاش. ② دەخلى قىلماق، ئۈزۈۋەتمەك، بۆلۈۋەتمەك، توختاتماق. ③ كاشلا قىلماق، ئاۋارە قىلماق.
- intersect [ˌɪntəˈsekt] v. كېسىپ ئۆتمەك، گىرەلەشمەك، چاپراسلاشماق.
- interval [ˈɪntəvəl] n. ① ئارىلىقتا دەم ئېلىش، دەم ئېلىش ۋاقتى. ② «ماتېماتىكا» ئىنتېرۋال.

prep. Ⅳ ئىچىدە، ئىچىگە.

insight ['insait] *n.* ① تولۇق خەۋەردار بولۇش. ② پەرقلەپ دۈرۈش قابىلىيىتى. ③ كۆرگەن بىلگىنى.

insist [in'sist] *v.* چىڭ تۇرماق، قەتئىي داۋاملاشتۇرماق، تەكىتلىمەك، تەشەببۇس قىلماق || on ~ تەكىتلىمەك، چىڭ تۇرماق.

insoluble [in'soljubl] *adj.* ① ئېرىمەيدىغان. ② ھەل بولماي دىغان. ③ چۈشەندۈرۈش قىيىن.

inspect [ins'pekt] *v.* تەكشۈرمەك، كۆزدىن كەچۈرمەك.

inspiration [ɪnspə'reɪʃən] *n.* ① نەپەس، نەپەسلىنىش. ② ئىلھام، ئىلھاملنىش، رىغبەتلىنىش، رىغبەتلەندۈرۈش.

inspire [in'spaɪə] *v.* ① نەپەس ئالماق. ② رىغبەتلەندۈرمەك. ئىلھاملاندۇرماق، ھاياجانلاندۇرماق.

install [in'stɔ:l] *v.* ① تەيىنلىمەك، تەيىنلەنمەك، بەلگىلىمەك. ② ئورۇنلاشتۇرماق، قۇراشتۇرماق. ③ قويماق، ئورناتماق.

instance ['ɪnstəns] *n.* ① مىسال، دەلىل، ئىسپات. ② تەلەپ، تەكلىپ، || in the first ~ ئالدى بىلەن، ئاۋۋال / for ~ مەسىلەن، ئالايۇق / at the ~ of ... نىڭ تەكلىپىگە ئاساسەن. Ⅱ. مىسال كەلتۈرمەك، نەقىل كەلتۈرمەك، دەلىل كۆرسەتمەك.

instant ['ɪnstənt] *adj.* ① دەرھال، شۇ ئاندىلا، شۇ زامان. ② دىكى. (سودا خەتچەكلىرى) مۇشۇ ئايدىكى، مۇشۇ ئاينىڭ. Ⅱ. دەرھال، كۆزنى يۇمۇپ ئاچقىچە، شۇ زاماندىلا.

instantly ['ɪnstəntli] *adv.* دەرھال، شۇ ئان، شۇ زامان.

instead [ɪn'sted] *adv.* ئورنىغا، بەدىلىگە: Give me this ~ ... نىڭ ئورنىغا بۇنى بېرىڭ || ~ of ... ~ نىڭ ئورنىغا، ... نىڭ ئورنىدا: Give me this ~ of that. ماڭا ماۋۇنى بېرىڭ.

Instinct¹ ['instɪŋkt] n. تۇغما قابىلىيەت، تەبىئىي خۇسۇسىيەت.

Instinct² [in'stɪŋkt] ~ with life adj. تولغان، تولۇپ تاشقان؛ جانلىق - تېتىك، جۇشقۇن، كۆتۈرەنگۈ روھلۇق.

institute ['ɪnstɪtju:t] n. ① جەمئىيەت، ئىلمىي جەمئىيەت.

ئىنستىتۇت؛ دارىلفۇنۇن. ① قۇرماق، بەرپا قىلماق،

تەسىس قىلماق. ② تۈزىمەك (قائىدە - نىزاملارنى).

③ (تەكشۈرۈشنى) باشلىماق.

institution [ɪnstɪ'tju:ʃən] n. ① بەرپا قىلىش، قۇرۇش،

تەسىس قىلىش. ② ئادەت. ③ تۈزۈم. ④ قۇرۇلما.

⑤ ئورۇن، ئورگان، جەمئىيەت.

instruct [ɪn'strʌkt] v. ① يېتەكچىلىك

قىلماق، كۆرسەتمەك، ئۇقتۇرماق.

Instruction [ɪn'strʌkʃən] n. ① ئوقۇتۇش، ئۆگەتىش، يېتەكلەش،

يېتەكچىلىك قىلىش، تەلىم؛ تەلىم تەربىيە. ② (كۆپلۈك

ئىشلىتىلىدۇ) يوليورۇق، كۆرسەتمە، بۇيرۇق.

Instructive [ɪn'strʌktɪv] adj. بىلىم بېرىدىغان، تەربىيىۋى

ئەھمىيەتكە ئىگە.

Instrument ['ɪnstɪrəmənt] n. ئاپپارات، ئەسۋاب، جابدۇق،

سايما؛ ماشىنا. ② مۇزىكا ئەسۋابى، چالغۇ ئەسۋابلىرى.

③ (قانۇندا بەلگىلەنگەن) رەسمىي ھۆججەت.

insulator [ɪn'sju:leɪtə] n. ئىزولىاتور.

Insult¹ ['ɪnsʌlt] n. ھاقارەت، خارلاش، خورلۇق.

Insult [ɪn'sʌlt] v. خارلىماق، خورلىماق، ھاقارەت قىلماق،

ئىھانەت قىلماق.

insurance [ɪn'sʊərəns] n. ① سۇغۇرتا، بىخەتەر، بىخەتەرلىك.

② سۇغۇرتا خىراجىتى. ③ سۇغۇرتا ھۆججىتى.

insure [ɪn'sʊə] v. ① سۇغۇرتىغا قويماق، ستراخۇانىيىگە

بەرمەك، ② كاپالەتلىك قىلماق.

- n.I ① تەسىر، تەسىرات، تەسىر كۈچ. influence ['ɪnfluəns]
- ② ھاكىمىيەت، ھوقۇق، ھوقۇق ۋە كۈچ. ③ «ئېلىپكەتەر» ئىند دۇكىسىيە. v.II تەسىر قىلماق.
- v. ئۇقتۇرماق، مەلۇم قىلماق، بىلدۈرمەك، inform [ɪn'fɔ:m]
- ئېيتماق، دوكلات قىلماق.
- n. ① دوكلات، ئۇقتۇرۇش. information [ɪnfə'meɪʃən]
- ② ئاخبارات، مەلۇمات، خەۋەر، ئىنفرماتسىيە. ③ بىلىم، ئىلىم - بىلىم، ماتېرىيال.
- v. ئولتۇراقلاشماق، ماكانلاشماق، inhabit [ɪn'hæbɪt]
- تۇرماق.
- n. ئاھالە. inhabitant [ɪn'hæbɪtənt]
- adj. بۇرۇندىن بار، ئەسلىدىن بار inherent [ɪn'hɪərənt]
- بولغان؛ تۇغما، تەبىئىي.
- v. ① ۋارىسلىق قىلماق، داۋاملاشماق. inherit [ɪn'hərɪt]
- ② ئەسلىگە تارتماق.
- n. ۋارىسلىق. ② ئىرسىيەت. inheritance [ɪn'hərɪtəns]
- ③ مىراس.
- adj.I باشتىكى، تۇنجى، دەسلەپكى، دەسلەپكى initial [ɪ'nɪʃəl]
- مەزگىلىدىكى. n.II (ئىسىم - فامىلىلەرنىڭ) باش ھەرپى.
- v.II ئىسىمنىڭ باش ھەرپىنى يېزىپ قول قويماق (مەسىلەن: T.S. مەرپىلىرى Tom Smith كە ۋەكىللىك قىلىدۇ).
- v. ① باشلىماق، قوزغىماق، سەپەرۋەر initiate [ɪ'nɪʃieɪt]
- قىلماق. ② رەسمىي تونۇشتۇرماق. ③ غەپلەتتىن ئويغاتماق، ئاقارتماق، ئۆگەتمەك.
- n. تەشەببۇسكارلىق، ئىجابىيلىق، initiative [ɪ'nɪʃɪətɪv]
- ئاكتىپلىق، ئىجادكارلىق روھى، ئىجادچانلىق.
- v. (ئوكۇل) سالماق، قويماق. inject [ɪn'dʒekt]
- n. ① (ئوكۇل) سېلىش، قويۇش. injection [ɪn'dʒekʃən]

- ② ئوكۇل، ئوكۇل دورىسى.
- v.* ① زىيان يەتكۈزمەك، زىيان سالماق. *Injure* ['ɪndʒə]
- ② بۇلغىماق، تۆكمەك (نام، ئابروۋىنى).
- n.* ① زىيان، بۇزغۇنچىلىق، ۋەيران قىلىش. *Injury* ['ɪndʒəri]
- ② يارىلانغان جاي، زەخمىلەنگەن جاي، زېدە.
- n.* ① سىيا. ② باسما مېيى. *ink* [ɪŋk]
- adj.* مەملىكەت ئىچىدىكى، ئىچكى، ئىچكى *inland*¹ ['ɪnlænd]
- ئۆلكىلەردىكى، ئىچكى جايلاردىكى.
- adv.* ئىچكى ئۆلكىلەرگە، ئىچكى ئۆلكىلەردە، *inland*² [ɪn'lænd]
- ئىچكى جايلاردا.
- n.* دەك، ساراي. *inn* [ɪn]
- adj.* ئىچكى، ئىچكىرى. *inner* ['ɪnə]
- n.* ① ئەيىسىزلىك، بىگۇناھلىق، گۇ. *innocence* ['ɪnəsns]
- ناھسىزلىق. ② ساددىلىق، سەبىيلىك، ساپلىق. ③ زىمىنى بولماسلىق.
- n.* يېڭىلاش، ئىسلاھات. *innovation* [ɪnəʊ'veɪʃən]
- adj.* سانسىزلىغان، سان - *innumerable* [ɪ'nju:mərəbl]
- ساناقسىز، ھېسابسىز.
- v.* سورىماق، سۈرۈشتۈرمەك، *inquire, enquire* [ɪn'kwɪə]
- سۈرۈشتە قىلماق.
- n.* سۈرۈشتۈرۈش، سوراڭ، *inquiry, enquiry* [ɪn'kwɪəri]
- تەكشۈرۈش.
- n.* ھاشارات، قۇرت - قوڭغۇز. *insect* ['ɪnsekt]
- v.* سانجىماق، كىرگۈزمەك، سالماق. *insert*¹ [ɪn'sɜ:t]
- n.* قىستۇرما، قىستۇرما بەت. *insert*² ['ɪnsɜ:t]
- n.* ① ئىچى، ئىچكى قىسىم، ئىچ تەرەپ. *inside* [ɪn'saɪd]
- ② (جانلىق تىلدا) قورساق. *adv.* I. ئىچكى، ئىچكىرى. II. بىر ھەپتىنىڭ ئىچىدە.
- adv.* I. ئىچى، ئىچىدە: of a week ~

- adʒ** ① مۇستەقىل، ئۆز ئالدىغا. Independent (indi'pendənt)
 ② بېقىنمايدىغان، تايانمايدىغان.
- Index** ['indeks](indioes (('indisi:z) ; ~es ('indeksiz)) n.
 ① كۆرسەتمە، كۆرسەتكۈچ. ② سترېلكا.
- Indian** ['indjən] ① ھىندىستاننىڭ، ھىندىستانلىقنىڭ،
 ھىندىچە. ② (ئامېرىكىدا) ئىندىئانلارنىڭ. n-I ① ھىندى-
 تانلىق. ② ئىندىئان.
- Indicate** ('indikait) كۆرسەتمەك، بىلدۈرمەك، كۆرسىتىپ بەر-
 مەك، بايان قىلماق.
- Indifferent** (in'difrənt) ① بېھەرۋا، پەرۋاسىز. ② مۇھىم
 بولمىغان، چاغلىق، كارى چاغلىق، زۆرۈرىيەتسىز.
- Indignation** [,indig'neifən] n. غەزەپ، غەزەپ - نەپرەت.
- Indispensable** (indis'pensəbl) **adj.** زۆرۈر، تامامەن زۆرۈر، كەم
 بولسا بولمايدىغان.
- individual** (,indi'vidjʊəl) ① ئايرىم، قىسمەن. ② يالغۇز،
 يەككە، مۇستەقىل. ③ ئالاھىدە، ئۆزىگە خاس، ئۆزگىچە، ئىن-
 دىۋىدۇئال.
- individualism** (,indi'vidjʊəlɪzəm) n. شەخسىيەتچىلىك، نەپس-
 نىيەتچىلىك؛ ئىندىۋىدۇئاللىق.
- indoors** ('indo:z) **adv.** ئۆيدە، ئۆي ئىچىدە، ئۆي ئىچىگە.
- induce** (in'dju:s) v. ① ئەسەت قىلماق. ② باشلىماق.
- indulge** (in'dʌldʒ) v. ① يول قويماق، مەيلىگە قويۇپ
 بەرمەك، بولۇشقا تاشلىۋەتمەك. ② بېرىلىپ كەتمەك، كەينىگە
 كىرىپ كەتمەك. ③ زوقى بىلەن، پۈتۈن ئىشتىياقى بىلەن،
 پۈتۈن ھەۋەس بىلەن.
- Industrial** (in'dastriəl) **adj.** سانائەت.
- industrialize** (in'dastriəlaɪz) v. سانائەتلەشمەك، سانائەتلەش-
 تۈرمەك.

- Industrious** [in'da:striəs] *adj.* تىرىشچان، تىرىشىدىغان، ئىجتىھاتلىق.
- Industry** ['Indəstri] *n.* ① تىرىشچانلىق، ئىجتىھاتلىق. ② سانائەت.
- Inevitable** [in'evitəbl] *adj.* خالىي بولۇش قىيىن، ساقلانغىلى بولمايدىغان، مۇقەررەر يۈز بېرىدىغان.
- infant** ['infənt] *n.* بوۋاق.
- infantry** ['infəntri] *n.* پىيادە ئەسكەر.
- Infectious** [in'fekʃəs] *adj.* يۇقۇملۇق.
- infer** [in'fə] *v.* (infer ~ring; ~red; ~red) ئەقلىي خۇلاسە چىقار-
ماق، ھۆكۈم چىقارماق.
- inferior** [in'fɪəriə] *adj.* ① پەس، ناچار، ئوسال، سۈپەتسىز. ② ئىپتىدائىي؛ تۆۋەن، تۆۋەن دەرىجىلىك. *n.* ① تۆۋەن دەرىجىلىك. ② ياش (كېيىنكى) ئەۋلاد.
- infinite** ['ɪnɪnɪt] *adj.* چەكسىز، پۈتمەس - تۈگمەس، سانسىز، سانسىزلىغان. *n.* ① چەكسىزلىك، چەكسىز چوڭ.
- infinite** [in'fɪnɪtɪv] *adj. & n.* «گرامماتىكا» ئىنقىنىتۇ.
- infinitesimal** [ɪn'fɪnɪ'tesɪməl] *adj.* چەكسىز كىچىك.
- infinity** [ɪn'fɪnɪtɪ] *n.* ① چەكسىزلىك. ② «ماتېماتىكا» چەكسىز چوڭ.
- inflamm** [in'fleɪm] *v.* ① «مېدىتسىنا» ياللۇغلانماق، ياللۇغلان-
دۇرماق. ② غەزەپلەنمەك، غەزەپلەندۈرمەك. ③ (ئوت) كۆيمەك، كۆيدۈرمەك.
- inflammation** [ɪn'fleɪ'meɪʃən] *n.* «مېدىتسىنا» ياللۇغ، ياللۇغلىنىش.
- inflation** [ɪn'fleɪʃən] *n.* ① كۆپۈش. ② ئۆرلەش؛ پاخاللىشىش.
- Inflict** [ɪn'flɪkt] *v.* ① ئۇچراتماق، دۇچارقىلماق. ② زەربە بەرمەك، يەغمەك (دۈشمەننى).

n. ياخشىلاش، ياخشىلىنىش، improvement [im'pru:vment]
ئالغا بېسىش، ئىلگىرىلەش.

n. ① تۈرتكە، تۈرتكە بولۇش، ئىلگىرى سۈرۈش، impulse [ˈimpʌls]
ئىلگىرى سۈرۈش كۈچى، قۇۋۋەت، ئىمپۇلس. ② ئۆزىنى تۇتالماسلىق.

prep. ① (ئورۇننى كۆرسىتىپ، «دا، دە، تا، تە» دېگەندە) in [in]
«كە توشۇمچىلار بىلەن ئىپادىلىنىپ،...» نىڭ ئىچىدە... نىڭ ~ تەۋ.

«سەدە» ئىكەنلىكىنى بىلدۈرىدۇ: the room ~ ئۆيدە / China ~
جۇڭگودا. ② (ۋاقىتنى كۆرسىتىپ، «دا، دە، تا، تە» دې

گەندە كە قوشۇمچىلار بىلەن ئىپادىلىنىدۇ): the morning ~
ئەتىگەندە / the evening ~ كەچتە. ③ جەھەتتە. ④ (ھال

ئەھۋال. ياكى ھالەتنى كۆرسىتىدۇ): be ~ high spirits
چەكسىز خۇشاللىققا چۆمگەن ھالدا. ⑤ ھەرىكەت ياكى سەۋەبىنى

كۆرسىتىدۇ) ... ئۈچۈن، ... سەۋەبىدىن: a hurry ~ forget sth.
ئالدىراشلىق تۈپەيلىدىن ... نى ئۇنتۇپ قالماق.

⑥ (شەكىل، ئۇسۇل، چارە - تەدبىر قاتارلىقلارنى كۆرسىتىدۇ):
sit ~ a circle. چۆرىدەپ ئولتۇرماق. ⑦ كىيىمەك: تاقىماق

a student ~ spectacles كۆزەينەك تاققان (بىر) ئوقۇغۇ.
چى. **adv.** ① ... ئىچىدە؛ ئۆيدە: Is he in

— No, he is out. — ئۇ ئۆيدىمۇ؟ — ياق، ئۇ سىرتقا چىقىپ كەتتى /
Come ~ please كىرىڭ. ② يېتىپ بارماق، يېتىپ كەلمەك:

The train is ~. پويىز بېكەتكە يېتىپ كەلدى.
in. = inch(es).

adv. چۈنكى، سەۋەبتىن، تۈپەيلىدىن، inasmuch [ɪnəz'mʌtʃ]
... لىقتىن.

n. ئىسرىق، كۈجە؛ پاپىرۇس. incense [ˈɪnsɛns]
n. دىۋىم (فۇتنىڭ 12 دىن بىرى). inch [ɪntʃ]

n. ① ۋەقە، ھادىسە. ② ئۆزگىرىش. incident [ˈɪnsɪdənt]
adj. ① ئاسان تۇغۇلىدىغان، ساقلىنىش تەس، خالىي بولۇش

قىيىن. ② ئەگىشىپ كېلىدىغان، قوشۇمچە.

incidentally [ɪn'si'dentli] *adv.* ① قوشۇمچە قىلىپ، قىستۇرۇپ،

قوشۇپ. ② تۇيۇقسىز، تاسادىپىي.

incline [ɪn'klaɪn] *v.* قىمغايماق، قىمغايتماق، تىۋەن قىلماق؛

تىۋەنلىمەك، ئەگمەك، ئىگىلمەك. ② مايىل بولماق، مايىل

قىلماق.

incline² [ɪn'klaɪn, 'ɪnklaɪn] *n.* يانتۇلۇق، يانتۇ يۈز، يانتۇ

تەكشىلىك.

inclose = enclose.

include [ɪn'kluːd] *v.* ئۆز ئىچىگە ئالماق.

income ['ɪnkəm] *n.* كىرىم، تاپاۋەت؛ دارامەت.

inconvenient [ɪn'kɒn'viːnjənt] *adj.* قولايىسىز، ئەپسىز، بىئەپ.

incorporate¹ [ɪn'kɔːpəreɪt] *v.* ① بىرلەشمەك، بىرلەشتۈرمەك.

② ئىجتىمائىي تەشكىلاتلارغا ئۇيۇشتۇرماق.

incorporate² [ɪn'kɔːpəreɪt] *adj.* بىرىكمە؛ بىرلەشمە.

increase¹ [ɪn'kriːs] *v.* چوڭايتماق، چوڭايماق، ئاشماق، ئاشۇر-

ماق، كۆپەيمەك، كۆپەيتمەك.

increase² [ɪn'kriːs] *n.* ئاشۇرۇش، كۆپەيتىش، كۆپىيىش.

increasingly [ɪn'kriːsɪŋli] *adv.* كۈندىن - كۈنگە، كۈنسەپ،

بارغانسېرى.

increment [ɪn'krɪmənt] *n.* ① ئاشۇرۇش، ئېشىش، ئۆسۈش،

كۆپەيتىش، كۆپىيىش. ② كۆپىيىش مىقدارى، ئېشىش مىقدارى.

incur [ɪn'kə] *v.* (red; ~ring; ~red) كەلتۈرۈپ چىقارماق،

ئۇچراتماق.

indeed [ɪn'diːd] *adv.* ھەقىقەتەن، راستىنلا، دەرھەقىقەت.

indemnity [ɪn'demniːti] *n.* ① تۆلەم؛ چىقىم. ② كاپالەت، ۋەدە.

independence [ɪn'dɪ'pendəns] *n.* مۇستەقىللىق، ئۆزىگە ئۆزى خوجا

بولۇش.

- ③ يېقىن، يېقىندىلا.
- Immense** (i'mens) *adj.* كەڭ، بىپايان، چەكسىز؛ زور.
- Immigrant** ('imigrənt) *n.* كۆچمەنلەر، كۆچۈپ كىرگەنلەر، چەت ئەلدىن كۆچۈپ كەلگەنلەر.
- Immigrate** ('imigreit) *v.* كۆچمەنلىك، كۆچۈپ كىرمەك (چەت ئەلدىن، كۆچۈپ كەتمەك (چەت ئەلگە)).
- Immortal** (i'mɔ:tl) *adj.* ئۆچمەس؛ ئۆلمەس.
- Impair** (im'peə) *v.* ① ئاجىزلاشتۇرماق، زەئىپلەشتۈرمەك. ② زىيان يەتكۈزۈش، زىيان سالماق.
- Impart** (im'pa:t) *v.* ① بەرمەك، بۆلۈپ بەرمەك. ② بىلدۈرمەك، ئۇقتۇرماق، مەلۇم قىلماق.
- Impatient** (im'peifənt) *adj.* تاقەتسىز، سەۋر قىلالمايدىغان، ئالدىراخۇ.
- Impel** (im'pel) *v.* ① ئالغا سىلجىتىش (~led; ~ling). ② مەجبۇر قىلماق، تۈرتكە بولماق، ئىلگىرىلەتمەك. ③ زورلىماق.
- Imperfect** (im'pə:fikt) *adj.* چالا، چولتا، مۇكەممەل بولمىغان.
- Imperial** (im'piəriəl) *adj.* ① ئىمپېرىيىنىڭ؛ جاھانگىر. ② پادىشاھلىق، خانلىق. ③ ھەيۋەتلىك، سەلتەنەتلىك.
- Imperialism** (im'piəriəlizəm) *n.* ئىمپېرىئالىزم، جاھانگىرلىك.
- Imperialist** (im'piəriəlist) *n.* ① ئىمپېرىئالىست، جاھانگىرلىك. ② *adj.* جاھانگىر، جاھانگىرلىك.
- Impetus** ('impitəs) *n.* ① ھەرىكەتلەندۈرۈش (~es). ② رىغبەتلەندۈرۈش، ئىلگىرىلىتىش، كۈچى كۈچ، قۇۋۋەت.
- Implement¹** ('impliment) *n.* ئەسۋاب، جابدۇق، سايمان، قورال - سايمان.
- Implement²** ('impliment) *v.* ئەمەلگە ئاشۇرماق، ۋۇجۇدقا چىقارماق، ئەمەلىيلەشتۈرمەك: to ~ policies. سىياسەتنى

ئەمەلىيەتتە

implore [im'plo:] ئۆتۈنۈپ سورىماق، يېلىنماق، يالۋۇرماق.

imply [im'plai] ئىشارەت قىلماق؛ ھادىسىلىك، پۇرسەتتە

قوياق.

import¹ [im'pɔ:t] ① ئىمپورت قىلماق. ② دېرەك بەرمەك.

③ ئىزاھلىماق.

import² ['impɔ:t] ① ئىمپورت قىلىش. ② (كۆپلۈك ئىش)

لىتىلىگەندە) ئىمپورت قىلىنغان مال. ③ مەنە؛ نىيەت.

④ مۇھىم، مۇھىملىق.

importance [im'pɔ:təns] مۇھىم، مۇھىملىق، زۆرۈر، زۆرۈرلۈك.

important [im'pɔ:tənt] *adj.* مۇھىم. زۆرۈر. ② ھوقۇقلۇق.

③ مەرتىۋىلىك.

impose [im'pəuz] ① سېلىق سالماق، (باج) قوياق، تاك

ماق، مەجبۇرلىماق. ② ئالدىماق، ساختىپەزلىك قىلماق.

③ ئىشقا سالماق، پايدىلانماق.

impossible [im'pɔsəbl] *adj.* مۇمكىن بولمىغان، مۇمكىن بول

مايدىغان، ھەقىقەتكە ئۇيغۇن كەلمەيدىغان، ئەقىلغا سىغمايدىغان.

impress¹ [im'pres] ① باسماق، بېسىلماق. ② تەسىر قىل

ماق، تەسىرلەندۈرمەك. ③ تەسىرات قالدۇرماق.

impress² ['impres] ① ئىز. ② تامغا.

impression [im'presʃən] ① تەسىر، تەسىرات. ② باسما، ئىز،

تامغا، ئەن. ③ نەشىر قېتىمى.

impressive [im'presiv] *adj.* تەسىرلىك، ئۇنتۇلغۇسىز، ئۇنتۇلماس.

imprison [im'prizn] قاپماق قوياق، تۈرمىگە سولماق، زىن

دانغا تاشلىماق.

improve [im'pru:v] ① ياخشىلىماق، ئىسلاھ قىلماق، ئۆز-

گەرتىش كىرگۈزمەك، يېڭىلىماق، ئىلگىرى سۈرمەك. ② پا-

دىلانماق، ئىشلەتمەك.

n. ① دەلىدۇش، گومۇش. ② (جانلىق تىلدا) idiot ['idiot] ئەخمەق، دۆت، كالۋا.

I. ① *adz* بىكار، بوش-بىكار، قىلىدىغان ئىشى idle ['aidl] يوق. ② قۇرۇق ئايلىنىۋاتقان (ماشىنا). ③ ھورۇن، ئېرىنچەك. ④ كېرەكسىز، ھېچقانداق قىممىتى بولمىغان. I. ① بىكار يۈرمەك، بىكار ئۆتكۈزمەك (ۋاقتىنى)، لاغايلاپ يۈرمەك، ② قۇرۇق ئايلىنماق (ماشىنا).

n. ① بىكارچىلىق. ② ھورۇن، ھورۇنلۇق، idleness ['aidlnis] يالقاۋ.

n. مەبۇد، بۇت. idol ['aidl]

conj. ① ئەگەر، ئەگەردە، مۇبادا، ناۋادا: if [if]

I shall see him if he comes. ئەگەر ئۇ كەلسە، مەن

(ئۇنى) كۆرىمەن. ② (كۆپ ھاللاردا even بىلەن بىرگە كېلىدۇ)

گەرچە... ھالەتتىمۇ،... تەقدىردىمۇ: We wouldn't lose

courage even~we should fail again. يەنە مەغلۇبىيەتكە

ئۇچرىغان ھالەتتىمۇ، ھەرگىز بوشىشىپ قالماستىن كېرەك.

② (سوراق سۆزلەر بىلەن ئىپادىلىنىدۇ): I want to know

if he is here. مەن ئۇنىڭ بۇ يەردە بار-يوقلۇقىنى

بىلمەكچى ئىدىم. || ~ as خۇددى، گويا.

n. نادانلىق، بىلىمسىزلىك، ساۋاتسىزلىق. ignorance ['ignərəns]

adj. نادان، بىلىمسىز؛ ساۋاتسىز. ignorant ['ignərənt]

v. سەل قارماق، ئېتىبارسىز قارماق، پەرۋا ignore [ig'nɔ:] قىلماسلىق، كارى بولماسلىق.

I. ① (worst [wɔ:st]; worse [wɔ:s]) ① ئاغرىق، ill [il]

كېسەل. ② ئەسكى، يامان، ئوسال، قەبىھ، رەزىل || ~ fall

~ be taken ئاغرىپ قالماق. II. ① يامانلىق، ئەسكى

لىك، زىيانلىق. ② بالا-قازا، پالاكەت، بەختسىزلىك. III. adv.

① يامان، ئوسال، ئەسكى، قەبىھ. ② تەس، قىيىن.

I'll (all) = ① I shall. ② I will.

illegal [i'li:gzəl] *adj.* قانۇنسىز.

illiteracy [i'litərəsi] *n.* ساۋاتسىز، ساۋاتسىزلىق.

illiterate [i'litərit] *adj. & n.* ساۋاتسىز.

illness ['ilnis] *n.* كېسەل، كېسەللىك، ئاغرىق.

illustrate ['iləstreit] *v.* ① چۈشەندۈرمەك، ئىزاھات بەرمەك

(مېسال كۆرسىتىپ). ② رەسىم ئارقىلىق چۈشەندۈرمەك، سىز

خېما بىلەن شەرھىلىمەك.

illustration [iləs'treifən] *n.* ① ئىزاھات، دەلىل، ئىسپات.

② سىخىما، قىستۇرما رەسىم؛ كۆرسەتكۈچ جەدۋەل؛ مېسال.

illustrious [i'lɑstriəs] *adj.* كۆزگە كۆرۈنگەن، مەشھۇر، ئاتاق

لىق، داڭدار.

I'm (aim) = I am.

image ['imidʒ] *n.* ① سۈرەت، رەسىم. ② شەكىل. ③ ھەيكەل.

④ مەبۇد، بۇت. ⑤ ئوخشاپ كېتىش. ⑥ كۆرۈنۈش.

⑦ ئوبراز، قىياپەت.

imagination [i,mædʒ'neifən] *n.* ① تەسەۋۋۇر، قىياس.

② خىيال. ③ تەسەۋۋۇر قىلىش ئىقتىدارى.

imagine [i'mædʒin] *v.* تەسەۋۋۇر قىلماق، قىياس قىلماق.

imbue [im'bjuz:] *v.* ① يۇقماق. ② سىڭمەك؛ سىڭدۈرمەك.

③ تولماق، تولدۇرماق.

imitate ['imiteit] *v.* دورىماق، تەقلىد قىلماق، تەقلىد قىلىپ

ياسىماق، تەقلىد قىلىپ ئىشلىمەك.

immediate [i'mi:diət] *adj.* ① دەرھال، شۇئان، تېز، كېچىك

تۈرمەي، كېچىكمەي. ② بىۋاسىتە، توغرىدىن - توغرا.

③ يېقىن، زىچ، ئەڭ يېقىن.

immediately [i'mi:diətli] *adv.* ① دەرھال، شۇئان، تېز، كېچىك

تۈرمەي، كېچىكمەي. ② بىۋاسىتە، توغرىدىن - توغرا.

hungry ['hʌŋgrɪ] *adj.* ① ئاچ، ئاچ قورساق. ② ئۈمىد قىلغان، تەشنا بولغان.

hunt [hʌnt] *v.* ① ئوۋلىماق، ئوۋ قىلماق. ② ئاقتۇرماق، ئىزدەش. ③ ئوۋ قىلىش. ④ ئاقتۇرۇش، ئىزدەش.

hunter ['hʌntə] *n.* ① ئوۋچى. ② ئوۋ ئىتى، تايغان.

hurl [hɜ:l] *v.* ئاتماق، كۈچەپ ئاتماق، ئىرغىتماق.

hurrah [hu'ra:] *int.* ياشا، ھۇررا.

hurry ['hʌrɪ] *n.* ئالدىراش، ئالدىراپ - تېنەش، ئالدىراشلىق، جىددىيلىك. || *in a ~* ئالدىراپ - تېنەپ. *v.* ئالدىرماق، ئالدىراتماق، ئالدىراپ قالماق || *up! ~* تېزا، چاپسان!

hurt [hɜ:t] *v.* ① يارىدار بولماق، يارىدار قىلماق، زەخمىلەنمەك، زەخمىلەندۈرمەك. ② رەنجىمەك، رەنجىتىمەك. ③ ئاغرىماق. *n.* يارا، زەخم.

husband ['hʌzbənd] *n.* ئېرى، كۈيۈسى.

hush [hʌʃ] *v.* جىملىنىش، تىنچلىنىش، تىنچلاندىرماق. *n.* جىمچىتلىق، تىنچلىق، سۈكۈت.

hut [hʌt] *n.* كۈلبە، كەپە، چەللە.

hydrocarbon ['haɪdrən'kɑ:bən] *n.* <خىمىيە> كاربون گىدروكاربون.

hydrogen ['haɪdrɪdʒən] *n.* ھىدروگېن

hydrogen bomb ['haɪdrɪdʒən bɒm] *n.* ۋودوود بومبىسى.

hydroplane ['haɪdrəpleɪn] *n.* ① يۇقىرى سۈرئەتلىك كېمە. ② سۇ ئۈستى ئايروپىلانى.

hygiene ['haɪdʒi:n] *n.* گىگىيە، سەھىيە، تازىلىق.

hymn [hɪm] *n.* (خىرىستىيان دىنىدا) مۇناجات؛ مەدھىيە، قەسىدە.

hypphen ['haifən] سزىقچە (—).
 hypothenis [hai'pəθinis] (hypothenes [hai'pəθini:z])
 پەرەز، قىياس.

I

I [ai] *pron* مەن (چۈشۈم كېلىش شەكلى *me*).
 lb(id) ['ib(id)] = *ibidem*.

ibidem [i'baidəm] *adv* ① ئوخشاش كىتابتا. ② ئوخشاش ③ ئوخشاش جايدا.

ice [ais] *n* ① مۇز. ② توڭلىتىلغان يېمەكلىك.
v ③ مۇزلىماق، مۇزلاتماق، توڭلىتماق.

icecream ['ais'kri:m] *n* ماروژنىسى.

icy ['aisi] *adj* ① مۇزدەك. ② سوغۇق مۇئامىلە؛ توك.
 ③ توڭلىغان، مۇزلىغان.

I'd [aid] = ① I had. ② I should ③ I would.

idea [ai'diə] *n* ① ئوي، پىكىر، خىيال، مۇلاھىزە. ② ئىدىيە؛
 ئۇقۇم، چۈشەنچە، قاراش.

ideal [ai'diəl] *adj* ① كۆڭۈلدىكىدەك؛ كۈتكەندەك.
 ② مۇكەممەل. ③ ئىدىيىۋى؛ خىيالىي؛ غايىۋى. *n* ④ غايە.

Idealism [ai'diəlizəm] *n* ① ئىدىيىۋىلىق. ② غايىچىلىك.

Idealist [ai'diəlɪst] *n* ① ئىدىيىۋىلىق. ② غايىچى.

Identify [ai'dentɪfaɪ] *v* ① پەرق ئەتمەك، ئاجراتماق، ئايرى-
 ماق. ② تەڭ كۆرمەك، ئوخشاش قارىماق.

ideology [aidi'ɒlədʒi] *n* ئاڭ - پىكىر، ئاڭ فورماتسىيىسى،
 ئىدىيىۋىلۇگىيە.

Idiom ['idiəm] *n* ① ئىدىيىۋى، ئىبارە. ② شېۋە.

③ تاماشىبىن.

household ['haushəuld] ① ئائىلە تەۋەلىرى، n-

بالا - چاقا. ② بىر ئۆيلۈك.

house-keeper, housekeeper ['haus,ki:pə] n- ئايال غوجىدار.

housewife¹ ['hauswaif] n- ئۆي خوتۇنى.

housewife² ['hʌzif] n- يىگىنە - يىپ قۇتسى.

hove [həʊv] v. → heave.

hover ['hɒvə] ① پەرۋاز قىلىق. ② ئايلىنىپ يۈرمەك، v-

ئارىسالدى بولماق، گاڭگىرىماق.

how [haʊ] ① (سوراق رەۋىش) قانداق، قانداق adv-

قىلىپ، قانداق ئاساستا، قانداق ئۇسۇلدا، قانداق ھالدا:

How do you do? / How are you? قانداق ئەھۋالىڭىز؟

ياخشىمۇ سىز! (بىراۋ بىلەن تۇنجى قېتىم كۆرۈشكەندە ئېيتىدۇ)

لىپ، ئوخشاش جاۋاب بېرىلمىدۇ) / How old is he? ئۇ

قانچە ياشقا كىردى؟ ② (ئۇندەش جۈملىلەردە ئىشلىتىلىدۇ)

نېمىدېگەن... How beautiful it is! نېمىدېگەن گۈزەل - ھە!

however [haʊ'veə] adv. I مەيلى قانداقلا بولمىسۇن،

قانداق بولۇشىدىن قەتئىينەزەر: However difficult the task

may be, it must be done. بۇ ۋەزىپە قانچىلىك مۇشەق-

قەتلىك بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، چوقۇم ئورۇنلىنىشى كېرەك.

Later, ~, he decided to go. conj. I لېكىن، ئەمما،

ئەمما، كېيىن ئۇ بېرىشنى قارار قىلدى.

howl [haʊl] v. I ① ھۆركىرمەك، گۈركىرمەك،

نەرە تارتماق، ھۇۋلىماق، ھاۋشىماق. ② داۋراڭ سالماق،

ۋايسىماق. n. I ① ھۆركىرمەش، گۈركىرمەش، ھۇۋلاش. ② داۋ-

راڭ سېلىش.

hue [hju:] n- رەڭ، رەڭگى.

- hug [hʌg] (ging ~, ged ~) v.I ① چىڭ قۇچاۋ -
 لىماق، باغرىغا باسماق. ② چىڭ تۇرماق، قەتئىي داۋاملاشتۇر -
 ماق. n.I قۇچاقلاش، چىڭ قۇچاتلاش.
- huge [hju:dʒ] adj. غايەت زور، ناھايىتى چوڭ، كاتتا.
- hullo ['hʌ'ləu] int. ھەي، ھوي، ئوھوي، ۋاھ (ئەھۋال
 سوراش ياكى ھەيران قېلىشنى بىلدۈرىدۇ).
- hum [hʌm] v.I ① غوڭۇلدىماق، غىمىلدىماق،
 گىمىلدىماق. غىمىشماق، غىمىشپ ناخشا ئېيتماق. n.I غوڭ -
 غوڭ، ۋىڭ - ۋىڭ، غىڭ - غىڭ.
- human ['hju:mən] adj. ئىنسانىي، ئىنسانىيەت،
 ئىنساننىڭ، ئادەمنىڭ. || a ~ being ئىنسان، ئادەم.
- humanitarianism [hju:,mæni'teəriənizəm] n-
 ئىنسانپەرۋەرلىك.
- humanity [hju:'mæniti] n- ① ئىنسان، ئىنسانىيەت.
 ② ئىنسان تەبىئىتى. ③ مېھرىبان، شەپقەتلىك.
- humble ['hʌmbəl] adj.I ① كەمتەر، ساددا. ② پەس،
 پەسكەش. v.I كەمستەك، ھاقارەت قىلماق.
- humidity [hju:'miditi] n- نەم، نەملىك.
- humility [hju:'militi] n- كەمتەرلىك، تەكەللۇپ.
- humo(u)r ['hju:mə] n.I ① يۇمۇر، ھەزىل،
 قىزىقچىلىق. ② كۆڭۈل، كەيپ، كەيپىيات.
 v.I يول قويماق، رايىغا باقماق، خۇرسەن قىلماق.
- hundred ['hʌndrəd] num. يۈز (100).
- hung [hʌŋ] v. → hang.
- Hungarian [hʌŋ'geəriən] adj.I ① ۋېنگرىيىنىڭ. ② ۋېنگر -
 يىلىكىنىڭ. n.I ① ۋېنگر، ۋېنگرىيىلىك. ② ۋېنگرىيە تىلى.
- hunger ['hʌŋgə] n.I ① ئاچ، ئاچلىق، نەپس،
 تەشئالىق. v.I ئاچ قالماق، تەشئال بولماق.

ئاددىي. (ئامېرىكا تىلىدا) سەت، كۆرۈمىسىز.

homeward ['həʊmwəd] *adj.&adv.* ① ئۆيدە،

ئۆيگە. ② يۇرتقا، يۇرتتا، ۋەتەندە، ئەلگە، ۋەتەنگە قايتقان، ۋەتەنگە قايتىدىغان. ③ ئۆيگە قايتىدىغان.

homework ['həʊmwə:k] *n.* تاپشۇرۇق.

honest ['ɒnɪst] *adj.* سەمىمىي، ھالال.

honestly ['ɒnɪstli] *adv.* ① سەمىمىي، سەمىمىيلىك بىلەن. ② ھەقىقەتەن، راستلا.

honey ['hʌni] *n.* ھەسەل، بال.

hono(u)r ['ɒnə] *n.* ① نام، ئاجروي، شوھرەت،

ئىناۋەت، ② شەرەپ، شان - شەرەپ. ③ ھۆرمەت، سالام،

ئېھتىرام. *v.* ① ھۆرمەت قىلماق، ئېھتىرام بىلدۈرمەك، سالام بەرمەك. ② نەق پۇل بەرمەك (چەككە ئاساسەن).

hono(u)rable ['ɒnərəbəl] *adj.* ① سەمىمىي.

② ھۆرمەتلىك. ③ شەرەپلىك.

hood [hʊd] *n.* ① رومال، ياغلىق. ② (ماشىنلارنىڭ) يوپۇق.

hoof [hʊ:f] *n.* (hooves [hʊ:vz], ~ s [hʊ:fs]) تۇۋاق.

hook [hʊk] *n.* ① ئىلمەك، ئىلگەك. ② قارماق. ③ ئورغاق.

v. ① ئېلىپ قويماق، ئېلىۋەتمەك.

n. ① چەمبەر، چەمبىرەك.

hop [hɒp] *v.* I (ped, ~ ped, ~ ping) ① (ئادەم) بىر

پۇتلاپ سەكرىمەك. ② (پاقا، چېكەتكە قاتارلىقلار) سەكرىمەك،

سەكرەپ ئۆتمەك. ③ ئاتلىماق، ئاتلاپ ئۆتمەك، سەكرەپ ئۆتمەك.

hope [həʊp] *n.* ① ئۈمىد، ئارزۇ ئىستەك.

v. ① ئۈمىد قىلماق، ئارزۇ قىلماق.

hopeful ['həʊpful] *adj.* ئۈمىدلىك، ئۈمىد بار، ئۈمىد

باغلىغان.

hopeless ['houplis] *adj.* ئۈمىدسىز.

horizon [hə'raɪzn] *n.* ① ئۇبۇق، ئۇبۇق سىزىقى.

② دائىرە، ئەزەر دائىرىسى.

horn [hɔ:n] *n.* ① مۆڭگۈز. ② سۇناي.

horrible ['hɒrəbl] *adj.* ① ۋەھىملىك، قورقۇنچلۇق،

دەھشەتلىك. ② (جانلىق تىلدا) زېرىكشلىك، زېرىكتۈرىدىغان.

horrid ['hɒrɪd] *adj.* → horrible.

horror ['hɒrə] *n.* ① تېررورلۇق. ② ۋەھىمە،

قورقۇنچ. ③ يىرگىنچلىك.

horse [hɔ:s] *n.* ① ئات. ② ئاتلىق ئەسكەر. ③ ئۈچ

پۇتلۇق جاھاز.

horseback ['hɔ:sbæk] *n.* ئات دۈمبىسى، ئات ئۈستى

|| on ~ ئات ئۈستىدە، ئاتقا مىنگەن.

horseman (horsemen) *n.* ئاتلىق.

hose [həʊz] *n.* ① شىلانكا. ② ئۇزۇن پايپاق.

hospital ['hɒspɪtl] *n.* دوختۇرخانا.

host [hɔ:st] *n.* ئۆي ئىگىسى. ② ساراي خوجايىنى.

hostel ['hɒstəl] *n.* ساراي، مېھمانخانا.

hostile ['hɒstail] *adj.* ① دۈشمەنلىك بىلەن.

② رىقابەتلەشكەن، دۈشمەنلەشكەن، دۈشمەن: a ~ army

دۈشمەن ئارمىيىسى.

hot [hɒt] *adj.* (~ test, ~ ter) ① ئىسسىق، قىزىق.

② قىزغىن، كەسكىن. ③ ئاچچىق.

hotel [həʊ'tel] *n.* مېھمانخانا، ساراي.

hound [haʊnd] *n.* ئوۋ ئىتى، تايغان.

hour ['aʊə] *n.* ① سائەت: ~ half an يېرىم سائەت.

② ۋاقىت، پەيت.

house [haʊs] *n.* ① ئۆي، تۇرار جاي. ② بىيۈەن (ئەنگلىيىدە).

تۇرماق، تۇتماق، ئىلىپ تۇرماق. ② ساقلىماق. ③ داۋاملاش-
 ماق، داۋاملاشتۇرماق. ④ ... دەپ بىلىمەك ... دەپ
 قارىماق. ⑤ سىغماق، سىغدۇرماق، پاتماق، پاتقۇزماق.
 ⑥ ھوقۇق تۇتماق. ⑦ باسماق. بېسىۋالماق. يىغماق. ⑧ ئۆتكۈزۈمەك ||
 good ~ ① ئۈنۈملۈك. ② ماسلاشماق / ~ back ① يوشۇر-
 ماق، مەخپىي ساقلىماق. ② توسماق، توختاتماق. ③ ئىككى-
 لەنمەك، ئارىسالدى بولماق / off ~ توسۇۋالماق، يېقىن
 يولاتماسلىق / on ~ ① مۇقىملاشتۇرماق (ئورۇننى). ② تۇت-
 ماق. ③ قەتئىي داۋاملاشتۇرماق / out ~ ① چىداشلىق بەرمەك،
 قەتئىي داۋاملاشتۇرماق. ② ئوتتۇرىغا قويماق. ③ ئۈمىد باغلى-
 ماق / to ~ ① قەتئىي داۋاملاشتۇرماق. ② جاھىللىق قىلماق،
 تەرسالق قىلماق / up ~ تۇرۇپ قالماق، كېچىكمەك / with ~
 قوللىماق، ... بىلەن ئوخشاش پىكىردە بولماق. n. II تۇتۇش،
 ئىگىلەش.

n. ① ئىگە بولغۇچى، تۇتۇپ holder ['həʊldə]

تۇرغۇچى. ② تىرەك (تىرەپ قويۇلغان نەرسە).

n. I تۆشۈك، ئۆڭكۈر، غار، كامار. hole [həʊl]

v. II تەشمەك، تۆشۈك تەشمەك.

n. I ① تەتىل. ② دەم ئېلىش كۈنى. holiday ['hɒlədi]

③ بايرام، ھېيت. n. II adj. بايراملىق، ھېيتلىق. خۇشاللىق.

n. I adj. ① كاۋاك، قۇرۇق، ئىچى بوش. hollow ['hɒləʊ]

② يالغان، ساختا. ③ ئويىمان، ئويۇلۇپ كەتكەن.

n. II adv. (جانلىق تىلدا) ئۈزۈل - كېسىل. ئويىمانلىق.

v. IV ئويىماق، قازماق، كاۋاك قىلماق.

n. adj. مۇقەددەس. holy ['həʊli]

n. I ① ئائىلە، ئۆي. ② يۇرت. home [həʊm]

ئەل، ۋەتەن. n. II adv. ① ئۆيدە، ئۆيگە. ② ۋەتەندە، ئەلگە.

n. I adj. ئاددىي - ساددا، ئادەتتىكى. homely ['həʊmli]

herd [hæ:d] *n.* (ھايۋاناتلار) توپى، پادا.

here [hiə] *adv.* بۇ يەردە، مۇشۇ يەردە، بۇ يەرگە:

Here we are. / ئاپتوبۇس كەلدى / Here comes the bus.

— Where is my pen? / قەلەم — كەلدۇق، يېتىپ كەلدۇق /

Here the game ended. / مانا — Here you are. / قېنى؟

Here is to you (your / مۇسابىقە مۇشۇ يەردە ئاياغلىشىدۇ /

health) ! تېنىڭىزگە سالامەتلىك تەلەيمەن،

hereafter [hiə'ra:ftə] *adv.* كەلگۈسىدە، بۇندىن كېيىن.

hereditary [hi'reditəri] *adj.* ① ئىرسىيەت، ئىرسىيەتلىك،

نەسلىگە تارتقان. ② ئاتا بوۋىسىدىن قالغان، مىراس قالغان.

here's [hiəz] = here is.

hermit ['hæ:mit] *n.* زاھىت، دەرۋىش.

hero ['hiərəu] *n.* (es ['hiərəuz] ~) ① قەھرىمان،

باتۇر. ② باش قەھرىمان (ئەر) (دراما، رومان قاتارلىقلاردا).

heroic [hi'rəuik] *adj.* قەھرىمانلىق، باتۇرلۇق.

heroine ['herəuin] *n.* ① ئايال قەھرىمان. ② باش

قەھرىمان (ئايال) (دراما، رومان قاتارلىقلاردا).

hers [hə:z] *pron.* (she) نىڭ ئىسىم خاراكتېرلىك

ئىگىلىك كېلىش شەكلى (ئايال).

herself [hə:'self] *pron.* (ئۇ) ئۆزى (ئاياللارنى كۆرسىتىدۇ).

he's [hi:z] = ① he is. ② he has.

hesitate ['heziteit] *v.* ئارىسالدى بولماق، ئىككىلىنىپ

قالماق، بىر قارارغا كېلەلمەسلىك.

hew [hju:] *v.* (ed [hju:d]؛ ~ n [hju:n] ~) كەس

مەك، چاپماق، يارماق، پارچىلىماق، ئۇشاقلىماق.

hewn [hju:n] *v.* → hew.

hf. = half.

hid [hid] *v.* → hide.

hide [haid] يوشۇرماق، يوشۇرۇنماق، مۆكەمەك: مۆكۈنمەك. (hid, hidden ['hidn]; hid [hid]) v.

hide - and - seek [haidən'si:k] مۆكۈلەك. n.

hidden ['hidn] v. → hide.

high [hai] ① ئېگىز، يۇقىرى. ② ئالىي، يۇقىرى. I
دەرىجىلىك، ئالىيجاناب، ئېسىل. I. adv. ئېگىز: ئېگىزگە،
يۇقىرى.

highland ['hailənd] ① ئېگىزلىك. ② تاغلىق. n.

highlight ['hailait] ① ئەڭ روشەن جاي، ئەڭ ئېنىق جاي (رەسىم، سۈرەت قاتارلىقلاردىكى نۇر ئەڭ ياخشى
چۈشكەن جاي). ② ئەڭ خىلى، ئەڭ كۆزگە كۆرۈنگەن بۆلەك،
كى، ئەڭ مۇھىم قىسمى. I. v. كۆزگە كۆرۈنمەك.

highly ['haili] ① يۇقىرى، يۈكسەك،
ئىنتايىن، ناھايىتى. adv.

highway ['haiwei] n. تاشيول، چوڭ يول، داغدام يول.

hill [hil] ① دۆڭ، تۆپىلىك، ئېدىر.
② توپا دۆۋىسى. n.

hillside ['hilsaid] n. تاغ قاپتىلى، تاغ بېلى.

him [him] (he نىڭ چۈشۈم كېلىش شەكلى) pron. ئۇ (ئەر).

himself [him'self] (ئۇ) ئۆزى (ئەر):
He went ~. ئۇ ئۆزى كەتتى.

hind ['haind] adj. ئارقا، كەينى.

hinder¹ [hində] v. توسقۇنلۇق قىلماق،
توسالغۇ بولماق، پۈتلىككاشاڭ بولماق.

hinder² [hində] adj. ئارقا، كەينى.

hinge [hindʒ] ① چاتقۇچ. (ئىشىكىنى). ② مەر-
كەز. ③ تۈگۈن. I. v. چاتماق، چېتىپ قويماق || ~on(upon)

ياردەم بەرمەك. ② خالى بولماق، ساقلانماق، توختىۋالماق، توختاتماق. n-I ① ياردەم. ② ئامال، ئىلاج، چارە. || Help yourself. (مېھمان كۆتكەندە ئىشلىتىلىدىغان قېنى، تاماققا باقسىلا، تارتىنماي ئالسىلا.

helper ['helpə] n- ياردەمچى.

helpful ['helpful] adj. ياردىمى بار بولغان، پايدىلىق.

helpless ['helplis] adj. ① ياردەمچىسىز، تايانچسىز، ياردىمى يوق بولغان، پايدىسىز. ② بىچارە، بېشىغا كۈن چۈشكەن.

hem [hem] n-I (كېيىمنىڭ) پەۋاز. ② (رەختنىڭ) قىرغىقى. v-I (~ med; ~ med; ~ ming) ① (كېيىمنى) پەۋازلىماق. ② قىرغىقىنى تىكەمەك.

hemisphere ['hemisfiə] n- يېرىم شار، يەر شارىنىڭ يېرىمى.

hen [hen] n- مېكىيان.

hence [hens] adv. ① بۇندىن كېيىن، بۈگۈندىن باشلاپ، مۇشۇ يەردىن باشلاپ. ② شۇنىڭ ئۈچۈن، شۇڭا، شۇنىڭ لاشقا.

henceforth ['hens'fɔ:θ] adv. بۇندىن كېيىن، بۈگۈندىن تارتىپ، بۈگۈندىن باشلاپ.

her [hæ; hə] pron. ① (she نىڭ چۈشۈم كېلىش شەكلى) ئۇ (ئايال). ② (she نىڭ سۈپەت خاراكتېرلىك ئىگىلىك ئالماش شەكلى) ئۇنىڭ (ئايال).

herald ['herəld] n-I ① بۇيرۇق يەتكۈزگۈچى. ② ئەلچى، خەۋەرچى. ③ باشلامچى، پېشىۋا. ④ بىشارەت. v-I ئالدىن خەۋەر قىلماق، ئۇقتۇرماق.

herb [hæ:b] n- سامان غوللۇق ئۆسۈملۈكلەر، دورا ئۆسۈملۈكلىرى.

hasn't [hæzn't] = has not.

hadn't [hædnt] = had not.

have [hæv] to (has [hæz] to) لازم، كېرەك، شەرت، شەرەت، زۆرۈر، زۆرۈر، (ئاساسىي پېئىلنىڭ ئۆتكەن زامان سۈپەتداش شەكلى بىلەن بىرگە كېلىپ، پۈتكەن تۈس شەكىللىنىدۇ):
He has been to Peking. ئۇ بېيجىڭگە بارغان.

We had already reaped the crops when the storm came.
بۇران چىققاندا، بىز ئورمىنى تۈگىتىپ بولغانىدۇق.

hawk [hɔ:k] n. قارچىغا، قۇرغۇي.

hay [hei] n. قۇرۇق چۆپ، قۇرۇتۇلغان ئوت - چۆپ.

he [hi:, hi] pron. ئۇ (ئەر).

head [hed] n. ① باش، كاللا. ② باشلىق، رەھبەر، باشلامچى. ③ مېڭە، ئەقىل، زېھن. ④ چوققا، ئالدى تەرەپ. ⑤ باش قىسىم. ⑥ مەنبە.

headache ['hedeik] n. باش ئاغرىش، باش ئاغرىقى.

headline ['hedlain] n. (گېزىتنىڭ) ماۋزۇ، تېما.

headlong ['hedlɒŋ] I adv. ① بېشى، ئالدى. ② يېنىك، شال
II adv. ① باشچىلاپ، بېشىنى ئالدىغا قىلىپ. ② يېنىك
لىك بىلەن، شاللاقلق قىلىپ.

headquarters ['hed'kwɔ:təz] n. قوماندانلىق شتابى، باش ئورگان.

heal [hi:l] v. ① ساقايماق، ساقايىتماق. ② پۈتمەك، ھىملاش
ماق (جاراھەت ئېغىزى).

health [helθ] n. ① سالامەتلىك، ساغلاملىق. ② سەھىيە، تازىلىق.

healthy [helθi] adj. ① ساغلام، سالامەتلىككە پايدىلىق. ② تازا.

heap [hi:p] n. ① دۆۋە، توپ. ② (جانلىق تىلدا) زور، مىقدار. نۇرغۇن. I v. ① دۆۋىلىمەك، توپلىماق.

② قاقچىلىماق، توشقۇزماق.

hear [hiə] (hæ:d) ① ئاڭلىماق، ② تەكشۈرۈپ بىر ياقلىق قىلماق، سوراق قىلماق

تەڭشىماق. ② تەكشۈرۈپ بىر ياقلىق قىلماق، سوراق قىلماق. ③... from sb. || نى ئالماق | of ~ خەۋەر تاپماق، خەۋەردار بولماق | Hear!

Hear! بولدى! بولدى بەس!

heart [hɑ:t] ① يۈرەك. ② كۆڭۈل، دىل، نىيەت، ③ كۆكسى - قارنى. ④ learn [get] by ~ - كۆ-

گۈلدە چىڭ تۇتماق، يادلىماق / one's ~ with all چىن يۈرەكتىن، چىن كۆڭلىدىن.

hearth [hɑ:θ] ① تاممەشنىڭ ئاستى تەرىپى. ② ئوچاق چۆرىسى. ③ ئوتلۇق، ئوچاق ئوتلۇقى. ④ ئائىلە.

heartily [ˈhɑ:tɪli] ① چىن يۈرەكتىن، چىن قەلبىدىن، ② ئىشتاھالىق، ئىشتاھا بىلەن. ③ بەك، ئىنتايىن.

hearty [ˈhɑ:ti] ① سەمىمىي، چىن كۆڭۈلدىن. ② ساغلام، روھلۇق. ③ مول.

heat [hi:t] ① ئىسسىق، ئىسسىقلىق، ئىسسىقلىق. ② قىزغىنلىق، يۇقىرى دولقۇن. I قىزىت-ماق، قىزىماق.

heath [hi:θ] ① بوز يەر؛ ئەپنۇسلۇق دالا. ② ئەپنۇس (بىرخىل مەنزىرە ئۆسۈملۈكى).

heave [hi:v] (hove) [hi:vd] ~ d ① كۆتۈرمەك، كۈچەپ كۆتۈرمەك. ② ئاھ ئۇرماق. ③ كۆتۈرۈلۈپ - پەسىيىپ تۇرماق (دولقۇن)، ④ سۆرمەك، تارتماق.

① كۆتۈرۈلۈش. ② سۆرەش، تارتىش. ③ ئېگىز - پەسلىك.

heaven [ˈhevn] ① ئاسمان، كۆك، پەلەك. ② جەننەت، بېھىش.

harrow ['hæərəu] n. I. تىرىلماق. ① تىرىلماق. تاتلىماق. ② پەرىشان بولماق، پەرىشان قىلماق، قايغۇرماق، قايغۇغا سالماق.

harry ['hæəri] v. ① ئاياغ ئاستى قىلماق، دەپسەندە قىلماق. ② بۇلماق، تالان - تازاج قىلماق. ③ پەرىشان بولماق، پەرىشان قىلماق، قايغۇرماق، قايغۇغا سالماق.

harsh ['hɑ:ʃ] adj. ① قوپال، يىرىك، قۇلاققا ياقمايدىغان. ② ئېغىر، قاتتىق.

harvest ['hɑ:vɪst] n. I. ① ھوسۇل، مەھسۇلات. ② نەتىجە. v. II. ھوسۇل ئالماق، ئورما ئورناتماق؛ يىغماق.

harvester ['hɑ:vɪstə] n. ① ھوسۇل ئالغۇچىسى. ② ئورۇش ماشىنىسى.

has [hæz.həz] v. → have.

hasn't ['hæznt] = has not.

haste [heɪst] n. ئالدىراپ - تېنەش، ئىتتىكىلىك.

hasten ['heɪsn] v. ① ئالدىرماق، ئالدىراتماق، تېز بولماق. ② ئالغا سۈرمەك، تېزلىتىمەك.

hastily ['heɪstɪli] adv. ئالدىراپ - تېنەپ، ئالدىراشلىق بىلەن، ئويۇل - توپۇل.

hasty ['heɪsti] adj. ① ئالدىراش، جىددىي. ② ئالدىراقتان.

hat [hæt] n. باش كىيىم، شىلپە، شەپكە، قاپاق.

hatch [hætʃ] v. ① (تۇخۇم) باسماق، باستۇرماق. ② پىلانلىق. ھاق، يول كۆرسەتمەك.

hatchet ['hætʃɪt] n. قىسقا ساپلىق پالتا.

hate [heɪt] v. I. نەپەرەتلەنمەك، يامان كۆرمەك، ئۆچ كۆرمەك.

n. II. نەپەرت، ئۆچمەنلىك، ئاداۋەت.

hateful ['heɪtful] adj. يىرگىنچلىك، نەپەرەتلىنەرلىك، قەبەھ.

hatred ['heɪtrɪd] n. ئۆچمەنلىك، ئاداۋەت، ئۆچ.

haughty [ˈhɑ:ti] *adj.* تەكەببۇر، ھاكاۋۇر.

haul [hɔ:l] *v.* I تارتماق، سۆرىمەك. II *n.* كۈچەپ تارتىش، كۈچەپ سۆرەش.

haunt [hɔ:nt] *v.* I غىل - پال كۆرۈنمەك. II *n.* غىل - پال كۆرۈنۈش.

have [hæv, həv] *v.* I ① بار بولماق، ئىگە بولماق.

I ~ no [ياكى: I don't ~ a] French dictionary مەندە

فرانسۇزچە لۇغەت يوق. I ~ an English book. ئىنگلىزچە (بىر

پارچە) كىتابىم بار. ② ئۇچرىماق، يولۇقماق، باشتىن كەچۈر-

مەك، ئۆتكۈزۈمەك: Have a pleasant time ۋاقىتىنى كۆڭۈللۈك

ئۆتكۈزۈمەك / Did you ~ much difficulty? قىيىنچىلىققا

يولۇقتۇڭلارمۇ؟ ③ (بىراۋغا مەلۇم ئىشنى) قىلدۇرماق، مەجبۇر-

لىماق: He had his hair cut ئۇ چېچىنى ياساتتى /

Don't ~ him come early ئۇ بۇرۇن كەلمسۇن. ④ يېمەك،

ئىچمەك. ⑤ ئېگىلىمەك، چۈشەنمەك. ⑥ شۇغۇللانماق، ئېلىپ

بارماق. ⑦ (بەزى سۆزلەربىلەن بىرگە كېلىپ بىرقانچە خىل

ئوقۇمنى بىلدۈرىدۇ): ~ breakfast ئەتەگەنلىك تاماق يېمەك /

~ a class ~ دەرس ئوقۇماق / ~ a rest ~ دەم ئالماق / ~ a try

سناپ باقماق || (got) to do sth. ~ لازىم، كېرەك، زۆرۈر:

I ~ got to go to school now مەن ھازىر مەكتەپكە بېرىم

شەك كېرەك / had better ئەڭ ياخشىسى: you ~ do it now

ئەڭ ياخشىسى ھازىرلا قىلىۋەتكىنىڭ تۈزۈك.

have [hæz, həz] نىڭ ئۈچىنچى شەخس بىرلىك ھازىرقى has [hæz, həz] زامان شەكلى.

have [hæd, həd, əd] نىڭ ئۆتكەن زامان ۋە ئۆتكەن زامان سۈپەتداش شەكلى.

have [ˈhævɪŋ] نىڭ ھازىرقى زامان سۈپەتداش شەكلى.

haven't [ˈhævnt] = have not.

① have [take] a~in... قول سالماق (بىرەر ئىشقا. ② تە-
 سىرىپ تىكۈزمەك / ~ on the one (other) بىر (يەنە بىر) تە-
 دەپتىن.

v. ① بەرمەك، تاپشۇرماق، سۇنماق، ② يۆلمەك، يۆلۈۋال-
 ماق || ~ in سۇنماق، تاپشۇرماق، ئوتتۇرىغا قويماق.

n. بىر چاڭگال، بىر تۇتام، ئاز، ئاز سان handful ['hændful]
 لىق، ئازچىلىق.

n. قول سانائەت قول ھۈنەرۋەنچىت handicraft ['hændikrɑ:ft]
 لىك، نەپىس ھۈنەر.

n. قولياغلىق handkerchief ['hæŋkətʃif]

n. ① ساپ، دەستە، ساپاق، تۇتقا، تۇتقۇچ. handle ['hændl]
 ② ئاساس. I v. ① تۇتماق، تەگمەك، سىلماق. ② بىر تەرەپ
 قىلماق، باشقۇرماق.

adj. ① گۈزەل، كۆركەم، چىرايلىق. handsome ['hænsəm]
 ② سېخى، مەرد، مەردانە.

n. خەت، خەتتاتلىق handwriting ['hænd,raɪtɪŋ]

adj. ① ئەپچىل، ئەپلىك، قولاي، ئوڭاي. handy ['hændi]
 ② قولى ئەپلىك.

v. ① (hung; hung [hʌŋ]) ئاسماق، ئېسىپ hang [hæŋ]
 قويماق، ئېسىلماق، ئېسىلىپ تۇرماق، ساڭگىلىماق، ساڭگىلات-
 ماق. ② (~ed; ~ed) بوغۇپ ئۆلتۈرمەك، سىرتماق سالماق،
 دارغا ئاسماق. || ~ about ① ئايلىنىپ يۈرمەك، ئارسالدى
 بولماق. ② يېقىنلاشماق / ~ back تۈگۈلۈۋالماق، قورقماق /
 ~ together ئىتتىپاقلىقنى ساقلىماق / ~ up ① ئارقىغا سوز-
 ماق. ② تېلېفوندا گەپ ئۈزۈلۈپ قالماق.

v. ① تۇغۇلماق، پەيدا بولماق، يۈز بەرمەك. happen ['hæpn]
 ② دەل بولماق، توغرا كېلىپ قالماق. ③ تېپىۋالماق.

adv. ① خۇشاللىق بىلەن، خۇشال - خۇرام. happily ['hæpili]

② بەختكە يارىشا. ③ مۇۋاپىق، لايىق.

n. بەخت، خۇشاللىق، بەخت-سائادەت. happiness ['hæpinis]

adj. ① خۇشال - خۇرام، بەختلىك، بەختىيار؛ happy ['hæpi]
مۇۋاپىق، لايىق.

n. ① پورت. ② پانا جاي. harbo(u)r ['hɑ:bə]

adj. ① قاتتىق، تەس، چىڭ، جاپالىق. hard [hɑ:d]

② تىرىشچان، ئىجتىھاتلىق. *adv.* I تىرىشچانلىق بىلەن، قاتتىق.

v. چىڭىماق، چىڭىتماق، قاتماق، قاتۇرماق، harden ['hɑ:dn]
مۇستەھكەملىمەك، مۇستەھكەملەنمەك.

adv. يوق دېيەرلىك، ئەمەستەكلا: It's ~ true hardly ['hɑ:dli]

راست ئەمەستەك. He will ~ come. / ئۇ كەلەيدىغاندەك

تۇرىدۇ. / any ~ يوق دېيەرلىك.

n. جاپا - مۇشەققەت، قىيىنچىلىق. hardship ['hɑ:dʃi:p]

n. مېتال ئەسۋابلار، بەش خىل مېتال hardware ['hɑ:dweə]
جابدۇقلىرى.

adj. ① ساغلام، قاۋۇل. ② چىداملىق، چىداش hardy ['hɑ:di]

لىق. ③ سوغۇققا چىداملىق.

n. ياۋا توشقان. hare [hæə]

v. ئاڭلىماق، تىڭلىماق (بۇيرۇق جۈملىلەردە ئىش) hark [hɑ:k]
لىتىلمدۇ.

n. I زىيان، زىيانلىق، زىيان - زەخمەت. harm [hɑ:m]

v. II زىيان يەتكۈزۈمەك.

adj. زىيىنى يوق، زىيانسىز، زەرەرسىز. harmless ['hɑ:mlis]

n. ① مۇرەسسە. ② ئاھاڭداشلىق. harmony ['hɑ:məni]

③ تەڭكەش. ④ ئۇيغۇنلىشىش، ماسلىشىش.

n. I ئېگەر - جابدۇق. II ① ئېگەرلىمەك. harness ['hɑ:nis]

② ئىدارە قىلماق، باشقۇرماق.

n. I ئارفا. II *v.* ئارفا چالماق. harp [hɑ:p]

- v. I ① قوغدىماق، مۇھاپىزەت قىلماق. ② پەخەس بولماق. ئېھتىيات قىلماق || to be on ~ نۆۋەتچىلىك قىلماق، دەپ چورلىلىق قىلماق، پوستتا تۇرماق / to keep ~ قاراۋۇللۇق قىلماق، قوغدىماق / on one's ~ پەخەس بولماق، ساقلانماق.
- n. (قانۇن) ھامىي، ھىمايە قىلغۇچى، قوغ *guardian* ['gɑ:dʒən] دىنغۇچى.
- n. ① پارتىزانلىق، پارتىزانلىق *guerrilla, guerilla* [gə'rɪlə] ئۇرۇشى. ② پارتىزان.
- v. I تەخمىن قىلماق، مۆلچەرلىمەك، قىياس قىلماق، *guess* [ges] پەرەز قىلماق، پەملىمەك. n. I تەخمىنلەش، قىياس قىلىش.
- n. مېھمان، خېرىدار. *guest* [gest]
- n. يولباشچى، يول باشلىغۇچى، رەھبەر. *guidance* ['gaɪdəns]
- n. I ① يول باشلىغۇچى، يولباشچى، باشلامچى. *guide* [gaɪd] ② قىبلىنامە، قوللانما. n. I ① يول باشلىماق، يېتەكچىلىك قىلماق، باشچىلىق قىلماق.
- n. باشقۇرۇلىدىغان بومبا. *guided missile* ['gaɪd'd'mɪsaɪl]
- n. جىنايەت، گۇناھ، جىنايەت سادىر قىلىش. *guilt* [gɪlt]
- adj. گۇناھسىز، جىنايەتسىز يوق. *guiltless* ['gɪltlɪs]
- adj. گۇناھكار، جىنايەت سادىر قىلغان، جىنايەتسىز. *guilty* ['gɪlti]
- n. گىتار. *guitar* [gi'tɑ:]
- n. ① دېڭىز قولتۇقى. ② چوڭقۇر ئورا، ئازگال، ھاك، گىرداپ. *gulf* [gʌlf]
- n. I ① كاۋچۇك، دەرەخ يېلىمى. ② (ئامېرىكاتە) لىدا) سېغىز كەمپۇت. n. I ① چاپلىماق، يەملىمەك، يېلىملىماق. *gum* [gʌm]
- n. ① مىلىتىق، ئورال. ② توپ، زەمبىرەك. *gun* [gʌn]
- v. ① ئېتىلىپ چىققاق، ئۇرغۇپ چىققاق، چاچراپ *gush* [gʌʃ] چىققاق، پۇركۇلۇپ چىققاق. ② ئاغزى بېسىلماسلىق، گېپى

تۈگمەسلىك. I. n. ① ئېتىلىپ چىقىش، ئۇرغۇپ چىقىش،
 چاچراش. ② ئۆزىنى باسالماسلىق، ئۆزىنى تۇتۇۋالالماسلىق.
 n. ① ئوقۇر، يالاق، نو. ② ئېرىق. ③ كەمبە- gutter ['gʌtə]
 غەللەر مەھەللىسى.

H

- ha [hɑ:] int. (خۇشال بولۇش، ھەيران قېلىش ياكى گۇمانلىق-
 نىش قاتارلىقلارنى بىلدۈرىدۇ). ئوھوي، ھە، ئوھ.
 habit ['hæbit] n. ئادەت.
 had [hæd, həd] v. → have
 hadn't ['hædnt] = had not.
 hail [hail] n. I. ① مۆلدۈر چۈشمەك، مۆلدۈر ياغ
 ② مۆلدۈردەك ياغماق، مۆلدۈردەك چۈشمەك.
 hair [heə] n. چاچ، تۈك.
 half [hɑ:f] n. I. (halves [hɑ:vz]) يېرىم. I. adv. يېرىم.
 II. adv. يېرىم، يېرىمى، قىسمەن.
 hall [hɔ:l] n. ① زال، مەجلىسخانا. ② كارىدور.
 halo [hə'leu] int. & n. ھەي.
 halt [hɔ:lt] v. ئىككىلەنمەك، ئارىسالدى بولماق.
 ham [hæm] n. ① سۈر گۆش. ② ئىشتىن سىرتقى رادىست.
 hamlet ['hæmlit] n. كەنت.
 hammer ['hæmə] n. I. ① بولقا، بازغان. ② توقماق، چوماق.
 II. v. ① بولقا بىلەن سوقماق، بازغانلىماق. ② مۇھاكىمەتلىك
 ماق، پىششىق ئويلىنماق.
 hand [hænd] n. ① قول. ياللانما خادىم. ③ سىرتىلىك.
 ④ تەرەپ، جەھەت، ساھە. ⑤ پوچپىرگا؛ خەتتاتلىق. || at first
 بىۋاسىتە / at second ~ ۋاسىتىلىك، ۋاسىتە ئارقىلىق /

- grin [grɪn] v. (～ning,～ned,～ned) ھېجايماق.
- grind [graɪnd] v. (ground; ground (ground)) ① يانچىماق، ئاقلىماق، ئۈزۈم سالماق، ② زۇلۇم سالماق، زۇلۇم قىلماق، قىينىماق، ئازابلىماق. ③ سىلىقلىماق، بىلمەك. ④ چاپاغا چىداپ ئۆگەنمەك.
- grip [grɪp] v. (～ping,～ped,～ped) ① چىڭ تۇتماق، تۇتماق، تۇتۇۋالماق. ② ئۆزىگە تارتماق، جەلپ قىلماق.
- groan [grəʊn] v. I ئاھ ئۇرماق، خۇرسىنماق، ئېگىزلىك، نالە قىلماق. II n. ① ئاھ ئۇرۇش، خۇرسىنىش. ② نالە ئاۋازى.
- grocer [ˈgrəʊsə] n. يېمەكلىكلەر دۇكىنى.
- groom [gru:m] n. I ① ئاتچى، ئات باقار. ② يىگىت، كۈيۈنۈ. II v. پەردازلىماق، زىننەتلىمەك.
- groove [gru:v] n. I ① ئوقۇر، نو، خەندەك. ② ئادەت، تۇر-مۇش ئادىتى. II v. ① ئوقۇر ياسىماق. ② خەندەك قازماق.
- gross [grəʊs] adj. ① قوپال، توك، پالاكت. ② ئېنىق، روشەن، ئايان (جىنايەت، خاتالىق قاتارلىقلار). ③ بۈك، زىچ، قويۇق. ④ ئومۇمىي. ⑤ سېمىز.
- I n. 12 دوزنا.

- ground¹ [graʊnd] v. → grind.
- ground² [graʊnd] n. ① [the ~] يەر، تۇپراق، زېمىن. ② ئاساس، سەۋەب. ③ ئارقا كۆرۈنۈش. ④ مەيدان. ⑤ <ئېلېكتىر> يەر سىمى || gain ~ تەرەققىي قىلماق، ئىلگىرىلىمەك، راۋاج تاپماق / give [lose] ~ يول قويماق، ئۆتۈنمەك / hold [stand] one's ~ چىڭ تۇرماق، مەيداندا چىڭ تۇرماق / on the ~ of چۈنكى، ئۈچۈن.
- I v. ① (ئايروپىلان، پاراخوت قاتارلىقلار) يەردە توختاپ قالماق، ئۇچۇشتىن توختىماق، توختاتماق. ② ئاساسلانماق، ئاساسلاندىرماق.

- group [gru:p] *n.* گۇرۇپپا.
- grove [grəu] *n.* ئورمانلىق، دەرەخزارلىق.
- grow [grəu] *v.* (grew [gru:]; grown [grəun]) ① ئۆسمەك، ئۆستۈرمەك، يېتىلدۈرمەك. ئاشماق، ئاشۇرماق.
 ② تېرىماق، تېرىلماق. ③ ئايلانماق، بولماق || out of...
 ① (بويى ئۆسۈپ كېيىملىرىنى) كېيەلمەسلىك، پاتماسلىق up/~
 چوڭ بولماق، ئۆسۈپ يېتىلمەك.
- growl [grəul] *v.* ① (ئىت) قاۋىماق، ھاۋشىماق. (ئادەم) ② ھۆركىرىمەك، گۈركىرىمەك. ③ (گۈلدۈرماما) گۈلدۈرلىمەك.
- grown [grəun] *v.* → grow.
- grown-up ['grəunʌp] *adj.* I ياش قۇرامغا يەتكەن، چوڭ بولغان، بالاغەتكە يەتكەن. *n.* I چوڭ ئادەم، ياش قۇرامغا يەتكەن ئادەم.
- growth [grəuθ] *n.* ① ئۆسۈش، يېتىلىش، ئۆستۈرۈش، ئېشىش. ② ئاشۇرۇلغان نەرسە، كۆپەيگەن نەرسە، ئۆستۈرۈلگەن نەرسە، ئۆسكەن نەرسە.
- grudge [grʌdʒ] *v.* I ھەسەت قىلماق، قىزغانماق، چىدىماسلىق. *n.* II كۆرەنمەسلىك، ھەسەت قىلىش، قىزغىنىش.
- gruff [grʌf] *adj.* قوپال، توك، يىرىك.
- grumble ['grʌmbəl] *v.* I غودۇڭشىماق، غودىرىماق. *n.* I ① نارازىلىق. ② تىنىق گۈلدۈرماما ئاۋازى.
- guarantee ['gærən'ti:] *n.* I كاپالەت، كاپالەتنامە. ② بۇرۇن، كېپىل. ③ ھۆددە قىلىنغان بۇيۇم.
- v.* I كاپالەتلىك قىلماق، ۋەدە بەرمەك، كېپىل بولماق، بۇرۇن بولماق.
- guard [gɑ:d] *n.* I ① ھوشيارلىق، پەخەسلىك. ② قوغداش، مۇھاپىزەت قىلىش. ③ مۇھاپىزەتچى، كۆزەتچى، قاراۋۇل. ④ (ئەنگىلىيە تىلىدا) پويىز خىزمەتچىسى.

I. « ئىجازەت بەرمەك، رۇخسەت قىلماق، ئېتىم grant [gra:nt]
راپ قىلماق، ئىقرار قىلماق. II. n. ئىنتام قىلمىدىغان نەرسىلەر
(ھۆكۈمەتتىن) مېھرىلىدىغان پۇل، يەر قاتارلىقلارنى كۆرسىتىدۇ.

grape [greip] n. ئۇزۇم.

I. v. ① تۇتماق، تۇتۇۋالماق، چىڭ تۇتماق. grasp [gra:sp]

② چۈشەنمەك، بىلىمەك، ئۆزلەشتۈرەمەك. II. n. (بىرلىك ئىشلىتىلىپ)

دۇ). ① چۈشەنچە، چۈشىنىش ② تۇتۇش، تۇتۇۋېلىش.

n. ① ئوت، چۆت، ئوت - چۆپ. ② چىملىق، ئوتلاق. grass [gra:s]

n. چېكەتكە grasshopper: ['gra:s, hɒpə]

n. سالاسۇن. grate [greit]

adj. ① مەننەتدار، مەننەتدار قىلىدىغان. grateful ['greɪtʃl]

تەشەككۈر ئېيتىدىغان. ② خۇشاللىق، ھوزۇرلىقلىق.

n. مەننەتدارلىق، تەشەككۈر، رەھمەت. gratitude ['grætitju:d]

n. مازار، قەبرىە. grave¹ [greiv]

adj. ① ئېغىر. ② جىددىي. ③ قاتتىق. ④ ئەس grave [greiv]

تايىدىل.

I. n. ئۇششاق تاش، شېخىل تاش v. II gravel ['grævəl]

(~ling, ~led, ~led) تاش يېيىلتماق، شېخىل يېيىلتماق.

adv. ① سالماقلىق بىلەن، تەمكىن، ئەس gravely ['grævli]

تايىدىل. ② ئېغىر. ③ جىددىي. ④ قاتتىق.

n. ① تارتىش كۈچى. ② ئېغىرلىق كۈچى. gravity ['græviti]

③ ئەستايىدىللىق، سالماقلىق. ④ جىددىيلىك. ⑤ ئېغىرلىق

⑥ قاتتىقلىق.

gray [grei] adj. & n. = grey.

v. ئوتلىماق، ئوتلاتماق (چارۋا ماللارنى). graze [greiz]

I. n. (ھايۋاناتلارنىڭ) ياغ، ماي. II. v. grease [greɪs]

ماق، مايلىماق، ماي سۈركەمەك.

adj. ① چوڭ، يوغان، كاتتا، زور. ② كۆپ، جىق great [greɪt]

③ ئىنتايىن، بەك، ناھايىتى. ④ ئۇلۇغ، بۈيۈك. ⑤ (جانلىق

تىلدا) ئىنتايىن ياخشى، بەك ياخشى.

greatly ['greɪtli] *adv.* ① زور. ② بەك، ئىنتايىن، ناھايىتى.

greatness ['greɪtnɪs] *n.* ① ئۇلۇغلۇق، بۈيۈكلۈك. ② زورلۇق.

چوڭلۇق.

greed [grɪd] *n.* ئاچكۆزلۈك، نەپسى يامانلىق، تويماسلىق،

بېخىللىق.

greedy ['grɪdi] *adj.* ① ئاچكۆز، تويماس، بېخىل. ② تەشنا بول-

غان، ھېرىسمەن.

Greek [grɪk] *n. I* گرېك، گرېك تىلى. *adj. I*

green [grɪn] *adj.* ① يېشىل. ② (دېڭە) پىشىمىغان، خام.

③ تەجرىبىسىز، ئىش كۆرمىگەن. ④ تولۇپ تاشقان، ئۇرغۇپ

تۇرغان.

n. I ① يېشىل رەڭ. ② (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) كۆكتات،

سەي، ئوتياش. ③ چىملىق.

v. ① ...سىگە سالام ئېيتماق. ② قارشى ئالماق: greet

to ~ a friend with a smile دوستىنى خۇش خۇي قارشى

ئالماق.

greeting ['grɪtɪŋ] *n.* سالام، تىنچلىق سوراڭ.

grew [gru:] *v.* → grow.

grey, gray [greɪ] *adj. I* ① كۈلرەڭ. ② تۇتۇق،

n. I كۈلرەڭ.

rief [rɪf] *n.* ھەسرەت، غەم، قايغۇ.

rieve [rɪv] *v.* كۆڭلىنى بۇزماق، قايغۇرماق.

grievous ['grɪ:vəs] *adj.* ① ئېچىنمىشلىق، قايغۇلۇق. ② قاتتىق،

كەسكىن.

grim [grɪm] *adj.* (~mest, ~mer) قاتتىق، سوغۇق (مۇئامىلە):

a ~ expression سوغۇق چىراي.

gospel ['gɒspəl] ① ئىنجىل. ② ئەقىدە.

gossip ['gɒsɪp] n. ① ئەيىبلەش، پىتىنە - ئىغۋا، ئۆسەك سۆز، غەبۋەتچى، پىت

نەيۋەت. ② قۇرۇق گەپ، قۇرۇق پاراك. ③ غەبۋەتچى، پىت

نەخۇر. v. ④ قۇرۇق پاراك سوقماق، گەپ توشماق.

got [gɒt] v. → get.

gotten ['gɒtn] v. → get.

govern ['gʌvən] v. ① باشقۇرماق، ئىدارە قىلماق، ھۆكۈمران

لىق قىلماق. ③ كونترول قىلماق. تەسىر قىلماق.

government ['gʌvnmənt] n. ① سىياسەت. ② ھاكىمىيەت، ھۆ-

كۈمەت، ئىدارە.

governor ['gʌvənə] n. ۋالىي.

govt = government.

gown [gaun] n. ① ئۇزۇن، چاپان، (ئايالچە) پەلتو. ② (ئائىلە)

سى مەكتەپلەرنىڭ) مۇراسىم كىيىمى. ③ سوتچى كىيىمى.

gr. = ① gram. ② gram(me).

grab [græb] v. (bing, ~bed, ~bed) تارتىۋالماق، بۇلىماق،

تۇتىۋالماق.

grace [greɪs] n. ① سىپايلىق، سىلىقلىق. ② (كۆپلۈك ئىش)

لىتىلىدۇ) نازاكەت، لاتاپەت، گۈزەل ئەخلاق. ③ ياخشىلىق،

ئىلتىپات، شەپقەت. ④ رازىلىق. v. ① گۈزەللىشتۈرمەك،

بېزىمەك. ② شان - شەرەپ كەلتۈرمەك.

graceful ['greɪsfʊl] adj. سىپايە، سىلىق، نازاكەتلىك، لاتاپەت

لىك.

gracious ['greɪʃəs] adj. ① يىللىق، يېقىملىق، سەمىمىي.

② مېھرىبان، شەپقەتلىك.

grade [greɪd] n. ① دەرىجە. ② سورت. ③ يىللىق.

④ دىئامېترىكا تىلىدا، نومۇر. ⑤ يانتۇلۇق. v. ⑥ دەرىجىگە ئايرىپ

ماق، سورتقا ئايرىماق.

gradual ['grædjuəl] *adj.* پەيدىنپەي، تەدرىجىي.

gradually ['grædjuəli] *adv.* پەيدىنپەي، بارا - بارا.

graduate¹ ['grædju'eit] *v.* ① ئالىي مەكتەپنى پۈتتۈرمەك، ئۈ -

قۇشنى ئاياغلاشتۇرماق، ئىلمىي ئۇنۋانغا ئېرىشمەك، ئىلمىي

ئۇنۋان بەرمەك. ② ئىشكالا ئويماق، ئىشكالىماق. ③ دەرد -

جىگە ئايرىماق.

graduate² ['grædju:it] *n.* ① (ئەنگىلىيە تىلىدا) ئالىي مەكتەپ

نى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچى. ② (ئامېرىكا تىلىدا) ئوقۇش پۈت -

تۈرگەن ئوقۇغۇچى. ③ «خىمىيە» مىنىستىرى.

graduation [grædju'eɪʃən] *n.* ① ئوقۇش پۈتتۈرۈش. ② (ئامې -

رىكا تىلىدا) ئوقۇش پۈتتۈرۈش مۇراسىمى.

grain [greɪn] *n.* ① ئاشلىق، زىرائەت، دانلىق زىرائەتلەر.

② دان. ③ دانە، دانىچە. ④ (ياغاچ تاش قاتارلىقلارنىڭ) سە -

زىقچە سىزىق يولى.

gram [græm] *n.* → gramme.

grammar ['græmə] *n.* گىرامماتىكا.

gramme, gram [græm] *n.* گىرام.

gramophone ['græməfəʊn] *n.* پاتېفون.

grand [grænd] *adj.* ① ھەيۋەتلىك، ھەشەمەتلىك، سەلتەنەتلىك.

ئۇلۇغۋار. ② مۇھىم، ئاساسىي. ③ پۈتۈن، جەمئىي، ئومۇمىي.

④ (جانلىق تىلدا) ئىنتايىن ياخشى، بەكمۇ ئوبدان. ⑤ كۆ -

كۈللۈك، خۇشاللىق. ⑥ چوڭ، يوغان، زور.

grandfather ['grændfɑ:ðə] *n.* بوۋا.

grandma ['grændmɑ:] *n.* (بالىلار سۆزى) موما، چوڭ ئانا.

grandmother ['grændmʌðə] *n.* موما.

grandpa ['grændpɑ:] *n.* (بالىلار سۆزى) بوۋا.

granite ['grænit] *n.* گرانىت تاش.

granny, grannie ['græni] *n.* موما، چوڭ ئانا.

www.uzghubkit.com
www.uzghubkit.com
www.uzghubkit.com

n. I يارىپىلىم. v. II چاپلىماق، يەملىمەك. glue (glu:)

gm. = gram(me).

v ① چىشلىمەك، غاجىماق. ② باش قاتۇرماق، پەرب (gnaw (no:))
شان بولماق، قىيىنلىق، قىيىنلىق.

v. gone (gon:); went(went); goes (gəuz) ① بار- go (gəu)

ماق، ماڭماق، كەتمەك. ② سوزۇلماق، تۇتاشماق. ③ ئايلا-

ماق، ئۆگمەك. ④ يىقىلماق، ئۆرۈلمەك، بۇزۇلماق، كاردىن

چىقىماق. ⑤ جارالمىماق. ⑥ مەنسۇپ بولماق، تەئەللۇق بول-

ماق. ⑦ قويماق. ⑧ تارقالماق، ئېقىپ يۈرمەك، يېيىلماق.

⑨ [to be ~ ing to] ...ماقچى، ...مەكچى بولماق ||

① ~ after قولغا كەلتۈرمەك، تىرىشماق، تىرىشىپ قولغا كەل-

تۈرمەك. ② قوغلىماق / against ~ قارشى تۇرماق، خىلاپلىق

قىلماق / all out ~ بارلىق كۈچى بىلەن، تولۇق غەيرەتكە

كېلىپ / ahead ~ ئالدىدا ماڭماق، ئالدىدا تۇرماق، ئالغا با-

ماق / back on (upon) ~ خىلاپلىق قىلماق؛ خائىنلىق قىل-

ماق / by ① ئۆتمەك. ② ئاساسەن، ئاساسلانماق / down ~

① (كېمە) چۆكمەك، چۆكۈپ كەتمەك. ② (شامال، دولقۇن) پە-

سەيمەك، تىنچىماق. ③ يەتكۈزمەك، يەتكۈزۈپ بەرمەك /

in for ① (ئىمتىھانغا) قاتناشماق. ② شۇغۇللانماق، مەشغۇل

بولماق، كىرىشەك. ③ قىزىقماق، ئىنتىلىمەك، ھەۋەس قىلماق /

off ① (ئوق) ئېتىلماق، پارتلىماق. ② (يېمەكلىك) بۇزۇل-

ماق / on ① داۋاملاشماق، داۋاملاشتۇرماق. ② تۇغۇلماق،

پەيدا بولماق / out ~ (ئوت، چىراغ) ئۆچمەك، ئۆچۈپ قال-

ماق / over... ~ تەكشۈرمەك، تەكرارلىماق / through ~

① ئۆتكۈزمەك، ئۆتمەك، باشتىن كەچۈرمەك. ② تەپسىلىي تەكشۈر-

مەك، تەكشۈرمەك / through with ~ ئورۇنلىماق، تۈگەتمەك،

ئىزچىللاشتۇرماق.

n. ① (يۈكۈرۈش مۇسابىقىسىدا) ئاخىرقى پەللە. goal (gəul)

- ② ۋارتا (پۇتبول مەيدانىمىكى). ③ ئىشانە، ئىشان، مەقسەت.
- goat [gəʊt] *n.* ئۆچكە.
- god [gɒd] *n.* ① تەڭرى، خۇدا. ② ئەرۋاھ، مەبۇد. ③ بۇد.
- God: [gɒd] *n.* (خىرىستىئان دىنىدا) خۇدا، ئاللا.
- goddess ['gɒdɪs] *n.* ئىلاھە.
- gold [gəʊld] *n.* ① ئالتۇن. ② بايلىق. ③ ئالتۇن رەڭ.
- adj* I ئالتۇن.
- golden ['gəʊldən] *adj.* ① ئالتۇن، ئالتۇندىن ياسالغان. ② ئالتۇندەك، ئالتۇن رەڭ. ③ قىممەتلىك، ئىنتايىن ياخشى، ئەڭ ياخشى.
- golf [gɒlf] *n.* گولفى توپ ئويۇنى.
- gone [gɒn] *v.* → go.
- gong [gɒŋ] *n.* جاڭ.
- good [gʊd] *adj.* I (best [best]; better ['betə]) ① ياخشى. ② خۇش خەۋەر. ③ ماھىر. ④ ئىقتىدارلىق. ⑤ پايدىلىق. ⑥ ئىناق، ئاق كۆڭۈل ⑦ تولۇق. ⑧ ياخشىلىق، ئىناقلىق || (and all) ~ for مەڭگۈ.
- good-by(e) [ˈgʊdˈbaɪ] *int.* خۇش، خەير خۇش، يەنە كۆرۈشەرمىز.
- good-looking [gʊdˈlʊkɪŋ] *adj.* گۈزەل، چىرايلىق، كۆركەم.
- goodly [ˈgʊdli] *adj.* ① گۈزەل، چىرايلىق، كۆركەم. ② خېلى كۆپ.
- goodness [ˈgʊdnɪs] *n.* ① ئاق كۆڭۈللۈك، ياخشى نىيەتلىك. ② گۈزەل ئەخلاق.
- goods [gʊdz] *n.* ① مال. ② كۆچمە مۈلۈك.
- goose [ɡuːs] *n.* ① (geese [ˈgiːs]) غاز. ② غاز گۆشى. ③ ئەخمەق.
- gorgeous [ˈɡɔːdʒəs] *adj.* ① ھەشەمەتلىك، كاتتا. ② شانلىق، پارلاق.

بولماق / out ~ ① ئېلان قىلماق، جاكالماق. ② تەقسىم قىلماق، تارقىتىپ بەرمەك. ③ ئىشلىتىپ بولماق، تۈگەتمەك / over ~
 ① ئۆتكۈزۈپ بەرمەك، تاپشۇرۇپ بەرمەك. ② (جانلىق تىلدا) توختىماق، توختاتماق / up ~ تاشلىماق، ۋاز كەچمەك. n. I
 ئېلاستىكىلىق؛ ئېلاستىكىلىق كۈچ.

given [ˈɡɪvən] v. → give.
 glad [glæd] ① خۇش، خۇشال، خۇشال (*adj.* ~dest: ~der) خۇشلىنىش، خۇشاللىق بىلەن. ② خۇش خەۋەر /
 ئىنارلىق، كىشىنى خۇشال قىلىدىغان: news ~ خۇش خەۋەر /
 I am ~ to see you. مەن سىزنى كۆرگىنىم ئۈچۈن خۇشال
 (سىزنى كۆرۈپ خۇشاللاندىم).

gladly [ˈglædli] *adv.* خۇشال، خۇشاللىق بىلەن.
 glance [glɑːns] ① نەزەر سالماق، بىر قاراپ قويماق. ② پىلىلدىماق، ۋىلىلدىماق.
 n. I ① بىر قاراپ قويۇش، بىر نەزەر. ② پىلىلداش، ۋىلىلداش.
 داش، نۇر چاقناش.

gland [glænd] n. بەز.
 glare [glɛə] ① چاقنىماق، پىلىلدىماق، نۇر چاچماق. ② كۆز ئالايتماق، ھومايماق. n. I ① چاقناش، نۇر چېچىش.
 ② كۆز ئالايتمىش، ھومىيىش.

glass [glɑːs] n. ① ئەينەك، ئەينەك قاچا - قۇچا. ئىستاك. ② كان. ③ (كۆرىدىغان) ئەينەك. ④ (كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ) كۆزەينەك. ⑤ مىكروسكوپ.

glaze [gleɪz] v. I ① ئەينەك سالماق، ئەينەك ئورناتماق. ② سىرلىماق، ساپال سىرى بەرمەك، پارقىراتماق. n. II ساپال

سىرى، سىرى
 gleam [gli:m] n. I غۇۋا. v. II غۇۋا نۇر چىقارماق، پىلىلدىماق.
 n. خۇشاللىق، شاد - خۇراملىق، خۇشال خۇراملىق: glee [gli:]
 ~ full of خۇشاللىقى ئىچىگە پاتماسلىق.

n. جىلغا، جىمجىت جىلغا. *glen* [ɒlən]

v. I ① تېيىلماق، سېرىلماق، تېيىلىپ ماڭماق. *glide* [glaid]

② (ھاۋادا) لەيلەپ ئۇچماق. II n. ① تېيىلىش، سېرىلىش.

② (ھاۋادا) لەيلەپ ئۇچۇش.

n. پلانېر. *glider* ['glaidə]

n. بىر نەزەر، نەزەر، قاراپ قويۇش، كۆرۈپ *glimpse* ['glimps]

كېلىش || catch [get] a ~ of... كۆرۈپ قالماق.

v. چاقنىماق، پىلىلدىماق، پارقىرىماق، چاقناپ *glisten* ['glisn]

تۇرماق.

v. I پارقىرىماق، نۇر چاچماق، نۇر چاقناپ تۇر. *glitter* ['glitə]

ماق، II n. پارلاق، نۇرلۇق، شانلىق.

n. ① شار. ② (the~) يەرشارى. ③ گلوبۇس. *globe* [gləub]

n. ① تۇتۇقلۇق، غۇۋالىق، قاراڭغۇلۇق. ② قاي *gloom* [glu:m]

خۇ، ھەسرەت، غەم - ئەندىشە، روھى - چۈشكۈنلۈك.

gloomy ['glu:mi] adj. ① تۇتۇق، غۇۋا. ② قايغۇلۇق، ھەس -

رەتلىك.

v. ماختىماق، تەرىپلىمەك، مەدھىيىلىمەك. *glorify* ['glɔ:rifai]

adj. ① شەرەپلىك، شانلىق، پارلاق، نۇرلۇق. *glorious* ['glɔ:riəs]

② (جانلىق تىلدا) خۇشال، خۇشال - خۇرام، خۇشاللىققا

چۆمگەن.

n. I ① شەرەپ، شان - شەرەپ، شوھرەت، داڭ، *glory* ['glɔ:ri]

پەخىر. ② ھەيۋەتلىك، ئۇلۇغۋار، ھەشەمەتلىك. II v. ① خۇ -

شال بولماق. ② پەخىرلەنمەك.

n. پەلەي. *glove* [glʌv]

v. I ① قىزىماق، قىزىپ تۇرماق. ② قىزارماق. *glow* [gləu]

③ نۇر چاچماق، ئاپئاق نۇر چىقارماق. II n. ① (بىرلىك ئىش -

لىتىلىدۇ) نۇر چېچىش، ئاپئاق نۇر چېچىش. ② قىزىش.

③ قىزىرىش.

genuine ['dʒenjuɪn] *adj.* ھەقىقىي، راست.

geography [dʒi'ɒɡrəfi] *n.* جۇغراپىيە.

germ [dʒə:m] *n.* ① ئوتا، بىخ، ئسۇندۇرمە. ② تۇپ سەۋەب،

مەنبە، يىلتىز. ③ باكتېرىيە؛ مىكرو ئورگانىزم. ④ كېسەل

لىك باكتېرىيەسى.

German ['dʒə:mən] *adj.* ① گېرمان، گېرمانىيەنىڭ، گېرمان

لىقىنىڭ. ② گېرمانچە، گېرمان تىلىدىكى.

n. ① گېرمان. ② گېرمان تىلى.

gerund ['dʒerənd] *n.* «گرامماتىكا» ھەرىكەتنام.

gesture ['dʒestʃə] *n.* ئىشارەت، ئىمى - ئىشارەت.

get [get]; gotten ['gɒtn] (*v.* got; got (got))

① ئالماق، تاپماق، ئېرىشمەك، قولغا كەل

تۈرمەك. ② گىزىپتار بولماق. ③ كەلمەك، يېتىپ بارماق.

④ (سۈپەت ياكى ئۆتكەن زامان سۈپەتداش پېئىللىرى بىلەن

بىرگە كېلىپ، بولغان، بولۇۋاتقان ياكى بولماقچى بولغان

ئىش - ھەرىكەتنى بىلدۈرىدۇ): angry ~ ئاچچىقلانماق، تېپ

رىكمەك / married ~ تۇرمۇش قۇرماق. ⑤ (قوشما تولدۇرغۇچى

بىلەن بىرگە كېلىپ قىلماق، قىلدۇرماق، دېگەنگە ئوخشاش

ئوقۇملارنى بىلدۈرىدۇ): one's hair cut ~ چېچىنى ياساتماق /

everything ready ~ ھەممىنى تەييارلاپ قويماق. ⑥ قىيىن

چۈشمەك، تەس كەلمەك || have got = about / have ~ تارقال

ماق / along ~ راۋاج تاپماق، ئىلگىرىلىمەك؛ كۈن كەچۈرمەك،

جان باقماق: How are you ~ ting along? ياخشى تۇردى

گىزمۇ؟ / How are you ~ ting along with your work? خىزمىتىڭىز ياخشى كېتىۋاتامدۇ. (ياكى: خىزمەت ئەھۋالىڭىز

قانداقراق) / away ~ ئايرىلماق، قۇتۇلماق / ~ down to

كۆڭۈل قويۇپ، خاتىرجەم بولۇپ (ئۆگەنمەك، ئىشلىمەك، تەت

قىق قىلماق) / in ~ ① كىرمەك. ② يېتىپ كەلمەك، يېتىپ

بارماق. ③ يىغماق (زىرائەتلەرنى) / off ~ ① (ئاپتوموبىل، پويىز قاتارلىقلاردىن) چۈشمەك. ② (كىيىم، ئاياغ قاتارلىقلارنى) سالماق. ③ قۇتۇلماق. / on ~ ① (ئاپتوموبىل، پويىز قاتارلىقلارغا) چىقماق، چۈشمەك، ئولتۇرماق / out ~ ① چىقماق، چىقارماق ② ئايرىلماق. ③ نەشىر قىلماق / over ~ ① (قىيىنچىلىقلارنى) يەڭمەك، تۈگەتمەك. ② (سالامەتلىك) ئەسلىگە كەلمەك / through ~ ① (ئىمتىھاندىن) ئۆتمەك. ② تۈگەتمەك، ئاياغلاشتۇرماق / up ~ (ئۇخلىغان يېرىدىن) تۇرماق، ئورنىدىن تۇرماق.

ghost [gəʊst] n. جىن، ئەرۋاھ.

giant [ˈdʒaɪənt] n. I پالۋان؛ گىگانت. II adj. يوغان، زور. گىگانت.

gift [gift] n. ① سوۋغا، سوۋغات، تارتۇق. ② تالانت، تۇغما. تالانت.

gild [gɪld] v. ① (gilt [gɪlt], ~ed [ˈgɪldɪd]) ھىل بەرمەك. ② بېزىمەك، پەدەزلىمەك؛ ئەدەبىي جەھەتتىن ئىشلىپ چىقماق.

gilt [gɪlt] v. → gild.

ginger [ˈdʒɪŋdʒə] n. ① زەنجىۋىل. (جانلىق تىلدا) غەيرەت، كۈچ، دەرمان، مادار.

gird [gəːd] (girt, girded; girt [gəːt], ~ed [ˈgəːdɪd]) v. ئورىماق، يۆگىمەك، باغلىماق، چەگمەك؛ ئېسىۋالماق، ئاسماق.

girdle [ˈgəːdl] n. ① باغ، بەلباغ. ② تاسمىسىمان جىسىملار.

girl [gɜːl] n. ① قىز. ② ئايال خىزمەتچى.

girt [gəːt] v. → gird.

give [gɪv] (giving [ˈgɪvɪŋ]; given [ˈgɪvən], gave [geɪv]) v. I

① بەرمەك، تەقدىم قىلماق، ھەدىيە قىلماق، تاپشۇرماق. ② ئىشلىمەپچىقارماق. ③ ئۆتكۈزۈمەك. ④ ئۆرۈلمەك، قىنگىياماق. ⑤ ئويۇلماق || away ~ ئاشكارىلاپ قويماق / in ~ يول قويماق، تەسلىم

- n. ھاسراش، ھۆمۈدەش. I
 ① n. دەرۋازا. ② كىلاپان، قاپقاق. gate [geit]
 v. ① يىغماق، يىغىلماق، توپلىماق، توپلانماق، gather ['gæðə]
 جۇغلىماق، جۇغلانماق. ② ئاشماق، ئاشۇرماق. ③ تەخمىن
 قىلماق، مۆلچەرلىمەك. ④ چۈشەنمەك، بىلىمەك. ⑤ قوشۇمىست
 نى تۈرمەك. ⑥ يىرىگىدىماق.
 I n. ① ئۆلچەم. ② ئۆلچىگۈچ gauge, gage [geɪdʒ] ||
 take the ~ of ئۆلچىمەك، مۆلچەرلىمەك.
 I v. ① ئۆلچىمەك؛ مۆلچەرلىمەك؛ باھالىماق. (تەخمىن قىلىش)
 n. ① (سىم) تور. ② داكا (رەخت). ③ گاز gauze [gɔ:z]
 (رەخت).
 v. → give. gave [geɪv]
 adj. ① خۇشال. خۇشاللىققا چۆمگەن؛ جۇشقۇن. gay [geɪ]
 ② رەڭگا-رەڭ؛ ھەر-خىل.
 v. (دائىم بىرلىك ئىشلىتىلىدۇ) زەن-قويۇپ gaze [geɪz]
 قارىماق، تىكىلىپ قارىماق.
 n. ① ئايلىندۇرۇش قۇرۇلمىسى. ② چىشلىق چاق. gear [gɪə]
 ③ قورال - سايمان. ④ ئۆي جاھازىلىرى || ~ in چىشلەش-
 مەك / out of ~ چىشلەشمەسلىك. I v. ① چىشلىق چاققا
 چاتماق. ② قوزغىلىشقا تەييار بولماق، قوزغىلىش ئالدىدا
 تۇرماق ③ تۇتاشماق، تۇتاشتۇرماق || up ~ تېزلەتمەك/
 down ~ ئاستىلاتماق.
 v. → goose. geese [gi:s]
 n. گۆھەر، ئېسىل تاش. gem [dʒem]
 Gen. = General.
 adj. ① ئومۇمىي؛ ئادەتتىكى؛ general ['dʒənərəl]
 ~ knowledge ئادەتتىكى بىلىم. ② باش، پىرىنچى؛
 a ~ secretary باش سېكرېتار / the ~ line باش لۇش

- يەن. ③ ئومۇميۈزلۈك. ئەتراپلىق: election ~ a ئومۇميۈز-
لۈك تاللاش.
- n. گېنېرال. general² ['dʒenərəl]
- n. ① ئومۇمىي پىرىنسىپ، ئومۇمىي generality ['dʒenərə'æliti]
چۈشەنچە، ئومۇمىي بايان. ② [the ~] كۆپچىلىك، كۆپ
سانلىق. ③ ئومۇمىيلىق.
- adv. ① ئادەتتە، ئومۇمەن، ئادەتتىكى generally ['dʒenərəli]
چە قىلىپ: speaking ~ ئادەتتىكىچە قىلىپ ئېيتقاندا.
② كەڭ كۆلەمدە، كەڭ كۆلەملىك، ئومۇميۈزلۈك.
- v. (توك، نۇر، ئىسسىقلىق قاتارلىقلارنى) generate ['dʒenərəit]
پەيدا قىلماق، چىقارماق، بارلىققا كەلتۈرمەك: to ~ heat
ئىسسىقلىق چىقارماق.
- n. مەيدانغا كېلىش، پەيدا بولۇش، generation ['dʒenərə'ɪʃən]
يۈز بېرىش. ② نەسل، ئەۋلاد.
- n. گېنېراتور. generator ['dʒenərəitə]
- n. كەڭچىلىك، مەردلىك، ھىممەتلىك. generosity ['dʒenərə'siti]
- adj. ① مەردانە، مەرد، سېخى. generous ['dʒenərəs]
② مول، باي: كۆپ.
- adj. ① خۇش خۇي، مۇلايىم. ② مۆتىدىل، genial ['dʒi:njəl]
ئىللىق (ھاۋا).
- n. (es ~) تالانت، تالانت ئىگىسى. genius ['dʒi:njəs]
- adj. ① ئاق كۆڭۈل، ياخشى؛ سناق. ② خۇش gentle ['dʒentl]
خۇي، يۇۋاش، مۇلايىم.
- n. (gentlemen) ① مۆتىۋەر، تۆرە. gentleman ['dʒentlmən]
② (كۆپلۈك ئىشلىتىلىپ، ئەرلەرگە ھۆرمەت نام بولۇپ كېلىدۇ)
جانابلار، ئەپەندىلەر.
- adv. ① مۇلايىم، ئىللىق، يېقىملىق. ② ئاسەنتىلىك gently ['dʒentli]
تاغىنا؛ سىلىققىنا. ③ پەيدىنپەي، بارا-بارا.

كېلىپ.

- furthest [ˈfɜːðɪst] . farthest = ① *adv. & adj.* ئەڭ يىراق.
- fury [ˈfjuəri] n. ① غەزەپ، قەھرى - غەزەپ، غەزەپلىنىش، ② قاتتىق، شىددەت؛ دەھشەت.
- future [ˈfjuːtʃə] n. I كەلگۈسى، كېلەچەك، ئىستىقبال || ~ for the ~ in كەلگۈسىدە، كېلەچەكتە.

G

- gain [geɪn] v. I ① ئىگە بولماق، ئېرىشمەك؛ تاپماق. ② ئاشماق، ئاشۇرماق (ئېغىرلىق). ③ تېز كەتمەك، ئىلگىرىلەپ كەتمەك (سائەت سىرتىلىكىسىنىڭ توغرا ۋاقىتتىن ئىلگىرىلەپ كەتكەنلىكىنى كۆرسىتىدۇ). ④ يېتىپ بارماق.
- n. مەنپەئەت، پايدا، نەپ، ھايان.
- gait [geɪt] n. قەدەم، چامدام.
- gal. = gallon(s).
- gale [geɪl] n. بوران.
- gall [gɔːl] n. ① ئوت؛ ئوت سۇيۇقلۇقى. ② ئۆچمەنلىك.
- gallant [ˈgælənt] I *adj.* ① باتۇر، قەھرىمان، جەسۇر. ② ھەشەمەتلىك، سەلتەنەتلىك، پۇزۇر. ③ (ئاياللارغا خۇشامەتچىلىك قىلىدىغان) پوخۇر، خوتۇنپەرس. II n. پوخۇر ئادەم، خو-تۇنپەرس ئادەم.
- gallery [ˈgæləri] n. ① كۆرگەزمىخانا، رەسىم كۆرگەزمىخانا - سى. ② كارىدور. ③ (تەياترخانىلاردا) يۇقىرى قەۋەتتىكى ئورۇن. ④ خاڭ يىولى.
- gallon [ˈgælən] n. (سۇيۇقلۇق ئۆلچەم بىرلىكى) گاللون. (بىر گاللون ئەنگىلىيە ئۆلچىمى بويىچە 4.546 لىترغا، ئامېرىكا ئۆلچىمى بويىچە 3.785 لىترغا تەڭ).

- gallop [ˈgæləp] n. I چېپىش، ئۇچقاندەك چېپىش (ئاتلارنىڭ).
 تېز چاپتۇرماق (ئاتنى)، ئۇچقاندەك چاپماق (ئات).
 gallows [ˈgæləʊz] n. دار.
 gamble [ˈgæmbəl] v. I ① قىمار ئوينىماق. ② ھايانكەشلىك
 قىلماق. n. I ① قىمار. ② ھايانكەشلىك، جازانخورلۇق.
 game [geɪm] n. I ① ئويۇن، تاماشا. ② مۇسابىقە. ③
 ⑧ (كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ) تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى. ④ بىر مەيدان
 دان مۇسابىقە، بىر قېتىملىق مۇسابىقە. ⑤ ئېرىشكەن نومۇر
 (مۇسابىقىدە) ⑥ پىلان. ⑦ ھىيلە - مېكر. ⑦ تاكتىكا.
 ⑧ ئولجا. I azj. ① باتۇر. جەسۇر. ② خالىغان، خالاي
 دىغان، ئىختىيار قىلغان، ئىختىيار قىلىدىغان.
 gang [gæŋ] n. گۇرۇھ، توپ.
 gaol, jail [dʒeɪl] n. تۈرمە، قاماقخانا.
 gap [gæp] n. ① يېرىق، شورا. ② بوشلۇق، ئارىلىق. ③
 پەرق. ④ يېتەرسىزلىك.
 garage [ˈgærɑːʒ, ɡəˈrɑːʒ] n. ① گاراژ. ② ماشىنا رېمونت قىلىش
 زائۇتى.
 garden [ˈgɑːdən] n. باغچا، باغ.
 gardener [ˈgɑːdnə] n. باغۋەن.
 garland [ˈgɑːlənd] n. گۈلچەمبىرەك؛ گۈلتاج.
 garment [ˈgɑːmənt] n. چاپان، تون، پۇركەنجە.
 garrison [ˈgærɪsɪn] n. I مۇھاپىزەتچى قىسىم.
 v. I مۇداپىئە قىلماق، مۇداپىئەدە تۇرماق.
 gas [gæs] n. ① گاز. ② كۆمۈرگازى. ③ زەھەرلىك گاز.
 ④ (ئامېرىكا جانلىق تىلىدا) بېنزين = (gasolene).
 gasolene, gasoline [ˈgæsəliːn] n. (ئامېرىكا تىلىدا) بېنزين
 (= petrol).
 gasp [gɑːsp] v. I ھاسىرېماق، ھۆمۈدىمەك.

frosty ['fro:sti] ① قىروس چۈشكەن. ② ئۇششۇلۇگەن، ئۇششۇك
چۈشكەن.

frown [fraun] v. I قوشۇمىسىنى تۈرمەك، قاپىقى تۈرۈلمەك.
n. II قاپىقىنى تۈرۈش، قوشۇمىسىنى تۈرۈش.

froze [frəuz] v. → freeze.

frozen ['frəuzn] v. → freeze.

fruit [fru:t] n. I يەل - يېمىش، مېۋە - چېۋە، مېۋە.
② نەتىجە. v. II مېۋە بولماق.

fruitful ['fru:tful] adj. ① مېۋىلىك. ② مۇنبەت، ھوسۇللۇق.
③ نەتىجىلىك، ئۈنۈملۈك.

fry [frai] v. مايدا قورۇماق، مايدا پىشۇرماق، مايدا پىشماق.
ft. = foot, feet

fuel [fjuəl] n. I يېقىلغۇ. v. I يېقىلغۇ قاچىلماق.

fugitive ['fju:dʒitiv] n. I قاقچۇن. adj. I قېچىپ يۈرگەن،
قېچىپ كەتكەن. ② بىردەملىك، بىرمەھەللىك.

fulfil' fulfill [ful'fil] (fulfilling; fulfilled; fulfilled) v.

① ئادا قىلماق، ئورۇنلماق، ئىشقا ئاشۇرماق (ۋەدە، ۋەزىپە
قاتارلىقلارنى). ② قاندۇرماق، قانائەتلەندۈرمەك (ئارزۇ).

full [full] adj. I ① لىق، تولۇق، توق. ② يېتەرلىك.

پۈتۈن، تامامەن. ③ تولغان، تاشقان. ④ كەڭ - كەڭرى ||
in ~ تامامەن، تولۇق، تەپسىلىي / to the ~ باشتىن -

ئاياغ، تامامەن، ئۈزۈل - كېسىل.

adv. I پۈتۈنلەي، تامامەن، تولۇق.

ful(l)ness ['fulnis] n. ① تولۇق، لىق. ② مول.

fully ['fuli] adv. پۈتۈنلەي، تامامەن، يېتەرلىك.

fun [fʌn] n. تاماشا، ئويۇن، ئويۇن - تاماشا، چاقچاق.

function ['fʌŋkʃən] n. I ① رول، خىزمەت، ئىقتىدار، تەسىر.

ئۈنۈم. ② بۇرچ، ۋەزىپە. v. I ① ھەرىكەتلەنمەك، خىزمەت

قىلماق، ئايلانماق. ② ۋەزىپىسىنى ئۆتىمەك، رول ئوينىماق
(بەدەن ئورگانلىرى.)

n. ① كۆمۈلۈپ ياتقان بايلىق. ② مەخسۇس ئاجە fund [fʌnd]
رىتىلغان پۇل، فوند، مەبلەغ، سەرمايە. ③ بايلىق مەنبەسى.
fundamental [ˌfʌndə'menti] I adj. ئاساسىي، تۈپ،
ئېگىزلىك.

n. دەپنە مۇراسىمى. funeral ['fju:nərəl]

n. (es, fungi ['fʌŋɡai] ~ es) مۈگۈ. fungus ['fʌŋɡəs]

n. ① ۋورونكا. ② (پويىز، پاراخوت قاتارلىقلار- funnel ['fʌnl]
نىڭ) كاناي، تۇرخۇن.

adj. ① قىزىق، ھەييار، كۈلكىلىك. ② ئەجەپ funny ['fʌni]
لىنىرلىك، غەلىتە، ئاجايىپ، غەيرىي.

n. ① تۈك. يۈك (مۈشۈك، توشقان قاتارلىقلارنىڭ). fur [fə:]
② تېرە، ھايۋانات تېرىسى.

adj. ① غەزەپ، غەزەپلەنگەن. ② دەھشەت furious ['fjuəriəs]
لىك، قاتتىق، شىددەتلىك.

n. مەش. furnace ['fə:nis]

v. ① تەمىنلىمەك. ② (ئۆيىنى) تۈزەشتۈرمەك، furnish ['fə:nɪʃ]
زىننەتلىمەك، بېزىمەك.

n. ئۆي جاھازلىرى ۋە تىزىپ قويۇلغان furnishings ['fə:nɪʃɪŋz]
نەزىمىلەر.

n. ئۆي جاھازلىرى. furniture ['fə:nɪtʃə]

n. ① تاپ (ئۇرۇق سالىدىغان تاپ). furrow ['fʌrəu]
② (يۈزدىكى) قورۇق.

I adv. & adj. ① father = further ['fə:ðə] ② يەنە بىر
قەدەم، تېخىمۇ، يەنىمۇ، تېخىمۇ كۆپ، يەنىمۇ ئىچكىرىلەپ. ئال

ئاساسىي، ئىلگىرى سۈرمەك. ② ئۇنىڭ ئۈستىگە، يەنە
furthermore ['fə:ðə'mɔ] adv. بەلكى، ئۇنىڭ ئۈستىگە، يەنە

- ② نۆۋەت؛ قېتىم؛ مەرتەم.
- frequent¹ ['fri:kwənt] - *adj.* كۆپ قېتىم، دائىم، كەينى - كەينىدىن، دائىملىق.
- frequent² [fri:'kwent] - *v.* پات - پات بارماق، دائىم بېرىپ تۇرماق.
- frequently ['fri:kwəntli] - *adv.* ① كۆپلەپ، كەينى - كەينى نىدىن. ② دائىم.
- fresh [fref] - *adj.* ① يېڭى، يېپيېڭى. ② ساپ تازا. ③ ئوچۇق، قېنىق، روشەن. ④ تۈزى ئاز، تۈزى كەم.
- freshman ['frefsmən] - *n.* (freshmen) يېڭى ئوقۇغۇچى (ئالىي مەكتەپلەردە).
- fret [fret] - *v.* (~ting; ~ted; ~ted) ① زېرىكمەك. ② زېرىكتۈرمەك. ③ بېشى قاتماق، تىت - تىت بولماق، تىت - تىت قىلماق، زېرىكتۈرمەك.
- Fri. = Friday.
- friar ['fraiə] - *n.* موناخ.
- friction ['frikʃən] - *n.* سۈركىلىش.
- Friday ['fraidi] - *n.* جۈمە. جۈمە كۈنى.
- friend [frend] - *n.* دوست، ئاغىنە || make ~s with... بىلەن... make ~s again ... ئاغىنە بولماق، بىلەن دوست بولماق / قايتىدىن ياراشماق.
- friendly ['frendli] - *adj.* دوستانە، سەمىمىي، يېقىندىن.
- friendship ['frendʃip] - *n.* دوستلۇق.
- fright [fraɪt] - *n.* ① چۆچۈش، چۆچۈتۈش. ② (جانلىق تىلدا) سەت، كۆرۈمسىز، بەتەشەرە.
- frighten ['fraɪtn] - *v.* قورقۇتماق، چۆچۈتمەك، ئۈرگۈتمەك.
- fringe ['frɪndʒ] - *n.* ① پۇپۇك، چوچا. ② بويى، چېتى، ياقىسى (ئورمانلىق، كىشىلەر توپى قاتارلىقلارنىڭ).

fro [frəu] *adv.* (پەقەت تۆۋەندىكى سۆز بىرىكمىسىدىلا ئىشلىتىلىدۇ): to and ~ بېرىپ - كېلىپ، كېلىپ - كېتىپ.

frock [frɒk] *n.* ① ئايالچە كاستوم، پلات. ② تاش كىيىم (باللارنىڭ). ③ پوپلار تونى.

frog [frɒg] *n.* پاڭا.

frolic [ˈfrɒlɪk] *v.* I (~ ing, ~ ed, ~ ed) ئوينىماق، ئويناش. *n.* I ئويۇن - تاماشا، خۇشال - خۇراملىق.

from [frɒm, frəm] *prep.* I ① (ئۇيغۇرتىلىمىدىكى چىقىش كېلىش قوشۇمچىلىرى ..دىن، ..تىن بىلەن ئىپادىلىنىدۇ): now on ~ ھازىردىن باشلاپ / a to z ~ ھېشىدىن ئا - خىرغىچە. ② (سەۋەب، ئاساسلىنىش قاتارلىقلارنى بىلدۈرىدۇ): die ~ cholera ۋابا كېسەلى بىلەن ئۆلمەك / judge ~ sbs. conduct بىراۋنىڭ ھەرىكىتىگە ئاساسەن ھۆكۈم چىقارماق. ③ (خام ماتېرىيال، ماتېرىيال، خېرىت قاتارلىقلارنى كۆرسىتىدۇ): steel is made ~ iron پولات تۆمۈردىن تاۋل - نىدۇ. ④ (پەرقلەندۈرۈش، تاللاش قاتارلىقلارنى كۆرسىتىدۇ): know right ~ wrong توغرا بىلەن خاتانى پەرق ئەت - مەك. ھەق بىلەن ناھەقنى پەرق ئەتەك.

front [frʌnt] *n.* I ① [the ~] ئالدى، ئالدى تەرەپ، يۈزى. ② فرونت، ئالدىنقى سەپ، ئۇرۇش سېپى || in ~ of ... نىڭ ئالدىدا. *adj.* I ئالدى، ئۇدۇل، ئالدىنقى. *v.* II يۈزلەنمەك، يۈزلەندۈرمەك.

frontier [ˈfrʌntɪə] *n.* چېگرا، دۆلەت چېگرىسى، چېگرا رايونى.

frost [frɒst] *n.* I ① قاتتىق سوغۇق، قەھرىتان سوغۇق. ② قىروس. ③ (جانلىق تىلدا) رايى قايتقان ئىش؛ مەغلۇبىيەت. *v.* I ① قىرو چۈشمەك. ② مۇزلىماق، توڭلىماق. ③ نۇرى يوقالماق (ئەينەكنىڭ)، پارقىرىماسلىق.

- founder ['faundə] n. ئاساس سالغۇچى، ئاساسچى، قۇرغۇچى.
- foundry ['faundri] n. قۇيىمچىلىق سېخى.
- fountain ['fauntin] n. فونتان، بۇلاق، بۇلاق سۈيى.
- fountain-pen ['fauntin'pen] n. قەلەم، كاڭبى.
- four [fɔ:] num. تۆت.
- fourteen ['fɔ:ti:n] num. ئون تۆت (14).
- fourteenth ['fɔ:'ti:nθ] num. ① ئون تۆتىنچى. ② ئون تۆت تىم بىر.
- fourth [fɔ:θ] num. ① تۆتىنچى. ② تۆتىن بىر.
- fowl [faul] n. ① ئۆي قۇشلىرى. ② توخۇ. ③ توخۇ گۆشى، قۇش گۆشى.
- fox [fɒks] n. (es ['fɒksiz] ~) تۈلكە.
- fraction ['frækʃən] n. ① پارچە، پارچە - پۇرات نەرسىلەر. ② «ماتېماتىكا» كەسىر سان.
- fragment ['frægmənt] n. ① پارچە، پارچە - پۇرات نەرسىلەر، لەر، ئۇشاق - چۈششەك نەرسىلەر. بۆلەك.
- fragrance ['freigræns] n. خۇشپۇراق، خۇشبوۋى.
- fragrant ['freigrænt] adj. خۇش پۇراقلىق، خۇش بۇي.
- frail [freil] adj. ئاجىز، ھالسىز، زەئىپ.
- frame [freim] n. I ① جاھاز، رامكا، رام، ئىسكىلىنت. ② قۇرۇلما، تۈزۈلمە. ③ كۆڭۈل، كەيپىيات، كەيپ، روھ. ④ ئۈستىخان، بەدەن، تەن. II ① قۇرماق، تۈزىمەك، بەرپا قىلماق.
- framework ['freimwɜ:k] n. ① جاھاز، رام، قۇرۇلما، تۈزۈلمە. ② ئورگان؛ ئىسكىلىنت.
- frank [fræŋk] adj. تۈز، ئوچۇق، تۈز كۆڭۈللۈك، ئوچۇق كۆڭۈل لۈك، سەمىمىي.
- frankly ['fræŋkli] adv. تۈز، ئوچۇق، تۈز كۆڭۈللۈك بىلەن،

سەمىمىيلىك بىلەن.

fraud [frɔ:d] n. ① ئالدامچىلىق، ساختىپەزلىك، ھىيلە.

② ئالدامچى، ساختىپەز.

free [fri:] adj. I (~ st ['fri:st]; ~ r ['fri:ə]) ① ئەر -

كىن، ھۆرلۈك. ② ئىختىيارىي، بەھوزۇر، بىمالال. ③ بوش،

بوش - بىكار. ④ بېلەتسىز، ⑤ باجسىز، باج ئېلىن

مايدىغان. v. I ① بوشاتماق، قويۇپ بەرمەك. ② ئەركىن

لىكىگە ئېرىشمەك.

freedom ['fri:dəm] n. ئەركىنلىك، ھۆرىيەت، ھۆرلۈك، ئەركىن

لىك. ② ئەركىنلىك ھوقۇقى، ئىشلىتىش ھوقۇقى.

freely [fri:li] adv. ① ئەركىن ھالدا، ئىختىيارىي. ② ھەق

سىز، پۇلسىز. ③ تۈز، ئۇدۇل.

freeman ['fri:mən] n. (freemen) ① ھۆرلەر. ② گراژدان.

freeze [fri:z] v. (froze [frəuz]; frozen ['frəuzn])

① مۇزلىماق، مۇزلاتماق، مۇزلاپ قالماق.

② توڭلىماق، توڭلاتماق (مۈلۈك، پۇل قاتارلىقلار). ③ توڭ

لاپ ئۆلمەك.

freight [freit] n. ① يۈك، مال. ② كىرا، توشۇش ھەققى،

يۆتكەش راسخوتى. ③ سۇ ترانسپورتى. ④ «ئامپىرىكىدا»

قۇرۇقلۇق ترانسپورتى.

freighter ['freitə] n. ① يۈك پاراخودى. ② يۈك ئايرو -

پىلانى.

french [frentʃ] adj. I ① فرانسۇز، فرانسىيىنىڭ. ② فران

سۇزچە، فرانسۇز تىلىنىڭ. n. II ① (the ~) (بارلىق)

فرانسۇزلار؛ فرانسىيىلىك. ② فرانسۇز تىلى.

Frenchman ['frentʃmən] n. (Frenchman) فرانسىيىلىك،

فرانسۇز.

frequency ['fri:kwənsi] n. ① كۆپ؛ قايتا - قايتىلاش.

دەرەخ ئاچمىقى، ئاچال.

forlorn [fə'lo:n] ① ئۈمىدسىز. ② يەككە - يېگانە، يالغۇز.

form [fɔ:m] ① *n.* I شەكىل، فورما. ② ھالەت، تىپ. ③ ئەدەب، قائىدە، يوسۇن. ④ مۇراسىم. ⑤ جەدۋەل، مىخېما. ⑥ *v.* I شەكىللەنمەك، شەكىللەندۈرمەك، ھاسىل بولماق، تەركىب تاپماق، تۈزۈلمەك. ② ئادەتلىنمەك، ئادەتلەندۈرمەك. ③ خىيالىغا كەلمەك، خىيالىغا كەلتۈرمەك. ④ تەشكىللىمەك، تەشكىللەنمەك. ⑤ قۇرماق، قۇرۇلماق.

formal ['fɔ:məl] ① رەسمىي. ② فورمال، تاشقى، شەكىلەن، شەكلىي.

formation [fɔ:'meɪʃən] ① شەكىل، فورما؛ تۈزۈلۈش، شەكىللىنىش. ② (ھەربىي) سەپ تۈزۈش، سەپ تارتىش، دۈيەلەر - گە بۆلۈش.

former ['fɔ:mə] ① ئالدىنقى، ئالدىنقىسى. ② ئىلگىرىكى، بۇرۇنقى.

formerly ['fɔ:məli] ئاۋۋىلى، ئىلگىرى، بۇرۇن.

formula ['fɔ:mjʊlə] ① فورمۇلا. ② تەكەللۇپ سۆزى. ③ رېتسىپ.

forsake [fə'seɪk] ((fə'seɪkən) ~ n: forsook [fə'sʊk]) *v.* تاشلىۋەتمەك، ۋاز كەچمەك، ئىرغىتىپ تاشلىماق، ئايرىلماق.

fort [fɔ:t] قورغان، قەلئە، قورول.

forth [fɔ:θ] ① ئالدىغا، ئالدىغا قاراپ، ئىلگىرىلەپ.

back and ~ / from this day ~ ئالدىغا كەينىگە. ② تېشىغا، سىرتىغا.

forthwith ['fɔ:θ'wiθ] *adv.* دەرھال، شۇئان.

fortieth ['fɔ:tiiθ] ① قىرىقىنچى. ② قىرىقتىن بىر.

fortnight ['fɔ:tnait] ① ئىككى ھەپتە.

- fortress ['fɔ:tɪs] *n* قورغان، قەلئە، قورول.
 fortunate ['fɔ:tʃənɪt] *adj.* تەلەپلىك، ئامەتلىك.
 fortunately ['fɔ:tʃənɪtli] *adv.* تەلەپ، ئامەت.
 fortune ['fɔ:tʃən] *n.* ① پېشانە، تەقدىر؛ ئامەت، تەلەپ. ② بايلىق.
 forty ['fɔ:ti] *num.* قىرىق.
 forward, forwards ['fɔ:wəd, 'fɔ:wədz] *adv.* I ئالدىغا، ئالدىغا
 قاراپ، ئالغا ئىلگىرىلەپ. II *adj.* ① ئالدىنقى، ئالدىن
 قى سەپتىكى. ② بالدۇر، بالدۇرقى، بۇرۇن. ③ قىزغىن،
 قىزىقىدىغان. III *v.* ① ئالغا سۈرمەك، ئىلگىرى سۈرمەك.
 ④ تاپشۇرماق، تاپشۇرۇپ بەرمەك. ⑤ ئەۋەتىپ بەرمەك، يەت
 كۈزۈپ بەرمەك (خەت ۋە باشقىلارنى).
 fossil ['fɒsl] *n.* ① تاشقا ئايلانغان جىسىم. ② جاھىل، كاج،
 تەرسا. I *adj.* تاشقا ئايلانغان جىسىملاردەك، تاشقا ئايلان
 غان جىسىملارنىڭ. ② چىرىك، كونا.
 foster ['fɒstə] *v.* ① باقماق، بېقىۋالماق، قارىماق، تەربىيەلە
 مەك. ③ ياردەم بەرمەك. ④ ئىلگىرى سۈرمەك. ⑤ ئىلھام
 بەرمەك، رىغبەتلەندۈرمەك. II *adv.* باققان، بېقىۋالغان:
 a ~ child باققان بالى.
 fought [fɔ:t] *v.* → fight.
 foul [faʊl] *adj.* I ① ئىپلاس، پەسكەش، مەينەت، سېسىق،
 بەتئىبۇي. ② ئوسال، رەزىل، قەبىھ، يامان. II *n.* «تەنتەربىيە»
 قائىدىگە خىلاپلىق قىلىش. III *v.* ① مەينەت قىلماق، مەينەت
 بولماق، بۇلغىماق، بۇلغانماق. ② (كېمە) سوقۇلماق، سوقماق.
 found¹ [faʊnd] *v.* → find.
 found² [faʊnd] *v.* ① قۇرماق، تەكلىمەك، ئورناتماق، قۇرۇل
 ماتى، ئاساس سالماق. ② ..گە ئاساسلانماق.
 foundation [faʊn'deɪʃən] *n.* ① قۇرۇش، قۇرۇلۇش، ۋۇجۇدقا
 كېلىش. ② فوند، مەبلەغ. ③ ئاساس، ئۇل.

forbear [fɔ:'beə] (forborne [fɔ:'bɔ:n]; forbore [fɔ:'bɔ:]) *v.*
تۇنماق، باسماق، سەۋر قىلماق، تاقەت قىلماق.

forbid [fə'bid] :forbad [fə'bæd], forbade [fə'beid] *v.*
~ding [fə'bidɪŋ] :~den [fə'bidn] مەنئى قىلماق، توسە-
ماق، رۇخسەت قىلمىماسلىق.

forbore [fɔ:'bɔ:] *v.* → **forbear.**

forborne [fɔ:'bɔ:n] *v.* → **forbear.**

force [fɔ:s] *n.* ① كۈچ، قۇۋۋەت، قۇۋۋەت، كۈچ - قۇۋۋەت. ② زور-
لۇق كۈچى، بېسىم، تەھدىت. ③ ھەربىي قىسىم، قوشۇن.

④ «قانۇندا» ئۇنۇم || ~ come into ~ كۈچكە ئىگە بولماق / in ~
كۈچكە ئىگە، ئۇنۇملۇك / ~ put into يۈرگۈزمەك. *v.* I

① تاڭماق، مەجبۇرلىماق، زورلۇق قىلماق، زورلىماق، قىستە-
ماق. ② تۈرتكە بولماق، مەجبۇر قىلماق.

ford [fɔ:d] *n.* I (دەريا، دېڭىز، كۆل قاتارلىقلارنىڭ) تېيىز
جاي. *v.* I كېچىپ ئۆتمەك.

fore [fɔ:fə] *adv. & prep.* ئالدى، ئالدىدىكى.

forecast ['fɔ:kə:st] *v.* I (ed, ~; ed, ~) ① ئال-
دىن مەلۇمات بەرمەك. ② مۆلچەرلىمەك. *n.* I ① ئالدىن بې-

رىلگەن مەلۇمات. ② مۆلچەر.

forefather ['fɔ:fə:ðə] *n.* ئاتا-بوۋا، ئەجداد.

forehead ['fɔrɪd] *n.* پېشانە، ماڭلاي.

foreign ['fɔrɪn] *adj.* ① چەت ئەل، چەت تاشقىسى؛
languages ~ چەت ئەل تىلى / policy ~ تاشقى سىياسەت.

② چەت ئەلدىن كەلگەن، چەت ئەلنىڭ؛ سىرتتىن كەلگەن، سە-
رتنىڭ.

foreigner ['fɔrɪnə] *n.* چەت ئەللىك.

foreman ['fɔ:mən] *n.* (foremen) ئىش بېشى، گۇڭتۇ، ئاقساقال
(ئىش باشقۇرغۇچى).

- foremost ['fɔ:məʊst] ① *adv.* دەسلەپكى، ئاۋۋالقى. ② *prep.* رىنجى دەرىجىلىك، ئەلا سۈپەتلىك. ③ *adj.* مۇھىم، ئاساسىي.
- forenoon ['fɔ:nu:n] *n.* چۈشكچە، چۈشتىن بۇرۇن.
- foresee [fɔ:si:] (foreseen [fɔ:'si:n] ; foresaw [fɔ:'sɔ:]) *v.* ئالدىن بىلمەك، ئالدىن كۆرمەك.
- forest ['fɔrɪst] *n.* ① ئورمانلىق. ② (قويۇق ئورمانلىقتەك قەد كۆتۈرۈپ تۇرغانلىقىنى بىلدۈرىدۇ) : a ~ of red flags يۇق ئورمانلىقتەك قەد كۆتۈرۈپ تۇرغان قىزىل بايراقلار.
- foretell [fɔ:'tel] (foretold ; foretold [fɔ:'tɔuld]) *v.* بەرمەك، خەۋەر بەرمەك، ئالدىنئالا ئېيتماق، بىشارەت بەرمەك.
- forever [fə'revə] *adv.* ① مەڭگۈ، ئەبەدىي، ئۆمۈرۋايەت. ② دائىم، ھەمىشە.
- forfeit ['fɔ:fɪt] *v.* I مەھرۇم بولماق، يوقاتماق، قىلدىن بەرمەك. *n.* I جەرمانە؛ مۇسادىرە قىلىنغان نەرسە.
- forgave [fə'geɪv] *v.* → forgive.
- forge [fɔ:dʒ] *v.* I ① دومنا پېچ. تاۋلاش سېخى. ① سوتماق، يازغانلىماق. ② يالغاندىن ياسىماق، ئويدۇرۇپ چىقارماق. ③ قارماق.
- forget [fə'get] ; forgotten [fə'gɒtn] ; forgot [fə'gɒt] *v.* (~ ting) ئۇنتۇماق، ئېسىدىن چىقماق || oneself ~ ① ئۆزىنى ئۇنتۇماق. ② خۇدىنى بىلمەسلىك.
- forgive [fə'gɪv] (forgiven [fə'gɪvn] ; forgave [fə'geɪv]) *v.* كەچۈرمەك، ئەپۇ قىلماق، كەڭخېلىك قىلماق.
- forgiveness [fə'gɪvnɪs] *n.* كەچۈرۈش، كەڭخېلىك قىلىش، ئەپۇ قىلىش.
- forgot [fə'gɒt] *v.* → forget.
- forgotten [fə'gɒtn] *v.* → forget.
- fork [fɔ:k] *n.* ① ئارا قوشۇق. ② تىرنا، ئارا. ③ ئاچماق.

لاخىشلىرى.

v. ① ئەگەشمەك، كەينىگە كىرمەك، بىللە بول ['fələu] follow
 ② بويلاپ ماڭماق، بويلىماق ③ چۈشەندىمەك، بىلمەك،
 ئىزۋەشتۈرمەك. ④ شۇغۇللانماق || as ~ s تۆۋەندىكىچە،
 تۆۋەندىكىدەك / out ~ ئىزچىللاشتۇرماق / up ~ ① قوغلا-
 ماق، ئىزدىمەك. ② ئاخىرغىچە ئېلىپ بارماق، تېخىمۇ غەيرەت
 قىلماق.

n. ① ئەگەشكۈچى. ② ھەمراھ. ③ مۇرىت، ['fələuə] follower
 مۇخلىس.

adj. I following ['fələuɪŋ] تۆۋەندىكى، ئۇندىن قالسا؛ ئۇلاپلا.
 n. II (the~) تۆۋەندىكىلەر، تۆۋەندىكى ئىشلار.

n. ئەخمەقلىق، دۆنلىك، كالۋالىق، نادانلىق. ['fəli] folly

adj. ① خۇشتار، ھەۋەسمەن. ② ئارزۇلۇق، ئام. [fənd] fond
 راق || be ~ of ... گە خۇشتار بولماق، قىزىقماق.

n. يېمەكلىك، يېمەك - ئىچمەك، ئوزۇق - تۈلۈك، [fu:d] food
 ئوزۇقلۇق.

n. ئەخمەق، دۆت، كالۋا، ھاماقەت. [fu:l] fool

v. I ئەخمەق قىلماق، ئەخمەقلىق قىلماق، ساختىپەزلىك قىل-
 ماق، ئالدىماق || away ~ (پۇل، ۋاقىت قاتارلىقلارنى)
 ئىسراپ قىلماق / with ~ ئەخمەق قىلماق.

adj. dōt, ئەخمەق، كالۋا. ['fu:lɪʃ] foolish

adv. dōtliʃliپ، دۆنلىك قىلىپ، ئەخمەقلىق ['fu:lɪʃli] foolishly
 بىلەن، ھاماقەتلىك بىلەن.

n. B (feet [fi:t]) ① پۇت. ② تىۋۇ، تەگ. [fut] foot
 ③ فۇت (ئىنگىلىز چىمى). ④ پىيادە ئەسكەر || on ~ پىيادە /
 on one's feet ئۆرە تۇرماق، سالامەتلىكى ئەسلىگە كەلمەك.
 I v. ① پىيادە ماڭماق. ② تۆلىمەك، بەرمەك (پۇلنى).
 ③ قوشۇپ ھېسابلىماق.

football ['fʊtbɔ:l] n. پۇتبول.

footstep ['fʊtstɛp] n. قەدەم، چامدام، ئاياغ تاۋۇشى.

for [fɔ:; fə] prep. I (مەقسەتنى كۆرسىتىدۇ) ئۈچۈن:

fight ~ the cause of communism كۈمبۇنۇزم ئىشلىرى

ئۈچۈن كۈرەش قىلماق / to go ~ a walk ئايلىنىپ كەل

مەك. ② (نىشان، يۆنىلىش قاتارلىقلارنى كۆرسىتىپ، ئۇيغۇر

تىلىدىكى ... غا، - قا، - گە، كە دېگەنگە ئوخشاش قوشۇمچە

مىلار بىلەن ئىپادىلىنىدۇ): the train ~ Paris پارىژغا بارىد

غان پويىز / teach ~ sb. بىراۋغا دەرس ئۆتەك. / .

He is getting on ~ fifty ئۇنىڭ يېشى ئەللىككە يېقىن

لاشتى. ③ (سەۋەبىنى كۆرسىتىدۇ): ... سىقى ئۈچۈن، ...

Thank you ~ your advice تۈپەيلىدىن: ...

ماڭا نەسىھەت قىلغانلىقىڭىز ئۈچۈن رەھمەت. ④ (ۋاقىت،

ئارىلىق قاتارلىقلارنى كۆرسىتىدۇ): a long while ~ خېلى

ئۇزۇن / walk ~ a mile بىر چاقىرىم يول يۈرمەك / ~hours

بىر قانچە سائەت / ~days بىر نەچچە كۈن / ~ years

بىر قانچە يىل. ⑤ (قوللاش، ھىمايە قىلىش قاتارلىقلارنى

بىلدۈرىدۇ): Are you ~ or against the plan? بۇ پىلان

غا قوشۇلمايسىز قوشۇلمايسىز؟ ⑥ (... - نىڭ ئورنىدا، ...

- گە ۋە كالىتەن دېگەنگە ئوخشاش ئۇقۇملارنى بىلدۈرىدۇ):

Please say good-bye to your father ~ me. مېنىڭ

ئورنىدا ئاتىڭىزغا خوش دەپ قويۇڭ: / B. A. stand ~ Ba-

achelor of arts. ھەرىپى ئىجتىمائىي پەنلەر

باكالاورلىقىغا ۋە كىلىملىك قىلىدۇ. / He took me ~ my brother.

ئۇ مېنى ئۇكامنىڭ ئورنىدا كۆرۈۋاتىدۇ. conj. II چۈن

كى، ... - لىقى ئۈچۈن: He could not leave,

~ he was expecting a visiter ئۇ بىراۋغا ساقلاۋاتقىنى

ئۈچۈن كېتەلمەيدۇ،

لىمە بەلگە.

- flock** [flɒk] *n.* ① توپ، پادا، ئۇيۇر. ② كىشىلەر توپى. *v.* يىغىلماق، توپلاشماق، توپ بولۇپ يىغىلماق.
- flood** [flʌd] *n.* ① كەلكۈن، قىيان، تاشقىن. ② كۆپلەپ ئېقىش. ③ كۆپلەپ ئەۋەتمەش (خەت - چەك). *v.* ① كەلكۈن كەلمەك، سۇ بېسىپ كەتمەك. ② چۆكۈپ كەتمەك.
- floor** [flɔː] *n.* ① پول، تاختاي (يەرگە ياتقۇزۇلغان). ② قەۋەت (بىنانىڭ).
- flour** [ˈflaʊə] *n.* ① نو، نوگەش. ② پاراشوك، ئۇۋاق، كۆكۈم.
- flourish** [ˈflaɪrɪʃ] *v.* ① گۈللىمەك، گۈللەنمەك، گۈللەپ ياشىماق. ② پۇلاڭلاتماق، ئويناتماق (قىلمىچ، قول قاتارلىقلارنى).
- flow** [fləʊ] *v.* ① ئاقماق. ② ئۆرلىمەك، كۆتۈرۈلمەك. ③ ساغ-گىلاپ تۇرماق.
- flower** [ˈflaʊə] *n.* گۈل.
- flowery** [ˈflaʊəri] *adj.* ① گۈللۈك؛ گۈلدەستە. ② چىرايلىق (سۆز).
- flown** [fləʊn] *v.* → fly.
- fluent** [ˈfluːənt] *adj.* راۋان، سۈدەك، چۈشىنىشلىك، ئۇقۇملۇق. *adv.* → fluently.
- fluently** [ˈfluːəntli] *adv.* → fluent.
- fluid** [ˈfluːɪd] *n.* ① ئاقما، ئاقما جىسىملارنىڭ. ② ئۆز-كېرىشچان، تۇراقسىز. *n.* ② ئاقما جىسىم.
- flung** [flʌŋ] *v.* → fling.
- flush** [flʌʃ] *v.* ① (يۈزى) قىزارماق. ② خۇشال بولماق، خۇشال قىلماق. ③ ھاياجانلانماق، ھاياجانلاندىرماق. ④ ئاق-چاق، شىددەت بىلەن ئاقماق. ⑤ يۇماق.

- flute [flu:t] n. I نەي، توغرا نەي. I v. نەي چالماق.
- flutter ['flʌtə] v. ① قانات قاقماق. ② لەپىلدىمەك. ③ (يۈ-) رەك سوقماق، قالايمىقان سوقماق.
- fly¹ [flai] n. چۈشۈن.
- fly² [flai] v. (flown [fləʊn]; flew [flu:]) ① ئۇچماق، ئۈ- چۇرماق. ② (ئايروپىلان) ھەيدىمەك. ③ لەپىلدىمەك. ④ ئۇچ- قاندىك يۈگۈرمەك، ئۇچقاندىك ماھىمات، ئۇچقاندىك ئۆتمەك. ⑤ قاچماق، قېچىپ كەتمەك.
- flying ['flai'ɪŋ] adj. ئۇچار، ئۇچىدىغان، ئۇچقاندىك.
- foam [fəʊm] n. I كۆپۈك، ماغزاپ. I v. ماغزاپ چىقماق، ماغزاپ چىقارماق، ماغزاپ ئۆرلىمەك.
- foamy ['fəʊmi] adj. كۆپۈكلۈك، ماغزاپتەك، ماغزاپ.
- focus ['fəʊkəs] n. (foci ['fəʊsai], ~ es ['fəʊkəsiz]) ① فوكۇس. ② كېسىشىش نۇقتىسى، كېسىشىش ئارىلىقى. ③ مەركەز، ھەرىكەتلىنىش مەركىزى. I v. ① فوكۇسقا يىغماق، فوكۇسقا يىغىلماق. ② مەركەزلەشمەك، مەركەزلەشتۈرمەك، توپ- لىماق، توپلانماق.
- foe [fəʊ] n. (يېزىق تىلىدا) دۈشمەن.
- fog [fɒg] n. I ① تۇمان، تۈتەك. ② قايىمۇقۇش. I v. ① ~ ged; ~ ged; ~ ging) تۇمان قاپلىماق.
- foil [fɔɪl] n. مېتال ياپراقچە.
- fold [fəʊld] v. I ① قاتلىماق، قاتلانماق، پۈكلەمەك، پۈكلەن- مەك. ② تۇتاشتۇرماق. ③ گىرەلەشمەك، گىرەلەشتۈرمەك. ④ كىرىشمەك، كىرىشتۈرمەك. ⑤ ئورنىماق، ئوراپ تۇرماق. I n. قاتلام، پۈكۈك، پۈكۈلمە.
- folk [fəʊk] n. I (s, ~ s) ① كىشىلەر. ② (كۆپلۈك ئىشلى- تىلگەندە، جانلىق تىلدا) ئۇرۇق - تۇغقان. I adj. خەلق ئىچىدىكى؛ خەلق ئارىسىدىكى: songs ~ خەلق

- be in a ~ قىيىن ئەھۋالدا قالماق، مۈشكۈل شارائىتتا تۇرماق.
- fixed [fikst] *adj.* تۇراقلىق، مۇقىم، ئۆزگەرمەس.
- flag [flæg] *n.* بايراق، تۇغ.
- flake [fleik] *n.* ① لېپىز ياپراقچە: snow ~ s قار ② ئۇچقۇنلىرى.
- flame [fleim] *n.* ① يالقۇن، يالقۇنلاش. ② قىزغىنلىق.
- flank [flæŋk] *n.* I يان، يان تەرەپ، بەلنىڭ يان تەرىپى. ② ھاياجانلانماق.
- flap [flæp] *v.* I ① يان تەرىپىگە جايلاشماق، يان تەرىپىدە بولماق. ② ياقىدىن قورشۇۋالماق (دۈشمەننى).
- flap [flæp] *v.* I (ping: ~ ped; ~ ped) ① (ئاستا) قاق ② پالاقلىماق، پالاقشماق. ③ لىڭشىماق، پۇلاڭلىماق.
- flash [flæʃ] *n.* I ① تاراقلاش. ② پالاقلاش، پالاقلىغان ئاۋاز. ③ (يان-چۈقنىڭ) قاپقىقى، قاپقاق.
- flash [flæʃ] *n.* I چاقناش، ۋال-ۋۇل قىلىش، يالت - يۇلت قىلىش. II *v.* چاقنىماق، نۇر چاقنىماق، ۋال - ۋۇل قىلىماق، يالت - يۇلت قىلىماق.
- flashlight ['flæʃlaɪt] *n.* ① نۇر چاقناتقۇچ سىگنال چىرىقى. ② قول چىرىقى، پرورۇپكتور.
- flat¹ [flæt] *n.* ① بىر يۈرۈش ئۆي، ئۆي. ② ياتلىق بىناسى. ③ تەكشىلىك.
- flat² [flæt] *adj.* I (~test; ~ter) ① تۈز، تەكشى. ② تۈپ - تۈز (بەدەن قۇرۇلۇشى). ③ تېتىقسىز. II *adv.* ① تۈز، تەكشى. ② كەسكىن، قەتئىي.
- flatter ['flætə] *v.* ① خۇشامەت قىلىماق، تەخسىكەشلىك قىل. ② كۆرەڭلىمەك.
- flattery ['flætəri] *n.* تەخسىكەشلىك، خۇشامەتچىلىك.

flavo(u)r ['fleivə] ① n. تەم، پۇراق. ② ئالاھىدىلىك،

خۇسۇسىيەت. I. v. ① تەمىنى تەڭشىمەك. ② ئالاھىدە قىلماق.

flaw [flɔ:] ① n. دەز، چاك، يېرىق. ② يېتەرسىزلىك، نۇق

سان، ئەيب، قۇسۇر.

flax [flæks] ② n. زىغىر، زىغىر تالاسى.

fled [fled] v. → flee.

flee [fli:] v. (fled; fled [fled]) ① قاچماق، قېچىپ كەتمەك، ئۆزىنى قاچۇرماق.

fleece [fli:s] ① n. قوي يۇڭى. ② (قوي يۇڭىنى) تىز- قىماق. ③ ئالداپ ئالماق، ئالداپ ئېلىۋالماق.

fleet [fli:t] ① n. كېمىلەر توپى. ② بىر قاتار، بىر توپ، بىر گۇرۇھ؛ بىر دەت (ئاپتوموبىل، كېمە، ئايروپىلان قاتارلىقلار).

fleet² [fli:t] adj. (جانلىق تىلدا) ئۇچقاندەك، تېز، چاققان، چەبدەن.

flew [flu:] v. → fly.

flexible ['fleksəbl] ① adj. يۇمشاق ھەم چىداشلىق، ئەۋرەش. ② جانلىق. ③ ماسلىشىشچان.

flight [flait] ① n. ئۇچۇش، پەرۋاز قىلىش، ھاۋادا ساياھەت قىلىش. ② مۇساپە. ③ (ۋاقىت) تېز ئۆتۈش. ④ بىر نەچچە باسقۇچ پەلەمپەي.

fling [flɪŋ] v. (flung; flung [flʌŋ]) ① ئاتماق، ئېتىلماق، تاشماق. ② سىلكىمەك.

flint [flɪnt] ② n. چاقماق تېشى.

flit [flɪt] v. (~ ting; ~ ted; ~ ted) ① يېنىك ھەم تېز ئۇچماق. ② تېنىك ھەرىكەتلىنمەك، جانلىق ھەرىكەت قىلماق.

float [fləʊt] v. I ① لەپىلدنمەك؛ ② لەيلىنمەك، لەيلەتمەك. ③ ئاقماق، ئاققۇزماق. II. n. (سۇ يۈزىگە ئورنىتىلغان) لەي-

نەرسە.

- fine** [fain] **adj.** ① ياخشى، گۈزەل، نەپىس، ئەلا. ② (ھاۋا) ئوچۇق. ③ ئىنچىكە، نازۇك. ④ ساپ: gold ~ ساپ ئالتۇن. **adv.** ① (جانلىق تىلدا) ياخشى، ناھايىتى ياخشى.
- finger** [ˈfɪŋgə] **n.** بارماق، قول بارمىقى: ~ index كۆرسەت - كۈچ بارماق / lay a ~ on ... چېقىلماق / lay [put] one's ~ on ... توغرا كۆرسىتىپ بەرمەك، ئېنىق كۆرسىتىپ بەرمەك (خاتالىق، مۇھىم نۇقتا قاتارلىقلارنى).
- finger nail** [ˈfɪŋgənail] **n.** تىرنىق، قول تىرنىقى.
- finish** [ˈfɪnɪʃ] **v.** ئاياغلاشماق، ئاياغلاشتۇرماق، ئورۇنلىق. **n.** ① تاماملىنىش، تاماملىنىش، تاماملاش، پۈتكۈزۈش. ② تۈگەتمەك، تۈگەتمەك، تاماملىنىش، تاماملاش، پۈتكۈزۈش.
- finite** [ˈfaɪnɪt] **adj.** چەكلىك.
- Finn** [fɪn] **n.** فىنلاندىيەلىك.
- Finnish** [ˈfɪnɪʃ] **n.** فىنلاندىيە تىلى. **adj.** فىنلاندىيەلىك، فىنلاندىيەچە.
- fir** [fə:] **n.** ئارچا.
- fire** [ˈfaɪə] **n.** ① ئوت، ئاتەش. ② ئوت ئاپىتى. ③ ئې. **v.** ① ئوتقا تۇتۇش. ② قىزغىنلىق. ③ ئوت قالىماق. ④ ئوت قالىماق. ⑤ ئوت قالىماق. ⑥ ئوت قالىماق. ⑦ ئوت قالىماق. ⑧ ئوت قالىماق. ⑨ ئوت قالىماق. ⑩ ئوت قالىماق.
- fire - brigade** [ˈfaɪəbrɪˌgeɪd] **n.** ئوت ئۆچۈرۈش دۈيىسى.
- fireman** [ˈfaɪəmən] **n.** ① (firemen [ˈfaɪəmən]) ئوت ئۆچۈرۈشچى. ② ئوت قالىغۇچى.
- fireplace** [ˈfaɪəpleɪs] **n.** تامبەش.
- firm** [fɜ:m] **adj.** ① چىڭ، پۇختا، مۇستەھكەم. ② قەتئىي.

⑧ (باھا) تۇراقلىق، مۇقىم. *adv.* I ① چىڭ، پۇختا، مۇس-
تەھكەم. ② قەتئىي.

firm [fə:m]

n. سودا ساراي، ماگىزىن.

firmament [ˈfə:məmənt] (the ~) *n.* ① ئالەم بوشلۇقى. ② نەرش، ئەيشەلا.

firmly [ˈfə:mli] *adv.* قەتئىي، مۇستەھكەم، چىڭ، پۇختا.

first [fə:st] *num.* I ① بىرىنچى. ② بىرىنچى كۈنى.

adj. I دەسلەپكى، ئەڭ دەسلەپكى || in the ~ place ئالدى

بىلەن، ئاۋۋال. *n.* II دەسلەپ، ئاۋۋال، باش بۇرۇن ||

باشتىن ئاياغ. *adv.* V from the ~ باشتىن / from ~ to last ئاخىرغىچە،

باشتىن ئاياغ. *adv.* V ئالدى بىلەن، دەسلەپتە. ھەممىدىن

ئاۋۋال || ~ of all ~ and foremost ئالدى بىلەن،

ئاۋۋال.

fish [fɪʃ] *n.* I (~) ، (~es [fɪʃɪz]) ① بېلىق. ② بېلىق گۆ-

شى. *v.* I ① بېلىق تۇتماق. ② ئاخشۇرماق.

fisherman [ˈfɪʃəmən] *n.* (fishermen) بېلىقچى.

fist [fɪst] *n.* مۇشت، مۇشتۇم.

fit [fɪt] *adj.* I (~test; ~ter) ① لايىق، ئۇيغۇن، مۇۋاپىق،

باب. ② ساغلام. *v.* II (~ted; ~ted; ~ting) ① لايىق

بولماق، ئۇيغۇن كەلمەك، مۇۋاپىق بولماق، باب كەلمەك، دەل

كەلمەك. ② قۇراشتۇرماق، ئورناتماق. ③ ماسلاشماق، ماسلاش

تۇرماق.

five [faɪv] *num.* بەش.

fix [fɪks] *v.* I ① ئورناتماق، چىڭ بېكىتمەك، قۇراشتۇرماق.

② ئەستە چىڭ تۇتماق. ③ قارارقىلماق، بەلگىلىمەك.

④ (ئامېرىكا جانلىق تىلىدا) رېمونت قىلماق. || ~up ① ئو-

رۇنلاشماق، ئورۇنلاشتۇرماق. ② كېلىشمەك، ياراشماق، ئەپىل

شىپ قالماق. *n.* I قىيىن ئەھۋال، مۇشكۈل شارائىت ||

- few** [fju:] **adj.** I (ساناق ئىسىدلارنى ئېنىقلاپ كېلىدۇ) بوق دېيەرلىك، ناھايىتى ئاز، ئازغىنا: ~ a بىر قانچىلا.
n. II ئاز سانلىق، ئاز مىقدار: ~ a كۆپ ئەمەس، ئاز.
- fibre, fiber** ['faɪbə] **n.** ① تالا. ② مېھز.
- field** [fi:ld] **n.** I ① ئېتىز. ② مەيدان. ③ دائىرە. ④ جەڭ مەيدانى. **adj.** II ① ئېتىز، ئېتىز - ئېرىق. ② سىرتتىكى.
- fiend** [fi:nd] **n.** ① ئالۋاستى، يالماۋۇز. ② ۋەھشىي، يامان ئادەم، رەھىمسىز كىشى. ③ (جانلىق تىلدا) مەستانە.
- fierce** [fiə] **adj.** ① ۋەھشىي، رەھىمسىز. ② شىددەتلىك، قاتتىق.
- fiercely** ['fiəslɪ] **adv.** ① رەھىمسىزلەرچە، ۋەھشىيانە، زەھەر - لىك، دەھشەتلىك. ② شىددەتلىك، قاتتىق.
- fiery** ['faɪəri] **adj.** ① ئوتتەك، چوغدەك، قىزىق، قىزىغان. ② كەسكىن. ③ قوپال؛ چۇس.
- fifteen** ['fif'ti:n] **num.** ئون بەش (15).
- fifteenth** ['fif'ti:nθ] **num.** ① ئون بەشىنچى. ② ئون بەشتىن بىر.
- fifth** [fɪfθ] **num.** ① بەشىنچى. ② بەشتىن بىر.
- fiftieth** ['fɪfti:θ] **num.** ① ئەللىكىنچى. ② ئەللىكتىن بىر.
- fifty** ['fɪftɪ] **num.** ئەللىك.
- fig** [fɪg] **n.** ① ئەنجۈر؛ ئەنجۈر دەرىخى. ② ئازراق، سەل، بىر ئاز.
- fight** [faɪt] **v.** I (fought; fought) ① جەڭ قىلماق، ئۇرۇش قىلماق، سوقۇش قىلماق. ② (بىراۋ بىلەن) سوقۇشماق، ئۇرۇشماق. ③ ئۇرۇشقا قوباندىلىق قىلماق. **n.** II ① ئۇرۇش، جەڭ، سوقۇش. ② جەڭگىۋارلىق، جەڭگىۋارلىق كۈچ.
- fighter** [faɪtə] ① جەڭچى. ② قىرغۇچى ئايروپىلان.
- figure** ['fɪgə] **n.** I ① سان، رەقەم. ② باھا. ③ نۇسخا.

④ قامەت، فىگورا. ⑤ كىشى. I. v. ① سۈرەتلىمەك. ② ھې-
سابلىماق. ③ مۆلچەزلىمەك. ④ ئىپادىلىمەك. ⑤ رول ئالماق.
I. n. ① قىسقۇچ؛ خەت - چەك قىسقۇچى. file [fail]
② رەت. قاتار، سەپ || the rank and ~ ① ئەسكەر. ② پۇقرا.
I. v. ① ئارخىپ قىلىپ ساقلىماق، ئارخىپقا ئالماق. ② توغ-
رىسىغا قاتار بولۇپ ماڭماق. توغرىسىغا سەپ بولۇپ
ئىلگىرىلىمەك.

I. v. ① تولماق، توشماق، تولدۇرماق، تولۇپ تاشماق. fill [fil]
قاپلىماق، قاپلانماق. ② ئۈستىگە ئالماق. ③ ئىجرا قىلماق،
ئادا قىلماق || in ~ تولدۇرماق، تولدۇرۇپ يازماق / out ~ كۆپ
چەك، كۆپتۈرمەك، سەمىمەك، سەمىمەك / up ~ تولدۇرماق،
تولماق، توشقۇزماق، توشماق. I. n. ① تولۇش، تولدۇرۇش.
② تويۇش. ③ يېتەرلىك بولۇش.

n. ① پەردە، نېپىز پەردە. ② لېنتا، فوتو لېنتىسى، film [film]
كىنو لېنتىسى. ③ كىنو، فىلىم.

I. n. سۆزگۈچ. I. v. سۆزمەك، سۆزۈلمەك. filter ['fɪltə]
I. adj. ① ئاخىرقى، ئەڭ ئاخىرقى. ② ھەل final ['faɪnəl]
قىلغۇچ، ھايات-ماماتلىق. I. n. ① ئاخىرقى مۇسابىقە،
ھەل قىلغۇچ مۇسابىقە. ② مەۋسۈملۈك ئىمتىھان.

adv. ئاخىردا، ئەڭ ئاخىردا. finally ['faɪnli]
I. n. ① مالىيە. ② پۇل مۇئامىلىسى، پۇل finance [faɪ'næns]
مۇئامىلە ئىشلىرى. ③ مالىيە مەنبەسى؛ مەبلەغ. ④ يىللىق
كىرىم. I. v. ياردەم بەرمەك، مالىيە جەھەتتىن ياردەم
بەرمەك.

adj. مالىيە، پۇل مۇئامىلىسى. financial [faɪ'nænʃəl]
I. v. (found; found [faʊnd]) ① تاپماق، ئىزدەپ find [faɪnd]
تاپماق. ② سەزمەك، ھېس قىلماق. ③ ئۇچرىماق، ئۇچراش-
ماق، يولۇقماق، يولۇقۇپ قالماق. I. n. تېپىلىش، تېپىلغان

adj. ① بىرلەشمە تۈزۈمىدىكى. ② ئىتتىپاق **federal** ['fɛdərəl] داش. ③ ئامېرىكىنىڭ، ئامېرىكا قوشما شتاتلىرىنىڭ.

n. ① بىرلەشمە. ② بىرلەشمە يىغىن. **federation** ['fɛdə'reiʃən] ③ بىرلەشمە ھۆكۈمەت.

I n. ھەق، بەدەل. **fee** [fi:] **v.** ھەق تاپشۇرماق، بەدەل تۆلىمەك.

adj. ئاجىز، جانسىز. **feeble** ['fi:bl]

I v. (fed:fed(fed)) ① يەم بەرمەك، باقماق. **feed** [fi:d] ② ئۆت - چۆپ يېمەك (ھايۋاناتلار). **I n.** ئوت - چۆپ؛ بوغۇز؛ يەم - خەشەك.

v. (felt:felt(felt)) ① سىلماق. ② ئىزدىمەك. **feel** [fi:l] ③ تەگمەك، چېقىلماق، تۇتماق. ④ ھېس قىلماق، سەزمەك، تۇيماق.

I n. ① تۇيغۇ، ھېسسىيات، سېزىم. **feeling** ['fi:liŋ] ② (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) مۇھەببەت: *class ~ s* سىنىپىي مۇھەببەت. ③ ھېسداشلىق. ④ پىكىر. **I adj.** ① ھېسداشلىق، مۇھەببەت ئىزھار قىلغان.

feet [fi:t] **n.** → **foot.**

v. ① يالغان قىياپەتكە كىرىۋالماق، ... بولۇ. **feign** [fein] ② ئويلاپ چىقارماق، توقۇماق.

v. ① ← **fall.** ② كەسمەك، چانماق. ③ يوقاتمەك. **fell** [fel] اق.

I n. ① (جانلىق تىلدا) ئادەم، يىگىت، بالا. **fellow** ['feləu] ② (كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ) خىزمەتداش، دوست، شېرىك، ھەمراھ. **adj.** ھەمراھ، خىزمەتداش.

n. ① دوستلۇق، ئاغىنىدارچىلىق. **fellowship** ['feləuʃɪp] ② تەشكىلات، دوستلۇق تەشكىلاتى. ③ يىغىن ئەزالىق سالاھىيىتى.

v. → **feel.** **felt** [felt]

- female ['fi:meil] *adj.* ① ئايال، قىز. ② ئائىلىق، چىشى. *n.* ① ئايال، قىز. ② چىشى، ئۇرغاچى.
- fence [fens] *n.* ① رېشاتكا، قاشا، چىتلاق، تام. *v.* ① قىلىچۇزلىق قىلماق. ② چېتىلماق. ③ ئۆزىنى قاقچۇرماق.
- ferment¹ [fə:'ment] *v.* ① ئېچىتماق، ئېچىماق. ② تەسىرلەنە مەك، تەسىرلەندۈرمەك، ھاياجانلانماق.
- ferment² ['fə:ment] *n.* ① ئېچىتقۇ، فېرمېنت. ② تەسىرات، ھاياجان، ھاياجانلىنىش.
- fern [fə:n] *n.* <ئۆسۈملۈك> قىرىقۇلاق.
- ferry ['feri] *n.* ① كىچىك. ② كىچىك كېمىسى. *v.* ① ئۆتكۈزۈمەك (كېچىكتىن). ② ھاۋا ئارقىلىق توشۇماق، ئايرو-پىلاندا يۆتكەمەك.
- fertile ['fə:tail] *adj.* ① مۇنبەت، ئۈنۈملۈك، ھوسۇللۇق (يەر). ② كۆپىيدىغان.
- fertilize, fertilise ['fə:tilaiz] *v.* ① كۆپەيتىمەك. ② مۇنبەتلەش. تۈرمەك، مول - ھوسۇللۇق... قىلماق. ③ ئۇرۇقلاندۇرماق، نەسىللەندۈرمەك. ④ ئوغۇتلىماق.
- fertilizer ['fə:tilaizə] *n.* ئوغۇت.
- festival ['festəvəl] *n.* بايرام، ھېيت.
- fetch [fetʃ] *v.* ① ئېلىپ كەلمەك (بىرەر نەرسىنى). ② چاقىرىپ كەلمەك، تەكلىپ قىلماق: a doctor ~ to دوختۇر تەكلىپ قىلماق. ③ ساتماق... پۇلغا ساتماق. ④ (كۆز يېشى) ئاقماق. ⑤ ئاھ ئۇرماق.
- fetter ['fetə] *n.* ① كىشەن، ئىشكەل. *v.* ① كىشەنلىمەك، بوغماق، چۈشەپ قويماق.
- feudal ['fju:dəl] *adj.* فېئودال، فېئوداللىق.
- feudalism ['fju:dəlizəm] *n.* فېئودالىزم.
- fever ['fi:və] *n.* قىزىتما، قىزىقلىق.

② (the ~ ياكى a ~) ئۇسۇل، چارە.
adjective كەڭ تارقالغان، ئېقىپ يۈرگەن،
fashionable [ˈfæʃnəbl] پاسون بولۇپ قالغان.

adjective ① چىڭ، قاتتىق، مەھكەم، پۇختا.
fast [fa:st]

② ئىشەنچلىك، سادىق (دوست). ③ ئۆگمەيدىغان، ئۆچمەيدىغان.

④ تېز، ئىتتىك، چاققان. *adverb* ① چىڭ، قاتتىق، مەھكەم.

پۇختا. ② تېز، ئىتتىك، چاققان، چەبدەس.

verb ① چىڭىتماق، چىڭىماق. ② مۇقىملاشماق،

مۇقىملاشتۇرماق. ③ باغلىماق، باغلانماق، تاشماق، تېشىلماق.

noun ① ياغ، ماي، سېمىز گۆش، بۇلجۇك گۆش. *adjective* ①

سېمىز، مايلىق، ياغلىق. ② قېلىن. ③ مۇنبەت (تۇپراق).

adjective ① ئەجەللىك، قاقشاتقۇچ. ② پېشانىگە

پۈتۈلگەن، پېشانىدىكى.

noun ① تەقدىر. ② ھالاكەت، ئۆلۈم، يوقۇلۇش.

noun ① دادا، ئاتا. ② ئاتا - بوۋا، ئەجداد.

③ <كاتولىك دىنىدا> پوپ. ④ ئىجادكار، كەشىپىياتچى.

noun *father-in-law* [fa:ðərinlɔ:] (*fathers-in-law* [fa:ðəzinlɔ:])

قېيىن ئاتا.

noun ① ۋەتەن، ئانا ۋەتەن.

noun ① ھاردۇق، دەرمانسىزلىق. *verb* ① ھار -

ماق، ھاردۇرماق، چارچىماق، چارچاتماق.

noun ① كەمچىللىك، نۇقسان، ئەيب، يېتەر -

سىزلىك. ② چاتاق، كاشىلا. ③ خاتالىق، قۇسۇر.

adjective ① ئەيبىسىز، نۇقسانسىز.

noun ① ياخشى نىيەت؛ غەمخورلۇق.

② ياردەم، يار - يۆلەك، قوللاش. ③ يان بېسىش. ④ ئارزۇلاش.

⑤ ھەدىيە، سوۋغات، تارتۇق. *verb* ① قوشۇلماق، قوللىماق،

ياقلىماق، يار - يۆلەك بولماق، ياردەم قىلماق. ② تەقدىم

قىلىماق، سوۋغات قىلىماق، ھەدىيە قىلىماق. ③ يان باسماق.
④ پايدىلىق بولماق. ⑤ (جانلىق تىلدا) ئوخشىماق، ئوخشاپ
كەتمەك.

fav(u)vable ['feivərəbl] ① *adj.* ياخشى نىيەتلىك، ياخشى
نىيەتتە بېرىلگەن، ياخشى نىيەتتە ئېيتىلغان. ② پايدىلىق.
③ ئەلا. ④ قولايلىق، ئوڭۇشلۇق.

fav(u)rite ['feivərit] ① *n.* I ئەركە بالا، ئارزۇلۇق بالا،
ئالاھىدە ياخشى كۆرىدىغان ئادەم (ياكى نەرسە). *adj.* II
① ئەركە - نايىناق، ئەركە، ئامراق، جانىجان، ئالاھىدە ياخشى
كۆرىدىغان.

fear [fiə] ① *n.* I ۋەھىمە، قورقۇش، تەشۋىش، غەم - غۇس
سە. II *v.* قورقماق، ۋەھىمىگە چۈشمەك، غەم قىلىماق،
قايقۇرماق.

fearful ['fiəfʊl] ① *adj.* قورقۇنچلۇق، ۋەھىمىلىك، ② ناھاي
تى، ئىنتايىن.

fearless ['fiəlis] *adj.* قورقۇنچسىز، قورقماي، قورقمايدىغان.

feast [fi:st] ① *n.* I ① زىياپەت قىلىماق، زىياپەت بەرمەك، زىياپەتكە قاتناشماق.
② راھەت كۆرمەك، كەيپ - ساپا سۈرمەك، ھوزۇرلانماق.
③ خۇشال - خۇراملىققا چۆمەك.

feat [fi:t] ① *n.* تېخنىكا، ھۈنەر، ماھارەت. ② چامباشچىلىق.

feather ['feðə] *n.* تۈك، پەي.

feature ['fi:tʃə] ① *n.* I (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) چىراي،
قىياپەت. ② ئارتۇقچىلىق، ئالاھىدىلىك، خۇسۇسىيەت. II *v.* ...
① ئالاھىدىلىككە ئىگە قىلىماق، ...نىڭ خۇسۇسىيەتىنى تەسۋىرلىمەك.

Feb. = February.

February ['februəri] *n.* فېۋرال.

fed [fed] *v.* → feed.

ماق قوشۇلماق / on (upon) ~ ① ھۇجۇم قىلماق، زەرەپە بەرمەك. ② (بايرام) دەل كەلمەك، دەل ... گە توغرا كەلمەك. n. ① پەسىيىش، پەسەيتىش، تۆۋەنلەش، تۆۋەنلىتىش. ② ئاجىزلاش، ئاجىزلىشىش. ③ ئۆرۈش، ئۆرۈلۈش. ④ مۇن قەرز بولۇش، مۇنقەرز قىلىش. ⑤ (ئامېرىكا تىلىدا) كۈز پەسلى (= autumn).

fallen [ˈfɔ:lən] v. → fall.
 false [fɔ:ls] ① خاتا، ناتوغرا. ② سۈنئىي، ئويدۇرما. n. ① يالغان گەپ، يالغان سۆز. falsehood [ˈfɔ:lshud]
 fame [feim] n. ئاتاق، نام، شۆھرەت، ئابروي، ئىناۋەت.
 familiar [fə:miljə] ① تونۇش. ② يېقىن، قويۇق. adj.
 family [ˈfæmili] ① ئائىلە، بىر ئائىلە. ② بالاچاقا، ئەۋلاد. n.
 famine [ˈfæmin] n. قەھەتچىلىك، ئاچارچىلىق. ② ئازلىق، كەملىك، يەتمەسلىك.

famous [ˈfeiməs] ① ئاتاقلىق، مەشھۇر، داڭلىق، داڭدار. ② (جانلىق تىلدا) ئىنتايىن ياخشى، بەك ياخشى. adj.
 fan [fæn] n. ① يەلپۈگۈچ. ② شامال دۇرغۇچ. v. I. (~ning; ~ned) ① يەلپۈرمەك، يەلپۈنمەك. ② كۈش كۈرتىمەك، قۇتراتماق، قۇترىماق.

fancy [ˈfænsi] n. ① خام - خىيال. ② تەسەۋۋۇر قىلىش. ③ كۈچى. ④ مەۋەس. ⑤ رەڭدار، گۈزەل، چىرايلىق، نەپىس. ⑥ ئاجايىپ، ئادەتتىن تاشقىرى. v. I. (fancied) ① تەسەۋۋۇر قىلماق. ② ھەۋەس قىلماق، خۇشتار بولماق، ياخشى كۆرمەك. ③ ... دەپ قارىماق، ... دەپ ھېسابلىماق.

far [fa:] ① ~ther [ˈfɑ:ðə]; ~thest [ˈfɑ:ðɪst] ۋە ② ~ther [ˈfɑ:ðə]; ~thest [ˈfɑ:ðɪst] ① يىراق، ئۇزاق، ئۇزۇن. ② خېلىلا. خېلى as (so) ~ as ① ...غىچە، ...كىچە

- ② ... ئىچىدە، ... دائىرىسىدە / from ~ ... خېلى يىراق /
 so ~ ھازىرغا قەدەر، ھازىرغىچە. I. *adj.* يىراق، ئۇزاق، ئۇ-
 زۇن، يىراقتىكى.
- faraway* [ˈfɑːrəweɪ] ① يىراق، ئۇزاق، يىراقتىكى. ② چېچىلاڭغۇ، پەرىشان (كۆڭۈل). ③ خىرە، تۇتۇق، غۇۋا.
- fare* [fɛə] n. I ① كىرا، كىرا ھەققى. ② يولۇچى. ③ تاماق. I v. I ① ئىلگىرىلىمەك، راۋاجلانماق. ② تۇرمۇش كەچۈرمەك، جان باقماق.
- farewell* [ˈfɛəˈwel] n. I goodbye ← *int.* I شش، خەيرلىشىش.
- farm* [fɑːm] n. I دېھقانچىلىق مەيدانى. I v. I ① ھەيدىمەك، ئاغدۇرماق. ② تېرىماق، تېرىقچىلىق قىلماق. ③ ئىجارىگە ئالماق. ④ ھۆددىگە ئالماق (باچى).
- farmer* [ˈfɑːmə] n. ① دېھقان. ② دېھقانچىلىق مەيدان خوجايىنى.
- farmhand* [ˈfɑːmhænd] n. ① دېھقان، دېھقانچىلىق مەيدان ئىشچىسى. ② ياللانما دېھقان. ④ مەدىكار، يىللىقچى.
- farming* [ˈfɑːmɪŋ] n. دېھقانچىلىق، تېرىقچىلىق.
- farmland* [ˈfɑːmlænd] n. ئېتىز، ئېتىز - ئېرىق.
- farther* [ˈfɑːðə] *adv. & adj.* → *far.*
- farthest* [ˈfɑːðɪst] *adv. & adj.* → *far.*
- fascinate* [ˈfæsɪneɪt] n. ① ئەس - ھوشنى يوقاتماق، مەستلەن بولماق، مەپتۇن قىلماق. ② داڭ قېتىپ قالماق.
- fascinating* [ˈfæsɪneɪtɪŋ] *adj.* كىشىنى مەپتۇن قىلىدىغان، ئەس - ھوشنى يوقاتىدىغان.
- fascism* [ˈfæʃɪzəm] n. فاشىزىم.
- fascist* [ˈfæʃɪst] n. I فاشىست، فاشىستلىق. I *adj.* فاشىست.
- fashion* [ˈfæʃən] n. ① مودا، يېڭى پاسون، يېڭى ئۇسۇل.

- ~ save one's يۈزنى ساقلاپ قالماق، يۈزى چۈشمەسلىك.
- v. ① ئوڭايلىق تۇغدۇرماق، قولايلىق facilitate [fə'silitiit] ياراتماق. ② ئىلگىرى سۈرمەك.
- n. facility [fə'siliti] قولايلىق، ئەپچىللىك، چاققانلىق، ئۈستىم چاققانلىق، ئۈستىملىق.
- n. fact [fækt] پاكىت، ئەمەلىيەت، ھەقىقىي ئەھۋال ||
 ~ as a matter of ~ ~ in point of ~ ئەمەلىيەتتە، راستىنى ئېيتقاندا.
- n. ① ئامىل، ئېلېمېنت. ② «ماتېماتىكا» factor [ˈfæktə] كۆپەيتكۈچى.
- n. ① ئىقتىدار، قابىلىيەت. ② ئۆز رولى، faculty [ˈfæktəri] زاۋۇت، فابرىكا.
- v. ① (كۈل، ئوت - چۆپ قاتارلىقلار) قۇرۇپ fade [feid] قالماق، خازان بولماق. ② رەڭگى ئۆچمەك، ئۆگمەك. ③ يوقالماق، يوقاتماق (ئاۋاز). ④ سۇسلاشماق، سۇسلاشتۇرماق، ئاجىزلاشماق، ئاجىزلاشتۇرماق.
- n. Fahrenheit [ˈfærənheit] فارېنھېيت تېرمومېترى (قىسقار - قىسقار) (F) تىلىمىسى.
- v. ① مەغلۇپ بولماق، مەغلۇپ قىلماق. ② ئېمە fail [feil] تىمەندىن ئۆتەلمەسلىك. ③ ۋۇجۇدقا چىقماسلىق. ④ يېتىش مەسلىك. ⑤ ئاجىزلاشماق، ئاجىزلاشتۇرماق (سالامەتلىك، كۆرۈش قۇۋۋىتى قاتارلىقلار) n. II (without) بىلەن بىرگە كېلىدۇ (چوقۇم، جەزمەن).
- n. ① مەغلۇبىيەت. ② يېتىشمەسلىك. ③ ئاجىز failure [ˈfeiljə] لىشىش، ئاجىزلاشتۇرۇش (كۆرۈش قۇۋۋىتى). ④ مەغلۇبىيەت - چى. مەغلۇپ بولغۇچى يېڭىلىگۈچى.
- adj. ① ئاجىز، كۈچسىز. ② بېشى قايغان، faint [feint]

بېشىنى قايدۇرىدىغان. ⑧ سۇس، ئاچ (رەڭ). I. ۵. ھوشىدىن كەتمەك، بېشى قايماق. II. ۵. ھوشسىزلىنىش، بېشى قېيىش. adv. ① ئاجىز، كۈچسىز. ② سۇس، ئاچ faintly [ˈfeɪntli] (رەڭ).

adj. I. ① ئادىل، خالىس، مۇۋاپىق. ② ياخشى fair [feə] خېلىلا ياخشى. ③ ئوچۇق (ھاۋا). ④ ئاق (تېرە). ⑤ ساپىر-رىق (چاچ). ⑥ (قەدىمكى تىلدا) گۈزەل، چىرايلىق. ⑦ ئېنىق. I. adv. ① ئادىل، خالىس، مۇۋاپىق. ② ئوچۇق، ئېنىق، روشەن.

adv. ① ئادىل، خالىس، مۇۋاپىق. ② خېلى، fairly [ˈfeəli] خېلىلا. ③ ناھايىتى، بەك، ئىنتايىن.

n. پەرى، پەرىزات. fairy [ˈfeəri] n. پەرىزاتلار ماكانى، ئاجايىپ جاي، fairyland [ˈfeəriˌlænd] ئاجايىپ كۆرۈنۈش.

n. ① ئىشەنچ. ② ۋەدە، لەۋزە. ③ ئېتىقاد، دىنىي faith [feɪθ] ئېتىقاد. ④ ساداقەت. || put one's ~ in sb. بىراۋغا ئىشەنمەك (with sb.) / keep (break) ~ (بىراۋغا قىلغان) ۋەدەسىدە تۇرماق (تۇرماسلىق).

adj. ① سادىق، ساداقەتلىك. ② توغرا، faithful [ˈfeɪθfʊl] ئىشەنچلىك.

adv. ① سادىقلىق بىلەن، ساداقەتلىك faithfully [ˈfeɪθfʊli] بىلەن ② توغرا، ئەينەن.

v. ① پەسەيمەك، پەسەيتىمەك، fell [fel] (~ [ˈfɔ:lɪn]) fall [fɔ:l] چۈشمەك، تۆۋەنلىمەك، تۆۋەنلەتمەك. ئاجىزلاشماق، ② ئاجىزلاشماق، تۇرماق. ③ ئۆرۈلمەك، ئۆرۈمەك، غۇلماق، غۇلاتماق. يىقىلماق، يىقىتماق || back ~ چىكىنمەك / back on ~ ياردەم تەلەپ قىلماق، يۆلەنمەك / behind ~ ئارقىدا قالماق / in ~ (ھەربىي) يىغىلماق / in with... ~ بىر ئېغىزدىن ماقۇللى

ئېز پويىز بىلەن، تېز ئاچتوموبىل بىلەن.

n. ① ئىپادە، ئىپادىلەش، بىلدۈرۈش. expression [iks'presʃən]

② ئىپادىلەش ئۇسۇلى. ③ چىراي، تەلەت.

adj. ① نەپىس، نازۇك، گۈزەل. exquisite ['ekskwizit]

② قاتتىق، شىددەتلىك. ③ سەزگۈر، ئۆتكۈر.

v. ① سوزماق، سوزۇلماق، ئۇزارتماق، extend [iks'tend]

ئۇزارتىلماق. ② يايماق، يېيىلماق، كېڭەيمەك، كېڭەيتمەك.

③ بەرمەك.

n. ① سوزۇش، سوزۇلۇش، ئۇزىراش، extension [iks'tenʃən]

ئۇزارتىش. ② كېڭىيىش، كېڭەيتىش، يېيىلىش. ③ ئۇزارتىلغان

قىسمى، قوشۇلغان بۆلىكى؛ ئۇزارتىلغان مۇددەت.

adj. ① بىپايان، كەڭ، كەڭ كۆلەملىك، extensive [iks'tensiv]

كەڭ دائىرىلىك.

n. ① دەرىجە، دائىرە، ئۆلچەم (ئۇزۇن - extent [iks'tent]

قىسقىلىق، چوڭ - كىچىكلىك ۋە كەڭ - تارلىق قاتارلىقلارنىڭ).

adj. ① تاشقى، سىرتقى. exterior [eks'tiəriə]

n. ① تاشقى كۆرۈنۈش، تۇرۇق، سىرتقى قىسمى.

adj. ① تاشقى، سىرتقى. external [eks'tə:nl]

adj. ① ئوشۇقچە. ② ۋاقىتلىق، ۋاقىتنىچە. extra ['ekstrə]

n. ① قوشۇمچە سان (گېزىتلارنىڭ). ② قوشۇمچە نەرسىلەر.

③ ئوشۇقچە نەرسىلەر.

v. ① ئوشۇقچە، ئارتۇقچە، ھەددىدىن زىيادە. ② بەك،

ئىنتايىن، پەۋقۇلئاددە.

v. ① يۇلماق، تارتىپ چىقارماق (چىشىنى). extract¹ [iks'trækt]

② سىقىپ چىقارماق (ماينى). ③ كۆچۈرۈۋالماق (ئايرىم خەت

ياكى جۈملىلەرنى). ④ «ماتېماتىكا» يىلتىز چىقارماق.

v. ① شىرنە، شەربەت. ② تاللانما، extract² ['ekstrækt]

ئۈزلۈندى.

extraordinary [iks'trɔ:dnri] ① پەۋقۇلئاددە، تاسادىپىي. *adj.*
② ۋاقىتلىق.

extreme [iks'tri:m] ① ئۇچىدىكى. ② ئەڭ يىراقتىكى. *adj.*
③ ئۇچىغا چىققان. ④ كەسكىن. ⑤ قۇتۇپ.

extremely [iks'tri:mli] *adv.* ئادەتتىن تاشقىرى، ناھايىتى.
eye [ai] n. I. ① كۆز. ② كۆز نۇرى. ③ كۆز قاراش.

④ كۆرۈش قۇۋۋىتى. ⑤ تۆشۈك (يىڭىننىڭ) || be all ~ s
دېققەت بىلەن قارىماق، تىكىلىپ قارىماق / catch one's ~

دېققىتىنى قوزغىماق / have an ~ s to...
زەن قويۇپ قارىماق. / have an ~ for ...

ئىقتىدارى بولماق. v. II قارىماق، كۆز تىكىپ قارىماق،
دېققەت بىلەن قارىماق.

eyeglasses ['aiɣlɑ:sɪz] n. كۆزەينەك.
eyelash ['aiɫæʃ] n. كىرىپىك.

eyesight ['aisaɪt] n. كۆرۈش قۇۋۋىتى.

F

fable ['feɪbl] n. ① مەسەل، كىنايە. ② رىۋايەت، چۆچەك،
ئەپسانە.

fabric ['fæbrɪk] n. ① گەزلىمە، ماتا. ② قۇرۇلما، تۇرۇلۇش، تۈ-
زۈلمە. ③ تەشكىل، تەشكىلات.

face [feɪs] n. I. ① يۈز، چىراي، چېھەر. ② ئوغى، تېشى
(رەختنىڭ). ③ ئالدى. ④ تاشقى كۆرۈنۈش || ~ to ~

يۈزمۇ يۈز / in (the) ~ of... ① ...نىڭ ئالدىدا. ② ...گە
قارىماي، ...گە قارىماستىن، / fly in the ~ of...

قارشى تۇرماق / look sb. in the ~ of...
ماق / lose one's ~ يۈزى چۈشمەك، يۈزىنى چۈشۈرمەك /

n. ئۈمىد، ئارزۇ، ئىستەك، ئىنتىم **expectation** [ˌekspekˈteɪʃən]
 زارلىق.

adj. I ① لايىق، مۇۋاپىق. ② پايدى- **expedient** [iksˈpiːdjənt]
 دىلىق. ③ ئەپلىك. **n. II** ④ ۋاقىتلىق تەدبىر، ۋاقىتلىق ھەل
 قىلىش چارىسى.

n. ① يىراققا بۇرۇش، ئۇزۇن سەپەر، **expedition** [ˌekspeɪˈdɪʃən]
 ساياھەت. ② تەكشۈرۈش. ③ قېزىپ تەكشۈرگۈچىلەر.
 ④ چەيدەسلىك، چاققانلىق.

v. (**~ led**; **~ led**; **~ ling**) قوغلاپ **expel** [iksˈpel, eksˈpeɪ]
 چىقارماق، ھەيدەپ چىقارماق، ھەيدىمەك، بوشاتماق.

n. خىراجەت، چىقىم. **expense** [iksˈpens]

adj. قىممەت. **expensive** [iksˈpensɪv]

n. I ① تەجرىبە. ② سەرگۈزەشتە، **experience** [iksˈpɪəriəns]
 كەچۈرمىش. **v. II** بېشىدىن كەچۈرمەك، بېشىدىن ئۆتكۈزۈمەك.

adj. ① تەجرىبىلىك، مەلىكىلىك، **experienced** [iksˈpɪəriənst]
 پىشقان. ② ئىش كۆرگەن.

n. I تەجرىبە، سىناق. **experiment** [iksˈperɪmənt]
v. II تەجرىبە قىلماق، سىناق قىلماق.

n. I مۇتەخەسسس ماھىر، ئۇستا. **expert** [ˈekspɜːt]
adj. I تەجرىبىلىك، پىشقان، ئىختىساسلىق.

v. ① ئاخىرلاشماق، توختىماق، ۋاقتى توش- **expire** [iksˈpaɪə]
 ماق. ② جان ئۆزۈمەك، نەپەستىن قالماق، نەپىسى توختىماق.

v. چۈشەندۈرمەك، ئىزاھات بەرمەك، شەر- **explain** [iksˈpleɪn]
 ھىلىمەك، ئۇقتۇرماق: **sth. away** ~ چۈشەندۈرمەك، ئەپلەپ-
 سەپلەپ ئۆتكۈزۈۋەتمەك، كۆز بويىماق.

n. چۈشەندۈرۈش، ئىزاھات. **explanation** [ˌekspləˈneɪʃən]

v. ① پارتلىماق، ئېتىلماق، پارتلاتماق، **explode** [iksˈpləʊd]
 ئاتماق، قوزغىماق، قوزغالماق. ② سۈپۈرۈپ تاشلىماق، ئاغدۇ-

رۇپ تاشلىماق، يوقاتماق. ③ ئېچىپ تاشلىماق.

n. ئۇلۇغ خىزمەت، ئۇلۇغ تۆھپە. exploit¹ ['eksplɔɪt]

v. ① ئېكىسپىلاتاتسىيە قىلماق. ② ئاچماق exploit² [iks'plɔɪt] (تەبىئىي بايلىقلارنى).

n. ① ئېكىسپىلاتاتسىيە، ئېكىس exploitation [,eksplɔɪ'teɪʃən] پىلاتاتسىيە قىلىش. ② ئۆزلەشتۈرۈش. ③ پايدىلىنىش، ئىشلىتىش.

v. ① چارلىماق، تەكشۈرمەك، قېزىپ تەكشۈر- explore [iks'plɔɪ:] مەك. ② ئىزدەمەك، ئىزدەنمەك.

n. ① ئېتىلىش، پارتلاش، پارتلاش explosion [iks'pləʊzən] ئاۋازى، پارتلىتىش. ② كۆتۈرۈلۈش، قوزغىلىش، قوزغاش.

n. ① چۈشەندۈرگۈچى، ئىزاھات بەر- exponent [eks'pəʊnənt] گۈچى. ② ۋەكىل؛ تىپ. ③ «ماتېماتىكا» كۆرسەتكۈچ، دەرىجە.

n. ① ئېكىسپورت، ئېكىسپورت قىلىش. export¹ ['ekspɔ:t] ② ئېكىسپورت بۇيۇملىرى.

v. ئېكىسپورت قىلماق. export² [eks'pɔ:t]

v. ① پاش قىلماق، ئېچىپ تاشلىماق. expose [iks'pəʊz] ② كۆرگەزمە قىلماق، كۆرگەزمىگە قويماق. ③ نۇر ئۆتمەك، نۇر ئۆتكۈزمەك (سۈرەتچىلىكتە).

n. ① چۈشەندۈرۈش، ئىزاھات. exposition [,ekspə'zɪʃən] ② كۆرگەزمە.

n. ① پاش قىلىش، پاش بولۇش، ئې exposure [iks'pəʊzə] چىپ تاشلاش. ② نۇر ئۆتۈش، نۇر ئۆتكۈزۈش.

v. I. ① بىلدۈرمەك، ئۇقتۇرماق، ئىپادىلە- express [iks'pres] مەك. ② تېز يەتكۈزمەك (خەت-چەك، پوسۇلكا، مال قاتار- لىقلارنى). adv. I. ① ئېنىق، ئايدىك، چۈشمەنلىك.

② پەۋقۇلئاددە تېز: an ~ train پەۋقۇلئاددە تېز پويىز. n. II.

① تېز يەتكۈزۈش. ② تېز پويىز، تېز ئاپتوموبىل. adv. IV.

لىمەك.

exclamatory [eks'klæmətəri] *an* ~ sentence ئۈندەش: *adj.*

ئۈندەش جۈملە.

exclude [iks'klu:d] ① رەت قىلماق، باش تارتماق، ② چەت

كە قاقماق، يەكلىمەك.

exclusive [iks'klu:siv] ① ياتلارنى يەكلەيدىغان، باشقىم

لارنى چەتكە قاقىدىغان. ② ئۆزىنى چوڭ تۇتىدىغان، ھاكاۋۇر.

③ خاس، بىردىنبىر. ④ ئالىي، ئېسىل، تولۇق || of ~...نى

ھېسابقا ئالمىغاندا، ... دىن سىرت.

excuse ① ئەپۇ قىلماق، كەچۈرمەك. ② ئازاد

قىلماق، خالاس قىلماق، كەچۈرۈم قىلماق. ئېلىپ تاشلىماق ||

Excuse me, I have to go now: كەچۈرۈڭ، Excuse me,

كېچىرىڭ، مەن كېتەي / oneself ~ ئاقلىماق؛ ئۆزىنى ئاق

لىماق.

excuse: [iks'kju:z] ① ئەپۇ، ئەپۇ سوراش، كەچۈرۈم، كەچۈ-

رۇم سوراش، ئۆزىڭىزغاھلىق، ئۆزىڭىزغاھلىق ئېيتىش.

② باھانە، سەۋەب، باھانە - سەۋەب.

execute [ˈeksikju:t] ① ئىجرا قىلماق، ئادا قىلماق، يولغا

قويماق. ② ئۆلۈم جازاسىنى ئىجرا قىلماق. ③ ياسماق،

ئىشلىمەك (سەنئەت - بۇيۇملىرىنى) ④ چالماق، ئورۇنلىماق.

execution [ˌeksɪ'kju:ʃən] ① ئىجرا قىلىش، ئورۇنداش،

يولغا قويۇش. ② ئۆلۈم جازاسى. ③ چېلىش ماھارىتى (ساز-

لارنى)، ئورۇنلاش ماھارىتى.

executive [ɪg'zækjʊtɪv] *adj.* ① ئىجرائىي، مەمۇرىي. I

n. ① مەمۇرىيەت. ② ئىجراچى، ئىجرا قىلغۇچى. I

exemplify [ɪg'zemplɪfaɪ] *v.* ئۈلگە كۆرسەتمەك، دەلىل كەلتۈر-

مەك، ئىسپات كۆرسەتمەك.

exercise [ˈeksəsaɪz] *n.* ① چېنىقىش. ② مەشىق، كۈنۈكمە. I

- ③ گىمناستىكا. ④ (ئامېرىكا تىلىدا) مۇراسىم. v. I ① چې
 نىقماق، ھەرىكەت قىلماق. ② مەشق قىلماق. ③ ئىشلەتمەك.
 v. يۈرگۈزمەك، ئىشلەتمەك، جارى قىلدۇرماق. exert [ig'zɔ:t]
 v. I ① خوراتماق، خورىتىپ تۈگەتمەك، exhaust [ig'zɔ:st]
 خورماق. ② ماغدۇرسىزلانماق، ماغدۇرسىزلاندۇرماق. ③ تارت
 ماق، تارتىپ تۈگەتمەك (سۇ قاتارلىقلارنى). ④ تەتقىق قىلماق،
 مۇلاھىزە قىلماق. n. I چىقىرىۋېتىش؛ چىقىرىۋېتىش ئەۋابى.
 v. I ① كۆرگەزمەگە قويماق، كۆرگەزمە قىل
 ماق. ② كۆرسەتمەك، نامايان قىلماق. n. I كۆرگەزمە بۇيۇملىرى.
 n. ① كۆرگەزمە، كۆرگەزمە قىلىش. exhibition [ˌɛksɪ'bɪʃən]
 ② كۆرسىتىش، ئورۇنلاش.
 n. I ① پالاش، سۈرگۈن قىلىش. ② پالانغۇچى، exile [ˈɛksaɪl]
 سۈرگۈن بولغۇچى. v. I پالماق، سۈرگۈن قىلماق.
 v. ① مەۋجۇت بولۇپ تۇرماق. ② ھايات exist [ɪg'zɪst]
 كەچۈرمەك، ياشىماق.
 n. ① مەۋجۇدىيەت، مەۋجۇتلۇق، بارلىق existence [ɪg'zɪstəns]
 ② ھايات، ھاياتلىق. || ~ bring... into ~ بارلىققا كەلمەك، قۇ-
 رۇلماق.
 v. ① ئاچماق، ئېچىلماق، يايماق، expand [ɪks'pænd]
 يېيىلماق (قانات). ② ئۆرلىمەك، كۆپەيمەك. ③ كېڭەيمەك
 (قوشۇن).
 n. پايانسىزلىق، چەكسىزلىك. expanse [ɪks'pæns]
 n. ① كېڭەيتىش، كېڭىيمىش، راۋاج expansion [ɪks'pænfən]
 لىنىش، راۋاجلاندىرۇش. ② تەرەققىيات.
 n. كېڭەيمىچىلىك. expansionism [ɪks'pænfənɪzəm]
 n. كېڭەيمىچى. expansionist [ɪks'pænfənɪst]
 v. ① ئۈمىد قىلماق، ئارزۇ قىلماق، ئىنتىزار expect [ɪks'pekt]
 بولماق، كۈتمەك. ② ئويلىماق، ... دەپ قارىماق.

adj. I ① ئېنىق، توغرا. ② مۇكەممەل، پۇخ **exact** [iɡ'zækt]
تا. II **v.** ① قەستىماق، زورلىماق، تەھدىت سالماق.

② لازىم بولماق، لازىم قىلماق. كېرەك بولماق، كېرەك قىلماق.
adv. ① دەل. ② پۈتۈنلەي تامامەن. **exactly** [iɡ'zæktli]
③ توغرا، دۇرۇس.

v. مۇبالغە قىلماق، ئاشۇرۇۋەتمەك، كۆپتۈرمەك، چوڭايتىپ كۆرسەتمەك.
exaggerate [iɡ'zædʒəreɪt]

① **v.** (مەرتىۋە، ھوقۇق، قاتارلىقلارنى) ئۆستۈر-
مەك، كۆتۈرمەك، يۇقىرى كۆتۈرمەك. ② ماختىماق، مەدھەيلى-
مەك. كۈيلىمەك، كۆككە كۆتۈرمەك.

n. (جانلىق تىلدا) ئىمتىھان. **exam** [iɡ'zæm]
① تەكشۈرۈش. ② ئىمتىھان، **examination** [iɡ,zæmi'neɪʃən]
سېناق.

v. ① تەكشۈرمەك، قاراپ چىقماق. **examine** [iɡ'zæmin]
② ئىمتىھان ئالماق، ئىمتىھان بەرمەك، سىناپ كۆرمەك.
③ سوراق قىلماق.

n. ① دەلىل، ئىسپات، ئەمەلىي ئىسپات: **example** [iɡ'zɑ:mpəl]
for ~ مەسىلەن، ئالايلىق. ② نۇسخا، نەمۇنە، ئۆرنەك.
③ ساۋاق.

v. ئېشىپ چۈشمەك، ئېشىپ كەتمەك، ھالقىپ **exceed** [ik'si:d]
چۈشمەك، ئۆتۈپ كەتمەك.

adj. & adv. ھەددىدىن تاشقىرى، ھەد-
exceeding [ik'si:diŋ]
دىدىن زىيادە.

adv. ئىنتايىن، زور دەرىجىدە. **exceedingly** [ik'si:diŋli]

v. (led; ~led; ~ling) ① ئۈستۈن كەلمەك، **excel** [ik'sel]
ئېشىپ چۈشمەك. ② ئۈستە، ماھىر.

n. ① مۇنەۋۋەرلىك، ئېسىل **excellence** ['eksələns]
لىق. ③ مەشھۇرلۇق. ④ ئارتۇقچىلىق.

excellent ['eksələnt] ① *adj.* ئەلا، ئېسىل، مۇنەۋۋەر، ئادىر. ئادىر. excellent

② مەشھۇر.

except [ik'sept] ... دىن سىرت، ... دىن باشقا؛ *prep.* I

• He works everyday ~ sunday: ... نى ھېسابقا ئالمىغاندا:

ئۇ يەكشەنبە كۈنىدىن باشقا كۈنلەردە ئىشلەيدۇ. v. II

ئېلىپ تاشلىماق، چىقىرىپ تاشلىماق، چىقىرىۋەتمەك، مۇستەسنا

قىلماق.

exception [ik'sepʃən] ① *n.* مۇستەسنا قىلىش، چىقىرىپ تاش

لاش. ② قارشى تۇرۇش: take ~ to ... گە قارشى تۇرماق،

... گە قارشىلىق كۆرسەتمەك.

excess [ik'ses] ① *n.* ھەددىدىن ئارتۇق، ھەددىدىن زىيادە. *n.*

② نورمىسىزلىق، چەكلىمىگە ئۇچرىماسلىق. ③ (كۆپلۈك ئىشلىمە

تىلىدۇ) زوراۋانلىق. *adj.* II ① ھەددىدىن تاشقىرى، چېكىم

دىن ئاشقان. ② ھەددىدىن زىيادە ئېغىر.

excessive [ik'sesiv] *adj.* ھەددىدىن تاشقىرى، ھەددىدىن

زىيادە: an ~ demand ھەددىدىن زىيادە ئارتۇق تەلەپ.

exchange [iks'tʃeɪndʒ] ① *v.* I ئالماشتۇرماق، تېگىشمەك،

يەڭگۈشلىمەك، يۆتكەمەك. ② سودىلاشماق. *n.* II ① ئالماش-

تۇرۇش، تېگىشىش، يەڭگۈشلەش، يۆتكەش. ② سودا بازىرى.

③ ئونۇشتۇرۇش پونكىتى.

excite [ik'sait] ① *v.* تەسىر قىلماق. تەسىر قوزغىماق.

② ھاياجانلاندۇرماق، روھلاندۇرماق. ③ قوزغىماق، ئۇرغۇتماق،

ئويغاتماق.

excited [ik'saitid] *adj.* روھلۇق، چۇشقۇن، ھاياجانلىق.

excitement [ik'saitmənt] ① *n.* تەسىر قىلىش، تەسىر قوزغاش.

② ھاياجانلىنىش، روھلىنىش.

excite [ik'saitiŋ] *adj.* كىشىنى ھاياجانلاندۇرىدىغان.

exclaim [iks'kleim] *v.* ۋارقىرىماق، توۋلىماق، ۋارقىراپ سۆز-

مىنەن ھېسابلاش

- قاتارلىقلار. etc. = et cetera [i'tsetərə]
- adз. مەڭگۈلۈك، ئەبەدىيە eternal [i:'tə:nl]
- ① مەڭگۈلۈك، ئۆمۈرۋايەت، ئەبەدىيەك eternity [i:'tə:niti]
- ② چەكسىزلىك.
- adз. I ياۋروپا، ياۋروپاچە، ياۋروپا- European [i,juərə'pi:ən]
- نەك. I. n. ياۋروپالىق.
- v. باھالىماق، باھا بەرمەك. evaluate [i'vælju:ei]
- v. ① پارغا ئايلىنماق، پارغا ئايلان evaporate [i'væpəreit]
- دۇرماق. ② سۇسىزلاندۇرماق، سۇسىزلاندۇرۇلماق.
- n. ① پارغا ئايلىنىش، سۇسىز- evaporation [i,væpə'reiʃən]
- لىنىش.
- n. ① ئالدىنقى كېچە. ② ھارپا. eve [i:v]
- I. adз. ① تۈز، تەكشى. ② تەڭە ئوخشاش، even ['i:vən]
- باراۋەر. ③ قانۇنىيەتلىك. ④ جۈپ سانلىق، قوش سانلىق.
- ⑤ ئادىل. I. adз. ① ھەتتا، ھەتتاكى...مۇ. ② (سۈپەت لەرنەك سېلىشتۇرما دەرىجىلىرى بىلەن بىرگە كېلىدۇ) تېخىمۇ، يەنىلا. ③ دەل؛ ھازىرلا، ھېلىلا.
- I. v. ① تەكشىلەنمەك. ② ئوتتۇرا ھېساب قىلىنماق. ③ ئوخشاش بولماق، باراۋەر بولماق.
- n. ① ئاخشام، كەچقۇرۇن. ② كەچلىك كۆڭۈل evening ['i:vnɪŋ]
- ئېچىش // ~ good ① ياخشى چۈش كۆرۈك، كەچلىكىڭىز خەيىرلىك بولسۇن. ② (كەچلىك تاماقتىن باشلاپ ياتارچاغ قىچە بولغان ئارىلىقتا بىراۋ بىلەن كۆرۈشكەندە ئېيتىلىدىغان ئېسەنلىك سوراخ سۆزى) ياخشىمۇسىز.
- n. ① ۋەقە، ھادىسە. ② نەتىجە. event [i'vet]
- ③ (تەنتەربىيە يىغىنلىرىدا) مۇسابىقە تۈرى.
- adз. ئەڭ ئاخىرىدا، ئاخىرىقى ھېسابتا. eventually [i'ventʃuəli]

adv. (بېشىلىنىڭ ئالدىدا كېلىپ، ئىش ھەرىكەت *ever* ['evə] نىڭ بولۇپ ئۆتكەنلىكىنى بىلدۈرىدۇ) ① ھەرقاچان، ھەر زامان، ھەر دائىم. ② زادى.

adj. مەڭگۈ، مەڭگۈلۈك، ئەبەدىي، *everlasting* [ˌevə'lɑːstɪŋ] ئەبەدىل - ئەبەد.

adv. مەڭگۈ، ئەبەدىي ئومۇرۋايەت. *evermore* ['evə'mɔː]

① *adv.* ھەر؛ ھەر بىر: *every day* ~ ھەر كۈنى / *every* ['evri] *now and again* (them) ~ دائىم، ھەمىشە / *other* ~ ئىبارت لاپ. ② (ئابىستراكت ئىسىملار بىلەن بىرگە كېلىدۇ) تولۇق، يېتەرلىك.

pron. ھەركىم، ھەركىشى، ھەممە ئادەم. *everybody* ['evri:bɒdi]

adj. كۈنلۈك، ھەر كۈنلۈك، كۈندىلىك. *everyday* ['evri:deɪ]

pron. ھەركىم، ھەر بىر ئادەم، ھەممە ئادەم. *everyone* ['evri:wʌn]

pron. ① ھەممە ئىش، ھەر بىر ئىش. *everything* ['evriθɪŋ]

② ھەممە نەرسە، ھەر بىر نەرسە. ③ (كېسىم خەۋەر بولۇپ كېلىدۇ) ئەڭ مۇھىم ئىش، ئەڭ مۇھىم نەرسە.

adv. ھەريەردە، ھەممە يەردە، ھەرجايدا. *everywhere* ['evriwɛə]

n. ① دەلىل، ئىسپات، ماددىي ئىسپات. *evidence* ['eɪdɪns]

② قىياپەت، يۈرۈش-تۇرۇش. ③ روشەن، ئېنىق، روشەنلىك، ئېنىقلىق.

adj. ① روشەن، ئېنىق. ② چۈشىنىشلىك. *evident* ['eɪdɪnt]

adv. ① روشەن، ئېنىق، ئوچۇق. *evidently* ['eɪdɪntli]

② ئەلۋەتتە، روشەنكى.

adj. ① يامان، ئوسال، رەزىل، قەبىھ. ② زى *evil* ['iːvl]

يانلىق. *n.* ① باللا- قازا، كېلىشمەسلىك، بەختسىزلىك.

adv. ① زەھەرلىك، زەھەر خەندىلىك.

n. ساغلىق قوي. *owe* [juː]

① (~ling) تەڭ بولماق، باراۋەر بولماق، ئوخشاش بولماق.

② سېلىشتۇرغىلى بولماق.

n. تەڭ تەقسىماتچىلىق. equalitarianism [i:kwɒli'tɛəriənizəm]

n. تەڭداشلىق، باراۋەرلىك. equality [i:'kwɒliti]

adv. ئوخشاش، تەڭ، باراۋەر. equally [i:'kwɒli]

n. ① «ماتېماتىكا» تەڭلىمە، تەڭلىك. equation [i:'kweɪʃən]

② تەڭپۇڭلۇق.

n. (the~) ئېكۋاتور. equator [i:'kweɪtə]

v. (equip, ~ped, ~ped) قوراللاندىرماق، جابدۇق. equip [i:'kwɪp]

ماق.

n. قورال - ياراق، قورال - جابدۇق، equipment [i:'kwɪpmənt]

ئەسۋاب - ئۈسكۈنە، جاھاز.

adj. ① تەڭ، تەڭداش، ئوخشاش، equivalent [i:'kwɪvələnt]

باراۋەر. ② «ماتېماتىكا» تەڭ قىممەتلىك. ③ «فىزىكا» تەڭ

ئۈنۈملۈك. ④ «خىمىيە» ئېكۋىۋالېنت، تەڭ باراۋەرلىك.

n. ① دەۋر. ② مىلادى. era [i:'ɛərə]

v.I adj. تىك؛ ئۆرە. v.II تىكلەمەك؛ ئۆرە قىلماق. erect [i:'rekt]

v. خاتالاشماق، خاتالىق ئۆتكۈزۈمەك. err [ə:]

n. ۋاقىتلىق ۋەزىپە، ئەمەل، مەنەپ. errand ['erənd]

n. → erratum. errata [e'ra:tə]

n. (كۆپلۈكى [e'ra:tə] errata) ① بېسىش خاتالىقى. ② ئىملا خاتالىقى. ③ (كۆپلۈك

ئىشلىتىلگەندە) تۈزۈش جەدۋىلى.

adj. خاتا، ناتوغرا؛ idea ~ خاتا ئىدى. erroneous [i:'rɒnjəs]

يە، خاتا پىكىر.

n. خاتالىق، نۇقسان، قۇسۇر. error ['erə]

v.I ① قاچماق، قېچىپ چىقماق، قېچىپ قۇ. escape [is'keɪp]

تۇلماق. ② ئۈنتۇماق، ئېشىگە كەلمەسلىك. n.I ① قۇتۇ-

لۇش، قېچىپ قۇتۇلۇش. ② (گاز. سۇ قاتارلىقلارنى) قويۇپ بېرىش ئۈسكۈنىسى.

esp. = especially.

especial [is'peʃəl] باش ① پەۋقۇلئاددە، ئاجايىپ، قىچە.

especially [is'peʃəli] *adv.* بولۇپمۇ، خۇسۇسەن.

essay¹ ['esei] *n.* نەسر، نەسرې ئەسەر، فېلىيەتون، ئەدەبىي پارچە.

essay [e'sei] *v.* ① قىلماقچى بولماق، ئۇرۇنماق. ② سىناپ باقماق، ئۇرۇنۇپ كۆرمەك.

essence ['esns] *n.* ① ماھىيەت. ② مۇھىم ئامىل، جەۋھەر، مېخىز.

essential [i'sentʃəl] *adj.* ① ماھىيەتلىك. ② مېخىزلىق. ئا- ③ زۆرۈر، كەم بولسا بولمايدىغان،

ساسىي، ئاساسلىق. ③ مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. *n.* ② ماھىيەت. ② مۇھىم ئامىل، مۇھىم نۇقتا.

essentially [i'sentʃəli] *adv.* ① ماھىيەتتە، ماھىيەت جەھەتتىن. ② تۈپتىن.

establish [is'tæblɪʃ] *v.* ① قۇرماق، تىكلەمەك، تەسىس قىلماق. ② ئېنىق بەلگىلەمەك.

establishment [is'tæblɪʃmənt] *n.* ① قۇرۇش، تىكلەش، بەرپا قىلىش. ② قۇرۇلما، قۇرۇلغان ئورگان (مەسىلەن: زاۋۇت، مەكتەپ قاتارلىقلار).

estate [is'teɪt] *n.* ① يەر مۈلكى، ئاسارە. ② مۈلۈك، مال - مۈ.

esteem [is'ti:m] *v.* ① ھۆرمەتلىمەك، ھۆرمەت قىلماق. ② ھال - ئەھۋال. ③ بايلىق.

esteem [is'ti:m] *v.* ① ھۆرمەتلىمەك، ھۆرمەت قىلماق. ② ھال - ئەھۋال. ③ بايلىق.

esteem [is'ti:m] *v.* ① ھۆرمەتلىمەك، ھۆرمەت قىلماق. ② ھال - ئەھۋال. ③ بايلىق.

esteem [is'ti:m] *v.* ① ھۆرمەتلىمەك، ھۆرمەت قىلماق. ② ھال - ئەھۋال. ③ بايلىق.

estimate¹ ['estimeɪt] *v.* ① ھۆرمەتلىمەك، ھۆرمەت قىلماق. ② ھال - ئەھۋال. ③ بايلىق.

estimate² ['estimit] *n.* ① ھۆرمەتلىمەك، ھۆرمەت قىلماق. ② ھال - ئەھۋال. ③ بايلىق.

تولۇق بولۇش، قانائەتلىنىش.

adv. ۱ پېتەرلىك، دېگەندەك.

enquire (in'kwaɪə) v. = inquire.

enrich (in'ritʃ) ۱ v. باي قىلماق، باياشات قىلماق.

۲ مۇنبەتلەشتۈرمەك.

enrol(l) (in'rəʊl) v. تىزىملىماق، رويخەتكە ئالماق.

ensue (in'sju:) ۱ v. ئارقىدىنلا چىقماق؛ ئارقىدىنلا

تۇغۇلماق. ۲ ئاقىۋەت چىقماق؛ ئاقىۋەت كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ؟

ensure (in'ʃʊə) ۱ v. كاپالەتلىك قىلماق. ۲ قوغدىماق، مۇھاپىزەت قىلماق.

enter ('entə) ۱ v. كىرمەك. ۲ قاتناشماق. ۳ يېزىلماق، تىزىمغا ئالدۇرماق، تىزىمغا ئالماق، يازماق. ۴ باشلىماق، باشلانماق || into ۱ قاتناشماق. ۲ باشلىماق، كىرىشمەك / upon ~ باشلىماق، شۇغۇللانماق.

enterprise ('entəpraɪz) ۱ n. ئىش، كەسىپ. ۲ كارخانا. ۳ كەسىپدارلىق، كەسىپكە بولغان قىزغىنلىق، ئالغان ئىشلىرى.

entertain (,entə'teɪn) ۱ v. كۈتۈۋالماق، مېھمان قىلماق. ۲ ئويۇن تاماشا قىلماق، ئويۇن - تاماشا قىلىپ بەرمەك، كۆ-ئۇل ئاچماق. ۳ كۆزلىمەك (غايىنى).

entertainment (,entə'teɪnmənt) ۱ n. مېھمان قىلىش، كۈتۈپ - ئويۇن - تاماشا، كۆڭۈل ئېچىش.

enthusiasm (in'θju:ziæzəm) n. قىزغىنلىق، ئاكتىپلىق، تەشەببۇس - كىرەكلىق.

enthusiastic (in'θju:zi'æstɪk) adj. قىزغىن.

entire (in'taɪə) ۱ v. قىزىقتۇرماق، قايىمۇقتۇرماق، ئېزىقتۇرماق. ۲ پۈتكۈل، تۈگەل. ھەممە.

entire (in'taɪə) ۱ adj. پۈتكۈل، تۈگەل. ھەممە.

entire (in'taɪə) ۱ adj. پۈتكۈل، تۈگەل. ھەممە.

entire (in'taɪə) ۱ adj. پۈتكۈل، تۈگەل. ھەممە.

entire (in'taɪə) ۱ adj. پۈتكۈل، تۈگەل. ھەممە.

entire (in'taɪə) ۱ adj. پۈتكۈل، تۈگەل. ھەممە.

entire (in'taɪə) ۱ adj. پۈتكۈل، تۈگەل. ھەممە.

entire (in'taɪə) ۱ adj. پۈتكۈل، تۈگەل. ھەممە.

entire (in'taɪə) ۱ adj. پۈتكۈل، تۈگەل. ھەممە.

entire (in'taɪə) ۱ adj. پۈتكۈل، تۈگەل. ھەممە.

entire (in'taɪə) ۱ adj. پۈتكۈل، تۈگەل. ھەممە.

entire (in'taɪə) ۱ adj. پۈتكۈل، تۈگەل. ھەممە.

entire (in'taɪə) ۱ adj. پۈتكۈل، تۈگەل. ھەممە.

entire (in'taɪə) ۱ adj. پۈتكۈل، تۈگەل. ھەممە.

entire (in'taɪə) ۱ adj. پۈتكۈل، تۈگەل. ھەممە.

entire (in'taɪə) ۱ adj. پۈتكۈل، تۈگەل. ھەممە.

entire (in'taɪə) ۱ adj. پۈتكۈل، تۈگەل. ھەممە.

- entirely [in'taɪəli] *adv.* پۈتۈنلەي، تامامەن، ئومۇميۈزلۈك.
- entitle [in'taɪtl] *v.* ① ھوقۇق بەرمەك، لايىقەت بەرمەك. ② ئىسەم قويماق، نام بەرمەك، ئاتىماق.
- entity ['entɪti] *n.* ① مەۋجۇت، مەۋجۇدىيەت. ② ئەمەلىي نەرسە، ماددىي نەرسە.
- entrance¹ [in'tra:ns] *v.* ① خىيال سۈرمەك، خىيالغا كەتمەك. ② چەكسىز خۇشال قىلماق.
- entrance ['entrəns] *n.* ① كىرىش ئېغىزى، كىرىش ئىشىكى. ② ئىشىك. ③ كىرىش (مەيدان، ئوقۇش، نوپۇس قاتارلىق-لارغا). ④ كىرىش ھوقۇقى (مەيدانغا).
- entreat [in'tri:t] *v.* ئىلتىماس قىلماق، تەلەپ قىلماق، مۇراجى-ئەت قىلماق، ئۆتۈنۈپ سورىماق.
- entrust, intrust [in'trʌst] *v.* تاپشۇرماق، ھاۋالە قىلماق.
- entry ['entri] *n.* ① كىرىش، مەيدانغا كىرىش، سەھنىگە چىقىش. ② كىرىش ئېغىزى، ئىشىك. ③ يېزىلىش، تىزىمغا ئالدۇرۇش، تىزىملىنىش. ④ نوپۇسقا كىرىش.
- envelope ['envɪləʊp] *n.* كۈنۈپەرت، لىپاپ.
- envious ['enviəs] *adj.* ① ھەسەتخور، ئىچى تاز. ② ھەۋەسمەن.
- environment [in'vaɪəərənmənt] *n.* ① ئۆزبېچۆرە، ئەتراپ. ② شارائىت، مۇھىت.
- envy ['envi] *n.* ① ھەسەتخورلۇق، ھەسەتخورلۇق قىلىش. ② ھەۋەس، ھەۋەس قىلىش، زوقلىنىش. ③ ھەۋەسلىنىدۇرگۈچى، زوقلاندىرغۇچى. *v.* ھەسەتخورلۇق قىلماق، ئىچى تارلىق قىلماق. ② تىزىقماق، ھەۋەس قىلماق.
- epoch ['i:pɒk] *n.* دەۋر، يېڭى زامان.
- equal ['i:kwəl] *adj.* تەڭ، تەڭداش، باراۋەر، ئوخشاش، تەڭ دەرىجىلىك. *n.* تەڭداش، تەڭداشلىق. *v.* ~led, ~led

- v.** ئىلھام بەرمەك: ئىلھاملاندۇرماق. **encourage** [in'kʌrɪdʒ]
- رىغبەتلىنىدۇرمەك؛ روھلاندۇرماق.
- n.** ئىلھاملاندۇرۇش، رىغبەتلىنىش. **encouragement** [in'kʌrɪdʒmənt]
- n.** ئېنسىكلوپېدىيە. **encyclo(p)aedia** [en,saɪkləu'pi:diə]
- n.I** ① ئۇچ، ئاياغ ئۇچى، ئاخىرى، ئەڭ ئاخىرقى **end** [end]
- قىسمى. ② ئۇبېشى. ③ ھالاکەت، ئۆلۈم. ④ مەقسەت، نىشان، مۇددىئا || ~ come to an ~ ئاياغلاشتۇرماق، تاماملىماق /
- in the ~ ئەڭ ئاخىرىدا، نەتىجىدە / **make an ~ of sth.** (مەلۇم بىر ئىشنى) ئاياغلاشتۇرماق، تۈگەتمەك / **put an ~ to sth.** ئاخىرلاشماق، توختىماق. **v.II** ئاخىرلاشماق، ئاخىرلاشتۇرماق، تاماملىماق، تاماملانماق، ئاياغلاشتۇرماق.
- n.I** تىرىشىش. || **endeavo(u)r** [in'devə] **make every ~**
- بارلىق كۈچى بىلەن، پۈتۈن زېھنى بىلەن. **v.II** تىرىشماق.
- n.** ① ئاخىر، ئاخىرلىشىش، تۈگۈن. **ending** ['endɪŋ]
- ② «گرامماتىكا» سۆز تۈرلىگۈچى قوشۇمچە.
- adj.** تۈگمەس، تۈگمەيدىغان. **endless** ['endlis]
- v.** ① ماددىي ياردەم بەرمەك، ئىئانە قىلماق. **endow** [in'dəu]
- ② بەرمەك (ئوردېن، ئۇنۋان قاتارلىقلارنى)، ئىگە بولماق.
- v.** ① سەۋر قىلماق، تاقەت قىلماق، چىدىماق، **endure** [in'dʒuə]
- بەرداشلىق بەرمەك. ② ئۇزۇن داۋام قىلماق، ئۇزۇن داۋاملاش.
- تۇرماق، ئۇزاققا سوزۇلماق، ئۇزاققا سوزماق.
- n.I** دۈشمەن. **adj.II** دۈشمەنلىك. **enemy** ['enɪmi]
- adj.** ① كۈچلۈك، تۈدرەتلىك. ② روھ- **energetic** [ɪ, enə'dʒetɪk]
- لۇق، جاپلىق، تېتىك، زېھنىي كۈچى ئۇرغۇپ تۇرغان.
- n.** ① زېھىن ۋە كۈچ، كۈچ - قۇۋۋەت، دەرمان، **energy** ['enədʒi]
- ② «فىزىكا» ئېنېرگىيە.
- v.** ① ئەمەلگە ئاشۇرماق، يۈرگۈزمەك، ئىجرا **enforce** [in'fɔ:s]

قىلىماق، ئادا قىلماق «قانۇن»، ② مەجبۇرلىماق، زورلىماق.

- v. ① ياللىماق. ② ئالدىن يېزىلماق، ئال [engage (in'geɪdʒ)]
دىن مۇشتەرى بولماق. ③ شۇغۇللانماق، مەشغۇل بولماق.
④ چاي ئىچكۈزمەك. ⑤ ھۇجۇم قىلماق، ... بىلەن جەڭ قىلماق.
⑥ ئۆزىگە تارتماق، جەلپ قىلماق. ⑦ «مېخانىكا» ئۇلىماق،
ئۇلاشتۇرماق، تۇتاشماق، تۇتاشتۇرماق، چىشلەشمەك، چىشلەش
تۈرمەك.

n. ① ۋەدە، كېلىشىپ قويۇش، engagement (in'geɪdʒmənt)
سۆزلىشىپ قويۇش. ② نىكاھ ئەھدىسى. ③ ئۇرۇش، جەڭ.

n. ① ماتور. ② پاراۋۇز. engine ('endʒɪn)
n.I ئىنژېنېر. ② (ئامېرىكا تىلىدا) engineer (,endʒɪ'nɪə)
پويىز شوپۇرى، پاراۋۇز شوپۇرى. v.I ① يېتەكچىلىك قىلماق،
يېتەكلىمەك. ② پىلانلىماق، يول كۆرسەتمەك.

n. ئىنژېنېرلىق ئىلمى. engineering (,endʒɪ'nɪərɪŋ)
n. ئەنگىلىيلىك. Engländer ('ɪŋɡləndə)

adj.I ئىنگلىزچە، ئەنگىلىيچە، ئەنگىلىيىنىڭ، English ('ɪŋɡlɪʃ)
ئەنگىلىيىلىكنىڭ. n.I. ② ئەنگىلىيىلىك، ئىنگلىز. ② ئىنگلىز تىلى.
Englishman ('ɪŋɡlɪʃmən)

n. (Englishmen ('ɪŋɡlɪʃmən)) ئەنگىلىيىلىك، ئىنگلىز، ئەز-
گىلىيىلىك ئەر.

Englishwoman ('ɪŋɡlɪʃ,wʊmən)
n. (Englishwomen ('ɪŋɡlɪʃ,wɪmɪn)) ئەنگىلىيىلىك ئايال.

v. ① ئامراق بولماق، ھەۋەس قىلماق، ياخشى enjoy (ɪn'dʒɔɪ)
كۆرمەك. ② بەھرىمەن بولماق. ③ ھوزۇرلانماق، راھەتلەنمەك.

v. ① چوڭايتماق، چوڭايتماق (ردسم). enlarge (ɪn'la:dʒ)
② كېڭەيتىمەك، كېڭەيتىمەك. || upon تەپسىلىي سۆزلىمەك.

adj. غايەت زور، يوغان، كاتتا. enormous (ɪ'nɔ:məs)
adj.I يېتەرلىك، تولۇق. n.I يېتەرلىك بولۇش، enough (ɪ'nʌf)

بولۇش، قەد كۆتۈرۈش.

embarrass (im'bærəs) ① ئوڭايىسىزلاشماق، ئوڭايىسىزلاشتۇرۇش. ② توسقۇنلۇق قىلماق، توسالغۇ بولماق، دەخلى قىلماق.

embody (im'bodi) ① گەۋدىلەنمەك، گەۋدىلەندۈرمەك، ئىپادىلەپ بەرمەك. ② ئۆز ئىچىگە ئالماق.

embrace (im'breis) ① قۇچاقلىماق، قۇچاقلاپ كۆتۈرمەك، قۇچاقلاشماق. ② قوبۇل قىلماق، پايدىلانماق، ئىشلەتمەك. ③ ئىچىگە ئالماق، ئۆز ئىچىگە ئالماق. n. I ① قۇچاقلاش، قۇچاقلىشىش. ② قوبۇل قىلىش.

embroider (im'broide) ① گۈل چەكمەك، گۈل تىكمەك. ② تىكمەك.

embroidery (im'broidəri) ① كەشتە، نەقىش.

emerge (i'mæ:dʒ) ① پەيدا بولماق؛ گەۋدىلەنمەك، پاش بولماق، مەيدانغا كەلمەك.

emergence (i'mæ:dʒəns) ① پەيدا بولۇش؛ گەۋدىلىنىش، كۆز ئالدىغا كېلىش.

emergency (i'mæ:dʒənsi) ① ۋەقە. ② ئۆزگىرىش. ③ جىددىي پەيت. an ~ door || نېمەتتىك ئىشكى / an ~ act جىددىي پەرمان.

emirgant ('emiɡrənt) ① مۇھاجىر.

emirgate ('emiɡreit) ① چەت ئەلگە چىقىپ كەتمەك، چەت ئەلگە بېرىپ ماكانلاشماق.

eminent ('eminənt) ① كۆزگە كۆرۈنگەن، مەشھۇر، ئاتاقلىق، داڭدار. ② ئەلا سۈپەتلىك.

emotion (i'məuʃən) ① كەيپىيات، كەيپ. ② خۇي، ھېسسىيات. ③ ھېسسىيات.

emperor ('empərə) ① پادىشاھ، خان، شاھ.

- emphasis ['emfəsis] emphases (('emfəsi:z)) تم (كۆپلۈكى) n.
 كىتلىش.
- emphasize, emphasise ['emfəsaiz] تەكىتلىمەك،
 مۇھىم ئورۇنغا قويماق.
- empire ['empaia] ئىمپېرىيە. n.
- empiricism [em'pirisizəm] تەجرىبىيلىك. n.
- employ [im'plɔi] ① ياللىماق، ئىشلەتمەك، سەرپ قىلماق (ۋاقىت).
 n-I ياللاش، ياللىنىش، ياللانما.
- employee [,emplɔi'ɪr] يال لانما، ياللانما خادىم، مەدىكار، يال
 لانما خىزمەتچى.
- employer [im'plɔiə] ياللىغۇچى، خوجاينىن.
- employment [im'plɔimənt] ① ياللاش، ياللىنىش،
 ئىشلىتىش. ② ئىش، خىزمەت.
- empty ['empti] ① قۇرۇق، بوش. ② (جانلىق تىلدا) ئاچ،
 ئاچ قورساق. n-I (دائىم كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ)
 ① قۇرۇق ساندۇق. ② قۇرۇق ئاپتوموبىل. ③ قۇرۇق بوتۇلكا.
- ① قۇرۇتماق، قۇرۇقدىماق، بوشاتماق. ② ئاقماق، ئېقىپ
 كىرمەك.
- emulation [,emju'leɪʃən] مۇسابىقە. n.
- enable [i'neɪbl] ئىمكانىيەتكە ئىگە قىلماق، ئىسكا-
 نىيەت يارىتىپ بەرمەك.
- enchant [in'tʃɑ:nt] ① مەپتۇن قىلماق، مەپتۇن بولماق.
 ② ئازدۇرماق، قايىمۇقتۇرماق، گاڭگىراتماق.
- enclose, inclose [in'kləuz] ① قورشىماق، قورشىۋالماق.
 ② سالماق، سېلىپ قويماق، قوشۇپ قويماق (لىپاپقا).
- encounter [in'kauntə] ① يولۇقماق، يولۇقۇپ قالماق، دۇچ
 كەلمەك، دوقۇرۇشماق. n-I ① سەركۈزەشتە. ② ئۇچرىشىش
 جېڭى.

- or tomorrow بۈگۈن، ياكى بولمىسا ئەتە كەل.
- elaborate** (i'læbərit) *adj.* تازا باش قاتۇرغان، باش قاتۇرىدىغان، كۆڭۈل قويغان.
- elaborate** (i'læbəreit) *v.* ياخشى يولغا قويماق، ياخشى قىلماق، كۆڭۈل قويۇپ قىلماق، كۆڭۈل قويۇپ ياسىماق. تەپسىلىي تەسۋىرلىمەك.
- elapse** (i'læps) *v.* (ۋاقىت) ئۆتمەك.
- elastic** (i'læstik) *adj.* ① ئېلاستىك، ئېلاستىكىلىق. ② جانلىق ③ ئەۋرىشىملىك. *n.* ① رېزىنكە: رېزىنكە بوغقۇچ، رېزىنكە تاسما.
- elbow** ('elbau) *n.* ① جەينەك. ② ئەگمە.
- elder** ('eldə) *adj.* ① (old نىڭ سېلىشتۇرما دەرىجىسى) يا-شانغان، پېشقەدەم، يېشى چوڭ. *n.* ② ياشانغانلار. يېشى چوڭلار، پېشقەدەم || brother ~ ئاكا / sister ~ ھەدە، ئاچا.
- eldest** ('eldist) *adj.* ئەڭ چوڭ، يېشى ئەڭ چوڭ، ئەڭ ياشانغان.
- elect** (i'lekt) *v.* ① سايلىماق. ② تاللىماق. *adj.* ① سايلانغان.
- election** (i'lekʃən) *n.* ① سايلام. ② تاللاش، تاللىۋېلىش.
- electric** (i'lektrik) *adj.* توك، ئېلېكتىرلىك.
- electrical** (i'lektrikl) *adj.* ئېلېكتىر، ئېلېكتىرلىك.
- electricity** (i'lek'trisiti) *n.* ئېلېكتىر، توك، ئېلېكتىر ئىلمى.
- electrification** (i'lektrifi'keifən) *n.* ئېلېكتىرلىشىش.
- electrode** (i'lektrəud) *n.* ئېلېكتىرود، ئېلېكتىر تۇتۇپى.
- electrolysis** (i'lekt'rəlisiz) *n.* ئېلېكتىرولۇز.
- electron** (i'lektron) *n.* ئېلېكترون.
- electronic** (i'lek'trɒnik) *adj.* ئېلېكترون، ئېلېكترونلۇق.
- elegant** ('eliɡənt) *adj.* نەپىس، زىبا، گۈزەل، كېلىشكەن.

- element ['eliment] ① (خىمىيە) ئېلېمېنت. ② مۇھىم ئامىل. ③ تەركىب، تەركىبىي قىسىم. ④ (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) تەبىئىي كۈچ. ⑤ بوران - چاپقۇن.
- elementary [eli'mentəri] ① دەسلەپكى، ئىپتىدائىي، باشلانغۇچ. ② ئاساسىي.
- elephant ['elifənt] n. پىل.
- elevate ['eliveit] v. ئۆستۈرمەك، يۇقىرى كۆتۈرمەك.
- elevator ['eliveitə] ① (ئامېرىكا تىلىدا) لىفت. ② ئېلېۋاتور (ئايروپىلاننىڭ يۇقىرى ئۆرلەش، تۆۋەنلەش رولى). ③ ساك، ئامبار.
- eleven [i'levn] num. ئون بىر (11).
- eleventh [i'levnθ] num. ① ئون بىرىنچى. ② ئون بىردىن بىر.
- elf [elf] n. <elves [elvz]> زېرەك، شوخ، كەپسىز.
- eliminate [i'limineit] v. چىقىرىپ تاشلىماق، چىقىرىۋەتمەك، ئېلىپ تاشلىماق، ئېلىۋەتمەك.
- ellipse [i'lips] n. «ماتېماتىكا» ئېللىپس.
- elliptical [i'liptik] ① ئېللىپس. ② «گرامماتىكا» قىسقارتىلما، قىسقارتىلغان.
- elm [elm] n. قارىياغاچ.
- eloquence ['eləkwəns] ① مۇنازىرە. ② سۆز قابىلىيىتى: ناتىلىق.
- eloquent ['eləkwənt] ① قايىل قىلارلىق. قايىل قىلىدۇ. ② ناتىق.
- else [els] adv. I باشقا، ئۆزگە، بۇندىن باشقا، ئۇندىن تاشقىرى. conj. II بولمىسا، ئۇنداق بولمايدىكەن، ئۇنداق قىلىنغاندا.
- elsewhere ['els'hwæ] adv. باشقا جايدا، باشقا جايغا.
- emancipate [i'mænsipeit] v. ئازاد قىلماق.
- emancipation [i,mænsi'peiʃən] n. ئازاد، ئازاد قىلىش، ئازاد.

- n. I ① «ئاسترونومىيە» تۇتۇلۇش. (كۈن، ئاي) **eclipse** [i'klɪps]
 قاتارلىقلار). ② قايىمۇقتۇرۇش، كۆز بويامچىلىق. ③ مەھرۇم
 قېلىش (ھوقۇق، ئابروي قاتارلىقلاردىن). v. I ① تۇتۇلماق
 (كۈن، ئاي قاتارلىقلار). ② قايىمۇقتۇرماق، كۆز بويىماق.
adj. ئىقتىسادىي. **economic** [i:kə'nɒmɪk, ekə'nɒmɪk]
 n. ئىقتىسادشۇناسلىق. **economics** [i:kə'nɒmɪks]
 n. ① ئىقتىساد، ئىگىلىك. ② ئىقتىساد چىلىقلىق، تېجەشلىك. ③ ئىقتىسادىي تۈزۈم، ئىقتىسادىي
 ئورگان.
 n. ① باغى ئىرمە (ئىنجىل كىتابلىرىدا تەسۋىرلەنگەن **eden** [i:'dn]
 جەننەت). ② جەننەت.
 n. ① پىچاق بېسى، چەت. **edge** [edʒ]
 ياقا، گىرۋەك، قىرغاق. v. I ① ئىتتىكىلەتمەك، ئۆتكۈرلەشتۈر-
 مەك. ② جىيەك تۇتماق. ③ يانچىلاپ ماخماق، يانچىلاپ
 كىرمەك.
 n. ئېگىز بىنا، ئىمارەت، قۇرۇلۇش. **edifice** ['edɪfɪs]
 n. نەشىر، نۇسخا، كىتاب ئەۋرىشكىسى. **edition** ['ɪdɪʃən]
 n. تەھرىر، مۇھەررىر. **editor** ['edɪtə]
adj. I تەھرىرلىك. n. II باشماقالە. **editorial** [ɪdɪ'tɔːriəl]
 v. ① تەربىيىلىمەك، ئۆگەتمەك، يېتىشتۈر-
 مەك. ② مەكتەپ تەربىيىسىنى ئالماق. **educate** [edju:'keɪt]
 n. مائارىپ، تەلىم - تەربىيە. **education** [ˌedju:'keɪʃən]
adj. مائارىپ، مائارىپنىڭ. **educational** [ˌedju:'keɪʃənəl]
 n. I ① نەتىجە، ئۈنۈم، پايدا. ② مەنە، **effect** [ɪ'fekt]
 مەزمۇن. ③ تەسىر، رول. ④ (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) كۆچمە
 مۈلۈك، ئائىلە مۈلكى. v. I ① قوزغىماق. ② ئەمەلگە ئاشماق،
 ئەمەلگە ئاشۇرماق.
adj. ① پايدىلىق، ئۈنۈملۈك. **effective** [ɪ'fektɪv]

② تەسىرلىك، كىشىنى تەسىرلەندۈرىدىغان. ③ كۈچكە ئىگە (قانۇندا).

efficiency [i'fiʃənsi] n. ئۈنۈم.

efficient [i'fiʃənt] adj. ① ئۈنۈملۈك، كۈچكە ئىگە.

② ياراملىق، قاپىل، قابىلىيەتلىك، كۈچلۈك.

effort ['efət] n. ① تىرىشىش، تىرىشچانلىق.

ئۇرۇنۇش، ئىنتىلىش. ② نەتىجە.

e.g. ['i:'dʒi:] = for example.

egg [eg] n. تۇخۇم.

Egyptian [i'dʒi:pjən] adj. I مېسىرنىڭ، مېسىرچە،

مېسىرلىقلارنىڭ. n. II مېسىرلىق، مېسىر تىلى.

eight [eit] num. سەككىز.

eighteen ['ei'ti:n] num. ئون سەككىز.

eighteenth ['eiti:nθ] num. ① ئون سەككىزىنچى ② ئون سەك

كىزدىن بىر.

eighth [eitθ] num. ① سەككىزىنچى. ② ئون سەككىزدىن بىر.

eightieth ['eitiθ] num. ① سەككىزىنچى. ② سەككىزدىن بىر.

eighty ['eiti] num. سەكسەن.

either ['aiðə, 'i:ðə] adj. I ① (ئىككىسىدىن) خالىغان بىرى،

ئۇ ياكى بۇ، خالىغان بىرى، مەلۇم بىرى. II adv. ① (ئىنكار جۈم

لىلەردە) ...مۇ؛ I don't speak ~ مەنمۇ دېيەلمەيمەن.

pron. I ① (ئىككىسىدىن) خالىغان بىرى، مەلۇم بىرى؛

◇ Either of them will agree to this arrangement.

ئورۇنلاشتۇرۇشقا ئۇلارنىڭ ئىككىلىسى قوشۇلىدۇ. III adv.

(ئىنكار جۈملىلەردە) ...مۇ. ~ I shall not go. If you do not go,

سەن بارمىساڭ، مەنمۇ بارمايمەن. or) conj. IV بىلەن بىرگە

كېلىدۇ) ياكى، ياكى بولمىسا؛ Either you or I am to go.

ياكى سەن بار، ياكى بولمىسا مەن باراي/ Come ~ today

E

- each [i:tʃ] *adj.* ھەر، ھەر بىر، ھەرقايسى. *pron.* ھەر، ھەرقايسى، ھەر كىم || other ~ ئۆزئارا.
- eager [ˈi:ɡə] *adj.* ① تەشئاللىق، تەشئنا بولغان ئىنتىزارلىق، ئىنتىزار بولغان. ② قىزغىن.
- eagerly [ˈi:ɡəli] *adv.* تەشئاللىق بىلەن، ئىنتىزارلىق بىلەن، تاقەتسىزلىك بىلەن.
- eagle [ˈi:ɡl] *n.* بۇركۇت.
- ear¹ [iə] *n.* قۇلاق || be in the ~ باشاق چىقارداق.
- ear² [iə] *n.* ① قۇلاق. ② ئاڭلاش ئىقتىدارى || be all ~ s تىڭشىماق، زەڭ قويۇپ ئاڭلىماق / give ~ to ... / جاق، ئاڭلىماق / the ~ s set by / ئارىسى بۇزماق / turn a deaf ~ to ئاڭلىماسلىق، ئاڭلىماسلىق، پاك بولۇۋالماق.
- earl [ə:l] *n.* گران (فىئودال ئاقسۆڭەكلەر دەرىجىسىنىڭ ئۇچىنچىسى).
- early [ˈə:li] *adj.* ① بۇرۇن پىشىدىغان (مېۋە). ② ئەتىگەن، بالدۇر. ③ دەسلەپكى، دەسلەپكى مەزگىلدىكى. *adv.* بالدۇر، ئەتىگەن.
- earn [ə:n] *v.* تاپماق، ئىگە بولماق، ئېرىشمەك، مۇۋەپپەق بول- جاق، مۇيەسسەر بولماق: one's livelihood (living) ~ تىرىكچىلىك قىلماق، جان باقماق، جاھاندارچىلىق قىلماق.
- earnest [ˈə:nɪst] *adj.* ئەستايىدىل، ئىخلاسلىق، سەمىمىي. *n.* ئەستايىدىللىق، ئىخلاس، سەمىمىيەت.
- earnestly [ˈə:nɪstli] *adv.* ئەستايىدىللىق بىلەن، ئىخلاس قىم-

لىپ، سەمىمىي ھالدا.

earphone ['iəfəʊn] n. ئاۋۇشنىك.

earth [ɜ:θ] n. ① [the ~] يەر شارى. ② يەر، قۇرۇقلۇق.

③ لاي، پاتقاق. ④ تۇپراق.

earthly ['ɜ:θli] adj. ① بۇ دۇنيادىكى، بۇ دۇنيالىق. بۇ ئالەم

لىك. ② (جانلىق تىلدا) ئىمكان بولغان، مۇمكىن بولىدىغان.

earthquake ['ɜ:θkweɪk] n. يەر تەۋرەش.

ease [i:z] n. I. ① ئوڭايلىق، قولايلىق. ② خاتىرجەملىك.

|| ~ at (one's) ئەركىن، ئازادە / ill at ~ ئەيىمەنمەك، قورۇن

ماق / sets b. at ~ بىراۋنى خاتىرجەم قىلماق / ~ take (one's)

قورۇنماسلىق، تارتىنماسلىق / ~ with ئوڭايلا. ئا.

سانلا، ئاسانلىق بىلەن.

easily ['i:zili] adv. ① ئاسان، ئاسانلا، ئوڭاي، ئوڭايلا.

② راۋان. ③ شۈبھىسىز. ④ ئازادە.

east [i:st] n. I. [the ~] شەرق، كۈن چىقىش تەرەپ.

II. adj. شەرقىي، شەرقتىن كەلگەن. III. adv. شەرققە، شەرقتە.

easter ['i:stə] n. (خىرىستىئان دىنىدا) پاسخا بايرىمى.

eastern ['i:stən] adj. شەرقىي، شەرقتىكى، كۈن چىقىشتىكى،

كۈن چىقىش تەرەپتىكى.

easy ['i:zi] adj. I. ① ئاسان، ئوڭاي. ② ئازادە، ھوزۇرلۇق،

راھەتلىنەرلىك. ③ بىمالال، ئەركىن-ئازادە. II. adv. ① ئاسان، ئا.

سانلا، ئوڭايلا. ② ئازادە، ئارامخۇدا، خىرامان ||

~ take it (things) ئالدىرىماڭ، تەشۋىشلەنمەڭ، چىددىيەلەشمەڭ.

eat [i:t] v. ~ en ['i:tn] : ate [et,eɪt] ① يېمەك.

② ئىچمەك. ③ چىرىمەك، بۇزۇلماق.

eaten ['i:tn] v. → eat.

echo ['ekəʊ] n. I. ئەكس سادا. ② ئەكس دولقۇن.

II. v. ① ئەكس سادا چىقارماق، ئاۋاز قايتۇرماق. ② دورىماق.

v. I (~ ming, ~ med, ~ med) ① دۇمباق چالماق. دۇم
باق چېلىنماق. ② ناغرا چالماق، ناغرا چېلىنماق. ③ داپ
چېلىنماق.

drunk [draŋk] drink ← v. I

adj. I (كېسىم خەۋەر بولۇپ كېلىدۇ) مەس بولغان، مەس
بولۇپ قالغان؛ ~ be مەس بولۇپ قالماق.

drunken ['draŋkən] adj. مەس، مەس بولۇپ قالغان.

dry [drai] adj. I ① قۇرۇق، قۇرۇپ كەتكەن، قۇرۇپ قالغان.

② بىمەنە، تېتىقسىز. ③ بىۋاسىتە. ④ ھەقىقىي، راست.

v. I قۇرۇماق؟ قۇرۇتماق. || ~ up ① قۇرۇپ كەتمەك؟ قۇر

رۇتۇۋەتمەك. ② (ئوي - پىكىر قاتارلىقلار) تۈگىمەك.

adj. قوش، ئىككى ياقلىما، ئىككىقات. dual [ˈdju:əl]

n. ئۆردەك، ئۆردەك گۆشى. duck [dʌk]

adj. ① بېرىدىغان، بېرىلىدىغان، تاپشۇرىدىغان،

تاپشۇرۇلىدىغان بېرىشكە تېگىشلىك. ② مۇۋاپىق، لايىق.

③ يېتەرلىك. ④ بەلگىلەنگەن (ۋاقىت).

n. (ئاقسۆڭەكلەر تەبىقىسىنىڭ بىرىنچىسى) كەنزە. duke [dju:k]

adj. I ① ئۆتمەس، قاشاڭ، گال. ② تۇتۇق، خىرە، dull [dʌl]

ئۇرسىز. ③ دۆۋە، كالۋا، ئەخمەق، ھاماقەت. ④ تېتىقسىز.

⑤ كاسات، ئۆتمەس (مال). v. I ① قاشاڭلاشماق، قاشاڭ

لاشتۇرماق، گاللاشماق، گاللاشتۇرماق. ② پەسەيمەك، پەسەيت

مەك (ئاغرىق).

adj. ① گاچا، گەپ قىلالمايدىغان. ② ئۇنسز، dumb [dʌm]

ئاۋازسىز. ③ جىمغۇر.

n. زىندان، يەر ئاستى تۈرمىسى. dungeon [ˈdʌndʒən]

n. ① داۋاملىشىش، داۋاملاشقان مەزگىل. duration [djuə'reɪʃən]

prep. ... مەزگىلىدە؛ ... چاغدام during [ˈdjuəriŋ]

the summer ~ ياز پەسلىدە

- dust [dʌst] n. ① چاڭ، چاڭ - توزان. ② ئەخلەت. v. ① قاقماق، سۈرتىمەك، ئېرتماق (چاڭ) - توزان قاتارلىق لارنى). ② چاچماق؟ ... نىڭ ئۈستىگە ... چاچماق.
- duster ['dʌstə] n. ① ئېرتقۇچ؟ دەسمال. ② چاچقۇچ، دورا چاچقۇچ.
- dusty ['dʌsti] adj. ① (dustier; dustier) چاڭ - توزانلىق، چاڭ - توزان قاپلىغان. ② تۇتۇق، غۇۋا. ③ ئۇۋاق، كۈكۈم.
- duty ['dju:ti] n. ① ۋەزىپە، بۇرچ، مەجبۇرىيەت. ② باج. || be on ~ ئىشقا چىقماق، ئىشتا بولماق / be off ~ ئىش تىن چۈشمەك.
- dwarf [dwɔ:f] n. ① پاكار، پاكىنەك. ② پاكار ھايۋاناتلار. ③ پاكار ئۆسۈملۈكلەر. v. ① ئۆسۈشكە توسالغۇلۇق قىلماق. ② قورۇلماق.
- dwelt [dwelt] v. (dwelt; dwelt) ① (يېزىقتا) ئولتۇراقلاشماق، تۇرماق. ② ئىنچىكە ئويلىنماق. ③ تەپ سىلىي سۆزلەشمەك.
- dwelling ['dwelɪŋ] n. (يېزىقتا) تۇرارجاي، قونالغۇ. dwelt [dwelt] v. → dwell.
- dye [dai] n. ① بويىماق، رەڭ بەرمەك. n. ① بويىق، بويىق ماتېرىيال. dying ['daiɪŋ] v. → die.
- dynamic [dai'næmɪk] n. ① دىنامىك، دىنامىكىلىق. ② كۈچ. ③ لۈك، روھلۇق.
- dynamics [dai'næmɪks] n. دىنامىكا.
- dynamo [dai'næməu] n. دىنام، گېنېراتور.
- dynasty ['dɪnəsti] n. سۇلالە، خاندانلىق.

③ كىيىم - كېچەك. I. ① كىيىنمەك، ياسانماق. ② مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلماق، مۇۋاپىق بىر تەرەپ بولماق. ③ تاڭماق (جاراھەت). ④ تارتماق (چاچنى). ⑤ ياسىماق، زىننەتلىمەك.

drew [dru:] v. → draw.

v. I. ① لەيلەتمەك، لەيلەتمەك. ② ئاقماق، ئاق. drift [drift] قۇزماق. ③ سەرسان بولۇپ يۈرمەك. ④ ئۇچماق، ئۇچۇرماق. تۈزۈتماق. I. n. ① ئېقىش، ئاققۇزۇش. ② لەيلەش، لەيلەتمەش. ③ دۆۋە. ④ خاھەش، ئېغەش، يۆنىلىش. ⑤ ئاساسىي مەقسەت؟ ئاساسىي مەزمۇن.

n. I. ① بۇرغا، ئۇشكە. ② بۇرغىلاش ماشىنىسى. drill [dril] ③ قايتا - قايتا مەشىق قىلىش. ④ ھەربىي تەلىم تەربىيە. ⑤ قۇرلاپ تېرىش ماشىنىسى. I. v. ① بۇرغىلماق، بۇرغىلانماق، تەشەك، تېشىلمەك. ② مەشىق قىلماق، مەشىق قىلدۇرماق. ③ ئۆگەتمەك، ئۆگەنمەك. ④ قۇرلاپ تېرىماق، قۇرلاپ تېرىلماق.

v. I. (drank [dræŋk]; drunk [drʌŋk]) drink [drɪŋk] ① ئىچمەك، سۈمۈرمەك. ② ئۇچۇن قەدەھ كۆتۈرمەك. ③ قو- بۇل قىلماق. I. v. ① ئۇسسۇزلۇق. ② ئىچىملىك، ھاراق. ③ بىر قەدەھ (ئىچەش).

v. I. (ped, ~ ped, ~ ping) drip [drɪp] تاماچىلاش، تامچىلىتىش. n. II. تامچىلاش، تامچىلىتىش

v. I. (drove [drəʊv]; driven ['drɪvən]) drive [draɪv] ① ھەيدەمەك. (ھارۋا، ماشىنا قاتارلىقلارنى). ② قوغلىماق. ③ ھەرىكەت- تەنەمەك، ھەرىكەت- تەنەدۈرمەك. ④ مەجبۇر قىلماق، زورلىماق. ⑤ ئۇر- ماق، ئۇرۇلماق (توپ). ⑥ ئۇچقان دەك يۈگۈرمەك؛ تېز ئىلگىر- لىمەك. ⑦ قاقماق (مىخ). II. ① ماشىنا ھەيدەش، ئاپتومو- بىل ھەيدەش. ② (شەخسىي قورا - جايلاردىكى) ماشىنا يولى. ③ ئۇرۇش، ئۇرۇلۇش (توپ). ④ ھەرىكەت- تەنەدۈرۈش كۈچى.

⑤ (ئامېرىكا تىلىدا) سىياسىي ھەرىكەت؛ مۇسابىقە.

driven [ˈdrɪvɪn] v. → drive.

driver [ˈdraɪvə] ① پادىچى. ② شوپۇر.

droop [dru:p] v. ساڭگىلىماق، ساڭگىلاتماق.

drop [drɒp] ① تامچە، سۇ تامچىسى. ② چۈشۈش، چۈشۈپ كېتىش، تۆۋەنلەش. ③ مىكرو مىقدار.

v. ① چۈشمەك، چۈشۈپ كەتمەك. ② تامچىلىماق، تامچى-

لاتماق. ③ چۈشۈپ قالماق، چۈشۈرۈپ قويماق (ماشىنا قاتار-

لىقلاردىن). ④ ئاجزلاشماق، ئاجزلاشتۇرماق. ⑤ تۇيۇقسىز

ئېيىتماق. ⑥ تۇيۇقسىز ئەۋەتمەك. || behind ~ سەپتىن

چۈشۈپ قالماق / in (on sb.) ~ تاسادىپىي يوقلىماق.

off ~ ① تەدرىجىي ئازايماق. بارا - بارا كېمەيىمەك.

② ئاستا - ئاستا تارقالماق. ③ ئۇخلىماق.

drought [draut] n. قۇرغاقچىلىق، قۇرغاقچىلىق ئاپىتى.

drove¹ [drouv] v. → drive.

drove² [drouv] ① كىشىلەر توپى. ② پادا.

v. ① تۇنجۇ قۇپ ئۆلمەك، تۇنجۇ قۇتۇرۇپ ئۆل-

تۈرمەك. ② چۆككەك، چۆككۈرمەك، غەرق قىلماق، غەرق بولماق.

drowsy [ˈdrauzi] ① ئۇيقۇ باسقان، ئۈگدەپ قالغان.

② ئۇيقۇسىنى كەلتۈرىدىغان.

n. ① دورا، دورا - دەرمەك. ② ھوشسىزلاندۇ -

رۇش دورىسى، مەس قىلىش دورىسى. ③ كاسات مال، بازى -

رى كاساتلاشقان مال. v. I (~ ging, ~ ged, ~ ged)

① مەس قىلىش دورىسى يېمەك (ئىچمەك)، مەس قىلىش دورىسى

يېگۈزمەك (ئىچكۈزمەك). ② زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكمەك،

زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەككۈزمەك.

n. ① دۇمباق. ② ناغرا. ③ داپ. ④ دۇمباق

drum [drʌm] ⑤ غالتەك (يىپ يۆگەيدىغان).

adv. I تۆۋەندە، تۆۋەنگە، پەستە، پەسكە: down(daun) please.
 ◇ go ~to the countryside / ◇ sit ~ يېزىغا بارماق / come ~ تۆۋەنگە چۈشمەك. I **adv.** تۆۋەن
 كە يۈزلەنگەن، تۆۋەن چۈشۈرۈلگەن، I **prep.** ① پەستە، پەسكە،
 تۆۋەندە، تۆۋەنگە. ② بويلاپ IV ① يوقاتماق، يوقالماق،
 يېقىتماق، يېقىلماق. ② قويماق، تاشلىماق: to ~ tools قورال،
 سايمانلارنى تاشلىماق، ئىش تاشلاشقا باشلىماق. ③ ئىچىد
 ۋەتمەك: to ~ a glass of bee بىر ئىستاكان پىۋا ئىچىۋەتمەك.

adv. I تۆۋەن قەۋەتكە، تۆۋەن قەۋەت downstairs ['daun'steəz].
 تە. I **adj.** تۆۋەن قەۋەتتىكى.

adv II تۆۋەنگە، تۆۋەندە. [daunwəd(z)] downward(s).
 doz = dozen.

n- دوژنا (ئون ئىككى دانە). dozen ['dɒzn].
 Dr = Doctor.

n. I ① دەسلەپكى نۇسخا، draft [dra:ft].
 لايىھە. ② پېرېژۇت چېكى. ③ (ئامېرىكا تىلىدا) draught =
v. I ① لايىھىلەش. ② تاللىماق. يىغماق، توپلىماق.

v. I ① تارتىماق، سۆرد. drag [dræg].
 مەك. ② سۆرەلمىلىك قىلماق، سۆرەلمەك. ③ (دەريادىن)
 سۈزمەك.

n. I ① سۆرەلمە تور. ② تىرنا. ③ توسالغۇ.
n- ئەجدىھا. dragon ['dræɡən].

n- يىمىنغاغۇچ. dragonfly ['dræɡənflai].

v. ① سۈيىنى چىقىرىۋەتمەك. ② قۇرۇتماق، drain [drein].
 قۇرۇتماق. ③ تامچىلىماق. ④ ئېقىپ قالماق، ئاقماق. ⑤ خورۇ
 ماق، خوراتماق.

n- ① سۇ چىقىرىش ئۈسكۈنىلىرى. ② سۇ drainage ['dreɪnɪdʒ].
 چىقىرىش ئۇسۇلى.

- drama [ˈdrɑ:mə] ① دراما. ② سەھنە ئەسەرى.
- drank [dræŋk] v. → drink.
- drastic [ˈdræstɪk] ① كەسكىن. ② شىددەتلىك، قاتتىق، كۈچلۈك. (ھەرىكەت، ئۇسۇل، دورا قاتارلىقلار).
- draught [dra:ft] ① ھاۋا ئالمىشىش، ھاۋا ئالمىشتۇرۇش، ھاۋا ئۆتۈشتۈرۈش. ② سۇغا چۆكۈش دەرىجىسى (كېمە، پاراخوت قاتارلىقلارنىڭ). ③ تارتىش، تارتىلىش. ④ شوراش، سۇمۇرۇش.
- draw [drɔ:] (drawn [drɔ:n]: drew [dru:]) ① سۆرىمەك، تارتماق. ② چىقارماق، ئالماق (پىچاقنى). ③ ئاجراتماق. (رەسىم) سىزماق. ⑤ سۇمۇرىمەك. ⑥ ھاۋا ئۆتۈشمەك. ⑦ يېقىنلاشماق. ⑧ ياندىماق. ⑨ يۆتكىمەك.
- drawer¹ [drɔ:] ① تارتما. ② (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) ئىچ ئىشتان.
- drawer² [drɔ:ə] ① چېرتىۋوژنىڭ. ② بېلەت ساتقۇچى.
- drawing [ˈdrɔ:ɪŋ] ① چېرتىۋوژ. ② رەسىم. ③ ئۆرنەك.
- drawn [drɔ:n] v. → draw.
- dread [dred] v. I قورقماق، قورقۇتماق. n. I قورقۇش، قورقۇتۇش.
- dreadful [ˈdredfʊl] ① قورقۇنچلۇق، ۋەھىملىك. ② (جان) ئىلىق تىلدا) كىشىنى زېرىكتۈرىدىغان، زېرىكەرلىك.
- dream [dri:m] ① چۈش. ② خام خىيال. v. I (dremt, ~ed; ~t [dremt]) ① چۈش كۆرمەك. ② خام خىيال قىلماق.
- dreamt [dremt] v. → dream.
- dreary [ˈdriəri] ① دېمىق، دېمىقتا، تىنچىق. ② مەلىس، سىز، كۆڭۈلسىز.
- dress [dres] ① ئاياللار كىيىمى. ② بالىلار كىيىمى.

جاهل.

don't [dəʊnt] = do not.

n. I ① تەقدىر، قىسمەت، ② ھالاكەت، ئۆلۈم. doom [du:m]
 ③ ھالاكەتكە يۈزلىنىش. v. I جەزىمەنلەشتۈرمەك، جەزىمەن-
 لەشەمەك.

n. ① ئىشىك. ② ئۆي، ئۆيلۈك. ③ يول، ئەپ. door [dɔ:]
 (ئىشىنىك). || open a [the] ~ for [to] ... ئاچماق،...نىڭ ئېيىنى تاپماق / out of ~ s تالادا.

n. كولىكتىپ ياتاق، ياتاقخانا. dormitory ['dɔ:mitri]

n. I ① دوزا (دورنىڭ بىر قېتىملىق ئىشلىتىش dose [dəʊs]
 مىقدارى)، بىر قېتىملىق، بىر بولاق. II دورا ئىچمەك
 (يېمەك)، دورا ئىچكۈزمەك (يېگۈزمەك)؛ دورا بەرمەك.

n. I ① چېكىت، نۇقتا، نۇقتا بەلگىلەش. || on the ~ (جانلىق تىلدا) دەل ۋاقتىدا، ئۆز ۋاقتىدا.

v. I نۇقتا بەلگىلەمەك، چېكىت قويماق.

n. I ① ئىككى، ئىككى ھەسسە. ② قوش، double ['dʌbl]

جۈپ. ③ ئىككى ياقلىما، ئىككى تەرەپلىمە. II adv.
 ① ئىككى ھەسسە، ئىككى باراۋەر. ② جۈپلەپ، قوشلاپ.

n. II ① ئىككى ھەسسە (مىقدار)، ئىككى باراۋەر (مىقدار).

② شەكىلداش. ③ كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ جۈپ بولۇپ ئويناش
 تەنتەربىيە. ④ يۈگۈرۈش

v. IV ھەسسەندۈرمەك، ھەسسەنەمەك، بىر قاتلىماق، بىر قات-
 لىنماق.

n. I شۈبھە، گۇمان، شەك، ئىشەنمەسلىك. doubt [daʊt]

v. II گۇمانلانماق، شەك كەلتۈرمەك، ئىشەنمەسلىك.

adj. گۇمانلىق، ئىشەنچسىز، شۈبھىلىك. doubtful ['daʊtful]

adv. ① شەكسىز، شۈبھىسىز. ② تەخمىنەن. doubtless ['daʊtlis]

n. ياۋاكۆك كەپتەر. dove [dɔv]

v. I ① باشچىلاپ سەكرىمەك، شۇڭغۇماق (سۇغا). **div** [daiv]

② تۇيۇقسىز كىرگۈزمەك، توساتتىن كىرمەك. n. I باشچىلاپ

سەكرەش، شۇڭغۇش (سۇغا).

v. ① بۆلمەك، ئايرىماق، ئايرىلماق. ② «ماتې» **divide** [di'vaɪd]

ماتىكا، بۆلمەك. ③ تەقسىم قىلماق.

I **adv.** ① ئىلاھىي، مۇقەددەس. ② كارا- **divine** [di'veɪn]

مەت. ③ (جانلىق تىلدا) ناھايىتى ياخشى.

v. I ① پال باقماق، پال ئاچماق، پال ئاچقۇزماق.

② ئالدىنئالا ئېيتماق. ③ كۆزى يەتمەك، تېگىگە يەتمەك، تونۇپ

يەتمەك.

n. ① بۆلۈش. ② تەقسىملەش. ③ «ماتېماتىكا» **division** [di'vɪʒən]

بۆلۈش. ④ چېگرا سىزىقى. ⑤ «ھەربىي» دىۋىزىيە. ⑥ پارا-

چىلىنىش، بۆلۈنۈش.

n. I ① نىكاھدىن ئاجراش، نىكاھدىن ئاجا- **divorce** [di'vɔ:s]

رىشىش. ② بۆلۈش، پارچىلاش. v. I ① ... بىلەن ئاجراش-

ماق، ئاجرىشىپ كەتمەك (نىكاھدىن). ② ئايرىلماق، ... بىلەن

مۇناسىۋەتنى ئۈزۈمەك.

v. I **do** [duː, duːdə] do) (done [dʌn]; did [dɪd]) **aux.**

نىڭ ئۈچىنچى شەخس ھازىرقى زامان بىرلىك شەكلى **does**,

[dɒz] [dɒz], ھازىرقى زامان سۈپەتداش شەكلى **(doing** ['duɪŋ]).

① ئىگىنىڭ ئالدىدا كېلىپ، سوراق جۈملىلەر ياسىلىدۇ.

Do you like music? سىز مۇزىكىنى ياخشى كۆرەمسىز؟

② (net بىلەن بىرگە كېلىپ، ئىنكار جۈملىلەر ياسىلىدۇ):

Do not forget it. ئۇنتۇپ قالما. ③ (سۆز ئورامىنى كۆچەيتىدۇ):

Do come tomorrow morning. ئەتە ئەتىگەن چوقۇم

كېلىڭ - ھە! v. II ① قىلماق، ئەتمەك، ئىشلىمەك، ھەرب

كەتلەنمەك: one's work ~ خىزمەت قىلماق / washing ~

◊ كىرىۋماق / What can I ~ for you ◊ سىزگە نېمە

كېرەك؟ / Do as you please ◇ ئىختىيار سىزدە. ② تۈگە -
 مەك، تۈگەتمەك، ئاياغلاشماق، ئاياغلاشتۇرماق، ئورۇندىماق،
 ئورۇندالماق (ئۆتكەن زامان سۈپەتدەش شەكلى ئىشلىتىلىدۇ):
 The work is done. خىزمەت ئاياغلاشتى، ئىش تۈگىدى.
 ⑧ لايىق بولماق، مۇۋاپىق كەلمەك، باب كەلمەك، بولماق:
 Any time will do. قاچان بولسا بولىۋېرىدۇ. ④ راۋاجلاندىرماق.
 ⑤ رەتلىمەك؛ ⑥ پىشۇرماق. ⑦ رول ئالماق. ⑧ (يۇقىرىدا
 ئېيتىلغان پېشىلارنىڭ ئورنىدا كېلىدۇ):

He speaks English better than I do. ئۇ ئىنگلىزچىنى مەن
 دىن ياخشى سۆزلەيدۇ. // away with ~ ئەمەلدىن قالدۇرماق /
 ~ up ① تازىلىماق، تەرتىپكە سالماق، رەتلىمەك. ② ئورۇن-
 ماق: ئەتمەك. ③ جايلاشتۇرماق / with ~ بىر تەرەپ قىل-
 ماق have something [nothing] to ~ with ... بىلەن مۇناسى-
 مۇتى بولماق (بولماسلىق).

n- دوک (پاراخوت رېمونت قىلىدىغان سۇپا). dock [dɒk] ② (پرېستان).

n- دوک ئىشچىسى، پرېستان ئىشچىسى. docker ['dɒkə]

n. I. ① دوكتور (ئىلمىي ئۇنۋان). ② دوخ. doctor ['dɒktə]

تور، ۋىراج. v. I. ① (جانلىق تىلدا) داۋالماق، داۋالاتماق.
 ② (جانلىق تىلدا) ئارىلاشتۇرماق، ئارىلاشماق (يېپەكلىك ۋە
 ئىچىملىك قاتارلىقلارنى).

n- ① دىنىي ئېتىقاد. ② مەسلىك. doctrine ['dɒktrin]
 ③ يول. ④ تەلىمات.

n- ① ھۆججەت. ② ئالاقە. ③ ئىس. document ['dɒkjumənt]
 پاتنامە.

v. I. ① قاچماق، ئۆزىنى قىچۇرماق، ئۆزىنى dodge [dɒdʒ]

مۇس تېلېگرامما. ④ تېز بىر تەرەپ قىلىش، جىددىي ھەل قىلىش. ⑤ يۆتكەش.

① تەقسىم قىلماق، بۆلمەك. ② ئىجرا. dispense [dis'pens]
 را قىلماق. ③ (دورا) تەكشۈمەك with ~ ① ئېلىپ تاشلىمەك،
 ماق، خالاس قىلماق، كەچۈرۈم قىلماق. ② ئىقتىساد قىلماق،
 تېجىمەك.

تارقاقلىق. disperse [dis'pɜ:s]

① كۆرگەزمە قىلماق. ② تىزماق. display [dis'plei]
 ③ ئىپادىلەش، كۆرسەتمەك. نامايان قىلماق. n. ④ كۆرگەزمە -
 مە. ② تىزىپ قويۇش. ③ ئىپادە، نامايان. ④ ماختاش،
 ماختىنىش.

ئىپتىدائىي كەلتۈرۈش، رەنجىتىمەك، displease [dis'plei:z]
 خاپا قىلماق.

① بىر تەرەپ قىلىش، بىر تەرەپ disposal [dis'pəuzəl]
 بولۇش. ② تۈزەشتۈرۈش. ③ ئىدارە قىلىش.

① بىر تەرەپ قىلماق. ② ئورۇنلاشتۇر - dispose [dis'pəuz]
 ماق. ③ تۈزەشتۈرمەك. ④ ئۈندىمەك؛ ئۇناتماق؛ مايىل
 قىلماق.

① بىر تەرەپ قىلىش، بىر ياق disposition [dis'pəuziʃən]
 لىق قىلىش. ② تۈزەشتۈرۈش. ③ ئورۇنلاشتۇرۇش. ④ مەت
 جەز، خۇلق، خۇي. ⑤ خاھىش، ئېغىش. ⑥ ئىگىدارچىلىق.

① مۇنازىرە قىلماق، تالاش - تار - dispute [dis'pjʊ:t]
 تىش قىلماق. ② گۇمانلانماق. ③ توسىماق قارشىلىق قىلماق.
 ④ تالاشماق؛ تارتىۋالماق (يەر - زېمىن، غەلبە قاتارلىقلار -
 نى). n. ⑤ مۇنازىرە، دە تالاش، تالاش - تارتىش.

① ئېرىتمەك، ئېرىتمەك. ② يوقالماق، dissolve [di'zɒlv]
 يوقالماق، غايىپ بولماق. ③ تارقالماق، تارقاقلىق. ④ قۇ -
 قۇلماق؛ خالاس بولماق.

- 'distance [ˈdɪstəns] n. ① ئارىلىق، مۇساپە. ② يىراقلىق، يىراقلىق. ③ (ۋاقىت) ئارىلىق.
- distant [ˈdɪstənt] adj. ① يىراق، ئۇزاق (ئارىلىق). ② سوغۇق (مۇئامىلە).
- distinct [dɪsˈtɪŋkt] adj. ① ئوچۇق، ئېنىق، روشەن. ② ئايدىن ئايدىن پەرقلىق.
- distinction [dɪsˈtɪŋkʃən] n. ① پەرق، ئايرىما. ② ئالاھىدە. ③ خۇسۇسىيەت. ④ مەشھۇرلۇق، ئەۋزەللىك. ⑤ شان - شەرەپ، شۆھرەت.
- distinctly [dɪsˈtɪŋktli] adv. ئېنىق، روشەن، ئوچۇق.
- distinguish [dɪsˈtɪŋɡwɪʃ] v. ① پەرق ئەتمەك، ئايرىماق. ② خىزمەت كۆرسەتمەك. ③ داڭ چىقارماق.
- distort [dɪsˈtɔ:t] v. ① سەتلەشتۈرمەك، سەتلەشمەك، پۇرلاش. ② تۇرماق، سىڭايان قىلماق. (ئېغىز ياكى چىرايىنى). ③ بۇرمىلاش، خاتا مەلۇم قىلماق.
- distract [dɪsˈtrækt] v. چاچماق، چېچىۋەتمەك.
- distress [dɪsˈtres] n. I ① ئازاب، ئازابلىنىش. ② نامراتلىق، يوقسۇللۇق. ③ خەتەرلىك. v. II ئازابلىماق.
- distribute [dɪsˈtrɪbjʊ:t] v. ① بۆلمەك، تەقسىم قىلماق. ② تارقىتىش. ③ تۈرگە ئايرىماق.
- distribution [ˌdɪstrɪˈbjʊ:ʃən] n. ① بۆلۈش، تەقسىملەش، (بۇ - يۇمىلارنى). ② تارقىتىش.
- district [ˈdɪstrɪkt] n. رايون، ۋىلايەت، جاي.
- disturb [dɪsˈtʊ:b] v. دەخلى قىلماق، ئاۋارە قىلماق، قالايمىقان قىلماق، پاراكەندە قىلماق.
- disturbance [dɪsˈtʊ:bəns] n. پاراكەندىچىلىك، قالايمىقانچىلىق، مالىمانچىلىق.
- ditch [dɪtʃ] n. ئېرىق، ئۆستەك؛ خەندەك.

- ② تەربىيىلەنمەش، چىنەنقىش.
 ③ جازالاش، v. I ① جازالماق. ② چىنەنماق، تەربىيىلەمەك.
- v. پاش قىلماق، پاش بولماق (مەخپى) disclose [dis'kləuz] يەتلىك.
 n. I نارازىلىق، نارازىلىق discontent [,diskən'tent] سەۋەبى. v. II نارازى بولماق.
 v. ① بوششىپ قالماق، discourage [dis'kʌrɪdʒ] بوشاشماق، بەل قويۇۋەتمەك. ② ئۈمىدسىزلەنمەك، ئۈمىدسىز-
 لەندۈرمەك. ③ توسماق، توسقۇنلۇق قىلماق، نەسەت قىلىپ توسماق.
 n. I ① نۇتۇق، سۆز. ② ماقالە. discourse [dis'kɔ:s] v. II ① سۆزلەشمەك. ② بايان قىلماق، شەرھىلەمەك.
 v. تاپماق، كەشىپ قىلماق. discover [dis'kʌvə] n. كەشىپىيات، كەشىپ قىلىش. discovery [dis'kʌvəri] n. ئوخشىماسلىق، discrepancy [dis'krepənsi] ماس كەلمەسلىك، ئۇيغۇن كەلمەسلىك، بىردەك بولماسلىق.
 v. ① پەرق ئەتمەك؛ discriminate [dis'krɪmɪneɪt] پەرقلەندۈرمەك، پەرقلق مۇئامىلە قىلماق. ② كەمسىتمەك.
 v. مۇزاكىرە قىلماق، مۇلاھىزە قىلماق. discuss [dis'kʌs] n. مۇزاكىرە، مۇلاھىزە. discussion [dis'kʌʃən] v. سەل قارىماق، كۆزگە ئىلماسلىق، disdain [dis'deɪn] كەمسىتمەك، ئېتىبارسىز قارىماق.
 n. كېسەل؛ ئاغرىق. disease [di'zi:z] n. I ① شەرمەندىلىك، خورلۇق، disgrace [dis'greɪs] ئۇيات، نومۇس، رەسۋاچىلىق. شەرمەندە. v. II ① داغ تەككۈز-
 مەك، بۇلغىماق.
 v. I ① نىقابلىماق. ② يوشۇرماق. disguise [dis'gaɪz]

- II n. نىقاب.
- I n. سەسكىنىش، بىزار بولۇش،
 disgust [dis'gʌst] نەپرەتلىنىش، II v. سەسكىنىمەك، بىزار بولماق، نەپرەتلىنمەك.
- I n. ① تەخسە، لېگەن، پەتنۇس. ② بىر تەخسە سەي.
- I n. ① شەرمەندىلىك، ئۇيات،
 dishono(u)r [dis'ɒnə] رەسۋالىق، شەرمەندە، شەرمەندىلىك. ② «سودا» نېسى قېلىش. نەق
 تاپشۇرماسلىق. II v. ① شەرمەندە قىلماق، رەسۋا قىلماق.
 ② «سودا» نېسى قىلماق. نەق تاپشۇرماسلىق.
- I adj. دېزىنڧېكسىيە قىلىنغان
 disinfectant [ˌdɪsɪn'fektənt] خان. I n. دېزىنڧېكسىيە دورىسى.
- I v. يامان كۆرمەك، نەپرەتلىنمەك، بىزار
 dislike [dis'laɪk] بولماق.
 I n. يامان كۆرۈش، نەپرەتلىنىش، بىزار بولۇش، ئوچ
 كۆرۈش.
- adj. ① غۇۋا، تۇتۇق. ② دىمىق، دىمىقتا.
 dismal [ˈdɪzməɪ] I n. ۋەھىمە، ۋەھىمىلىك، ھودۇقۇش.
 dismay [dis'mei] II v. ۋەھىمىگە سالماق، ۋەھىمىگە چۈشمەك، ھودۇقماق، ھودۇقتۇرماق.
- v. ① تارقاقماق، تارقىتىۋەتمەك. ② دەرس
 dismiss [dis'mɪs] تىن چۈشمەك. ③ بوشاتماق (ئىشتىن) چىقىرىۋەتمەك،
- v. بويىسۇنماسلىق، ئىتائەت قىلماسلىق.
 disobey [ˈdɪsə'beɪ]
- I n. ① قالايمىقانچىلىق، تەرتىپسىزلىك. ② توپىلاڭ.
 disorder [dɪs'ɔːdə] ③ چاتاق، قۇسۇر، نۇقسان.
- I v. ① پاراگەندە قىلماق، تەرتىپنى بۇزماق، قالايمىقان-
 لاشتۇرماق، نورماللىقنى بۇزماق، تەڭپۇڭلۇقنى بۇزماق.
- I v. ① تارقاقماق. ② ئەۋەتمەك.
 dispatch [dɪs'pætʃ] ③ تېز ئاياغلاشتۇرماق. ④ ئۆلۈم جازاسى بەرمەك. II n.
 ① ئەۋەتىش. ② تارقىتىش. ③ جىددىي ماتېرىيال، تېزخەت، مەخ-

تاماق يېمەك، غزالاماق (تاماقنىڭ يېيىلىۋاتقانلىقىنى كۆرسىتىدۇ).

dip [dɪp] v. I (ˌdɪp, ˌdɪp, ˌdɪp) ① تارتماق،

تارتقۇزماق (قەلەمگە رەڭ تارتقۇزماق، قۇدۇق ۋە كۆللەر - دىن سۇ تارتماق قاتارلىقلارنى كۆرسىتىدۇ. ② چۆكمەك.

③ ئولتۇرماق (كۈن). I n. يانتولۇق، قىياشلىق.

diplomacy [di'pləʊməsi] n. ① دىپلوماتىيە، تاشقى

ئىشلار. ② دىپلوماتىك ھىيلە، دىپلوماتىك چارە.

diplomat [di'pləmət] n. دىپلومات.

diplomatic [di'plə'mætɪk] adj. دىپلوماتىك.

diplomatist [di'pləmətɪst] n. ① دىپلومات.

② دىپلوماتچى.

direct [di'rekt; dai'rekt] I adj. ① ئۇدۇل، تۈز.

② بىۋاسىتە. I adv. ① ئۇدۇل، تۈز. ② بىۋاسىتە، توغرىدىن -

توغرا. II v. ① توغرىلىماق. ② كۆرسەتمەك (نشاننى).

③ (ئادىس) يازماق. ④ باشقۇرماق، ئىدارە قىلماق.

⑤ باشلىماق.

direction [di'rekʃən] n. ① نشان، يۆنىلىش. ② يېتەكلەش،

باشقۇرۇش، ③ (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) يوليورۇق، كۆرسەتمە

④ چۈشەندۈرۈش، ئىشلىتىش ئۇسۇلى (كىتابلارنىڭ).

directly [di'rekʃli] adv. ① بىۋاسىتە، ئۇدۇل. ② دەرھال.

شۇزامان.

director [di'rektə] n. ① يېتەكچى، باشلىق، رەھبەر

② دىرېكتور. ③ رېژىسسور.

dirt [dɜ:t] n. ① داغ. ② چاڭ - توزاڭ.

③ پاسكىنا گەپ. ④ چىرىك ئىدىيە. ⑤ لاي، لاتقا.

dirty [dɜ:ti] I adj. ① پاسكىنا، كىر، مەينە

② پەسكەش، پەسى. ③ ياۋۇز، قەبىھ، رەزىل. ④ سەت، جۇدۇن

(ھاۋا). v. II. ① پاسكنا بولماق، پاسكنا قىلماق، كىرلاشماق، كىرلاشتۇرماق، مەينەت قىلماق، مەينەت بولماق. ② داغ، داغ تەككۈزمەك، داغ تەگمەك.

n. ① قولايىسىزلىق، disadvantage [disəd'vɑ:ntidʒ]

② زىيان، چىقىم.

v. يوقالماق، غايىپ بولماق، disappear [ˌdisə'piə]

ئىز-دېرەكىمىز يوقالماق.

v. ② ئۈمىدسىزلەنمەك، disappoint [ˌdisə'pɔɪnt]

ئۈمىدسىزلەندۈرمەك، كۆڭلى قالماق.

n. ئۈمىدسىزلىك، disappointment [ˌdisə'pɔɪntmənt]

② كىشىنى ئۈمىدسىزلەندۈرىدىغان ئادەم (ياكى نەرسە).

v. ماقۇل بولماسلىق، قوشۇلماسلىق، disapprove [ˌdisə'pru:v]

قوبۇل قىلماسلىق.

v. ① قورالسىزلانماق، قورالسىزلىنىش، disarm [dis'ɑ:m]

② ھەربىي ھازىرلىقلارنى

ئازايتماق.

n. بالايىناپەت. بالا - قازا، disaster [di'zɑ:stə]

v. تاشلىۋەتمەك، چۆرۈۋەتمەك، discard [dis'kɑ:d]

v. پەرقلىنىش، پەرقلىنىش، discern [di'sɜ:n]

v. I. ① يۈك چۈشۈرمەك، discharge [dis'tʃɑ:dʒ]

② ئاتماق، ئېتىلماق (مىللىتىق، توپ قاتارلىقلار). ③ قويىۋەت

مەك، ئاقماق، ئېقىتماق (سۇيۇقلۇق، گاز، توك ئېقىمى قاتار-

لىقلار). ④ تارقىتىۋەتمەك (ھەربىي قىسىم). ⑤ ئادا قىلماق،

ئورۇنلىماق (بۇرچ). n. II. ① يۈك چۈشۈرۈش. ② ئېتىش

(مىللىتىق؛ توپ قاتارلىقلارنى). ③ ئېقىتىش، ئېقىتىش.

④ قويۇپ بېرىش، بوشىتىش، چىقىرىش. ⑤ تارقىتىش. ⑥ تۆلەش،

تۆلەپ بېرىش. ⑦ ئادا قىلىش، ئورۇنلاش.

n. I. ① ئىنتىزام، تەرتىپ، discipline [ˌdisi'pli:n]

- پەسەيىمەك، ئاجىزلاشماق، ئاستا - ئاستايوقالماق / down ~
 (مەشنىڭ ئوتى) ئۆچمەك.
- die-hard ['daiha:d] n. جاھىل، تەرسا، كاج.
- diesel ['di:zəl] n. دىزېل موتور.
- diet ['daiət] n. يېمەك - ئىچمەك، يېمەكلىك؛
 ئالاھىدە يېمەكلىك.
- differ ['difə] v. ① ئوخشاماسلىق، پەرقلىنىش،
 بىردەك بولماسلىق. ② قوشۇلماسلىق، قوللىماسلىق.
- difference ['difrəns] n. ① پەرق، ئايرىما. ② ئىختىلاپ،
 كېلىشەلمەسلىك. ③ مۇنازىرە، بەس - مۇنازىرە.
- different ['difrənt] adj. ئايرىم، ئوخشامىدىغان،
 پەرقلىق.
- difficult ['difikəlt] adj. تەس، قىيىن، مۇشكۇل.
- difficulty ['difikəlti] n. قىيىنچىلىق، مۇشكۈلۈك،
 مۇشەققەتلىك.
- diffuse¹ [di'fju:z] v. ① (نۇر) ئاستا چېچىلماق،
 ئاستا تارقالماق ② (ئىسسىقلىق، گاز، ئېرىتمە قاتارلىقلار)
 تارقالماق، يېيىلماق. ③ ئاستا - ئاستا ئارىلاشتۇرماق، ئاستا -
 ئاستا ئارىلاشماق.
- diffuse² [di'fju:s] adj. ① ئەزىمە. ② بەكمۇ ئۇزۇن.
 ② قاپلىغان، قاپلانغان، تارقالغان، تارقىتىلغان، چاچقان،
 چېچىلغان.
- dig [dig] (v. I) (diging ['digɪŋ]; dug; dug [dʌg])
 ① كولىماق، قازماق، قېزىپ چىقارماق. ② (جانلىق تىلدا)
 تەتقىق قىلماق، بېرىلىپ ئۆگەنمەك، ئىزدىمەك، ئىزدەنمەك
 (بىلىم). ③ (جانلىق تىلدا) تۈرتمەك، ئوقۇماق. سانجىماق.
- digest [di'dʒest] v. I ① ھەزىم قىلماق، ھەزىم بولماق،
 سىڭمەك، سىڭدۈرمەك. ② ئۆزلەشمەك، ئۆزلەشتۈرمەك.

بىلىمەك، بىلدۈرمەك، چۈشەنمەك. ③ رەتلىمەك. (ماتېرىيال).
④ مۇھىم نۇقتىلارنى ئالماق.

digest ² ['daɪdʒest] *n.* مۇھىم مەزەۋن.

dignified ['dɪgnɪfaɪd] *adj.* ① ئابرويلىق، نوپۇزلۇق، ئالىي، ئالىيجاناب، ئېسىل.

dignity ['dɪgnɪti] *n.* ① ئالىيجاناب. ⑤ ئابروي، قەدىر - قىممەت. ③ غورۇر. ③ يۇقىرى ئەمەل، يۇقىرى مەرتىۋە.

diligent ['dɪlɪdʒənt] *adj.* تىرىشچان، ئىختىسھاتلىق.

dilute [dai'ljʊ:t] *v.* سۇيۇلدۇرماق، سۇسلاشتۇرماق، سۇيۇقلان - دۇرماق.

dim [dɪm] *adj.* ① غۇۋا، خىرە، تۇتۇق، مۇجىمەل. I
v. ① (~ming, ~med, ~med) قاراڭغۇلاشماق، قاراڭغۇ -

لاشتۇرماق. ② مۇجىمەللەشمەك، مۇجىمەللەشتۈرمەك.

dime [daim] *n.* «ئامېرىكا ۋە كانادادا» ئون فۇڭلۇق تەڭگە.

dimension [di'menʃən, dai'menʃən] *n.* ① ئۆلچەم، چەن. ② ئۇزۇن - قىسقىلىق. ③ (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) چوڭ - كىچىك

لىك. ④ سىغىمچانلىق، ھەجىم، كۆلەم. ⑤ «ماتېماتىكا» گرادۇس.

diminish [di'mɪnɪʃ] *v.* ① كېمەيمەك، كېمەيتىمەك، ئازايماق، ئازايتماق. ② ئاجىزلاشماق، ئاجىزلاشتۇرماق.

din [dɪn] *n.* شاۋقۇن، سۈرەن، ۋاراك - چۈرۈك. I
v. ① (~ning, ~ned, ~ned) ۋاراك - چۈرۈك قىلماق،

شاۋقۇن كۆتۈرمەك. ② ۋاتىلدىماق.

dine [dain] *v.* تاماق يېمەك، غىزالانماق.

diner ['daɪnə] *n.* ① غىزالانغۇچى. ② ئاشخانا ۋاگون.

dining-hall ['daɪnɪŋhɔ:l] *n.* ئاشخانا، تاماقخانا.

dining-room ['daɪnɪŋru:m] *n.* → *dining-hall*.

dinner ['dɪnə] *n.* تاماق، غىزا || be at ~

- بەلگىلىمە، قارار. ③ ئىرادە باغلاش، نىيەت قىلىش.
- determine** [di'tɜːmin] v. ① قارار قىلماق؛ ئېنىق بەلگىلىمەك. ② نىيەت قىلماق.
- determined** [di'tɜːmind] *adj.* بەلباغلىغان، قەتئىي نىيەتكە كەلگەن.
- develop** [di'veləp] v. ① راۋاجلانماق، راۋاجلاندىرماق، تەرەققىي قىلماق، تەرەققىي قىلدۇرماق، قانات يايدۇرماق، ئايدۇرماق. ② ئايان بولماق، ئايان قىلماق. ③ يۇماق، يۇيۇلماق (رەسىم).
- development** [di'veləpment] n. ① راۋاجلىنىش، راۋاجلاندىرغۇچى، تەرەققىي قىلىش، تەرەققىي قىلدۇرغۇچى. ② يۈ-يۈش (رەسىم).
- deviate** ['di:vieit] v. ① خىلاپ كەلمەك، خىلاپلىق قىلماق؛ زىت كەلمەك، چەتلىنىش. ② ئايرىلماق.
- device** [di'vaɪs] n. ① قۇرۇلما، ئۈسكۈنە (ماشىنىلارنىڭ). ② لايىھە، لايىھىلەش. ③ ئۇسۇل، چارە، ئامال. ④ ھىيلە-مكىر.
- devil** ['devl] n. دېۋە، ئالۋاستى، جىن، ئىبلىس.
- devise** [di'vaɪz] v. ① لايىھىلىمەك. ② ئامال تاپماق. ③ كەشىپ قىلماق.
- devote** [di'vəʊt] v. تەقدىم قىلماق، تۆھپە قىلماق، بېغىشلىماق.
- devotion** [di'vəʊʃən] n. ① تەقدىم قىلىش، تۆھپە قىلىش، بېغىشلاش؛ ② ساداقەت، ساداقەتلىك. ③ قىزغىن، قىزغىنلىق.
- devour** [di'vaʊə] v. ① ئالمان - تالمان يىمىمەك، دەم تارتقاندەك يۇتماق. ② يوق قىلماق، يوقانماق، ۋەيران قىلماق (ئوت ئاپىتى). ③ ھېرىلىپ ئوقۇماق. ④ زەن قويۇپ ئاشلىماق.
- dew** [djuː] n. شەبنەم.

- diagnose ['daɪəgnəʊz] *v.* دىئاگنوز قويماق.
- diagnosis [ˌdaɪəɡ'nəʊsɪs] (diagnoses [ˌdaɪəɡ'nəʊsɪz]) *n.* دىئاگنوز.
- diagonal [daɪ'æɡənəl] *adj.* I دىئاگونال، يانتۇ.
n. II دىئاگونال.
- diagram ['daɪəɡræm] *n.* سىخېما.
- dialect ['daɪələkt] *n.* دىئالېكت، شېۋە.
- dialectic(al) [ˌdaɪə'lektɪk(əl)] *adj.* دىئالېكتىكىلىق.
- dialectic(s) [ˌdaɪə'lektɪk(s)] *n.* دىئالېكتىكا.
- dialog(ue) ['daɪələʊ] *n.* دىئالوگ.
- diameter [daɪ'æmɪtə] *n.* «ماتېماتىكا» دىئامېترى.
- diamond ['daɪəmənd] *n.* ئالماس.
- diary ['daɪəri] *n.* كۈندىلىك خاتىرە، خاتىرە.
- dictate: [dɪk'teɪt] *v.* ① ئېيتىپ بەرمەك، ئىشقا يازماق، ئىشقا يازدۇرماق، ياد ئىملا يازدۇرماق.
② بۇيرىماق؛ يوليورۇق كۆرسەتمەك.
- dictate² ['dɪkteɪt] *n.* ① (دائىم كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ) بۇيرۇق، يوليورۇق، كۆرسەتمە. ② قوماندالىق.
- dictation [dɪk'teɪʃən] *n.* ① ئىشقا، ياد ئىملا، ياد ئىملا يېزىش. ② بۇيرۇق، يوليورۇق، كۆرسەتمە.
- dictatorship [dɪk'teɪtəʃɪp] *n.* ① دىكتاتورا.
② ھاكىم مۇتلەق، ھاكىم مۇتلەقلىق.
- dictionary ['dɪkʃənəri] *n.* لۇغەت، سۆزلۈك.
- did [dɪd] *v.* → do.
- didn't ['dɪdn̩t] = did not.
- die [daɪ] *v.* (dying, ~d, ~d) كۆلمەك، ھالاك بولماق ||
① ناھايەتى، بەك، ئىنتايىن. ② تەشنا بولماق.
ئىنتىزار بولماق / away ~ (شامال، تاۋۇش قاتارلىقلار)

كەتمەك. ③ ئايرىلماق؛ كەتمەك.

v. ئەرزىمەك، مۇناسىپ كەلمەك. **deserve** [di'zə:v]

n. ① لايىھە، نۇسخا، ئۆرنەك، ئەۋرىشكە. **design** [di zain]

② تۈزۈلۈش، تۈزۈلمە. ③ پىلان. v. ① لايىھىلىمەك، نۇسخا ئالماق. ② پىلانلىماق، پىلانلانماق.

v. ① كۆرسەتمەك. ئوچۇق كۆرسەت ['deziɡneit] **designate**¹

مەك. ② بەلگىلىمەك. تەيىنلىمەك. ③ ئەۋەتمەك.

adj. بەلگىلەنگەن، تەيىنلىنىپ ئىش ['deziɡnit] **designate**²

باشلىمىغان.

adj. ① كۆڭۈلدىكىدەك، كۆڭۈلگە يا. **desirable** [di'zaiərəbl]

قەدىدىغان. ② مۇۋاپىق.

n. ① ئارزۇ، ئۈمىد، ئىستەك، تىلەك. **desire** [di'zaiə]

② تەكلىپ، ئىلتىماس. v. ① ئارزۇ قىلماق، ئۈمىد قىلماق.

② تەلەپ قىلماق، ئىلتىماس قىلماق.

n. يېزىق ئۈستىلى، مەشغۇلات ئۈستىلى. **desk** [desk]

adj. ① قاقاس، چۆل. ② چۆلدەرەپ ['desəlit] **desolate**¹

قالغان. ۋەيرانە. ③ غەرب.

v. قاقاسلىققا ئايلاندۇرماق، قاقاسلىققا ['desəleit] **desolate**²

ئايلانماق.

n. ① قاقاسلىق، چۆل، چۆللۈك. **desolation** [,desə'leifən]

② ۋەيرانچىلىق.

v. ئۈمىدسىزلىك، ئۈمىد ئۈزۈمەك: ~ of **despair** [dis'peə]

...دىن ئۈمىد ئۈزۈمەك.

despatch [dis'pætʃ] = dispatch.

adj. ① ئۈمىدسىز، غەمكىن، مەيۈس. **desperate** ['despərit]

② جان تىككەن، ئۆلەر - تىرىلىشىگە قارىمايدىغان، ئۆلەر -

تىرىلىشىگە قارىمىغان، تەۋەككۈلچى، تەۋەككۈلچىلىك. ③ ئې.

خىر، خەۋپلىك.

- desperately [ˈdespəɪtli] ① *adv.* ئۈمىدسىزلىك بىلەن. ② ئۆلەر - تىرىلىشىگە قارىماي، جان تىكىپ. ③ ئېغىر، خەۋپلىك.
- despise [disˈpaɪz] *v.* سەل قارىماق، مەنسىتمەسلىك، ئېتىبار - سىز قارىماق.
- despite [disˈpaɪt] *prep.* I ... بىلەنمۇ، ... بولسىمۇ، ... غا. II *n.* مەنسىتمەسلىك، كۆزگە ئىلماسلىق || (in)~ of...
... بىلەنمۇ، ... بولسىمۇ، ... بولۇشىغا قارىماي.
- destine [ˈdestɪn] *v.* ① پۈتۈلمەك، پېشانىگە پۈتۈلمەك. ② ئال دىن تۈزۈمەك، ئالدىن بەلگىلىمەك.
- destiny [ˈdestɪni] *n.* پېشانە، تەقدىر.
- destroy [disˈtrɔɪ] *v.* بۇزماق، ۋەيران قىلماق، خاراپ قىلماق؛ تارمار قىلماق.
- destroyer [disˈtrɔɪə] *n.* ① بۇزغۇچى، ۋەيران قىلغۇچى. ② قوغلىغۇچى كېمە.
- destruction [disˈtrʌkʃən] *n.* ① يوقىتىش، ۋەيران قىلىش، خاراپ قىلىش. ② تارمار قىلىش.
- detach [diˈtætʃ] *v.* ① ئايرىماق. ② سۆكەك، چۈۈۋماق. ③ ئەۋەتمەك.
- detail [ˌdiːteɪl, diˈteɪl] *n.* I ① تەپسىلات، تەپسىلىي بايان قىلىش. ② شاخ، شاخچە. ③ ئەۋەتمىگەن ھەربىي قوشۇن. II *v.* ① تەپسىلىي بايان قىلماق. ② تەيىنلىمەك. ③ ئەۋەتمەك.
- detain [diˈteɪn] *v.* ① تۇرماق، تۇرۇپ قالماق. ② تۇتماق، تۇتۇپ تۇرماق.
- detect [diˈtekt] *v.* ① ئېنىقلىماق. ② سەزمەك. ③ تەكشۈرمەك، چارلىماق.
- determination [di,təmiˈneɪʃən] *n.* ① بەلگىلەش، ② ئېنىق

- ① ھەربىي سەپتىن demobilize, demobilise (di:'mɔubilaiz) قايتماق، ھەربىي سەپتىن قايتۇرماق. ② تارقاقلىق، تارقىتىۋەت مەك، تارقاقلىق، تارقىلىپ كەتمەك.
- ① دېموكرات. دېموكراتىچى. democrat ('deməkraet)
 ② (ئامېرىكىدا) دېموكراتىك پارتىيە ئەزاسى.
- ① دېموكراتىك، دېموكراتىيە. democratic (demə'krætic)
 ① ئىسپاتلىماق، دەلىللىمەك. demonstrate ('demonstreit)
 ② ئىپادىلىمەك. ③ ئىزاھلىماق. ④ نامايىش قىلماق.
- ① ئىسپات، ئىسپاتلاش، demonstration (demən'streifən)
 ئىسپاتلىنىش، دەلىل، دەلىل كەلتۈرۈش، دەلىللىش. ② ئىپادىلەش، ئىپادىلىنىش. ③ ئىزاھلاش، ئىزاھلىنىش، ئۆلگە كۆرسىتىش. ④ نامايىش، نامايىش قىلىش.
- ① ئۇۋا، چاڭگا. ② باندېتلار (قارا قىچلار) ئۇ. den (den)
 ③ خاس بۆلمە، خاس. ھۇجرا.
- ① زىچ، قويۇق. ② گالۋاڭ، دۆت، ئەخمەق. dens (dens)
 ① ئىنكار قىلماق، رەت قىلماق. ② تانماق، deny (di'nai)
 تېنەۋالماق. ③ باش تارتماق.
- ① يولغا چىققاق، ئاتلانماق. ② قوزغال depart (di'pa:t)
 ③ ئايرىلماق، چەتنىمەك، كېتىپ قالماق. ④ خىلاپلىق قىلماق.
- ① باشقارما. ② بۆلۈم. ③ فا- department (di'pa:tmənt)
 كۈلتىبەت، كافېدىرا.
- ① تار مەھكىمىچىلىك، departmentalism (,dpa:t'mentəlizəm)
 باشباشتا قلىق.
- ① يولغا چىقىش، ئاتلىنىش. ② قوز- departure (di'pa:tʃə)
 غىلىشى. ③ ئايرىلىش، چەتنەش. ④ ئۆزگىرىش. ⑤ خىلاپ، خىلاپلىق قىلىش.
- ① تايانماق، يۆلەنمەك. ② ئىشەنمەك. depend (di'pend)

- v. تەسۋىرلىمەك، سۈرەتلىمەك. depict [di'pikt]
- v. I ساقلىماق، پۇل ئامانەت قويىماق. deposit [di'pozit]
- n. I ① ئامانەت قويۇلغان پۇل. ② ئامانەت قويۇلغان بۇ-
يۇم.
- n. ① ئامبار، ئىسكىلات. ② ھەربىي تەمىنات depot ['depəu]
- ئىسكىلاتى. ③ (ئامېرىكا تىلىدا) ۋوگزال.
- n. ① دەرد - ئەلەم. ② چۈشكۈنلۈك؛ depression [di'presən]
- ئاجىزلىق. ③ ئويىمانلىق، ئويىمان. ④ كاساتچىلىق. ⑤ تۆۋەن
ھاۋا بېسىمى.
- v. تارتىۋالماق، مەھرۇم قىلماق. deprive [di'praiv]
- n. چوڭقۇرلۇق، تېرەنلىك. depth [depθ]
- n. ① ۋەكىل، ۋەكىللىك، ۋەكىللىك قىلىش. deputy ['depjuti]
- ② مۇئاۋىن.
- v. ① ئالماق، ئىگە بولماق، ئىگە قىلماق. derive [di'raiv]
- ② كېلىپ چىقماق، كەلتۈرۈپ چىقارماق.
- v. ① تۆۋەن چۈشمەك، تۆۋەنلىمەك. ② قال descend [di'send]
- ماق، قالدۇرماق. ③ مىراس قالماق، مىراس قالدۇرماق.
- n. پۇشت، ئەۋلاد، ئۇرۇق - ئەۋلاد. descendant [di'sendənt]
- n. ① چۈشۈش، چۈشۈرۈش. ② تۆۋەنلەش، descent [di'sent]
- تۆۋەنلىتىش. ③ كېلىپ چىقىش. ④ تۇيۇقسىز زەربە بېرىش،
ئۇشتۇمتۇت ھۇجۇم قىلىش.
- v. تەسۋىرلىمەك، سۈرەتلىمەك. describe [dis'kraib]
- n. ① تەسۋىر، تەسۋىرلەش، تەسۋىر. description [dis'kripʃən]
- لىنىش، سۈرەتلەش، سۈرەتلىنىش. ② بايان قىلىش، ئېيتىپ
بېرىش.
- n. چۆل، چۆل - باياۋان، قۇملۇق، دەشت. desert¹ ['dezət]
- n. تېڭىشلىك مۇكاپات ۋە جازا. desert² [di'zə:t]
- v. ① ۋازكەچمەك، تاشلىۋەتمەك. ② قېچىپ desert³ [di'zə:t]

defense = defence.

defiance [di'faɪəns] n. ① ئىغۋاگەرچىلىك. ② كەستىتىش، مەنسىتمەسلىك. ③ خىلاپلىق، خىلاپلىق قىلىش. ④ قارشى-

لىق، قارشىلىق قىلىش || in ~ of سەل قارىماق، مەنسىتمەس-

لىك، كارى بولماسلىق / bid ~ to ① مەنسىتمەسلىك،

سەل قارىماق. ② ...سىگە ئۇرۇش ئېلان قىلماق.

deficiency [di'fɪʃənsi] n. ① كەمچىللىك، يېتەرسىزلىك. ② كەم سان.

definite ['defɪnɪt] adj. ① ئوچۇق، ئېنىق، روشەن. ② چەك

لىك، بەلگىلىك، تايىنلىق.

definitely ['defɪnɪtli] adv. → definite.

defy [di'fai] v. ① ئۇرۇش ئېلان قىلماق؛ مۇسابىقىگە چاقىرىش. ② خىلاپلىق قىلماق؛ قارشىلىق قىلماق. ③ كەستىتىش.

مەك، پەس كۆرمەك، مەنسىتمەسلىك. ③ يوققا چىقارماق.

④ يول قويماسلىق، يول قويۇلماسلىق.

degree [di'grɪː] n. ① گرادۇس، گرادۇس سانى. ② دەرىجە. ③ ئورۇن. ④ سالاھىيەت.

delay [di'lei] v. I كېچىكمەك، كېچىكتۈرمەك، ئارقىغا سۆرۈش. II مەك. ① كېچىكىتىش، كېچىكتۈرۈش، ئارقىغا سۆرەش، ئارقىغا سۆرىلىش.

delegate¹ ['delɪgeɪt] v. ① (ۋەكىلگە) ھاۋالە قىلماق. ② بەرمەك (ھوقۇق).

delegate² ['delɪɡɪt] n. ۋەكىل.

delegation [ˌdelɪ'geɪʃən] n. ① ئەۋەتىش (ۋەكىلنى). ② ۋەكىللىرى، ئۆمىكى.

deliberate [di'libəreɪt] v. باش قاتۇرماق، مۇلاھىزە قىلماق، مۇھاكىمە قىلماق.

مۇھاكىمە قىلماق.

- deliberate* [di'libərit] ① *adj.* قەستەن، مەقسەتلىك، غەرەز - لىك، ئەتەي. ② ئېھتىياتچان، ئېھتىياتچانلىق، سالماق، سالماقلىق.
- deliberately* [di'libəritli] *adv.* قەستەن، مەقسەتلىك، غەرەز - لىك، ئەتەي، ئېھتىياتچانلىق بىلەن، سالماتلىق بىلەن.
- delicate* ['delikit] ① *adj.* سەزگۈر (ئەزا، ئەسۋاب). ② ئال - جىز، زەئىپ. ③ سىرلىق، مۇرەككەپ. ④ نەپىس، گۈزەل. ⑤ تەملىك، لەززەتلىك، مەززىلىك.
- delicious* [di'liʃəs] *adj.* تەملىك، لەززەتلىك، مەززىلىك، خۇش پۇراقلىق.
- delight* [di'lait] *v. I* ① خۇشال بولماق، خۇشال قىلماق. ② ياخشى كۆرمەك، ھەۋەس قىلماق، خۇشتار بولماق.
- delightful* [di'laitful] *adj.* خۇشال، خۇشال - خۇرام، شاد، شاد - خۇرام.
- delineate* [di'linieit] *v.* تەسۋىرلىمەك، سۈرەتلىمەك.
- deliver* [di'livə] *v.* ① ئاپىرىپ بەرمەك، يەتكۈزۈپ بەرمەك. ② قۇتقۇزماق، قۇتۇلدۇرماق. ③ بايان قىلماق.
- deliverance* [di'livərəns] *n.* ① قۇتقۇزۇش، قۇتۇلدۇرۇش. ② قويۇپ بېرىش، بوشىتىش. ③ بايان، بايانات.
- delivery* [di'livəri] *n.* ① ئەۋەتمەش، ئەۋەتىپ بېرىش، ئۆتكۈ - زۇپ بېرىش (مالنى). ② نۇتۇق، بايان، بايانات. ③ تۇغۇت، تۇغۇش.
- demand* [di'ma:nd] *v. I* ① تەلەپ قىلماق، مۇھتاج بولماق. ② زۆرۈر بولماق، لازىم بولماق. *n. II* ① تەلەپ، تەلەپ قىلىش، مۇھتاج بولۇش. ② زۆرۈر بولۇش، لازىم بولۇش، مۇھتاج بولۇش.
- demobilization* [di:məubilai'zeifən] *n.* ھەربىي سەپتىن قايتۇرۇش، ھەربىي سەپتىن قايتۇرۇش.

- ① چىرىش، چىرىتىش. ② ئاجىزلىشىش، ئاجىزلىتىش. ③ مۇت
قەرز قىلىش، مۇتقەرز بولۇش.
- n. I ئۆلۈم، ھالاكەت (death).
decease [di'si:s] v. II ئۆلۈش، ھالاك بولماق.
- n. ① ئالداپچىلىق، ساختىپەزلىك. ② ھىيلە.
deceit [di'si:t] ھىيلە - مەكىر.
- v. ئالدىماق.
deceive [di'si:v] n. دېكابىر.
December [di'sembə]
- adj. ① مۇۋاپىق. ② سالاپەتلىك.
decent [di:snt] ② (كىيىم - كېچەك) لايىق، دەل. ③ (جانلىق تىلدا) ئوبدان،
راۋرۇس.
- v. ① بەلگىلىمەك، بەلگىلەنمەك.
decide [di'said] ② قەتئىي نىيەتكە كەلمەك،
قارار قىلماق، قارار قىلىنماق.
- v. ئونلۇق، ئونلۇق كەسىر.
decimal [ˈdesiməl] n. ① قارار، بەلگىلىمە. ② ئىرادە.
decision [di'siʒən] n. پىرىخت ئۈستى.
deck¹ [dek] v. زىننەتلىمەك، ياسماق، پەردازلىماق.
deck² [dek] n. ئېلان، بايانات، خىتابنامە.
declaration [ˌdeklə'reiʃən] v. ئېلان قىلماق، ئۇقتۇرماق، جاكارلىماق.
declare [di'kleə] v. I ① رەت قىلماق، قايتۇرماق، قوبۇل قىل
ماسلىق، n. II ① تۆۋەنلەش، تۆۋەنلىتىش. ② ئاجىزلىشىش،
ئاجىزلاشتۇرۇش.
- v. ① پەردازلىماق، زىننەتلىمەك، ياسا
decorate [ˈdekəreti] ② سىرلىماق. ③ خۇيلىماق. ④ ئوردىن بەرمەك.
- n. ① پەرداز، پەردازلاش. ② بېزەك.
decoration [ˌdeko'reiʃən] ③ زىننەت بۇيۇملىرى، زىبۇ زىننەت. ④ ئوردىن.
- v. I ① ئازايماق، ئازايتماق، كېمەيمەك،
decrease¹ [di:'kris]

- كېمەيتىش. I n. ئازىيىش، ئازايتىش، كېمەيتىش، كېمەيتىش.
- ① n. ئازىيىش، ئازايتىش، كېمەيتىش، decrease² ['di:kris]
- كېمەيتىش. ② كېمەيتىش مىقدارى، كېمەيتىش مىقدارى.
- ① n. I decree [di'kri:] بۇيرۇق، پەرمان. ② ھۆكۈم.
- v. I ① بۇيرۇق بەرمەك. ② كەسمەك، ھۆكۈم قىلماق.
- v. بەغىشلىماق. پىدا قىلماق، ئاتىماق، dedicate ['dedikeit]
- تەقدىم قىلماق.
- v. مۇھاكىمە قىلماق.
- deduce [di'dju:s]
- ① قىلىق، ھەرىكەت. ② ئىش ئىزلىرى، ئىش deed [di:d]
- پائالىيەتلىرى.
- v. دەپ ھېسابلىماق، ... دەپ ھېسابلىنماق، deem [di:m]
- ... دەپ قارىماق، ... دەپ قارالماق.
- ① adj. I deep [di:p] چوڭقۇر، تېرەن. ② قېنىق، توق.
- ③ تۆۋەن، پەس (ئاۋاز). II n. چوڭقۇرلۇق.
- v. چوڭقۇرلاشماق، چوڭقۇرلاشتۇرماق. deepen ['di:pən]
- n. بۇغا. deer [diə]
- v. I ① يەڭمەك، مەغلۇپ قىلماق، تارمارقەك defeat [di'fi:t]
- ماق. ② يوقاتماق (ئارزۇ، ئۈمىد). ③ توسالغۇغا ئۇچراتماق (پىلان).
- ④ «قانۇن» ئەمەلدىن قالدۇرماق، بىكار قىلماق.
- n. I ① يېڭىش، مەغلۇپ قىلىش، تارمار قىلىش. ② يوقىلىش (ئارزۇ، ئۈمىد). ③ توسالغۇغا ئۇچراش (پىلان).
- n. كەمچىلىك، نۇقسان، قۇسۇر. defect [di'fekt]
- n. ① مۇداپىئە، مۇداپىئە قىلىش، defence, defense [di'fens]
- مۇداپىئەلىنىش، قوغداش، قوغدىنىش، مۇھاپىزەت قىلىش.
- ② «قانۇن» ئاقلاش، ئاقلىنىش.
- v. ① مۇداپىئە قىلماق، مۇداپىئەلەنمەك، مۇ- defend [di'fend]
- ھاپىزەت قىلماق. ② «قانۇن» ئاقلىماق.
- n. ① مۇھاپىزەتچى. ② «قانۇن» ئاقلىغۇچى. defender [di'fendə]

لىسقا يۈگۈرۈش مۇسابەقىسى.

- data ['deɪtə] n. → datum.
- date¹ [deɪt] n. ① كۈن، چېسلا. ② دەۋر. ③ (جانلىق تىلدا) ۋەدە. II v. ۋاقتىنى بەلگىلىمەك.
- date² [deɪt] n. چىلان.
- datum ['deɪtəm] n. ① ماتېرىيال. ② نەزەرىيەۋى ئاساس. ③ دەلىل، ئىسپات. ④ سانلىق مەلۇمات.
- daughter ['dɔ:tə] n. قىز. (قىزىڭ قىزى دېگەندەك جايلاردا ئىشلىتىدۇ)
- dawn [dɔ:n] n. ① تاڭ سەھەر، سۈبەي. ② مۇقەددىمە، باشلىنىش. II v. ① تاڭ يورۇماق، تاڭ سۈزۈلمەك. ② كۆرۈنمەك، كۆرۈنۈپ تۇرماق. ③ باشلانماق.
- day [deɪ] n. ① كۈندۈز. ② كۈن (بىر كۈن). ③ دەۋر، زامان. || ~by~ كۈندىن - كۈنگە / ~by~ كۈندۈزدە / ~out ھەركۈنى، كۈندە؛ ئۈزلۈكسىز. / one~ / some~ بىر كۈنى / (كەلگۈسىدە) بىر كۈنى / (the) ~after tomorrow / (the) ~before yesterday ئالدىنقى / ئۈلۈشكۈن / the other~ ئالدىنقى بىر نەچچە كۈن / this ~ week ① كېلەر ھەپتىنىڭ مۇشۇ كۈنى. ② ئۆتكەن ھەپتىنىڭ مۇشۇ كۈنى.
- daybreak ['deɪbreɪk] n. ① تاڭ سەھەر، سۈبەي.
- daylight ['deɪlaɪt] n. ① كۈن نۇرى، ئاپتاپ. ② تاڭ سەھەر، سۈبەي.
- daytime ['deɪtaɪm] n. كۈندۈز.
- dazzle ['dæzl] v. ① كۆز تورلاشماق، كۆزنى تورلاشتۇرماق. ② كۆز چاقنىماق، كۆزنى چاقنىتماق.
- dead [ded] I adj. ① ئۆلۈك، ئۆلگەن، جانسىز. ② ئىنا. II n. ۋەتسىمىز. (the~) ئۆلۈك، ئۆلگۈچى.
- deadly ['dedli] I adj. ① ئۆلگەندەك، ئۆلۈكتەك. ② ناھايىتى، ئىنتايىن، بەك: ① ئۆلگەندەك، ئۆلۈكتەك. ② ناھايىتى، ئىنتايىن، بەك:

~tired ناھايىتى چارچىماق.

deaf [def] *adj.* گاس، پاك.

deal¹ [di:l] *n.* مقدار a good [great] ~of || ناھايىتى جىق، نۇرغۇن، بىر مۇنچە.

deal² [di:l] *v.* I (dealt; dealt ['delt]) ① تەقسىم قىلماق؛ تەقسىم قىلىنماق، تەقسىم بولماق. ② تەيىنلىمەك، ئەۋەتمەك. ③ (زەربە) بەرمەك. ④ باشقۇرماق؛ شۇغۇللانماق. ⑤ تىجارەت قىلماق، سودا - سېتىق قىلماق. *n.* I ① ۋېبۇسكا تارقىتىش؛ نومۇر تارقىتىش. ② (جانلىق تىلدا) سودا.

dealer ['di:lɚ] *n.* سودىگەر، تىجارەتچى.

dealing ['di:liŋ] *n.* ① سودا - سېتىق، تىجارەت. ② باردى - كەلدى، باردى - كەلدى قىلىش.

dealt [delt] *v.* → deal.

dear [diə] *adj.* I ① سۆيۈملۈك، قەدىرلىك، قەدىردان. ② قىممەت، قىممەتلىك. *n.* I ① قەدىرلىك، سۆيۈملۈك. *adv.* III قىممەت. IV *int.* ھوي، ۋايىجان، ۋىيەي.

death [deθ] *n.* ① ئۆلۈم، ئۆلۈش، ھالاكەت. ② يوقىتىش، ۋەيران قىلىش. ۋەيران بولۇش.

debate [di'beit] *n.* I ① مۇزاكىرە. ② مۇنازىرە، مۇھاكىمە. *v.* I ① مۇزاكىرە قىلماق، مۇزاكىرە قىلىنماق. ② مۇنازىرە قىلماق، مۇنازىرە قىلىنماق، مۇھاكىمە قىلماق، مۇھاكىمە قىلىنماق.

debt [det] *n.* ① قەرز. ② شاپائەت.

Dec = December.

decade ['dekeid] *n.* ① ئون يىل. ② ئون كىشىلىك گۇرۇپپا. ③ ئون ياش. ④ ئون كۈن.

decay [di'kei] *v.* I ① چىرىمەك، چىرىتمەك. ② ئاجىزلىماق، ئاجىزلاشماق، مۇنقەرز بولماق، مۇنقەرز قىلماق. *n.* I

گەلدە) چېگرا بېجى، تاموژنا.

customary ['kʌstəməri] *adj* ئادەتتىكى.

customer ['kʌstəmə] *n.* خەرىدار، سېتىۋالغۇچى.

cut [kʌt] *v.* I (~ing ; ~ ; ~) كەسمەك، توغرىماق.

تېلىماق. ② قىرغىماق. ③ ئورىماق (چۆپ). *n.* I ① كېسىك

جاراھىتى، كېسىك ئېغىزى. جاراھەت ئېغىزى. *n.* II ② كېسىك

گەن، كېسىۋېلىنغان، كېسىۋېتىلگەن.

n. ① كەسكۈچى، سەيپۇڭ. ② پىچاق، كەسكۈچ ['kʌtə cutter

دەشمنا. ③ موتورلۇق كېمە.

n. cylinder ['silində] سىلىندىر.

cypher = cipher.

D

n. dad ['dæd] دادا، ئاتا.

n. daddy ['dædi] (باللاردا) دادا، ئاتا.

adv. I daily [deili] كۈندىلىك. *adv.* II ھەركۈلى، كۈندە.

n. II گېزىت.

adv. I dainty [deinti] ① گۈزەل، چىرايلىق؛ نازۇك، نازاكتە

لىك. ② پۇزۇر، ھەشىمەتلىك. ③ تەملىك، مەزىنلىك، تاتلىق.

n. II نازۇنچىمەت.

n. ① dairy ['dæəri] سۈت فېرمىسى. ② سۈتخانا، سۈت دۇكىنى.

n. dale [deil] (شېئىرلاردا) ساي؛ جىلغا؛ ھاك؛ ۋادى.

n. I dam [dæm] ② دامبا ياسىماق. *v.* II دامبا.

n. I damage [dæmɪdʒ] ① زىيان؛ زىيانكەشلىك؛ بۇزغۇن

چىلىق. ② <قانۇن> تۆلەم؛ تۆلەم پۇلى. *v.* I ② زىيان يەت

كۈزمەك، زىيان سالىق.

n. dame [deim] (ئەنگىلىيىدە) سېر خانىم.

- damn [dæm] ① *v.* (خۇدا) جاجىسىنى بەرمەك، دوزاخقا تاشلىماق. ② قارغىماق، لەنەت ئوقۇماق.
- damp [dæmp] *adj.* I نەم، زەي، ھۆل. *n.* II تەمرەتكە.
- dance [da:ns] ① *v.* I ئۇسسۇل ئوينىماق. ② تانسا ئوينىماق. *n.* I ① ئۇسسۇل، ئۇسسۇل ئويناش. ② تانسا، زىناش.
- danger ['deɪndʒə] ① *n.* خەۋپ، خەيىم - خەتەر. ② خەتەرلىك نەرسىلەر. ③ تەھدىت.
- dangerous ['deɪndʒərəs] *adj.* خەتەرلىك، خەۋپلىك.
- dare [deə] *aux. v.* I (پېتىلىنىڭ to قوشۇلمىغان ئىنقىسەمەش) شەكلىنىڭ ئالدىدا كېلىپ، ئاساسەن سوراق، بولۇشىمىز جۈملىسىدە ئىشلىتىلىدۇ) جۈرئەت قىلماق؛ پېتىنىماق Dare she do it? ئۇ شۇ ئىشنى قىلىشقا پېتىنالامدۇ؟ ① *v.* II جۈرئەت قىلماق، پېتىنىماق. ② دەيدەيگە سالماق.
- dark [da:k] ① *adj.* I قاراڭغۇ، زۇلمەت. ② خىرە، غۇۋا. ③ قېنىق، توق. ④ يوشۇرۇن. *n.* II ① قاراڭغۇلۇق، (ئالەم) قاراڭغۇلىشىش. ② غۇۋالىق، غۇۋالىشىش.
- darken ['da:kən] *v.* قاراڭغۇلاشماق، قاراڭغۇلاشتۇرماق، قاراڭغۇ چۈشمەك، قاراڭغۇ چۈشۈرمەك. ② غۇۋالاشماق، غۇۋالاشتۇرماق.
- darkness ['da:knis] *n.* قاراڭغۇلۇق، زۇلمەت.
- darling ['da:lɪŋ] *n.* I ئامرىقى، سۆيگىنى، ئارزۇلۇقى. *adj.* II ئامراق، ئارزۇلۇق، سۆيۈملۈك.
- dart [da:t] ① *v.* I ئاتماق؛ ئىرغىتىماق، تاشلىماق. ② تۇيۇقسىز كىرىپ قالماق، تاسادىپىي كىرىپ قالماق. ③ ئېتىلىماق، ئۇسۇپ كىرمەك. *n.* II ① نەيزە. ② تۇيۇقسىز كىرىپ قېلىش؛ ئۇسۇپ كىرىش.
- dash [dæʃ] ① *v.* I ئېتىلىماق. ② چاقماق، چېقىلماق؛ بېتىچىت قىلماق، بەتچىت بولماق، تارمار قىلماق. *n.* II ① بېتىلىش، ئۇسۇپ كىرىش، تۇيۇقسىز كىرىش. ② قىسقا ئارب

- n. I** ① تاج (پادشاھنىڭ) ② گۈلتاج. crown [kraun]
 ③ چوققا، يۇقىرى پەللە. I ① تاج كىيمەك، تاج كىيدۈر-
 مەك. ② مۇكەممەللەشتۈرمەك.
- adj.** ① تەبىئىي. ② قوپال، توڭ، پالاكەت. crude [kru:d]
 ③ يىرىك، ناچار.
- adj.** ① ۋەھشىي، شەپقەتسىز، رەزىل، رەھىمسىز. cruel [kruəl]
 ② ئازاب - ئوقۇبەتلىك، ئازابلاندۇرىدىغان، ئازابلاندىغان.
n. شەپقەتسىزلىك. ۋەھشىيلىك؛ رەھىمسىزلىك، cruelty ['kruəlti]
 زەھەرلىك.
- n.** كرىيسېر. cruiser ['kru:zə]
n. نان ئۇۋۇقى، پېچىنە ئۇۋۇقى، بولكا ئۇۋۇقى. crumb [krʌm]
v. ① يانچىماق، يانچىلماق. ② ئۇۋۇماق، clumble ['klʌmbəl]
 تالقان قىلماق، كۈكۈم - تالقان قىلماق؛ تارمار قىلماق،
 تارمار بولماق، بىتچىت بولماق، بىتچىت قىلماق.
- v.** ① سىقىماق، سىقىۋەتمەك. ② بېسىۋەتمەك. crush [krʌʃ]
 ③ بويىسۇندۇرماق (دۈشمەننى). ④ يوقالماق (ئۈمىد).
- n.** ① بولكا پوستى. ② پوست، قاسراق، شاكال. crust [krʌst]
n. ھاسا، قولتۇق تاياق. crutch [krʌtʃ]
- v. I** ① يىغلىماق. ② توۋلىماق، ۋارقىرماق. cry [krai]
n. I توۋلاش، ۋارقىراش، ۋارقىراش ئاۋازى، يىغا ئاۋازى.
- n. I** ① كرىستال. ② (ئامېرىكا تىلىدا) crystal ['kristl]
 سائەت ئەينىكى. I adj. كرىستال، سۈزۈك، تىنمىق.
- cu., cub. = cubic.
n. كۇب. cube [kju:b]
- adj.** ① كۇبىك، چاقماق. cubic, cubical ['kju:bɪk, 'kju:bɪkəl]
 ② «ماتېماتىكا» كۇب، ئۈچ دەرىجىلىك تەڭلىمە.
- n.** كاككۇك. (~s) cuckoo ['kuku:]
n. تەرخەمەك، خاڭگا. cucumber ['kju:kʌmbə]

- cuff [kʌf] ① يەك ئۇچى. ② پۇچقاق. ③ قايرىما. مانجىت.
- cultivate ['kʌltiveɪt] ① تېرىماق، تېرىقچىلىق قىلماق. ② ئۆستۈرمەك (قابىلىيەتنى).
- cultural ['kʌltʃərəl] *adj.* مەدەنىي؛ مەدەنىيەت.
- culture ['kʌltʃə] ① مەدەنىيەت. ② تەربىيە.
- cunning ['kʌnɪŋ] *n.* I قۇۋ - *adj.* I قۇۋ، مەككار، مۇغەببەر. ② مۇغەببەرلىك.
- cup [kʌp] *n.* رومكا، ئىستاكان، قەدەھ.
- cupboard ['kʌpbəd] *n.* ئىشكاپ، قاچا - قۇچا ئىشكاپى.
- curb [kə:b] *n.* I يۈگەن. *v.* I يۈگەنلىمەك، يۈگەن سالىماق.
- cure [kjʊə] *v.* I داۋالىماق، ساقايتماق. ① داۋالاش، *n.* I ساقايتىش. ② داۋالاش ئۇسۇلى.
- curious ['kjʊəriəs] *adj.* ① قىزىققاق، ھەۋەسمەن. ② ئاجايىپ، غەلىتە.
- curiosity [,kjʊəri'ɒsɪti] *n.* ① ھەۋەس، ھەۋەسمەنلىك، قىزىقىش، قىزىققاقلىق. ② ئەتىۋارلىق نەرسە.
- curl [kɜ:l] *n.* I بۇدۇر چاچ. *v.* I بۇدۇر قىلماق.
- current ['kʌrənt] *adj.* كەڭ تارقالغان، ئېقىپ يۈرگەن. ① (سۇ ۋە توكنىڭ) ئېقىمى. ② خاھىش، ئېغىش، يۈزلىنىش.
- curse [kɜ:s] *v.* I تىللىماق، ھاقارەتلىمەك، لەنەت ئوقۇماق. *n.* I تىللاش، ھاقارەت قىلىش، لەنەت ئوقۇش.
- curtain ['kɜ:tɪn] *n.* پەردە.
- curve [kɜ:v] *n.* I ئەگرىلىك، ئەگرىسىزىق. *v.* I ئەگمەك، ئېگىلمەك.
- cushion ['kʊʃən] *n.* پالاس، سېلىنجا.
- custom ['kʌstəm] *n.* ① ئادەت، قائىدە - يوسۇن. ② قەدەم تەشرىپ قىلىش، داخىل بولۇش. ③ (كۆپلۈك ئىشلىتىل

- crazy** ['kreiz] *adj.* تەلۋەنە، ئەسەبىي، تەلۋەنلىك، تەلۋەنلەرچە، ئەسەبىيلىك، ئەسەبىيلەرچە.
- cream** [kri:m] *n.* ① قايماق. ② يۈزمىيى.
- create** [kri:'eit] *v.* ① ئىجاد قىلماق، كەشپ قىلماق. ② ئىشلەپچىقارماق.
- creation** [kri:'eifən] *n.* ① ئىجادىيەت، ئىجادىيەت يارىتىش، كەشپىيات يارىتىش. ② ئەسەر.
- creature** ['kri:tʃə] *n.* ① جانلىقلار، جانلىق ئورگانىزملار. ② ھايۋاناتلار.
- credit** ['kredit] *n.* ① ئىشەنچ، ئىشىنىش، ئىشەنچ. ② قەرز، ئامانەت - قەرز. ③ ئىناۋەت، ئابروي. ④ چىقىم، كىرىدەت. ⑤ ئامانەت پۇلى. *v.* ① ئىشەنمەك، ئىشەنچ باغلىماق.
- creek** [kri:k] *n.* ① ئېرىق. ② ئەگمە، قولتۇق.
- creep** [kri:p] *v.* (crept [krept]) ① ئۆملىمەك، يەر باغرىلماق. ② تۇيۇدۇرماي كەلمەك، بىلىندۈرمەي ماڭماق، پۇتىنىڭ ئۇچىدا دەسسەپ ماڭماق. ③ سەسكەنمەك، تىت رەپ كەتمەك (قورقۇپ).
- crest** [krest] *n.* ① تاج. ② چوققا.
- crew**¹ [kru:] *n.* ① بارلىق كېمە خىزمەتچىلىرى. ② خىزمەت داشلار. ③ ھەمراھلار.
- crew**² [kru:] *v.* → **crow**.
- cricket** ['krikɪt] *n.* قارا چېكەتكە.
- crime** [kraim] *n.* جىنايەت، گۇناھ.
- criminal** ['krɪmɪnəl] *n.* ① جىنايى، قانۇنغا خىلاپ. ② جىنايەتچى، گۇناھكار.
- crimson** ['krɪmzən] *adj.* ① توق قىزىل. *n.* ① توق قىزىل. ② توق قىزىل رەڭ.

- cripple ['kripl] *n.* I. توکۈر، ئاقساق، مېيىپ، مەجرۇھ. *v.* I. ① ئاقسىتىپ قويماق، مېيىپ قىلىپ قويماق. ② زەخ-
مىلەندۈرمەك، يارىدار قىلماق.
- crisis ['kraisis] *n.* (crises ['kraisiz]) ① كرىزىس. ② خەۋپلىك، خەتەرلىك، خەۋپلىك پەيت (كېسەل).
- crisp [krisp] *adj.* ① چۈرۈك. ② ساپ، پاكىز. ③ كەسكىن. ④ تۈز؛ ئوچۇق. ⑤ بۇدۇر.
- critic [kritik] *n.* تەنقىدچى، تەقىرىزچى. *adj.* ① تەنقىدىي ② جىددىي، خەتەرلىك، خەۋپلىك، ھالقىلىق.
- criticism ['kritisizəm] *n.* تەنقىدچىلىك. *v.* ① تەنقىد قىلماق. ② باھا بەرمەك. ③ ئەيىبلەمەك.
- croak [krəuk] *n.* I. ① قاقلىداش(قاغا). ② كۆركىراش(پاقا). *v.* I. ① قاقلىدىماق. ② كۆركىرىماق. ③ غودۇڭشىماق.
غۇدىرىماق.
- crooked ['krukid] *adj.* ① ئەگرى، ئەگرى - بۇگرى، قىغىر. ② يالغان، ساختا، خاتا، ئورۇنسىز.
- crop [krɒp] *n.* ① ھوسۇل؛ مەھسۇلات. ② زىرائەت. *v.* I. ① كېرىست. ② چېتىشىش. ③ ×، + شە - كىلىك بەلگە. *adj.* I. ① چېتىشقان، كېسىشكەن. ② كۆن-
دىلەك. ③ مېجەزى چۈس، تېرىككەك. *v.* II. ① كېسىپ
ئۆتمەك (دەريا ياكى يولنى). ② ئۆتۈشتۈرمەك، كېسىشتۈرمەك.
- crouch [kraʊtʃ] *v.* تۈگۈلمەك، پۈكۈلمەك، زوڭزايماق.
- crow [krəʊ] *n.* I. ① قاغا. ② چىلاش (خوراز). *v.* I. (crow [kru:] ~ed; ~ed [krəʊd]) چىللىماق.
- crowd [kraʊd] *n.* I. ① كىشىلەرتوپى. ② ئامما. *v.* I. ① توپلانماق. ② قىستالماق، قىستىماق.

- countenance ['kauntinəns] n. ① چىرايى. ② ياردەم، يار - يۆلەك، قۇۋۋەتلەش. I v. قۇۋۋەتلىمەك، قوللىماق، ياردەم بەرمەك. يار - يۆلەكتە بولماق.
- counter ['kauntə] I adj. تەتۈر، قارشى، قارىمۇ قارشى، ئەكسى. II adv. تەتۈرىچە، ئەكسىچە.
- counter² ['kauntə] n. ① پوتەي. ② ھېسابلىغۇچى، ھېساباتچى، ھېسابلاش ئەسۋابى؛ رەقەم خاتىرىلىگۈچ.
- counter-revolution ['kauntərevəlu:ʃən] n. ئەكسىلىنىقلاپچى.
- country ['kʌntri] n. ① دۆلەت، مەملىكەت، ئەل، ۋەتەن. ② جاي، رايون. ③ يېزا، سەھرا، قشلاق، كەنت.
- county ['kaunti] n. ① (ئەنگلىيىدە) ۋىلايەت، مەمۇرىي رايون. ② (ئامېرىكا، جۇڭگو قاتارلىقلاردا) ناھىيە.
- couple ['kʌpl] I n. ① جۈپ، قوش. I v. ماسلاشماق، ماسلاشتۇرماق. ② تۇتاشماق، تۇتاشتۇرماق.
- courage ['kʌrɪdʒ] n. غەيرەت، جاسارەت، جۈرئەت، چىگەر.
- course [kɔ:s] n. ① جەريان، باسقۇچ، مەزگىل، داۋام. ② يول، يۆنىلىش (كېسە، ئايروپىلان قاتارلىقلارنىڭ). ③ دەرس، دەرسلىك، كۇرس. ④ «مۇسابىقە» يۈرگۈزۈش يولى.
- court [kɔ:t] n. ① ھويلا. ② سوت، سوت مەھكىمىسى. ③ توپ مەيدانى.
- courteous ['kɔ:tjəs] adj. ئەدەبلىك، كەمتەر.
- courtesy ['kɔ:tisi] n. ئەدەب، ئەدەبلىك، كەمتەر، مۇلايىم.
- courtyard ['kɔ:tjɑ:d] n. ھويلا، قورا.
- cousin ['kʌzn] n. بىر نەۋرە (ئاكا - ئۇكا، ئاچا - سىڭىللار).
- cover ['kʌvə] I v. ① قاپلىماق، ياپماق. ② ئۆزئىچىگە ئالماق. II n. ① قاپ، يوپۇق. ② دالدا، پانا جاي.
- covet ['kʌvɪt] v. چىشىنى بىلىمەك، خىرىس قىلماق.
- cow [kau] n. سېغىن كالا، ئېنەك.

- coward ['kauəd] توخۇ يۈرەك، قورقۇنچاق.
- CP. = Communist Party كوممۇنىستىك پارتىيە.
- CP. = compare.
- CPC = (the) Communist Party of China جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى.
- crab [kræb] ① قىسقۇچ پاقا. ② قىسقۇچ پاقا گۆشى.
- crack [kræk] n. ① دەز، چاك، يېرىق. ② قاراس - قۇرۇس، چاراس - چۇرۇس، پاق - پۇق (ئاۋاز). v. ① يېرىلماق. چاك كەتمەك، دەز كەتمەك. ② پاق - پۇق ئاۋاز چىقماق. ② قاراسلىماق، چاراسلىماق. adz. ③ ئەك ياخشى، خىل، خىلى.
- crackle ['krækɪ] n. ① قاراس - قۇرۇس، چاراس - چۇرۇس. v. ① قاراسلىماق، چاراسلىماق، چاك كەتمەك.
- cradle ['kreɪdl] n. ① بۆشۈك، بۆلەنچۈك. ② مەنبە. باشلانغان جاي.
- craft [krɑ:ft] n. ① ھۈنەر، ھۈنەر-سەنئەت. ② كەسىپ.
- crane [kreɪn] n. ① تۇرنا. ② كران. v. ① ئۇزارتماق، سوزماق (بويىنى).
- crank [kræŋk] n. ① <مېخانىكا> ئەگرى دەستە. ② غەلىتە ئا. دەم. v. ① ئايلانماق، ئايلىندۇرماق، ھەيدەمەك، قوزغىماق.
- crash [kræʃ] v. ① گۈلدۈرلەپ چۈشمەك. قاراسلاپ ئۆرۈلمەك. ② يىقىلماق، غۇلىماق. ③ ئاۋازچىقماق (سوقۇلغان، سانجىلغان). n. ① گۈلدۈرلەش، قاراسلاش، ئۆرۈلۈش، غۇلاش.
- crave [kreɪv] v. ① ئۈتۈنمەك، ئۈتۈنۈپ سورىماق. ② ئارزۇلىماق، تەشنا بولماق، ئىنتىزار بولماق.
- crawl [kro:ɪ] v. ئۆملىمەك، يەرباغرىلماق.
- craze [kreɪz] v. ① ساراڭلىق قىلماق، تەلۈنلىك قىلماق. n. ① تەلۈنلىك، ئەسەبىيلىك.

contrary ['kɒntrəri] *adj.* I قارىمۇ قارشى.
n. II (the) بىلەن *adv.* I قارىمۇ قارشى، ئەكسىچە.
 قوشۇلغاندا) سەلبىي؛ سەلبىي تەرەپ، تەتۈر، قارشى، ئەكس تەرەپ.

contrast¹ ['kɒntræst] *n.* سېلىشتۇرما، سېلىشتۈرۈش.
v. ① سېلىشتۈرماق. ② قارىمۇ قارشى
 تۇرماق، قارشى قويماق؛ قارىمۇ قارشى قويماق.
 قارشىلاشماق.

contribute [kən'tribju:t] *v.* ① ئىئانە قىلماق، ئىئانە بەر-
 مەك، ياردەم بەرمەك. ② تەقدىم قىلماق، تۆھپە قىلماق.
 ③ ماقالە ئەۋەتمەك، ماقالە بەرمەك.

contribution [ˌkɒntri'bju:ʃən] *n.* ① ئىئانە، ئىئانە پۇلى.
 ② تۆھپە، ھەسسە، تۆھپە قوشۇش، ياردەم. ③ ئەۋەتىلگەن
 ماقالە، ماقالە ئەۋەتىش.

contributor [kən'tribjutə] *n.* ① ئىئانە قىلغۇچى، ئىئانە
 بەرگۈچى. ② تۆھپە قوشقۇچى، ھەسسە قوشقۇچى، ھەسسەدار.
 ③ ماقالە ئەۋەتكۈچى، ئاپتور.

control [kən'trɒl] *n.* I كونترول قىلىش، باشقۇرۇش، ئىدارە
 قىلىش. II (led, ~led, ~ling) ① كون-
 تىرول قىلماق، باشقۇرماق، تىزگىنلىمەك، ئىدارە قىلماق.
 ② بېسىۋالماق (ھېسسىياتىنى).

convenience [kən'vi:njəns] *n.* ① ئاسانلىق، ئوڭايلىق،
 قولايلىق. ② ئەپلىك، قولايلىق شەرت - شارائىت.

convenient [kən'vi:njənt] *adj.* ئوڭاي، قولاي، ئەپلىك، ئاسان.

convent ['kɒnvənt] *n.* ئايال موناستىر.

convention [kən'venʃən] *n.* ① يىغىن، مۇراسىم. ② كېلىشىم.
 ③ ئۆرپ - ئادەت، ئادەت، رەسىم - قائىدە.

conventional [kən'venʃənl] *adj.* ئادەتتىكى، دائىملىق، دائىم.

- ① *n.* قۇرۇلۇش، بىنا. ② قۇرۇش. construction [kən'strʌkʃən]
- ① *n.* كونسۇل، ئەلچى. consul ['kɒnsəl]
- ① *v.* مەسلىھەتلەشمەك، كېڭەشمەك، مۇھا- consult [kən'sʌlt]
كىمە قىلماق. ② مۇراجىئەت قىلماق، سورىماق. ③ كۆر-
مەك (لۇغەت، خەرىتە قاتارلىقلارنى).
- ① *v.* ئىستېمال قىلماق، خورىماق، consume [kən'sju:m]
خوراتماق، ئىسراپ قىلماق، بەتخەجلىك قىلماق. ② يەپ تۈ-
گەتمەك، ئىچىپ تۈگەتمەك، تۈگەتمەك.
- ① *n.* ئىستېمالچى، خورئاتقۇچى. consumer [kən'sju:mə]
- ① *n.* I تېگىش. تېگىپ كېتىش. ② باغ- contact¹ ['kɒntækt]
لاش، باغلىنىش. ③ مۇناسىۋەت، مۇناسىۋەتلىشىش.
- ① *v.* I ئالاقىلەشمەك، مۇناسىۋەتلەشمەك. ② تېگىپ كەتمەك.
- ① *v.* II تېگىشتۈرمەك، تەككۈزمەك. ② ئۇچ- contact² [kən'tækt]
راشماق، ئۇچراشتۇرماق، يېقىنلاشماق، يېقىنلاشتۇرماق،
ئارىلاشماق، ئالاقىلەشمەك.
- ① *v.* ① ئۆز ئىچىگە ئالماق، سىغىماق، پات contain [kən'teɪn]
ماق، ② ئۆزىنى تۇتۇۋالماق، ھېسسىياتىنى بېسىۋالماق.
③ «ماتېرىيال» كەسىرسىز بۆلۈنمەك، قالدۇقسىز بۆلۈنمەك.
- ① *n.* قاچىلاش ئەسۋابى. container [kən'teɪnə]
- ① *v.* ① سەپ سالماق، دىققەت بىلەن contemplate ['kɒntempleɪt]
قارىماق، ② چوڭقۇر خىيالغا چۆمەك، ئويغا ياتماق.
③ كۆزلىمەك، كۈتمەك، قىلماقچى بولماق، ئۇرۇنماق.
- ① *adj.* I ① ھازىرقى زامان. contemporary [kən'tempərəri]
② ئوخشاش دەۋردىكى، زامانداش، تەڭتۇش. *n.* I ② زامان
داش، تەڭتۇش.
- ① *n.* شەرمەندىلىك، خورلۇق، ئۇيات، نو- contempt [kən'tempt]
مۇس. ② مەنسىتمەسلىك.
- ① *v.* ① كۈرەشمەك، كۈرەش قىلماق؛ contend [kən'tend]

رىقابەتلەشمەك. ② تەشەببۇس قىلماق، قۇۋۋەتلىمەك.

n. ① سىخىم، سىخىچانلىق، ھەجىم. ② مەز- content¹ ['kɒntent]

مۇن. ③ (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) مۇندەرىجە.

adj I قانائەتلىنەرلىك، مەمنۇن بولغۇ- content² [kən'tent]

دەك. II. n. رازىلىق، مەمنۇنلىق. II. v. قانائەتلىنىدۇر-

مەك، قاندۇرماق، رازى قىلماق.

v. ① تالاش-تارتىش قىلماق، مۇنا- contest¹ [kən'test]

زىرە قىلماق. ② رىقابەتلەشمەك، مۇسابىقىلەشمەك.

I. n. ① تالاش-تارتىش، مۇنازىرە. contest² ['kɒntest]

② رىقابەت، مۇسابىقە.

n. چوڭ قۇرۇقلۇق، قىتئە. continent ['kɒntinənt]

adj. ئۇدا، ئۈزلۈكسىز، كەينى-كەيپ continual [kən'tɪnjuəl]

نىدىن.

adv. ئۈزلۈكسىز؛ توختىماي، داۋاملىق. continually [kən'tɪnjuəli]

v. داۋاملاشماق، داۋاملاشتۇرماق. continue [kən'tɪnju:]

adj. ئۇدا، ئۈزلۈكسىز. continuous [kən'tɪnjuəs]

n. ① شەرتنامە، توختام، كېلىشىم. contract¹ ['kɒntrækt]

② ھۆددە، ھۆددىگە ئېلىش.

v. توختام تۈزىمەك، كېلىشىم تۈزىمەك، contract² [kən'trækt]

ھۆددىگە ئالماق، كۆتۈرە ئالماق. ② تارايماق، تارايتماق،

قىسقارماق، قىسقارتماق، قۇرماق، قۇرۇلماق؛ يىغماق،

يىغىلماق. ③ <گرامماتىكا> قىسقارتماق، قىسقارتىپ ياز-

ماق. ④ يۇقماق، تارالماق. ⑤ ئادەتلەنمەك، ئادەتلىنىپ قال-

ماق.

v. ① رەددىيە بەرمەك. ② زىت كەل- contradict [ˌkɒntrə'dɪkt]

مەك، توقۇنۇشماق، قارشىلاشماق، زىددىيەتلەشمەك.

n. ① زىددىيەت، زىت، زىتلىق. contradiction [ˌkɒntrə'dɪkʃən]

② رەددىيە.

- n.** ۋىجدان، ئىنساپ، ئەخلاق. conscience ['kɒnʃəns]
- adj.** ① ئەستايىدىل، ئەستايىم دەلىلق بىلەن، ئەخلاسلىق، ئەخلاس بىلەن. ② چىن كۆڭلىم دەن. ③ سەھىمىيلىك بىلەن. conscientious [ˌkɒnʃiˈeɪnʃəs]
- adj.** ئاڭلىق، ئۆزىنى بىلىدىغان. conscious ['kɒnʃəs]
- n.** ئاڭ، ئاڭ - سېزىم. consciousness ['kɒnʃənsɪs]
- v.** تەقدىم قىلماق، بېغىشلىماق. consecrate ['kɒnsɪkreɪt]
- v. I.** قوشۇلماق، ماقۇل بولماق، رازى consent [kən'sent]
- n. II.** ماقۇل بولۇش، قوشۇلۇش، رازى بولۇش، رازى بولماق. ئىق بىلدۈرۈش.
- n.** ① نەتىجە، ئاقىۋەت. ② مۇ - consequence ['kɒnsɪkwəns]
- ھىم، زۆرۈر. consequent ['kɒnsɪkwənt]
- adj.** ...ئىگە ئەگىشىپ كەلگەن، قو - consequent ['kɒnsɪkwənt]
- شۇلۇپ كەلگەن؛ بارلىققا كەلگەن. consequently ['kɒnsɪkwəntli]
- adv.** شۇنىڭ بىلەن، شۇنىڭ لەتىجىسىدە، شۇنىڭ ئۈچۈن، شۇڭلاشقا.
- n.** مۇتەئەسسىپلىك، كونسېر - conservatism [ˌkɒn'sɜːvətɪzəm]
- ۋاتىزىم. conservative [kən'sɜːvətɪv]
- v.** ① ئويلىنماق، مۇلاھىزە قىلماق. consider [kən'sɪdər]
- ② ...دەپ ھېسابلىماق، ... دەپ قارىماق. considerable [kən'sɪdərəbl]
- adj.** ① ئويلىنىشقا ئەرزىيدىغان، مۇلاھىزە قىلىشقا ئەرزىيدىغان؛ ② مۇھىم، زۆرۈر. ③ خېلى كۆپ، خېلى زور.
- n.** ① ئويلىنىش، مۇلاھىزە consideration [kən,sɪdərɪfən]
- قىلىش. ② ھالىغا يېتىش، دەردىگە يېتىش.
- v.** ① ...دىن تەركىب تاپماق، ...دىن consist [kən'sɪst]
- تۈزۈلمەك. ② ← of... be made (up) of ③ بىلەن قوشۇپ

ئىشلىتىلگەندە) تەئەللۇق بولماق.

consistent [kən'sistənt] *adj.* بىردەك، ئوخشاش، ئىزچىل.

consolidate [kən'solideit] *v.* ① مۇستەھكەملىمەك، كۈچەيت-
مەك، كۈچەيتىمەك. ② بىرلەشمەك، بىرلەشتۈرمەك (بانكا، شىر-
كەت قاتارلىقلارنى).

consolidation [kən,soli'deifən] *n.* مۇستەھكەملىك، مۇستەھكەملى-
نىش. ② بىرلىشىش، بىرلەشتۈرۈش، بىرىكىش.

consonant ['kɒnsənənt] *n.* ئۈزۈك تاۋۇش <تەلدا>.

conspicuous [kən'spikjuəs] *adj.* كۆرۈنەرلىك، مەشھۇر.

conspiracy [kən'spirəsi] *n.* ① بىرلىشىپ قەست قىلغۇچى،
شېرىك. ② قەست، سۈيىقەست.

constant ['kɒnstənt] *n.* I <ماتېماتىكا> تۇراقلىق سان،
كونستانت.

adj. I ① مۇقىم، ئۆزگەرمەس، ئۆزگەرمەيدىغان. ② ئۈزۈك-
سىز، توختىماي، داۋاملىق.

constantly ['kɒnstəntli] *adv.* دائىم، ئۈزۈكسىز، توختىماي،
داۋاملىق.

constituent [kən'stitjuənt] *adj.* I ① سايلاش ھوقۇقىغا
ئىگە؛ قانۇن تۈزۈش ھوقۇقىغا ئىگە. ② تەركىب، تەركىب-
مى قىسىم. ③ ئاساسىي قانۇنلۇق. *n.* I ① سايلىغۇچى

(پارلامېنتنىڭ). ② تەركىبىي قىسىم. ③ مۇھىم ئامىل.

constitute ['kɒnstitju:t] *v.* ① تەيىنلىمەك، بەلگىلىمەك.
② تۈزۈمەك، ئىشلەپ چىقماق، بەرپا قىلماق. ③ ...دىن

تۈزۈلمەك، تەركىب تاپماق.

constitution [kɒnsti'tju:ʃən] *n.* ① تۈزۈلۈش؛ بىرىكىش.
② ئاساسىي قانۇن، نىزامنامە.

construct [kən'strʌkt] *v.* ① قۇرماق. سالىماق، ياسىماق.
② تۈزۈمەك؛ ھاسىل قىلماق، قۇرماق.

- ② ئۆتكۈزگۈچ، ئۆتكۈزگۈچ جىسىم.
- n. ① كونۇس، پىرامىدا ۋە كونۇس. ② «ئۆسۈم» cone [kəʊn] لۈك، مەدەك؛ غوزەك.
- adj. I ئىتتىپاقداش. n. I شېرىك، confederate [kən'fedərit] ھەمتاۋاق، مۇرت، مۇخلىس.
- v. ① بەرمەك (نام، ئاتاق، ھوقۇق). ② مەس confer [kən'fə] لەمەتلەشمەك، مۇھاكىمە قىلماق، مۇزاكىرە قىلماق، مۇزاكىرە- لەشمەك.
- n. ① يىغىن. ② كېڭەش. conference ['kɒnfərəns]
- v. خاتالىقنى تونۇماق، ئىقرار قىلماق، بويى confess [kən'fes] نىغا ئالماق.
- n. ① ئىقرار، ئىقرار قىلىش، بويىغا confession [kən'fɛʃən] ئېلىش. ② پۇشايمان، تۆۋە، تۆۋە، ئىستىغپار.
- n. ① ئىشەنچ؛ ئىتىقاد. ② سىر، confidence ['kɒnfɪdəns] مەخپىيەتلىك.
- adj. ئىشەنچلىك. confident ['kɒnfɪdənt]
- v. ① چەكلىمەك، چەكلەنمەك. ② نەزەر- confine¹ [kən'faɪn] بەنت قىلماق، رېجىم ئاستىغا ئالماق، سولماق، قامماق.
- n. چېگرا؛ چەك، چەكلىمە. confine² ['kɒnfəɪn]
- v. ① ئىسپاتلىماق، دەلىللىمەك. ② كۈ- confirm [kən'fɜ:m] چەيتىمەك، چىكىتماق. ③ تونۇماق، ئېتىراپ قىلماق.
- n. ① ئۇرۇش، جەڭ، سوقۇش. ② زىت، conflict¹ [kɒnflɪkt] توقۇنۇش.
- v. زىتلىشىپ قالماق، توقۇنۇشماق، قار- conflict² [kən'flɪkt] شىلاشماق.
- v. بويىسۇنماق، بويىسۇندۇرماق، بىرلىككە conform [kən'fɔ:m] كەلمەك، بىرلىككە كەلتۈرمەك.
- v. ① تەمتىرىمەك، تەمتىرەتمەك. confound [kən'faʊnd]

② ئېلىشىپ كەتمەك، ئېلىشتۇرماق. ③ ئارىلىشىپ كەتمەك، ئارىلاشتۇرماق.

v. ① ئالدىدا تۇرماق، يۈزلەنمەك، يۈز- confront [kən'frʌnt]
لەندۈرمەك. ② قارشى تۇرماق، قارشىلىق كۆرسەتمەك.

n. كۇڭزى تەلىماتى. confucianism [kən'fju:ʃjənizəm]

v. ① ئارىلىشىپ كەتمەك، ئارىلاشتۇرماق، confuse [kən'fju:z]
قالايمقانلاشماق. ② ئايلاندۇرماق، گاڭگىراتماق.

n. قالايىمقان، قالايىمقانچىلىق، تەر- confusion [kən'fju:ʒən]
تەپسىزلىك، پاتپاراق، پاتپاراقچىلىق.

v. تەبرىكلەمەك. congratulate [kən'grætjuleit]

n. تەبرىكلەش، تەبرىكلەمە، congratulation [kən'grætju'leifən]
تەبرىك نۇقتى.

n. ① يىغىن، يىغىلىش، (ك- congregation [ˌkɒŋgri'geifən]
شەلەر) توپى. ② جامائەت.

n. قۇرۇلتاي، يىغىن. congress [ˈkɒŋgres]

conj. = conjunction.

n. گرامماتىكا، باغلىغۇچى. conjunction [kən'dʒʌŋkʃən]

v. ① تۇتاشماق، تۇتاشتۇرماق. ② بىرلەش- connect [kə'nekt]
مەك، بىرلەشتۈرمەك، قوشماق. ③ بىرلەشتۈرۈپ ئويلىماق،
باغلاپ تەسەۋۋۇر قىلماق.

n. باغلىنىش، مۇناسىۋەت- connection, connexion [kə'nektʃən]
لىشىش، ئالاقىلىشىش، بىرلەشتۈرۈش.

v. بويىنىدۇرماق، يەڭمەك، تۈگەتمەك. conquer [ˈkɒŋkə]

n. ① بويىنىدۇرغۇچى، يەڭگۈچى، غا- conqueror [ˈkɒŋkərə]
لىب.

n. ① بويىنىدۇرۇش، بېقىنىدۇرۇش، conquest [ˈkɒŋkwɛst]
يېڭىش، قولغا كەلتۈرۈش. ② بويىنىدۇرۇلغان جاي، بېقىندۇ-
رۇلغان رايون. ③ غەنىمەت، ئولجا.

- computer [kəm'pjutə] n. ھېسابلاش ماشىنىسى.
- comrade ['kəmrid] n. يولداش، ھەمراھ، سەبداش.
- concave ['kənkeiv] adj. ئويمان، پېتىنقى.
- conceal [kən'si:ɔl] v. يوشۇرماق، يوشۇرۇنماق، مۆكسەك، مۆ-
 كۈلمەك.
- conceit [kən'si:t] n. مەنمەنلىك، مەنمەنلىك قىلمىش، ئۆزىگە
 تەمەننا قويۇش، ئۆزىنى چوڭ تۇتۇش، تەكەببۇرلۇق.
- conceive [kən'si:v] v. ① قىياس قىلماق، تەسەۋۋۇر قىلماق،
 پىكىر يۈرگۈزۈش، پىكىر قىلماق، ئويلاپ يەتمەك، خىيالغا
 كەلتۈرمەك. ② ھامىلىدار بولماق، بويىدا قالماق.
- concentrate ['kɒnsentreit] v. ① مەركەزلەشتۈرمەك، بىرىرگە
 توپلىماق. ② بېرىلمەك، كۆڭۈل قويماق، زېھىن قويماق.
- concentration [kɒnsen'treɪʃən] n. ① توپلاش، توپلىنىش.
 ② مەركەزلەشش، مەركەزلەشتۈرۈش. ③ زېھىن قويۇش، دىققەت
 قىمتىنى يىغىش، كۆڭۈل قويۇش. ④ قويۇقلۇق.
- concept ['kɒnsɛpt] n. ئۇقۇم، چۈشەنچە.
- conception [kən'sepʃən] n. ① ئۇقۇم، چۈشەنچە، پىكىر
 قىلمىش، ئويلاش. ② ئېغىر ئاياغ.
- concern [kən'sɜ:n] v. I. ① باغلانماق، چېتىلماق. ② ...
 بىلەن مۇناسىۋىتى بولماق (مەجھۇل دەرىجىدە). ③ ئەنسىرە-
 مەك. n. II. ① مۇناسىۋەت، ئالاقە. ② مۇھىم. ③ سودا سا-
 رىيى. ④ پايدا - زىيان مۇناسىۋىتى. ⑤ غەەخورلۇق.
 ⑥ ئەنسىرەش، ئەندىشە قىلمىش.
- concerning [kən'sɜ:nɪŋ] prep. توغرىسىدا، ... ھەققىدە.
- concert ['kɒnsət] n. ① كونسېرت. ② بىردەك، ئوخشاش،
 تەكشى.
- conclude¹ [kən'klu:d] v. ① ئاياغلاشماق، يەكۈن چىقىرىلماق،
 خۇلاسە چىقارماق، خۇلاسە چىقىرىلماق، خاتىمە بەرمەك، خاتمە

مە بەھرىلەمەك. ② تۈزۈمەك، تۈزۈلمەك، (كېلىشىم). ③ ھۆكۈم قىلماق، كېسىپ ئېيىتماق.

conclusion [kən'kli:ʒən] ① خاتىمە، ئاياغلاشمىش، ئاقىۋەت. ② خۇلاسە: يەكۈن، ھۆكۈم.

concomitant [kən'kɔmitənt] ① *adj.* بىللە بولغان، ھەمراھ بولۇپ كەلگەن (بارغان)، قوشۇلۇپ كەلگەن (بارغان)، قوشۇمچە، شۆبە. ② *n.* قوشۇمچە، شۆبە، ھەمراھ.

concrete ['kɒnkri:t] ① *adj.* كۈنكۈرەت، ئېنىق، مۇئەييەن. ② *n.* بېتون.

concurrent [kən'kʌrənt] ① *adj.* بىردەك، ئوخشاش، بىر ئېغىزدا. ② قوشۇلۇپ كېلىدىغان (كېسەل). ③ ھەمكارلىق، ھەمكارلاشقان.

condemn [kən'dem] ① ئەيىبلەمەك، سۆكۈمەك، كايىماق. ② جىنايىتىنى بېكىتمەك، ھۆكۈم ئېلان قىلماق.

condemnation [kɒndəm'neɪʃən] ① ئەيىبلەش، ئەيىبلەش. ② جىنايىتىنى بېكىتىش، جىنايىتى بېكىتىلىش.

condense [kən'dens] ① قوچۇلدۇرماق، قوچۇلماق، ئۇيۇتماق، ئۇيۇتۇتماق. ② ئىخچاملىماق (ھېكايە).

condenser [kən'densə] ① *n.* مۇزلىتىش ماشىنىسى، توغلىتىش ئەسۋابى. ② <ئېلېكتر> كوندېنساتور.

condition [kən'diʃən] ① *n.* شەرت، شارائىت، شەرت - شارائىت. ② ئەھۋال. ③ مالاھىيەت، ئورۇن (دائىم كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ).

conduct¹ ['kɒndəkt] *n.* ھەرىكەت، پەزىلەت.

conduct² [kən'dʌkt] ① باشلىماق. ② باشقۇرماق؛ بىر تەرەپ قىلماق. ③ (توك، ئىسسىقلىق قاتارلىقلارنى) ئۆتكۈزۈش.

conductor [kən'dʌktə] ① *n.* بېلەت ساتقۇچى (ئاپتوبۇستا).

n. ① تولۇقلاش، تولۇقلىنىش. complement¹ ['kɒmplɪmənt]
 ② قوشۇمچە تىلىش، قوشۇمچە قىلىنىش. ③ قوشۇمچە بۇيۇم.

④ دىگرامماتىكا، تولۇقلىغۇچى. ⑤ ئومۇمىي سان.
 v. ① تولۇقلىماق، سەپلىمەك، complement² ['kɒmplɪmənt]
 قوشۇمچە قىلماق.

adj. I تەلتۆكۈس، پۈتۈنلەي، تامامەن. complete [kəm'pli:t]
 II ئاياغلاشماق، ئاياغلاشتۇرماق، تاماملىماق، تاماملانماق.

adv. پۈتۈنلەي، تامامەن. completely [kəm'pli:tli]
 كۈس.

n. تۈگىتىش، تاماملاش، ئاياغلاش completion [kəm'pli:ʃən]
 تۇرۇش.

adj. ① مۇرەككەپ. ② بىرىكمە، قوشما. complex ['kɒmpleks]
 n. چىراي، تەلەت، رەڭگى - روي. complexion [kəm'plekʃən]
 ② ھالەت، ۋەزىيەت، ئەھۋال.

n. مۇرەككەپلىك، مۇرەككەپ complexity [kəm'pleksiti]
 ئىشلار.

v. مۇرەككەپلەشمەك، مۇرەككەپلەش complicate ['kɒmplikeɪt]
 تۈرمەك.

adj. مۇرەككەپ، چىگىش. complicated ['kɒmplikeɪtɪd]
 n. ① مۇرەككەپلىك. ② دىپ complication [ˌkɒmplɪ:'keɪʃən]
 دىتسىنا، قوشۇلۇپ كېلىدىغان كېسەل، ئەگەشمە كېسەل.

n. ① ماختاش؛ ② ھۈرمەت، ئېھ compliment¹ ['kɒmplɪmənt]
 تىرام، سالام. ③ مۇبارەكلەش، قۇتۇقلاش.

compliment² [kəmpli'ment]
 v. ① ماختىماق، ماختاپ ئۇچۇرماق. ② تەبىرىكلەمەك، سالام
 بەرمەك، مۇبارەكلەمەك، قۇتۇقلىماق.

v. ① ماقۇل بولماق، قوشۇلماق. ② بويىسۇن comply [kəm'plai]
 ماق، ئىتائەت قىلماق، باش ئەگمەك.

- component [kæmp'əʊnənt] *adj.* ① تەركىبىي، تەركىب تاپقان، بىرىككەن. *n.* ② تەركىبىي قىسىم.
- compose [kəm'pəʊz] *v.* ① تەركىب تاپماق، تۈزۈلمەك، بىرىك مەك (مەجھۇل دەرىجىلەردە ئىشلىتىلمىدۇ). ② يازماق، مۇزىكا ئىجاد قىلماق.
- composer [kəm'pəʊzə] *n.* كومپوزىتور.
- composition [ˌkɒmpə'zɪʃən] *n.* ① يېزىقچىلىق. ② ئەسەر، ئىنشا، ماقالە. ③ مۇزىكا ئىجاد قىلىش. ④ تەركىب، قىسىم. ⑤ بىرىكمە.
- compound¹ ['kɒmpaʊnd] *n.* ① بىرىكمە، ئارىلاشما. ② <گرامماتىكا> بىرىكمە سۆز. *adj.* ③ قوشما، بىرىكمە، بىرىككەن.
- compound² [kəm'paʊnd] *v.* ئارىلاشماق؛ ماسلاشماق.
- comprehend [ˌkɒmpri'hend] *v.* ① چۈشەنمەك، بىلمەك، ئۆز-لەشتۈرمەك. ② ئۆز ئىچىگە ئالماق.
- comprehensive [ˌkɒmpri'hensɪv] *adj.* چۈشىنىشلىك؛ چۈشىنىش ئىقتىدارى بار بولغان. ② ئومۇمىيۈزلۈك، مۇكەممەل، ئۈن-ۋېرسال.
- compress¹ [kəm'pres] *v.* ① سىقماق، سىغدىماق، قىسقارتماق. ② مۇھىم نۇقتىلارنى بايان قىلماق.
- compress² ['kɒmpres] *n.* كومپرىس <تاشقى كېسەللىكتە>.
- comprise [kəm'praɪz] *v.* ئۆز ئىچىگە ئالماق؛ ... دىن تەركىب تاپماق، تەشكىللەنمەك.
- compromise ['kɒmprəmaɪz] *n.* ① مۇرەسسە، كېلىشىش، يول قويۇش. *v.* ② مۇرەسسە قىلماق، كېلىشمەك. ③ چاتماق، چېتىلماق، چېتىلىپ قالماق.
- compulsory [kəm'pʌlsəri] *adj.* مەجبۇرىي، زورلۇق بىلەن؛
- compute [kəm'pjʊ:t] *v.* ھېسابلىماق، مۆلچەرلىمەك.

- **communist** ['kɒmjunist] *n.* كومپارتىيە ئەزاسى. *adj.* كوممۇنىستىك.
- **community** [kə'mju:niti] *n.* ① جەمئىيەت، جامائەت. ئورتاق گەۋدە، ئومۇمىي بىرلىك، تەشكىلات. ④ (the~) كۆپچىلىك، ئاۋام.
- **commutator** ['kɒmjʊ(:)teɪtə] *n.* كوممۇتاتور.
- **commute** [kə'mju:t] *v.* ① تېگىشمەك، ئالماشتۇرماق. ② يېنىكلىمەك. ③ (بۇل) تۆلىمەك.
- **compact¹** ['kɒmpækt] *n.* شەرتنامە، توختام، كېلىشىم.
- **compact²** [kəm'pækt] *adj.* ① زىچ، ھىم، چىڭ، تەھكەم. ② ئىنچىچام، يىغىنچاق. *n.* ① ئۇيا قۇتمەسى، ئەڭلىك قۇتمەسى.
- **companion** [kəm'pænjən] *n.* ① ھەمراھ، ئۆلپەت، شېرىك، سەب داش.
- **companionship** [kəm'pænjənʃɪp] *n.* دوستلۇق، دوستانە مۇناسىۋەت.
- **company** ['kʌmpəni] *n.* ① ھەمراھ بولۇش. ② شىركەت (قىس). قارىتىلىپ Co:co; يېزىلىدۇ. ③ (بىر) قاتار، (بىر) تۈركۈم، (بىر) توپ. ④ (ھەربىي) لايەندۈي. ⑤ مېھمان؛ دوست.
- **comparative** [kəm'pærətɪv] *adj.* سېلىشتۇرىدىغان، سېلىشتۇرۇۋالدىغان، سېلىشتۇرما دەرىجە (گرامماتىكا). ② خېلى، خېلىلا.
- **comparatively** [kəm'pærətɪvli] *adv.* ① سېلىشتۇرۇپ، سېلىشتۇرغاندا. ② خېلى، خېلىلا.
- **compare** [kəm'pɛə] *v.* ① سېلىشتۇرماق. ② ئوخشاشماق: نەقىل كەلتۈرمەك. *n.* ① سېلىشتۈرۈش.
- **comparison** [kəm'pærɪsn] *n.* سېلىشتۈرۈش.
- **compass** ['kʌmpəs] *n.* ① كومپاس. ② دائىم كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ (سېرىكۆل).
- **compassion** [kəm'pæʃən] *n.* ئىچ ئاغرىتىش، خەيرىخاھلىق قىلىش.

- لىش، ھېسداشلىق قىلىش.
 compassionate [kəm'pæʃənɪt] *adj.* ھېسداشلىق، خەيرد-خاھلىق.
 compatible [kəm'pætəbl] *adj.* ئۇيغۇن.
 compatriot [kəm'pætriət] *n.* قېرىنداش، ۋەتەنداش.
 compel [kəm'peɪl] *v.* (～ling, ～led, ～led) مەجبۇرلىماق، زور-لىماق، قىستىماق.
 compensate ['kɒmpenseɪt] *v.* ① تۆلىمەك. ② ھەق بەرمەك.
 compensation [,kɒmpen'seɪʃən] *n.* تۆلەش، تۆلەپ بېرىش، تۆلىتىش.
 compete [kəm'pi:t] *v.* رىقابەتلەشمەك، مۇسابىقىلەشمەك.
 competence ['kɒmpitəns] competency ['kɒmpitənsi] *n.* ① قابىلىيەت، ئىقتىدار. ② ھۆددىسىدىن چىقىش. ③ مول كىرىم. ④ ھاللىق.
 competent ['kɒmpitənt] *adj.* ① قابىلىيەتلىك، ئىقتىدارلىق. ② ھۆددىسىدىن چىقالايدىغان.
 competition [,kɒmpɪ'tɪʃən] *n.* مۇسابىقىە، رىقابەتلەشمەش.
 competitor [kəm'petitə] *n.* رەقىب.
 compile [kəm'paɪl] *v.* ① تەھرىرلىك قىلىماق، تەھرىرلىمەك. ② تۈزمەك (كىتاب).
 complacence [kəm'pleɪsəns] complacency [kəm'pleɪnsɪ] *n.* مەغرۇرلۇق، بىلمەنلىك، قانائەتچانلىق.
 complacent [kəm'pleɪsnt] *adj.* مەغرۇر؛ قانائەتچان.
 complain [kəm'pleɪn] *v.* ① دەرد تۆكمەك، شىكايەت قىلىماق، نارازىلىق بىلدۈرمەك. ② ئاغرىنىماق، رەنجىمەك.
 complaint [kəm'pleɪnt] *n.* ① نارازىلىق، شىكايەت، دەرد. ② ئەلەم، ئازار، خەستىلىك. ③ كېسەل، ئاغرىق.
 complaisant [kəm'pleɪzənt] *adj.* مۇلايىم، ئىتائەتچان.

- comical [ˈkɒmɪkəl] *adj.* تىزىق، ھىزىل، كۈلكلىك.
- coming [ˈkʌmɪŋ] *n. I* كېلىش، يېتىپ كېلىش.
- adj. II* كېلىدىغان؛ يەنە بىر قېتىملىق.
- comma [ˈkɒmə] *n.* پەش (،)؛ inverted ~ *s.* قوش پەش (،)؛ يالاڭ پەش (،).
- command [kəˈmɑːnd] *v. I* قوماندانلىق قىلماق، باشقۇرماق، *n. II* ① قوماندانلىق، بۇيرۇق، باشقۇرۇش. ② ئىگىلەش، ئۆزلەشتۈرۈش.
- commander [kəˈmɑːndə] *n.* قوماندان، كوماندېر.
- commandment [kəˈmɑːndmənt] *n.* (دىندا) ئەمرىمەرۇپ.
- commemorate [kəˈmeməreɪt] *v.* خاتىرىلىمەك، تەبرىكلەمەك.
- commemoration [kəˌmeməˈreɪʃən] *n.* ① خاتىرىلەش، تەبرىك. ② خاتىرىلەش يىغىنى، تەبرىكلەش يىغىنى.
- commence [kəˈmens] *v.* باشلىماق، باشلانماق؛ كىرىشمەك.
- commencement [kəˈmensmənt] *n.* ① باشلىنىش، بېشى. ② ئوقۇش پۈتتۈرۈش مۇراسىمى.
- commend [kəˈmend] *v.* ① ماختىماق، مەدھىيىلەمەك، تەرىپلەمەك. ② تاپشۇرماق، ھاۋالە قىلماق.
- comment [ˈkɒment] *n. I* ① قىسقىچە مۇلاھىزە، ئوبزور. ② ئىزاھات، چۈشەنچە، چۈشەندۈرۈش. *v. II* مۇلاھىزە قىلماق.
- commentary [ˈkɒmentəri] *n.* ① باھا. ② چۈشەنچە، چۈشەندۈرۈش. ③ مۇلاھىزە، ئوبزور.
- commentator [ˈkɒmentetɔː] *n.* ① ئوبزورچى. ② چۈشەندۈرۈشچى. ③ دىكتاتور.
- commerce [ˈkɒmə(:)s] *n.* ① سودا، سودا - سانائەت. ② تىجارەت.
- commercial [kəˈmɜːʃəl] *adj.* ① سودا. ② سودا - سانائەتكە. ③ تىجارەت.
- commissar [ˌkɒmɪˈsɑː] *n.* كومىسسار.

- commission [kə'miʃən] ① ھاۋالە. ② ۋەكالىتەتنامە، ۋەكالىت. ③ تەيىنلەش. ④ كومىتېت، ھەيئەت. ⑤ رەس-مىيەت ھەققى.
- commissioner [kə'miʃənə] ① كومىسسار؛ ۋالىي.
- commit [kə'mit] (ˌ~ting; ˌ~ted; ˌ~ted) ① جىنايەت ئۆتكۈزۈش. ② ...گە تاپشۇرماق، ...گە ھاۋالە قىلماق. ③ ئۈستىگە ئالماق. ④ چېتىلماق.
- commitment [kə'mitmənt] ① ھاۋالە قىلغان ئىش، ھاۋالە. ② ۋەدە. ③ مەجبۇرىيەت. قىلىنغان ئىش.
- committee [kə'miti] ① كومىتېت.
- commodity [kə'mɒditi] ① كۈندىلىك ئىستېمال بۇيۇملىرى، كۈندىلىك تۇرمۇش بۇيۇملىرى. ② تاۋار.
- common ['kɒmən] ① ئومۇمىي. ② ئورتاق. ③ جامائەت، ئاممىۋى.
- commonly ['kɒmənlɪ] ① ئادەتتىكىدەك، ئادەتتىكىچە. adv.
- commonplace ['kɒmənpleɪs] ① ئاددىي، ئادەتتىكى. ② ئادەتتىكى ئىش. I
- commonwealth ['kɒmənwelθ] ① ئىتتىپاقداش (جۇمھۇرىيەت).
- commotion [kə'məʊʃən] ① قالايمىقانچىلىق، پاراكەندىچىلىك، تەرتىپسىزلىك.
- commune ['kɒmjʊ:n] ① گۇڭشى، كومۇنا.
- communicate [kə'mju:nikeɪt] ① خەۋەر قىلماق، مەلۇم قىلىش. ② خەت ئالاقە قىلماق. ③ تارقىتىش. ④ ئۆتۈشمەك، ئۆتۈشتۈرمەك.
- communication [kə,mju:ni'keɪʃən] ① يەتكۈزۈش؛ تارقىتىش. ② ئالاقە، ئالاقىلىشىش. ③ خەۋەر، خەۋەرلىشىش. ④ قاتناش.
- communicate [kə'mju:nikeɪ] ① ئاخبارات.
- communism ['kɒmjʊnɪzəm] ① كوممۇنىزم.

- colonel ['kə:nl] (ھەربىي) شاخشاياۋ؛ پولكوۋنىك.
- colonial [kə'ləʊnjəl] n. I مۇستەملىكە. II مۇستەملىكە قىلىنغان ئاھالە.
- colonialism [kə'ləʊnjəlɪzəm] n. مۇستەملىكىچىلىك.
- colonialist [kə'ləʊnjəlɪst] n. مۇستەملىكىچى.
- colonist ['kɒlənɪst] n. مۇستەملىكىچى؛ كۆچمەن.
- colonization [ˌkɒlənaɪ'zeɪʃən] n. مۇستەملىكىلەشتۈرۈش، مۇستەملىكىلىشىش.
- colony ['kɒləni] n. مۇستەملىكە.
- colossal [kə'lɒsl] adj. زور، غايەت زور، يوغان؛ كاتتا.
- colo(u)r ['kɒlə] n. I رەڭ، بوياق. II رەڭ بەرمەك، بويماق.
- colo(u)red ['kɒləd] adj. رەڭلىك.
- colo(u)ring ['kɒlərɪŋ] n. ① بوياش، رەڭ بېرىش. ② رەڭ، تۈس.
- colo(u)rless ['kɒlələs] adj. ① رەڭسىز. ② ئۆڭگەن (رەڭگى).
- colt [kɒlt] n. قۇلۇن، تاي.
- column ['kɒləm] n. ① تۈۋرۈك؛ سىلىندىر. ② قاتار، رەت. ③ قۇر؛ مىسرا. ④ ستون. ⑤ كاتەكچە.
- comb [kəʊm] n. I تاغاق. II تارماق.
- combat ['kɒmbæt] n. I جەڭ، ئۇرۇش، كۈرەش. II كۈرەش قىلماق، قارشى تۇرماق.
- combatant ['kɒmbætənt] n. I جەڭدىكى، جەڭ قىلىۋاتقان، جەڭ ئۈستىدىكى. II جەڭچى.
- combination [ˌkɒmbɪ'neɪʃən] n. بىرلەشتۈرۈش، قوشۇش، بىرىك تۈرۈش.
- combine¹ [kəm'baɪn] v. ① بىرلەشتۈرمەك، بىرىكتۈرمەك.

② ئارىلاشتۇرماق.

- combine: ['kəmbain] ① n. بىرلەشمە كارخانا. ② كومباين.
- combustible [kəm'bastəbl] *adj.* I يېنىشچان، ئاسان كۆيىدۇ. n. II (دائىم كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ) يېنىشچان بۇيۇملار.
- combustion [kəm'bastʃən] n. يېنىش، كۆيۈش.
- come [kʌm] v. (～:came [keim]) ① كەلمەك، يېتىپ كەلمەك. ② تۇغۇلماق، يۈز بەرمەك، پەيدا بولماق، مەيدانغا كەلمەك.
- comeback ['kʌmbæk] n. (جانلىق تىلدا) تىرىلىش، ئەسلىگە كېلىش.
- comedian [kə'mi:dʒən] n. كومىدىيە ئارتىسى.
- comedown ['kʌmdaʊn] n. (جانلىق تىلدا) تۆۋەنلەش (ئورۇن، ئەمەل قاتارلىقلار).
- comedy ['kɒmɪdi] n. كومىدىيە.
- comely ['kʌmli] *adj.* يېقىملىق، كېلىشكەن، گۈزەل.
- comet ['kɒmɪt] n. قۇيرۇقلۇق يۇلتۇز.
- comfort ['kʌmfət] n. I تەسەللى، تەسەللى بېرىش، كۆڭۈل ئېيى. v. II كۆڭۈل ئېيىت-
تىش، كۆڭلىنى ياساش. ③ تەسەللى بەرمەك، كۆڭۈل ئېيىت-
ماق، كۆڭلىنى ياسىماق، ھال سورىماق.
- comfortable ['kʌmfətəbl] *adj.* ئازادە؛ قولاي؛ كۆڭۈلگە ياقىدۇ. دىغان.
- comfortably ['kʌmfətəbli] *adv.* راھەتلىنىپ؛ ئازادە، كەڭ - كۈشادە؛ كۆڭۈللۈك.
- comforter ['kʌmfətə] n. ① ھال سورىغۇچى، تەسەللىيىچى. ② سوۋغات. ③ يۈك شارپا.
- comfortless ['kʌmfətli:s] *adj.* ① قولايسىز، قولايىسىزلىق. ② بىشارام، بىشاراملىق.
- comic ['kɒmɪk] *adj.* I ① كۈلكىلىك، ھەزىل، قىزىق. ② كو-مدىيەلىك. n. II ھەزىلەش، قىزىقچى (تىياتىردا).

- coherence [kəu'hiərəns] ① باغلامش (ماقاله). ② هم- ③ ئىچىملىق. ④ چاپلىشىش، يېپىشىش، يېپىشىپ تۇرۇش.
- coherent [kəu'hiərənt] ① يېپىشقاق، چاپلاشقان. ② بىرلەشكەن. ③ بىردەك بولغان، باغلانغان، باغلاشقان (ماقاله). ④ ئېنىق، روشەن، ئۇقۇملۇق.
- cohesion [kəu'hi:ʒən] ① يېپىشىش، چاپلىشىش. ② بىر- ③ ئىچكى تارتىشىش كۈچى (مولب- كۈللەرنىڭ).
- coil [kɔil] v. I تۈرمەك، تۈرۈلمەك، يۆگمەك، يۆگەلمەك، ئور- ① ھاق، ئورالماق. ② ئېلىپكىت (ئېلىپكىت) غالتەك. ③ تەڭگە پۇل.
- coin [kɔin] ① ئۆز ئارا بىرلەشمەك، چېسىلاشماق. ② بىرلىكتە پەيدا بولماق، بىللە كېلىپ چىقماق. ③ ئوخشىماق، ماسلاشماق.
- coincidence [kəu'insidəns] ① ماسلىشىش، مۇۋاپىقلىشىش، بىر- ② دەكلىشىش.
- coke [kəuk] ① كوكس.
- col. = colonel.
- cold [kəuld] ① سوغۇق. ② سوغۇققانلىق. ③ ئېتىبار- ④ سىز. ⑤ سوغۇق. ⑥ زۇكام، رەزەندە.
- cold-blooded [kəuld'blʌdɪd] ① سوغۇققانلىقلار (بېلىق) ② يەر باغرىلىغۇچى قۇرت قاتارلىقلارنى كۆرسىتىدۇ. ③ باغرى قاتتىق، رەھىمسىز، شەپقەتسىز.
- coldness ['kəuldnis] ① سوغۇق، سوغۇقلىق. ② سوغۇق مۇ- ③ ئامىلە.
- collaborate [kə'læbəreɪt] ① ھەمكارلاشماق. ② تىل بىرىك- ③ تۈرمەك؛ دۈشمەنگە باغلانماق.
- collaboration [kə'læbə'reɪʃən] ① ھەمكارلىق، ھەمكارلىشىش،

ھەمكارلاشتۇرۇش. ② دۈشمەنگە باغلىنىش، دۈشمەن بىلەن ئالاقىلىشىش.

collapse [kə'leɪps] ① ئۆرۈلمەك، يىقىلماق، غۇلىماق. ② ئاغرىپ يېتىپ قالماق. n. Ⅱ ئۆرۈلۈش، يىقىلىش، غۇلاش.
② (كېسەل) كوللاپس.

collar ['kɒlə] n. ياقا (كېسىمىنىڭ).

colleague ['kɒli:ɡ] n. خىزمەتداش؛ ھەمراھ.

collect [kə'lekt] v. توپلىماق، يىغماق.

collection [kə'leɪʃən] ① توپلاش، يىغىش. ② پۇل توپلاش، پۇل يىغىش.

collective [kə'lektɪv] adj. كوللېكتىپ.

collectivism [kə'lektɪvɪzəm] n. كوللېكتىپچىلىق، كوللېكتىۋىزم.

collectivization [kə'lektɪvaɪ'zeɪʃən] n. كوللېكتىپلىشىش، كۆل لېكتىپىلەشتۈرۈش.

collector [kə'lektə] ① توپلىغۇچى، يىغىپ ساقلىغۇچى. ② يىغۇچى، يىغىۋالغۇچى (بېلەتنى).

college ['kɒlɪdʒ] n. ئىنىستىتۇت، شۆيۈەن.

collide [kə'laɪd] v. ① توقۇنۇشماق، قارشىلاشماق. ② (ئاپتومو) بىل، پاراخوت قاتارلىقلار) سوقۇلماق، سوقۇلۇپ كەتمەك.

collision [kə'liʒən] ① توقۇنۇش، قارشىلىشىش. ② ئۇرۇلۇش. سوقۇلۇش (قاتناش ۋاسىتىلىرى).

collocation [kə'kɒlə'keɪʃən] n. ① جايلىشىش، جايلاشتۇرۇش؛ تىزىش، تىزىلىش. ② ماسلىشىش، ماسلاشتۇرۇش.

colloquial [kə'lɒkwɪəl] adj. ① ئېغىزچە. ② ئاممىباب.

collusion [kə'lu:ʒən] n. تىل بىرىكتۈرۈش، بىرلىشىۋېلىش. in ~ with ... بىلەن بىرلىشىش.

colon ['kəʊlən] n. قوش چېكىت (:).

- clover [ˈkləʊvə] n. بېدە.
- clown [klaʊn] n. ① قىزىقچى، ھەزىلكەش. ② سەھرالىق. ③ قوپال ئادەم. v. ④ قىزىقچىلىق قىلماق.
- club [klʌb] n. ① كۆڭۈلگە تەگمەك (مايلىق تائام ۋە شېرىنلىكلەر). ② كالتەك، تاياق. v. ③ قۇلۇپ. ④ كالتەكلىمەك، دۇمبالماق.
- cluck [klʌk] n. ① (مېكىيان) قېقىلدىماق، قوقۇلدىماق. n. ② قوقۇقلاش، قېقىقلاش (مېكىيان).
- clumsy [ˈklʌmzi] adj. قوپال، كېلەكسىز، ئېغىر.
- cling [klɪŋ] v. → cling.
- cluster [ˈklʌstə] n. ① ساپاق، دەستە، شىڭگىل، تىزىق، زىخ. ② توپ، دۆۋە. v. ③ توپلاشماق. ④ توپ بولۇپ ئۆسمەك.
- clutch [klʌtʃ] v. ① تۇتماق، تۇتۇۋالماق. n. ① تۇتۇش، تۇتۇۋېلىش. ② كونترول، كونترول قىلىش، ئىلىك، ئىلىكىگە ئېلىش. ③ «مېخانىكا» موپتا.
- cm. = centimetre(s).
- Co.,co. [kəʊˈkʌmpəni] = company.
- coach [kəʊtʃ] n. ① خادىك، بىرىشكا. ② يولۇچىلار پويىزى. ③ ئۇزۇن يوللۇق ئاپتوموبىل. ④ «تەنتەربىيە» تېرىنېر.
- coal [kəʊl] n. ① كۆمۈر، تاش كۆمۈر. v. ② كۆمۈر سالماق، كۆمۈر قالىماق.
- coalition [ˌkəʊəˈliʃən] n. بىرلەشمە، قوشما.
- coal-mine [ˈkəʊlmaɪn] n. خاك، كۆمۈر كان.
- coarse [kɔ:s] adj. ① قوپال، يىرىك، ناچار. ② سەت، توك.
- coast [kəʊst] n. ① دېڭىز قىرغىقى، دېڭىز ياقىسى. ② دېڭىز ساھى. v. ③ دېڭىز قىرغىقىنى بويلاپ ئۆزىمەك، دېڭىز ياقىسىنى بويلاپ يۈرمەك. ④ تېپىلىپ چۈشمەك، سېرىلىپ چۈشمەك.

(تاغدىن).

- coat [kəʊt] n. ① چاپان، پەلتو، تون. ② تېرە، پوست.
v. ① ئورماق، يۆگمەك. ② سۈركىمەك.
coating ['kəʊtɪŋ] n. ① پوست، نېمىز قاتلام. ② چاپانلىق (رەخت).
coax [kəʊks] v. كۆنمەك، كۆندۈرمەك، گوللاپ كۆندۈرمەك (ك-
چىك بالىنى دورا يېمىشكە).
cobble¹ ['kɒbl] n. شېغل، يىرىك شېغل.
cobble² ['kɒbl] v. يامساق، بولۇشىغا ياماپ قويماق (ئاياغنى).
cobbler ['kɒblə] n. ياماقچى؛ موزدۇز.
cock [kɒk] n. ① خوراز. ② ئەر كەك، نەر.
cockpit ['kɒkpi:t] n. ① خوراز سوقۇشتۇرۇش مەيدانى. ② جەك مەيدانى. ③ «ئايرىپىلاننىڭ» كابىنكا.
cockroach ['kɒkrəʊtʃ] n. مايفۇرت (تاراقان)
cocktail ['kɒkteɪl] n. كوكتېيل ھارقى، خۇشبۇي ئەبجەش ھارقى.
cocoa ['kəʊkəʊ] n. كاكائو پاراشوكى.
coconut ['kəʊkənʌt] n. كوكۇس، كوكۇس پالمىسى.
cocoon [kə'ku:n] n. پەلە.
cod [kɒd] n. (c~، ~s) يوغانباش بېلىق، تېرىسكا بېلىقى.
code [kəʊd] n. ① قانۇن، قائىدە - نىزام. ② شەرتلىك بەلگە.
coerce [kəʊ'sɜ:s] v. مەجبۇر قىلماق، زورلىماق.
coexistence ['kəʊɪg'zɪstəns] n. بىللە تۇرۇش، بىللە ياشاش.
coffee ['kɒfi] n. قەھۋە.
coffin ['kɒfɪn] n. گۈنەسەي، جەسەت ساندۇقى.
cohere [kəʊ'hiə] v. ① باغلاشماق (ماقالە). ② مۇۋاپىقلاشماق. ③ چاپلاشماق، يېپىشماق. يېپىشپ تۇرماق. ④ ئۇيۇشماق، بىردەك ئىتتىپاقلاشماق.

- ② ياماشقۇچى ئۆسۈملۈك. ③ ياماشقۇچى (ئادەم).
- cling [kliŋ] (clung [klaŋ], clung) v. چاپلاشماق، يېپىشماق.
- clinic ['klinik] n. كلينىكا، شىپاخانا.
- clink [kliŋk] n. I جىرىڭلاش، جاراڭلاش.
- v. I جىرىڭلىماق، جىرىڭلاتماق، جاراڭلىماق، جاراڭلاتماق.
- clip¹ [kli:p] n. I قىسقۇچ، ئەگمەچ قىسقۇچ. ② ئوقدان.
- v. I (～ping،～ped،～ped) قىسماق، قىستۇرماق.
- clip: [kli:p] v. I ① كەسمەك، قىرقىماق، قايچىلىماق.
- n. I ① كېسىش. ② قىرقىش، قايچىلاش.
- clippers ['kli:pəz] n. (كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ) قايچا، قىرقىش
- ئەسۋابلەرى. ~ hair چاچ ماشىنىسى / ~ nail تىرناق ئالغۇچ.
- clique [kli:k] n. گۇرۇھ، مەزھەپ.
- cloak [klaʊk] n. I ① خالات، پىلاش. ② باھانە، باھانە - سەۋەب؛ ۋەج v. I ① يوشۇرماق؛ ياپماق. ② باھانە تاپماق. باھانە - سەۋەب كۆرسەتمەك.
- cloakroom ['klaʊkrʊm] n. ① (تىياتىرخانىلارنىڭ) كىيىم قويۇش ئۆيى. ② ئامانەتخانا، يۈك - تاق ساقلاش ئۆيى.
- clock [klok] n. سائەت (ئۇستەل ياكى تام سائىتى).
- clockwise ['klokwaiz] I. adj. سائەت سىزىپلىكىسىنىڭ يۆنىلىشىدىكى، سائەت سىزىپلىكىسىنىڭ يۆنىلىشى بويىچە ئايلىنىدىغان، ئوڭ ئايلىنىدىغان. I. adv. سائەت سىزىپلىكىسىنىڭ يۆنىلىشى بويىچە؛ ئوڭغا.
- clod [klɒd] n. كېسەك.
- clog [klog] n. I ① ياغاچ تاپانلىق ئاياغ. ② توسۇق، توسال خۇ، كاشلا، پۇتلىكاشاك.
- v. I (～ging،～ged،～ged) توسماق، توسقۇنلۇق قىلماق، كاشلا قىلماق، كاشلا بولماق.

- close¹ [klaʊz] ① ياپماق، ئەتمەك، تاقماق، ئېتىلمەك، ئاقالماق. ② ئاياغلاشماق؛ ئاياغلاشتۇرماق. ③ يېقىنلاشماق، يېقىنلاشتۇرماق.
- close² [klaʊs] ① ئاياغلىشىش، تۈگەش. *adv.* يېقىن.
- close³ [klaʊsli] ① زىچ (مۇناسىۋەت) ② دىمىق. ③ مۇكەممەل، پۇختا. ④ مەخپىي.
- close⁴ [klaʊsnis] ① دىمىقىش، دىمىقچىلىق، دىمىق. ② يېقىنلىق، يېقىنلىق قىلىش، يېقىنلىشىش. ③ زىچلىق، ھىملىق.
- closet [kloʊzɪt] ① تەكچە، ئويۇق. ② ئىچكىرى ئۆي. ③ (ئامېرىكا تىلىدا) ئامبار؛ قازناق. ④ يۇيۇنۇش ئۆيى؛ ھا-جەتخانا. *adv.* ① تاقاق، تاقاقلىق، ئىشكى تاقاق.
- clot [klot] ① ئۇيۇتما، قېتىشما (قان). ② ئۇيۇتماق، قېتىشماق، قېتىشتۇرماق.
- cloth [klo:θ] ① تىقۇلما (s [kloθs]) ② گەزلىمە، رەخت، بۇيۇملار.
- clothe [klaʊð] ① كىيىم كىيىدۈرمەك. ② قاپلىماق، ياپماق.
- clothes [klaʊðz] ① كىيىم، كىيىم - كېچەك.
- clothing ['klaʊðɪŋ] ① كىيىم، كىيىم - كېچەك.
- cloud [klaʊd] ① بۇلۇت.
- cloudless ['klaʊdlɪs] ① بۇلۇتسىز، تىنىق.
- cloudy ['klaʊdi] ① تۇتۇق، بۇلۇتلۇق.
- close¹ [klaʊv] ① قەلمپۇر.
- close [klaʊv] *v.* → cleave.
- cloven ['klaʊvən] *v.* → cleave.

- ④ دەرس. v. I سىنىپقا بۆلمەك. ② دەرىجىگە ئايرىماق.
 ③ تۈرگە ئايرىماق.
 adj. I كلاسسىك. ① ئاتاقلىق classic ['klæsɪk]
 ياۋغۇچى، داخدار ئەدىب. ② كلاسسىك ئەسەر.
 adj. كلاسسىك. classical ['klæsɪkəl]
 v. تۈرگە ئايرىماق، دەرىجىگە بۆلمەك. classify ['klæsɪfaɪ]
 n. ساۋاقداش. classmate ['kla:smeɪt]
 n. سىنىپ، دەرسخانا. classroom [kla:srum]
 v. I ① تاراقلىماق، قاراسلىماق. clatter ['klætə]
 ② چۇرقۇراشماق. n. I ① گۈلدۈرلەش، گۈلدۈر - گۈلدۈر
 (ئاۋاز)، تاراق - تۇرۇق، قاراس - قۇرۇس، جاراڭ - جۇرۇڭ.
 ② ۋاراڭ - چۇرۇڭ.
 n. دىگرامماتىكا، تارماق جۈملە، بېقىندى clause [kla:z]
 جۈملە. ② ماددا، تۈزۈم.
 n. ① تىرناق، پەنجە (قۇش ۋە ھايۋاناتلارنىڭ). claw [kla:]
 ② چاڭگال.
 n. سېغىز توپا. clay [kleɪ]
 adj. I ① پاكىز، تازا، پاك. v. I تازىلىماق، clean [kli:n]
 pاكىزلىماق. adv. II پاك - پاكىز، پۈتۈنلەي، تامامەن،
 تەلتۆكۈس.
 n. تازىلىق؛ تازىلاش؛ تازىلىق قىلىش. cleaning ['kli:nɪŋ]
 adj. تازا، پاكىز پاكىزلىققا ئادەتلەنگەن. cleanly¹ ['klenli]
 adv. تازا، پاكىز. cleanly² ['kli:nli]
 n. تازىلىق، پاكىزلىق. cleanness ['kli:nɪs]
 v. تازىلىماق، پاكىزلىماق، ئادالىماق. cleanse [klenz]
 adj. I ① ئوچۇق، سۈزۈك، تازا. ② روشەن، clear [kliə]
 ئېنىق، ئايدىڭ. v. II ① تازىلىماق. ② ئېنىقلىماق، ئايدىڭلاشتۇرماق.

- clearly ['kliəli] *adv.* ئېنىق، روشەن، شەكسىز، ئوچۇق.
- 'cleft cleave [kli:v] ; cleft [kleft] , clove [klaʊ]) *v.*
 (cloven, cleft cleft [kleft] *v.* → cleave.
 cleven, cleft
- clemency ['klemənsi] *n.* ① مۇلايىملىق. ② رەھىم، رەھىم ③ مېھرىبانلىق. ④ ئىللىقلىق (ھاۋا كىلىمات).
- clench [klentʃ] *v.* ① (مۇشتىنى) تۈگمەك. ② چىشىنى چىشلەپ تۇرماق. ③ سىقىماق، چىڭ تۇتماق.
- clergyman ['klə:dʒimən] (clergymen ['klə:dʒimən]) *n.*
 روھانىي پوپ.
- clerk [kla:k, klə:k] *n.* ① خىزمەتچى، خادىم، ئىش باشقۇرغۇچى. ② كاتىپ. ③ (ئامېرىكا تىلىدا) دۇكان خىزمەتچىسى.
- clever ['klevə] *adj.* ① ئەقىللىق، ھوشيار، چېچەن. ② چاققان. ③ ماھىر.
- click [klik] *v. I* جاققىدە قىلماق، پاققىدە قىلماق، شاققىدە قىلماق.
 قىلماق، شاراق - شۇرۇق قىلماق، شارت - شۇرت قىلماق.
n. I شاققىداش، جاققىداش، شاراق - شۇرۇق قىلىش، شارت - شۇرت قىلىش.
- client ['klaɪənt] *n.* ① ھەلۋالە قىلغۇچى. ② شاھىت. ③ دەۋالەگەر. ④ خېرىدار.
- cliff [klɪf] *n.* تىك يار، ھاك، تىك قىيا.
- climate ['klaɪmɪt] *n.* ① ھاۋا، كىلىمات. ② ئىقلىم. جاي، يەر.
- climatic [klaɪ'mætɪk] *adj.* ھاۋا كىلىماتقا ئائىت.
- climb [klaɪm] *v. I* ① يامىشىپ چىقماق، ياماشماق، چىقماق. ② ئۆمۈلمەك، تىرماشماق. *n. II* يامىشىپ چىقىش يامىشىش، چىقىش. ② ئۆمۈلەش، تىرەشىش.
- climber ['klaɪmə] *n.* ① تاغقا چىقىش تەنھەرىكەتچىسى.

- كۆرۈھ، مەزھەپ، ساھە. v. II ئايلىنىماق، چۆگىلىمەك،
ئەكسىمەك، ئايلىندۇرماق، چۆگىلىتمەك.
- n. ① ئايلىنىپ چىقىش، كېزىش. circuit ['sə:kɪt]
② سەبىيارە، كۆچمە. ③ توك يولى.
- adj. ① يۇمىلاق، دۈگىلەك، چەمبەر circular ['sə:kjʊlə]
② ئايلىنا، ئايلىنىدىغان.
- v. ① ئايلىنىماق، ئايلىندۇرماق، circulate ['sə:kjuleɪt]
ئايلىنىپ تۇرماق. ② تارالماق، تارقىتىماق.
- n. ① ئايلىنىش. ② تارقىتىش. circulation [ˌsə:kjuˈleɪʃən]
n. چەمبەر ئايلىنىمىسى، circumference [səˈkʌmfərəns]
چەمبەر ئۇزۇنلۇقى.
- n. ① شارائىت، مۇھىت. ② ئەھۋال. circumstance ['sə:kəmstəns]
- n. سېرك ئۆمىكى. circus ['sə:kəs]
- v. ① نەقىل كەلتۈرمەك، دەلىل كەلتۈرمەك. cite [saɪt]
② ئىسمىنى ئاتاپ تەقدىرلىمەك. ② (قانۇن) سوراقتا چاقىرماق،
چاقىرتىپ سوراقتا قىلماق.
- n. گراژدان، پۇقرا. citizen ['sɪtɪzn]
- n. گراژدانلىق ھوقۇقى، گراژدانلىق citizenship ['sɪtɪzənʃɪp]
سالاهىيەت.
- n. شەھەر. city ['sɪti]
- adj. ① شەھەر خەلقى، شەھەر خەلقىنىڭ. civil ['sɪvɪl]
② گراژدان، گراژداننىڭ، پۇقرا، پۇقرانىڭ. ② ھەق تەلپ،
ھەق تەلپ ئىشلىرى.
- n. I ① پۇقرا. ② خىزمەتچى. civilian [sɪˈvɪljən]
③ مەمۇرىي ئەمەلدار. II adj. خەلق ئىچىدىكى، خەلق ئەمەلىيەت،
خەلق دائىرى.
- n. مۇلايىملىق، خۇش مۇئامىلە، خۇش civility [sɪˈvɪlɪti]

تەبىئەت، خۇش پېيىللىك.

civilization [ˌsɪvɪlaɪˈzeɪʃən] n. مەدەنىيەت، مەرىپەت.

civilize [ˈsɪvɪlaɪz] v. مەدەنىيەلەشمەك، مەدەنىيەلەشتۈرمەك، مەدەنىيەتكە ئىگە قىلماق.

claim [kleɪm] v. I ① تەلەپ قىلماق. ② تەشەببۇس قىلماق. n. I ① تەلەپ. ② تەشەببۇس.

clamber [ˈklæmbə] v. ئۆمىلەپ چىقماق، ياماشماق، يامشىپ چىقماق.

clamo(u)r [ˈklæmə] n. I غەلۋە، ۋاراڭ - چۇرۇڭ، شاۋقۇن.

v. I ۋاراڭ - چۇرۇڭ قىلماق، غەلۋە قىلماق سۈرەن شاۋقۇن سالماق.

clamp [klæmp] n. I ئامبۇر، قىسقىچ. v. II قىسماق، قىسلىماق، قىستۇرماق، چىڭ قىسماق.

clan [klæn] n. ① ئۇرۇق، ئۇرۇقداشلىق. ② قەبىلە، قەۋم. ③ مەزھەب.

clang [klæŋ] v. I تاراڭلىماق، تاراڭلىتىش، جاراڭلىماق.

n. I تاراڭ - تۇرۇڭ، جاراڭ - چۇرۇڭ.

clap [klæp] v. I چاۋاك چالماق. n. II چاۋاك، چاۋاك ئاۋازى.

clarify [ˈklærɪfaɪ] v. ① ئېنىقلىماق، ئېنىقلانماق.

② تازىلىماق، تازىلانماق.

clarity [ˈklærɪti] n. ① ئېنىقلىق. ② چۈشەنچىلىك.

③ سۈزۈكلۈك. ④ تىنىقلىق.

clash [klæʃ] v. ① ئۇرماق، ئۇرۇلماق، سوقماق، سوقۇلماق.

② توقۇنۇشماق، زىت كەلمەك. n. II ① ئۇرۇلۇش، ئۇرۇش،

سوقۇلۇش، سوقۇش، توقۇنۇش، زىت، رىقابەت.

clasp [kla:sp] v. ① قول ئېلىشماق، كۆرۈشمەك. ② قۇچاقلاشماق.

class [kla:s] n. I ① سىنىپ. ② دەرىجە. ③ سورت.

① پارچىلىماق، پارچىلانماق. v. I (~ping; ~ped; ~ped)

② سۇنماق، سۇندۇرماق، چاقماق، چېقىلماق.

n. I ① ۋىچىر - ۋىچىر، چىر - چىر (ئاۋاز). chirp [tʃɜ:p]

① ۋىچىرلىماق، چىرىلىدىماق. ② ۋىچىرلاپ سۆزلىمەك، جىۋىلداپ سۆزلىمەك.

n. I ① ئىسكىمە، v. II chisel [ˈtʃi:zəl] (~ling; ~led; ~led)

تەشمەك، ئويماق، چەكمەك، قازماق، كۆلماق، ئاچماق.

n- <خىمىيە>، خلور. chlorine [ˈklɔ:ri:n]

n. ① شاكىلات. ② توق جىگەررەك. chocolate [ˈtʃɔ:kəlɪt]

n- تاللاش. ② تاللىنىدىغان نەرسىلەر. choice [tʃɔis]

n- ① ئومۇمخورچىلار. ② خور، ئومۇمخور. choir [ˈkwaɪə]

③ سەھنە.

v. I ① تۇنجۇقۇپ قالماق، دىمىقىپ قالماق. choke [tʃɔ:k]

② بوغۇلماق، بوغۇلۇپ قالماق. ③ نەپىسى قىسىلماق.

④ ياسماق، بېسىلماق، تۇتماق. ⑤ توسماق، توسۇلماق، توسۇلۇپ

قالماق. n. II ① تۇنجۇقۇپ قېلىش، دىمىقىپ قېلىش.

② <مېخانىكا> پۇرۇپكا.

n- <مېدىتسىنا> ۋابا، ۋابا كېسىلى، خولېرا. cholera [ˈkɔləərə]

v- (chose [tʃəuz], chosen [tʃəuzn]) choose [tʃu:z]

① تاللىماق. ② رازى بولماق، خالىماق.

v. chop¹ [tʃɔp] (~ping, ~ped, ~ped) كەسمەك، چاپماق،

يارماق، چانماق.

n- ① تامغا، مۆھۈر. ② ماركا. chop² [tʃɔp]

n. (كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ) چوكا. chopsticks [ˈtʃɔpstɪks]

n. ① <ماتېماتىكا> خوردا. ② <مۇزىكا> تار. chord [kɔ:d]

n- ① ئومۇمخور. ② ئومۇمخور سازى. chorus [ˈkɔ:rəs]

v. chose [tʃəuz] → choose.

chosen [ˈtʃəuzn] → choose.

۸. خرىستوس، ھەزرىتى ئىيسا ئەلەيھىسسالام. Christ [kraɪst]
 ۸. I خرىستىئان، خرىستىئانلار، خرىستىئان Christian ['krɪstjən]
 دىندىكىلەر. ۸. II adz. خرىستىئان.
 ۸. روژدېستوۋ بايرىمى (12 - ئاينىڭ Christmas ['krɪsməs]
 25 - كۈنى).
 ۸. يىلنامە، خاتىرە. chronicle ['krɒnɪkl]
 ۸. چۇخار گۈلى. chrysanthemum [kri'sænθəmən]
 ۸. adz. ① تولغان، توشقان، ۋايىغا يەتكەن. chubby [tʃʌbi]
 ② يۇمىلاق (يۈزلۈك).
 ۸. I ① (جانلىق تىلدا) ئاتماق، تاشلىماق. chuck [tʃʌk]
 ② ۋازكەچمەك. ۸. II (جانلىق تىلدا) ئىشتىن بوشاش،
 ئىشتىن بوشىتىش // get the ~ ئىشتىن بوشماق.
 ۸. I ① قوۋۇقلىماق (مېكىيان). ② پىخىلداپ chuckle ['tʃʌkl]
 كۈلمەك، قاقاقلاپ كۈلمەك. ۸. II قاقاقلىغان ئاۋاز، قاقاقلاپ
 كۈلۈش، پىخىلداپ كۈلۈش.
 ۸. چېركاۋ، ئىبادەتخانا. church [tʃɜ:tʃ]
 ۸. چېركاۋ قەبرىستانلىقى. churchyard ['tʃɜ:tʃ'jɑ:d]
 ۸. قوپال ئادەم. churl [tʃɜ:l]
 ۸. adz. قوپال، ئاچچىقى يامان. churlish ['tʃɜ:liʃ]
 ۸. سىگار. cigar [si'gɑ:]
 ۸. تاماكا، سىگارەت. cigarette [ˌsɪgə'ret]
 ۸. داشقال، شاخار. cinder ['sɪndə]
 ۸. كىنوخانا. cinema ['sɪnəmə]
 ۸. (ئۆسۈملۈك) دارچىن، قوۋۇزاق دارچىن. cinnamon ['sɪnəmən]
 ۸. ① نۆل (0). ② مۇھىم بولمىغان. cipher, cypher ['saɪfə]
 ئادەم، زۆرۈرىيەتسىز ئادەم. ③ قىممىتى يوق نارسە.
 ④ مەنىسى بەلگە.
 ۸. I يۇمىلاق، دۈگىلەك، چەمبەر. ② دائىرە. circle ['sə:kl]

روھلانماق، روھلاندۇرماق. ② ئالقمشلىماق، بارىكالا ئېيتماق.
 n. ① خۇشاللىق، خۇشال - خۇراملىق. ② ئالقمش،
 بارىكالا ئېيتىش.

adj. خۇشاللىقلارلىق، خۇشاللىققا چۆمگەن. cheerful [ˈtʃiəfʊl]
 adv. خۇشال. خۇشال - خۇرام، خۇشاللىق cheerfully [ˈtʃiəfʊli]
 بىلەن.

adj. ① شاد، خۇش چاقچاق. خۇش بېيىل. cheery [ˈtʃiəri]
 ② چەكسىز خۇشاللىققا چۆمگەن، گۈلگە قەلەرى ئېچىلغان.

n. پىشلاق، ئىرىمچىك. cheese [tʃi:z]

adj. ① خىمىيىلىك، خىمىيەۋى. chemical [ˈkemikəl]

n. ① خىمىيىلىك بۇيۇملار، خىمىيىلىك دورىلار.

n. ئىچ كۆڭلەك (ئايالچە). chemise [ʃiˈmi:z]

n. ① خىمىك، خىمىيە ئالىمى. chemist [ˈkemist]

② دورىگەر.

n. خىمىيە. chemistry [ˈkemistri]

n. چەك. cheque, check [tʃek]

v. ① قەدىرلىمەك، ئەتمۇارلىماق. ② تەربىيە. cherish [ˈtʃerɪʃ]

يىلىمەك، ئۆستۈرمەك. ③ ئۈمىد باغلىماق.

n. گىلاس، ئالۇچا. cherry [ˈtʃeri]

n. شاھمات. chess [tʃes]

n. شاھمات تاختىسى. chessboard [ˈtʃesbɔ:d]

n. شاھمات (chessmen [ˈtʃesmen]) chessman [ˈtʃesmæn]

ئۇرۇقى.

n. ① ساندۇق، قۇتا، ئىشكاپ، جاۋەن. chest [tʃest]

② كۆكرەك، دەيدە، تۆش، كۆكس.

n. ① كاشتىن. chestnut [ˈtʃesnʌt]

adj. ① زىخىر رەڭ، خورما رەڭ، بېغىر رەڭ.

v. ① چاينىماق. ② ئويلىماق، ئويلىنىش. chew [tʃu:]

ئويلانماق، ئىنچىكە ئويلىماق: over ~ ئويلىنىپ باقماق،
ئويلىنىۋالماق.

- chick [tʃɪk] n. چۈجە.
chicken [ˈtʃɪkɪn] n. ① چۈجە. ② قۇچقاچ بالىسى. ③ توخۇ گۆشى.
chief [tʃi:f] n. I رەھبەر، باشلىق، كوماندىر. II adj. ئاساسىي، مۇھىم.
chiefly [ˈtʃi:flɪ] adv. ئاساسەن.
child [tʃaɪld] n. (ren [ˈtʃɪldrən] ~) كىچىك بالا، ئۆسمۈر.
childbirth [ˈtʃaɪldbɜ:θ] n. تۇغۇت.
childhood [ˈtʃaɪldhʊd] n. بالىلىق دەۋرى، ئۆسمۈرلۈك دەۋرى، بالىلىق چاغ.
childish [ˈtʃaɪldɪʃ] adj. ① بالىلارچە، بالىلارغا خاس، بالى. ② بالا مېجەز.
children [ˈtʃɪldrən] n. ← child.
chill [tʃɪl] n. I سالقىن، سوغۇق. II v. سوۋۇتماق، سوغۇق ساقلىماق.
chilly [ˈtʃɪli] adj. ① سوغۇق، سالقىن. ② مۇئامىلىسى سوغۇق.
chimney [ˈtʃɪmni] n. كاناي، تۇرخۇن، مۇنار.
chin [tʃɪn] n. ئېگەك.
china [ˈtʃaɪnə] n. فارفور قاچا، چىنە.
chinese [ˈtʃaɪˈni:z] n. I جۇڭگونىڭ، جۇڭگولۇقنىڭ، جۇڭگوچە. II خەنزۇچە. III n. ① جۇڭگولۇق. ② خەنزۇ تىلى، خەنزۇچە.
chink [tʃɪŋk] n. چاك، دەز، يېرىق.
chintz [tʃɪnts] n. چىت، گۈللۈك پاختا رەخت.
chip [tʃɪp] n. ① پارچە، بۇردا، سۇنۇق، قىرىندى، تارىشا. ② پۇل (دوغا تىكىلگەن).

لىق، خۇسۇسىيەت.

characterize ['kæriktəraɪz] ئىپادىلەش، ئىپادىلەش ئىمكانىيىتىنى بەرگۈزۈش. ... be ~ d by ||
 ئىپادىلەش، ئىپادىلەش ئىمكانىيىتىنى بەرگۈزۈش. ...
 ئىپادىلەش ئىمكانىيىتى بەرگۈزۈش. ...
 ئىپادىلەش ئىمكانىيىتى بەرگۈزۈش. ...
 ئىپادىلەش ئىمكانىيىتى بەرگۈزۈش. ...

charcoal ['tʃɑ:kəʊl] ياغاچ كۆمۈرى.

charge [tʃɑ:dʒ] ① n. I شىكايەت قىلىش، ئەيىبلەش؛ ئىززەت، مەجبۇرىيەت، مەسئۇلىيەت،

چاقىرىش. يۈك. ③ خىراجەت، چىقىم. ④ مەجبۇرىيەت، مەسئۇلىيەت،

جاۋابكارلىق. v. II ① شىكايەت قىلىش؛ ئەيىبلەش؛ ئىززەت

قىلىش. ② قاپچىلىماق؛ قاپچىلانماق (توك ۋە ئوق قاتارلىقلار).

③ تولدۇرماق؛ توشقۇزماق.

chariot ['tʃæriət] n. (ئىككى چاقىلىق) جەڭ ھارۋىسى.

charitable ['tʃæritəbl] n. شەپقەتلىك، مېھرىبان، كۆڭلى

يۇمشاق.

charity ['tʃæriti] n. ① خەير - ئېھسان، خەير - ساخاۋەت.

② سەدىقە؛ نېسى؛ ياردەم. ② خەيرىيەت ئىشلىرى تەشكىلاتى؛

خەيرخاھلىق.

charm [tʃɑ:m] n. I سېھرىي كۈچ، مەپتۇن قىلىش كۈچى.

v. I مەپتۇن قىلىش.

charming ['tʃɑ:mɪŋ] n. ① يېقىملىق، جەزىبىلىك، مېھرى

ئىسسىق. ② جەلپ قىلارلىق، مەپتۇن قىلىدىغان.

chart [tʃɑ:t] n. ① دېڭىز خەرىتىسى، سۈيۈلى خەرىتىسى.

② جەدۋەل، كۆرسەتكۈچ جەدۋەل، سىخىما.

charter ['tʃɑ:tə] n. ① قانۇن تۈزۈم، نىزامنامە. ② گۇۋاھنامە.

chase [tʃeɪs] v. I قوغلىماق، ھەيدىمەك.

n. I قوغلاش، قوغلۇشۇش، ھەيدەش.

chaste [tʃeɪst] n. ① پاك، ساپ، ئىپپەتلىك. ② ئىسپات،

پىشىنچاق.

chastise [tʃæs'taɪz] *v.* جازالماق، قاتتىق جازا بەرمەك، قاتتىق تەنبە بەرمەك.

chat [tʃæt] *n. I* پاراك، پاراڭلىشىش، مۇڭدېشىش. *I. v.* پاراڭلاشماق، مۇڭدېشماق.

chatter ['tʃætə] *v. I* ① گەپدانلىق قىلماق، ۋاتلىدىماق، كاپشىماق. ② ۋىچىرلىماق (قۇشلار). ③ سىگنال بەرمەك.

دۈت - دۈت قىلماق (ماشىنا). ④ تىترەپ كاسلىدىماق (چىش).

⑤ چىرقىرماق، توۋلىماق، ھۆركىرمەك (مايمۇن). *n. I*

① گەپدانلىق، گەپدانلىق قىلىش، ۋاتلىداش. ② سايىراش.

③ چىرقىراش، ھۆركىرەش (مايمۇن). ④ تاقاق - تۇقۇق ئاۋاز.

chatterbox [tʃætəbɒks] *n.* ئەزەمە، كوت - كوت.

chauvinism ['ʃəʊvɪnɪzəm] *n.* شوۋىنىزم.

cheap [tʃi:p] *adj.* ① ئەرزان. ② باھاسى چۈشۈرۈلگەن، پۇلغا يارىمايدىغان، يارامسىز.

cheapen ['tʃi:pən] *v.* ئەرزانلاشماق، ئەرزانلاتماق؛ باھاسى چۈشمەك، باھاسىنى چۈشۈرمەك.

cheat [tʃi:t] *v. I* ئالدىماق، قاقتى - سوقتى قىلماق. *n. I* ئالدامچى.

check [tʃek] *v. I* ① توختاتماق، توسماق، چەكلىمەك. ② كونترول قىلماق، بېسۋالماق (ھېسسىيات).

n. ① (ئىمپېرىكا تىلىدا) چەك. ② تالون. ③ تەكشۈرۈش، سېلىشتۇرۇش.

check-up ['tʃekʌp] *n.* ① تەكشۈرۈش، تەكشۈرتۈش. ② سې - لىمشتۇرۇش، كوررېكتورلۇق، كوررېكتورلۇق قىلىش. ③ بەدەن تەكشۈرۈش، بەدەن تەكشۈرتۈش.

cheek [tʃi:k] *n.* مەڭىز.

cheeky ['tʃi:ki] *adj.* (جانلىق تىلدا) نومۇسسۇز، شەرمەندە.

cheer [tʃiə] *v. I* ① خۇشال قىلماق، خۇشالاندۇرماق.

certainty ['sə:tnti] ① ئىشەنچلىك. ② ھەقىقىي ئىش، جەز - مەنەلەشكەن ئىش.

certificate [sə'tifikit] ① گۇۋاھنامە، ئىسپات. I v. گۈ - ۋاھنامە بەرمەك، گۇۋاھنامە تارقاتماق.

certify ['sə:tifai] v. گۇۋاھلىق بەرمەك، ئىسپاتلىماق.
cf = confer (compare).

ch., chap. = chapter.

chafe [tʃeif] ① ئۇۋلاپ ئىسسىتماق. ② سۈركەپ زېدە قىلماق (ئىتەتنى) ③ ئاچچىقلانماق، ئاچچىقىنى كەلتۈرمەك.

chaff [tʃɑ:f] ① ئوپان. ② يەم - خەشەك، بوغۇز، توغدا. I v. چاقچاق. ③ چاقچاق (ياخشى نىيەت بىلەن) چاقچاق قىلماق. ④ ئويناشماق، ھەزىل قىلماق.

chain [tʃeɪn] ① زەنجىر، كىشەن. I v. زەنجىرلىمەك، كىشەنلىمەك.

chair [tʃeə] ① يۆلەنچۈكلۈك ئورۇندۇق. ② پروفېسسور ئونۋانى. ③ لېكسىيە. ④ رەئىس ئورنى، يىغىن باشلىقىنىڭ ئورنى.

chairman ['tʃeəmən] n. رەئىس.

chalk [tʃɔ:k] n. بور.

challenge [ˈtʃælɪndʒ] ① جەڭگە چاقىرىش. ② مۇسابىقىگە چاقىرىش. ③ پارول. I n. ... گە جەڭ ئېلان قىلماق، ... نى جەڭگە چاقىرماق، ... گە مۇسابىقىگە ئېلان قىلماق.

chamber ['tʃeɪmbə] ① ئۆي؛ ياتاق. ② مەجلىسخانا. ③ (ئەنگلىيىدە) پالاتا.

chambermaid ['tʃeɪmbəmeɪd] n. (مېھمانخانىلاردا) ئايال كۈتۈپچى.

champion ['tʃæmpjən] n. چېمپىيون.

championship ['tʃæmpjənʃɪp] n. لەۋھە، لەۋھە مۇسابىقىسى.

chance [tʃɑ:ns] ① پۇرسەت. ② مۇمكىنلىك. ③ تەلەي. I n.

adj. I تۇيۇقسىز، تاسادىپىي، بىۋاخ. II *v.* تاسادىپىي يۈز بەرمەك، تۇيۇقسىز پەيدا بولىماق.

① *n.* (بەزى مەملىكەتلەردە) ۋەزىر، [ˈtʃɑːnsələ] chancellor
مىنىستىر، باش مىنىستىر، بۇجاڭ. ② (ئەنگلىيە ئۇلۇپرسىتېتىدا) رىدا مۇدىر.

v. I ① ئالماشماق، ئالماشتۇرماق، تېگىش [tʃeɪndʒ] change
مەك، يەڭگۈشلىمەك. ② ئۆزگەرمەك، ئۆزگەرتىمەك. ③ پۇل يان-
دۇرماق. II *n.* ① ئۆزگىرىش. ② ئالماشمىش، ئالماشتۇرۇش،
يەڭگۈشلەش. ③ پارچە پۇل، قايتۇرىدىغان پۇل، قايتۇرۇلىدى-
غان پۇل.

adj. بىقارار، ئۆزگىرىشچان، ئۆزگە [ˈtʃeɪndʒəbl] changeable
رېپ تۇرىدىغان.

adj. بىقارار، ئۆزگىرىشچان. [ˈtʃeɪndʒfʊl] changeful

adv. ئۆزگەرمەس، مۇقىم، تۇراقلىق. [ˈtʃeɪndʒlɪs] changeless

① *n.* دېڭىز بوغۇزى. ② سۇ يولى. ③ (تېلېۋىزىيە) [ˈtʃænl] channel
زور) قانال.

n. مۇناجات، مەدھىيە. [tʃɑːnt] chant

n. قالايمىقانچىلىق، مالىمانچىلىق. [ˈkeɪɔs] chaos

v. يارماق، يېرىلماق. [tʃæp] chap¹

n. (جانلىق تىلدا) بالا، يىگىت. [tʃæp] chap²

chap. = chapter.

n. ئىبادەتخانا. [tʃæpəl] chapel

n. باب، بۆلۈم، قىسىم. [ˈtʃæptə] chapter

① *n.* خاراكتېر، مەجەز، خۇسۇسىيەت. [ˈkærɪktə] character

② ئەخلاق، پەزىلەت. ③ ئالاھىدىلىك، ئۆزگىچىلىك. ④ كىشىلەر

(رومان ۋە دراملاردىكى). ⑤ بەلگە.

adj. I ئالاھىدە، ئۆزىگە [ˌkærɪktəˈrɪstɪk] characteristic

خاس، مەخسۇس. II *n.* ئالاھىدىلىك، ئۆزگىچىلىك، ئارتۇقچى

- خان ئېغىرلىق ئۆلچەم بىرلىكى).
- caught [kɔ:t] v. → catch.
- cause [kɔ:z] n. ① سەۋەب، دەلىل، بانا. ② ئىش. v. II ...گە سەۋەب بولماق، قوزغىماق، قوزغاتماق، قوزغالماق.
- caustic ['kɔ:stɪk] adj. ① «خىمىيە» ئويغۇچى ناترىيلىك، كۆپ دۈرگۈچى ناترىيلىك. ② چىرىتىدىغان، ئېچىتىدىغان سودا. ③ رەھىمسىز، شەپقەتسىز. ④ بېخىل، پىخ سىق ⑤ مەسخىرە قىلىدىغان، مازاقلنىدىغان.
- caution ['kɔ:ʃən] n. I ① ئېھتىياتچانلىق، ھوشيارلىق. ② ئاگاھلاندۇرۇش. v. II ئاگاھلاندۇرماق.
- cautious ['kɔ:ʃəs] adj. ئېھتىياتچان.
- cavalier [kævə'liə] n. ئاتلىق چەۋەنداز.
- cavalry ['kævəlri] n. ئاتلىق ئەسكەرلەر، ئاتلىقلار؛ ئاتلىق قىسىم.
- cave [keiv] n. گەمە؛ ئۆڭكۈر، غار؛ تۆشۈك.
- cavern ['kævən] n. غار، ئۆڭكۈر.
- cavity ['kævɪti] n. ① تۆشۈك؛ ئۆڭكۈر، ئىن. ② بوشلۇق (بەدەن).
- caw [kɔ:] v. (قاغا) قاقلىدىماق.
- cc., c.c. = cubic centimetre كۇب سانتىمېتر.
- cease [si:s] v. توختىماق، توختاتماق.
- ceaseless ['si:sɪslɪs] adj. توختىمايدىغان، توختامسىز، توختىماس، تۈگىمەس.
- ceiling ['si:lɪŋ] n. ① تورۇس. ② چوققا، يۇقىرى پەللە.
- celebrate ['selɪbreɪt] v. ① تەبرىكلەش، مۇبارەكلىمەك، قۇت. ② مۇقلىماق. ③ ماختىماق، تەرىپلەمەك.
- celebration [ˌselɪ'breɪʃən] n. تەبرىكلەش، قۇتلۇقلاش.
- celestial [si'lestjəl] adj. ئاسمان، ئاسماننىڭ.
- cell [sel] n. ① كىچىك ئۆي؛ مەخپىي ئۆي. ② ھەرەكەتسىز، ھەرەكەتسىز.

ھەر، ئۇۋىسى. ③ ھۆججە يەرە. ④ پاتارىيە.

celler. ['selə] n. گەمە، يەر ئاستى ئۆي.

celluloid ['seljuloɪd] n. سېلۇلۇئوئىد.

cement [si'ment] n. سېمونت.

cemetery ['semitri] n. مازار؛ قەبرىستانلىق.

censure ['senʃə] v. I. ئەيىبلەمەك، كايىماق، تاپا - تەنە قىل. II. تاپا - تەنە، ئەيىبلەش.

census ['sensəs] n. نوپۇس تەكشۈرۈش.

cent. [sent] n. سېنت (دوللارنىڭ يۈزدىن بىرى)؛ (بىر دوللار) (loo cents)

centigrade ['sentigreɪd] adj. يۈز گرادۇسلۇق، يۈز گرادۇسقا بۆلۈنگەن.

centimetre, centimeter. ['senti,mɪtə] n. سانتىمېتر.

central ['sentrəl] adj. ① مەركىزىي، مەركەزلىك، ئوتتۇرا. ② مۇھىم؛ ئاساسىي.

centralization [sentrəlaɪ'zeɪʃən] n. مەركەزلەشتۈرۈش، ھوقۇقنى مەركەزلەشتۈرۈش.

centralize ['sentrəlaɪz] v. مەركەزلەشمەك، مەركەزلەشتۈرمەك.

centre, center ['sentrə] n. ① مەركەز، ئوتتۇرا، مەركىزىي. II. مەركەزلىك ئىش.

century ['sentʃuri] n. يۈز يىل، بىر ئەسىر.

ceramics [si'ræmɪks] n. ① ساپالچىلىق. ② (كۆپلۈك ئىشلىتىم) لىدۇ) ساپال قاچا، ساپال ئەسۋاب.

ceremony ['seriməni] n. مۇراسىم، رەسىم - قائىدە.

certain ['sɜ:tn] adj. ① مەلۇم، مۇئەييەن. ② مۇكەممەل.

certainly ['sɜ:tnli] adv. ① ھەقىقەتەن، راستىنلا، دەرھەقىقەت. ② ئەلۋەتتە.

پورت شىركىتى. ⑧ يۈك - تاق جازىسى. ④ ئاۋىئاتىكا.

- carrot ['kærət] n. سەۋزە.
- carry ['kæri] v. ① توشۇماق، يۆتكىمەك، توشۇپ بەرمەك، بىللە ئېلىپ يۈرمەك، كۆتۈرۈۋالماق. ② تارقىتىش، تارالماق. ③ بەرداشلىق بەرمەك.
- cart [kɑ:t] n. ھارۋا، ئات ھارۋىسى.
- cartilage ['kɑ:tilidʒ] n. كۆمۈرچەك.
- cartoon [kɑ:'tu:n] n. ① ھەجۋىي رەسىم. ② سىياسىي ھەج- ③ مۇلتىپلېكاتسىيەلىك فىلىم.
- carve [kɑ:v] v. ① ئويماق، نەقىشلىمەك. ② (پىششىق گۆش قاتارلىقلارنى) توغرىماق.
- carver ['kɑ:və] n. ئويمىچى.
- carving [kɑ:viŋ] n. ① ئويمىچىلىق. ② ئويما بۇيۇم.
- cascade [kæs'keid] n. كىچىك شارقىراتما.
- case¹ [keis] n. ① ئەھۋال، ھالەت، ۋەزىيەت. ② ئاغرىق، كېسەل (ئادەم)، كېسەللىك. ③ «قانۇن» ئەنزە. ④ «گرامما-تىك» كېلىش.
- case² [keis] n. ① ساندۇق، قۇتا، قاپچۇق، قاپ، چامادان. ② پوست، قاسراق. ③ غىلاپ.
- cash [kæʃ] n. I نەق پۇل. II v. (پۇل، چەك قاتارلىقلارنى) تېگىشمەك، ئالماشتۇرماق.
- cashier ['kæʃiə] n. كاسسىر.
- cassette [kæ'set] n. ① قۇتا، ساندۇقچە. ② قاپلىق (ئۇنىۋال-ھۇ، سىنئالغۇ) لېنتىسى.
- cast [kɑ:st] v. I (، ،) ① تاشلىماق؛ ئاتماق. ② چاچ-ماق (نۇر)؛ چۈشمەك (شولا). ③ قۇيماق (قېلىپقا). ④ ئاۋاز بەرمەك. II n. ① ئارتىستلار ئىسىملىكى. ② قۇيما بۇيۇم.
- cast iron ['kɑ:st aɪən] n. I چۆيۈن.

- ① *adj.* تۆمۈردەك، چىڭ. ② چۆيۈندىن ياسالغان.
- castle ['kɑ:sl] *n.* قورغان، قەلئە.
- castor ['kɑ:stə, 'kæstə] *n.* ئىنەكپىتى، ئابدىمىلىك.
- casual ['kæzjuəl] *adj.* ① تاسادىپىي، تۇيۇقسىز، بىقارار. ② ۋاقىتلىق، ۋاقىتتىنچە.
- casualty ['kæzjuəlti] *n.* ① ھادىسە، بالايىمقازا، خېيىم - خە. ② تەر، بەختسىزلىك. ③ ئۆلگۈچى. ④ يارىلانغۇچى.
- cat [kæt] *n.* مۈشۈك.
- catalog(ue) ['kætələg] *n.* مۇندەرىجە، كاتالوگ.
- catapult ['kætəpʌlt] *n.* ① رەگەتكە. ② سالغا. ③ كاتاپۇلتا (ئايروپىلاننى ئۇچۇرۇش ئۈچۈن ئىشلىتىلىدىغان بىرخىل ئەسۋاب).
- cataract ['kætərækt] *n.* ① شارقىراتما. ② «مېدىتسنا» كاتا-راكتا.
- catastrophe [kə'tæstrəfi] *n.* ھالاكەت، پالاكەت، ئاپەت.
- catch [kætʃ] *v.* ① (caught; caught [kɔ:t]) تۇتماق، قولغا چۈشۈرمەك، تۇتۇۋالماق، توسماق، توسۇلماق؛ تۇتۇلماق. ② ئۆلگۈرمەك (ماشىنا پاراخوت قاتارلىقلارغا). ③ كۆرۈپ قالماق (بىراۋنىڭ يامان ئىش - ھەرىكەت بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقانلىقىنى). ④ يۇقماق، يۇقۇلماق. ⑤ چۈشەنمەك، ئۇقماق.
- ① *n.* تۇتۇش، قولغا ئېلىش. ② غەنىمەت، ئولجا.
- category ['kætiɡəri] *n.* كاتېگورىيە.
- caterpillar ['kætəpɪlə] *n.* ① كېپىنەك قۇرتى. ② زەنجىر تاپان.
- cathedral [kə'ti:drəl] *n.* چېركاۋ.
- catholic ['kæθəlɪk] *adj.* ① ئومۇمىي، كەڭ كۆلەملىك، كەڭ دائىرىلىك. ① *n.* كاتولىك دىندارى.
- cattle ['kætl] *n.* ① ئات - ئۇلاق؛ ئۆي ھايۋانلىرى. ② (ئو - مۇمىي ئاتىلىشى) كالا.
- catty ['kæti] *n.* چىڭ (جۇڭگو ۋە شەرق ئەللىرىدە ئىشلىتىلىدۇ).

capitulate [kə'pitjuleit] (شەرتلىك) تەسلىم بولماق. *v.*
 capitulation [kə'pitju'leifən] (شەرتلىك) تەسلىم بولۇش. *n.* ①
 ② (كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ) تەسلىم بولۇش شەرتنامىسى.
 caprice [kə'pri:s] ① *n.* تۇراقسىزلىق، ئۆزگىرىشچانلىق.
 ② بويىنى قاتتىقلىق قىلىش، ئۆزى بىلگىنىنى قىلىش، گەدەنە
 كەشلىك قىلىش. ③ خام خىيال، بولمىغۇر خىيال.
 capricious [kə'pri:fəs] ① *adj.* تۇراقسىز، ئۆزگىرىشچان.
 ② بويىنى قاتتىق، ئۆزى بىلگىنىنى قىلىدىغان، گەدەنكەش.
 ③ خىيالىي.

capsize [kæp'saiz] *v.* ئاغدۇرماق.

capt. = captain.

captain ['kæptɪn] ① *n.* كاپىتان. ② كېمە باشلىقى. ③ توپ

چىلار باشلىقى. ④ (ھەربىي) پولكوۋنىك، شياخشاۋ.

captivate ['kæptɪveɪt] *v.* ئۆزىگە تارتماق، جەلپ قىلماق،

مەپتۇن قىلماق.

captive ['kæptɪv] *n.* ئەسىر، ئولجا، غەنمەت.

captivity [kæp'tɪvɪtɪ] *n.* ئەسىر، ئەسىرگە ئېلىش، ئەسىرگە

چۈشۈش، تۇتقۇن، تۇتقۇنلۇق.

capture ['kæptʃə] *v.* ① قولغا چۈشۈرمەك، تۇتۇۋالماق، ئەسىر-

گە ئالماق. ② تارتىۋالماق، ئېلىۋالماق، قولغا كەلتۈرمەك،

ئىشغال قىلماق.

car [kɑ:] ① *n.* پىكاپ، كىچىك ماشىنا، ئاپتوموبىل ② ۋاگون

caravan ['kærəvən] *n.* كارۋان.

carbon ['kɑ:bən] *n.* «خىمىيە» كاربون.

card [kɑ:d] ① *n.* كارتوچكا. ② قارتا.

cardboard ['kɑ:dbɔ:d] *n.* كارتون.

cardinal ['kɑ:dɪnɪl] ① *adj.* مۇھىم، ئاساسىي. ② توق

قىزىل. ③ (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) تۈپ سانلىق. *n.* I

- ① توق قىزىل رەڭ. ② (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) تۈپ سان.
 ③ ئىسسىتىلغان قىزىل ئۈزۈم ھارىقى.
- n.* ① دىققەت، ئېھتىيات، پەخەس بولۇش. *care* [kəə]
 ② خەۋەر ئېلىش، قاراش. ③ ئەندىشە، غەم. *v.* ① كۆڭۈل بۆل-
 مەك، خەۋەر ئالماق، كۆيۈنمەك. ② ياخشى كۆرۈمەك، ئامراق
 بولماق، ئامراقلىق قىلماق.
- n.* ① ھايات، تۇرمۇش. ② سەرگۈزەشتە، كەچۈر-
 مىش. ③ كەسىپ، مەخسۇس كەسىپ.
- n.* ① ئەمەلپەرەس. ② ئابروپپەرەس. *careerist* [ke'riərist]
 ③ قارائىيەت.
- adj.* ئېھتىيات، ئېھتىياتچان پەخەسلىك، *careful* ['keəful]
 دىققەت.
- adv.* ئېھتىيات قىلىپ، ئاۋايلاپ، ئېھتىت *carefully* ['keəfuli]
 ياتچانلىق بىلەن، پەخەس بولۇپ.
- adj.* ئېھتىياتسىزلىق، بىپەرۋا، بىغەم، قو-
 پال. ② يۈزەكى، ئېتىبارسىز.
- adv.* ئېھتىياتسىزلىقتىن، بىغەملىك بىلەن، *carelessly* ['keəlisli]
 بىپەرۋالىق.
- n.* (ves, ves) يۈك، پاراخوتتىكى يۈك. *cargo* ['kɑ:gəu]
n. قىرغىن، قىرغىنچىلىق. *carnage* ['kɑ:nidʒ]
n. كارپ بېلىقى. *carp*¹ [kɑ:p]
v. تىرناق ئاستىدىن كىر ئىزدىمەك، يوق يەر-
 دىن پۇتاق چىقارماق.
- n.* ياغاچچى. *carpenter* ['kɑ:pintə]
n. گىلەم، زىلچا گىلەم. *carpet* ['kɑ:pɪt]
n. ① خادىك بىرىشكا ② يولۇچىلار پۇ-
 يىزى. ③ ۋاگون.
- n.* ① ھامال، يۈك توشۇغۇچى. ② ترانسپورت *carrier* ['kæriə]

camp [kæmp] n. I لاگەر، لەشكەرگاھ. I v. لاگەردا تۇرماق، دالادا قونماق.

campaign [kæm'peɪn] n. I جەنىيى ② (تەشكىللىك) ھەرىكەت. I v. I ھەرىكەت قىلماق.

campus ['kæmpəs] n. (ئامېرىكا تىلىدا) (~es ['kæmpəsɪz]) ئۈنۋېرسىتېت باغچىسى، داشۆ باغچىسى.

can: [kæn, kən] aux.v ① (ئىمكانىيەتنى بىلدۈرۈپ قىلالماق): قولدىن كەلمەك: بىلمەك ۋە ھۆددىسىدىن چىتماق قاتارلىق ئۇقۇملارنى بىلدۈرىدۇ: I ~ swim. I مەن سۇ ئۈزلەيمەن. ② (جانلىق تىلدا رۇخسەت قىلىش، ياكى بۇيرۇق مەنىسىدە ئىشلىتىلىپ، ئىش ھەرىكەتنىڭ مۇمكىنلىكىنى بىلدۈرىدۇ): You ~ go now. ھازىر بارساڭ بولىدۇ.

can² [kæn] n. (ئامېرىكا تىلىدا) كونسېرۋا: تۆمۈر قۇتا.

canal [kə'næl] n. ① قانال. ② ئېرىق.

canary [kə'neəri] n. سېرىق قۇشقاچ.

cancel ['kænsəl] v. (~ling; ~led; ~led) ① تۈگەتمەك: ئۆ- چۈرۈۋەتمەك، چىقىرىپ تاشلىماق، سىزىپ تاشلىماق، ھېساب تىن چىقىرىۋەتمەك، دەپتەردىن ئۆچۈرۈۋەتمەك. ② ئەمەلدىن قالدۇرماق، ئېلىپ تاشلىماق، بىكار قىلماق.

cancer ['kænsə] n. راك، زەھەرلىك ئۆسمە.

candidate ['kændidɪt] n. نامزات، كاندىدات.

candle ['kændl] n. شام.

cando(u)r ['kændə] n. توغرىلىق، راستچىللىق، ئادىللىق، سەمىمىيلىك.

candy ['kændi] n. I ① ناۋات. ② (ئامېرىكا تىلىدا) قەنت - گېزەك. I v. مۇراببا قايناتماق.

cane [keɪn] n. ① غول (بامبۇك ۋە ياماشما غوللۇق ئۆسۈملۈك لەرنىڭ). ② شېكەر قومۇشى. ③ تاياق، ھاسا.

- cannon ['kænən] *n.* توپ، زەمبىرەك.
- cannot ['kænət] = can not.
- canoe [kə'nu:] *n.* قىيىق.
- canon ['kænən] *n.* ① شەرىئەت، شەرىئەت قانۇنى. ② قائىدە. ③ ئۆلچەم.
- canopy ['kænapɪ] *n.* چېدىر، سايىۋەن.
- cant [kænt] *n.* ① ياپتا گەپ، تەنە گەپ. ② يالغان گەپ، بىكار گەپ، قۇرۇق گەپ.
- can't [ka:nt] = cannot
- canteen [kæn'ti:n] *n.* ① (قىسىم، زاۋۇت قاتارلىقلاردىكى) ئاشخانا؛ بوتكا. ② تاماق قۇتسى.
- canvas ['kænvəs] *n.* بىرېزېنت؛ چېدىر؛ ماي بويىق رەسىم؛ ماي بويىق رەسىم سىزىدىغان رەخت.
- cap [kæp] *n.* ① دوپپا. ② شەپكە. ③ قالپاق.
- capability [,keɪpə'bɪlɪtɪ] *n.* قابىلىيەت، ئىقتىدار.
- capable ['keɪpəbl] *n.* قابىلىيەتلىك، ئىقتىدارلىق، قابىل.
- capacity [kə'pæsɪtɪ] *n.* ① سىغىمچانلىق، ھەجىم. ② ئەقىل، زېھىن، ئىقتىدار، قابىلىيەت، چۈشىنىش ئىقتىدارى. ③ مەدەنىيەت، سالاھىيەت، لايىقەت.
- cape [keɪp] *n.* دېڭىز تۆمۈزغىسى.
- caper ['keɪpə] *n.* ① سەكرەش، سەكرىتىش. ② شوخلۇق، شوخلۇق قىلىش. ③ چاقچاق، چاقچاق قىلىش. v. I. ① سەكەرىمەك، سەكرەتمەك. ② شوخلۇق قىلماق. ③ چاقچاق قىلماق.
- capital ['kæpɪtəl] *n.* I ① پايتەخت. ② چوڭ ھەرپ، باش ھەرپ ③ كاپىتال *adj.* I مۇھىم.
- capitalism ['kæpɪtəlɪzəm] *n.* كاپىتالىزم.
- capitalist ['kæpɪtəlɪst] *n.* I كاپىتالىست. *adj.* كاپىتالىست. *n.* I تىك.

③ ... دا، - دە، - تا، - تە. ④ (مەجھۇل دەرىجە بىلەن ئىپادىلەن)

ئىندۇ): Who is that book by? ئاۋۇ كىتابنى كىم يازغان؟ (ياكى

) ئاۋۇ كىتاب كىم تەرىپىدىن يېزىلغان؟ adv. I يانداپ؛ يېقىن

ئېلىشىپ: He passed me ~ ئۇمېنىڭ يېنىمىدىن ئۆتۈپ كەتتى.

② يېنىدا قېشىدا.

int. خوش، خەيىرخوش. bye-bye ['baibai]

قوشۇمچە دەسسۇلات. n. by-product ['baɪ'prɒdʌkt]

C. cent(s): century; centimetre.

n. ① كىرا ماشىنىسى، كىرا ھارۋىسى. ② تاكىسى. cab. [kæb]

n. كالىھ كېسەي. cabbage ['kæbɪdʒ]

n. ① بوتكا، ياغاچ ئۆي. ② بۆلمە (پاراخون، cabin ['kæbin])

ئاپروپىلان قاتارلىقلاردىكى). cadinet ['kæbɪnɪt]

n. ① ئىشكاپ، جاۋەن. ② نېيگى، ئىچكى كابينىت.

n. ① ئارغامچا، ئارقان؛ زەنجىر، ② كابېل، cable ['keɪbl]

دېڭىز ئاستى تېلېگرافى. cackle ['kækl]

v. ① قاقاقلىماق (توخۇ) ② قاقاقلاپ كۆل قاقاقلاش (توخۇ). II n. ① قاقاقلاش (توخۇ). ② قاقاقلاپ كۈلۈش.

n. ① كۇرسانت ② ھەربىي مەكتەپ ئوقۇغۇچى cadet [kə'det]

سى ③ كىچىك ئوكام. cadre [ka:dr, 'ka:də, 'kædri]

n. ① كادىر. ② تايانچ. ③ ئۆس. ④ ئىسكىلىت. cafe ['kæfeɪ, kə'feɪ]

ئىخچان، سۆڭەك. ④ ئىسكىلىت. cafe ['kæfeɪ, kə'feɪ]

قهۋەخانا. cafe ['kæfeɪ, kə'feɪ]

- cago [keidʒ] *n.* I قەپەز؛ سالامۇن، شادا، قاشا *v.* II قە-
 پەزگە سولسماق؛ قاشاغا سولسماق.
- cake [keik] *n.* قاتلىما، نان.
- calamity [kə'ləemiti] *n.* ئاپەت؛ بالايىئاپەت.
- calculate [ˈkælkjuleit] *v.* ① ھېسابلىماق ② ئويلىنماق ...
 دەپ قارىماق، ... دەپ ھېسابلىماق. ③ پىلانلىماق.
- calculation [ˌkælkjuˈleɪʃən] *n.* ① ھېسابات، ھېسابلاش.
 ② پەرەز، پەرەز قىلىش. ③ مۇلاھىزە قىلىش، ئويلىنىش.
- calculator [ˈkælkjuleɪtə] *n.* ① ھېسابلىغۇچى. ② ھېسابلاش ماشىنىسى.
- calendar [ˈkælɪndə] *n.* كالىندار.
- calf [kɑ:f] *n.* (calves [kɑ:vz]) موزاي. ② موزاي تېرىسى.
- call [kɔ:l] *v.* ① چاقىرماق، توۋلىماق، ۋارقىرماق، ئاتىماق.
 ② زىيارەت قىلماق، يوقلىماق. ③ تەكلىپ قىلماق. ④ ... دەپ ھېسابلىماق، ... دەپ قارىماق.
- calligraphy [kə'liɡrəfi] *n.* خەتتاتلىق.
- calm [kɑ:m] *adj.* تىنچ، جىمجىت. II *n.* تىنچلىق، جىمجىتلىق.
v. II تىنچلانماق.
- calmly [kɑ:mli] *adv.* تىنچ، ئاسايىشتا، ئاسايىشلىق بىلەن، تىنچلىق بىلەن.
- came [keɪm] *v.* → come.
- camel [ˈkæməl] *n.* تۆگە.
- camera [ˈkæmərə] *n.* فوتو ئاپپارات.
- cameraman [ˈkæmərəmæn] *n.* ① سۈرەتچى مۇخبىر. ② فوتو سۈرەتچى.
- camouflage [ˈkæmɒflɑ:ʒ] *n.* I ① (ھەربىي) نىقاب، نىقابلاش،
 لاش، نىقابلىنىش. ② يوشۇرۇش، يوشۇرۇنۇش. II *v.* ① نىقابلىماق. ② يوشۇرماق، يوشۇرۇنماق.

- بۇرئەك. (bureau [bjʊə'reɪn] بۇرۇ، (bureaus, bureaux [bjʊə'reʊz]) n. مەھكىمە، باشقارما.
- bureaucracy [bjʊə'krəsi] n. بىۋروكراتلىق.
- 'bureaucrat [bjʊə'rɒkræt] n. بىۋروكرات، بىۋروكراتلىق، بىۋروكراتچى.
- burlgar ['bɜ:glə] n. تۇن ئوغرىسى، تام تېشەر ئوغرى.
- burial ['berɪəl] n. دەپنە مۇراسىمى.
- burial-ground ['berɪəlgraʊnd] n. مازار، قەبرىستانلىق.
- Burmese ['bɜ:mɪz] n. I بىر مەلۇم ئائىتە بىر مەلۇم ئائىتە. I adj. I بىر مەلۇم ئائىتە بىر مەلۇم ئائىتە.
- burn [bɜ:n] v. I ① كۆي (burned, burnt [bɜ:nt]) n. I مەك، كۆيدۈرمەك. ② يانماق، ياندۇرماق (چىراغ) n. I كۆيۈك (ئوتتا كۆيگەن).
- burnt [bɜ:nt] v. → burn.
- burrow ['bʌrəʊ] n. I (تۈلكە ۋە توشقان قاتارلىقلارنىڭ) ئۆڭكۈر، ئىن، تۆشۈك. I v. كولىماق، ئۆڭكۈر قازىماق، ئىن قازىماق.
- burst [bɜ:st] v. (، ~) ① يېرىلماق، ئېتىلماق، پارتلىماق. ② ئېتىلىپ چىققاق. ③ تۇيۇقسىز پەيدا بولماق.
- bury ['berɪ] v. ① كۆمەك، دەپنە قىلماق. ② يوشۇرماق.
- bus [bʌs] n. ئاپتوبۇس.
- bush [bʊʃ] n. چاتقال، چاتقاللىق.
- bushy ['bʊʃɪ] adj. ① بۈك - باراقسان چاتقاللىق. ② قويۇق، زىچ.
- busily ['bɪzɪli] adv. ئالدىراپ، ئالدىراشلىق بىلەن، ئالدىراشلىقتا.
- business ['bɪznɪs] n. ① ئىش، خىزمەت ۋە زىپە. ② سودا.

سودا - سېتىق، تىجارەت. ③ كارخانا. *businessman* ['buɪznɪsmæn] ((['biznɪsmən] businessmen) n. سودىگەر، سودا - سانائەتچى.

① كۆكرەك. ② يېزىم (چۈشۈرۈلگەن) سۈرەت. *bust* [bʌst] v. I ئالدىرىماق، ئالدىراتماق، پايىپتەك بول. *bustle* ['bʌsl] n. I ئالدىراش، ئالدىراش، ئالدىراشلىق، پايىپتەك بولۇش.

① ئالدىراش، ئالدىراشلىق. ② قىزىق *busy* ['bɪzi] v. I ... بىلەن مەشغۇل بولماق، ... بىلەن شۇغۇللانماق. *but* [bʌt] *conj.* I لېكىن، ئەمما، بىراق، ھالبۇكى ... دىن باشقا ... دىن تاشقىرى: *All are wrong ~ he(him).* ئۇنىڭدىن باشقىلارنىڭ ھەممىسىنىڭ خاتا. *adv.* II پەقەت ... لا: *He left ~ an hour ago.* بىر سائەتلا ۋاقىت بولدى.

قىلىش. *butcher* ['bʊtʃə] n. ئىشان، قارا، قارىغا ئېتىش. ② قارىغا ئېتىش. ③ كۈلكە دەستىكى، ھەزىل دەستىكى، شاڭخو ئىشانى.

سېرىق ماي، مەسكە. *butter* ['bʌtə] n. كېپىنەك. *butterfly* ['bʌtəflaɪ] n. تۈگمە، كۈنۈپكا. *button* ['bʌtn] v. خېرىدار، سېتىۋالغۇچى. *buy* [baɪ] (bought, bought) v. كىرىلدىماق، غوڭغۇلدىماق (ھەرە چۈشۈن قاتارلىق (لار). *buyer* ['baɪə]

① ... نىڭ يېنىدا: *the door* نىڭ ئىشىك *by* [baɪ] nىڭ يېنىدا. ② ... - لىكىچە، ... دىن بۇرۇن: *They'll have got to Peking ~ the end of this week.* مۇشۇ ھەپتىنىڭ ئاخىرىغىچە ئۇلار بېيجىڭگە بېرىپ بولىدۇ.

- v. I** چوتكىلىماق، چوتكىلاپ يۇماق.
- brutal** [ˈbrʊtəl] ① شەپقەتسىز، رەھىمسىز. ② قوپال.
- brutality** [bruːˈtæliti] ① رەھىمسىزلىك، شەپقەتسىزلىك. ② قوپاللىق.
- brute** [bruːt] ① ئۇچار قانات. ② يىرتقۇچ. ③ ۋەھ. شىي ئادەم، رەھىمسىز ئادەم، زالىم.
- bubble** [ˈbʌbl] n. كۆپۈك، ماغزاب.
- buck** [bʌk] ① قوچقار. ② ئەرەك توشقان. ③ بۇغا. ④ (ئامېرىكا تىلىدا) دوللار.
- bucket** [ˈbʌkɪt] n. جىلەك.
- bud** [bʌd] n. غۇنچە، بىخ، ئۈندۈرمە.
- v. I** (bud, bud, bud) ئۈنەك بىخلانماق.
- Buddhism** [ˈbʊdɪzəm] n. بۇددا دىنى.
- budget** [ˈbʌdʒɪt] n. I مۆلچەرلەش، خام چوت، خام چوت قىلىش. v. I مۆلچەلىمەرك؛ خام چوت قىلماق.
- buff** [bʌf] n. ① خۇرۇم (سۇكالىسى تېرىسىدىن ئىشلەنگەن) ② تېرە (ئادەم بەدىنىدىكى).
- buffalo** [ˈbʌfələʊ] n. ① سۇكالىسى. ② قوتاز.
- buffet** [ˈbʌfɪt] n. I ① زەربە. ② دۇمبالاش. ③ قىيىن. v. I قىستاق. ① ئۇرماق، دۇمبالماق، ئۇرۇلماق، سوقۇلماق، سوقۇلماق. ② ئېلىشماق، تۇتۇشماق، زەربە بەرمەك.
- buffet** [ˈbʊfeɪ] n. ① يېمەكلىك ساتىدىغان پۈكەي (پويىز). ② قاتارلىقلاردىكى). ③ جاۋەن.
- bug** [bʌg] n. ① چۇسا. ② (ئامېرىكا تىلىدا) قۇرت، ③ يوشۇ-رۇن ئۇن ئالغۇ.
- bugle** [ˈbʊgl] n. كاناي، ھەربىي سىگنال.
- build** [bɪld] v. (built, built (bilt)) قۇرماق، بىنا قىلماق، سالماق، ياسىماق، تىكلەمەك.

bulder ['bɪldə] n. قۇرغۇچى، قۇرۇلۇش ئىشچىسى.
building ['bɪldɪŋ] n. ① بىنا، ئىمارەت، قۇرۇلۇش. ② بىناكارلىق.

built [bɪlt] v. → build.

bulb [bʌlb] n. ① پىياز باشلىقلار (ئۆسۈملۈك). ② لامپۇچكا، يۇمىلاق شەكىللىكلەر.

Bulgarian [bʌl'ɡeəriən] n. I بۇلغارىيەچە، بۇلغارىيەگە ئائىت، n. II بۇلغارىيىلىك.

bulk [bɜːlk] n. I (چوڭ) ھەجىم، سېغىمچانلىق. v. I كۆپەيمەك، يوغىنماق، چوڭايتماق.

bull [bʊl] n. بۇقا.

bullet ['bulɪt] n. ئوق، مىلتىق ئوقى.

bulletin ['bulɪtɪn] n. ① ئاخبارات، ئېلان، ئىقتۇرۇش. ② تېز خەۋەرلەر گېزىتى.

bully ['buli] n. I زوراۋان، مۇشتۇموز. v. II ھەيۋە قىل، قورقۇتماق، زورلۇق قىلماق، مۇشتۇموزلۇق قىلماق.

bulwark ['bulwɑːk] n. ① قورغان، ئىستېھكام. ② تايانچ.

bump [bʌmp] v. I ① ئۇرۇلماق، سوقۇلماق n. I ① ئۇ-رۇلۇش، سوقۇلۇش. ② ئېشىق.

bumper ['bʌmpə] n. I (ھاراق) توشقۇزۇلغان رومكا. II مول، مول ھوسۇللۇق.

bunch [bʌntʃ] n. تۇپ، ساپاق، دەستە، تىزىق، تۇتام، باغ، باغلام.

bundle ['bʌndl] n. I باغلام، باغ، تېڭىق، بولاق v. I بولت، ماق، ئورىماق، باغلىماق، تاڭماق.

buoyancy [ˈbɔɪənsi] n. ① لەيلەشكۈچى، ② يېنىك، چاققان، چەبدەس.

burden ['bɜːdn] n. I يۈك، ئېغىرلىق، ئېغىر يۈك v. I يۈك

v. (ming, med, med) ~ تاشماق، تولۇپ تاشماق، تېشىپ كەتمەك.

adj. ① قايناق، قايناپ - تاشقان. **'brimful** ['brimful]
 ② لېۋىنگە كېلىپ قالغان، چېكىگە يەتكەن.
 n. ① تۇزلۇق سۇ. ② شورلۇق سۇ. **'brine** [brain]
 دېڭىز سۈيى.

v. (brought, brought [brɔ:t]) ① ئېلىپ كەلمەك، **'bring** [brɪŋ]
 باشلاپ كەلمەك. ② تۈرتكە بولماق، مەجبۇر قىلماق؛
 ئەقىل كۆرسەتمەك، نەسمەت قىلماق. ③ قوبۇل قىلدۇرماق،
 ئۆزىگە تارتماق. || about ~ قوزغىماق، سەۋەب بولماق،
 كەلتۈرۈپ چىقارماق | back (to mind) ~ ئېسىڭگە كەلتۈرمەك،
 ئەسلىتمەك | down ~ (باھا) تۆۋەنلىمەك، تۆۋەنلەتمەك،
 چۈشمەك، چۈشۈرمەك | forth ~ پەيدا بولماق، پەيدا قىلماق،
 يۈز بەرمەك، ھاسىل بولماق، ھاسىل قىلماق / forward ~
 ئوتتۇرىغا قويماق (تەكلىپ، پىلان قاتارلىقلارنى) / off ~
 تولۇق ئاياغلاشماق، تاماملىماق | on ~ قوزغىماق، سەۋەب
 بولماق، كەلتۈرۈپ چىقارماق round ~ ئەسلىگە كەلتۈرمەك،
 ئويغاتماق up ~ بېقىپ چوڭ قىلماق، تەربىيەلەپ ئۆستۈرمەك.

n. ياقا، چەت، قىر، گىرۋەك. **'brink** [brɪŋk]
 adj. ① تېتىك، جانلىق، روھلۇق. **brisk** [brɪsk]

adj. I ئەنگلىيىنىڭ، بىرىتانىيىنىڭ. **British** ['brɪtɪʃ]
 n. I ① بىرىتانىيە (ئىنگلىز) تىلى. ② (the ~) ئەنگلىيىلىك.

n. ① كەڭ، بېياپان. ② قورسىقى كەڭ، كەڭ. **broad** [brɔ:d]
 قورساق.

v. I (med, med, med) ~ **broadcast** ['brɔ:dka:st]
 ① (رادىئو) ئاڭلاتماق. ② چېچىپ تېرىساق (ئۇرۇقنى).

n. I ئاڭلىتىش. **broadcaster** ['brɔ:dka:stə]
 n. ① دىكتور. ② رادىئو.

ئىستانسىسى.

broadcasting ['brɔ:d,kɑ:stɪŋ] n. ئاڭلىتىش، رادىئودا

ئاڭلىتىش.

broaden ['brɔ:dən] v. كېڭەيتىش، كېڭەيتىش.

broadly ['brɔ:dli] adv. ① كەڭ. ② ئوچۇق. ③ ئومۇمەن.

broke [brəʊk] v. → break

broken ['brəʊkən] v. break ←

① adj. بۇزۇلغان، چېقىلغان؛ ئۈزۈلگەن؛ پاچاقلانغان.

② رەتسىز، تەرتىپسىز، قالايمىقان.

broken-hearted ['brəʊk(ə)n'hɑ:tɪd] adj. رىشتى ئۈزۈلگەن.

bronze [brɒnz] n. ① مىس. ② مىس بۇيۇملار.

brood [brʊd] n. I بىر ئۇۋا (قۇشقاچ).

v. I ① تۇخۇم باسماق، تۇخۇم باستۇرماق. ② ئويغا چۆكمەك،

چوڭقۇر خىيال سۈرمەك.

brook [brʊk] n. ئېرىق.

broom [brʊ:m] n. سۈپۈرگە.

brother ['brʌðə] n. ئاكا - ئۇكا، قېرىنداش، بۇرادەر.

brotherhood ['brʌðəhʊd] n. دوستلۇق، بۇرادەرلىك.

brought [brɔ:t] v. → bring.

brow [braʊ] n. (كۆيۈنچە كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ)

① قاش (ئادەمنىڭ قېشى). ② پىشانە، ماڭغاي.

brown [braʊn] adj. I قوڭۇر رەڭلىك.

n. I قوڭۇر.

bruise [brʊ:z] n. I تۇتۇق، جاراھەت ئىزى، زەخم.

v. I ئۇرۇلۇپ يارىدار بولماق، زەخمىلەنمەك، يارىدار بول

ماق، يارىدار قىلماق.

brush [brʌʃ] n. I ① موبى. ② چوتكا.

ئۆرۈمەك. ② پارچىلىماق. ③ ھۆڭرەپ يىغلىماق | **in on (upon)**
 ئۈزۈمەك، توختاتماق | **into** | بېسىپ كىرمەك | **out** ~
 قوزغالماق، پارتلىماق. | **up** ~ ① بۆلۈۋەتمەك، ئاجرىتىۋەت-
 مەك، ئاجرالماق. ② تارقىتىۋەتمەك، توختاتماق | **with** ~
 چېگرا ئاجراتماق.

breakfast ('brekfəst) *n.* ئەتىگەنلىك تاماق، ناشتا.

breast (breɪst) *n.* ① كۆكرەك، كۆكس. ② كۆڭلى - كۆكسى،
 كۆڭۈل، ئىچ - قارنى. ③ ئەمچەك.
v. ① كۆكرەك كېرىپ قارشى تۇرماق.

breath (breɪθ) *n.* نەپەس، نەپەسلىنىش.

breathe (bri:ð) *v.* ① نەپەس ئالماق، نەپەسلەنمەك. ② دەم

ئالماق. ③ پىچىرلىماق.

breed (bred) *v.* → **breed**.

breed (brɪ:d) *v.* ① (bred·bred) تۇغماق
 (ھايۋانات). ② باقماق، كۆپەيتمەك (ھايۋاناتلارنى). ③ تەربىيە-
 لىمەك. *n.* ① نەسل.

breeze (bri:z) *n.* مەيىن شامال، ئىللىق شامال.

v. ① شامال چىقماق، مەيىن شامال چىقماق.

breezy ('bri:zi) *adj.* ① سالقىن، شاماللىق. ② ئوچۇق،

يورۇق، ئوچۇق - يورۇق.

briar, brier ('braɪə) *n.* ① تىكەن. ② ياۋا ئەتىرگۈل.
 ئازغان.

bribe (braɪb) *n.* ① پارا، پارا بەرمەك.

v. ① پارا بەرمەك.

bribery ('braɪbəri) *n.* پارا، پاراخورلۇق.

brick (brɪk) *n.* خىش، كېسەك.

brickfield ('brɪkfi:ld) *n.* خىش زاۋۇتى.

bricklayer ('brɪk,leɪə) *n.* تامبىچى.

- bridal ['braɪdl] *n.* I تويغا ئائىت. II توي، مۇراسىمى.
- bride [braɪd] *n.* كېلىن (توي ئۈستىدە).
- bridegroom ['braɪdgrʊm] *n.* يىگىت، كۈيۈڭۈل (توي ئۈستىدە).
- bridesmaid ['braɪdzmeɪd] *n.* قىز قولدىشى.
- bridesman ['braɪdzmən] *n.* يىگىت قولدىشى.
- bridge [brɪdʒ] *n.* ① كۆۋرۈك. ② قاقشار.
- bridle ['braɪdl] *n.* I نوختا (ئات). II ① نوختىلىماق، نوختا سالماق. ② غادا يماق. ③ باسماق، بېسىۋالماق (نەپسىنى). ④ تۇتۇۋالماق (ئۆزىنى).
- brief [brɪf] *adj.* I قىسقا، كالتا. II ئۇزۇن ئىدى، مۇھىم مەزمۇن.
- brier ['braɪə] *n.* = briar
- brigade [brɪ'geɪd] *n.* ① (ھەربىي) بىرىگادا. ② دادۇي.
- brigand [*brɪgənd] *n.* قاراقچى، باندەت.
- bright [braɪt] *adj.* ① يورۇق، نۇرلۇق، پارلاق. ② ئەقىللىق، زېرەك، چېچەن.
- brighten ['braɪtn] *v.* ① شادلانماق، خۇشاللانماق، خۇشال قىلىنماق. ② يورۇتماق، يورۇتماق.
- brightness ['braɪtnɪs] *n.* يورۇقلۇق، ئوچۇقلۇق، نۇرلۇق، پارلاق. ② ئەقىللىق، زېرەكلىك، چېچەنلىك. ③ خۇشاللىق، خۇشال-خۇراملىق، شادلىق.
- brilliance ['brɪljəns] *n.* ① پارقراش، يالتمراش. ② مەشھۇر، مەشھۇرلۇق، ئاتاقلىق، داڭدار، داڭدارلىق.
- brilliant ['brɪljənt] *adj.* ① پارلاق. ② تالانتلىق.
- brim [brɪm] *n.* گىرۋەك، قىز (قاچا، پىيالى).

- box: [bɒks] I n. كاپات، شاپلاق، مۇشت.
 v. I كاپاتلىماق، شاپلاقلىماق، شاپلاق سالماق.
- box office ['bɒks'ɒfɪs] n. بېلەت سېتىش ئورنى.
- boy [bɔɪ] n. ① ئوغۇل بالا. ② ئەر مۇلازىم.
- boycott ['boɪkət] n. I بايقۇت، ئالاقىنى ئۈزۈش.
 v. I بايقۇت قىلماق، ئالاقىنى ئۈزۈمەك.
- boyhood ['boɪhʊd] n. بالىلىق، ئۆسمۈرلۈك، بالىلىق دەۋرى، ئۆسمۈرلۈك دەۋرى.
- boyish ['bɔɪɪʃ] adj. بالىلارچە، بالىلارغا خاس، بالامجەز، كىچىك بالىدەك.
- brace [breɪs] n. I ① تارتقۇچ، تىرەك. ② ئۈشكە ساپلىقى.
 ③ جۈپ. ④ ئاسما باغ (شم ئىستاننىك).
 v. I ① يار-يۈلەك بولماق... ② چىگىتماق. ③ جىددىيلەشتۈرمەك.
 ④ كۆتۈرمەك. ⑤ روھلاندۇرماق.
- bracelet ['breɪslɪt] n. بىلىزۈك.
- bracket ['brækɪt] n. I تىرەك (تىرەپ تۇرىدىغان).
 ② تەگلىك. ③ (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) ئىسكوپكا ( )، ( )، ( )
 v. I ئىسكوپكا قويماق.
- brag [bræg] v. I (~ging, ~ged, ~ged) ماختانماق،
 ماختانچاقلىق قىلماق، ئۆزىنى-ئۆزى ماختىماق، پوئاتماق،
 پوچىلىق قىلماق. n. II ماختانچاقلىق، پوچىلىق.
- braggart ['bræɡət] n. پوچى.
- braid [breɪd] n. I ① پۆپۈك، چۇچا. ② باغ، قۇ، بىوغقۇچ.
 ③ ئۆرمەچاچ. v. I ئۆرۈمەك.
- brain [breɪn] n. ① (دائىم كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ) مېگە.
 ② ئەقىل، ئەس - ھوش.
- brainless ['breɪnlɪs] adj. ئەقىلسىز، بىلىمسىز، دۆت.
- brake [breɪk] n. I تورمۇز، تورمۇزلاش.

v. I تورمۇزلىماق.

n. تىكەن. **bramble** ['bræmbəl]

n. I ① شاخ، دەرەخ شېخى.

② تارماق. ③ شۆبە. ④ دەريا تارمىقى. v. II شاخلىماق، تارماققا بۆلۈنمەك.

n. I ① ئىن، تامغا. ② ماركا. **brand** ['brænd]

③ سورت، تۈر. v. I ① تامغا باسماق، مەڭگۈ ئۈستە ساقلىماق، ئۈستىن چىقارماسلىق. ② ھاقارەتلىمەك، ئاھانەت قىلماق.

v. پۇلاڭلىماق، پۇلاڭلاتماق. **brandish** ['brændiʃ]

n. براندى (ھاراق). **brandy** ['brændi]

n. ① سېرىق مەس. ② مەس جابدۇق، مەس ئۈسۋاب. **brass** ['bras]

adj. I باتۇر، جەسۇر، قورقماس، **brave** ['breiv]

مەرد. v. I جۈرئەت قىلماق، مەردانلىك قىلماق.

adv. باتۇرانە، جەسۇرانە، **bravely** ['breivli]

قورقماستىن، مەرتلەرچە، دادىللىق بىلەن.

n. جەسۇر، جاسارەت، جۈرئەت، **bravery** ['breivəri]

غەيرەت.

n. ① بولكا. ② نان. ③ ئاشلىق. **bread** [bred]

n. كەڭلىك، ئىن، كەڭلىكى. **breadth** [bredθ]

v. I ① بۇزماق، سۇنماق، چاقماق، **break** [breik]

پارچىلىماق، بۇزۇلماق، چېقىلماق، سۇندۇرماق. ② خىلاپلىق

قىلماق، بۇزغۇنچىلىق قىلماق. ③ توختىماق، توختاتماق،

توختاپ قالماق. ④ تاڭ ئاتماق. n. II ① بۇزۇش، چېقىش،

سۇندۇرۇش، پاچاقلاش. ② دەم ئېلىش (دەرس ۋە ئىش

ئارىلىقىدا)، تەنە پېۋىس. || away ~ ① تارقالماق. ② ئايرىل

ماق، ئاجرالماق. | down ~ ① يىقىلماق، ئۆرۈلمەك، يىقىتماق،

booty ['bu:ti] n. غەلىمەت، ئولجا.

border ['bɔ:də] I ① ياقا، چەت. ② چېگرا،

دۆلەت چېگرىسى. v. II ① تۇتاشماق، چېگرىداشماق. ② جى-
يەك تۇتماق.

borderland ['bɔ:dələnd] n. چېگرا رايون، چېگرا جايە

bore [bɔ:] v. → bear

born [bɔ:n] v. → bear.

adj. تۇغما، تەبىئىي.

borne [bɔ:n] v. → bear.

borrow ['bɔ:rəu] ئۆتتە ئالماق، ئارىيەت ئالماق،

قەرز ئالماق.

bosom ['buzəm] n. ① كۆكرەك، مەيدە. ② كۆكسى قارنى. ③ قەلب، كۆڭۈل.

bosom-friend ['buzəm'frend] n. سىرداش، سىرداش دوست،

ئەسرار.

boss [bɔs] n. خوجايىن، ئورۇن بېشى.

both [bəuθ] I adj. ئىككى، جۈپ.

II pron. ئىككىلىسى،

ھەر ئىككىسى، ھەر ئىككى تەرەپ: ~ of them are workers.

ئۇلارنىڭ ئىككىلىسى ئىشچى.

bother ['bɔðə] v. I ① كاشىلا قىلماق، دەخلى - تەرۇز

يەتكۈزمەك، ئاۋارە قىلماق. ② زېرىكمەك، ئىچى پۇشماق.

II n. كاشىلا (ئىش).

bottle ['bɔtl] n. بوتۇلكا، شېشە. v. II بوتۇلكىغا قاچىلماق.

bottom ['bɔtəm] n. ① ئاستى، تېگى، تۈۋى. قەرى، ئاساسى،

تېگى - تەكتى. ② ئەڭ ئاخىرى.

bottomless ['bɔtəmlis] adj. ① تېگى يوق، تەگسىز. تۈۋسىز،

چوڭقۇرلۇقىنى ئۆلچىمگىلى بولمايدىغان. ② چەكسىز.

- n. چولغا شاخ (دەرەخنىڭ). bough (bau)
- v. سەكرىمەك، ئاتلىماق. چاچرىماق. bought (bo:t) v. → buy.
- v. ① سەكرىمەك، ئاتلىماق. ② چاچرىماق. bounce (bauns)
- v. I سەكرىمەك، قاڭقىماق. bound¹ (baund)
- v. II سەكرەش، قاڭقىش، ئېلاستىكىلىق قايتىش. bound² (baund)
- adj. ① يولغا چابدۇنغان، يولغا چىقىدىغان؛ سەپەردىكى. ② بارىدىغان، ماڭىدىغان. bound³ (baund) v. → bind.
- n. چەك - چېگرا، چېگرا سىزىقى. boundary ('baundəri)
- adj. چەكسىز. boundless ('baundlis)
- n. ① مەردلىك، مەردانلىق. ② سەدىقە، ھەدىيە، ئىنتام. ③ مۇكاپات، مۇكاپات پۇلى. bounty ('baunti)
- n. گۈلدەستە. bouquet ('bu(:)kei, bu'kei)
- n. I ① ئوتتۇرا بۇرژۇئازلار. bourgeois ('buəʒwa:)
- adj. II ② بۇرژۇئازلار. بۇرژۇئاچە، بۇرژۇئازىچە، بۇرژۇئازىيىنىڭ.
- n. بۇرژۇئازىيە. bourgeoisie ('buəʒwa:'zi)
- n. ① يا، كامالەك. ② ئەگمە. bow¹ (bau)
- v. I ① سالام بەرمەك، ھۆرمەت بىلدۈرمەك. bow² (bau)
- ② ئېگىلىپ تەزىم قىلماق. ③ باش ئەگمەك؛ ئېگىل مەك. n. II تەزىم، تەزىم قىلىش، ئېگىلىپ سالام قىلىش.
- n. ① ئۈچەي. ② ئىچكى قىسىم. bowel ('bauəl)
- n. ① شىپاك. ② سايە. bower ('bauə)
- n. قاچا، تاۋاق، قەدەھ. bowl ('bəul)
- n. I ① ساندۇق، قۇتا، قاپ، يەشەك. box¹ (bɒks)
- v. II ① ساندۇققا قاچىلىماق، قۇتىغا سالماق.

- boat [bəʊt] n. قېيىق، قولۋاق، كېبە.
- boatman ['bəʊtmən] n. كېمىچى، قېيىقچى.
- bob [bɒb] n. I ① سىلكىش، سىلكىنىش. ② قىسقا چاچ (ئايال) ③ ياكى كىچىك بالىلارنىڭ). ④ لەيلەنگۈچ، ماياتنىڭ.
- v. I (ˌbɪŋ, ˌbed, ˌbed) ① سىلكىمەك، سىلكىنمەك. ② چىچىنى قىسقارتماق (ئايال ياكى كىچىك بالىلارنىڭ).
- bodily ['bɒdɪli] adj. I جىسمانىي، تەندىكى.
- adv. I ① جىسمانىي جەھەتتىن. ② شەخسەن، ئۆزى. ③ تاما-مەن، پۈتۈنلەي.
- body ['bɒdi] n. ① بەدەن، تەن، گەۋدە. ② ئاساس، ئاساسىي گەۋدە. ③ جەسەت ④ تەشكىلات؛ كوللېكتىپ. ⑤ (بىر) توپ (بىر) تۈركۈم. ⑥ جىسم، ماددا.
- bog [bɒg] n. سازلىق.
- boil [boɪl] v. I قاينىماق، قايناتماق، قايناپ تاشماق.
- n. I قايناش.
- boiler ['boɪlə] n. پار قازىنى.
- bold [bɔːld] adj. ① دادىل، دادىللىق بىلەن، يۈرەكلىك، جاسارەتلىك، جۈرئەتلىك. ② تەنتەكلىك. ③ ئېنىق، روشەن.
- bolshevik ['bɒlsjɪvɪk] n. بولشېۋىك.
- adj. بولشېۋىك، بولشېۋىكلارنىڭ.
- bolshevism ['bɒlsjɪvɪzəm] n. بولشېۋىزم.
- bolshevist ['bɒlsjɪvɪst] n. بولشېۋىك.
- bolt [bəʊlt] n. I ① ئىلغۇچ، ئىلمەك. ② بولتا.
- ③ چاقماق، چېقىن. ④ قېچىش، قېچىپ كېتىش.
- v. I ① ئىشىك ئىلغۇچنى ئىلماق. ② ئالدىراپ - تېنەپ يېمەك. ③ قاچماق، تىكئۆتمەك، قىچىپ كەتمەك.
- bomb [bɒm] n. I بومبا. v. II بومباردىمان قىلماق، بومباردىمان قىلىنماق، بومبا تاشلىماق.

- bombardment** [bɒm'bu:dment] n. بومباردىمان قىلىش، توپقا تۇتۇش.
- bomber** ['bɒmə] n. ① بومباردىمانچى ئايروپىلان. ② بومباردىمانچى.
- bond** [bɒnd] n. شەرتنامە، توختام كېلىشىم. ② زايوم. ③ بوغۇش، چۈشەپ قويۇش.
- bone** [bəʊn] n. سۆڭەك، ئىسكىلىت.
- bonnet** ['bɒnit] جىيەكسىز شەپكە (ئايال ياكى بالىلارنىڭ).
- bonny** [bɒni] *adj.* ① مۇلايىم، يېقىملىق. ② ساغلام ھەم كېلىشكەن.
- bony** ['bəʊni] *adj.* ئۈستىخانلىق، سۆڭەكلىك.
- book** [bʊk] n. كىتاب، دەپتەر.
- bookcase** ['bʊkkeɪs] n. كىتاب جازىسى، كىتاب ساندۇقى.
- booking office** ['bʊkiŋ,ɒfɪs] n. بېلەت سېتىش ئورنى.
- bookkeeper** ['bʊk,ki:pə] n. بوغالتىر.
- booklet** ['bʊklɪt] n. كىتابچە، رسالە.
- bookshelf** ['bʊkʃelf] n. كىتاب جازىسى.
- bookshop** ['bʊkʃɒp] n. كىتابخانا.
- boom** [bu:m] n. I ① گۈلدۈرلەنگەن ئاۋاز، گۈلدۈر. گۈلدۈر ئاۋاز (گۈلدۈرماما، زەمبىرەك قاتارلىقلارنىڭ). ② بىردىنلا راۋاج تېپىش، گۈللىنىش. v. II ① گۈلدۈرلەنگەن؛ گۈلدۈرلەتمەك. ② بىردىنلا راۋاج تاپماق، گۈللەنمەك، گۈل لەندۈرمەك. ③ داۋراڭ سالماق.
- boon** [bu:n] n. ① نەپ، پايدا. ② پاراۋانلىق. ③ ياخشىلىق، ئىلتىپات.
- boot** [bu:t] n. ئۆتۈك.
- booth** [bu:ð] n. تەنزە، دۇكان، بوتكا، لاپاس.

- blindly** [blaɪndli] *adv.* قارىسىغا، قارىغۇلارچە.
- blindness** [blaɪndnis] *n.* ① قارىغۇ، كور. ② نادانلىق، جا- ھالەت.
- bliss** [blɪs] *n.* ① بەختىيارلىق. ② سائادەت، ئامەت.
- blizzard** ['blɪzəd] *n.* بوران، شېۋىرغان.
- bloc** [blɒk] *n.* بلوك، گۇرۇھ.
- block** [blɒk] *n.* ① پارچە (ياغاچ - تاش قاتارلىقلارنىڭ) كال- لەك. ② توسۇق. ③ بىر قاتار ئىمارەت (ئىككى كوچا ئارى- لىقىدىكى). ④ قۇرۇلۇش كۆلىمى. ⑤ قامال. ⑤ چىغرىق، غالتەك.
- blockade** [blɒ'keɪd] *n.* I قامال، قامال قىلىش، توسالغۇ، توسالغۇ بولۇش. II *v.* قامال قىلىق، توسالغۇلۇق قىلىق. پۇتلىكشاڭ بولماق.
- blond(e)** [blɒnd] *adj.* كۆك كۆز ئاق سېرىق ئادەم. (ئەرلەر- گە قارىتا blond، ئاياللارغا blonde ئىشلىتىلىدۇ).
- blood** [blʌd] *n.* ① قان. ② قانداشلىق.
- bloodless** ['blʌdlɪs] *adj.* قانسىز، رەڭگى ئۆچكەن، قېنى قاچ- قان، تاتارغان (بۇزلىرى).
- bloodshed** ['blʌdʃed] *n.* قان تۆكۈش، قانخورلۇق قىلىش.
- bloodthirsty** ['blʌdθɜːsti] *adj.* قانخور.
- bloody** ['blʌdi] *adj.* ① قان تۆكۈلگەن، قان ئاققان قانغان. ② قانلىق.
- bloom** [blu:m] *n.* I گۈل، ② گۈللەش. ③ چېچەكلەش. ④ ياشلىق باھار. II *v.* ① ئېچىلماق، ئىچىلدۇرماق (گۈل). ② گۈللىمەك، راۋاج تاپماق، ئاۋۇتماق. ③ چېچەكلەمەك.
- blossom** ['blɒsəm] *n.* (مېۋىلىك دەرەخلەرنىڭ) گۈل چېچ- چەك. *v.* (مېۋىلىك دەرەخ) گۈل ئېچىلماق، چېچەكلەمەك.
- blot** [blɒt] *n.* I ① داغ، قاشقا، ئىز. ② كەمچىللىك، نۇقسان.

① داغ تەككۈزمەك، بۇل (~ ting, ~ ted, ~ ted) v. I

خساق. ② ئۆچۈرمەك.

n. ① كۆڭلەك، قىسقا كۆڭلەك. ② ئاياللار (blouse [blauz])
(نىڭ قىسقا) كۆڭلىكى.

n. ① قاتتىق زەربە، زەربە بېرىش (تەنگە يا- blow¹ [bləu])
كى روھقا).

v. (blown [bləun], blew [blu:]) blow² [bləu]
① پۈۈلسەك، چىقماق (شاھال). ② چالماق (گۈدۈك).

I. adj. ① كۆك، ھاۋارەڭ. ② بوز.
③ زەئىپ، غەمكىن. n. I ① كۆك، كۆك رەڭ. ② ھاۋا رەڭ.

n. I ① تىك يار، قىيا. bluff [blaf]
I. adj. ① تىك، ② تۈز.

n. I ① خاتالىق، زور خاتالىق. blunder ['blʌndə]
② بىپەرۋالىق، بىخەستىلىك. v. II ① خاتالاشماق، خاتالىق

ئۆتكۈزمەك. ② قالايمىقان ئۇرۇلماق.
adj. ① قاشاڭ، ئۆتمەس، گال. blunt [blʌnt]
② قوپال، توك، قاتتىق.

v. I ① خىجىل بولماق، يۈزى قىزارماق. blush [blʌʃ]
v. II ① خىجىللىق، يۈزى قىزىرىش، ئۇيىلىش.

n. I ① تاختاي، كارتون. ② چىقىش. board [bo:d]
(ئايروپىلان، پويىز پاراخوت، ماشىنا قاتارلىقلارغا).

v. II ① تاختاي بىلەن ياپماق، ياپماق. ② تاماق بەرمەك،
تاماق يېمەك. ③ چىقماق (ئايروپىلان، پويىز، پاراخوت، ماشىنا
قاتارلىقلارغا).

n. ياتاقلىق مەكتەپ، boarding-school ['bo:dɪŋsku:l]
ياتاقخانىسى بار مەكتەپ.

n. ماختانماق. boast [bəʊst]
ماختىنىش.

adverb ① ئېچىنىپ، ئازابلاندىمۇ، ئېچىنىغان **bitterly** ['bitəli] ھالدا؛ ئازابلانغاندەك. ② جاپا - مۇشەققەت بىلەن، جاپا - لىق.

bitterness ['bitənɪs] - ئازاب - زۇلۇم. جەبىر - كۈلپەت، ئوقۇبەت.

black [blæk] **I** ① قارا، قاراڭغۇ، زۇلمەت. ② غەم - كىن، خاپا. ③ ياۋۇز، مۇدەھىش قەبىھ. **I** ① قارا، قارا رەڭ. ② قارا بوياق ماتېرىياللىرى. ③ نېگىر، قارا تەنلىك. **II** ① قارا قىلماق، قارا بولماق، قاراڭغۇلاش - قاق، قاراڭغۇلاشتۇرماق. ② قارا مايدا مايلىماق (ئايانغى).

blackbird ['blækbɜːd] ① بۇلبۇل. ② تاغ قۇشقىچى.

blackboard ['blækbɔːd] ① دوسكا، قارا تاختاي.

blacken ['blæk(ə)n] ① قاراڭغۇلاشماق؛ قاراڭغۇلاشتۇرماق. ② (بىراۋانسىڭ) يامان گېپىنى قىلماق، غەيۋەت قىلماق.

blackguard ['blækgɑːd] ① ئۇششۇق. ② لۇكچەك.

blackness ['blæknɪs] ① قارا، قارا رەڭ. ② دىمىق، تۇ - تۇق (ھاۋا). ③ قارا نىيەت، خەتەرلىك.

blacksmith ['blæksmiθ] ① تۆمۈرچى.

blade [bleɪd] ① پىچاق بىسى، بىس. ② بىرتۇا، تىخ. ③ يوپۇرماق.

blame [bleɪm] **I** ① ئەيىبلەش، ئەيىپ، قۇسۇر. ② جاۋابكارلىق. **I** ① ئەيىبلەش، ئەيىپسىز، بىگۇمان، گۇمانسىز.

blameless ['bleɪmlɪs] ① ئەيىپسىز، بىگۇمان، گۇمانسىز.

blanch [blɑːntʃ] ① ئاقارماق، ئاقارتماق.

bland [blænd] **adj.** ① مۇلايىم. ② يۇمشاق. ③ ئىللىق (ھاۋا كېلىمات).

blank [blæŋk] **I** ① ئاق قالغان (كىتاب). دەپتەرلەر. ② بوش، قۇرۇق. **I** ① ئاق قالغان جاي، بوش (دىكى).

blanket ['blæŋkit] n. يۈك ئىدىيال؛ كىگىز.

blast [bla:st] n. ① بىر دەم، بىر پەس، بىر مەھەل. I

② ئاۋاز. (نەي، سۇناي قاتارلىقلارنىڭ). ③ شامالدىتىش،

شامال چىقىتىش. ④ پارتلاش، ئېتىلىش. v. ① پارت

لاتماق. ② ۋەيران قىلماق، دەپسەندە قىلماق، غازاڭ قىلماق.

blazz [bleiz] n. يالقۇن، نۇر، يانغىن. v. ① كۆيمەك، كۆي

دۈرمەك. ② يانماق، ياندۇرماق، يورۇتماق.

bleach [bli:tʃ] v. ئاقارماق، ئاقارتماق.

bleat [bli:t] n. (قوي، موزاي قاتارلىقلارنىڭ) مۆرەش ئاۋا. -

زى. v. مۆرىمەك؛ مەزىمەك.

bleed [bli:d] v. (bled, bled [bled]).

قان ئالماق، قان چىقارماق.

blemish ['blemiʃ] n. ① كەمچىلىك، نۇقسان قۇسۇر. I

② داغ. v. ① نۇقسان تاپماق، قۇسۇر تاپماق، چاتاق چى

قارماق. ② داغ چۈشۈرمەك.

blend [blend] v. (blent, ~ed; blent [blent], ~ed). I

① ئارىلاشماق، ئارىلاشتۇرماق. ② لايىقىدا بولماق، لايىقلاش

تۇرماق. n. ئارىلاشما.

bless [bles] v. (blest, ~ed; blest [blest], ~ed).

① تىلىمەك، بەخت تىلىمەك (خۇدادىن). ② مېنى تىلەپ بول

ماق.

blessing ['blesiŋ] n. تىلەش، بەخت تىلەش، دۇئا قىلىش،

دۇئا - تەلپ قىلىش.

blest [blest] v. → bless.

blew [blu:] v. → blow.

blind [blaɪnd] n. ① قارىغۇ، كۆز. ② قارىغۇلارچە. I

n. پەردە. n. I

bid [bid] :bid, bidden ['bidn]; bid, bade [beid]) *v.* I
 ① بۇيرۇق قىلماق. ② باھا چىقارماق (ساتقاندا).
 ③ تەكلىپ قىلماق. ④ ئېيتىپ قويماق. ⑤ خوشلاشماق.
n. I ① باھا چىقىرىش. ② تەكلىپ قىلىش.

big [big] (biggest ['bigist], bigger ['bigo)) *adj.*
 ① چوڭ، يوغان، زور، كاتتا. ② مۇھىم.

bike [baik] *n.* ۋېلسىپىت.
bilateral [bai'leitərəl] *adj.* ئىككى تەرەپلىك، ئىككى ياق
 لىق، ئىككى تەرەپ، ئىككى تەرەپلىملىك، ئىككى يۈزلىم
 لىك: ~ agreement *a* ئىككى تەرەپ كېلىشىمى.

bill [bil] *n.* I ① تالون، ھېسابات تالونى. ② تىزىملىك
 (ئويۇن، سەي قاتارلىقلارنىڭ)، جەدۋەل. ③ ئېلان. ④ تەش
 ۋىق ۋارىقى. ⑤ قانۇن لايىھىسى. ⑥ تەكلىپ. ⑦ چەك.
 ⑧ ھۆججەت (سودا). ⑨ پۇل (ئامېرىكىدا). *n.* II
 قىلماق.

billiards ['biljədz] *n.* بىليارت؛ بىليارت ساغىسى.

billion ['biljən] *num.* 10 مىليارد.

billow ['biləu] *n.* ① (يېزىق تىلىدا) ئۆركەش، قايتىق دول
 قۇن. ② (كۆپلۈك ئىشلىتىلگەندە) دېڭىز.

bin [bin] *n.* ① ساندۇق. ② (يەرئاستى) ئىسكىلات.

bind [baɪnd] (*bound, bound* [baund]) *v.*
 ① باغلىماق، چىگ
 مەك. تاڭماق. ② تۈپلىمەك. (كىتاب). ③ جىيەك تۇتماق.
 ④ قاتماق، قېتىشماق.

binder - ['baɪndə] *n.* ① (كىتاب) تۈپلەش ئىشچىسى. ② يۈك
 تاق تاغغۇچى. ③ ئارغامچا. ④ يېپىشتۈرغۈچى خۇرۇچ.

biochemistry ['baɪəu'kɛmɪstri] *n.* بىئوخىمىيە.

biography [baɪ'ɒgrəfi] *n.* تەرجىمىھال، تەزكىرە.

biological [baɪə'lɒdʒɪkəl] *adj.* بىئولوگىيىلىك.

- biology [bai'ɒlədʒi] n. بىئولوگىيە.
- biophysics [ˈbaɪə(u)'fɪzɪks] n. بىئوفىزىكا.
- birch [bɜ:tʃ] n. ① قېيىن دەرىخى. ② قېيىن ياغىچى.
- bird [bɜ:d] n. قۇش، ئۇچار قانات.
- birth [bɜ:θ] n. ① تۇغۇلۇش، دۇنياغا كېلىش. ② كېلىپ چىقىش. ③ ئىجاد قىلىشقا باشلاش، ئىجاد قىلىش. ④ قانداشلىق.
- birthday ['bɜ:θdeɪ] n. تۇغۇلغان كۈنى.
- birthplace ['bɜ:θpleɪs] n. تۇغۇلغان جاي، (تۇغۇلغان) يۇرت، ۋەتەن.
- biscuit ['bɪskɪt] n. پىچىنە.
- bishop ['bɪʃɒp] n. باش روھانىي (خرىستىئان دىنىدا).
- bit¹ [bɪt] n. (ئۇيغۇر تىلىدا: ئازراق، بىر ئاز، ئازغىنا، بىر) of food bit ئازراق تائام / ~by~ بارا - بارا، پەيدىنپەي، ئاز-ئازدىن.
- bit² [bɪt] v. → bite.
- bite [baɪt] (bit, bitten ['bɪtn]) v. ① چىقىۋالماق (پاشا، بۈرگە قاتارلىقلار). ② چىشىمەك، چىشلىۋالماق. ③ ئېچىشماق، ئېچىشتۇرماق (ئادەمنىڭ تىلىنى). ④ چىرىمەك، چىرىتمەك. ⑤ قېتىشماق، قېتىشىپ قالماق، قېتىشتۇرماق. ⑥ (قارماققا بېلىق) ئېلىنماق. n. ① چىش. ② چىشلىۋېلىش. ③ چىقىش، چىقىۋېلىش. ④ چىرىتىش.
- bitten ['bɪtn] v. → bite.
- bitter [ˈbɪtə] adj. جاپا - مۇشەققەتلىك. ئازاب - ئوقۇبەت. ① ئېچىندىلىق. ② ئاچچىق، بەتتەم، قانغىنىق. ④ نارازى بولغان.

- ② يانمۇ - يان. ③ ...سىگە سېلىشتۇرغاندا.
besides [bi'saidz] *adv.* I يەنە كېلىپ، ئۇنىڭ ئۈستىگە،
 ...دىن سىرت، *prep.* II ...دىن تاشقىرى، ...دىن باشقا، ...دىن سىرت.
besiege [bi'si:dz] *v.* مۇھاسىرىگە ئالماق، قورشىماق، قور- شۇالماق.
besought [bi'so:t] *v.* → *beseech*.
bespatter [bi'spætə] *v.* ① لاي چاپچىرماق، لاي چاپچىرماق؛ بۇلغىماق. ② تۆھمەت قىلماق، بۆھتان چاپلىماق.
best [best] *adj.* I ← *good*. I ن. ئەڭ ياخشى، ئەلا. *adv.* II ← *well*. ② ئەڭ، ئىنتايىن، بەك.
bestial ['bestjəl] *adj.* رەھىمسىز؛ ھايۋانلارچە؛ قوپال.
bestiality ['besti'æliiti] *n.* رەزىل؛ رەزىللىك.
bestow [bi'stəu] *v.* ① بەرمەك، ئىنتام قىلماق. ② قويماق.
bestride [bi'straid] (*bestrid(den)*, *bestrode* [bi'strəud]) *v.* ① [bi'strid(n)] (ئاتقا) مىنىپ ئۆتمەك. ② ئاتلىماق، ئاتلاپ ئۆتمەك.
bestrid(den) [bi'stridn] *v.* → *bestride*.
bestrode [bi'strəud] *v.* → *bestride*.
bet [bet] *v.* (~(ted), ~ing) شەرتلەشمەك.
betake [bi'teik] (*betaken* [bi'teikən], *betook* [bi'tuk]) *v.* ① قوللانماق، ئىشلەتمەك (چارە، ئۇسۇل قاتارلىقلارنى). ② ...گە بارماق. || ~ oneself to ① ...گە بارماق. ② مۇراجىئەت قىلماق.
betaken [bi'teikən] *v.* → *betake*.
betook [bi'tuk] *v.* → *betake*.
betray [bi'trei] *v.* ① خائىنلىق قىلماق، ساتقۇنلۇق قىلماق، يۈز ئۆرۈمەك. ② ئاشكارا قىلىپ قويماق، بىلدۈرۈپ قويماق.

- ⑧ نامايان قىلماق، كۆرسەتمەك. *betrayal* [bi'tre(i)əl] *n.* خائىنلىق، خائىنلىق قىلىش، ئاسىيەت
 لىق، ئاسىيلىق قىلىش، ساتقىنلىق، ساتقىنلىق قىلىش.
betray [bi'treɪə] *n.* خائىن، ساتقىن، ئاسىيەت.
betroth [bi'traʊð] *v.* سۆز سالدۇرماق، چاي ئىچكۈزمەك (ئى)
 كاهلىنىش ئۈچۈن).
better ['betə] *good* ← *adj.* I
 well ← *adv.* II. يامان ئەمەس (نەرسە)
 لەر). *v.* IV. ياخشىلىماق، ياخشىلانماق.
between [bi'twi:n] *prep.* ...نىڭ ئوتتۇرىسىدا، ...بىلەن ...
 ...نىڭ ئوتتۇرىسىدا.
beverage ['bevərɪdʒ] *n.* ئىچىملىك.
beware [bi'weə] *v.* دىققەت قىلماق، ئېھتىيات قىلماق، پە-
 خەس بولماق.
bewilder [bi'wɪldə] ① ئازدۇرماق، قايىمۇقتۇرماق. ② تەڭ-
 لىكتە قالدۇرماق.
bewildment [bi'wɪldmənt] *n.* قايىمۇقۇش، قايىمۇقتۇرۇش.
beyond [bi'jɒnd] *prep.* I ① نېرىسىدا، نېرىقى تەرەپتە.
 ② (ۋاقىتنى كۆرسىتىدۇ) ...دىن كېيىن: ~ nine o'clock
 سائەت توققۇزدىن كېيىن. ③ (دائىرىنى كۆرسىتىدۇ) ...
 ...دىن تاشقىرى؛ ...دىن يۇقىرى؛ ...دىن ئارتۇق:
 The book is ~ me. / كۈتمىگەن يەردىن / ~ expectation
 بۇ كىتابنى كۆرۈپ چۈشىنەلمەيمەن / ~ hope
 ...دىن سىز. ④ ...دىن سىرت. ...دىن باشقا.
adv. I يىراققا، يىراققا؛ ئۇ ياققا، ئۇ ياققا.
bible ['baɪbl] *n.* ئىنجىل (دىنىي كىتاب).
bicycle ['baɪsɪkl] *n.* ۋېلېسىپىت.
v. I ۋېلېسىپىتكە مىنىمەك.

beholder [bi'həʊldə] *n.* تاماشىبىن.

being ['bi:ɪŋ] *v.* I be ←

n. II ① كىرىش. ② مەۋجۇدىيەت، ھاياتلىق.

belated [bi'leɪtɪd] *adj.* كېچىككەن، كېچىكتۈرۈلگەن، كەچ قالغان، كەچكى.

belch [beltʃ] *v.* II كېكىرمەك.

belief [bi'li:f] *n.* ① ئىشەنچ، ئېتىقاد.

believe [bi'li:v] *v.* ① ئىشەنمەك، ئېتىقاد قىلماق. ② دەپ... قارىماق، دەپ بىلمەك. in ~ ئىشەنمەك، ئىشەنچ باغلىماق.

believer [bi'li:və] *n.* ئىشەنگۈچى، چوقۇنغۇچى.

bell [bel] ① قوڭغۇراق، جاڭ. ② قوڭغۇراق ئاۋازى.

bellboy ['belbɔɪ] *n.* كۈتكۈچى، مۇلازىم (ئەر).

beliow ['beləʊ] *v.* I ① ھۆركىرىمەك (بۇقا). ② گۈركىرىمەك.

(شامال) *n.* II ① ھۆركىرىش. ② گۈركىرىش.

bellows ['beləʊz] *n.* شامال ساندۇقى.

belly ['belɪ] *n.* ① قورساق. ② ئاشقازان.

belong [bi'lɒŋ] *v.* تەئەللۇق بولماق، قاراشلىق بولماق، مەنسۇپ بولماق، تەۋە بولماق، تەۋە بولماق، قارىماق (مەلۇم كىشىگە).

belongings [bi'lɒŋɪŋz] *n.* (ئۆزىگە قاراشلىق) مۈلۈك.

beloved [bi'lʌvd, bi'lʌvɪd] *adj.* جۈملىدە كېسىم خەۋەر بولۇپ

كەلسە [bi'lʌvd]، سۈپەت بولۇپ كەلسە [bi'lʌvɪd] دەپ ئو-

قۇلىدۇ (سۆيۈملۈك، ھۆرمەتلىك، قەدىرلىك، ھۆرمەتكە لايىق،

قەدىرلەشكە ئەرزىيدىغان).

below [bi'ləʊ] *prep.* ئاستىدا، تۆۋەندە، پەستە، ...دىن تۆۋەن.

belt [belt] *v.* II ① باغ، بەلباغ. ② «مېخانىكا» كەمەر.

تاسما باغلىماق، چىگمەك.

bench [bentʃ] *n.* ئۇزۇن ئورۇندۇق.

bend [bend] *v.* I (bent, bent [bent]) ئەگمەك، ئېگىل

مەك. ② بويىسۇنماق، باش ئەگمەك. قايىل بولماق. n. I
دوناي، ئەگمەچ.

beneath [bi'ni:θ] prep. & adv. ... سىنىڭ ئاستىدا؛ تېگىدە.

benediction [ˈbeni'dɪkʃən] n. ① دۇئا، دۇئا - تەلپ، دۇئا - تەلپ قىلىش ② پاتىھە؛ پاتىھە ئوقۇش.

benefactor [ˈbenɪfæktə] n. ياخشىلىق قىلغۇچى. شاپائەتچى.

beneficial [benɪ'fɪʃəl] adj. پايدىلىق.

benefit [ˌbenɪ'fɪt] n. I ① پايدا، مەنپەئەت. ② شاپائەت. ③ ياردەم، نەپقە، نەپ. v. I نەپ ئالماق، ھايان

تاپماق.

benevolence [bi'nevələns] n. ئىلتىپات، ئىلتىپات قىلىش، مەرھەمەت، مەرھەمەت قىلىش.

benevolent [bi'nevələnt] adj. مېھرىبان، رەھىمدىل.

bent [bent] v. → bend.

benzene [ˈbenzi:n] n. بېنزول «خىمىيە».

bereave [bi'ri:v] v. (bereft [bi'reft], bereaved [bi'ri:vəd]) مەرۇم بولماق، قولدىن بېرىپ قويماق.

bereavement [bi'ri:vmənt] n. ① جۇدالىق. ② مۇسبەت، ئۆلۈم - يېتىم.

bereft [bi'reft] v. → bereave.

berry [ˈberi] n. شىرنىلىك مېۋىلەر.

berth [bɜ:θ] n. كارىۋات (ياتاق ۋاگون. ياتاق كايوتا، ياتاق بۆلمە قاتارلىقلاردىكى).

besech [bi'si:tʃ] v. (besought, besought [bi'sɔ:t]) ئۆتۈنۈپ سورىماق، ئۆتۈنمەك، يېلىنماق، يالۋورماق.

beset [bi'set] v. (beset, beset [bi'set]) قورشاپ ھۇجۇم قىلماق.

beside [bi'saɪd] prep. ① ... نىڭ قېشىدا، ... نىڭ يېنىدا.

bedclothes [ˈbedkləʊðz] n. (كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ) كارىۋاتقا سالىدىغان بۇيۇملار، سېلىنجا، كىرىلىك، ئەدىيال، ياستۇق قاتارلىقلار.

bedeck [biˈdek] v. بەزىمەك، بەزىلەمەك؛ ياسىماق، ياسالماق.

bedroom [ˈbedrʊm] n. ياتاق، ياتاقخانا.

bedtime [ˈbedtaɪm] n. ئۇخلاش ۋاقتى، ياتار چاغ.

bee [bi:] n. ① ھەسەل ھەرىسى. ② ئالدىراش ئادەم.

beech [bi:tʃ] n. قارا قېيىن دەرىخى.

beef [bi:f] n. كالا گۆشى.

bee-house [ˈbi:hʌʊs] n. پىۋىخانا.

bee-master [ˈbi:mɑːstə] n. ① ھەسەل ھەزە باققۇچى، ھەسەل ھەرىچى. ② ھەسەل ھەرىچىلىك مۇتەخەسسسى.

been [bi:n] v. → be

beer [biə] n. پىۋا.

beet [bi:t] n. قىزىلچا.

beetle [ˈbi:tl̩] n. قوڭغۇز.

befall [biˈfɔ:l] v. (befallen [ˈbiːfɔ:lən], befall [biˈfɛl]) يۈز بەرمەك، ئۇچراتماق؛ توغرىلىماق.

before [biˈfɔ:] prep. I (ۋاقىتنى كۆرسىتىدۇ) سىدىن بۇرۇن؛ ...نىڭ ئالدىدا؛ ...كىچە (گىچە): Come ~ ten o'clock. سائەت ئوندىن بۇرۇن كېلىڭ.

before conj. I سىدىن بۇرۇن؛ ...نىڭ ئالدىدا؛ I must finish my work ~ I go home. ئۆيگە قايتىشتىن بۇرۇن ئىشنى تۈگىتىشىم كېرەك.

beforehand [biˈfɔ:hænd] adv. ئالدىنلا.

befriend [biˈfrend] v. ① دوستلۇق قىلماق، دوستلۇق مۇئا. ② ياردەملەشمەك، ياردەمدە بولماق. ③ ئېتىبار بەرمەك.

① دوستلۇق قىلماق، دوستلۇق مۇئا. ② ياردەملەشمەك، ياردەمدە بولماق. ③ ئېتىبار بەرمەك.

① دوستلۇق قىلماق، دوستلۇق مۇئا. ② ياردەملەشمەك، ياردەمدە بولماق. ③ ئېتىبار بەرمەك.

① دوستلۇق قىلماق، دوستلۇق مۇئا. ② ياردەملەشمەك، ياردەمدە بولماق. ③ ئېتىبار بەرمەك.

① دوستلۇق قىلماق، دوستلۇق مۇئا. ② ياردەملەشمەك، ياردەمدە بولماق. ③ ئېتىبار بەرمەك.

① دوستلۇق قىلماق، دوستلۇق مۇئا. ② ياردەملەشمەك، ياردەمدە بولماق. ③ ئېتىبار بەرمەك.

① دوستلۇق قىلماق، دوستلۇق مۇئا. ② ياردەملەشمەك، ياردەمدە بولماق. ③ ئېتىبار بەرمەك.

① دوستلۇق قىلماق، دوستلۇق مۇئا. ② ياردەملەشمەك، ياردەمدە بولماق. ③ ئېتىبار بەرمەك.

① دوستلۇق قىلماق، دوستلۇق مۇئا. ② ياردەملەشمەك، ياردەمدە بولماق. ③ ئېتىبار بەرمەك.

① دوستلۇق قىلماق، دوستلۇق مۇئا. ② ياردەملەشمەك، ياردەمدە بولماق. ③ ئېتىبار بەرمەك.

① دوستلۇق قىلماق، دوستلۇق مۇئا. ② ياردەملەشمەك، ياردەمدە بولماق. ③ ئېتىبار بەرمەك.

① دوستلۇق قىلماق، دوستلۇق مۇئا. ② ياردەملەشمەك، ياردەمدە بولماق. ③ ئېتىبار بەرمەك.

- beg [beg] تىلەمە، پىچىلىك، تىلەمەك، تىلەمەك (~ging, ~ged, ~ged) v.
 قىلماق. ② تەلەپ قىلماق.
- begin [bi'gæn] v. ← begin
- begger ['bege] تىلەمچى، قەلەندەر. n.
- begin [bi'gin] ؛ begun [bi'gæn] ؛ began [bi'gæn]) v.
 (beginning [bigini]) باشلىماق، باشلانماق، تۇتۇش قىلماق،
 كىرىشمەك.
- beginner [bi'ginə] شاكىرت، يېڭى ئۆگەنگۈچى، (بىرەر ئىشنى) يېڭىدىن باشلىغۇچى. n.
- beginning [bi'gini] باشلىنىش، مەنبەئە.
- begone [bi'gɔn] int. يوقال، كۆزۈمدىن يوقال.
- begrudge [bi'grʌdʒ] v. ① ھەسەت قىلماق. ② قىزغانماق. ③ بېخىللىق قىلماق.
- beguile ['bigail] v. ① قىزىقتۇرماق، قايىمۇقتۇرماق، ئازدۇرماق. ② ئىچ پۇشۇقنى چىقارماق، بىكار تۇتكۈزمەك (ۋاقتىنى).
- begun [bi'gʌn] v. → begin
- behalf [bi'ha:f] n. مەنپەئەت؛ پايدا.
- behave [bi'heiv] v. ① كۆرسەتمەك، بىلدۈرمەك. ② ئايلانماق، ئايلاندۇرماق (ماشىنا قاتارلىقلارنى).
- behavio(u)r [bi'heivjə] n. ① قىلىق، ھەرىكەت، يۈرۈش - تۈرۈش؛ مۇئامىلە. ② (ماشىنا قاتارلىقلارنىڭ) يۈرۈش ئەھۋالى، ھەرىكەتلىنىش ئەھۋالى.
- behead [bi'hed] v. كاللىسىنى ئالماق، بېشىنى ئۈزۈمەك.
- beheld [bi'held] v. ← behold
- behind [bi'haind] prep. I ئارقىدا، كەينىدە، ئارقىغا، كەينىگە، ئارقىدىن، كەينىدىن. a. & v. II ئارقىدا، كەينىدە، ئارقىدىن (خىزمەتتە).
- behold [bi'hould] v. (beheld, beheld [bi'held]) دىققەت قىلماق، بايقىماق، كۆرۈمەك، سەزمەك.

He is working. ئۇ ئىشلەۋاتىدۇ. ② پېئىلنىڭ ئۆتكەن زامان سۈپەتداش شەكلى بىلەن بىرگە كېلىپ، مەجھۇل دەرىجە شەكىللىنىدۇ): The letter was written yesterday. بۇ خەت تۈنۈگۈن يېزىلغان. ③ ئاساسىي پېئىلنىڭ ئىنقىسەت شەكلى بىلەن بىرگە كېلىپ، مەجبۇرىيەت، ۋەزىپە، مەقسەت، ئوي - پىكىر، ۋەدە، كېلىشىم ۋە ئىمكانىيەت قاتارلىق ئۇقۇملارنى بىلدۈرىدۇ): We are to meet at the school gate. بىز مەكتەپ دەۋرۋازىسى ئالدىدا كۆرۈشىدىغان بولىدۇق.

n. دېڭىز باھىلى؛ كۆل بويى. beach [bi:tʃ]
 n. ① ئۇرۇش ئوتى، بەلگە ئوتى. ② بەلگە، beacon ['bi:k(ə)n]
 كۆرسەتكۈچ بەلگىسى (قاتناشنىڭ). ③ چارلاش بەلگىسى.
 ④ چېگرا بەلگىسى.

n. ① مارجان. ② سۇ تامچىسى. bead [bi:d]
 n. تۇمشۇق (قۇش ۋە ھايۋاناتلارنىڭ). beak [bi:k]
 n. I ① ياغاچ، لىم، تۇۋرۇك. ② ساپاق، ساپ، beam [bi:m]
 دەستە. ④ خۇش چىراي، كۈلكە چىراي. v. I ① نۇر چاچماق؛ قىزىماق. ② كۈلمەك. ③ ئاڭلاتماق (رادىئو).

n. پۇرچاق. bean [bi:n]
 n. ① ئېيىق. ② دۆت ئادەم، كالۋا ئادەم. bear¹ [beə]
 v. (borne [bɔ:n] 'bore [bɔ:]) ① قوللىماق. bear² [beə]
 ② ئۈستىگە ئالماق، زىمىنىگە ئالماق. ③ چىدىماق، بەرداشلىق بەرمەك. ④ تۇغماق (ئۆتكەن زامان سۈپەتداش شەكلى born بولۇپ كېلىدۇ).

n. ساقال. beard [biəd]
 v. ad. كوسا (ساقالسز). beardless ['biədli:s]
 n. ① خەت توشۇغۇچى، خەتچى. ② بايراقدار، bearer ['beərə]
 بايراقچى. ③ مېۋىلىك دەرەخ.
 n. ① يۈرۈش - تۇرۇش؛ قامەت؛ تەقى - bearing ['beəriŋ]

- تۇرق. ② مۇناسىۋەت، ئالاقە. ③ (كۆپلۈك ئىشلەتمىگەندە).
 نشان؛ جەھەتتە تەرەپ. ④ قازان «مېخانىكا».
- n.** ① ھايۋان. ② ياۋۇز ئادەم، ۋەھشى ئادەم، **beast** [bi:st] زالىم.
- n.** ياۋايىلىق؛ ئۇياتسىزلىق، بىشەدە بىلىك. **beastliness** [bi:stlinis]
- adv.** ياۋايى؛ قوپال، ئۇياتسىز. **beastly** ['bi:stli]
- v. I** (~، ~en ['bi:tn]) قاقماق، چەكمەك؛ سوقماق **beat** [bi:t]
- (يۈرەك)؛ چالماق ② يەغمەك، مەغلۇپ قىلماق. **n. II** ① ئۇ-
 رۇش؛ سوقۇش (يۈرەك). ② زەربە.
- v. I** ← **beat** **beaten** ['bi:tn]
- adj. I** ① زەربە يېگەن، مەغلۇپ بولغان، يېڭىلىگەن. ② يا-
 رىلانغان.
- adj.** چىرايلىق، گۈزەل، كېلىشكەن. **beautiful** ['bju:təful]
- v.** بېزىمەك، بېزەلمەك ياسىماق، ياساتماق؛ **beautify** ['bju:tifai]
- گۈزەللەشمەك، گۈزەللەشتۈرمەك.
- n.** ① گۈزەللىك؛ لاتاپەت. ② چىراي، ھۆسۈن. **beauty** ['bju:ti]
- ③ كېلىشكەن ئادەم. ④ چىرايلىق نەرسىلەر.
- v.** ← **become** **became** [bi'keim]
- conj.** (سەۋەب ۋە ئاساسلىنىشىنى كۆرسىتىش) **because** [bi'koz]
- تېپ، سىملىقى ئۈچۈن، ...سەۋەبتىن، چۈنكى دېگەنگە ئوخ-
 شاش سۆزلەر بىلەن ئىپادىلىنىدۇ): He didn't come
 ~he was ill. ئۇ كېسەل بولۇپ قالغانلىقى ئۈچۈن كېلەلمىدى.
- v.** ① باش لىڭشىتماق. ② ئىشارە قىلماق **beckon** ['bek(ə)n]
- (قول بىلەن).
- v.** (become·became [bi'keim]) ① بولماق، **become** [bi'kʌm]
- بولۇپ كەلمەك، ئايلانماق. ② لايىق كەلمەك.
- n.** ① كارىۋات. ② (دەريا) قىنى. ③ كۆچەتخانا. **bed** [bed]
- n.** (ئامېرىكا تىلىدا) چۇسا؛ بۈرگە. **bedbug** ['bedbʌg]

- bashful** ['bæʃfʊl] *adj.* تارتىنچاق، ئۇياتچان.
- bashfulness** ['bæʃfʊlnɪs] *n.* ئۇياتچانلىق، تارتىنچاقلىق.
- basic** ['beɪsɪk] *adj.* ① ئاساسىي، ئاساسلىق، توپ، ئېگىزلىك. ② ئىشقارلىق «خىمىيە».
- basin** ['beɪsɪn] *n.* ① داس. ② ئويمانلىق. ③ ۋادا (دەريانىڭ). ④ كۆلچەك.
- basis** ['beɪsɪs] *n.* (كۆپلۈكى: bases ['beɪsɪz]) ① ئاساس. ② ئاساسلىنىش.
- bask** [bɑːsk] *v.* ① ئاپتاپ ئىسنىماق. ② ئاپتاپقا سالىماق.
- basket** ['bɑːskɪt] *n.* ① سېۋەت. ② زەمبىل.
- basketball** ['bɑːskɪtbɔːl] *n.* ۋاسكېتبول.
- bass** [beɪs] *adj. I.* تۆۋەن ئاۋازلىق. ① ئەرلەرنىڭ تۆۋەن ئاۋازى. ② تۆۋەن ئاۋازلىق چالغۇ ئەسۋابلىرى.
- bastard** ['bæstəd] *n. I.* نىكاھسىز تۇغۇلغان بالا. *adj. I.* ① نىكاھسىز تۇغۇلغان. ② ناپاك. ③ يالغان. ياسالما.
- bat¹** [bæt] *n. I.* پالاق. *v. I.* (~ting, ~ted, ~ted) توپنى ئۇرماق.
- bat²** [bæt] *n.* شەپەرەڭ (ھايۋانات).
- bath** [bɑːθ] *n.* (كۆپلۈكى: baths [bɑːθz]) ① يۇيۇنۇش، سۇغا چۆمۈلۈش. ② مونچا. ③ ۋاننا.
- bathe** [beɪð] *v.* ① يۇيۇنماق، سۇغا چۆمۈلمەك، سۇ ئۈزۈمەك. ② چىلىماق، نەمدىمەك، ھۆللىمەك.
- bathroom** ['bɑːθrʊm] *n.* مونچا، سەررەپ.
- battalion** [bə'tæljən] *n.* باتالىيون (ھەربىي).
- batter** ['bætə] *v. I.* قالايمىقان ئۇرماق، قاتتىق ئۇرماق. قاتتىق ئۇرۇلماق. *n. II.* توپچى، توپ ئۇرغۇچى.
- battery** ['bætəri] *n.* باتارىيە.
- battle** ['bætl] *n. I.* (ئادەتتىكى) ئۇرۇش، جەڭ.

v. I ئۇرۇش قىلماق، جەڭ قىلماق.

battlefield ['bætlfi:ld] n. جەڭ مەيدانى.

battleship ['bætlʃip] n. ئۇرۇش كېمىسى، جەڭ كېمىسى.

baulk = balk.

bay [bei] n. قولتۇق (دەرياء دېڭىزلارنىڭ).

bazaar, bazar [bə'zɑ:] n. بازار.

bazooka [bə'zu:kə] n. <ھەربىي> خوجىھەنتۇڭ.

B.C = Before Christ مىلادىدىن ئىلگىرى.

be [bi:,bi] v. I ① بولسا، بولماق. ② مەۋجۇت بولماق.

③ تۇغۇلماق.

am [æm,əməm] be نىڭ بىرىنچى شەخس بىرلىك ھازىرقى

زامان شەكلى.

are [ɑ:,ɑ:ə] be نىڭ ئىككىنچى شەخس بىرلىك ۋە كۆپلۈك

ھازىرقى زامان شەكلى.

is [iz,zs] be نىڭ ئۈچىنچى شەخس بىرلىك ھازىرقى زامان

شەكلى.

was [wɔz,wəz,wz] be نىڭ بىرىنچى ۋە ئۈچىنچى شەخس

بىرلىكىنىڭ ئۆتكەن زامان شەكلى.

were [wə:,wə] be نىڭ كۆپلۈك ۋە ئىككىنچى شەخس بىرلىك

نىڭ ئۆتكەن زامان شەكلى.

being [bi:ɪŋ] be نىڭ ھازىرقى زامان سۈپەتداش شەكلى.

been [bi:n,bin] be نىڭ ئۆتكەن زامان سۈپەتداش شەكلى.

aren't [ɑ:nt] = are not.

Isn't ['iznt] = is not.

wasn't ['wɔznt] = was not.

weren't [wə:nt] = were not.

aux.v. I ① (ئاساسىي پېئىلنىڭ ھازىرقى زامان سۈپەتداش

شەكلى بىلەن بىرگە كېلىپ داۋام تۇس شەكىللىنىدۇ):

- bank² [bæŋk] n. I بانكا.
- banker [ˈbæŋkə] v. I بانكىغا پۇل ئامانەت قويماق.
- n. I بانكىچى، بانكا ئىگىسى؛ (چەت ئەلدە) بانكا ئىشلىرى بىلەن شۇغۇللانغۇچى.
- bankrupt [ˈbæŋkrəpt] n. I ① قەرزدار. ② ۋەيرانە.
- v. I ① قەرزدار بولماق. ② ۋەيران بولماق.
- banner [ˈbænə] n. بايراق، كۆندىلەك پىلاكات.
- banquet [ˈbæŋkwɪt] n. زىياپەت.
- bar [bɑː] n. I تال، پارچە، دانە (ئومۇمەن ئىنچىكە ۋە سو- زۇنچاق نەرسىلەرنى كۆرسىتىدۇ). ② تاقاق، دەم، تاياق، توسۇق. ③ قاۋاقخانا. v. I (ring, red, red) توسماق.
- barb [bɑːb] n. تىكەن، ئەتتىكەن.
- barbarian [bɑːˈbæriən] n. I ۋەھشىي ئادەم. قوپال ئادەم، مەدەنىيەتسىز ئادەم. adj. I ياۋۇز، ۋەھشىي، قوپال.
- n. ① ۋەھشىيلىك، ياۋۇزلۇق. ② قوپال barbarism [ˈbɑːbərɪzəm] لىق، مەدەنىيەتسىزلىك.
- barbarity [bɑːˈbærɪti] n. ۋەھشىيلىك، ياۋۇزلۇق. ② قوپاللىق، مەدەنىيەتسىزلىك، بىلىمسىزلىك.
- barbarous [ˈbɑːbərəs] adj. ① مەدەنىيەتسىز، نادان. ياۋايى، ۋەھشىي. ② ئەدەبىسىز، قىلىقسىز، قوپال.
- barber [ˈbɑːbə] n. ساتراش.
- bard [bɑːd] n. غەزەلخان، ناخشىچى.
- bare [beə] adj. I ① يالىڭاچ، يالاڭ، ئوچۇق. ② قۇرۇق، ئۈسكۈنىسىز، جاھازىسىز. ③ ئاران، بىر ئامال قىلىپ. v. I ئاشكارىلىماق.
- barefaced [ˈbeəfeɪst] adj. ئۇياتسىز، نومۇسىز، شەرمەندە.
- barefoot [ˈbeəfʊt] adj. I يالىڭاياق.

adv. I يالڭاياق، يالڭاياق ھالدا.

adv. ئاران، زورمۇ - زور، بىر ئامال قىلىپ. *barely* ['bɛəli]

n. I توختام، كېلىشىم؛ سودا. ② توختام *bargain* ['bɑ:ɡɪn]

قىلىنغان مال، پۈتۈشكەن مال. ③ ئەرزان مال، باھاسى چۈ-

شۈرۈلگەن مال. *v.* I سودىلاشماق، شەرت قويماق: ~ for

مۆلچەرلىمەك. پەرز قىلماق.

n. سودىگەر، تىجارەتچى. *bargainer* ['bɑ:ɡɪnə]

n. قوۋزاق. *bark*¹ [bɑ:k]

n. I ھاۋىشنىش (ئىتلارنىڭ). *bark*² [bɑ:k]

v. I ھاۋىشماق (ئىتلارنىڭ).

n. ئارپا. *barley* ['bɑ:li]

n. ① ئاشلىق ئامبىرى، ساڭ. ② قوتان، ئېغىل. *barn* [bɑ:n]

n. بارومېتر. *barometer* [bə'rɒmɪtə]

n. بارون (فېئوداللىق مەنەپىنىڭ بىر خىلى). *baron* ['bærən]

n. (دائىم كۆپلۈك ئىشلىتىلىدۇ) بارگاھ، قارار گاه (ھەربىي)

barracks ['bærəks]

adj. ① تاقىر، قاقاس، ئۈنۈمسىز. ② مېۋىسىز. *barren* ['bærən]

③ پايدىسىز، نەتىجىسىز، مەنسىز.

n. I توسقۇنلۇق، پۈتلىكاشاڭ. *v.* I *barricade* [ˌbæri'keɪd]

توسماق، توسقۇنلۇق قىلماق، پۈتلىكاشاڭ بولماق.

n. كىرىش ئىشىكى. ② رېشاتكا، توسۇق. *barrier* ['bæriə]

③ توسالغۇ، پۈتلىكاشاڭ.

n. I بازىسى؛ ئاساس، ئۇل. *base* [beɪs]

v. I ...نىڭ ئاساسىغا قۇرماق (تىكلەمەك).

adj. ئاساسسىز، سەۋەبسىز. *baseless* ['beɪslɪs]

n. ① ئاساس. ② ئەڭ ئاستىدىكى *basement* ['beɪsmənt]

قەۋەت، ئەڭ تۆۋەن قەۋەت. ③ يەر ئاستى ئۆي. ④ گەمە.

n. → *basis*. *bases* ['beɪsɪz]

- baker ['beikə] n. ① بولكىچى. ② ئاۋاي.
- bakery ['beikəri] n. ① بولكىخانا. ② ئاۋايخانا.
- balance ['bæləns] n. I ① تارازا، مىزان، ② بالانس. v. I تەڭپۇڭلاشتۇرماق، تارتماق (تارازىدا).
- balancer ['bælənsə] n. ① تارازا. ② تەڭپۇڭ، تەڭپۇڭلۇق. ③ مۇۋازىنەت.
- balcony ['bælkəni] n. بالكون.
- bald [bɔ:ld] adj. ① يالڭاچ. ② قۇرۇق. ③ تەمسىز. ④ تاقىر (باش).
- bale [beil] n. I تاي (تايلاپ تېڭىلغان نەرسىلەر). بولاق، تېڭىق، يېشىك. v. I تايلىماق، تاڭماق.
- balk, baulk [bɔ:k] n. I توساق، توسالغۇ، توسقۇنلۇق. v. I ① توسقۇنلۇق قىلماق، توسالغۇ بولماق. ② (ئات قاتارلىقلار) توختىۋالماق، ماڭماي تۇرۇۋالماق.
- ball¹ [bɔ:l] n. ① توپ. ② شارىمان نەرسىلەر. ③ توپ مۇسابىقىسى. ④ ئوق.
- ball² [bɔ:l] n. تانسا.
- ballad ['bæləd] n. خەلق ناخشىسى، خەلق قوشىقى.
- ballet ['bælei] n. بالېت.
- ballet - dancer ['bæl(e)ɪ dɑ:nɜ:s] n. بالېت ئۇسسۇلچىسى.
- ballistic [bə'listik] adj. (ھەربىي) باللىستىك.
- balloon [bə'lu:n] n. شار.
- ballot [bælət] n. سايلام بېلىتى. ② ئاۋاز بېرىش، ئاۋازغا قويۇش، سايلاش. v. I ئاۋاز بەرمەك، ئاۋازغا قويماق.
- ballot - paper ['bælət'peɪpə] n. سايلام قەغىزى، سايلام بېلىتى.
- balm [bɑ:m] n. ① خۇش پۇراق مەلھەم. ② ئاغرىق توختىتىدۇ. ③ دىغان دوزا. ④ تەسەللى.

- bamboo [bæm'bu:] n. بامبۇك.
- ban [bæn] v. I (~ ning ، ~ ned ، ~ ned) مەنئى
قىلماق، توسماق، چەكلەش.
n. مەنئى قىلىش، توسۇش، چەكلەش. مەنئى قىلىنىش،
توسۇلۇش، چەكلەنىش.
- banana [bə'na:nə] n. بانان
- band [bænd] n. ① باغ، بوغقۇچ. ② دۇي. ③ گۈرۈھ.
④ مۇزىكا دۇيى. I. ① بوغقۇچ بىلەن چىگمەك. ② بىرلەش-
مەك، ئىتتىپاقلاشماق.
- bandage ['bændidʒ] n. بىنت، بانداژ (جاراھەت تاكىدىغان
داكا).
- bandit ['bændit] n. باندەت، قاراقچى.
- bandy ['bændi] v. ① ئېيتىشماق، بىر بىرىگە ئېيتماق.
⑤ (توپ قاتارلىقلارنى) تاشلىماق، تاشلاشماق، ئات-
ماق، ئېيتىشماق. ③ گەپ تارقىتىش. || ~ words with sb
بىراۋ بىلەن تاكالاشماق.
- bane [bein] n. ① زەھەر. ② ئاپەت.
- baneful ['beɪnfʊl] adj. ① ھالاكەتلىك، ھالاكەتكە ئېلىپ
بارىدىغان. ② زەھەرلىك.
- bang [bæŋ] n. I ئۇرۇش، ئۇرۇلۇش، تاراقلاش، تاراقلىتىش
(ئىشك). I. ① ئۇرماق، ئۇرۇلماق، تاراقلىماق، تاراقلىتىش،
تاقىلىشماق، تاقىلدىن تاقىش.
- banish ['bæniʃ] v. ① قوغلىماق، قوغلاپ چىقارماق، چېگرىدىن
قوغلاپ چىقارماق. ② چىقىرىۋەتمەك. يەغمەك. يوقاتماق،
تۈگەتمەك.
- banishment ['bæniʃmənt] n. قوغلاش، ھەيدەش، چېگرىدىن قوغلاپ
چىقىرىش.
- bank¹ [bæŋk] n. قىرغاق (دەريا، دېڭىز ۋە كۆللەرنىڭ).

B

- babble** ['bæbl] - ① تىلى چىقىشقا باشلىماق، گەپ - ② غۇدۇرلماق، غمگىشماق. ③ ۋاتىلىدىماق. ④ سىلدىرلىماق، ئاشكارىلىماق، ئاشكارىلاپ قويماق. ⑤ سىلدىرلاپ ئېقىش. ⑥ سۆز، قۇرۇق گەپ. ⑦ شىلدىرلاش، شىلدىرلاپ ئېقىش.
- babe** [beib] *n.* بوۋاق.
- baby** ['beibi] *n.* ① بوۋاق. ② گۈدەك. ③ كىچىك؛ كىچىك. ④ ياش ھايۋانلار(قۇلۇن، تەخەي، موزاي، قوزا، ئوغلاق ۋە باشقىلار).
- bachelor** ['bætʃələ] *n.* بويىتاق. ② باكالاور.
- back** [bæk] *n.* ① دۈمبە؛ ئارقا، كەينى، ئارقا تەرەپ. *adv.* ① ئارقىدا، ئار-قىغا، كەينىگە؛ كەينىدە. ② بۇرۇن، ئاۋۋال، ئىلگىرى. *v.* ① يانماق، ياندۇرماق، قايتۇرماق. ② قوللاپ قۇۋۋەتلىمەك، يار - يۆلەكتە بولماق.
- backache** ['bækeik] *n.* بەل ئاغرىقى.
- background** ['bækgraʊnd] *n.* ئارقا كۆرۈنۈش. ② سەرگۈزەش. ③ مەخپىيەت.
- backward** ['bækwəd] *adv.* ① ئارقىغا، كەينىگە، ئارقىسى، كەينى. ② ئارقىدا قالغان، كەينىدە قالغان.
- backwardness** ['bækwədnis] *n.* قالماقلىق، ئارقىدا قېلىش، پاسسىپلىق.
- backwards** ['bækwədz] *adv.* ① ئارقىغا، كەينىگە، تەتۈرگە.

② ئەكسىچە. تەتۈرسىچە.

bacon [ˈbeɪkən] n. تۈزلانغان گۆش، سۈر گۆش.

bacteria [bæk'tɪəriə] (bacterium [bækt'ɪəriəm]) n.

باكتېرىيە (ئادەتتە بىرلىك شەكلى ئىشلىتىلمەيدۇ).

bad [bæd] (worst [wɜːst], worse) [wɜːs] adj. ① ئەسكى،

يامان، ناچار، ئوسال. ② نامۇۋاپىق.

bade [beɪd] v. → bid .v

badge [bædʒ] n. ئىزنەك، بەلگە.

badger [ˈbædʒə] n. قاشقىئوغلاق، بورسۇق.

badly [ˈbædli] (worst [wɜːst] 'worse [wɜːs]) adv.

① يامان. ② قاتتىق. ③ ناچار، ئەسكى، ئوسال.

badminton [ˈbædmɪntən] n. بەي توپ.

badness [ˈbædnɪs] n. ئەسكىلىك، ئەسكىلىك قىلىش، ئوساللىق

قىلىش، يارامسىزلىق.

baffle [ˈbæfl] v. ① گاڭگىرىماق، گاڭگىراتماق. ② توسقۇنلۇق

قىلماق، پۇتلىكاشاڭ بولماق. ③ قىينىماق، قىينالماق.

bag [bæg] n. ① خالتا، تاغار، قاپ، سومكا. ② يانچۇق.

baggage [ˈbæɡɪdʒ] n. يۈك-تاق.

baggage - car [ˈbæɡɪdʒ kaː] n. (يۈك-تاق) ۋاگون.

baggage - man [ˈbæɡɪdʒmən] n. يۈك توشۇغۇچى.

baggage - room [ˈbæɡɪdʒ'rʊm] n. ئامانەتخانا، يۈك-تاق

ساقلاش ئۆيى.

bail [beɪl] n. كېپىل، كېپىللىك، كېپىللىك قىلىش.

كاپالەت، كاپالەتلىك، كاپالەتلىك قىلىش.

II n. كېپىل بولماق، كېپىللىك قىلماق، كاپالەتلىك قىلماق.

bait [beɪt] n. يەم، يەمچۈك (بېلىق تۇتىدىغان).

baize [beɪz] n. يىرىك سوكنى.

bake [beɪk] v. ① قاقلىماق (ئوتقا). ② پۇشۇرماق (نان).

v. I **avail** [ə'veɪl] پايدىسى تەگمەك، ياردىمى بولماق، لازىمى بولماق. n. I ① كېرەك، لازىم. ② مەنپەئەت، پايدا؛ ياردەم؛ نەپ. ③ پايدىسى بولۇش، ياردىمى بولۇش.

available [ə'veɪləbl̩] ① كېرەك بولىدىغان، لازىملىق، كېرەكلىك. ② كۈچكە ئىگە. ③ ئېرىشىشكە تېگىشلىك.

availability [ə'veɪlə'bɪlɪtɪ] ئۈنۈم؛ قىممەت.

Ave .. = Avenue, avenue.

v. ... ئۈچۈن ئىنتىقام ئالماق. **avenge** [ə'vendʒ] ... نىڭ ئۆچىنى ئالماق.

n. ① چوڭ كوچا؛ داغدام يول. **avenue** [ˈævɪnju:] ② دەرەخلىك يول. ③ يول.

n. I. **average** [ˈævərɪdʒ] ئوتتۇرىچە؛ ئوتتۇرىچە سان؛ ئوتتۇرىچە ھېساب. ② ئادەتتىكى سۇيۇقى. **adj.** I ئوتتۇرىچە؛ ئوتتۇرا ھېساب بىلەن. n. II ئوتتۇرا ھېساب قىلماق.

v. ساقلىنماق، قانچماق، خالى بولماق. **avoid** [ə'vɔɪd]

v. كۈتمەك، كۈتۈپ تۇرماق، ساقلىماق. **await** [ə'weɪt]

v. I (**awoke** [ə'wəʊk]; **awoke** [ə'wəʊk]) ئويغانماق؛ ئويغاتماق. **awake** [ə'weɪk]

adj. I ئويغاق؛ سەگەك؛ سەزگۈر.

v. ئويغاتماق؛ ئويغىتىپ قويماق. **awaken** [ə'weɪkən]

v. I بۇيرۇپ بەرمەك (قانۇندا). **award** [ə'wɔ:d] n. I ① ھۆكۈمنامە. ② مۇكاپات بۇيۇملىرى، مۇكەپات.

adj. خەۋەردار. **aware** [ə'weə]

adv. ① نېرىغا؛ نېرىدا؛ چەتكە؛ چەتتە؛ يە. **away** [ə'weɪ] راقتا؛ يىراققا، ئۇزاققا.

② (يېشىلارنىڭ كەينىدە كېلىپ، شۇ يېشىلار ئىپادىلىگەن ھەرىكەتنىڭ بولۇپ ئۆتكەنلىكىنى كۆرسىتىدۇ) كەتتى؛ كەت-كەز؛ **The snow melted** قارلار ئېرىپ كەتكەن ئىدى.

do ~ with // كېتىپ قالماق، go ~ /
 ئۆلتۈرمەك، ئەمەلدىن قالدۇرماق / far ~ يىراققا، يىراققا
 keep ~ from قاچماق، ساقلىنماق، يىراق تۇرماق،
 قاچۇرماق، ساقلىندۇرماق، يىراق تۇرغۇزماق / right ~ دەر-
 ھال، شۇئان.

awe [ɔ:] *n.* I تارتىنىش، ھېيىقىش.

v. II قورقۇتماق، ھېيىقتۇرماق.

awful ['ɔ:ful] *adj.* ① قورقۇنچلۇق، ۋەھشىلىك، دەھشەتلىك.

② ناھايىتى. ③ ناھايىتى يامان؛ بەتتەر.

awhile [ə'waɪl] *adv.* بىر دەم؛ بىر دەمدىلا.

awkward ['ɔ:kwəd] *adj.* ① قوپال. ② قولايىسىز، ئەپسىز.

③ ئوڭايىزلاندۇرىدىغان؛ تەڭلىكتە قالدۇرىدىغان.

awoke [ə'wəʊk] *v.* → awake

ax(e) [æks] *n.* (كۆپلۈكى: axes ['æksɪ:z]) پالتا.

axes ['æksɪ:z] *n.* → axe, axis

axis ['æksɪs] *n.* ① «مېخانىكا» (كۆپلۈكى: axes ['æksɪ:z])

ئوق. ② ئوق مەركىزى.

axle ['æksl] *n.* ئوق، ماشىنا ئوقى.

ay(e) [ai] *int.* ماقۇل؛ بولىدۇ؛ خوپ.

azure ['æzə] *adj. & n.* ھاۋا رەڭ، ھاۋارەڭلىك.

- attack [ə'tæk] ① ھۇجۇم قىلماق، زەربە بەرمەك، ئاتاكىغا ئۆتسەك. ② ھۇجۇم، زەربە، ئاتاك.
- attain [ə'tein] ① ئېرىشىشكە. ② يەتمەك (مەقسەتكە).
- attempt [ə'tempt] ① ئۇرۇنماق؛ ھەرىكەت قىلماق. ② سىناپ كۆرۈش، سىناپ باقماق. ③ ئۇرۇلدۇش.
- attend [ə'tend] ① قاتناشماق، ھازىر بولماق. ② شۇغۇللانماق. ③ غەمخورلۇق قىلماق، ئېتىبار بەرمەك؛ خەۋەر ئالماق؛ باقماق (كېسەلنى). ④ ھەمراھ بولماق.
- attendance [ə'tendəns] ① قاتنىشىش. ② كۈتۈش؛ قاراش.
- attendant [ə'tendənt] ① كۈتكۈچى، خىزمەتكار. ② قاتناشقۇچى. ③ ھەمراھ.
- attention [ə'tenʃən] ① دىققەت قىلىش، پەخەس بولۇش. ② كۆڭۈل بۆلۈش.
- attentive [ə'tentiv] ① دىققەت قىلغان، ھوشيار بولغان؛ كۆڭۈل قويغان، بېرىلگەن. ② ئەدەبلىك، سەمىمىي؛ خۇش پېئىل.
- attic ['ætik] n. بالخانا.
- attire [ə'taɪə] v. I ① كىيىمەك. ② كىيىنمەك. ③ كىيىم - كىچەك. ④ ياسىنىش.
- attitude ['ætɪtʃu:d] ① پوزىتسىيە، ② ھالەت.
- attorney [ə'tə:ni] n. ① ۋەكەل، ۋەكەلچى؛ ۋەكەلەتمەن. ② ئادۋوكات. ۋوكات.
- attract [ə'trækt] v. ① ئۆزىگە تارتماق. ② جەلپ قىلماق، مەپەتۈن قىلماق، زوقىنى كەلتۈرمەك؛ ئېزىقتۇرماق.
- attraction [ə'trækʃən] n. ① جەلپ قىلىش كۈچى، ئۆزىگە تارتىش كۈچى. ② كىشىنى جەلپ قىلىدىغان نەرسىلەر.
- attractive [ə'træktɪv] adj. ① يېقىنلىق. ② كۆركەم. ③ ئۆزىگە جەلپ قىلىدىغان، كىشىنى مەپتۇن قىلىدىغان.
- attribute ['ætrɪbjʊ:t] n. ① خۇسۇسىيەت. ② شەرتلىك بەلگە.

③ ئېنىقلىغۇچى دىگرامماتىكا.

- attribute² [ə'tribju:t] v. ... گە مەنسۇپ بولماق.
 attributive [ə'tribjutiv] *adj.* I دىگرامماتىكا، ئېنىقلىغۇچى،
 n. II دىگرامماتىكا، ئېنىقلىغۇچى.
 audience [ˈɔ:djəns] n. ① ئاڭلىغۇچى. ② تاماشىبىن. ③ قوبۇل قىلىش. ④ سالامغا بېرىش.

Aug. = August.

- augment¹ [ɔ:g'ment] v. كېڭەيتىمەك؛ كۆپەيتىمەك؛ ئاشۇرماق.
 augment² [ˈɔ:gmənt] n. كېڭەيتىش؛ كۆپەيتىش؛ ئاشۇرۇش.
 August [ˈɔ:gəst] n. ئاۋغۇست.
 aunt [ɑ:nt] n. چوڭ ئاپا؛ كىچىك ئاپا؛ ھامماچا؛ ھامما.
 aural [ˈɔ:r(ə)l] *adj.* ① قۇلاق، قۇلاقنىڭ، قۇلاققا ئائىت. ② ئاڭلاش سېزىمىگە ئائىت.

Australian [ɔs'treɪljən] *adj.* I ئاۋسترالىيەنىڭ؛ ئاۋسترالىيەلىك.
 n. II ئاۋسترالىيەلىك.

austrian [ˈɔstriən] *adj.* I ئاۋسترالىيەنىڭ؛ ئاۋستىرىيە.
 n. II ئاۋستىرىيەلىك.

author [ˈɔ:θə] n. ① ئاپتور، مۇئەللىپ. ② ئاساسچى.
 authority [ɔ:'θɔritɪ] n. ① ھوقۇق؛ ھوقۇق دائىرىسى. ② ئابروي، نوپۇز.

auto [ˈɔ:təʊ] n. (جانلىق تىلدا) ئاپتوموبىل.

automatic [ˌɔ:tə'mætɪk] *adj.* ئاپتوماتىك.
 automation [ˌɔ:tə'meɪʃən] n. ئاپتوماتىلىشىش؛

automobile [ˈɔ:təməbi:l] n. ئاپتوموبىل.

autumn [ˈɔ:təm] n. كۈز، كۈز پەسلى.

auxiliary [ɔ:g'ziljəri] *adj.* I قوشۇمچە، ياردەمچى.
 n. دىگرامماتىكا، ياردەمچى پېئىل.

n. ① تەقسىم قىلىش؛ تەقسىم قىلىنىش، assignment [ə'sainmənt]
 تەقسىمات. ② بەلگىلەنگەن ۋەزىپە، تېگىشلىك بۇرچ.

v. ① ھەزىم قىلماق، ھەزىم بولماق. assimilate [ə'simileit]
 ② ئاسسىمىلياتسىيە بولماق؛ ئاسسىمىلياتسىيە قىلماق.

n. ئاسسىمىلياتسىيە، ئاسسىمىليات assimilation [ə'simi'leifən]
 سېلىنىشى.

v. ياردەملەشمەك، ياردەم بەرمەك. assist [ə'sist]
 n. ياردەم، ياردەم بېرىش، ياردەملىشىش. assistance [ə'sistəns]

adj. I ھەمكار، ياردەمچى؛ مۇئاۋىن. assistant [ə'sistənt]
 n. II ① ياردەمچى، ھەمكار. ② ياردەمچى ئوقۇتقۇچى (ئائىلە مەك
 تەپلىرىنىڭ).

v. ① بىرلەشمەك، قوشۇلماق. ②... بىلەن associate [ə'səʊʃieit]
 باردى... كەلدى قىلىشماق؛ ئارىلاشماق. ③... گە بىرلەشتۈرۈپ
 تەسەۋۋۇر قىلماق.

n. I ھەمراھ؛ ئاغىنە؛ خىزمەتداش. associate² [ə'səʊʃiit]
 n. II ① شېرىك؛ ... بىلەن. ئالاقىدار. ②... گە باغلانغان. ③...
 گە بىرلەشتۈرۈپ ئويلىنىدىغان؛ ... گە بىرلەشتۈرۈپ تەسەۋۋۇر
 قىلىدىغان.

n. ① بىرلەشمە؛ بىرلىشىش. ② بېر association [ə'səʊsi'eifən]
 رىش - كېلىش. ③ ئالاقە، ئالاقىلىشىش؛ مۇناسىۋەت، مۇناسىۋەت
 لىشىش. ④ بىرىكمە؛ ئۇيۇشما. ⑤ جەمئىيەت تەشكىلاتى ⑥ كېڭەش.

v. ① ئۈستىگە ئالماق، زىممىگە ئالماق. ② assume [ə'sju:m]
 ... دەپ قارىماق. دەپ ھېسابلىماق. ③... دەك قىياپەتكە كىرىۋالماق.
 ... بولۇۋالماق. ④ پەرەز قىلماق؛ تەسەۋۋۇر قىلماق، قىياس قىلماق.

n. ① ئىگىلەش. ② ئۈستىگە ئېلىش. assumption [ə'sʌmpʃən]
 ③ پەرەز، قىياس. ④ ساختىماق، يالغان قىياپەت. ⑤ ھاكاۋۇرلۇق.

n. ① كاپالەت. ② ئېشىنچ؛ ئۆزىگە ئىشى assurance [ə'ʃʊərəns]
 نىش.

v. ① كاپالەتلىك قىلماق. ② جەزمەنلەشتۈرمەك. assure [ə'ʃʊə]

v. ھەيران قالدۇرماق، ھاڭ - تاڭ قالدۇر- astonish [əs'tɒnɪʃ]

ماق؛ ھەيرەتتە قالدۇرماق.

n. ھەيران قېلىش، ھاڭ - تاڭ astonishment [əs'tɒnɪʃmənt]

قېلىش.

n. ئالەم ئۇچقۇچىسى. astronaut ['æstrənɔ:t]

n. ئاسترونومىيە. ① (ئورۇن، جاي، astronomy [əs'trɒnəmi]

ۋاقىت قاتارلىقلارنى كۆرسىتىپ، بىر، تەن، at [æt,ət]

لەربىلەن ئىپادىلىنىدۇ): stand ~ the door ئىشك ئالدىدا

تۇرماق / five o'clock ~ سائەت بەشتە / ~ the age of ten

ئون ياشتا. ② (ھالەت، مەشغۇلات قاتارلىقلارنى كۆرسىتىدۇ)

... پەيتتە؛ ... ۋاقتتا؛ ... ۋاتقاندا: work ~ ئىشلە ۋات

قاندا / dinner ~ تاماق يەۋاتقاندا. ③ (نشان، مەقسەت

قاتارلىقلارنى كۆرسىتىدۇ): look ~ a map خەرىتىگە قارىماق

aim ~ the target / باھا

قاتارلىقلارنى كۆرسىتىدۇ) ... بويىچە؛ ... six ~ sell

dollars ئالتە دوللارغا سېتىلىدۇ. ⑤ (سەۋەبىنى كۆرسىتىدۇ) ...

سەۋەبتىن؛ ... ئۈچۈن. once ~ شۇئان، دەرھال.

ate [et] v. → eat.

n. تەنھەرىكەتچى، ئىسپورتچى. athlete ['æθli:t]

adj. ئاتلېتىكا. athletic [æθ'letɪk]

n. ئاتلاس (جۇغراپىيىلىك خەرىتىلەر توپلىمى). atlas ['ætləs]

n. ① ئاتموسفېرا؛ ھاۋا. ② كەپپىيات. atmosphere ['ætmosfɪə]

n. ① ئاتوم. ② زەررە؛ زەررىچە. atom ['ætəm]

adj. ① ئاتوم. ② ئاتوم ئېنېرگىيىلىك. atomic ['ætɒmɪk]

v. ① ... نى چاپلىماق. ② قوشۇپ قويماق. attach [ə'tætʃ]

③ تەۋە قىلىنماق (مەجھۇل دەرىجىدە ئىشلىتىلىدۇ). ④ ياخشى كۆرمەك،

ياراتماق. ⑤ ئايرىلغۇسى كەلمەسلىك؛ ئايرىلىشقا كۆزى قىياماسلىق.

- attack [ə'tæk] ① ھۇجۇم قىلماق، زەربە بەرمەك، ئاتاكىغا ئۆتمەك. ② ھۇجۇم، زەربە، ئاتاك.
- attain [ə'tein] ① ئېرىشىشكە. ② يەتمەك (مەقسەتكە).
- attempt [ə'tempt] ① ئۇرۇنماق؛ ھەرىكەت قىلماق. ② سىناپ كۆرۈنۈش.
- attend [ə'tend] ① قاتناشماق، ھازىر بولماق. ② شۇغۇللانماق. ③ غەمخورلۇق قىلماق، ئېتىبار بەرمەك؛ خەۋەر ئالماق؛ باقىماق (كېسەلنى). ④ ھەمراھ بولماق.
- attendance [ə'tendəns] ① قاتنىشىش. ② كۆتۈش؛ قاراش.
- attendant [ə'tendənt] ① كۆتۈكۈچى، خىزمەتكار. ② قاتناشقۇچى. ③ ھەمراھ.
- attention [ə'tenʃən] ① دىققەت قىلىش، پەخىس بولۇش. ② كۆڭۈل بۆلۈش.
- attentive [ə'tentiv] ① دىققەت قىلغان، ھوشيار بولغان؛ كۆڭۈل قويغان، بېرىلگەن. ② ئەدەبلىك، سەمىمىي؛ خۇش پېتىل.
- attic ['ætik] n. بالخانا.
- attire [ə'taɪə] v. I زىننەتلىمەك؛ كىيىنمەك. n. I ① كىيىم - كېچەك. ② ياسىنىش.
- attitude [ˈætitju:d] n. ① پوزىتسىيە، ② ھالەت.
- attorney [ə'tɔ:ni] n. ① ۋەكىل، ۋەكالىتچى؛ ۋەكالىتمەن. ② ئاد- ۋوكات.
- attract [ə'trækt] v. ① ئۆزىگە تارتماق. ② جەلپ قىلماق، مەپ- تۇن قىلماق، زوقنى كەلتۈرمەك؛ ئېزىقتۇرماق.
- attraction [ə'trækʃən] n. ① جەلپ قىلىش كۈچى، ئۆزىگە تار- تىش كۈچى. ② كىشىنى جەلپ قىلىدىغان نەرسىلەر.
- attractive [ə'træktiv] adj. ① يېقىنلىق. ② كۆركەم. ③ ئۆزىگە جەلپ قىلىدىغان، كىشىنى مەپتۇن قىلىدىغان.
- attribute¹ [ˈætrɪbjʊ:t] n. ① خۇسۇسىيەت. ② شەرتلىك بەلگە.

⑧ ئېنىقلىغۇچى گرامماتىكا

- attribute² [ə'tribju:t] v... كە مەنسۇپ بولماق.
- attributive [ə'tribjutiv] *adj.* I گرامماتىكا ئېنىقلىغۇچى،
n. II گرامماتىكا ئېنىقلىغۇچى.
- audience [ˈɔ:dʒəns] *n.* ① ئاڭلىغۇچى. ② تاماشىبىن. ③ قوبۇل قىلىش. ④ سالامغا بېرىش.
- Aug. = August.
- augment¹ [ɔ:g'ment] v. كېڭەيتمەك؛ كۆپەيتمەك؛ ئاشۇرماق.
n. كېڭەيتىش؛ كۆپەيتىش؛ ئاشۇرۇش.
- augment² [ˈɔ:gmənt] *n.* ئاۋغۇست.
- August [ˈɔ:gəst] *n.* ئاۋغۇست.
- aunt [a:nt] *n.* چوڭ ئاپا؛ كىچىك ئاپا؛ ھامماچا؛ ھامما.
- aural [ˈɔ:r(ə)l] *adj.* ① قۇلاق، قۇلاقنىڭ، قۇلاققا ئائىت. ② ئاڭلاش سېزىمىگە ئائىت.
- Australian [ɔs'treɪljən] *adj.* I ئاۋسترالىيىنىڭ؛ ئاۋسترالىيەلىك.
n. II ئاۋسترالىيىلىك.
- austrian [ˈɔstriən] *adj.* I ئاۋسترالىيىنىڭ؛ ئاۋستىرىيەلىك.
n. II ئاۋستىرىيىلىك.
- author [ˈɔ:θə] *n.* ① ئاپتور، مۇئەللىپ. ② ئاساسچى.
- authority [ɔ:'θɔritɪ] *n.* ① ھوقۇق؛ ھوقۇق دائىرىسى. ② ئاپتور، نوپۇز.
- auto [ˈɔ:təu] *n.* (جانلىق تىلدا) ئاپتوموبىل.
- automatic [ˌɔ:tə'mætɪk] *adj.* ئاپتوماتىك.
- automation [ˌɔ:tə'meɪʃən] *n.* ئاپتوماتىلىشىش؛ ئاپتوماتلاشتۇرۇش.
- automobile [ˈɔ:təməbi:l] *n.* ئاپتوموبىل.
- autumn [ˈɔ:təm] *n.* كۈز، كۈز پەسلى.
- auxiliary [ɔ:g'ziljəri] *adj.* I قوشۇمچە، ياردەمچى.
n. II گرامماتىكا ياردەمچى پېئىل.

- سىغا؛ ئۆپچۆرسىگە؛ ئايلىنىپ، بويلاپ؛
- adv. I** move ~ the earth ئەتراپىدا ئايلىنماق. ① ئەتراپىدا، ئۆپچۆرسىدە؛ ئەتراپىغا، ئۆپچۆرسىگە. ② بويلاپ؛ look ~ ئەتراپقا قارىماق.
- v.** ① ئويغانماق؛ ئويغاتماق. ② قوزغىماق؛ arouse [ə'rauz] قوزغاتماق؛ قوزغالماق.
- v.** ① رەتلىمەك، تەرتىپكە سالماق. arrange [ə'reindʒ] ② ئورۇنلاشتۇرماق. ③ تەييارلىق كۆرمەك؛ تۈزەشتۈرمەك. ④ ياراشتۇرماق، كېلىشتۈرمەك.
- n.** ① رەتلەش، تەرتىپكە سېلىش. arrangement [ə'reindʒmənt] ② ئورۇنلاشتۇرۇش، تۈزەشتۈرۈش. ③ تەييارلىق قىلىش؛ پىلانلاش.
- v.** ① تەرتىپكە سالماق؛ رەتلىمەك. ② يا- array [ə'rei] سانماق، پەدەزلىمەك. **n. I** سەپ، رەت.
- v.** ① قولغا ئالماق، تۇتماق. ② توسماق، توخت- arrest [ə'rest] تاتماق؛ چەكلىمەك.
- n.** يېتىپ بېرىش؛ يېتىپ كېلىش. ② يې- arrival [ə'raɪvəl] تىپ كەلگۈچى.
- v.** ① يېتىپ بارماق؛ يېتىپ كەلمەك (مەلۇم جاىغا). ② يەتمەك، يېتىشمەك (ياش-قۇرام). ③ ئېرىشمەك، ئىگە بولماق.
- n.** ① ئوق؛ يائۇقى. ② كۆرسەتكۈچ بەلگىسى arrow ['æərən] (←).
- n.** ① سەنئەت؛ گۈزەل سەنئەت؛ نەپىس سەنئەت. art [ɑ:t] ② ھۈنەر، ماھارەت. ③ سۈنئىي. ④ ئويۇن؛ ئالدام خالتا. ⑤ ھىيلە، ھىيلە - مەكىر؛ نەيرەڭ.
- n.** ① «ئانا-تومىيە» قىزىل تومۇر، ئارتېرىيە. artery ['ɑ:təri] ② غول لىنىيە.

article [ˈɑ:tɪkl] ① نەرسە - كېرەك؛ بۇيۇم. ② ماقالە. ③ پاراگراف. ④ ماددا. ⑤ ئارتىكل (گرامماتىكا).

artificial [ˈɑ:tɪ'fɪʃəl] *adj.* سۈنئىي، ياسالما، ياسىما.

artillery [ɑ:'tɪləri] ① توپ - زەمبىرەك. ② توپچى قىسىم.

artist [ˈɑ:tɪst] ① سەنئەتچى، سەنئەتكار. ② ئۇستاز. ھۈنەرۋەن.

artistic [ɑ:'tɪstɪk] *adj.* ① ئۇستىلىق. ② رەسساملىق. ③ سەنئەتچىلىك، سەنئەتچىنىك.

as [æz, əz] *adv.* I شۇنچە، شۇنچىلىك، ئاشۇنداق، ئوخشاش. *conj.* I have ~ many. بىر دەك: مەندىمۇ شۇنچىلىك بار.

① ... - دەك، ... - غا ئوخشاش: Do ~ I say مەن دېگەندەك قىلغىن / He is as clever ~ his sister.

as ھەدىسىگە ئوخشاش چېچەن. (مۇشۇ جۈملىدىكى بىرىنچى رەۋىش، ئىمكانچى as ياغلىغۇچى بولۇپ كېلىدۇ) ② ئى - She stayed at home ~ she was ill.

③ شۇ پەيتتە، شۇ چاغدا، شۇۋاقتتا: He appeared ~ we were looking for him.

④ گەرچە، تەقدىردىمۇ: Much ~ I like it, I will not buy it.

مۇ، لېكىن سېتىۋالغۇم يوق. *pron.* I (such بىلەن بىرگە كېلىپ ... - ئان، - قان، - گەن، كەن، - دەك، - تەك، ... قاتارلىق دېگەنگە ئوخشاش توشۇۋېتىلەر. ② ئىپادىلىنىدۇ):

such liquors ~ beer قاتارلىق ئىچىملىكلەر / such questions ~ are often asked by students.

قۇغۇچىلار دائىم سورايدىغان سوئاللار. ② (same بىلەن بىرگە ئىشلىتىلىدۇ) ... بىلەن ئوخشاش، ... دەك: Bees like the same odors ~ we do

ھەسەل ھەرد -

uzbookshop.com
www.uzbookshop.com
uzbookshop.com

approval [ə'pru:vəl] ① n. ماقۇللۇق، ماقۇل كۆرۈش، قوشۇلۇش.

② ماقۇللاش.

approve [ə'pru:v] v. تەستىقلىماق؛ ماقۇللىماق.

approximate [ə'prɒksimeɪt] *adj.* I يېقىن؛ يېقىنلىشىدىغان.

v. II يېقىنلاشماق؛ يېقىنلاشتۇرماق.

approximately [ə'prɒksimitli] *adv.* تەخمىنەن.

Apr. = April.

apricot ['eɪprɪkɒt] ① n. ئۆرۈك. ② ئۆرۈك دەرىخى. ③ مېيە

غىز رەڭ.

April ['eɪprəl] n. ئاپرېل.

apron ['eɪprən] n. پەرتۇق.

apt [æpt] *adj.* ① مۇۋاپىق؛ ئۇيغۇن. ② مۇمكىن بولغان.

Arab ['ærəb] n. I ئەرەب.

adj. II ئەرەبچە. ئەرەبىنىڭ.

Arabian [ə'reɪbjən] *adj.* I ① ئەرەبچە. ② ئەرەبلەرنىڭ.

n. II ئەرەب.

arbitrary ['ɑ:bitrəri] *adj.* ئۆز بەشمىچىلىق، ئۆزۈمچىلىك؛

مەنمەنلىك.

arc [ɑ:k] ① n. «مانېماتىكا» ياي. ② يايىسمان نۇر؛ ئېلېكتر

يايى.

arch [ɑ:tʃ] n. ① ئەگمە، ئارك. ② ئەگمەچ نەرسىلەر.

archbishop ['ɑ:tʃ'biʃəp] n. باش ئېپىسكوپ (خرىستىئان دىنى)

نىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك روھانىيسى).

architect ['ɑ:kitekt] n. ئارخىتېكتور، بىناكار.

architecture ['ɑ:kitektʃə] n. ① ئارخىتېكتورا، بىناكارلىق

ئىلمى. ② قۇرۇلما.

arctic [ɑ:ktɪk] *adj.* I شىمالىي قۇتۇپلۇق؛ شىمالىي قۇتۇپ

چە، شىمالىي قۇتۇپنىڭ. n. II شىمالىي قۇتۇپ

are [a:ə] be v. نىڭ ئىككىنچى شەخس بىرلىك شەكلى ۋە ھەرقايسى شەخس كۆپلۈكلىرىنىڭ ھازىرقى زامان شەكلى.

area ['eəriə] n. ① كۆلەم، يەر مەيدانى. ② جاي؛ رايون.

arena [ə'ri:nə] n. ① مەيدان؛ جەڭ مەيدانى. ② سەھنە.

aren't ['a:nt] = are not.

argue ['ɑ:gju:] v. مۇنازىرە قىلماق، مۇنازىرەلەشمەك، تالاش - تارتىش قىلماق.

argument ['ɑ:gjʌmənt] n. ① مۇنازىرە، بەس - مۇنازىرە، تالاش - تارتىش. ② ئاساس، دەلىل.

arise [ə'raiz] (rise [ə'rizn], arose [ə'rəuz]) v. ① كۆتۈرۈلمەك، ئۆرلىمەك؛ چىقماق. ② تۇغۇلماق (مەسىلە).

③ (شامال) چىقماق. ④ (تۇمان) پەيدا بولماق.

arisen [ə'rizn] v. → arise.

aristocracy [æris'tɒkrəsi] n. ① ئاقسۆڭەكلەر سىياسىتى. ② ئاقسۆڭەكلەر جەمئىيىتى.

arithmetic [ə'riθmətik] n. ھېساب، ئارىفمېتىكا.

arm¹ [ɑ:m] n. بىلەك.

arm² [ɑ:m] n. I. ① (كۆپلۈك شەكىلدە كېلىدۇ) قورال، قورال - يارات، ئەسلىھە. ② ئەسكەرىي كۈچ.

v. I قوراللانماق.

armament ['ɑ:məmənt] n. ① ھەربىي ھازىرلىق، ھەربىي تەييارلىق. ② ئېغىر قوراللار.

armo(u)r ['ɑ:mə] n. ① ساۋۇت ۋە دۇبۇلغا. ② قورال - يات، راق؛ ئەسلىھە.

army ['ɑ:mi] n. ① ئارمىيە، قوشۇن. ② قۇرۇقلۇق ئارمىيىسى. ③ تەشكىللەنگەن ئامبا. ④ (كىشىلەر) توپى.

arose [ə'rəuz] → arise.

around [ə'raund] prep. I ئۇچۇرۇسىدە، ئەتراپىدا؛ ئايلىنىم

- anyway ['eniwei] *adv.* → anyhow.
- anywhere ['eniweə] *adv.* قانداقلا جايدا بولمىسۇن، مەيلى قەيەردىلا بولمىسۇن، قەيەردە بولۇشىدىن قەتئىينەزەر.
- apart [ə'pa:t] *adv.* ① ئايرىم - ئايرىم، بۆلەك - بۆلەك. ② بۆلەك، باشقا. ③ ئاجراغان ھالدا، ئايرىلغان ھالدا، بۆلۈنگەن ھالدا.
- apartment [ə'pa:tment] *n.* بىنا.
- ape [eip] *n.* ① ئادەمسىمان مايمۇن، ئورانگۇتان. *v.* ② دورىماق، تەقلىد قىلماق، ئۈلگە ئالماق.
- apiece [ə'pi:s] *adv.* ھەر بىر.
- apologize [ə'pɒlədʒaiz] *v.* كەچۈرۈم سورىماق، ئۆزىڭىزغاھلىق ئېيتماق.
- apostrophe [ə'pɒstrəfi] *n.* ئاجرىتىش بەلگىسى قىسقارتىش بەلگىسى (').
- apparatus [ˌæpə'reɪtəs] *n.* ① ئەسۋاب. ② ئاپپارات، ئۈسكۈنە، جاھاز. ③ «ئاناتومىيە، ئەزا، ئورگان».
- apparent [ə'pærənt] *adj.* ① ئېنىق، ئوچۇق، ئاشكارا. ② يۈزەكى، كۆرۈنۈشتىكى.
- apparently [ə'pærəntli] *adv.* ئوچۇق، روشەن.
- appeal [ə'pi:l] *v.* ① ئىلتىماس قىلماق، ئۆتۈنمەك، مۇزا. ② نىسبەت قىلماق. ③ نارازىلىق بىلدۈرمەك. *n.* ① تەلپ، مۇراجىئەت؛ خىتاب. ② جەلپ قىلىش.
- appear [ə'piə] *v.* ① پەيدا بولماق، كۆرۈنمەك، بىلىنمەك، نامايان بولماق. ② ئوخشىماق.
- appearance [ə'piərəns] *n.* ① پەيدا بولۇش. ② تاشقى كۆرۈنۈش. ③ ھادىسە، ئەھۋال، ئۇش، تاشقى قىياپەت.
- appendix [ə'pendiks] *n.* ① ئىلاۋە، قوشۇمچە (ئەسەر ۋە ماقالىلاردا). ② سازاڭسىمان ئۆسۈكچە.
- appetite [ˌæpɪ'taɪt] *n.* ئىشتىھا، نەپىس.

- applaud [ə'plɔ:d] ① چاۋاك چېلىپ ئالقىشلىماق. ② قۇۋ-
 ۋەتلىمەك، ئالقىشلىماق.
- applause [ə'plɔ:z] ① ئالقىش. ② چاۋاك چېلىپ قارشى
 ئېلىش. ③ بارىكالا ئېيتىش. ④ مەدھىيەلەش.
- apple ['æpl] ① ئالما، ئالما دەرىخى.
- application [ˌæpli'keɪʃən] ① ئىلتىماسنامە، ئۆتۈنۈش
 خېتى ② قوللىنىش. ③ كۆڭۈل قويۇش. ④ تىرىشىش.
- apply [ə'plai] ① مۇراجىئەت قىلماق، سورىماق، ئىلتىماس
 قىلماق، تەلپ قىلماق. ② ئۇخۇن كەلمەك، مۇناسىپ كەلمەك.
 قوللانماق.
- appoint [ə'pɔɪnt] ① بەلگىلىمەك (ئورۇن ياكى ۋاقىتنى);
 ئۇچراشماق. ② تاللىماق؛ تەيىنلىمەك.
- appointment [ə'pɔɪntmənt] ① تەيىنلەش؛ بەلگىلەش.
 ② ئۇچرىشىش.
- appreciate [ə'pri:ʃieɪt] ① ئەھمىيەت بەرمەك، دىققەت ئې-
 تىبار بىلەن قارىماق. ② زوقلانماق؛ باھالىماق. ③ مىننەت-
 دار بولماق، تەشەككۈر ئېيتماق (بىرەر ئىش ئۈچۈن).
- appreciation [ə'pri:ʃi'eɪʃən] ① باھالاش. ② قەدىرلەش،
 مىننەتدار بولۇش. ③ مىننەتدارلىق بىلدۈرۈش. ④ ئۆزلەش
 (باھا)؛ قىممەتلىشىش.
- apprentice [ə'prentɪs] n. I شاگىرت.
 v. I شاگىرت بولماق. شاگىرتلىققا كىرمەك.
- approach [ə'prəʊtʃ] v. I يېقىنلاشماق، يېقىنلىشىپ قالماق.
 n. I يېقىنلىشىش. ② يول. ③ ئۇسۇل.
- appropriate¹ [ə'prəʊpriɪt] adj. مۇۋاپىق، لايىق؛ مۇناسىپ؛
 تېگىشلىك.
- appropriate² [ə'prəʊpriɪt] v. ① ئاجرىتىپ بەرمەك (پۇلنى).
 ② ئىگىلىۋالماق، بۇلىماق، بۇلاپ ئالماق.

anger ['æŋgə] n. I ئاچچىق، غەزەپ.
 v. II ئاچچىقىنى كەلتۈرمەك، ئوغىسىنى ئۆرلەتمەك، غەزىپىنى قوزغىماق.

angle ['æŋgl] n. I بۇلۇڭ، بۇرجەك.
 v. II بېلىق تۇتماق.

angry ['æŋgri] *adj.* غەزەپلەنگەن، دەرغەزەپ بولغان، خاپا؛
 be ~ with خاپا بولماق.

anguish ['æŋgwɪʃ] n. قاتتىق ئازاب، دەرت - ئەلەم، غەم - قايغۇ.

animal ['æniməl] n. ھايۋانات، ھايۋان، ئۆي ھايۋانلىرى.

ankle ['æŋkl] n. ئوشۇق.

annex [ə'neks] v. ① قوشماق، قوشۇمچە قىلماق. ② بىرلەش - مەك، بىرلەشتۈرمەك.

annex, annex ['æneks] n. قوشۇمچە: قوشۇمچە ماتېرىيال.

anniversary [ˌæni've:səri] n. خاتىرىلەش كۈنى (يىل توشقان - لىقىنى).

announce [ə'naʊns] v. ① ئۇقتۇرماق، ئېلان قىلماق، خەۋەر قىلماق.

announcement [ə'naʊnsmənt] n. ئۇقتۇرۇش، ئېلان، خەۋەر.

announcer [ə'naʊnsə] n. دىكتور، ئېلان قىلغۇچى.

annoy [ə'noɪ] v. ئاچچىقىنى كەلتۈرمەك، چىشىغا تەگمەك.

annual [ˌænjuəl] *adj.* ھەر يىللىق، يىللىق.

another [ə'nʌðə] *adj.* I ① باشقا بىر، يەنە بىر، ② باشقا. ئوخشىمايدىغان. II *pron.* باشقا (ئادەم، نەرسە).

answer ['ɑ:nsə] v. I ① جاۋاب بەرمەك، جاۋاب قايتۇرماق. ② ئۇيغۇن كەلمەك، ماس كەلمەك. ③ ئاۋاز قوشماق. n. II جاۋاب.

ant [ænt] n. چۈمۈلە.

- antagonism [æn'tæɡənizəm] ئانتاگونىزم، قارشىۇ قارشىلىق.
- Antarctica [æn'tɑ:kʰtikə] n. جەنۇبىي قۇتۇپ.
- antecedent [ˌænti'si:dənt] n. «گرامماتىكا» باشلامچى سۆز.
- anti-colonial [ˌæntikə'lounjəl] adj. مۇستەملىكىچىلىككە قارشى.
- anti-imperialist [ˌænti-im'piəriəlist] adj. جاھانگىرلىككە قارشى.
- antique [æn'ti:k] adj. I قەدىمكى، كونا. II n. ئاسار ئەتىقە، قەدىمكى ئەسۋاب - سايمانلار.
- antiseptic [ˌænti'septik] adj. I چىرىشنىڭ ئالدىنى ئالدىغان، II n. چىرىشنىڭ ئالدىنى ئال-غۇچى، باكتېرىيە ئۆلتۈرگۈچى دورىلار.
- antonym [ˌæntənɪm] n. «گرامماتىكا» قارشى مەنىلىك سۆز.
- anvil [ˌænvɪl] n. سەندەل.
- anxiety [æŋ'zaiəti] n. ① ئەندىشە، ئەنسىرەش، ۋەھىمە. ② ئەنسىرەيدىغان ئىش. ③ تەشۋالىق، ئىنتىزارلىق.
- anxious [ˌæŋkʰʃəs] adj. ① تەشۋىش، ئەنسىزلىك. ناتىنچ، غەم. ② ئالدىراش. ③ ئىنتىزارلىق، تەشۋالىق.
- any [ˌeni] adj. & pron. ① ھەرقانداق، ھېچ. ② بىر ئاز. ③ بەزى.
- anybody [ˌeni'bɒdi] pron. ① بىراۋ، بىر كىم: Did you see~there? سەن ئۇ يەردە بىرەرسىنى كۆردۈڭمۇ؟ ② مەيلى كىم بولمىسۇن، ھېچكىم.
- anyhow [ˌeni'haʊ] adj. ① مەيلى قانداقلا بولمىسۇن، قانداق ② قىسقىسى. گەپنىڭ قىسقىسى. ③ ھەر ئېھتىمالغا قارشى.
- anyone [ˌeniwʌn] pron. → anybody.
- anything [ˌeniθɪŋ] pron. ① ھەرقانداق ئىش، بىرەر ئىش. ② ھەرقانداق نەرسە، بىرەر نەرسە. ③ ئېمىلا بولمىسۇن.

- amongst [ə'mʌŋst] *prep.* → among.
- amount [ə'maʊnt] *v. I* جەملىمەك، قوشۇپ ھېسابلىماق.
 ② ئوخشاش بولماق، باراۋەر بولماق.
n. I ① يىغىندى، ئومۇمىي سان. ② مىقدار.
- ampere [ˈæmpɛə] *n.* ئامپېر (ئېلېكتر).
- ample [ˈæmpl] *adj.* ① تولۇق، يېتەرلىك. ② مول، كەڭتاشا.
- amuse [ə'mju:z] *v.* ① كۈلدۈرەك. ② خۇشاللاندىرماق،
 خۇشال قىلماق؛ كۆڭلىنى ئالماق.
- amusement [ə'mju:zmənt] *n.* كۆڭۈل ئېچىش، ئىچ پۇشۇقنى
 چىقىرىش.
- amusing [ə'mju:ziŋ] *adj.* قىزىق؛ كۈلكىلىك.
- an [æn, ən] *indef. art.* → a.
- analyze, analyze [ˈænləaɪz] *v.* تەھلىل قىلماق، ئانالىز قىلماق.
- analysis [ə'næləsis] *n.* تەھلىل قىلىش، ئانالىز قىلىش.
- anarchism [ˈænəkɪzəm] *n.* ھۆكۈمەتسىزلىك، ئانارخىزم.
- ancestor [ˈænsɪstə] *n.* ئانا - بوۋا، ئەجداد.
- anchor [ˈæŋkə] *n. I* لەنگەر.
v. I لەنگەر تاشلىماق.
- ancient [ˈeɪnʃənt] *adj.* قەدىمكى، قەدىمىي.
- and [ænd, ənd] *conj.* ① ۋە، ھەم، بىلەن. ② يەنە، شۇنداقلا، يەنە كېلىپ، ئۇنىڭ ئۈستىگە.
 ~ the like = ~ so on (forth) ۋە باشقىلار، ۋەھاكازا،
 قاتارلىقلار / ~ then ئاندىن كېيىن، شۇنىڭ بىلەن.
- anecdote [ˈænikdəʊt] *n.* ① رەسمىي تارىخقا يېزىپ قال
 دۇرۇلمىغان ۋەقە. ② قىزىق خەۋەر.
- anew [ə'nju:] *adj.* ① يېڭىدىن، يېڭىباشتىن، قايتىدىن،
 ② باشقىدىن. يەنە، قايتا.
- angel [ˈeɪndʒəl] *n.* ① پەرىشتە. ② پەرىشتە سۈپەتلىك ئادەم.

- ② ئىتتىپاق تۈزۈش.
alike [ə'leik] *adj. adv.* ئوخشاش، ئوخشايدىغان، ئوخشاپ
 كېتىدىغان.
alive [ə'laiv] *adj.* ① ھايات، تىرىك، ياشاۋاتقان.
 ② جانلىق.
alkaline [ˈælkəlaɪn] *adj.* ئىشقارلىق، شورلۇق.
all [ɔ:l] *adj. I* بارلىق، ھەممە، پۈتۈن، بارچە
pron. I بارلىق، ھەممە، پۈتۈن، بارچە، تامامەن، پۈتكۈل.
adj. II ئىنتايىن؛ پۈتۈنلەي.
allegiance [ə'li:dʒəns] *n.* ساداقەت، سادىق.
alley [ˈæli] *n.* كوچا، تار كوچا.
alliance [ə'laɪəns] *n.* ئىتتىپاق؛ بىرلەشمە.
allocate [ˈæləkeɪt] *v.* تەقسىم قىلماق، بۆلۈپ بەرمەك.
 ئاجرىتىپ بەرمەك.
allow [ə'laʊ] *v.* ① رۇخسەت قىلماق، يول قويماق، ئىجازەت
 بەرمەك، رازىلىق بىلدۈرۈمەك. ② ئېتىراپ قىلماق.
alloy [ˈæloɪ] *n.* قېتىشما، ئارىلاشما.
alloy [ə'loɪ] *v.* قېتىشماق، قاتماق.
allude [ə'lu:d] *v.* ئىشارەت قىلماق، بىشارەت بەرمەك.
ally [ə'laɪ, 'ælaɪ] *v. I* بىرلەشمەك، ئىتتىپاقلاشماق.
n. I ① ئىتتىپاقداش، ئىتتىپاقچى. ② ... بىلەن ئىتتىپاقداش
 دۆلەت.
almighty [ɔ:l'maɪti] *adj.* ھەممىگە قادىر، ھەممىنى قىلالايدىغان.
almost [ɔ:lməʊst] *adv.* دېيەرلىك، تاس - تاس...
alms [ɑ:mz] *n.* ① سەدىقە. ② قۇتقۇزۇش بۇيۇملىرى.
alone [ə'ləʊn] *adv. & adj.* ① يالغۇز، يەككە، يەككە - يىگانە.
 ② ئۆز ئالدىغا، مۇستەقىل، ياردەمسىز. ③ پەقەت، پەقەتلا.
along [ə'lɒŋ] *adv. I* ① ئالغا، ئالدى تەرەپكە. ② بىرگە.

- prop. I* بىرلىكتە: Come~(with me) كېلىڭ! بويلاپ.
- ياقلاپ: ~ the river دەريا بويلاپ.
- alongside [ə'lonɪ'saɪd] *adv. & adj.* - نى بويلاپ.
- aloud [ə'laʊd] *adv.* ئۈنلۈك، ۋارقىراپ؛ توۋلاپ.
- alphabet [ˌælfə'bet] *n.* ئېلىپبە، ئالفاۋىت.
- already [ɔ:l'redɪ] *adv.* ئاللىقاچان.
- also [ɔ:lsəʊ] *adv.* ... - مۇ: بىردەك، ئوخشاش؛
... not only... but~ بولۇپلا قالماي بەلكى....
- altar [ˈɔ:l.tə] *n.* مېھراب (چېركاۋنىڭ).
- alter [ˈɔ:l.tə] *v.* ئۆزگەرمەك، ئۆزگەرتىمەك، تۈزىمەك، تۈزەتمەك.
- alternate¹ [ɔ:l'tə:nɪt] *adj.* ① نۆۋەت بىلەن، ئارىلاپ.
② تەييارلىق. كالىدىرات.
- alternate² [ˈɔ:l.tə:neɪt] *v.* ئالماشماق، ئالماشتۇرماق، نۆۋەتلەش
مەك، نۆۋەتلەشتۈرمەك.
- alternative [ɔ:l'tə:nətɪv] *adj.* ① بىرسى تاللىنىدىغان.
(ئىككىنىڭ ئىچىدىن). ② تاللاش خاراكتېرلىك.
- although [ɔ:l'ðəʊ] *conj.* ① تەقدىردىمۇ، گەرچە. ② ... سگە قارىماي، ھەتتا.
- altitude [æltɪtju:d] *n.* ① ئېگىزلىك، يۇقىرىلىق. ② دېڭىز
يۈزىدىن... ئېگىز.
- altogether [ˌɔ:l.tə'geðə] *adv.* پۈتۈنلەي، تامامەن.
- aluminium [ˌælju'mɪnjəm] *n.* ئاليۇمىن «خىمىيە».
- always [ɔ:l'weɪz, ɔ:l'weɪz] *adv.* ① ھەمىشە، ھامان، دائىم،
ھەرقاچان، ھەر زامان. ② باشتىن - ئاياغ، مەڭگۈ.
- am [æm, əm] *v.* → be
- A.M., a.m. [ˈeɪ'em] لاتىن تىلىدىكى ante meridiem
نىڭ قىسقارتىلمىسى (چۈشتىن بۇرۇن).
- amateur [ˌæmə'tɜː] *n.* (ئىشتىن سىرتقى) ھەۋەسكار، ھەۋەسمەن.

www.uzbektap.com
uzbektap.com
uzbektap.com

بىردەك بولماق (مەلۇم ئىشقا نىسبەتەن). ③ with بىلەن
قوشۇپ ئىشلىتىلىدۇ) قوشۇلماق؛ باقۇل كۆرمەك (مەلۇم كىشى
نىڭ پىكىرىگە).

agreeable [ə'grɪəbl̩] ① *adj.* خۇشاللىنارلىق.

② قانائەتلىنەرلىك. ③ مۇۋاپىق.

agreement [ə'grɪ:mənt] ① *n.* بىردەك. ② قوشۇلۇش؛ رازى

بولۇش، رازىلىق بىلدۈرۈش. ② پۈتۈم، كېلىشىم،
شەرتنامە.

agricultural [ægrɪ'kʌltʃərəl] *adj.* يېزا ئىگىلىكى،

دېھقانچىلىق.

agriculture [ˈægrɪkʌltʃə] ① *n.* يېزا ئىگىلىكى؛ دېھقانچىلىق؛

دېھقانچىلىق تېخنىكىسى، تېرىقچىلىق تېخنىكىسى.

ah [ɑ:] *int.* ھەي، ئاھ، ۋاھ، ھە (ئۈندەش سۆز بولۇپ،

خۇشاللىق، ھەيران، قېلىش، مەنسىتمەسلىك ياكى ئازاپلىنىش
قاتارلىقلارنى بىلدۈرىدۇ).

ahead [ə'hed] *adj. adv.* ئالدىغا؛ ئالدىدا.

ئالدىغا قاراپ. ② ئالدىنئاللا.

aid [eɪd] *n. I.* ياردەم. *v. II.* ياردەملەشمەك، ياردەم

بەرمەك.

aim [eɪm] *v. I.* ① چەنلىمەك، نىشانلىماق، قارىغا ئالماق،

توغرىلىماق؛ مۆلچەرلىمەك. ②...گە نىيەت قىلماق.

n. II. ① چەنلەش. ② مەقسەت، نىشان. ③ ئارزۇ، ئىستەك،

ئىرادە.

air [eə] *n. I.* ① ھاۋا، ئاتموسفېرا. ② سالاپەت، تۇرۇق،

قىياپەت، ئەلپاز. مۇئامىلە. ③ كۈي، ئاھاڭ.

v. I. ① قاقلىماق، قاقلاپ قۇرۇتماق، شامالداتماق، شامالدا

تىپ قۇرۇتماق. ② بايان قىلماق.

aircraft [ˈeɪkrɑ:ft] *n.* (بىرلىك شەكلى بىلەن

- كۆپلۈك شەكلى ئوخشاش) ① ھاۋا قاتناش قوراللىرى. ② ئاي-روپىلان. ③ دىرىژابل.
- aircraft carrier ['ækrɑ:ft'kæriə] n. ئاۋىئاتىكا.
- airdrome n. ['ædrəm] = aerodrome.
- airfield [æfi:ld] n. ئايروپىلان.
- airliner ['æləinə] n. نۆۋەتچى ئايروپىلان، يولۇچىلار ئايروپىلانى.
- airplane ['æplein] n. ئايروپىلان.
- airport ['æpɔ:t] n. ئاۋىئاتسىيە ئىستانسىسى.
- air-raid ['æreid] n. ھاۋا ھۇجۇمى.
- airship ['æʃɪp] n. دىرىژابل.
- airtight ['ætaɪt] adj. ھاۋا كىرمەيدىغان؛ ھىم.
- airy ['æəri] adj. ① ھاۋا ئۆتۈشىدىغان. ② ھاۋادىكى؛ ھاۋانىڭ. ③ مەنسىز، ئەھمىيەتسىز. ④ تېتىك؛ جانلىق، خۇشال.
- aisle [aɪl] n. كارىدور، يول.
- alarm [ə'lɑ:m] n. I ① تىرىشچانلىق. ② گۈدۈك. ③ تەمتىرەش. v. I ① ئەنسىرەتمەك؛ ئەنسىزلىككە سالماق، دەككە - دۈككەگە سالماق. ② سىگنال بەرمەك.
- album [ælbəm] n. ئەلبۇم.
- alcohol [ælkəhɒl] n. ① ئىسپىرت، ئېتانول. ② ئىسپىرتلىق، ئالكوگول، ھاراق.
- algebra ['ældʒɪbrə] n. «ماتېماتىكا، ئالگېبرا».
- align¹ [ə'lait] adj. ① كۆيۈپ تۇرغان، كۆيۈۋاتقان. ② پاراقراق؛ يورۇپ تۇرغان، يورۇق.
- align² [ə'lait] v. ① چۈشەنك (ئات، ماشىنا، ئايروپىلان قاتارلىقلاردىن). ② يەرگە چۈشەنك.
- alignment [ə'lainmənt] n. ① تۈز سەپ، تۈز قاتار، تۈز رەت.

- ② ئىتتىپاق تۈزۈش.
 alike [ə'leik] *adj. adv.* ئوخشاش، ئوخشايدىغان، ئوخشاپ
 كېتىدىغان.
- alive [ə'laiv] *adj.* ① ھايات، تىرىك، ياشاۋاتقان.
 ② جانلىق.
- alkaline ['ælkəlain] *adj.* ئىشقارلىق، شورلۇق.
- all [ɔ:l] *adj. I* بارلىق، ھەممە، پۈتۈن، بارچە
pron. I بارلىق، ھەممە، پۈتۈن، بارچە، تامامەن، پۈتكۈل.
adj. II ئىنتايىن؛ پۈتۈنلەي.
- allegiance [ə'li:dʒəns] *n.* ساداقەت، سادىق.
- alley ['æli] *n.* كوچا، تار كوچا.
- alliance [ə'laɪəns] *n.* ئىتتىپاق؛ بىرلەشمە.
- allocate ['æləkeit] *v.* تەقسىم قىلماق، بۆلۈپ بەرمەك،
 ئاجرىتىپ بەرمەك.
- allow [ə'laʊ] *v.* ① رۇخسەت قىلماق، يول قويماق، ئىجازەت
 بەرمەك، رازىلىق بىلدۈرەمەك. ② ئېتىراپ قىلماق.
- alloy¹ ['æloi] *n.* قېتىشما، ئارىلاشما.
- alloy [ə'loi] *v.* قېتىشماق، قاتماق.
- allude [ə'lu:d] *v.* ئىشارەت قىلماق، بىشارەت بەرمەك.
- ally [ə'laɪ, 'ælaɪ] *v. I* بىرلەشمەك، ئىتتىپاقلاشماق.
n. I ① ئىتتىپاقداش، ئىتتىپاقچى. ② ... بىلەن ئىتتىپاقداش
 دۆلەت.
- almighty [ɔ:l'maɪti] *adj.* ھەممىگە قادىر، ھەممىنى قىلالايدىغان.
- almost ['ɔ:lməʊst] *adv.* دېيەرلىك، تاس - تاس...
- alms [ɑ:mz] *n.* ① سەدەقە. ② قۇتقۇزۇش بۇيۇملىرى.
- alone [ə'ləʊn] *adj & adv.* ① يالغۇز، يەككە، يەككە - يىگانە.
 ② ئۆز ئالدىغا، مۇستەقىل، ياردەمسىز. ③ پەقەت، پەقەتلا.
- along [ə'lɒŋ] *adv. I* ① ئالغا، ئالدى تەرەپكە. ② بىرگە،

- prop. I* بىرلىكتە: Come~(with me) كېلىڭ! بويلاپ،
- ياقلاپ: ~ the river دەريا بويلاپ.
- alongside [ə'lonɪ'saɪd] *adv. & adj.* - نى بويلاپ.
- aloud [ə'laʊd] *adv.* ئۈنلۈك، ۋارقىراپ؛ توۋلاپ
- alphabet ['ælfəbɪt] *n.* ئېلىپبە، ئالفاۋىت.
- already [ɔ:l'redɪ] *adv.* ئاللىقاچان.
- also ['ɔ:lsəʊ] *adv.* ... - مۇ: بىردەك، ئوخشاش:
... not only... but~ بولۇپلا قالماي بەلكى....
- altar ['ɔ:ltə] *n.* مېھراب (چېركاۋنىڭ).
- alter ['ɔ:ltə] *v.* ئۆزگەرمەك، ئۆزگەرتىمەك، تۈزىمەك، تۈزەتمەك.
- alternate¹ [ɔ:l'tɛ:nɪt] *adj.* ① نۆۋەت بىلەن، ئارىلاپ.
② تەييارلىق. كالىدىرات.
- alternate² [ɔ:ltɛ:neɪt] *v.* ئالماشماق، ئالماشتۇرماق، نۆۋەتلەش
مەك، نۆۋەتلەشتۈرمەك.
- alternative [ɔ:l'tɛ:nətɪv] *adj.* ① بىرسى تاللىنىدىغان.
② ئىككىنىڭ ئىچىدىن). تاللاش خاراكتېرلىك.
- although [ɔ:l'ðəʊ] *conj.* ① تەقدىردىمۇ، گەرچە ② ... سگە قارىماي، ھەتتا.
- altitude [æltɪtju:d] *n.* ① ئېگىزلىك، يۇقىرىلىق. ② دېڭىز يۈزىدىن... ئېگىز.
- altogether [ɔ:ltə'geðə] *adv.* پۈتۈنلەي، تامامەن.
- aluminium [ælju'mɪnjəm] *n.* ئاليۇمىن «خىمىيە».
- always [ɔ:lwɛz, ɔ:lweɪz] *adv.* ① ھەمىشە، ھامان، دائىم،
ھەر قاچان، ھەر زامان. ② باشتىن - ئاياغ، مەڭگۈ.
- am [æm, əm] *v.* → be
- A.M., a.m. ['eɪ'em] (لاتىن تىلىدىكى ante meridiem
نىڭ قىسقارتىلمىسى) چۈشتىن بۇرۇن.
- amateur [ˈæmətɔː] *n.* (ئىشتىن سرتقى) ھەۋەسكار، ھەۋەسەن.

چۈشمەك.

- n. ① ئېتىراپ قىلىش، ئىقرار قىلىش. admission [əd'miʃən]
 ② يول قويۇش، رۇخسەت قىلىش (مەيدان، مەكتەپ، يىغىن مەيدانى قاتارلىقلارغا كىرىشكە). ③ قوبۇل قىلىش (بىرەر تەشكىلاتقا).
- v. ① ئېتىراپ قىلماق، ئىقرار قىلماق. admit [əd'mit]
 ② يول قويماق، رۇخسەت قىلماق (مەيدان، مەكتەپ قاتارلىقلارغا كىرىشكە). ③ قوبۇل قىلماق (بىرەر تەشكىلاتقا).
- v. ① بېقىۋالماق (باشقىلارنىڭ بالىسىنى). adopt [ə'dɒpt]
 ② قوبۇل قىلماق: قوللانماق.
- n. ① ئىشلىتىش، پايدىلىنىش. adoption [ə'dɒpʃən]
 ② بېقىۋېلىش (باشقىلارنىڭ بالىسىنى).
- v. ① چوقۇنماق. ② قەدىرلىمەك. adore [ə'dɔːr]
 v. ① ئىننەتلىمەك، ياسىماق، بېزىمەك. adorn [ə'dɔːn]
 n. ① *adult* ياش قۇرامغا يەتكەن، يېتىلگەن. adult ['ædʌlt]
 n. ② ياش قۇرامغا يەتكەن ئادەم، يېتىلگەن ئادەم.
- adv. = adverb.
- v. ① ئالغا باسماق، ئىلگىرىلىمەك؛ advance [əd'vɑːns]
 يۈكسەلمەك. ② ئۆزلىمەك (باھا)، ئۆسمەك (مەرتىۋە).
- n. ① ئالغا بېسىش، ئىلگىرىلەش. ② ئۆزلەش، ئۆسۈش (باھا مائاش قاتارلىقلار). n. ① *advanced* ئىلغار؛ ئالدىنقى قاتاردىكى. advanced [əd'vɑːnst]
 ② ئالىي؛ يۇقىرى دەرىجىلىك؛ ③ تولۇق.
- n. ① پايدا؛ مەنپەئەت. ② ئەۋزەل advantage [əd'vɑːntɪdʒ]
 لىك؛ ئالاھىدىلىك.
- n. ① تەۋەككۈلچىلىك قىلىش؛ adventure [əd'ventʃə]
 ② سەرگۈزەشتە. ③ غەلىتە؛ غەلىتەسۆزلەز. ④ تىۋىۋىقىمىز يولۇقۇش، ئاجايىپ ئۇچرىشىش. ⑤ تەۋەككۈلچى.

- adventurism [əd'ventʃərizəm] *n.* تەۋەككۈلچىلىك.
- adverb ['ædvə:b] *n.* «گرامماتىكا» رەۋىش.
- adverbial [əd've:bjəl] *adj.* I «گرامماتىكا» ① رەۋىش بولۇپ كېلىدىغان. *n.* II ② ھالەت؛ ھالەت بولۇپ كېلىدىغان. ھالەت.
- adverse ['ædvə:s] *adj.* ① پايدىسىز؛ قولايىسىز. ② زىيانلىق.
- advertise ['ædvətaiz] *v.* ① ئېلان چىقارماق. ② ئۇقتۇرماق.
- advertisement [əd've:tisment] *n.* ئېلان، ئېلان قىلىش.
- advice [əd'vaiz] *n.* ① نەسىھەت، پەندىنەسىھەت. ② تەكلىپ؛ تەۋسىيە.
- advisable [əd'vaizəbl] *adj.* مۇۋاپىق، لايىقدا، بابدا، لايىق.
- advise [əd'vaiz] *v.* ① نەسىھەت قىلماق، پەندە - نەسىھەت قىلماق. ② تەكلىپ بەرمەك، تەۋسىيە قىلماق. ③ ئۇقتۇرماق.
- adviser, advisor [əd'vaizə] *n.* ① نەسىھەتچى. ② مەسلىھەتچى.
- advocate¹ ['ædvəkət] *n.* ① ئاقلىغۇچى، ئادۋوكات؛ ھىمايىچى. ② تەشۋىقاتچى، تەرغىباتچى.
- advocate² ['ædvəkət] *v.* ① تەشەببۇس قىلماق؛ قۇۋۋەتلىمەك. ② تەرغىب قىلماق؛ داۋراڭ سالماق.
- aerial ['æəriəl] *n.* I ئانتېننا (ئەنگىلىيىدە). *adj.* II ھاۋانىڭ؛ ھاۋادىكى.
- aerodrome ['æərədrəm] *n.* ئايرودروم.
- aeroplane ['æərəplein] *n.* ئايروپىلان.
- aeroport ['æərəpɔ:t] *n.* ئايروپىلان ئىستانسىسى.
- afar [ə'fa:] *adj.* يىراق؛ يىراققا؛ يىراقتا؛ يىراقتىكى؛ يىراقتىن.
- affair [ə'feə] *n.* ① ئىش؛ ۋەقە. ② خىزمەت. ③ لاۋازىمەت ئىشلىرى.

- across** [ə'krɒs] ① *prep.* I. توغرىسىغا، توغرىسىغا كېسىپ: walk ~ the street / كوچنى توغرىسىغا كېسىپ ئۆتمەك /
 ② the bridge ~ the river دەريانى كېسىپ ئۆتكەن كۆۋرۈك.
 ئۇدۇلدا، ئېرىقى تەرەپتە: Their village is ~ the mountain
 ئۇلارنىڭ يېزىسى تاغنىڭ ئېرىقى تەرىپىدە. ① *adv.* I. توغرىسىغا كېسىپ، توغرىسىغا. ② چاپراس.
- act** [ækt] ① *n.* ئىش ھەرىكەت، قىلىق. ② پەردە (دراما).
 ③ پەرمان: ئىمىر - پەرمان ① *v.* II ھەرىكەت قىلماق، ھەرىكەتلەنمەك. ② ئىشلىمەك (ماشىنا).
 ③ رول ئالماق.
- acting** ['æktɪŋ] *adj.* I. مۇۋەققەت.
 ① *n.* II (ئۇسسۇل) ئويناش ماھارىتى، رول ئېلىش ماھارىتى.
 ② ئويناش، ئورۇنلاش (ئويۇن).
- action** ['ækʃən] ① *n.* رول. ② ھەرىكەت. ئىش ھەرىكەت.
 ③ قىلىق. ④ جەڭ، ئۇرۇش.
- active** ['æktɪv] ① *adj.* پائال، جانلىق.
 ② ئاكتىپ؛ غەيرەتلىك.
- activist** ['æktɪvɪst] *n.* ئاكتىپ، ئاكتىپلار.
- activity** [æk'tɪvɪti] ① *n.* پائالىيەت، پائالىيەتچانلىق، ھەرىكەتچانلىق.
 ② جانلىنىش.
- actor** ['æktə] *n.* ئەر ئارتىس.
- actress** ['æktɪs] *n.* ئايال ئارتىس.
- actual** ['æktʃuəl] *adj.* رېئال، ئەمەلىي، راست؛ ھەقىقىي.
- actually** ['æktʃuəli] *adv.* ئەمەلىيەتتە، ھەقىقىي، راست.
- A.D** ['ei'di:] لاتىن تىلىدىكى Anno Domini نىڭ قىسقارتىلمىسى (مىلادى) (in the year of the Lord =)
 ① *v.* ماسلاشتۇرماق؛ مۇۋاپىقلاشتۇرماق.
 ② ئۆزگەرتىپ تۈزۈمەك؛ تۈزۈتۈپ يازماق.

- add [æd] ① *v.* قوشماق، قاتماق، ئارتتۇرماق.
 ② تولۇقلىماق (ئېغىزدا ياكى يېزىپ).
- addition [ə'diʃən] ① *n.* قوشۇمچە. ② قوشۇش،
 قوشۇش ئەمىلى: in~to....نى قوشقاندا.
- additional [ə'diʃənəl] ① *adj.* قوشۇمچە.
 ② ئوشۇقچە، نورمىدىن سىرت.
- address [ə'dres] *n.* I ئادرىس. ② نۇتۇق.
v. I ① ئادرىس يازماق. ② ...غا، قا، گە، كە نۇتۇق
 سۆزلىمەك.
- adequate ['ædikwit] ① *adj.* يېتەرلىك. ② مۇۋاپىق.
- adhere [əd'hiə] ① *v.* يېپىشماق، يېپىشۋالماق، چاپلاشماق،
 چاپلىشۋالماق. ② چىڭ تۇرماق؛ قەتئىي داۋاملاشتۇرماق.
- adj. = adjective.
- adjacent [ə'dʒeisənt] *adj.* يېقىن، يانداش.
- adjective ['ædʒiktiv] *n.* «گرامماتىكا» سۈپەت.
- adjoin [ə'dʒɔin] *v.* تۇتاشماق، چېگرىلانماق.
- adjourn [ə'dʒɔ:n] *v.* مۇددەتنى سوزماق، ۋاقىتنى كېچىكتۈرمەك.
- adjust [ə'dʒʌst] ① *v.* تەكشىمەك، مۇۋاپىقلاشتۇرماق.
 ② توغرىلىماق، تۈزەتمەك. ③ ئۇيغۇنلاشتۇرماق.
- ADM = Admiral.
- administration [əd,mɪnɪ'streɪʃən] ① *n.* باشقۇرۇش، ئىگىلىك
 باشقۇرۇش، ② باشقارما؛ مەمۇرىيەت.
- admiral ['ædmərəl] *n.* ئادمىرال (دېڭىز ئارمىيە گېنېرالى).
- admiration [ˌædmə'reɪʃən] *n.* ياقتۇرۇش، ھەۋەس قىلىش،
 قايىل بولۇش.
- admire [əd'maɪə] ① *v.* لەززەتلەنمەك، زوقلانماق، ھوزۇرلانماق،
 شانلانماق، ② ماختىماق، تەرىپلىمەك، مەدھىيىلىمەك.
 ③ قايىل بولماق. ④ ياخشى كۆرمەك، ياراتماق، كۆڭلى

accelerate [æk'seləreit] n. I تېزلىتىش، تېزلىتىش. II تېزلىتىش.

accent [ˈæksənt] n. ① ئۇرغۇ، ئۇرغۇ بەلگىسى. ② ئاھاڭ. ③ تەلەپپۇز.

accent² [æk'sənt] n. ① ئۇرغۇلۇق ئوقۇماق. ② ئۇرغۇ بەلگىسى قويماق.

accept [ək'sept] v. ① قوبۇل قىلماق، ماقۇل بولماق. ② ئېتىراپ قىلماق، ئىقرار قىلماق.

access [ˈækses] n. ① يېقىنلىشىش. ② ئاسان يېتىپ بېرىش. ③ يول.

accessory [æk'sesəri] n. ① قوشۇمچە بۇيۇم. ② قوشۇمچە دېتال. ③ زىننەت بۇيۇملىرى، زىبۇ-زىننەت. ④ سېرىك.

accident [ˈæksɪdənt] n. بەختسىزلىك ھادىسىسى، تاسادىپىي ۋەقە.

accidental [æk'sɪdəntl] adj. تاسادىپىي، تۇيۇقسىز.

accommodate [ə'kɒmədeɪt] v. ① تەمىنلىمەك، كۆندۈرمەك، كۆنمەك، ماسلاشماق.

accompany [ə'kʌmpəni] v. ① ھەمراھ بولماق، جور بولماق، بىللە بولماق. ② تەڭكەش قىلماق.

accomplish [ə'kɒmplɪʃ] v. ① تاماملىماق، پۈتتۈرمەك، يولغا قويماق، ئىجرا قىلماق. ② يەتمەك (مەقسەتكە).

accord [ə'kɔ:d] v. I ماسلاشماق، ئۆزلەشمەك. II كېلىشىم، شەرتنامە.

according [ə'kɔ:diŋ] adv. بويىچە، بىنائەن، ئاساسەن: ~ to بىنائەن، بويىچە، ئاساسەن.

accordingly [ə'kɔ:diŋli] adv. شۇڭلاشقا، شۇنىڭ ئۈچۈن، شۇڭا، شۇنىڭ بىلەن.

account [ə'kaunt] n. I ① ھېساب، ھېسابات. ② تىزىمغا.

- ئالدىدۇرۇش. مەلۇم قىلىش ③ سەۋەب. ④ دەپ بىلىش؛ ئويلىنىش،
 v. ① ئىزاھلىماق. ② چۈشەندۈرمەككە ~ of no كارى
 چاغلىق / on no ~ ھەرگىز، ئەسلا / ~ turn to پايدىلانماق.
 v. جۇغلىماق، توپلىماق، accumulate [ə'kju:mjuleit]
 يىغماق.
 accurate [ˈækjʊrɪt] ② نازۇك، سىپىتا،
 z. ① قارغىش تەككەن، بەختسىز. adj.
 accursed [ə'kʌ:sɪd] ② يىرگىنچلىك، يامان.
 v. ① شىكايەت قىلماق، دەرت تۆكمەك. accuse [ə'kju:z]
 ② ئەيىبلەمەك، كايماق. ③ قارىلماق.
 v. ئادەتلەندۈرمەك، كۆندۈرمەك: accustom [ə'kʌstəm]
 be accustomed to ..... گە ئادەتلەنمەك.
 v. ① ئاغرىماق، ئاغرىپ قالماق. n. ② ئاغرىق ache [eɪk]
 v. ① ئورۇنلىماق (خىزمەتنى). ② يەتمەك. achieve [ə'tʃi:v]
 ئېرىشمەك. ③ ئەمەلگە ئاشماق؛ ۋۇجۇدقا چىقماق.
 n. ① مۇۋەپپەقىيەت؛ نەتىجە، achievement [ə'tʃi:vmənt]
 ئۇتۇق. ② ئۆزلەشتۈرۈش، ئۆزلەشتۈرۈش نەتىجىسى.
 n. ① كىسلاتا، كىسلاتالىق. n. ② كىسلاتا. acid [ˈæsɪd]
 v. ① ئېتىراپ قىلماق، ئىقرار قىلماق. acknowledge [ək'nɒlɪdʒ]
 ② مەنئەتدارلىق بىلدۈرمەك. ③ تاپشۇرۇپ ئالغانلىقىنى
 ئۇقتۇرماق.
 v. ① تولۇتماق، بىلدۈرمەك، ئۇقتۇرماق. acquaint [ə'kwɛɪnt]
 n. ① تولۇشلۇق، تونۇش. acquaintance [ə'kwɛɪntəns]
 ② تولۇشۇش.
 v. ① قولغا كەلتۈرمەك، ئېرىشمەك؛ ئىگە، acquire [ə'kwɛɪə]
 بولماق. ② ئۆگىنىۋالماق.
 n. ① ئىنگلىز موسى (40.47 ئارغا ياكى 6.07 موغا باراۋەر). acre [ˈeɪkə]

able [eɪbl] ① قابىلىيە تىلىك، ئىقتىدارلىق، ئىستېداتلىق. ② قولدىن كېلىدىغان، ھۆددىسىدىن چىقالايدىغان، قىلالايدىغان: be ~ to قىلالماق.

aboard [ə'bo:d] ① *adv.* I (پاراخوت، ئايروپىلان، ماشىنا) قاتارلىقلار) دا. ② (ئايروپىلان، پاراخوت، پويىز، ماشىنا) غا (ئولتۇرۇش، چىقىش) *prep.* I. (ئايروپىلان، پاراخوت، ماشىنا) دا. تا. غا.

abode [ə'bəʊd] *v.* → [abide].

abolish [ə'bɒlɪʃ] *v.* بىكار قىلماق، يوق قىلماق، ئەمەلدىن قالدۇرماق.

abound [ə'baʊnd] ① مول بولماق. ② تولماق، لىق تولماق، قاپلىماق.

about [ə'baʊt] ① *adv.* I ئەتراپدا، ئۆپچۆرىسىدە، يېقىن ئەتراپتا، ئەتراپقا. ② يۇقىرىدا، يەنىلا. ③ ئالما-زەل...سىلاردا (ۋاقىت). *prep.* I ① ئەتراپدا، ئۆپچۆرىسىدە، ② ھەققىدە، توغرىلۇق، توغرىسىدا، دائىر، ئائىت: be ~ to ئالدىدا؛ پات ئارىدا؛ قىلماقچى بولماق.

above [ə'baʊv] ① *prep.* I ئۈستىگە؛ ئۈستىدە: The aeroplane flew ~ the clouds.

adv. II ئۈستىدىن ئۇچۇپ ئۆتتى. ② ..... -دىن ئارتۇق. *adj.* III ئۈستىدە؛ ئۈستىگە. ② ئالدىدا. ئېيتىپ ئۆتۈلگەن، يۇقىرىدىكى، يۇقىرىدا ئېيتىلغان، بايان قىلىنغان: ~ all ئالدى بىلەن، ئاۋۋال.

abroad [ə'brɔ:d] ① *adv.* دۆلەت سىرتى (دا، غا)، چەت ئەل (دە، گە)، تاشقىرى (غا، دا). ② ھەممە يەر (دە، گە).

abrupt [ə'brʌpt] ① *adj.* تۈيۈقسىز. ② قوپال، توك، قاتتىق. ③ تىك يانتۇ.

absence [ˈæbsəns] ① *n.* كەملىك، كەم بولۇش. ② قاتناش

- ماسلىق، كەلمەسلىك.
- absent¹** ['æbsənt] ① *adj.* يوق، قاتناشمىغان، كەلمىگەن. ② كەم، كەمچىل.
- absent²** [əb'sent] ① قاتناشماسلىق، (ئىشقا) كەلمەسلىك؛ (دەرستىن، خىزمەتتىن) قالماق.
- absolute** ['æbsəlu:t] ① *adj.* سۆزسىز؛ قەتئىي. ② مۇتلەق. ③ پۈتۈنلەي، تامامەن. ④ چەكسىز: zero ~ چەكسىز كەت كەن نۆللەر.
- absolutely** ['æbsəlutli] ① *adv.* مۇتلەق. ② پۈتۈنلەي. ③ ئەلۋەتتە؛ چوقۇم، جەزمەن.
- absorb** [əb'sɔ:b] ① سۈمۈرمەك، شورىماق، يۇتماق، شۇب. ② (ئابستراكت مەنىدە) قوبۇل قىلماق. ③ بېرىلمەك.
- abstract** ['æbstrækt] *adj.* ئابستراكت.
- absurd** [əb'sɜ:d] ① كېلىشىمگەن، بىمەنە، بولمىغۇر، شاللاق، چاكنىڭ. ② نامۇۋاپىق؛ ئەقىلگە سىغمايدىغان. ③ كۈلكىلىك.
- abundance** [ə'bʌndəns] ① موللۇق، باياشاتلىق، كەڭتاشلىق، پاراۋانلىق.
- abundant** [ə'bʌndənt] *adj.* مول، كۆپلەپ، نۇرغۇنلىغان.
- abuse¹** [ə'bju:z] ① قالايمىقان ئىشلەتمەك (ھوقۇق)؛ ئارتۇقچە سەرپ قىلماق. ② خارلىماق؛ سۈيىستىمال قىلماق. ③ ھاقارەتلىمەك.
- abuse²** [ə'bju:z] ① قالايمىقان ئىشلىتىش (ھوقۇق). ② سۈيىستىمال قىلىش. ③ خارلاش. ④ ھاقارەتلىش. ⑤ قالاق ئادەت، ئەسكى ئادەت، يامان خاھىش، ناچار ئىللەت.
- academy** [ə'kædəmi] ① ئاكادېمىيە. ② ئالىي تېخنىكوم. ③ شۆبەن. ④ ئوفتسىپەرلار مەكتىپى. ⑤ ئىلمىي جەمئىيەت.

A

a [eɪ.ə], **an** [æn.ən] **indef.art.** (ئۈزۈك تاۋۇش بىلەن باش) لانغان سۆزلەرنىڭ ئالدىدا **a**، سوزۇق تاۋۇش بىلەن باشلانغان سۆزلەرنىڭ ئالدىدا **an** ئىشلىتىلىدۇ) ① بىر، بىر دانە: **a pen** بىر قەلەم / **an hour** بىر سائەت (ۋاقت) / **a book** بىر كىتاب / **a university** بىر داشۆ / **a house** بىر ئېغىز ئۆي. ② ھەر، ھەر بىر: **once a month** (ھەر) ئايدا بىر قېتىم. ③ (تۇرداش شەيئىلەرنى كۆرسىتىدۇ) ھەر قانداق (خىل، تۈر): **A square has four sides.** ھەر قانداق كۇۋادراتنىڭ تۆت تەرىپى بولىدۇ. ④ ئوخشاش: **of a size** ئوخشاش دەرىجىلىك (ئاياغ ۋە باشقىلار).

abandon [ə'bændən] **v.** تاشلىۋەتمەك، ۋازكەچمەك، ئۆز مەيلىگە قويۇپ بەرمەك.

abacus ['æbəkəs] **n.** چوت، سەنپەن. (**abaci** ['æbesai]، **es**)

ABC ['eɪbi:si:] ① ئېلىپبە، ئالفاۋىت. ② ئاساس.

abdomen ['æbdəmən] **n.** قورساق، قورساق قىسمى.

abhor [əb'hɔ:] **v.** (red: ~; red: ~ring) نەپرەتلەنمەك، ئۆچ كۆرمەك، يامان كۆرمەك، بىزار بولماق، ۋازكەچمەك.

abide [ə'baɪd] **v.** (**abode**; **abided**; **abode** [ə'bəʊd])

① رىئايە قىلماق، بويىسۇنماق. ② چىدىماق، بەر-داشلىق بەرمەك.

ability [ə'bɪlɪtɪ] **n.** ① كۈچ، قابىلىيەت، ئىقتىدار، ماھارەت.

② ئىستىبات.

6. *adj.* ... adjective سۈپەت
7. *adv.* ... adverb رەۋش
8. *prep.* ... preposition سۆز ئالدى قوشۇلغۇچى
9. *conj.* ... conjunction باغلىغۇچى
10. *int.* ... interjection ئۈندەش سۆز
11. *def.art.* ... definite article ئېنىق ئارتىكل
12. *indef. art.* ... indefinite article ئېنىقسىز ئارتىكل
13. & ---and ۋە، ھەم، بىلەن

Handwritten notes in Uyghur script, including numbered sections (11, 12, 13) and various lines of text, likely providing examples or further explanations for the grammatical terms listed above.

مۇندەرىجە

A	1	P	336
B	34	Q	373
C	70	R	375
D	124	S	409
E	156	T	471
F	179	U	500
G	208	V	509
H	225	W	515
I	243	X	536
J	261	Y	537
K	265	Z	539
L	268	Appendix I	540
M	285	Appendix II	546
N	308		
O	320		

pen [pen] n. بىلەن كۆرسىتىلدى، مەسلەن:
 7. بىرقانچە خىل سۆز تۈركۈمىگە تەۋە بولغان سۆزلەرنىڭ
 قايىسى سۆز تۈركۈمىگە تەئەللۇق ئىكەنلىكى رىسم رەقتىمى
 بىلەن ئايرىلدى، مەسلەن: air [eə] n. I ھاۋا، ئاتموسفېر
 را. II ۋ قاقلىماق، قاقلاپ قۇرۇتماق.
 8. سۆزلەرنىڭ ئالاھىدە ئۆزگىرىش شەكلى، شۇ سۆزنىڭ
 گرامماتىكىلىق بەلگىسىنىڭ يېنىغا كىچىك تىرناق ئىچىدە
 بېرىلىپ، ئىسلى شەكىللىرى دولقۇنسىمان بەلگە (~)
 بىلەن كۆرسىتىلدى، مەسلەن:

پېئىل:

take [teik] v. (ئۆتكەن زامان شەكلى) took [tu:k]
 ئۆتكەن زامان سۈپەتداش شەكلى taken ['teikən]
 ھازىرقى زامان سۈپەتداش شەكلى taking ['teɪkɪŋ] (~).

stop [stɒp] v. (ئۆتكەن زامان شەكلى) ~ped
 ئۆتكەن زامان سۈپەتداش شەكلى ~ped: ھازىرقى زامان
 سۈپەتداش شەكلى ~ping (~).

ئىسىم:

gentleman ['dʒentlmən] n. (كۆپلۈكى) gentlemen ['dʒentlmən]
 knife [naɪf] n. (كۆپلۈكى) knives [naɪvz].

رەۋىش، سۈپەت:

well [wel] adv. adz. (سېلىشتۇرما دەرىجىسى) better ['betə]
 ئاشۇرما دەرىجىسى (best [best]).

9. سۆزلەرنىڭ مەنە تۈرلىرى ①، ②، ③... دېگەندەك سانلار
 بىلەن، بىر مەنە تۈرىدىكى مەنىداش سۆزلەر پەش (،)
 بىلەن، مەنىلىرى بىر قەدەر يېقىن بولغان، لېكىن مەنىداش
 بولمىغان سۆزلەر چېكىتمىلىك پەش (؛) بىلەن ئايرىپ
 كۆرسىتىلدى.

10. كەسىپى ئاتالغۇلارنىڭ قايسى كەسىپكە تەۋە ئىكەنلىكى يالاڭ تىرناق (> <) ئىچىدە كۆرسىتىلدى.

ئۇندىن باشقا سۆزلەرنىڭ ئامېرىكا تىلى ياكى ئەنگىلىيە تىلىنىڭ خالىغان بىرىدە كۆپرەك ئىشلىتىلىپ، ئىككىنچى بىرىدە ئانچە كۆپ قوللىنىلمايدىغانلىرىمۇ ئالاھىدە نەزەردە تۇتۇلۇپ، شۇ سۆز قايسى دۆلەت تىلىدا كۆپرەك ئىشلىتىلسە، شۇ دۆلەت تىلىنىڭ نامىمۇ يالاڭ تىرناق ئىچىدە كۆرسىتىلدى.

11. سۆزلەرنى ئىزاھلىغاندىن كېيىن، سۆزبىرىكىملىرى ياكى جۈملە بىلەن مىسال كۆرسىتىش زۆرۈر بولغانلىرىغا مىسال بېرىلدى.

سۆزلەرنىڭ بېرىلگەن مەنىسى بىلەن جۈملە ياكى سۆز بىرىكىملىرى ئىچىدىكى مەنىسى ئوخشىمىسا، شۇ جۈملە ياكى سۆز بېشىغا رومبا (◊) بەلگىسى بېرىلدى، مەسىلەن:

۴. رېئاكتور، nuclear ~ ◊ يادرو قازىنى. reactor [ri:(s)'æktə]

12. بىر سۆزگە ئىككى ياكى ئۇنىڭدىن ئارتۇق مىسال بېرىلە، مىساللار يانتۇ سىزىق (/) بىلەن ئايرىۋېتىلدى.

مەلۇم بىر خىل مەنىسىگە ھاۋالە قىلىپ چۈشەندۈرۈش قىيىن بولغان سۆز بىرىكىملىرى ياكى مىساللارنى جۈپ تىك سىزىق (||) نىڭ ئاخىرىدا مىسال كەلتۈرۈپ چۈشەندۈرۈلدى.

13. قىسقارتىلغان سۆزلەر:

1. n. ... noun	ئىسىم
2. v. ... verb	پېشىل
3. aux.v. ... auxiliary verb	ياردەمچى پېشىل
4. pron. ... pronoun	ئالماش
5. num. ... numeral	سان

لۇغەتنىڭ تۈزۈلۈشى ھەققىدە

1. بۇ لۇغەتكە كىرگۈزۈلگەن سۆزلەر ئىنگىلىز يېزىقىنىڭ ئالفا-

ۋىت تەرتىپى بويىچە تىزىلدى.

2. مەنىسى ئوخشاش بولۇپ، يېزىلىشى ئوخشاشمايدىغان

سۆزلەرنىڭ ھەر ئىككىلىسى بىرلا جايدا يېزىلىپ، ئەنگىلىيە

ئىملا قائىدىسى بويىچە يېزىلغىنى ئالدىدا، ئامېرىكا ئىملا

قائىدىسى بويىچە يېزىلغىنى كەينىدە بېرىلدى. مەسىلەن:

center, centre

3. شەكىلدەش سۆزلەر، مەسىلەن $ball^1$, $ball^2$ نى يۇقىرى

دىن ئوڭ چېتىگە نومۇر قويۇپ ئايرىم - ئايرىم سۆز قىلىپ

ئېلىندى.

4. سۆزلەرنىڭ خەلقئارا ترانسكرىپسىيەلىك تاۋۇش بەلگى

لىرى شۇ سۆزلەرنىڭ يېنىدىكى ئوتتۇرا تىرناق ( ) ئىچىدە

بېرىلدى، مەسىلەن:

happy [ˈhæpi]

سۆزلەرنىڭ ئۇرغۇلۇق بەلگىسى تىك چېكىت (ˈ) بىلەن

ئىپادىلىنىپ، ئاساسلىق ئۇرغۇ، ئۇرغۇلۇق ئوقۇلىدىغان بوغۇم

نىڭ يۇقىرى سول چېتىگە، قوشۇمچە ئۇرغۇ يېنىمىگە

ئوقۇلىدىغان بوغۇمنىڭ تۆۋەن سول چېتىگە قويۇلدى،

مەسىلەن:

exhibition [ˌæksɪˈbɪʃən]

5. مەنىسى ئوخشاش لېكىن تەلەپپۇزى ئىككى خىل بولغان

سۆزلەرنىڭ ئەنگىلىيە ئوقۇلۇشى ئالدىدا، ئامېرىكىچە ئوقۇ-

لۇشى كەينىدە بېرىلدى.

6. ترانسكرىپسىيەنىڭ كەينىدە، سۆزلەرنىڭ قايسى سۆز تۈركۈ-

مىگە تەۋە ئىكەنلىكى ئىنگىلىزچە قىسقارتىپ يېزىش شەكلى

تۈزگۈچىدىن

بۇ لۇغەتكە ئىنگىلىز تىلىدىكى دائىم ئىشلىتىلىدىغان 7200 دىن ئارتۇقراق سۆز كىرگۈزۈلدى. سۆزلەملەرنى تاللاشتا گاۋ-مىنگەي، ليۇجېڭيەنلەر تۈزگەن «ئىنگىلىز تىلىدىكى دائىم ئىشلىتىلىدىغان سۆزلەر لۇغەتى» دىن ۋە يېقىنقى يىللاردىن بۇيان دۆلىتىمىزدە نەشر قىلىنغان ھەر خىل «ئىنگىلىزچە - خەنزۇچە كىچىك لۇغەت» لەردىن پايدىلىنىلدى؛ ئۇنىڭدىن باشقا يەنە ئالىي مەكتەپ ۋە تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ ئىنگىلىزچە ئوقۇتۇش دەرسلىكلىرىدىن قېسىمەن پايدىلىنىلدى. مەنە بېرىش جەھەتتە گېنىق، ئىخچام بولۇشقا ئەھمىيەت بېرىلىپ، قوپال ۋە ئاز ئۇچرايدىغان مەنىلىرى ئېلىنىمىدى. لۇغەت ئاخىرىغا قاندىسىز تۈرلىنىدىغان پېئىللار جەدۋىلى ۋە مۇھىم يەر - جاي ناملارى قوشۇمە چە قىلىندى.

بۇ تۇنجى قېتىم نەشر قىلىنغان «ئىنگىلىزچە - ئۇيغۇرچە لۇغەت»، شۇنداقلا مېنىڭ تۇنجى قېتىملىق ئەمگىكىم. بەزى سۆزلەم - لەرگە، بولۇپمۇ مەخسۇس كەسپىي ئاتالغۇلار ۋە گرامماتىكىلىق ئاتالغۇلارنى ھەل قىلىشتا كۆپرەك تەھلىل يۈرگۈزۈشكە، رۇس، ئۆزبېك تىللىرىدا نەشر قىلىنغان مۇناسىۋەتلىك ئەسەرلەردىن پايدىلىنىشقا، تىلشۇناسلىق ساھەسىدىكى يېشىقەدەملەردىن ھەسلىھەت سوراشقا توغرا كەلدى. بۇ خىل ئاتالغۇلارنىڭ توغرا ياكى توغرا ئەمەسلىكى ھەققىدە كىتابخانلار لۇغەتنى ئىشلىتىش ئەمەلىيىتىدە مۇۋاپىق يەكۈن چىقىرىشىغا ئىشىنىمەن. تەجرىبەمنىڭ كەملىكىدىن، ئىنگىلىز تىلى ھەققىدىكى ئۇيغۇرچە ماتېرىياللار بولمىغانلىقتىن، لۇغەتتە كەمچىلىك ۋە خاتا-

مەسئۇل مۇھەررىرى: قادىر قاۋۇز مۇقاۋىنى لايىھىلىگۈچى: ئەكبەر پەيزۇللا

ئىنگىلىزچە - ئۇيغۇرچە لۇغەت تۈزگۈچى: ئەنۋەر پەيزۇللا

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى نەشر قىلدى
(ئۈرۈمچى شەھىرى جىيەنجۈڭ كوچىسى 54 No)
شىنجاڭ شىنخۇئا كىتابخانىسىدىن تارقىتىلدى
شىنجاڭ شىنخۇئا 3 - باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى

فورماتى: 850 × 1168 مىللىمېتىر 1/32

باسماتاۋۇتى: 17.75 قىستۇرما ۋارىقى: 2

1988 - يىلى 10 - ئاي 1 - نەشرى

1988 - يىلى 10 - ئاي 1 - بېسىلمىشى

قىممىتى: 4,800 — 1

ISBN7 - 228 - 00739 - 5/Z.10

ناھاسى: 6.50 يۈەن

ئىنگلىزچە - ئۇيغۇرچە
لۇغەت

**ENGLISH - UIGHUR
DICTIONARY**

تۈزگۈچى: نەنۋەر پەيزۇللا
مەسئۇل مۇھەررىرى: قادىر تاۋۇز

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى